٤٧٠٩

10

مكتبة جامعة الملك سعود "قسم المخطوطات"
الرقم: ٤٧٠٩ - ف ١٩٩٤/١
العنوان: لغة نعمة الله
المؤلف: نعمة الله بن أحمد بن مبارك الرومي
تاريخ النسخ: ١٠٦٦هـ
اسم الناسخ: عبد الغفور بن الحسن [illegible] سلطان أبو رمان
عدد الأوراق: ٢٠٦ق - ٢٠س - ١٤×٢٠سم
ملاحظات:

بسم الله الرحمن الرحیم

حمد بی قیاس وشکر وسپاس آن مالك بی همتا را که ملك بی انبازست ودرگاه لطفش پاینده کان مخلص را ز غفار الذنوب ذات پاك است وستار العیوب صفات همتای او **قطعه** ای بوصف بیان ما همه هیچ • همه آن تو آن ما همه هیچ • ما بکنه حقیقت تو سیم ما ای یقین وکمان ما همه هیچ • ودرود بی غایت وصلوات بی نهایت بر روضهٔ آن سید کاینات وخلاصهٔ موجودات شفیع المذنبین یوم المرصاد **بیت** آن فخر رسل که خلعت قرب برقامت قدر او برید ند سلطان انبیا ورا هماسا اولیا حبیب حق محمد مصطفی علیه من الرحمن فی کل لحظة هدای تحیات وتشریف عزت **بیت** ای در یتیم بحر سرمد • سرخیل پیمبر آن محمد • ای قاضی شرع ومفتی دین توقیع تو خاتم النبیین • ودرود نامحدود بر آل کرام • واصحاب عظام او باد خصوصا بر چهار یار خجسته نهاد که سروران ممالك دین • ورهبران ممالك یقین بوده اند رضوان تعالی علیهم اجمعین **وبعد** ناگاه برخاطر فاتر این بندهٔ بیچاره وبی مایه اعنی نعمة الله بن احمد بن مبارك الرومی را خطور کرده که از کتبهای لغات فارسی لغتها جمع کنم وکتابی سازم که از بن بیچاره یادگار مانده باشد که کار کسی را شاید **بیت** ازین بهتر چه باشد هیچ کاری که در عالم بماند یادگاری **دیگر** دستم بزیر خاك چو خواهد شدن تباه باری بیادگار بماند خط سیاه اگرچه این کار حد این قلیل البضاعه نیست اما بر مقتضای **ما لا یدرك کله لا یترك کله** اتمام را اقدام نمودم وکرمیان نظر کنند کان التماس **بیت** انست که این بنده محتاج را بدعای خیر یاد کنند وروح روانش را شاد **الهی** بیامرز آن بنده را که الحمد خواند نویسنده را پس با بسیار کوشش از چندین لغات جمع کردم همچون اقنوم عجم وقاسمیه لطف الله حلیمی ووسیلة المقاصد وقره حصاری وصحاح عجم دیرینه وصحاح عجم جدید

دیگر

کبیر وخزاین ها از بسیار کتب چیدم وبر سه قسم مرتب ساختم اول مصادر اوردم که اصلست بعد ازان قواعد این زبان در یجا ایراد کردم وبعده اسماء جامده ومشتقه وترتیب حروف بر قاعده لغت اقنوم عجم مرتب کردم وهر حرفی را باعتبار حرکات ثلثه بر سه نوع کردم اول باب مفتوحه ثانیا مکسوره وثالثا مضمومه اوردم تا یافتن لغت مطلوب اسان شود وحرکت اولش معلوم شود ودر تفسیر معنای لغت توضیح کردم وقطعا لفظ معروف ننشتم همچو عادات ارباب لغات از بهر انکه احتمالست که لغتی نزد ما معروف ومعلوم شده امانسبت بدیگران مشکل ومجهول باشد پس ازین بهتر است که لفظ معروف ننویسیم بلکه بقدر طاقت تفسیر وتوضیح کنیم پس معنای لغت بعبارات واضحه تفسیر وتعبیر کردیم زیرا من بنده این را برای عوام جمع کردم که خواص اینچنین را محتاج نبینند وتضرع از خواص انست که اگر نظر شریفان بر بضاعت مزجات را افتد معذور فرمایند وهر عیبش را بدامن عفو ستر کننده وباصلاحش اقدام نمایند ونام این لغت بنام خود اضافه کردم یعنی لغت نعمة الله نهادم وبالله التوفیق وعلیه التکلان **القسم الاول من المصادر باب الالف المفتوحه آب آوردن** علتی بر سبب ستور پدید امدن یعنی طوار یا غنده بر علت ظاهر اولمق یعنی صو اینمك **آب کشادن** طوار افاغنه این صو یی چقرمق **آبستن** بوکلی اولمق یعنی حامله اولمق که ترکیده کبه در **آجستن** بر یره اغاچ یا طاش دکمك **آختن** قلیچ وبیچاق چکمك وسکو حواله ایلمك وبتیمك واوکی نمك وادمان ایلمك وارکو رمك **آخاییدن** متعدی **آرخیدن** دکلنمك **آرامیدن** مثله وبالقصر لغة **آرمدن** مثله **آرامیدن** لفظندن تخفیف ولنمدر **آراستن** بزمك **آرستن** مثله **آراییدن** مثله **آرایانیدن** متعدی **ارزیدن** بها سند دکمك **ارزانی شدن** لایق اولمق **ارزانیدن** مثله واوجز اولمق **ارغدن** تفشمق **ارغ کردن** کلکرمك **اروغ کردن** مثله وبالقصر سیلمك **اردندیدن**

کبیر وخزاین ها از بسیار کتب چیدم وبر سه قسم ساختم مرتب ساختم اول مصادر اوردوم که اصلست بعد ازان

کاهل لنمك آردیدن بالمد مثله آزار کردن انجتمك وسوکمك آزردن
انجتمك آزاردن مثله آزراه بردن آزدرمق آزدن بیجقی برنسنه یه صنج
مق واکندیله برنسنه صریمق و برکتمك آزرم داشتن حرمت ایتمك آزسرکردن
ایوتمك آزغمق معناسنه آزمودن صنامق یوقلمق وتجربه ایتمك معناسنه آز
مون کردن مثله آزمان خوردن برفوت اولمش نسنه یه پشیمان اولمق آز
مانیدن مثله وغصه لنمق آزندن اکندیله برنسنه دکمك وتکمده لمك و
تلمله نسنه برکتمك واکدلمك آزندانیدن متعدی آساکشیدن استمك آ
سودن دکلنمك ودکلندرمك هم لازم هم متعدی کلور آسایدن دکلنمك
آسایانیدن متعدی آساسدن اجمك آشردن اصفهانیلرد لغنجه شتن
یعنی یومق وسرشتن معناسنه آشفتن متغیر اولمق حال وعقل وهر نه که
وار ایسه استعمال اولنور ودلورمك وخلط اولمق آشفتانیدن متعدی
آشوفتن مثله آغازیدن اصلمق واصلمق یعنی هم لازم هم متعدی استعمال
اولنور آغاز کردن باشلمق ابتدا کردن معناسنه آغازیدن مثله آغالیدن بالمد
والقصر یلتمك وقجرمق آغالشتن بربرینی اوزرنده اتمق آغشتن طوغرمق
تقطیع معناسنه واعضا اولیشمق وغم چکوب یومشمق و اتمکی صویه طوغرا
مق آغشتانیدن متعدی آغیشتن طوغرامق وتربید ایلمك و اصمق و اصلمق
هم لازم هم متعدی استعمال اولنور آغندن بمعنی آکندن یعنی طولدرمق آغوش
کردن قوجقلمق آغوشتن مثله آغوشیدن مثله وبمعنی آغیشتن افراشتن
یوجلتمك ودوشمك افراختن یوجلتمك افروختن یالکلندرمق ویالکلمق
ویانمق ویاپش آجمق افروزانیدن متعدی آفریدن یرتمق خلق ایتمك معناسنه
افزاییدن ارتمق زیاده اولمق معناسنه افزون مثله وارتمق افزایانیدن
متعدی افزاولیدن یلتمك افزولانیدن متعدی افسانه کفتن حکایت ایتمك
افسانیدن مثله افسانانیدن متعدی افسردن طوکمق وصوونمق افریدن

متحرك

متعدی افسوس داشتن اوزی کوینمك ومسخره یه المق افشاردن صقمق وقیشق
سویلمك افشاندن سلکمك وسپلمك افشانانیدن متعدی افکندن بوقمق
افگردن مثله اکاهیدن خبردار ایتمك واویارمق اکندن بالکاف العربی طقمق
وطولدرمق اکنیدن مثله اکوشیدن مثل اغوشیدن آلفتن دلوجه وحیران
اولمق آلفیدن مثله قزانمق الفنجیدن مثله آلودن بولشمق وحریص اولمق
آلاییدن بولشدرمق آلیختن غضبه کلمك وبکلنمك معناسنه الوانخودن
قبه قبه یمك وبتون بتون یوتمق آلیدن سوجمق الفخدن قزانمق معناسنه
الفغدن مثله الفنجیدن مثله الغندیدن مثله البودن غصه لنمق وسکر
مك یعنی خلجان ایتمك وسوجمك وصجرمق آمادن وبر اقلمق وبر اقلمق وکلمك
اماسیدن شیشمك آماهیدن مثله آمیختن مثل آموختن آمدن کلمك آمد
شد کردن کلش کیدش ایتمك آمرزیدن یرلغمق یعنی کناهی بغشلمق واسرکمك
آموختن اوکرنمك آموزیدن مثله آموزانیدن متعدی آمودن مثلی آمادن
براقلمق وبر اقلمق وکلمك آمیختن قرشمق وقرشدرمق آمیزانیدن متعدی انبا
زیدن اورتق اولمق انباشتن طولدرمق وسیلمك انبادیدن مثله انبوسیدن
اعضادن بربیی اویشمق وبرنسنه چورمك انبودن مثلی وشرمك انبوسیدن
بمعنی بوسیدن یعنی قوقمق انجالیدن بورمق وطوبرمق واندام ابدن کثیفی کرد
طوتمق انجامیدن آخر اولمق دوکتمك انجانیدن مثلی انجاییدن اندیشه لنمك
انجختن یوزیورمشق انجکیدن کرودنمك وکیرو طونمق انجوختن مثلی انجختن
انجوفتن مثلی انجیدن پاره لمك وکسکین طون کسمك وانجتمك اندلختن
اتمق اندوختن قزانمق اندرخودن لایق اولمق اندرزکردن وصیت ایلمك د
نصحلق اندودن صوامق ودرمك اندوهیدن غصه لنمك اندیدن کاهل
اولمق اندشیدن فکر ایتمك وتشویشلنمك اندیشانیدن متعدی انکاریدن
صیمق ونقش ایلمك انکاشتن مثله انکیدن بمعنی اکندن انکیختن قوپرمق انکیزیدن

الفغدن

مثلا انکشت شکستن بارمق چیتلمق آواریدن بیاند بوغق وسوز قورتلمق
دکتورمك آوازکردن چغرمق آوازیدن مثلا اوباویدن بوده مق اوباشتن
مثلا اوبانیدن آمزغمق واودبومق اوبانیدن متعدی آوردن کتورمك آور
نیدن برامرده کاهل اولمق آوریدن مثلا آوریدن ویتمك وکتورمك آوز
دلیدن مثل افزولیدن اوشاندن مثل افشاندن اوکندن مثل افکندن اوغ
تن اصمق آویزانیدن متعدی آویدن بورمق آهنجیدن جان طارتمق وچکمك
وبوزمق آهنکیدن قصد ایلمك وبوزمك وسلخ معناسنه آهختن قصد
ایلمك وقلج وبچق طوتمق وچکمك وچکوب طشره چقارمق وهادنصکره یانکه
حذفی جائزدر الف المکسورة اسپری شدن تمام اولمق استادن طورمق
استدن مثل استادن المق استانیدن مثلا استادانیدن متعدی استدن
مثل استادن اسرکیدن طولشمق اشتافتن بمعنی شتافتن اشکنیدن صیمق
اشکستن اشنیدن بمعنا شنیدن ایستادن بمعنی استادن یعنی طورمق انبز
مثلا انجیدن پاره لمك وپاره لمك الالف المضمومة اردودن بمعنی ردودن
یاسی آچمق استودن بمعنی ستودن یعنی بوکمك وبولمق دیوغق اشتلم کردن تحکم
ایلمك افتادن دوشمك افتیدن مثله الوان خوردن قید قیدیدك الف مفتوحه
بیان اولنمشدر اوباشتن مثله اوباویدن بوتمق اوباشتن مثله اوفتادن بمعنی
افتادن اونانیدن افندن دوشمك مثله افتادن افتانیدن متعدی باب
الباء المفتوحة باجنك کرفتن چیدلمك باجنکل کرفتن مثله باختن ویتمك
بارودن کرمك باریدن یغمق بارانیدن متعدی بارنانه کردن خطرلو بره
طوقنمق واتلمق وفخر ایلمك دوسیله اولمق بازیدن اوینمق بازکشتن کرو دونمك
بازوشتن قورمق باسرشتن قچینه دیغمق باسیدن قورومق وصاقلمق باشیدن
باء عجم ایله صاچمق باشیدن باء عربیله شدن معناسنه وقتلمق معناسنه اشتاشیدن
معناسنه بافتن طوقمق بانداشتن قورقمق والیمك مبالات معناسنه باکیدن

باغ

باء عجم ایله سزمك بالانیدن متعدی بالیدن اورمك والیمك مبالات ~~معناسنده~~
وبویمك باله فتن مثله وصقمق بالستن صوکه خبر اولسون دیمك بالشتن مثله
باورکردن اینتمق باوریدن مثله بانك کردن آواز ایلمك یعنی چاغرمق باهکیدن
اشکنجه ایتمك باهم آمدن بخنوب جنك ایتمك وغضبه کلمك بایستن کرك اولمق
بایستن باء عجمیله کویمك قتلمق معناسنه پای کوفتن وایق کوترب کتمك
پاییدن مثله وبافی وثابت قدم اولمق وبصمق ومحکم طوتمق وبزمك پای
داری کردن صبر ایلمك وایقی محکم بصمق بتیغ خواستن دیك طورمق قیل
یاخود کابکز بر نسنه بجیدن یعنی لوطولشمق بجیریدن اوغمق
واتش اشاغه تکرلمك بجسودن بیجمك بجسانیدن اریمك بجیدن
چیدلمك ویوریك یمق وطالغمق ومشغول اولمق واریمك بجستن وبجود
مخورلدمق بجنشو آمدن اقراره کلمك بجنش کردن قسمت ایتمك بجنیدن
باء عجمیله بایمق وایشلمق بجزیدن طلیمق وسلجمك بجنویدن یلدرم
اوینمق بدرفتن قبول ایلمك بدبرفتن مثله بدیرفتاریدن بوینینه المق
بدرفتاریدن مثله بدرفتاری کردن صبر ایلمك بدیره شدن قرشولمق
بدرودکردن اسنلمك براغالیدن مثله برافزولیدن مثله وقواندرمق
برآکنده طاغتمق برآکنده کردن متعدی برآمدن بوقرو کلمك وناکاه
چقه کلمك وابش حاصل اولمق معناسنه دخی استعمال اولنور برآوردن
چقارمق وقالدرمق وخلع اصلاح ایلمك برآریدن قالدرمق برآکندیدن
بمعنی براکندن یعنی طاغلمق برایختن قوبرمق وادکورمك ودوکمك
براه کردن یوله کوندرمك ویوله کتمك برآهنجیدن بوکشیدن معناسنه
برتافتن بوکمك ودبورمق وبرطرفدن برطرفه دوندرمك بردمیدن باء
عجم ایله دیسرمك ودودق سخشمك وسمرمك اولمق برتهیدن بربراشغا
یغمق برجستن اعضا قبرقبر اولمق واعضا سکرمك خلجان معناسنه

بچیدن باء عجمیله قمه مق وقاتمق برچین کردن مثله برخاستن اورۀ
طورمق برخیدن ودمك وچالولمق برواختن تمام ایتمك واینده صورت
وزینت ویرمك بروختن مثله برچیدن درمك دوشورمك بوداکوردن
اصاقومق بوداریدن قالدرمق برداشتن مثل بوزیدن قیوطولدرمق
وطاشی ایله یاپمق برزیدن تخم اکمك وبراشمق برستیدن طاپمق برکاویدن
قاوندن وقابوزدن دلم کسمك وقفتاندن وکوکلکدن قواره اویمق برکرایستن
بونسنه اغرمی بیلمك ایچون صاللمق وصنمق برکرایدن مثلی واهتداء
ایلمك برکاشتن دوندرمك برکرفتن یردن کتورمك وکیدرمك برکردن قولا
مق برکندن مثله برماسیدن یوقمق برچیدن قادرمق وتحیه ایچون طوتمق
نده کم قیونی سمز میدر ارقمیدر بلمك ایچون طوتارلر بی تمی فربه است یا لاغر
برمسیدن مثلی برنشستن اته وغیری نسنه یه یوب اوترمق برنهادن یوقرو
قومق وجماع ایتمك برواسیدن برنسنه ادمیدر یومشقمیدر بلمك ایچون یوقلمق
برووردن بزیوکین طوتمق وبونه دخی دیرلر پرونده کردن سیلمك پروندیدن
مثله برهیختن ایلمك واوکرتمك برهودن ودانتی سندن بزصرمق برهیو
یدن یغلمق پریدن اوچمق پری زفت شدن اوچق طوتمق پریشیدن طاغلمق
بروین شدن مرادا اولمق ونلخوش پزیدن بشورمك بزیدن یل اسمك یعنی
دریدن پژمردن صولمق پژمریدن مثله پژهان بردن آرزولمق بستن بغلمق
بسنده کردن بی نیاز ایلمك محتاج لقدن قورتارمق بسیجیدن یوقلمق
بشخودن صقمق بشخیدن باصمق واشیلمق بشلیدن یوقمق بشجیدن مایه
جالمق وصو صاچمق بلمیدن صوقرمق وطارلقمق بنافتن صو یولی طوتلمق
دخی کالکو زنده وارسه بنافته شدن مثله بناهیدن صقمق بنجیدن باد
لق پنهان کردن کیزلمك بهم آمدن منقبض اولمق وغضبه کلمك بهم برآمدن
مثله بنداشتن اوکت طوتمق وصانمق پنداریدن مثله پندارانیدن متعدی

بپیدن

بپیدن بصمق بندیدن بغلمق پنهانیدن یعنی پنهان کردن پکیدن بوفکربلا
واغرینه نسنه المق ویومشلتمق پکیندن مثله پیمودن اولچمك پیوستن اوکا
مق واولاشدرمق واصل ایلمك معناسنه وامید طوتمق بجیدن امید طوتمق
الباء المکسورة بساردادن یری یارمق بسندیدن بکنمك بسکلیدن قوجقلمق و
طرناغله وبرماغله نشان ایلمك وکوستکلمك وقنلمق بنکیدن صوقرمق وطا
لغمق بنداشتن صانمق بباوردن برتمك بچیدن بوزمق وصادمق وطوکاتمق
مق وسوزده طنلمق بنجیدن پارهلمك وقافلمق بجیدن المك وکرفتار وعاجز
اولمق بیراستن سیلمك داغلج وباغ بودهمق وزراعت ایچون یراصلاح ایلمك
دیرهمك ودوزمك قوشمق وقیونی طاش ایله اورمق بیزیدن یعنی بیختن بیرون
آمدن طشره کلمك بیش کرفتن ایلرو طوتمق بیکیدن قورمق قودی صو بیله یوتمق
بیواریدن جواب ویرمك بیوارنیدن اجابت بیواداشتن یعنی برداشتن بیهوده
شدن آنشدن صرمق بیهودن مثلی الباء المضمومة بپوشیدن یعنی بوشیدن
اورتلمك بختن بشمك وبشورمك بخنن انجوده خورلدمق بخسف کردن مثله
بخزیدن اوغلیجق صرع اولمق بخوریدن عقل فاسد اولمق بخواریدن مثلی بدن
بودن معناسنه برازیدن یولجه کتمك ویادشمق ویادشدرمق برآمدن اوتو
مك بردن التمك واوتمق برسیدن صورمق پرسیدن صورمق برسیدن تمام
اولمق ویوغ ایلمك برسانیدن مثلی بریدن کسمك برولیدن بلنمك وابره ایلمك وابتر
ایلمك برلیدن مثلی برهیدن ابرتمك وجداه برنسنه صورمق وارغمق برهان
بردن کوجی لك بریدن جملك بشودن ال یوقمق وقادومق وسورمك و
یوقمق ویوتمك وکدرمك بشولیدن دبرنمك ودبرتمك ودیلمك واستمك وطاغلمق
بفشردین صلجق بفشرانیدن متعدی بکشتن میل معناسنه بلندیدن یوجلمك
دیوجیلتمك بودن اولمق بوزش کردن عذر ایلمك وقدر استمك معناسنه بوزیدن
مثلی دلشمك یعنی بختی بوسیدن اوپمك بوش کردن اکن بلنده صوقمق وجوت

بوشیدن چوریمك وپوسیدن اولمق وانالمتی اولمق دریشمك وكی كوستیمك
قوقولق باء عربیله بوییدن متعدی بوشانیدن وكیمك واورتمك اورتمك
قوقمق واو صینمق صینجو بوسیدن بلمك باء عجمیله بوسیدن یومق طولمق وقولق
متعدی بیوشانیدن مثلی بیوسغیدن متعدی بیوسانیدن صانمق وصیغنمق
و مثلی تابیدن اكویمك والمك بلمك تاب دادن باب التاء المفتوحه
تاختن وكوچ ایتمك وطلشمق وقیزدرمق وقزمق وكوترمك وطاقت بلهیمق
طومولوب برنسنه دورمق وبوكك والمك بوكك وسكرتمك وقیقابومك بادشمق
بمعنی تاویدن چكرمق تالیدن معناسنه تابیدن تافتن مثلی تازیدن كلمك
تاهیدن بكوتمك تابیدن واردر مبادله وما بینده واو ایله یا دیلر تابیدن
تبیدن یادلق دبی طرناق تركیدن اولمق وفساد معناسنه ضلالت آزمق
تزایدن یتومك باء عربیله تبیدن دكمك بهاله وطلبمق تبیدن تبسرمك
ترمیدن چتلمق تركیدن قورقمق ترسیدن چقمق طشره برنسنه سرزوب
تركیدن صقلمق وصقمق وپانجب چكمك بحكم توكله كی ودوشانجی ترنجیدن آتمق
و دیسرمك وقرمق بوغمق تبشیدن قاقمق وبوكلهمق ترمشتن ایولمق
قاو تغزیدن تافتن مثلی تغتن یادلمق التون تسغیدن بتلمق وطونجمق
دوره دادق دورمق اوشا قادشوا كونسنه دوكمق بویه كندوی وكمك دبسرمك تغیدن
و چومك كونسنه دوكمق اصمق واوجقده قیزدرمق وقرمق تفیدن اسمك
تم زده وكالك ودو جكی تلوبیدن توكرتمك ویوكرمق یوبوب تكیدن دبسرمك
والمك اورمك ایب تنیدن ملك وسلك ونچمك د تنالیدن اولمق ایسم
یادلق وطولاهمق وصادمق وطوقمق وبوكرمك اغ ایله اوربجك واو چوزمك
تبنیدن چلمك برك كی توكله وقوشانجی وطولغمق تجیدن معناسنه
ایسم تن زدن كوترمك كبجك ویراق وانجی كورلمك تندیدن جزمك
تولیدن واجتمق آجمق توانیدن وبوغمق طونجمق تفیدن اولمق

صیجمق

ترانختن صنیمق ترابیدن التاء المكسورة قرمق وهای وكوكرمك وصیجمق
وبارلمق وباطلمق چتلمق تراكیدن قازیمق وبوغمق تراشیدن كیمك بتجیله
تركیدن چتلمق ترقیدن طلمق ترایدن معناسنه تزنیج ونز سزمق ترادیدن
ترادیدن بمعنی تلاویدن یوبرمك وصدا كوییتی باكی تنكیدن تراكیدن بمعنی
صورمق او تمزدادن بمق بوكله وقاتمق تره شدن اولمق یوشیا تمیدن
تنزكود بمعنی دادن والمك بزلنمك تنزیدن ویرمك صورت تنزك دادن
تجیدن اكشمك ترشیدن التاء المضمومة الیك كسكن بمعنی تیزالیك
و بومك اوازده برنسنه مطلقا تندیدن چكمك محكم توشانجی وقولهكی
باب صیجمق وفلمق اولیدن توكمك اد تورانیدن متعدی توزیدن قزمق
ودلكو نیقلمق چالبوس كردن اوشمك جابیدن المفتوحه الجیم
سرجیلو جاویدن اوشمك المك ایله یول جیم عجم جامیدن اتمك بلجك
جایكر شدن مثلی جابیدن اوشومك جاهیدن چقمق جفر اوركوب برنسنه دن
ودره لمك بر قلمق چیره شدن اتمق یه باده چب دادن اولمق وعزتلو حرمتلو
معناسنه كوشیدن درشمك چخیدن بلنكلمك تاى جخنیدن اولمق جمع
اولمق وكرم بكلم اولمق بكلم وطوكمق برنسنه طوغمق بوكلك وطنابی
دیمك رجحان جوب دادن طورمق اوطوار ایله تشدید وتخفیف جزانیدن
واولمق واوزالودلمق غالب اولمق جوبیدن معناسنه غلبه واولمق زیاده لك یعنی
دبق بجو دمق جستیدن اكیسی ایش ایلمك آهسته لك جوبی كردن
جسبیدن اولمق ایله تخفیف وتشدید ایله جوبیدن استمك جاره جرویدن
میل ایلمك جسبیدن معناسنه خلجان سكرمك واعضا اسمك وبل صجرمق
اوتدقرق جغزیدن ایلمك اشارت كوز ایله چشم زدن طالمق جیدن
ركوبنی قالمق ویا ایلمك كولمك اصمید واكلمك میل ایلمك جفتن مك
طو بربونده جفتیدن بیشمك جفسیدن میل ایلمك جفتیدن معناسنه

مق وقرقشمق ایتمك وقارق ومیخ قاقمق چكیدن طامتمق چلیدن كومر
مك وجستلك ایلمك چمیدن شراب ایچمك ومیل ایتمك چمیدن نازایله
صالنمق واعضا ركیه اولمق ومیل ایلمك وتفرج ایلمك چفیدن طمق چو
سیدن یعنی چفسیدن جهیدن صیچرمق واوتمك وتفرج ایتمك ومیل ایلمك
چنكیدن چنك ایلمك الجیم المكسوره چوست كودن دبش قجردتمق چرس
تیدن مثل چونكیدن صدا ویرمك وچاغرمق چنیدن اوكوتلمك كوزیدن
معناسنه ونصیحت ایلمك چیدن درمك دوشرمك وكسمك ویولمق چیره
شدن یوركلنمك وغالب اولمق چیره كودن برشدرمق اعضادن بربرینه و
دیرمك دیوشرمك چیركی كردن بوزسزلك ایلمك یعنی بوزبوكلكن
ایلیوب كستاخلق ایلمك واونكولك ایلمك الجیم المضمومه جستن استمك
وارامق تجسس معناسنه وبری بری دستنه سنه یعنی درجنبیدن دیرتمك
جنبانیدن متعدی وقالدرمق جوشیدن قاینمق جوییدن استمك
طلب معناسنه باب الخاء المفتوحه خاریدن قشمق وكچمك خاشتن
اوری طورمق خاخیدن یعنی خاموش كردن ایسم ایلمك خاموش شدن
الیسم اولمق خاموشیدن مثلی ورشمق خاییدن چینمك خاییدن مثلی خبیدن
ایاغله بصمق دقورمق حب كردن ایسم اولمق خبه كردن بوغمق وكوزلك
خبیره شدن بوقلمق ودرلك ختنه كردن سنت ایلمك خرجیدن كوزر
یشرمق خرفتن خولدمق كه حالت نزعده اولور خریدن صاتون المق خانه
كسره سیله دخی لغتدر خرپشیدن طرملمق ودرمك ودلك اصرمق قوپرمق
خزیدن امكلمك واهسته اهسته كتمك وسرتمك وقری اوزرینه سورتلمك
وطاینمق وسرچمك ویسویه كیدوب كوتمك خاییدن چینمك خبیدن
ایاغله بصمق خستن یاره لمك وجمله ایلمك وسنجمق ورنجتلو اولمق خستیدن
مثلی خسیدن اسكمك خشابیدن طرملمق ودیش ایله دیدمك وچینمك خفه بردن

ذكره

واوكسرمك خكیدن یعنی خلیدن اكنه دكن بتمق وسیجوب اغرتمق
دیلرن وعقرب صوقمق واكنه ایله صرتمق یعنی لسعدرمك خمانیدن اغز
اكمك وكصلمق وغیبت ایتمك خم دادن اكلمك خموش شدن ایسم اولمق
خمیدن یعنی خم دادن اكلمك خنبیدن مشهوردر اولمق خندیدن كلمك
ضحك معناسنه خوابانیدن یاتردب ویتمق وجوكرمك خوابنیدن
مثله خوابیدن یاتوب ویومق واورسمیدر تلفظ اولنمز الف تابتدر نیم
خوالیدن بتمك ویثمك ویاتوب ویومق خوانذن واورسمیدر تلفظ د
اوقومق وقرآن معناسنه ودعوت ایتمك خوه كودن مثل خبه كردن و
مثله خفه كودن خویدن اوكسرمك وكوشمك وچینمك معناسنه درخبانیدن
چینمك خابیدن معناسنه الخاء المكسوره خجالیدن توجقلمق درتوغوش
كودن معناسنه خجولیدن م خراشیدن طرملمق وقوشمق خرامیدن
صالنمق خزیدن صتون المق خزیدن امكلمك خشاده كودن باغنه واكنه ایتمك
ایتمك اجنبی وتلرن یولوب پاك ایتمك خلمیدن سمكورمك خیره شدن
كورن قشمق وطونمق خیدن ددمك واكلمك خمیدن لفظندن تخفیف
اولنمشدر خنویدن ایاغ اوزرینه قالمق وسلجمك وطاینمق خیدن
اصلمق وچینمك وچینمك خیانیدن سچمق خیز شدن یعنی خواشیدن
یعنی طرملمق الخاء المضمومه خوسیدن متعفن اولمق خوشیدن حمله
ایلمك وكورلمك وجوشنه كلوب جیغرمق خویدن اوغلنجیغی دجق طوتمق
خسبیدن یاتوب ویومق خفكماذ كودن بوخلوی غایت جدله صورتمق
خفتن اویومق واعضا دیتمق وهر عضو كه حركتدن وحسدن قالقه خفته
درلر ویشمو وقتنه دخی وقت خفتنه درلر خفتیدن مثله واویتمق وایتمق
خفانیدن متعدی خفیدن طولمق خوانذن اوقمق واورسمی درخوا
نیدن مثلی خوانانیدن متعدی خوجیدن كوزضعیف اولمق ویترمق

داوکت کورمك وقوربوب قتی لنمق واسته اولمق خوجاریدن صقلمق خوردن

یمك خوریدن دوکنداوقومق خواستن واوسمی ایله استمك دلك طلب ایلمك

معناسنه خوسیدن قوروبق خستك شدن معناسنه دیرشمق خوکردن عادت

ایدنمك خواهیدن بمعنی خواستن یعنی استمك خواهانیدن متعدی خوشیدن

دوشرمك و بورشمك ودیسرمك وادرق کتورمك سومك واوبون کوتورمك و

خوش کلمك باب الدال المفتوحه دادن ویرمك داشتن دوتمق مستقبلی دارد

شین را ایله قلب اولنور دارد دارنده دیرلر داشتن کردن طوتمق و بعضی نسخه ده

و بعضی نسخه ده دویمك یعنی طاقت کتورمك دیو تصحیح ایلمك دامیدن صاچ

مق دانستن بلمك داییدن تکرلمك داغوش کردن قوجمق درآمد ایچرو کلمك درا

وردن ایچرو قویمق وایچرو کتورمك براشیدن ال یومق یعنی ابدست کیمك درا

ویختن اویه یتمق ییوستن معناسنه وجنکره وسوزده وغیرلرنده طقلمق

درابیدن طوتمق درابانیدن متعدی دردیدن بمعنی دمیدن که کلمه

کلسه کرك دردکردن اغرتمق واغرمق معناسنه دردوختن غم ایتمك یعنی

قولمق دردوخت کردن درزدادن ایته اکنه ید ورمك درشدن کومك

درکذاشتن یعنی امیخدن دربوشتن دزمك دریافتن اکلمك و بولمق

معناسنه دراما لفظیله مرکب اولسه اکلمق معناسنه دلور وارشمك دست

کبوکردن اسیر ایلمك درماندن عاجز قالمق دست یافتن غالب اولمق وفرصت

بولمق دغانمودن الدامق دف کرفتن طعن ایتمك دماراوردن انتقام المق

ودوکنجه قرمق دم زدن صولومق وکندوبه براولونسنده نسبت ایتمك

دم کوفتن دباغتدن پوست هده له ایتمك دمیدن ادقورمك و یل اسمك

واچلمق وصباح وقتی بلورمك وغیرلرنده ظاهر اولمق واعضا قبرقبر اولمق

دندیدن کورمك دندکوفتن ییرلك ایتمك ویلمك یعنی جالندن ادتوق حال

کوستمك معذور اولمغله وغیرنك الندی بنده دیشی یلمك معناسنه دخی کلور

دمیدن

دنیدن بایلمقدن سونمك وکبر ایلمك نازله صالنی صالنی یورمك دویدن یلمك و

سکرتمك واقمق دوانیدن یلدرمك الدال المکسوره درخشیدن یلدرامق

ویلدرمق درخشیدن اکلنمك درنکیدن مثلی درنکانیدن متعدی دریدن

یرتمق دالك فتحیله دخی لغتدر ویجمك معناسنه دلکیرشدن نفرت ایتمك

دیدن کورمك الدال المضمومه دردن بمعنی درویدن یعنی بچمك درز

دیدن اوغورلمق دشنام دادن سوکمك دندیدن هیبتلو اولمق دوچار

زدن قاشوکلمك یعنی صنشمق دوچار خوردن مثلی دوختن دکمکدر مطلقا

دوخت کردن کین ایلمك دوست داشتن سومك دوربرآمدن بدبخت

وشوم اولمق دوسیدن یپشمق وصولمق واشاغه اکلوب سکلمك سکمك دوشیدن

صاغمق باب الراء المفتوحه راندن سورمك رخشیدن یلدرمق رسانیدن

ایرشمك ایرشدرمك رسانیدن مثلی رستن قورتلمق وصالی ویرمك رسیدن

ایرشمك رفتن کیتمك وبورمك رفتن شکم ایچی کچمك رقصیدن سماع اورمق

رك زدن طمردن قان المق رسیدن اوزمك رفوکردن کوزمك واورمك

رنجیدن انجمك رنجانیدن متعدی رندیدن قرمق ورنده لمك ویلله

وکورك ایله بالجق صیورمق وسورکلمك وکورمك رواپودن لایق اولمق

روانیدن کوك اولمق رهاندن صلی ویرمك رهاکردن مثلی رهیدن قورتلمق

راء المکسوره رستن الده وایاغه حنا اورمق واکمك رویدن بمعنی رستن ریختن

دوکمك ریدن تغایط ایتمك ریزیدن کل اواق اولمق ودوکلمك وچورمك

ریشتن یجدلمك وسکلك و بولمق وصلی ویرمك ریشیدن دوکمك رهیدن

مثلی دیوشق طبراق اشغا اقمق دیرسنده اشمك وچورومك وبعضی

ذنبیدن الراء المضمومه ربودن قاپمق ربانیدن متعدی رستن بتمك

رفتن سورمك ربانیدن متعدی بعض لغتده رفانیدن واقع اولمش

متعدیسی رویدن بتمك روبانیدن متعدی روکردن خنلمق روذیدن

صوسزمق روبیدن بتمك روبانیدن متعدی باب الزاء المفتوحه زادن طوغمق
وطوغرمق زاریدن اکلمك ژاژیدن کومك وایت اولومق زاستن طوغرمق
زاییدن مثلی ژاویدن بمعنی ژاژیدن ردن اوزمق ومیل ایلمك معناسنه
دخی کلور ننه کم بسزحی زند درلر یعنی قوللغده مایل دیمکدر زنانیدن متعدیسی
زدوشدن بمعنی شغد بستن یعنی الده دایقده بر یرقتی لنمق تیز یه چاغرمق
زغن کیدن اکجقرمق ذفرانیدن جوق ییك ییك زفرفیدن اغز کپی اولمق زکید
کندو کندیله سویلنمك زلغیدن بوزاورمق وطایمق زفرمیدن بمعنی زفرفیدن
نوریدن بوقروا ولمق زهیدن اوبونده صو سزب طشره چقمق زهانیدن
متعدیسی الزاء المکسوره زدانیدن پاس اچمق وصیقل اورمق زدودن م زدا
یانیدن متعدی زستن درلك زنودن ایت چکلمك واغزغمق زنایانیدن
متعدی ژنویدن سزلمق زنونیدن آت کشنمك وایت اولومق وسکلمك و
چکلمك زیستن یرشمق زیستن درلمك زنانیدن متعدی زیریدن اشغا اولمق
الزاء المضمومه زُدودن پاس اچمق دشتن صویمق زکیدن بوشمق وکسلمك
وقاقمق زوشیدن سزب طشره چقمق وکمسیه طولشمق زولیدن سلاح قارشی
مورشق اولمق دیوزمق سلاح قارشی مورشق اولسه ژولیده موی درلر ویل
اسمك وجه دوشمك باب السین المفتوحه ساویدن اوزمك وسورمك
دسورتمك ودرپولمك سابیدن مثلی ساختن دوزمك ساده کودن حادم ایلمك
واریوب پاك اتمك سازیدن ددزمك ویرقلمق سبادیدن یرپولمك ساختن
ترازو ایله طادمق وقاتی لنمق سرپیکودن بسلی کردن وغیره یعنی ادقك ر
یاغنی بسنده نك دبنی واوجنی بربکا ایلمك سرابیدن ایرلمق سرنکیدن کولمك و
کلن ایلمك یعنی واسع ایلمك وبرچولشمق یعنی سوز التمق سریدن ادلمق سریدن
لایق اولمق سکالیدن یوزصایوصنمق وغیبت اتمك وعیب اتمك سکوفیدن
طوارسرچمك سکلیدن اکجقرمق سنجیدن طرتمق سوکنده خوردن آند ایچمك

سنجیدن

سنجیدن مثل سنجیدن باب السین المکسوره سپاریدن اصمرلمق وتمام اولمق
سپاسیدن منت اتمك سپودن ایاغله بصمق سپری شدن تمام اولمق ولحونیه
یتشمك ستدن الموق ستانذن مثلی ستمیدن کوج ایتمك ستیزیدن جدل ایتمك یعنی
تادیانه ایله اورمق واونکوالك ایلمك ستیهیدن م سرانیدن توشی وتمك سریدن
ایرلمق سرغتن بعورمق یعنی جنبلو ایتمك وتحمیل ایتمك سرنکیدن برجولشمق یعنی سوز
التمق سفلیدن سفلق دیومك ودلك دلمك سکوفیدن سرچمك سکنجیدن برتمق
اوجیله طوتمق سکنوییدن سیچرمق ومجکلمك وحالفلمق سناب زدن صوده یوز
مك سنجیدن برقلمق باب السین المضمومه سپردن اصمرلمق سپوختن
سنجمق ودرتمك ودیوار دنسنه قاقمق سپختن مثلی سترذن یولمك دیولمق
وقازمق ستودن اوکمك مدح ایتمك معناسنه ستوهیدن اوصنمق سرفیدن
اوکسرمك سرودن ایرلمق سرود کفتن م سکستن اوزلمك وقوپمق سفتن دلمك
سنبیدن م سلفیدن اغرمق واوکسرمك سوختن کوینمك وکوییندرمك سودن
اوزمك وال یوقدمق ودرتمك واشنمك وصوامق سفیدن دلمك واوزمك وصقنمق
مق باب الشین المفتوحه شادشدن سونمك شادیدن مثلی شاد کامه کودن
یومز لغیله سونمك شاریدن صواوقوب چغلمق شاشیدن ایشمك شافتن زنگلا
واسکمك شامیدن سرچمك شاذن طرمق شاندزدن م شانیدن م شاویدن
بمعنی شدن شایستن یرامق شاییدن مثلی شاشه کودن ایشمك یعنی
شاشیدن شپیدن طوقنمق شخودن قنی صوق اولمق ودوکلمك شخنیدن
سملمك وایاغی بسنده طوقنمق دوشرکبی اولمق ویوریند دقتمق شخودن
طرملمق واجتمك شخیدن سرجدلکی وقت طاینمق وکوزیلوب طشره چقمق
شرمیدن اوتنمق شمردن اکمك شمغید شدن هلاك اولمق شمیدن کف
کف صولمق وعزیله اغلمق وبیهوش اولمق واورکمك شنخودن اکجمك وطرملمق
شتویدن بمعنی شدن شنجیدن اکجمك وطمق وسیچرمق الشین المکسوره

شبلیدن صقلق ویرمك شناب کردن ایوسك عجله ایتمك معناسنه شنابیدن
شتافتن مثلو شخلیدن نفس ایجو چکمك وصقلق ویرمك شتن بمعنی
نشستن شغبلیدن بمعنی شغلیدن شکافتن یاردلمق ویارمق ویوزمق
شکردن اولمق شکاد کردن مثلو شکوندن قوی اولمق واولونمق وعجیلمك و
دریك اولمق عیمق معناسنه عربیدر شکستن صیمق وصنمق شکفتن عجیلمك و
ویارلمق واجلمق شکلیدن یرتمق ویرتلمق شکنجیدن شکنجه ایتمك شکیبیدن
صبر ایلمك شکیفتن م شکفتن اجلمق وصبر ایلمك شگلخدن الکلمق شناریدن
صوده اورمك شناویدن مثلو شناوکردن م شنیدن ایشتمك شنوانیدن
متعدی شنویدن بمعنی شنیدن شنیفتن متغیر اولمق وقرشمرش اولمق شیفته
شدن بمعنی اشفته شدن عاشق اولمق وحیوان اولمق معناسنه شیادیدن
نطس ایتمك الشین المضمومه شخودن سیحرمق وطرمنمق شخودیدن مثلو
الشین المضمومه شخولیدن جاغرمق وکورلمك وآت کشنمك شدن اولمق
وکتمك وانتقال ایتمك وزایل اولمق شرتیدن سوزرلدمق شستن غسل معناسنه
غیمك فتحه سی ایله بعنی یومق شست کردن صقلق ویرمك شخودن ال وتو
قبی لنمق که بالتد یاکسر طومقدن اولور شفه بستن شفیده مثلو شکودن هلو
ایلمك شکفتن چیجك اجلمق وعجیلمك شکفیدن اجلمق شکوفیدن سرجیب وشر
کبی اولمق وسلجمان وتزاعده طورمق شکوفیدن اجلمق شکوهیدن هیتلو
اولمق شماریدن صیمق شمردن مثلو شیخ کردن جفت زدن یعنی نطس ایلمك
شنفتن اسمك شنودن مثلو شخودن یوزطرملمق شخیدن لیقلمق
وشاطرلمق شودن اولمق مثلو شدن شوریدن قرشمق وقارشدرمق ویولمق واوده ایومك ودلورمك ویومق غسل ایتمك معناسنه
شوریده کردن برکسنه قورخولی ایتمك شوریدن مثلو شولیدن
مطلوب یوطورلوا تینه ندینه لنمك ومتغیر اولمق شنوبج کردن بمعنی

شیخ

شیخ کردن شوهر کردن عورت اره وارمق باب الطاء المفتوحه طپیدن
یورك اوینمق وطپمق طلبیدن ایتمك طنیدن فلق جکمك الطاء المکسوره
طرازیدن دزدوز التون ایله دوکمك وقفتان علم دکمك واوموزایلمك
ددرلودرلو براشقلولسنه لودکمك وبره مك طرازیدن طون علم لمك
طرفیدن جا لمق طرکیدن م طیره شدن غضب ایتمك وملول اولمق
طیرستیدن مثل طیرزیدن بمعنی نیرزیدن یعنی لمتمك الطاء المضموه
طواریدن صورمق باب الغین المفتوحه غزیدن بو بورولدستنه یعنی
غلتیدن یوه لنمق وصوارلمق غلطیدن مثلو غلیج دادن قوجقلمق
غاتیدن نکونمك غاربدن مثلو غالیدن کشکومك ویان اوزریندیوا
نمق ودوسنك ودسمك بجوره سنه طولنمق غلبیدن ادغومق وصوید
طالمق غنجه کردن یغورمق عجز معناسنه غشیدن هرزه سویلمك
غیرانیدن قاقمق غضب ایتمك معناسنه غریویدن فریاد ایلمك غشی
کردن اسم صوت درمثلا کربه پس پس دیمك غنویدن امزعمق غرنیدن
غن غرمق وکوتوا وسنده سوزتیمك غنتیدن امزمك العین المکسوره
غرمیدن قاقمق غضب معناسنه غرنبیدن کورلمك غرنیدن اکرمك و
کربیوب سویمك غرفولیدن بلیمك غرنیدن سرتمك واملکمك الغین المضمومه
غنجیدن نادلنمق غنودن ادغمق وامزعمق غوزیدن کشکرمك غولیدن
تجرمق وکشکرمك غوید زدن بایقامق باب الفاء المفتوحه فاترشدن
بمعنی قرار شدن یعنی بوقرورق اولمق دیوقرورق کتمك فاخیدن
دغلك وبنبوق ویوك اتمق واکمك فاخیز آمدن امکلمه سکه باشلمق فازیدن
قوبرمق وکورمك فازیدن اسنمك وکرنمك فاس بوقدن بایومق فاوابودن
بربی دن بریوه المتمك فخمیدن کوکده دن قلی وبنبوقدن چکدی آینلمغه دلمی
بیت فخستند جوان بودم وبنبه فخمید لمی جوفخمید شد دانه برجید لمی

فرانوشندن بو قرو رق اولمق و بو فرور رق كتمك فراخنز آمدن املكله بشلمق
فراشيدن بجخشمق فراكرفتن قبض اولمق فراموش كردن اونتمق فرامو
شيدنم فراهم آمدن جمع اولمق فرخسدن بومشمق فرخيدن رقص
اورمق فرخميدن بنبوق ايتمك ودد ملك فرسدن فرسودن لفظندن
تخفيف اولنمشدر فرسودن اوشنمك واوشندرمك وسورمك وباعينه
دلمك وسورتمك وصولمق ودلمك واوصامق وبرنسنه ورزيدنجه
مك وانك اوزرينه مصر اولمق فرغاريدن اصلمق فركندن خندق قزمق وبر
كسنه بوز خمنده اولشدرمق كه كورمش اوله وبولمق وقوبادمق فركنيدن
م فربودن بيورمق فراموش كردنم فرناخيدن دو لك واد بلو اولمق و
قولمق اشغه صرقق اولمق فرهيختن ادبلمك وبوسون وحشي اولنلرى
اوكرتمك فرهيزيدنم فسيانيدن يد ملك وال ايله ايتمك فسيدنم فنبرن
فخيدنم فلخميدن بنبوف ددمك آتمق فلخودن مثاله فلخميدن برقمق
فخاكردن كوزنمك فنجيدنم فهميدن كلمق الفاء المكسوره فتاليدن بور
مق فردن يرتمق فراختن بوجلنمك فرازكردن اجمق وغيري كابكي نسنه
بايمق قبلمق فراشتن مثل فراختن فراشتن اعصا تجخمق فرستادن
كوندرمك فريبيدن الدامق فريختن ادبلو اولمق وبوز نسنه دنك اولمق
فريفتن الدامق مثل فريع بيدن فرشادن مثل فشردن يعني صقمق
فشاندن سكلمك وساجمق وصاورمق فكندن بمعنا افكندن يعني برقمق
فنجاكردن كوزنمك الفاء المضمومه فتادن دوشمك فرو بردن يوتمق فرو برانيدن
متعدي فروختن صاتمق فروخوردن برصويه يوتمق آب در زمين فرو خو
رد درلر فرو داشتن حفظ ايلمك فرونهادن مثله فرو امدن اشغه كلمك
فرو آوردن يونمق فرو رفتن صويه وباغير نسنه طالمق فرو خيدن مثل فرو
بردن فروهشتن صرقمق فرو داديدن مثل فروبردن فروهيختن مثل

فرهيختن

فرهيختن فرودن ازتمق زياده اولمق معناسنه فروليدن بلنمك وقرشدرمق
فريدن طوكمق فنتريدن صقمق فوزيدن كيدرمك وسويلكي توقف ايتمك ودلنمك
وغافل اولمق فتانيدن متعدي باب الكاف المفتوحه كادن كاف عجميله
جماع ايتمك كاريدن كاف عربيله اكن اكمك كاستن كاف عربيله اكسلك ايتمك واكسلمك
كاشتن مثل كاريدن يعني اكن اكمك كاشتن كاف عجميله كنتن مطلقا دونمك
كافتن يعني شكافتن كابيدن صغمق وبصمق واورمك وچوب صنوب يجمق
وصلج بوزرمق وقوشمرش اولمق وقكا قلمق كاويدن كاف عربيله قزمق وبوسو
ملك وجد له بحث ايتمك واللدملك وجقورقازمق وقندرف وصو اشمق كاهيدن
اكسلمك كان دادن جاع ايتمك كاييدن مثلي بو ايكي لغت كاف عجميله در كاليدن كاف
عربيله دراءلمك كرداييدن بوحالدن بوحالده دوندرمك صيرورت معناسنه
واءلمك معناسنه كرديدن مثلي لازم منده استعمال اولنور مجازا مشغول شدن
معناسنه وكرنمك ودولشمق كوسيدن مجادله ايتمك ودرشمك كوبيدن اعصا
بجمك كوابيدن زيان ارشدرمك ونقصان ايتمك كوزيدن اصرمق كشتن مطلقا دو
نمك وشدن معناسنه كشيدن كاف عربيله چكمك كفتن كاف عربيله
شكافتن معناسنه لازم وهم متعدي كلور كوميدن كاف عجميله قرمق ايچي
اولمق معناسنه كفيدن كاف عربيله جتلمق وكوترمك كم كردن اكسلك
ايلمك كم زار خورش شدن يعني انداك خورش شدن يعني ازبيش اولمق كيدن
اكسمك كنديدن كاف عجميله مردار قوقمق كندن كاف عربيله قزمق وقو
مق وقيمق ودري يوزمك ويرنسنه جقرمق وبولمق كنديدن مثلي كند
يعني كنديدن كيبانيدن جاغ اويرمق الكاف المكسوره كراستن ميل
ايلمك وظن ايتمك معناسنه كزاسيدن يعمق كرانيدن اعما اولمق واغرمه
وينيي ايلمك ايچون صالمق كرايستن سيلمك وميل ايلمك وصاللمق
كرابيدن كسر كاف ايله عربي ايله تصحيح ايتملو درميل ايلمك ويورمك وبجمد

ايچون صاللمق واكسمك معناسنده وآهنك كردن وبسيچيد كردن وبيداختن
معناسنده كرستن اغلمق كرفتن طوتمق ماوراء النهر لغتيدر كرديدن انانق
تصديق معناسنده وطيمق ودونمك قوينق واويمق تابع اولمق معناسنده كوردكر
دن كاف اول عجمى كاف ثانى عربيدر دكنجى ايلمك ودوشرمك چيدن معناسنده
كرسيدن مبتلا ايلمك كرفتاريدن طوتسق ايلمك كرفتارشدن طوتلمق اولمق
كردكردن اوچ قوتمق كوشخنى قاچمق كريزيدن م كذابيدن بمعنى كاشتن كشتن
بالكاف العربي اكمك زراعت ايتمك معناسنده كيرانيدن طوندرمق ودوشمق
كيفتن ميل ايلمك وعدل ايلمك كيفانيدن متعدى كبيانيدن ميل الكاف
المضمومه كدااختن اريمك وارتمك كدازيدن اريتمك كداشتن وازكلمك و
صالى ويرمك ديبرودن بيره كچمك كدشتن مثله كذاريدن نازله صالمق
رصالنه صالنى بوريمك كذاريدن قوش يارلمق كريختن قاچمق كذاردن اسمك ودد
كذانيدن زيان ارشدرمك ونقصان كتورمك دقيقى بيت كسست وصل
كونداردسود كيست كش فرقت تونكرايدن كزنيدن اروندرمك
كرانيتن سيلمك وصاللمق كرانيدن تميز ايلمك كستريدن دوشمك كستردن
مثله كرنديدن كردن چاره ايلمك كستن اوزمك واوزلمك وصيمق كسيختن م كسانيدن
متعدى كسيل كردن صاى ويرمك كشادن اچمق اچلمق كشاينيدن متعدى
كشانتن ديلمك كشستن اوزمك واوزلمك كفغتن طاغتمق كشوفتن م كشتى كردن
اركلك ايلمك كشتى كرفتن كورش طوتمق كشودن اچمق واچلمق كشودن
بوليشان ايلمك كفتن سويلمك كفتاريدن مثله كلودن طولدرمق كماشتن حواله
ايلمك وقبود ويرمك رها كردن معناسنده طبشرمق كماديدن صرغق كمان بردن
ظن ايلمك كمانيدن م كم شدن يا وقلمق كم كردن يا وقلمق كميزيدن ايشمك بول
ايتمك معناسنده كنبد زدن اشغه اكلوب دخى بوقاروبه سيچيمق تركيده كنبد
اوردى ديرلر برنجى جانوزلرك صفتيدر كنجيدن كاف عربيله صيغمق وبوجاقده

ادبورمق

ادبورمق كنده كردن نقش ايلمك كوادنن سكرمك سكمك وقاعوق كوازردن
طعن ايتمك كوازيدن وازكلمك كواليدن فرامق اندوختن معناسنده واسكلمك
كوبيدن دوكمك سحق معناسنه كورزادن بمعنى تويدن بللمك معناسنده
كوزيدن م كواشدن مثل كواريدن كوش داشتن دكلمك وقولق طوتمق
كوشيدن بالكاف العربي دوكمك ضرب ودق معناسنه كوبيدن ايت عكلمك
كوهريدن برلسنه برلسندن بدل ايلمك كوبيدن سوبلمك كهريدن مثل
كوهريدن باب اللام المفتوحه لابيدن يلوارمق لابه كردن مثله لاشيدن
اصنانددن معناسنده لاخيدن وكيمك لاهيدن م لاهيدن سكلمك وبريمك لابيدن
لاكيدن ايت اولومق واورمك وسنزلمق لرزيدن دترمك لغزيدن طايمق لد
زردن ديمك لنجيدن سوكمك وقادشدرمك وصالمق لنديدن اغنمق
لنكيدن م اللام المكسوره لنجيدن جكوب چقارمق ليسيدن يلامق اللام
المضمومه لوغيدن صاغمق لوغانيدن متعدى باب الميم المفتوحه مالنيدن
اومق وسنزمك ودرتمك مالدن قالمق ويوزلمق وقومق دكرمك مانستن بكزمك
مانيدن قالمق وبكزمك وباقلمق مجيدن چمدلمك ديوقمق وقادرمق محبيدن دبرنمك
جنبيدن معناسنده ودترمك معناسنده وفرنجى دزرينه سورنمك واوربمك وقوپ
مق وبمعنى جنبيدن يعنى چمدلمك ديورك ايمق وطارلغمق مرغيدن اغنمق مرزيدن
طاتمق وصورب ايمك مسريدن مثله مسرانيدن متعدى مسيدن بمعنى جنبيدن
يعنى يوقمق مكيدن ايمك ملخودن بينق ايمك منشزيدن كوكلدونمك غضبان معناسنده
منش كشتن م ميزيدن بمعنى مزيدن يعنى ايمك ميدن الك وباك ايتمك الميم المكسوره
ميجودن قادومق ميزانيدن الدرمك ميزانيدن الدرتمك ميرنيدن اوشويوب
طوكمق وايتمك شاشيدن معناسنده ميسيدن صوقرمق مردن الك منجيدن
قادنى اوزرينه مايمق مرسيدن علاج ايلمك منكيدن بمعنى دنديدن يعنى كومرتمك
وبكرتمك موسيدن الكلمك وطقلمق مويدن صاغوصغمق باب النون المفتوحه

نارداشتن بمعنی کاسد شدن ناریدن اولمق نازیدن نازلنمق وکوکنمك فخر
ایلمك معناسنه وکوفلمك وخوش طوتمق وخوش درلمك ناسبیدن حلقندن
الکسك وناقص اولمق که عیی اولمق ناکوالیدن دیبرملك واوت صوبرمق نالیدن
اکلمك نامیدن آد ویرملك آدین ویرمك نادیدن اغلمك وطاشنك ایچی اویمق
نخشیدن قفا کوکی اویمق ویاتش یازمق نشلیدن برنسنه یودن اصلمق نبهره
کردن بحذف ایلمك یعنی ایچی بوش ایلمك نغرین دادن الیمك وقارشو ویرمك وارکلمك
وکوکنمك ننك داشتن عارلمق نواشتن درشمك نوردیدن درمك نوستن
کسره اوله اکلمك نالیدن معناسنه نونشتن فتح واوله ادراق کمك ودرمك نوردیدن
یکی اولمق جدید معناسنه ونواله ویرمك ویرندن طوریب حرکت ایمك وازغمق
ومطلقا حرکت نهادیدن اوستاندن قورومق نهادیدن مثل نهیبدن خوف
ایتمك ویلدرمك نغزیدن کوکجك دایر اولمق نغزیدن الیمك وقارشو ویرمك
دکونمك واکلمك واوکمك نغزین کردن مثله النون المکسوره نثاریدن
سالچو صاچمق نثاندن اوج کبی وعلی اکابکر برنسنه یه بیره دکمك ونصب
ایتمك ودیکلمك واوتورمق ه نشاختن دکلك وبوکمك نشاستن اوتور
مق اجلاس کبی واقعاد معناسنه قیاس بو ایدیکه نشستن لفظنك تعدیه
سنده نشینانیدن دنلیدی نشاستن ایشلدی اسدی سپهبد مراد
ایکشتی نشاست بکین جستی دیو خفتان بخواست نشتن اوتور
شینك فتحی وکسری جایزدر استعمال اولنور نکاریدن نقش ایلمك و
صورت یازمق نکاه داشتن صقلمق نکاه کردن بقمق نکوستن م
نکوبدن م نکوهیدن خورطوتمق نکاه داشتن نکهداشتن نکاه
داشتن لفظندن تخفیف اولنمشدر یعنی صقلمق نکه کردن نکاه کردن
لفظندن تخفیف اولنمشدر یعنی بقمق نهادن قومق نهادیدن قورمق
نیازیدن حاجت دلمك نیشتن بمعنی نبشتن یعنی یازمق نبوشیدن

دکلك

دکلمك ونسنه اوتومق وخوین خسین کل اکل اغلمق وخودشیدن معناسنه یعنی
جوشه کلمك وکوزلمك وحمله ایلمك نبوندیدن قرشدرمق نبشتن یازمق نکو
هیدن خورلمق نمودن کوسترمك وکورنمك نولخنتی ادختمق ونغمه ایله سانن
چالمق وددوست وفرزندانی دونمق نوازیدن م نوبیدن اوغنمق نوحیدن کلمك
نوردیدن درمك نوبیدن اوغنمق نوشتن یازمق نوبیستی م نوشتن واوله
فتحه سیله درمك نوبغه کردن لیقلمق ودکوجکلك ایلمك جابلوسی معناسنه
نوشیدن اچمك وسکورمك معناسنه نوفیدن باغرولمق نهفتن کوزلمك وکیزلمك
نهیبدن قیلمق وکوزلمك واورتمك باب الواو المفتوحه وابن جستن اوتورمق
وایستی م وابردن کردن قالدرمق وابس ماندن کرو قالمق واکیدن اغزه
اتمق واغز اچمق وبفکرمك واچیدن درمك دوشرمك واخوردن قیورمق
واخورایدن متعدی واخیدن بینق اتمق وددمك واخاییدن متعدی
واداشتن کرو طوتمق وارایدن سوزمك دبرابر ایلمك واریدن بوغمق وبجه لمك
وازیدن حالی کمسه دیمك واسرشدن خسته اوزلمك واسرنکیدن طونلقمق
واندن اچلمق واکردن اچمق وقالبق وخراب ایتمك واکودیدن کرو دنمك واکر
دانیدن کرو دوندرمك واکرشتن کرو دهمق واهم امدن درلوب بربره کلمك
وارستادن اوری طورمق وتافتن دیمك وبوکمك ورخاستن اوره طورمق
ورداشتن قالدرمق وزیدن اوبکمك وبونسنه عادت ایدنمك واکن ایکمك ور
کردن طاینمدرمق واتمق وبیك ورکشتن بوغ اولمق ورنامه نهادن لقب قومق
ورنشستن بنك وزیدن میل ایلمك ومیدن اوفلمك وایواولمق وبیدن یاود
قلمق الواو المکسوره وزولیدن قندرمق ومیل ایلمك وزولیدن مثل وضو
ساختن ابدست المق باب الهاء المفتوحه هاچیدن قادومق وبعضنده
فرومق واقع اولمشن هاچانیدن متعدی هیچیدن انجمك وقیون دریسن
بوزمك واسهك هشت کردن اعراومرمك هشیدن م هنکیدن بوغمق

بولمق وقصد ایلمك همچیدن قپون بورمك وکرلمك وطوغره مق همردشتن
بوزه یوزاولمق هواسیدن دیبرمك همالیدن قودرمق هراسیدن
قورمق الهاء المکسوره هجاکردن هجا اوقومق وهجو ایتمك هراسیدن
قورقمق وقوپرمق خشك شده نن مخاسنه هراشیدن قصمق هشتن
صالی ویرمك وصرقمق هیدن مثل الهاء المضمومه هوشاشدن
طاره بلمق وآیلمق باب الیاء المفتوحه یابیدن بولمق یاداشتن
خاطرده طوتمق یارستن ادبلمك یاری دادن یاردم ویرمك ویاردم
ایتمك یاریدن م یاراولمق ویارایلمك وانجق ابجی اولمق یازیدن اسنمك و
کرکمك دال اوزمق ومیل ایلمك وقوجقلمق یابه کردن یلوارمق یافتن
بولمق یاوه کردن یاوه قلمق یاویدن مثل یله کردن طوارق صالمه
صالی ویرمك یله امدن بعنی فرود آمدن یعنی اشغه کلمك وایتمك بخودن
پاره لمك وبخیه وقلمق بخیدن کسمك وبعنی کفنتق وپاره لمك واوزل
مك ورقا قلمق بخاییدن متعدی بخخودن قشغولمق بخوشودن
بخشایدن متعدی بهیدن بوزمق ویقمق الیاء المکسوره بکیدن
براولمق بکسایدن برابراولمق بکونیدن دبدزاولمق بکیریدن بربره
کلمك الباء المضمومه بوسیدن آرزلمق بوزیدن سیجره مق وقولی ازغق
بوزانیدن متعدی بوشیدن اشتمك بوشیدن مثل بوغیدن بونیدن ق
اورمق **قاعده** هردال که غیر اول واقع است اکرما قبل او حرف صحیح
ساکن باشد دال بود والا ذال معجمست چونانکه ولغط شعرای مسلمین
مولانا بدرالدین محمود بن عیبی اسکنه الله تعالی فی غرف الجنان این قاعده را
نظم دربیتین بیان کرد **قطعه** در زبان فارسی فرق میان دال وذال با دد
کیرازمن که در نزد افاضل مبهمست پیش از و در لفظ مفرد کر صحیح وساکن
است دال خوان آنرا وباقی جمله ذال معجمست همچنان دال وکلابت این نفی

شریف وناظم جواهر این علم ظریف فارسیه کمالات فارسی وعربی یعنی
ظهر فاریابی نیز درین قاعده بلسان تازی قطعه فرموده است **بیت**
احفظوا الفرق بین دال وذال ٭ فهو رکن فی الفارسیة معظم ٭ کل ما قبله
سکون بلا وای ٭ فهو دال وماسوی ذال معجم ٭ وفریق این طریق رعایت
این اصل را اجتناب واجب دانسته اند که در منقول از زبان دیکر نیز مرعی
داشته اند چون لفظ خدمت عربی صحیح است بدال مهمل ایشان بذال معجم
تلفظ کرده اند واین سخن بنا بر اصل اقلیمست وافصح آنست که ذال معجم
از زبان ملاحت وظرافت دور باشد والله الحافظ الشکور **قاعده** بل
کلکه زبان فارسیده جملك قاعده سی ایکی قسم اوزرینه در شونلر کله جانی
وحیانی وار در جمعی الف ایله ونون ایله کلور مثل جوانان ٭ وادمیان ٭
دبیران ٭ واسبان ٭ ومرغان ٭ وشونلرکه جانی وحیانی یوقدر انلرک
جمعی ها ایله کلور مثل زمینها ٭ وبلغها ٭ وسنکها ٭ وکوهها ٭ واما شونلر
که نشو ونماسی وار در نباتات واعضای جانوران کبی وبلخود بخدد
نقضی اوزرینه اوله اسمای اوقات وزمان کبی ایکی طریق ایله جمعی
استعمال اولنور مثل درختها ودرختان ٭ ولبها ٭ ولبان ٭ وشبها ٭ وشباز
وروزها ٭ وروزان ٭ متقدمین بو قاعده یی بسط ایلمشلر در لکن بعضی
یرلرده شعرای عجم الف ایله ونون ایله اولمان جمعی بعضی یرلرده ایرادیه
لرکه مذکور قاعده یه دزره دکلدر یعنی نه جانی وار در ونه نشو ونماسی وار
در **بیت** می درودای منکران همه بوسران افسران کران کبی **قاعده**
همزهٔ مفتوحه که لسان تازیده کثیر ایله استفهام ایچوندر وادات ندادر
اما زبان دریده یعنی زبان فارسیده شعرای فرس بعضی ادات اوللرینه
ادخال ایدرلر کویا که انلرك قتنده حرف تنبیه درتمه کم ایدرلر **بیت** هم
چون بودم وکین کاه جنك ابا آبکینه بجا ساخت سنك ابر واه

بیت شده کوخدای کوفتن هر یك من وار جای ایچی جم رکوکی ظلم وجور
کند که چوم مرترا جور رد ور والف ساکن اسمك اخرینه علامت ندادر مثل
دلاورا ستمکار ایچو انا بیت ازحی وقیوم توانا وکاه استغاثه ایچون کلور مثل
دردا وحسرتا که عنانم زدست رفت وستم نمی رسد که بگیرم عنان دوست
وکاه اولور که مبالغه اتصاف ایچون کلور مثل توانا وبینا وکویا ودانا مثال ونون
والف کویان وسوزان ونالان کبی وبعضی مرکبات بیننده الف ایله توسل ایدرلر
سراپا وسراپاکه ومشتاسنك وبیشادست ودستادست
دکونه اکر دکبی وکاه زیاده ایچون کلور بیت کفتم که قد تو سر نازت کفتا سخن
قدم دراز ست والف ساکن اطلاق فی قوافی اشعار شعرای دریده بسیارکه
مشده باتش درون بومثال سمندر همیدون باب اندرون چون نهنکا
وهم فلکش بیشه برکران قفس کرد مکندش دست بو کونه جفاکا خیالك
بوغز قسمق وزبون ایلك واغیل برد باك از اژدهاکاه وکاه شعرای عجم
مصادر وافعال اولنرنده الف ممدوده زیاده ایدرلر شویله که اکراندن تجرید
اولنه اصلا معنایه خلل کلمز بومعنی ایکی وجهدن خالی دکلدر یا مهنا
تنبیه ایچون کلمش اوله مثل چون بکرد پای اواز پای وان اشکوده
نماند همچنان و بلحوق القلد والقلز دخی لغت اولوب مروی اوله
داریدن واواریدن کبی وصیغه اواریدن کبی وصیغه امدن دن
اشتقاق امر الف ممدوده ایله در مثل بازا که در فراق تو چشم امید
دارچون کوشی روزه دار بر الله اکبرست و زبان درینك قاعده سیجی
بودر که صیغه امرك اولنه بازیاده ایدرلر مثل ببین وبدان وبنشین
وبکن وبده کبی پس امدن لفظندن صیغه امرك اکلور کاه اولور که
حرف یا زیاده اولنمغه ایدرلر آی اولور واولنه قاعده اوزره بازیاده ولنغه
بای اولور بوخود معلومدر که هر دلده کلمه امرچوق استعمال اولنور

خصوصا

خصوصا لفظ آی استعمالی تقبل اولدیغی اجلدن الف یا ایله قلب مکانی
ایدوب بیا درلر نته کم چغوت لفظندن حرف یا ایله عینی قلب مکانی
ایدوب چغیوت درلر وچخماخ چخماخ کبی واحتمال وارکه لفظ بیا اسم
فعل اوله بنا کبی که بکذار معناسنه در ودخی معلوم اوله زبان فارسیده
حرف ندا ایکی حرفدر بری حرف ای در نته کم ایدرلر ای که شخص
منت حقیر نمود یعنی ای فلان که بربی دخی حرف آ در و حرف تعجب
دخی ایکی حرفدر بری آیا و بری یا قاعده حرف باء مفرد که کلمه اولنه ادخال
اولنور ومفتوح اوله ادات الصاقدر عاشق که شد که یار بحالش نظر نکرد
ای خواجه درد نیست وکرنه طبیب هست وکاه اولور که مصاحبت ایچون
ادخال اولنور باکبی که مع معناسنه در بهشت ونیست مرجان صنیر وخوشی
دل باش که نیستست سرانجام هر کمال که هست بباك وبو مرد از ره که
تیر بر تابد هوا کرفت زمانی دلی بخاك نشست وکاه اولور که قسم ایچون
کلور بخدایی که داد جان خودی تودل خلدرا بجو بخرد وکاه اولور که ظرفیت
ایچون کلور کس بد در زکست طرفی نبست از عافیت به که نفر و شند مستوری
بمستان شما وکاه اولور که بر وجه زیاده کلور یعنی اولسه دخی معنایه خلل کلمز
بطلب یاقوت منشان از لب شیرین فرهاد ره سوی لعل نبردند بخیر کوهکنان
بدریا در منافع بی شمارست دخی بو قبیلدندر یعنی بدریاده کبی یا زایده در اما فتحی
مکسور اولسه ادات توسل در که اوایل مشتقاتده انکله توسل اولنور پس علامت
اشتقاق اولور مثل بدانست وبدانسته وبداند وبدانند وحرف با فعلده مستقبلده
عیرو نسندیه ولتشجیع تاکید ایچون اولنور بسند وبکرد وبدانست کبی قاعده تاء ساکن
که کلمه نك اخرینه ملحق اولسه علامت خطابدر افصح بودر که ماقبلی مفتوح اوله
کاه اولور که ضرورت اجلیچون ساکن قیلنور علت روز شب خورست یقین
چون کزشتی نه آنت ماند نه این والف کلسه ایکی وجه جائزدر ساکن او نوتلق

کرکمن چوکان تاب حیره بی نزنند چو بتی راست روی کن که بال وپر یابی و
کاه اولور بادخی زیاده ایدرلر چون باده شده عصای پیران عاصی مشود
منه عصایت وبا یرینه واو دخی کتوررلر بونلرك هر برنده بوقلج وجه جایزدر
کاه اولور واو مفتوح اولور کمان ابروت بپوسته مارا بیتیر غمزه خونش خونش
مینواز وکاه اولور باساکن اولور نکرکه دوستیت راپها چه باشد خود چون
دشمنی ترادشمنت بجان بخرد واوی ساکن اوقومق بیت کیسود عنبرینه
کردن تمام بود معشوق خوب روی چه محتاج زیورست وکاه اولور واو
دن صکره بر یادخی زیاده ایدرلر کودلم را سر سودا لی سلامت بودی
شدی سلسله پرورد خم کیسویت ویای مصدریه دن صکره بر یادخی
زیاده ایدرلر مثلا راستیت را نباشد طعنه کردن شاخ سرو کاه کاهی ازدم
هرکز نفس جنبانه وتاء خطابك ماقبلی ها علامت اولسه افصح بودرکه ها
علامتدن صکره همزهٔ مفتوحه زیاده ایدرلر مثلا نیست بی روی تومیل
کل وسرو سمنم تاسنده ام بنده ات از او زسرو چمنم وکاه اولورکه ضرورت
اجلیچون های علامتی حذف ایدرلر زر ویاقوت ولعل اندر بخن نیست
نبینده وی کیسه با شنکو وتای الف ونون ایله دخی جمع ایدرلر مثلا طناب
عمرتان اندر سلامت بهم پیوسته باد تاقیامت واصطلاح شعرده تاء
خطابه ومیم متکلمه وشین غایبه حروف اضافه دیو استعمال اولنور
کلمه نك اخرنده علامت مفعولدر معناسی کا و انی وانکچون دیمك اولور
کاه اولور تخصیص ایچون اولورلام جارهٔ معناسنه بیت زرقیب دیو
سیرت بخدای خود بنالم مکران شهاب ثاقب مددی کند خدارا وکاه
اولور قسم ایچون کلور جفاها خواهمت فرمود کفی خدارا ماه من بی
مفرما بیت دل میرود زدستم صاحب دلان خدارا دردا که راز پنهان
خواهد شد آشکارا وکاه اولور زاید اولور یعنی اولسه دخی معنایه خلل

کلمه

کلمز همان تحسین لفظ ایچوندر هر آن مثال که توقیع توبران نبود زمانه
محو نکند جز برای حق را قاعده زاء مکسوره حرف در من وعن معناسنه
یعنی طرف ایچون اولور ولنذره الفلاه والفسی دخی لغتدر اما الفسز دخی
زاء مکسوره استعمال اولنور نظملرده چوق استعمال اولنور اما شول شرطله
که مابعد حرف صحیح ساکن اوله یاخود حرف علت متحرك اوله مثلا اکر
روزی بدانش در فزودی زنادان تنك روزی تر نبودی والا اکر
مابعدی ساکن اولمیجق اولورسه زانك حرکتی حرف علته تابع اولور
دایما مکسور اولمز بلکه اکر ماقبلی الف اولسه زا مفتوح اولور مکسور اولمز
مثلا زانکه که تر ابر من مسکین نظر است تا دم از آفتاب مشهور زنت
واکر ماقبلی واو اولورسه زا مضموم اولور مثلا از وفا بوی ندارت بو صورت
کن کرچه ار وی سیرت اید نه از دست واکر ماقبلی یا اولورسه کا تابع اولور
مثلا نازنینا زین هوس مردم که خلق با تو روزی هم سخن بینام را حرف شین
که کلمیه ملحق اوله ایکی درلودر قسم اول دخی ایکی درلودر زیرا سونندن حالی
دکلدر یا اسمه ملحق اوله یا فعله ملحق اوله اکر اسمه ملحق اولورسه ضمیر غایب اولوب
مضاف الیه معناسنه افاده ایدر دلش وجانش وسرش کبی واکر فعله ملحق اولور
مفعولیت معناسن افاده ایدر دیدمش وشنیدمش وکفتمش کبی وبونك احکامی
انصالی کبی در تفصیل اوزرینه ایکنجی قسم علامت اسم مصدردر که صیغه
امر مجردك اخرینه ملحق اولور دانش پرورش وکشایش وبخشایش کبی
اما فرق بودرکه ضمیر غایب اولان ایله مفعولیت معناسن افاده ایدن
شینك ماقبلی مفتوح اولور اما علامت اسم مصدر اولان شینك ماقبلی
ضرورت شعردن اوتری ساکن اولور مثلا وقت خرمنش خوشه باید
چید کاف عربی که اسمك اخرینه ملحق اولور تصغیر در جانك ودلك
سرك کبی وتصغیرده قاعده اولدر که اکر اسمك اخری ساکن ایسه مفتوح

١٥

ایدوب مابعدنه بر کاف ساکن زیاده ایدرسنده کم مثاللری کچدی اما شول
اسمک که آخرنده ها علامت اولمیه که فتحه علامتی دریعنی آخری مفتوح
اولمیه اول هاء یایه قلب ایدوب اندنصکره بر کاف ساکن زیاده ایدرک
مثلا خواجیک وبندیک وزندیک کبی گاه اولور که های علامتی کافه قلب
ایدوب خواجکک وبندیکک وزندیکک درلر ایکیسی ده جایزدر قاعده میم ساکن
که کلمه‌نک آخرینه ملحق اولور ضمیر متکلمدر کرک سه کلمه اولسون کرکسه
فعل اولسون مثلا دلم وجانم وداشتم ومی دانم کبی ومیم که امر اولنده داخل
اولسه علامت نهیدر مکن ومترس کبی قاعده نون مفتوحه که کلمه‌نک
اولنده داخل اوله حرف نفی در مثلا ندانست ونمی داند ونمی داند کبی و
نون ساکن صیغهٔ ماضینک آخرینه ملحق اولیجق علامت مصدر در نته کیم
هر مصدرک آخرنده نون ساکندر داشتن وشناختن کبی لفظ نادات
نفی در انک ایله قصد توصیف اولنور مثلا نادان وناشناس کبی ونامرد وناکس
کبی اسمه وفعله لاحق اولور قاعده واو مفتوحه لغت تازیده حرف عطفدر
لغت فارسیده دخی حرف عطفدر لکن مضموم اوقنور اما افصح اولدر که
لغت دریده معطوف علیهک آخرینه کتابت اولنه اما اوقونمیه مکر که
الفدن ویاخود یادن صکره واقع اولمش اوله اول وقت واو مضموم
اولور تلفظ اولنور مثلا پارسا ورند وصوفی وظریف وصنمهای من
شده در وقتها وگاه اولور که ضرورت شعردن اوتوری آخری معطوف
علیهک ضمه سن اشباع ایدرلر بسیاد بوسو حینم من کدرکن تا جوینا
بیکل بیاری گاه اولور که ضرورتدن واوی مفتوح اوقورلر مثلا گیتی
شود پر از شمشیر وتیر کوپال وبغلید سپر روضیم همه دکیو بیتم برزد
برنش تاوانکی وشویله که واو ساکن آخر کلمه‌یه ملحق اوله ماقبلنک آخری
واو جنسندن اوله خراسانیلر قتنده ادات تصغیردر مثلا چون برو

دخی

دختی وشراب وکباب وگاه اولور اشباعدن اوتوری بیتک آخرینه ملحق اولور
نته کیم مولانا جلال الدین رومی حضرتلری قدس سره غزلیاتنده بیورمشدر
اق تنتروتی وترد کبی قاعده حرف هاء که آخر کلمه‌یه ملحق اوله معنی لیاقت
ونسبت افاده ایدر مثلا شاه فرزانه شیخ ابو اسحق که همه کار اوست
مردانه انکه در کار ملک هر چه کند جمله باشد نکو وشاهانه وگاه اولور حرف
ها آخر کلمه‌یه ملحق اولور بیا مقدار زمانی یا مقدار قدر ومرتبه افاده ایدر مثلا
یک ساله دوربست یکی وزه راهست وچند مرده جلا جیست قاعده یای ساکن
که آخر کلمه‌یه ملحق بر نیجه معنا ایچون کلور گاه وصف ایچون کلور مثلا فلان کس
سروری وپادشاهی کند وگاه خطاب ایچون کلور مثلا چکنم زحمت توی
ددوی چون نشد که من منم تو تویی وگاه اولور وحدت ایچون کلور مثلا پادشاهی
راشدم بنده کنون که اهل عالم تابع فرمان اوست وگاه تنکیر ایچون اسما آخرنه
ملحق اولور معنی تنکیر افاده ایدر مثلا من سرگشته گشتم هر دیاری ندیدم مثل
خسرو شهریاری جمال الدین ابو اسحاق که او ره نباشد روز بزم ورزم یادی وگاه
نسبت ایچون کلور مثلا رومی ومصری ومکی ومدنی وگاه کلمه آخرینه لاحق
اولور مقصود حکایت حال ماضی اولور مثلا کربید برفتی نکار اخویش قربان
کردمی وگاه بعضی ادوات وروابط آخرینه ملحق اولور حالت اتصاف
مقصود اولور مثلا من ز دست این خان بتمغان بر شدم ورنه هرگز که تو
دیدم که او عنقاستی بیست این مشت مقلد خم که کردی در سجود ورنه
جنت امید قلبه وحلواستی وگاه اولور که اشباعدن اوتوری بیتک آخری
کلمه‌سنه کتوررلر قاعده بیلکل که بعضیلر قتنده اصل مشتق منه زبان
فارسیده صیغهٔ ماضی در وصیغهٔ ماضینک آخری یا تا ساکندر دانست و
آموخت وشناخت کبی ویاخود دال ساکندر خواند ورسید ونمود کبی
وقتی که صیغهٔ ماضینک آخرینه نون ساکن الحاق اولنسه صیغهٔ مصدر اولور

دانستن واموختن وشناختن كبى ونون مصدردن صكره اكر بازياده ايدرسن
صيغۀ اسم زمان واسم مكان ومناط فعل اولور مثلا خواندنى وقت وبودنى
جاى كبى وصيغۀ ماضينك كه آخرينه هاى علامت الحاق اولنسه صيغۀ مفعول
اولور دانسته واموخته كبى وهر صيغه نك مجهولى اول صيغه نك مفعولى
صيغه سيدر رشد لفظى ضم اولمغله مثلا دانسته شد وشناخته شد وقارسيده
مجهول صيغه سى اسما صيغه لرينه عام مثنا اولدر اما مجهول صيغه سندن
غيرنده تبدل وتغير كاه دندر بعضنده حذف ايتمكله وبعضنده زياده ايتمكله
وهر صيغۀ مصدر وياماضينك كه اولى اولى الف اوله اكا باء ايجاب وباء ميم نهى
داخل اولسه اول الف يايه مبدل اولور مثلا آراميدن وآسودن وافكندن
بياسا وبياسايد وميا سايد وبيفكن وبيفكند وميفكن وبيارام وبيارامد و
ميارام وقس على هذا قاعده ماضى دن مضارع وامر الحق قاعده سى اولدركه كاه
اولور ماضينك آخر حرفى دوشركاه اولور دال مبدل اولور بلكل كه اكر ماضينك
آخر حرفنك ماقبلى حرف خا اولورسه مضارعنده وامرنده اول خا زايه مبدل
اولور مثلا آموختن صيغه سندن مضارعى آموزد وآموز كلور وخاستن
صيغه سندن خيزد وامرى خيز كلور وساختن لفظندن سازد وساز دركه
اكر سين الفله معتمد اولديغى حالده ساكن اولورسه اول سين هايه قلب
اولنور مثلا خاست لفظندن خواهد وخواهنده وخواه ديرلر وكاست
لفظندن كاهنده وكاه ديرلر وسين معجمه ساكن اولوب الفه معتمد اولورسه
مضارعنده اول شين رايه مبدل اولور مثلا داشت لفظندن دارد ودارنده
ودار ديرلر وكاشت لفظندن كارد وكارنده وكار ديرلر واكر فا ساكن اولوب
حرف مده معتمد اولورسه فا بايه ابدال اولنور مثلا تافت لفظندن تابد
وتابنده وتاب ديرلر ويافت لفظندن يابد ويابنده وياب ديرلر وكوفت
لفظندن كويد وكوينده وكوب ديرلر واكر دال ماضينك ماقبلى يا اولسه يا

حذف

حذف ايدرلر ماقبلى مفتوح قلورلر مثلا رسيد لفظندن رسد ورسنده و
رس ديرلر ودرخشيد لفظندن درخشد ودرخشنده ودرخش وپرسيدن
لفظندن پرسد وپرسنده وپرس ديرلر واكر دالك ماقبلى الف اولورسه
الفى حذف ايدرلر مثلا افتاد لفظندن افتد وافتنده وافت ديرلر ونهادن
لفظندن نهد ونهنده ونه ديرلر واكر ماقبلى واو اولورسه الفه وبايه تبديل
اولنور مثلا نمودن لفظندن نمايد ونماينده ونماى ديرلر وفرمودن لفظندن
فرمايد وفرماينده وفرماى ديرلر واكر ماقبلى راء ساكنه وياخود نون ساكنه اوله
مفتوح قيلنور مثلا خورد وخواند لفظندن خورد وخوانده وخوان
ديرلر وبونلردن غيريسى سماعيدر مثلا كفت كويد وسفت سنبد ورفت
رود ويذيرفت ويذيرد وفعل مضارع جمعنده قاعده اولدركه مفرد
آخرنده كه دالك ماقبلنده بر نون زياده ايدرسن نته كيم اسم فاعلده قلنور
مثلا دانند لفظنده ق دانند درلر اكر مضارعك حرف اولى همزه اولسه
استقبال باسى اولسه قبده اول همزه يايه قلب اولنور مثلا بيوفتد وبيا
وزد وبيستد درلر اكر فعل مضارعك اولنده مى وياخود همى لفظى كتورسه
لر فعل مضارع حالده مخصوص اولور مثلا همى داند ومى داند بو حالده بيلور
درر ديكدر مى شناسد وهمى شناسد وهمى فرمايد دخى انجلين درو
اكر مضارعك اولنده باء ادخال اولنسه استقباله مخصوص اولور مثلا
بداند وبشناسد يعنى بلسه كرك وبلسه كرك ديمكدر وبو استقبال
ايچون اولان بانك حركتى مابعد بنك حركتنه تابع در يعنى اكر بانك ما
بعدى مفتوح اولورسه باخود مكسور اولورسه بادخى مكسور اولور بو با
هركز مفتوح اولمز الصاق ايچون وتعديه ايچون اولان بادن فرق ايتمك
ايچون زيرا اول با دائما مفتوح اولور واكر مضارعه داخل اولان بانك
مابعدى مضموم اولسه مثلا بپرد وبماند وبميرد كبى وقس على هذا

قاعده علامت نفی اولدر كه صیغهٔ ماضینك یاخود مضارعك اولنده نون
مفتوحه كتورەلر مثلا ندانست ونداند یعنی بلمدی وبلمز قاعده علامت نهی
اولدر كه امرك اولنده میم مفتوحه كتورەلر مدان ومشناس ومیاموز
یعنی بلمه وبلمه واوكرنمه قاعده بلكل كه صیغهٔ ماضینك آخرینه الف و
نون رالحاق اولنسه گاه نعت ایچون اولور مثلا خریدار وخواستار
وپذیرفتار درلر گاه اولور مثلا اسم مصدر اولور رفتار كبی وگاه اولور
فعل اولور دیدار كبی ولفظ دادن خبردر اگر متصل اولدیغی كلمەنك
آخری مفتوح اولورسه الف ثابت اولور خطده اما تلفظده لازم دكل
واگر ساكن الهمزه متصل اولورسه الف حذفی واجب اولور هم
خطده وهم تلفظده وبو لفظ اسمك جمعی ایدكلور قاعده اسم فاعل
صیغەسنك قاعدەسی اولدر كه مضارعك آخرنده كی دالك ما قبلنده
بر نون زیاده قلوب واگر اصلنده نون وار ایسه بر دخی زیاده ایدوب آخرینه
هاء غیر ملفوظ زیاده ایدرسن مثلا داند صیغەسندن داننده دیدكی
وشناسنده دیرلر وقس علی هذا قاعده اسم مفعولك قاعدەسی واشتقاقی
اولدر كه ماضینك آخر حرفنی مفتوح قلوب آخرینه بر هاء علامت كتوره
سن مثلا دانست صیغەسندن دانسته وشناخته وآموخته دیركی
قاعده تصغیر اولدر كه اگر اسمك آخری ساكن اوله مفتوح قلەسن دخی
آخرینه بر كاف عربی ساكن كتورەسن مثلا پسرك ودخترك واگر كلمەنك
آخری متحرك اوله ومفتوح اوله هاء علامت ایله اول هایی یایه قلب
ایدوب مفتوح قلەسن مثلا خواجەك وبندەیك وزندەیك دیرلر قاعده
اسمانك جمعنك قاعدەسی اولدر كه اسم ذوی الارواحه اطلاق اولنسه واول
اسمك آخری ساكن اولسه آخرینه الف ونون زیاده قلورلر مثلا آدمیان و
جانوران وملكان وجنیان وپریان دیرلر اگر كلمه آخری متحرك اولسه

الف ونون دن اول بر كاف فارسی كتورلر مثلا خواجكان وبندەكان و
داننده‌كان دیرلر واگر اسم جماداته مخصوص اولسه اكثریا آخرینه ها ایله
الف زیاده ایدرلر لكن كسه آخری ساكن اولسون كرك متحرك اولسون مثلا
آسمانها وزمینها وجامها ونامها دیرلر واگر اسم جامدك بعضی جهتده
حیواناته مشابهتی اولسه اول اصل اسمده ایكی درلو جمع قاعدەسی
اجرا اولنمق جایزدر مثلا درخت جمعنده درختها ودرختان دخی دیرلر
نشو ونما ومعلقده حیوانه مشابه اولدوغندن اوتوری ایكی درلو
جمع جایز اولدی نته كم شیخ سعدی حضرتلری قدس سره گلستان دیباجه
سنده بو قاعدەیی اجرا ایلمشدر قاعده اسماء مشتقه كه صیغهٔ امر ایله
مركب اولوب اسم فاعل معناسنده اولور كه وصف تركیبی دیرلر اول اسم مناسب
امر ایله مركب قلورلر مثلا شعرشناس وموسیقی دان وكشوركشا وگیتی فروز
كبی یعنی شعر آكلایجی وعلم موسیقی بلیجی ومملكتلر صیاویجی وممكت ایجی
دیمكدر بعضیلر اسم مكان صیغەسی دخی سماعیدر بعضی برده ستان لفظی
ایله استعمال ایدرلر گلستان وكوهستان ونیستان وسنكستان
كثرت استعمال ایله بر كلمه كبی اولمشدر اول اجلدن متصل كتابت اولنمشدر
وبعضی برده گاه لفظی ایله استعمال اولنور اما گاه لفظی اسم زمان ایله اسم مكانه
اورتەسنده مشتركدر گاه اسم زمان معناسنده اولور وگاه اسم مكان معناسنده
اولور مثلا نمازگاه وچراگاه وگذرگاه یعنی نماز یری واوتلق یری وگچیت
یری دیمكدر وگاه اولور اسم زمان معناسنده اولور مثلا سحرگاه وچاشتگاه یعنی
سحر وقتی وقوشلق وقتی دیمكدر قاعده اگر صیغهٔ امرك آخرینه بو الف زیاده
ایتسەلر صیغهٔ مبالغه اولور مثلا دانا وگویا وشنوا كبی یعنی مبالغه ایله
سویلیجی اشدیجی دیمكدر وگاه اولور كه مبالغه صیغەسی الف ونون
زیاده ایتمكله اولور مثلا تابان ورخشان وپران واگر شین معجمه الحاق

اتمکله اسم مصدر اولور دانش وجنبش وخواهش کبی یعنی بلمک ودپرنش
ودیلش دیمکدر **قاعده** که صیغهٔ فعل لازمک آخرینه الف ونون لفظی لاحق اولسه
متعدی اولور ومتعدی مفعول اخری اقتضا ایدر مثلا خوابانید وآگاهانید
وسانید کبی یعنی اویتدی وبلدردی وتیتدردی دیمکدر گاه اولور آخرینه
الف ونون الحاق اولنمغله لازم متعدی اولور مثلا رسانیدن دن رسان
ونبویسان نویسن **باب الف الممدودة المفتوحه** **آباید** یعنی ای بارخدا
ومعنی آب یعنی صو آمدن لفظندن امردر گل دیمکدر آبا مدله یعنی عجبا اما قصر ایله
آش معناسنده ومعنی خورش آب صو دصوک بازایی آب بست منی که آدملر
وغیری حیوانک بلندن لذت ایله اینن صودر تخم ولد در آبایان بورطاغک اسمیدر
آب استانی ایچه جک صو آباد معمور ومعنی آفرین وهمیشه وصحی امثاله فلان
اباددیرلر یعنی فلانلق کثرت تعبیردر آبادان معمور یعنی شنلک آبادانی مثلا
آب افسرده یعنی آبا دارغش قورشون آبام دین معناسنه یعنی بورج وحصار
برجی وافلاک معناسنه اولمق فهم اولنور آبان بازایی آب معناسنه داوریده کون
ایی ابونصر فاریابی قصر ایله تصحیح ایلدی وبعضیلر الف مد ایله نقل ایلدیلر وآیک
اوبنجی کونی اما بو معناده الفک مد ایله نقل اولنمشدر ومعنی کوه طاغ کبی معناسنه
آبتایه ابریق آبتره قولق دوه آبجامد ال یویه جق وطون یویجق قاب آبخانه
آبخور یعنی خورنده آب وصواد معناسنه که طوار صو ایچه جک یردر قاعدهٔ مقرره
اوزره صفت اولمشدر صو ایچجی معناسنه سوکره صو ایچه جک یر معناسنه شایع
اولدی یعنی صواد لطیفی **بیت** دربن آبخور کس نکشت آبخور ٭ که آخر بجا کشتنشند
تیره تر ٭ اولکی آبخور اسم مشتریدر صواد معناسنه ایکنجی وصف ترکیبیدر صو ایچجی
معناسنه واورسمیدر سر وتر قافیه سنده استعمال اولنور وقاون وقاریوز
وقاوق ومشربه وهرقاب که ایچنده صو ایچه جک نسنه طوره آبدانه ان زبون
وضعیف بعضی نسخه ده ایدل واقع اولمشدر لطیفی کوچه کشتم ابدانن دردهان

جحیمی

حاسدان

۱۷

حاسدان ٭ لیک همچون علک رومی بو ساخوش ایدزمن ٭ آبدستان وآبدستدان
بالمد والقصر ابریق آبده هرزه سوز سوبلیجی وحکایت وبابر غریب سوز ومثل
معناسنده در آبدانی مثل آبلانی آبدست عربیدر وضو معناسنه ترکیبده دخی آبدست
استعمال اولنور وابریق معناسنه آب روغن شوربا جروشنی آبره قفتان یوزی آورهم
آبریز مستراح قدمگاه معناسنه آبریزه مثلا آبرو یوز صوینی ادب معناسنه آبزاره
هوج هوجی یعنی اشاقوبلی اوت یام آبزادم آبزاردن یعنی ابزارک ظرفی آبزنه
سزنلک آب حیات اب زندگانی آبستا ابراهیم پیغمبر علیه السلامک اینی صحف آبستانه
بعز جولک آبستر یعنی آبستنگاه قدمگاه آبستن حامله عورت حیوانه دخی دیرلر
شامل در آبسر یعنی آبسرت اب سردم عربجه قریش وصوق صو معناسنه آبسلنج
صو قلق که بدن اینز عربیده ورزی دیرلر آبسردی مثلا بتول ایدمجک صوکنده کلور آبستم
کور انی آبشیم توکل که خام ابریشمک قورتلریدر وابریشیم قورتلرینک کفنی در آبشنگاه
یعنی آبستنگاه یعنی قدمگاه آبشخور صو ایچه جک یر آبخور معناسنه بروتی
قافیه سنده آبشخوردن مثلا ایکامه بر اکیننه صودر که ادیه صوندن دکوفلی
ایتمکدن ایدرلر سرکه کبی اولور واکیننه اش وبختی وهاضم طعاملره دخی دیرلر وتوشی
صوبی وترخانه اشی وبادزکان اشی ایکاه صواد وچشمه آخوری ایکار چیارد
اولاق ایکرم ایلجق صو ایکش سقا ایکند صو اوغره یمی که سیل بوزمش اوله
شمس فخری **بیت** از سیل خیز حادثه اعدای شاهرا ٭ شد خانمان خراب بگرد
دار آبکنده ٭ آبکنده مثلا صواد آبگون مائی رنک وکوک رنکلو وتلج وبر نوع
بچاق وصرچه ایکیر کولجک آبگینه صرچه آبلوج سکر نبات عربیدر آبله قبرجق
واعضاده چیقن بچک دایت درسکی دیدکلری علتدر آبله چشم کوز قویرو غندن
چقان چبان که ابت درسکی دخی درلر آبلیسه ایکنجی حوات معناسنه لطیفی **بیت**
جوابن الوقت بنود آبلیسه ٭ بیزک جیسدا ودقت هرسه ٭ آب ماه بازک صوی
ایی آب نشاط مزی دیدکلری صودر که شهوته بکزر کومیت حسنده کلورلها

مثی دکلدر آبو بان بیتمان آبنوس معروف سیاه اغجدر بو قلیج درلو اولور
هندجی بونده بوجزیره ده بتر و بر دخی بلوط اغجی صوده چوق یتمغله اولور
آبو خلسان نتاندن بو نوعدر آبیار صوارجی اصفهانی بیت تا کشت
تخم مهر ترا بکارم بجد انشد ۵ از چشمسار خون جگر ابیار چشم ابیشن کوکلی
کوکلکی آبیتیم کوکل دوررد یکه ایک اندن اولور آبه صافی معناسنه آبی
ابوه واورد لک وصوید منسوب دیمک انش اسمان سیمک انش ودانش
دان اوجق انش برست اوده طابوجی عربجه مجوسی دیرلر انش زنه
چقمق اتشکده مجوسیلر کلیساسی انش پاره یلدرم قوردی و تغلیم و
یلدرر نسنه انش افروز طوترق انش انکیزم اتشبار چقمق انش بازاود
ایلداوبنجی ویلدرم آتشتاب کلخن وکلخنجی انتخابه کلخن انش کاو
کوسکی انش سوم طوار ایاغی طاشند طوقنوب چقن انش در انش سم
اتشکاه یعنی اتشکده انشی غضبناک کمسنه واتشه منسوب دیمکدر آج
العوف اغلجی در آجار هر نسنه نک طراوتی وصوغان ترشیسی در آجی
کرمه وطوغلمه آخار سقط اولوب بیانه اکلی نسنه آحال م ودو شکن
وضعیف آختی مصدر صیغه سیدر بر باد شاهک اسمیدر و ایلچی معناسنه
آخته اسم مفعول صیغه سیدر طغره چکلمش نسنه و انمش ات و
اوکوغش آت آخی قورنده وحوض آخو فارسیدر تعریض و تعجب و تنبیه
مقامنده استعمال اولنور نته کم حضرت شیخ سعدی بیورمشدر بیت
عشق بازی نه من آخی بجهان آوردم ۵ یعنی عشق بازی جهانه بن کتوردم
آخو دیمکدر ۵ ولمش حال بویلدر دیمکدر و ترکیده دخی استعمال اولنور
وار آخی کل آخی درلر لطیفی بیت راهم زدی و لطف عودی بدلبری
آخوجه شد که از سر من باز کشته آخویان متاع خانه وبوی یونی
بلین کمی آخند بتونک الت اشکی اخشی قیمت انش وزنده استعمال

دلخور

اولنور آخشیج ضد معناسنه وعناصر چار طبع بو بر بنک ضدی اولمغله الملو طلاق
اولنور شمس فخری بیت عالم از عدل ابو اسحق کشتست انچنان ۵ کز جهان نخاسیست
بیم کفت وکوی اخشیج ۵ اخشیجان ودوشمن معناسنه مدله ومدسز اما
مدله اصعدر اجسام نامیه دن اولدوغندن اوتری جمعی الف ونون ایله
کلدی نته کم قواعد یابنده بیان اولنمشدر درختان جمعی جانوردر آخور
طوار یاتوب طوره جق یره درلر ویم بیه جک یر وحوض ونورنه معناسنه
آخیل بنیاد معناسنه دیوار مهره سی وشول نسنه درکه یالجغی قالب قالب
کسرلر مثلا کرپیج کبی وانکله دیوار بیارلر و یلخود قالب ایچنده دوکولر اکا کرپیچ
درلر و لکون معناسنه آخیز کر یالجی یعنی یالجغی آخشه سور یعنی دکر ک
آذر حتی صاعقه بیت رود کسی نباشد زین نام بس شکفتی اکر بو ما بیاید
آذر خش وشول صو قکه ادجی هلاک ایدر آذرنک دمار هلاک کشلک
وغم مشکل ومصیبت بزرک آدم کسنی والو البشر علیه السلام یعنی ادم پیغمبرک
اسمیدر انکچون ذرتینه ادم اوغلنلری دیرلر عربیدر یا خود لغت سریانیدر
ادجی بغدای اکلو وادمه منسوب دیمکدر آذر برایک ادیدر روم ایلوندن
مارتش دیمکله مشهوردر آذر معناسنه وایک طقوزنجی کونی آذر یزدان
اودانش معناسنه وحق تعالینک اسماسندندر و صاعقه ودرفش لنش
آسمانی وزمستانک اخرایی وبعض لغته خزانک اخرایدر دیو تصحیح اولنمش
آذر بو زین بر بلند انش کاه در آذر یون م وکل قحبه ومرسین وحظی آذرم
بو ایو در که تکلتی ایکی پاره اولور وزیر زمین معناسنه آذر ماه اورته
کوز ایی آذین قبه آذرین قبه لردر که بو اغج اورز سنه و کیدرلر دخی انکله
شهری بزرلر آذین مثل یعنی شول ادایشدر که نوروز کونده عجم دیارنده
شهرلرده ایدرلر وحکامدن بری شهره کلسه اینه کلری اداینش درکه کوشکلر
ده لر واول کوشکلره اذین درلر بیت زمانه را بنوین بسنه اندازین ۵

زفر و دولت کیخسرو ملک ایّن • وعادت واندام معناسنه آذینه جمعه کونی
آذاوردن لفظندن صیغهٔ امر در کتورریجکدر آراك مسواك اغلجی آرام
آرامیدن لفظندن اسم مصدردر قرار معناسنه یعنی دپرنمك وصیغهٔ امردر
وصف ترکیبی آرامگاه دکلنجك یردرکه اشلمك یعنی تاتی ایله اشلیجی آرایش
آرایدن لفظندن اسم مصدردر بزنیش دیمکدر وزینت آردد فیق معناسنه
آذنایوی وجادو وغول بیابانی روایت اولنور آدا و مجه بر جانوردر
ادم صورتنده کوده سی قللو درو اوزون ایقلوی واردر هر کشی نك دخی
بلورسوزسو بلمزاما هر اشتی دیمك عکسی اوزینه در آردبیل الك آددوه
مثله آرده دکی من عربجه طاحون معناسنه آرد حاله بولجی آردینه اودن
اولان آتش آرزو دلك ومراد آرزومند دلکلو یعنی مشتاق و محتاج معناسنه
آرست سمزلك اوجاسی ادنی اردج اغلجی آدوغ کلکومك آرغده یاورنمتی
بریحی جانوروایته حویص ولان کمسنه آرده درسك آدج م وبلك بیت
استین اذبرای بربج دلم • تا بارنج برزنی هردم • اماتمنس فخری معیاد جمالیدهٔ
الفلك قصرایله روایت ایلدی بیت جه غم ملکت راکه در دفع ظلم • شکسته
است شاه استین تا آدج • ورانك کسره سیله دخی لغتدر ولخری نون ایله دخی
شایع اولمشدر اما بعضی شعرانك عبارتنده فهم اولنور که بالك معناسنه مستعمل
اولنه ازنك مثلی ودرلو یعنی کونه معناسنه و رنك معناسنه بیت ای عجب
شمشیر خسروا زجه سبز ارنك شد • جون همه ساله زخون خصم می باید
خورش آدوغ مثل ادغ وسبی که کور کجیلو دریده سپه لرلرو بجغی واکو
قوشی آذی ادرنم معناسنه وا وردن لفظندن خطایدر کتوررسن دیمکدر
واستفهامدر آذی رانك فتحه سیله دیعنی ولی ولجی آره م آدیغ بر
کنینك سوزندن طارلغنوب متغیر ومتنفر اولق شمس فخری بیت از حفا
و نماند چند رسد • بدل خسته نفرت وادیغ • ادیکه تخت آراسته آذ

حرص وطمع وآز ور آزاد معتق وقورتلمش وخلاص اولمش معناسنه دخی
استعمال اولنور وسرو اغاجنه آزاد دیرلر سبب اولدر که بر کون مجنون
کوردیکه بر باغبان بر سو اغاجنی مجنون انی کوریجك اسر کیوب ایدر بو
اغاجی کسمه قدنی یارك قدنه بکزر بوخی کسمکه یازقدر دیوب باغباندن صتون
الوب ازاد ایتدی اول سببدن سروه آزاد دیرلر ایدنصکره هر سروکه قدی
موزون اوله سرو آزاد دیو مشهور ومعروف اولوب هر سرو قدّه دیدیلر
شعرا بینده استعمالی کثیردر آزاده فارغ وتمام معناسنه آزاد درخت
قبن اغاجی وبر اغاجدرکه یمشی اکوه کبی اولور طبی ستانده تاجك دیرلر
انی کللری اولور و اوزرنده قره جه قره جه نقطه لری اولور اکا سرجك
دیرلر آزار میوه حلوا یاتزن ورماده سی فستق وبادام ومقشر نخود در
یعنی قابی ایرلمش نخود وقاوون چکردکی آزار آزاددن مشتقدر اسم مصدردر
استعمال اولنور حافظ شیرازی بیت مباش دربی آزار وهرجه خواهی کن
که در شریعت ما غیر ازین کناهی نیست • ولجی حرمت ونجه راحت آزخ باغ
بدندسی وسکل آزخ فوق فوز ویدك انی آزخ سکل دیرکلری علتدر
که اعضاده ظاهر اولور عربجه تولول دیرلر بیت هر ان بصر که بجاك درش
نشد روشن • بجای نقلد نهد اندر آزخ وجوعیش یجی اولان نسنه آزده
تعبیه وترتیب وتزیین معناسنه آزده کوز طنوق اولمق ودالك دالك
والون ایله برنمش نسنه آزذق الجی بمشی واغلجنه دخی دیرلر آزاو د
اتش معناسنه وسولملك وارقه وقوت وبها آزرم حرمت واود وادب
لطیفی بیت هران کا یمان ودین وشرم دارد • زبیران وزنان ازرم دارد
ومیل ومحابا واغرلق وبهانه آزغ باغ بودرکی دوشن احمد جیوهی آزغ
زانك ضمه سیله انج بود ایجی وکف مثل آزدوغ آذرده انجنمش وصولمش آزما
یش ازمودن لفظندن اسم مصدردر منهمش دیمك در آزمون مثل آزمایی

صتمق لق آزمودن معناسنه آزمرده حریص وصالده کمنه آزمند حریص وطمع
کار آزنده حلال کلمتی بسننده صرمق وبکلمك وبالجق کده ایکی کوبج اراسنده
قالمتی اوله ومطلقا یا بو بلجمی ودیوار هلکی آزنده م آزنك یوزده ولنلر
بورشق باشنه مقدن اوله یاخود عضیدن اوله آزنه دوشکده دستمك آزد
دندان بزرکین یعنی بیوك دیشی نه کم ترکیده دخی آزو دیشی دیرلر آزو ر
زیرك وکامل آزوغ زاء معجمیله کوه در آزه ایکی ازه حمیر اولنی کوبج
آزیر آزور معناسنه یعنی زیرك ودانا وپرهیزکار فردوسی بیت سپه دار انکه
دار وآزیر باشد • شب وروز با ترکش وتیر باشد • ازیغ زاء معجمیله دخی
لغتدر کوکلده حاصل اولور یا قولدن ویاخود فعلدن وایر توبلغی دخی
روایت اولندی آزیخ کوزجمی یطیفی بیت کویا که نشانه بو بوست
جیشم • همواره با پلیدی وآزیخ کنده است • آزنید توقمق ودشکی دقمق
آس یومشق نرم معناسنه لبیبی بیت دوستان جای مردشناس • نشوم نز
باستای نواست وقاقم دیدکلری حیوانجقدر ودکرمنده راسیا معناسنه
نه کم قاطر واشك دکرمننه اسیا خراس دیرلر وعربجه مرسین اغاجنه آس
دیرلر واسا معناسنه واون اوکتمك واکتمك وقصرله قلبج معناسنه ومعنی
آسه اسا استمك ومانند معناسنه فلان آسا فلان کبی دیمکدر وازغو
اغزو نجوق قالمقدر وآسایش وراحت نه کم جان آسا درلر یعنی جان دکلند
ریجی وصف ترکیبیدر وقاقم دیدکلری حیوانجقدر اسان کلمك وقولای
آسانی قوله یلقودر احتلق آسای راحت وارام یعنی دکلنوب کلنمك
وصف ترکیبی دربجان آسا وکبی آسایش اسودن لفظندن اسم مصدر
در دکلنمك دیمکدر اسب طاینق تصحیح اولنمدر وبعضنده طبع واقع
اولمش آسب سیننك کسره سیله یان باسه کلمك آستا نقیو زند الی
کتابدر ابراهیم پیغمبر علیه السلامنك صحیفه‌لر آستان قپوانکی

آستانه م آستر قفتان آستری عربجه بطانه معناسنه آستنه جکردك
آستی آستین آستینی بیك آسفده اوجقره بانمش کمسی اسمان عربجه کوك
سما معناسنه اسمان ایك بکرمه یدنجی کونی اسمانه سقف خانه اسمان فلك
یعنی اسمان وبوجه وبر برینك اسمیدر اسمه حیوان آسوادك وبرحانوردر
وقاقم اسیا دکرمن اسیاب م اسیابان دکرمنجی اسیا باد یل دکرمنی اسیاد
دکرمن دستیجی ودکرمن چقلدغی اسیانه چورمه کوسره وبیلکی آسیب زحمت
وضرر ودیکی کمی برو بنیادیان باشی کلوب طوقنمق شمس فخری بیت زدند
پهلو بهم چون سپهر قدرت شاه • کبود کشت تن اسمان زان اسیب صحاح عمرده
صونك طوقنمه سی معناسنه دردیو تصحیح ایلمش واکی کمی ملاقات وتنده
توجیه قلدینه اسیب درلر بیت آصف اکرچه صاحب تدبیر دنیای بود
بادای ظنت نو در اسیب وتیب آسن قوم ایلچی دخی دیرلر وسنی معناسنه
آسه قولجق آسیمه یعنی حیوان آتی ستور یاکه ترکیده دخی آشدرلر آشنا مانند
یعنی اسا آشام اشامیدن لفظندن صیغه امردر ووصف ترکیبی در زهر آشام
وخوان آشام کبی اسم مصدردر آجد وانجم معناسنه آشپز آشی پیشیرجی آشجی
معناسنه وصف ترکیبی در آشیغول بوی اوتی اشب یعنی اشیب رنج در
زحمت معناسنه اشپل حاور معناسنه اشتورم یوحق سپور کسی اشنوه
براجی اغاجدر آشتی صلح اشفته سر اسیمه یعنی دلو وعقلی زایل اولمش اشکار
بلو اشکاره مثلی اشکره مطلقا صید ایدر قوش اشکوی چارطاق دیوجه
کوسنك بیت نوی که زاغ اشکوی طارم چرخ • نزول یافت بایوان جدتو
تنزل وفویده معناسنه اشکده انجفر اشکوند ترسنده عکسنه معناسنه
اشباه بلمش ویوز کجه اشنا وم آشنایی بلمش لك ویوز کجلك آشنود نغمه
مسغر فدنك اوجنجی کونی اشوب فتنه وفرشقلق ودکر موجی واشفتی بغفلدن
صیغه امر ووصف ترکیبی وکوسکوکده اودتر شدر در لر آشیا مانند ومعنی اشتها

آشوب انگيز و فتان و حيله باز اشيان قوش يواسى اشيانه دم آشيب بمعنى آسيب
زيان زحمت و لرزه اشبكاه قدمگاه اشيكاه دم اجينه حويره كه حوما ايله ستر اولو
غربيدر اغاز اسم مصدر در اصلنمه معناسنه و صيغه امر در و بعضى تركيبلر
ده صفت دخى استعمال اولنور و تخمير يعنى يغورمق معناسنه اغاره نعلين
صرى و استرلق مشين بو لغت هم را ايله هم زا ايله معجمه ايله روايت اولنور
اغاز ايشنه يشلمق و صيغه امر و وصف تركيبده اغاره و كجه اغلى و استر
لو مشين اغاش كمسه كسيه اكدران كمنى اغالمق اغاش تضريب و تحريك
معناسنه يعنى بر دانه برامز ايتك و كومك اغره بربون يعنى قورلغن علتى كه
درنقده اولور و دمركى و بو كال دايره سى اغشته بربويله قارشمق و يا خود
صودن عنزوق نسنه ايله اصلنان نسنه اغنده طلو بو معناسنه اغوشتن
اغوشتن و اغوشيدن لفظلرندن اسم مصدر در قوجاق و قوجاقلمق و قوجق
و بر قوجاق نسنه و تخيل دسته سى اغيل كوز قويو يعنى ايله نقش اسم مصدر در
وصف تركيبى استعمال اولنور چشم اغيل ديرلر شمس فخرى بيت كوركنه شهريار
خصم شكار، سوى كوردن مجشم حشم اغيل، احتران بورينن نهند رسهم،
از بى بنده كى شاه نوبل، پيشانى معناسنه افتاب كنش افتاب پرست
كونك چچكى و عجب كلى ديه كلرى جوا نجفدر افتابگاه جو غجلق افتابه
ابريق و منارة كه مطهره دن غلطدر افتاره م زيرا و ايله ماينشده مباد
واردر افنا قبا قورغى قوله غى نك نكلينك صقندو سيدر بعضى نسخده قفا
قبا و بعضنده افا قبا واقع اولمش افت دبو او جق طوتمق افد عجب و
برادرزاده و خواهرزاده افندى مثل الفلك قيصر ايله دخى لغت در افريد كاربود
افريننده م افرنيش اسم مصدر در براولش معناسنه افريده كان يرده نقدر
افرين دعاء خير و تحسين و وصف تركيبى دخى استعمال اولنور جهان افرين
اما لغت خورزمده مخدوم و بزرك معناسنه اغاديدلر افندى كلادر

كه ايچنده واسبابى قويرلر قوشنى بيرياخود رسلدن يا قبلدون اكاديدنى دملان
منترى اكام سمارو غ يعنى منتراگاه خبور دار اكچ بورجيلر چنكلى كه انكلد بورن
چكرلر بيت كشتى م مه از ساحل مغرب بكشتد يا دچكمش، اذر سر قدرت
بى زحمت اكچ، اكشته محكم نغلمش ديمكدر اكنج سنبو طولمه رسى بيت خورى بو
خوان كيتى هرچه خواهى، ابا و قليه و حلوا و اكنج اكنده صيحق و اخور اصطبل
معناسنه اكوج يعنى بورجيلر و كمى جيلر چنكالى اكوشى برقوچق نسنه بمعنى اغوش
اكد اكاه لفظندن تخفيف اولنمش خبردار معناسنه اكليون كلستانى تحنا اكيج
عصب يعنى شكو و بغرسق اكين يصدق ايجى و هر نسنه كه ايچنه بر نسنه طولديره لر
اكا اكين ديرلر اكين باليين يصدق ايجى آل معروف رنكدر توكيده دخى استعمال
اولنور و قالب تن و حيله و بو جه بو و الغم سا الغم كه سراب ديرلر و خاندان و خو
بيله اورتق و رنك بلا يعق و بتى بو رعمك و جاغرمق و اكلمك و خورزم لغتنده
نشان پادشاه ديرلر و خندان معناسنه آلا الودن لفظندن صيغه امر و
وصف تركيبى در آلاله يعنى لاله آلانه طوغان يواسى و سايه و قبو حلقه سى
آلومنده وقصر لداود يالكى توكيده دما ستعمال اولنور آلايش الودن لفظندن
اسم مصدر در بولدشق معناسنه آلبلغت توكماز بهلوانه ديرلر آل تمغا
لغت خوارزمده نشان پادشاهيدر كاتبى بيت بهر غزنايب منصور و نصيب ناميد
آل تمغا بست از سلطان دريا باء كل و ملح و خراج معناسنه در الجنت طمع و
كتاب مجتبى ده بو اكى لغت الف لا مسز كتور مشدر بازو مزاح معناسنه الوا
و جاسرون معناسنه بيت بيكى كرم بنبخد بران الوتوه بزردم جنك چه ساذى
چه كنى بانك زغار آلست سمرا و جا هيچون رطب اندام و جور و غنش سرا باى
هيچون شبند ر يعنى وجو بيلسند اش الست الغونه يعنى كلكونه كه عورت
لر يوزه سورر لر قزلجه ديرلر بيت رخسار در و ركار دست باد اهميشه كلكونه
ساكه روى خوبان ازرنك الغونه آلفت بلاء و مشقت القنال و مكر ايچنده

وفتاده اولمش وشکسته وحیران ودلو الفخت عود یعنی الفنج مثلی الکونه
یعنی العوند فکر که عوزلر قزلجه سیدر آکر قو سوایه آلی آلنی مده اوقصر لدمثلی
آلوارك آلو اصبرد بدکلری دارود رکه براغاجك صفندوسی درغابتده آنجیدر
الوجه طاغ ادوکی وقرامق وخزوجه اردك وکلم آلو بالو کرسی ووشند آلی
بالی الوده بولشق وترشق وملوث وحریص وضعیف معناسنه الوه طوشنجل
دیدکلری بیوك توشی آلدم آماتی اوق نشانی مثل اوماج بیت هر تیر که از
شست قضا وقدر اید بیش تن بدخواه شهنشه شده اماج دیاغ هر کی که
باغ جیغت کا بغلرلی آماده مهیا وحاضر لمش ودزلمش وامده معناسنه کلمش
ودوزلمش امار صورت تتبع اتمك اسم مصدر در واستسقا یعنی یغمور طلب اتمك
شمس فخری بیت حسود جاه تو بی آب در زمین نمونه مباد جونه بیابان فتاده در
امار آماس شش ورم ویل طونمق آماه م آمای صقنمق وخراج کذار کافرلی
امادان حاضر اولمق وکلمك یعنی آماده شدن امرد کار یار لغیحی واسر کیجی آزغ
برار مقدار امض شراب قدحی و بیوك قدح عربیدر امل بوشه دیدر آمله املج
که ادویه دندر هندستاندن کلور امر نیوره امند بار ثمن وبقی یعنی دالمش
صاتون اودلی آمون مثلی آمن محکم وبرك وسر خمیرات آمو عبرت وششی و
برابر مانند رشته و ... مودیرلر اموغ هیبت وقد وقامت ومقدار آموی بر
شهردر جیحون کناره نده آمیزجوق یعنی وکاهل آمیز امیختن لفظندن امردر
وصف ترکیبی در و بمعنی امیخته وامیزش و آمیزش امیختن لفظندن اسم
مصدردر قیزشمق معناسنه دمزاج معناسنه آمیزه زا ایجیله اسم مصدر
درقارشق معناسنه شمس فخری بیت هر که باشد کان شاه جهان • دارت اخلاص
ونیت فرتره بلو کرد د • ولی تعین نشود در جهان رنك مو بش امیزه آمیغ مثلی
دودکی بیت ای ادین جو ربد رمانده شوم همه شادی او غمام • امیغ و جماع
معناسنه اسدر بیت بسی کرد امیغ خوبان مکوند که تن سست وجان کم کند ردی

ذرد

ذرد آن اول اسماء اشارتدندر فاما الف ساکن ایله نون کلمه لحونده جمع معناسنی
افاده ایدر مثلا ادمیان ودیوان وجنیان وملکان کبی نتکم قواعد بابنده بیان
اولنمشدر که اولور صفت معناسنی افاده ایدر مثلا تفرج کنان وافتان وخیزان
کبی ابنار اول کوه آنجه نسنه انزا اکا وانك وانی اند او ودیوار سوایه انکاه ادل
وقت واندن صکره انکاهی مثلی انکه انکاه لفظندن تخفیف اولنمشدر کافك
فتحیله وهانك سکونیله انکه کافك کسره سیله وهانك سمیله دراولکه دیمکدر انتو
شادی عربیده طوبا معناسنه ترکیبه ده مثلی دیرلر آنین طاش بایق که انکله سود
دن و بوغرددن باغ جیقاررلر طبان بیت دوغم ای دوست در این تو مجو هم
ریخت تا کنم روغن از ین دوغ همی خانم او یعنی اب واو لد با ما بیننده تباد
وتواخی واد ر لطیفی بیت کی توانت که همچو ماغ جکار بکند غوطه در میانه آو
آو یعنی آواز وبانقو وهزاردستان او ار ستم وظلم بیت شکوه تاج کیان شاه شیخ
ابو اسحق که از ممالکش اواره کرده است اواره اوادان یعنی ابادان اواره سر
کردان وایشی سز بطال کیشی و قفتان بوزیق شکم توکیده دخی استعمال اولنور قفتان
اواره سی دیرلر اواز صداع معنوسنه آوازه مثلی وجاد وشهرت اوام یعنی وام یعنی
بوبرج اوان یعنی دیوان اوان بانقو آوح آی وای معناسنه اوردہ بو علتدر
که درنقده اولور اوای یعنی اواز و بانقو اداره مثل اوره آور یقین معناسنه
یعنی شکلدن وظندن نحمش شبهه سز بلکه بیت بنده او بود فلك لاشك جاکر
او بود جهان آور وقتی زشت معناسنه واوردن لفظندن صیغه امردر اورمزد
مشتری یلدزی اورنز قدمکاه ابر بز معنوسنه اوزین اردج اغلجی اورجه
دفتر اورد جنکده جالشمق اورد وناورد ایکیسی بر معنایه در جنك ومبارزت
معناسنه بیت دلیرانش که ناورد ند بر خاك کنند از کینه ما ناورد واوردن
لفظندن صیغه ماضی در اوردکاه حربکاه جنك یری معناسنه اوردکی مثلی
اورس اربج باسرو اغلجی وصورت دار ده سه اورکش صلقم کو یه اوزار یعنی اب

زار او غون کاریز که بیچنده صوقار اوله و اعضاده چقان پچك وقبرجق ایله معنا
دطوشجغز اوندناب فعجی وصولجان یعنی چوکان وچنك برى اونك اصلنی
سنند ترکیبده غلط ایدوب هونك درلر آوه و آوآه آه وآه معناسنه
اویرکن اولستنی کنده آواها اشلی اوبحنده صرفتی واصلنی اوبنی ات
اصدجق چنکال وهرسنندنك چوره سی اوبنزه قلن صلغی اوبیش یوزکنی
دیدکلری اوت وکوکیو اونی که طبیبلر قتنده سعتی دیمکله معروفدر
بعضی نسخه‌ده اوبنده واقع اولمشدر اما مشهور ومعروف اپکلدی ایله
ودرد بیله کلن نفسدر آها هیچی وحنبل که جاده حلر انکله ایلان حنبیلی
فرد وسی بیت زبس سر زیر پای اندرون بجو که بابس اها داده بجون اها
باتش دیدبسی ودیده بجك وجارطاق وطاغ دیدیسی اهخت اهیختن
لفظندن صیغه ماضیدر آهن دیك اتك ودیك آهن اهیانده اکسه‌ده
قفاچوقوری اهیخته چکلمش اهرمن ادکك دیو الفك مدیله هانك فتحه
سیله درانك سکونیله اهرن نفت اهسته نرم وارقون ودالك طو
اهکنجی دکوچ وحوزیده اهن دمور اهن تر بوله دود مر اهنه سنجی
فسلدری اهیخ فتیل ودلیش فرقونی که خلاك درلر وقیسچ وقلج وبچاق
بچمك ومطلقا چکمك اهیخته دم چنبر وحلقه که کن دکتبو ومتوست
دیرلر آهن سای دمرکه سی آهنك قصد وخوشخوان آهنکی دمرچی آهی
کنی مقناطس طاشی که دمرچکر آهنجلوغ سمقق آهنین دمردن اولمش
نسنه کله اخودیه یا ایله نون مصاحبت ایجوندر دزین وسیمین کبی دزیلو
وسملو وسیم رنکلو دیمکدر آهن ربا مقناطس طاشی آهن روبای مثلی اهو
حمنه مستر قدنك اول کونی آهند چنبر اهیخته معناسنه اهو کمك
وعیب معناسنه اهوی جیحون ادمعی بابنده بر شهردر وجیحون ادیننه
رود اهوی دخی درلر بیت شمس فخری بجا اجست واتش کن سر خصم زنم

شان جون رود اهوی اهو بره کیك بوزاغوسیه روایت ولنور که بر نوع
کیکلر که غزال درلر انك حاصلة سندن درکه هرجانوری کورسه کندویه
نه ایده چکنی بیلور در اهودره اهو بره معناسنه اهو رخنه ونقیب که
خرسزدرلر دیواردرلر کلادیولر مغاره اسدی بیت بن یاره سرتاسر اهون ز
دند نکوباده بر روی هامون زدند وخرسز دخی دیرلر صحاح عجمیه
اخوی لاملیه روایت اولنمشدر اهوان مثلی وکیك بزغوسیه اهیانده باتش
چناغی قفا معناسنه وکنده ودیده ویلم فرقه که ترکیده اوکنتی دخی دیرلر
اهیخته مطلقا چکلمش قلج اولسون بیچاق اولسون آی امدن لفظندن
امرد ریکل دیمکدر یا معناسنه ایا عجبا ای فلان معناسنه ایارم وبهارك
اخر الی الفك قصریله دخی لغتدر برقورداشنی دیدکلری علتدر ایوسا
سوسن دبی ایام بورج دین معناسنه ایده سزندن ایوك ایغ قوردی ایزآد
توغی سی معناسنه قصریله دخی لغتدر ایز مثلیه ایسته جاسوسی بعضی نقده
ایسته واقع اولمشی ایسته کوزکو ایده مثلیه ایسته دار ایسته طوتوجی
دایسه کوتورجی ایفت حاجت ایده کلیجی یعنی مسافر ایزده یانك ضمه سیله
بیهوده وسکبار یعنی بیهنی الك ابیروقوردا شنی دیدکلری علتدر دربر
معناسنه ایره مثلی ایز یعنی اود قوغی ایی ترتیب دتوره یعنی رسم
وعادت ودستی کیجه بو ظرفدر ایسنکا اسکندری بر طاشدر وبلبخود بر ایسید
درکه انك بیجنده جمله عالم کورینور ایسته کیتی نما دخی درلر باب الالف المکسورة
ایا آتش یعنی خورش یعنی بیش ایان خزانك اورته الی داغ یعنی بنق
ایلغ یعنی داغ ایبان ایکی یا ایله یعنی ایان ابتر تو بروغی قصد یلان وهو الکه
لاعقب له دن الاهولاد وهر نسنه که خیری منقطع اوله ابتردر عربیدر
ابتره قولق دوره که بوك چکمکدن اوله بیت بر کنار جوی بنیم دسته بادام
وبید راست پنداری قطار اشتر است ابتره مایه همیشه جاوید مکتفم

وروزکار معناسنه دهر و چشم و ده هشت معناسنه عربیدر جمعی اباد کلور
ابداً انذار زبون و ضعیف معناسنه ابر بلوط ایراز اسنه قونجغی وتلرك
ظرفی ابر امه صو بولی ابر زهه اندوه بوطاغك اسمیدر ابر یوشان براونك
اسمیدر ابوسیبو بر مملکتدر ابرش چیل آت ابرشیم معروف ومشهور نسنه
درکه عربیده حریر معناسنه در فامادوایت اولنورکه فارسیسی شین ایلهدر
تعریب ایدوب ابوسیم دریرسین مهمله ایله والاجه بلوط ویعمور بلوطی
ابریشیم مثلی ابرك سونکر ابرکا کیاه ورمجك اوی ابرمازران بر حلوادر
ابرنجن بلزك وخلخال ابرقاش ابره ایابل قوشی الچ ابوق قاشلو عربیده
ابلق ایکی رنك ایله فرشق نسنه اکثریا طوارده استعمال اولنور عربیدر
ابله ساده دل وبون عربیده ابلوج شکرنبات عربیدر ابلیس ابنجی
خراج معناسنه ابنکخون قلعه وحصار ابویان یعنی پشیمان بعضی
نسخه ده ابومان واقع اولمشدر یعنی یاپرسنه میم ایله ابو الکبخك طرفه و
قسمزه ایبز قوعنات ادات خطابدر باب قواعده بیانی اتاله بولج
اشمی اتوریکن عباد معناسنه اثر الفعل فخذ سیله ابزوبی عقب معناسنه
عربیدر اج م واز معناسنه اجار ربچال وسرکه لی صوغان اجذر اذدر
لفظندن تعریب اولمشدر یعنی غایتده بیوك بلوندر اجل اولم وقتی عربیدر
اجلقی عام فنقلق اجخنه قیونك آلت اشکی وارغوان چچکی اختر
یلدز وطالع وابوفال اختر کو منجم وبوجی اختیج ضد معناسنه وعام
اربعه اخش مدیله وفضله قیمت اخضر دمور بوزن وغایتده بینل رنك
عربیدر اخکی اودکوزی قوردر بیت سوزمد حش بجوان وبرخود دم
بس برو درمیانه اخکر اخکل قلچق یعنی بغدای واریه باشی قلچی و
اوزون باشلو عربیدر اخکلند وجخشغی اخکم قصنق وجنبر اخکند
مثل اخکلند واخکوجید دکمه ایلکی اخکوزه م وحونایا نجدسی اخکور

دکمه

دکمه ایلکی وچغله وحونا قروغی اخکون نه دکمه ایلکی اخکوزه سلمن که نه
جلا حلی لتلرنندر اول اغاجدرکه طقودغی قماشی کاصادلور واخکوزه
معناسنه اخکوش تمام وچپك نسنه نایجنه معناسنه اخکوك خونا قروغی
اخکوکشی مثلی اخکون دکمه ایلکی اخیز صنوطاشی وبیونك برقوری یعنی
برصره سی ادرم برابردرکه تکلتسی ایکی پاره اولور الف ممدوده بابنده دخی
ذکر اولمشدر ادرنك رنج وزحمت اوفن بو ادرزاده ادید متبوع معناسنه
ادیم سختیان عربیدر دباغت اولنمش دریه دیرلر جمعی ادم کلور وادیم
کل شی طاهر جلده وبسمی وجه الارض ادیما اراك لفظندن تخفیف اولنمشدر
اراك مسواك اغاجی ومد ایله دخی لغتدر ازبون مستوباذ ارقجی ازبیان
احتیاط بالغی ارا سنك قرلغوج ارتنك نکارخانه نقاش مانی وانك
کتابی درکه دستور دخی درلر هر نقش که خاطرینه کلسه وبر پرده عجیب
نقش کورسه رسمن اول کتابه یورردی ارج قیمت وزیبایی ودولت وقدر
بیت ازدو بایافت بخت شهی فر وزیب   اوزدو بایافت تاج کیاجاه وارج ارجمند
قیمتلو وعزیز وبیوك قدر دیرلر مند لفظی ادات نسبتدر مثلا دانشمند و
خردمند ودردمند یعنی دانشلو وعقللو ودردلو دیمکدر وبو لمشی نسنه
دکجی بو بیوزنی چچکی ارجی بروکه یتك وبوطاغك اسمیدر ارجند برشهردر
ارجن بیا ارجوان دلوجه یکی بو بیوزنی وارغوان وارد معناسنه دلك
اول کونی اردیفر دوس فرس ایلرینك یکرمی بشنجی کونی اردیبهشت جلالی
تاریخنده اورتدبای ایه دروهم فرس ایلرینك ادجیجی کونی که اول کونده عجم
دیادینك اکثرنده بیرام ایدرلر ادبور فستقی رنك اردشیر بربادشاهك
اسمیدر وسودلو بولج اردهد کومن واون اتنی ردوان هند پادشاهلرندن
بربادشاهك اسمیدر ارد عجمی ارج یعنی قیمت اذر وردما ورا النهر
اقلیمنك اسمیدر ارزیش ارزیدن لفظندن اسم مصدردر یعنی بهاسنه

دکلک وقیمت اذان اوجی ارزانی اوجزلق ولایق ارزن طاروبرقچ
انجدر ارزنک ارتنک معناسنه ونقاشی مانینک استادی ادیدر و
نکارخانه معناسنه وکتاب خانه دروبوایدر که نقاشی مانی نک کتابی
در اول رسم ایتدیکی عجیب وغریب نقشلری انده نقش وتصویر ایدر
دی وبعضی ارباب لغت ایدرلرکه مانی انک وذیوی ایلدیکی هر
نقشی که انک خاطرینه کلسه مانی انی یازردی دیدیلر وبر عبارت اسم کل
ادریو قلعه ی ارز فتحتین ایله بو ارماق آدیدر فرانه یقین ارس رانک
وسینک سکونیله کوز یاشی ارس رانک کسره سیله ارجح وجنار اغاجی
ارسطو حکماد ندر واسکندر ذو القرنینک اولو وزیرلرندندر ارسطا
لیس دخی دیرلر وکامل العقل دیمکدر ارسطو فرلنج ارسطولوجنیا
قرغه دیدکی ارش قصاص ودیت وجراحت عربیدر رانک وسینک
سکونیله ارشن فارسیدر رانک کسره سیله درزاداغ دفولو
بلک وارد وج اغاجی ارسنک براوتدر اوجی اولی درلر ارسن بلوط
وشت وقبجاق لغتدر ارغ ایجی طولو تور ارغندم ارغج اوزون
ابلک ادیجی مثلی یعنی بکزی ارغنون مقداری اوزون ابلک واورغ
ارغنون بر معروف سازدر حیله لر افلاطون حکیم تالیف ایتدی
دیو روایت اولنور وفولیق سیبیسی ارغق قز دخی معناسنه دشت
وقبجاق لغتدر ارغوان بر معروف چچکدر ودلوجه یجی بوسنور
چچکی ارفند دجله ارماغی مثل ارونه ادم عربیدر اصلده الفك.
کسره سیله نتکم قرآن عظیمده ارم ذات العماد التی لم یخلق مثلها فی
البلاد دیو رحق تعالی اما فارسیده فتحیله دخی استعمال اولنور شداد
بن عاد بنیاد ایتدوکی باغدرکه خوبلقده ولطافتده دنیاده نظیری یوغیدی
ارمان پشیمان ودریغ وارغوان چچکی ارمغان تبرك بوکه بو

عزنا ومحبتا کوندردوکی نسنه در ارمن حسرو شیرینک بیلادعی اسمیدر ومحب
الترکیب اکوبن دیمکدر ارمون سفته که اشلمزدن اول آوجوه یعنی معزدون
ویرلرو صاتلق متاعی قبض ایتمزدن اول مشتریه ویرلن نسنه یه دیرلر
بیت منم درد تو با دل حزینا * که ارمون داده ام جان بهر بازار * ارنج ملکک
ایکی جانبی یعنی مفصللری ودرسك وقولده اولان مفصللر اران ثم ارز بكر
نرجون اروغ سبی وککرمك ارونه همدانده برطاغدر ودجله ارماغندن دخی
درلرو بحویه اکاهلق واحتیاط وبها ویرا شقلق وبو جدا لك لغت تازیده اورقند
استعمال اولنور واکثریا ادرمان لفظیله اتباع مجاوزه طریقیله استعمال
ایدرلر اسدی بیت با درمان وارونه مرد هنر * فراوردکنج زر وکهر *
اردن صفرای غالب ولان ادویه برطاغدر فرق بیك فرسنك بوجه لکیدر
انده بیك بیکار وارد رهر بیکار جیحون ارماغی مقداری دیو روایت اولنور
العهدة علی الراوی اره بیجغور رانك تشدیدیله تخفیفی دخی جایزدر دیمکده تحت
اراسنه ازحوف عی معناسنه درعربیدر اذان اندن اذان اوست انکار
دیمك اذان نست سنکدر دیمکدر اذان منست بندر دیمکدر ازاد یعنی ازاد
الفك مدیله ونصر یله دخی لغتدر ازاده تمام معناسنه ازادخلق تمام خلقت
معناسنه ارخش یلدریم اژدر بیوك یلان که بتون بودر اژدرها مثلی
اژدست فراجنبرسز اتمك که سلح اوزرنده بشر بعضی یرلرده اشکوه و
بعضی یرده فلتق دیرلر اژدف الج یعنی واغلجی وطوشنجل اردن مثلی
اژدهاك نام ضحاك ماریکه معروف بر پادشاه ایدی که ایکی اوموزنده
ایکی یلان باشی بتمش ایدی هرکون اول یلانلر بر ادم بیرلر ایدی اکرادم
بسه لرکندو یه هجوم ایدرلر ایمش دیو روایت اولنور اژدهانش مثلی
اژدهام اله طوشنجل اژغ باغ بودرکن دن چبق وکف ومغز سیاه
بعغابلك که کمك ایچنده اولور وپوشیده وشاخ درخت ومثلی ازغ

اژدها ك قوس قوزح اژكان عصده اژكن تجاهل وبلغ جبو مجی كم بو دركی
دوشر اژگهن مثل وكاهل وباطل وبيكار شمس فخری بيت ایام باكفایت اوهست
كم خود ۰ افلاك باجلادت اوهست اژگهن ۰ اژگيل دنكل معنی اژمان بشماز
ودريغ وحسرت اژمايش م اژمایش صيغه اسم مصدر در ربعنيش معناسنه
اژمج كوزجيغی ودمركه علتی اژند مطلقا ديوار بالچيق ومولوزكه اوچق
طاش جغلرد ربابوده ايری طاشلر اراسنه دوكرلر اژنده م اژدنك نام
ديواست اژنك بوزدوربت قاش جانق وبوسنمق وكينه وباين واكری
اژنده دكرمن دستكسی اژدغ كف اژده كيلجی وجيز اولمش كرج اژاك اژدها
مثلی اژدهاك يعنی نام ضحاك مادی اژبور زيرك ودانا بيت كجاست درهمه
ايوان كنون جو نوشاهی ۰ كريم وفاضل ودانا وعالی وادبی وجست وبی نياز
وبعضی لغتده قران وچولمك فيمق وشوق شورلدوسی دردبو تصحيح اتمكلر
اژنی بوهيچ كار دفز كه بكردر اژنرا يعنی ديرا اژدغ برقولدن يا قتلدكوكله
كلن خاطره اژينه كوچجك ايه دموری وطاش دلدجك كوچجك كولنك
اس قلجق اسب آت فرس معناسنه اَشِب شِب شَب غايده يوركن آت
اسپريس ميدان اسپرين مثلی اسب خلعتی بيش كش آتی اسب خنك بوز آت
وكوك رنكلو اسپد تاك قولن معناسنه اسپچاند مثلی اسب سرخ تيره طورو
ات اسب نوبتی اورتده بيكوری كم برقاج كسه اشتراك اوزره بنده الورلر
دخی نوبت ايله بنرلر اسب لاسنده اول انده دركه اناسی عربيدر اتكری
اولدی است ادات رابطه دركه حكم وخبر معناسنه اخری ساكن اولان
كلميه لاحق اولسه الف دوشر تنكم منست ونست واوست ديرلر يعنی
ابتداده اولسه الف ساقط اولور كتابتده وتلفظده الامكر اول كلمه نك
اخرنده هاء علامت اولدی اول وقت الف ثابت اولور بنده است وخوجه
است كبی وكاه اولور ضرورت شعردن اوتوری حرف سينه حركت ديرلر

فرس شاعرلری شعرلرنده چوق استعمال ايدرلر عمار بيت معذ درست اژ بانو
نساد زنت ای غزران ۰ كند دهان تو وزان بينی هرغنده خسروالی اين چه
نو قندست ۰ ای بت كوهچی كويد خلق ۰ كه سفر باشد فرجان ترا مستقر ۰
فصيح بودركه بونك كبيلر ساكن صورتنده حركت احتمالی التلفظ اولنه
اخرنده هاء علامت اولان اسه اولسه قره العين دوشميه كمال خجندی بيت ر
سرتا باكلی ای شاخ نازك ۰ كه بوكت شيوه است وميوه ات نازنين سعدی
ای لعبت خندان لب لعلت كه كزيد وزباغ لطافت كل رويت كه بچيده است
استا سنانينك معناسنه وتفسيرنده دركه ابراهيم پيغمبرك عليه السلام
صحفندندر استوقاتو استويا قاطرجی استرنك بيروح الصنم ديرلر براوت
كوكی دركه ادم صورتنده وسراج قطراب دخی ديرلر چين ولايتنده چوق
بتو باتی اشاغی وايقلری يوقاردن تل اولور كوكلری صاچ كبی وادكلی وتنی
بربرينه صادمشمش قوللريی بربرينك بوينده صالمش ايقلرين بربرينه طولامش
دروشی درلرانی بوندن قوپارن فی الحال دوشر اولور بعضيلر درلركه فی الحال
اولرامااول بل ابجنده اولور ديرلركه چقادركن زار لقلر ايلوعشا بلوردن
ستويله روايت اولوركه وهم كتابلرنده يازمشلر دركه بو سوزلر عبيد بنجد
كوه چقاردق نه اوازايلدی ونه خود قوپادن اولدی اكثر يرلرده بتو علامتی
بوكوزلی بر ايكی بيراغی اولور يا بنده اولسه طولشر بچيده لرده چراغ كبی شعله
ويرر بوسبيدندر كه بيروح وقاد وسراج قطرب ديرلر بيلكه بيلمز بو حكی انی
سوراوزرنده دوشر البلديان الموردرلر عجد وبيت هند چون درباق چينی
شد چين جود ربا اشكار ۰ دين قبل رويد بچين بوشنه مردم استرنك وبعضيلر
ديديلركه استرنك وقواف اغلجدر وعقيم عورتلره دخی ديرلر كه انسبد يدو بين
استويجق رطل والت درهم استيبی آستين معناسنه استی يعنی استو
يا جود استين مثنوی جلال الدين رومی قدس سره شيخ جبه لی ابر استين

بستهٔ بو وبالش رابصد حاجت اسفده یاروسی باغش اکسی یعنی
نسخه ده اسفره واقع اولش اشغف منحتی یکری دیمکدر یعنی بلمه بکلمش عربیدر
اسل سازلق ادجی اسمر کندم کون عربیدر اسپرطولش عربیدر جمعی
اساد کلور مغاوبارکه بالق برطه سیدر استنکاه قدمکاه اشیغول
بوی اوته اشتوم بوجق سپرکسی اشتوه بوراجی اغجدر اشغور بورشق
دیدکلری جانوردر بعضیلر بعز تلق قوشیدر درلر اشغر یعنی بلمی وقوزی
قره ات عربیدر اشنک شینک وکافک سکونیله کوز باشی اشکل یقغودو
اشجاردن بونوعدر واشبه معناسنه در ورجل اشکل العین دیرلر
یعنی کوزینک اغنده قزلق واردر دیمکدر عربیدر اشکوف بوجد کوشه
وجادرق وقبه مشکوی معناسنه فرتیدر بحسب اللفظ والمعنی اشنا
ایک یکوک النجی کوبی اصهب بوی میکون سئوده بددرلرکه اقلعی
قرلغده مایل اوله عربیدر اصهب الجنبین الذی لا شعر لهما علیه یعنی
ستون آکمهدرکه قیلی اولمیه عربیدر اطوادین جنستانده بوجزیره درکه
انده جنیلر چوغ اولور افد عجب معناسنده در افرسیام کبیدر افد
لفظیله استا لفظدن عجب ستایش دیمک اولور زیرا ستا ستایش
معناسنه اولور افدر خواهرزاده وبرادرزاده در افام بورج دین معناسنه
افراز سئویلک که عربجه طوهکدرلر وبوجد وبوقوش افرازح یکاوه
برطه سی افراختد پای ایق الی طبان معناسنه افراسیاب پادشاهک
اسمیدر افریجد اول طادودرکه شاب ایله ترکیب ایدوب وکوزه
قویرلر واوغلاه بجقلر تورتوز دیچق لسنده درلر افرنک حشمت معناسنه
ویراشق دنیا معناسنه عنصره بیت جهان خیره مانده زفر هندو
ازان بوزیالاو افرنک او افرد یار عجمدر یاخود هندده برکوی یعنی
قریه اسمیدر افرشاد اولمق وسمرمک فربه شدن معناسنه افروزنده

بیتی

بابی اجی ویلدر ایجی افروشنه حالنکی حلوا افروشند مثلی افرآلت بیبنده کران
یعنی استالتلک آلتی افروزرتق لق افروقی نان اتمك حنیز نیمك افسا دیو که ی
افسان بلکو وبکزک اسان معناسنه افسانه حکایت ومثل وشك معناسنه
افسر تاج افسرده صولش وطوکمش افسنتین اطبا قتنده معروف دندر عربیدر
روم دیارنده پلین درلر افسو پهلوی لغتنده کل دیمک بیا معناسنه افسوس
حیف ومسخره ایلمق افسون بکاد اوسون برحسته اورزینده اوقورلر عربجه
رقیه معناسنه وحیله ومکر معناسنه استعمال اولنور افشار جاره جقری
افتزکو عصا افغان زارلق ایکلمك افکار کاف عجمیله کوترم وبوکلو وبرکو
بورلمش وبرشمش افکار کاف عربیله فکرلر دیمکدر افلاطون صادق القول
دیمکدر اسکندر ذی القرنین باشی وزیرنک اسمیدر وحکمانک رئیسی در
واسکندرک عالم صباوتنده ایچی استادی اولمشدر درلر غایتده عالم وفاضل
کمسنه ایدی ارغنون دیدکلری سازی اول تالیف ایتمشدر افجد معروف
درترکیده دخی شایعدر هرکیشی اکا طالبدر وهرسنده انکله بیع وشرا ایدرلر
شیخ سعدی بیت مزدکانی که کل از غنچه برون می آید صد هزار افجد بر
ترند درختان بهار اکارکش دومدلی منترف اکثر حرف شرطدر ترکیده
دخی مستعملدر اکر ارشتند اشی اکنان معاده اکنون شمدی اکسون قره
اطلس دن برقسمدر وغایتده بهالو برقماشك اسمیدر شمس فخری بیت
سزدکه درقدم دولتت بپای انداز زمانه درکشد از چرخ اطلس واکسون
البان کبود صورتون دیدکلری سکنده بکتی ربا عجمدر النخت سنند قرمق
النغ ستاند شمس فخری بیت هوای شیخ ابو اسحق بی زر بجی مهردی
ازکیتی میلغنج مالفنج الغنده یعنی اندوخته شمس فخری بیت ابو اسحق
شاهی کاری جنابش سلاطین سلطنت الغنده باشند الغنده مثلی
الغنند مثلی شمس فخری بیت تاجهان باشد بمانی کزاصطناع نام نیکو
درجهان الغنده الغنوند مجوب کوزك رنك وآل وقرل رنك وخیلرک

رنك رویی الكن جمری لغت تازی ده الكن عربیدر كنك زبان معناسنه تنكم لكن
الرجل درلر یعنی كنك وزبان شكسته در وهو الكن وهی السكتة الماس كسكین
دمور در برقیمتلو طاشدر ابخوج عود اغاجی الواصبر دیدكلری دارودر
كه غایتده اجی وتلخ اغاجك صقندوسی الواه اكز كوكه كه یوردك اغزیسی ایچون
یولرالوند عجم دیارنده بر طاغدر الیه بیوك دبر ودب وقویرق معناسنه
عربیدر اصلنده الیه دیرلك واو بیلوغك برجانبنه دیرلر تنكم فروع كتابلرنده
باب صلوتده نمازك قاعده سنده الیتینك برسنی یره وضع ایلمك كرك دیرلر
ام ضمیر نفس متكلم وحده در فارسیده مثلا كفته اند وشنیده ام دیرلر اما
عربیده حرف عطفدر امار حنبل وجوبنی جلاه هلرلدیر وایلمك جوبنلد كلور
در امان زنهار عربیدر مهلت معناسنه در امانی زنهار دیمكی ونقاره معناسنه
امدایلتی صكی امر بیوریق عربیدر امرد سقلسز اوغلان عربیدر مثلا غلام
امرد یعنی لاشعره له امرود مشهور عشیدر تركیده دخی مستعملدر امروع بوجه
وهیبتلو وازلجق نسنه امنه بازلمنی اودون كه بولك بولك بغلمنی اولد
هر بولوكه امنه درلر امیربك عربیدر بعجده همزه تحقیف ایدرلر میردرلر
اناغالتی براوت ادیدر یبراقلری اواجق اولور وچچكی قزل وصارو دخی
اولور اتك كوزنده كسی اولسه اوتدن كوزنه اكرلر شفا بولورلر اناد
غله قویلجق یره درلر وكلور وانبار دخی انبار دیدن لفظندن صیغه امردر
وبعضی تركیبلرده صفت دخی استعمال اولنور انبارخوكن حصار وقلعه
بعصیلی واوریمی طوتب تن وزن قافیه سنده استعمال ایدرلر نتیجه فخری
بیت قلاع دولت ات پادشاه جم قدرت ، كه هست باره چو خشتی كمینه انبا
خوان ، حق بودر كه ایكی ایله مستعملدر انباز ادرتق شریك معناسنه انباز كه
مایله وخصم ایله وتومیله فخر ایلتی كمسنه انبان طغرجق ویاتحق انبانك
باتحق یعنی تصغیردر انباشده صوبی صوغلتی قویه انباع حمه وفارسیده
یعنی مخلوط اولمش نسنه انباق كه بیرباشی ابر كوبدن وتنج انبوه مثلی

انبوه بمعنی امرود انبوه مثلی انبر بارتی قاطن طوز لغی انبس جاج صبوه معناسنه
كه جومنده اریه وبغدای یعنی در انبسته جومش طوقصقنی اولمش نسنه قان
ومركب كبی انبسته شده درلر انبسدم انبوب اوت كوكی انبوش مثلی ونركوكی
انبوه بول وكبك وغلبه انبه مثلی انبوهناك كیبك رك انبوهی غلبه لك
انبوی بوی كرفته یعنی قوقلو نسنه شمس فخری بیت ترنج اسمان كرددمعتبر
اكر كردد زحلقش دست انبوی انبس بمعنی انیسی یعنی اریه وبغدای یعنی
انجام اخر كار وعصید وعم انجذان قصق انجاز بو مملكت اسمیدر حسرو
شیرین اندماولور انجخت طمع انجمك سیاه دانه لردر كه معروف اولور یعنی
انجی امرود كبی او اولور انجخن درنك بوق انجوجربره انجوخ رنك كرفته روی
تن دشكن یوست وبوز صولمش وغیری بیت چو بخت شاه جوانست وچهره اتی
شاداب ، كرفته روی تو از غایت انجوخ وبجیتاده كلمشدر كه یوست لاغر
معناسنه اما ظاهر بودر كه یوزده وسایر اعضاده بر دشقره استعمال اولنور
انجوحه دم انجوغ انجقرق واوجق طوتمق وبوكلم انجیر معروف ومشهوردر
تركیده دخی مشهوردر عرب تین دیرلر انجیر بیسج یعنی سفر یواغی ومعقد لكی
بیت اكرچه بد شكال استانز ، بغایت سخت چشم وخیره باشد ، وی چون بنكود
زانتقامش ، مدامش خرزه در انجیر باشد خرزه ذكر معناسنه در انداست
لوظنك جمعیدر مفردنده است وتثنیه ده وجمعنده اندكلور واوجلدن اونه
وارنجه عدد مجهولك اسمیدر واسد داشت معناسنه بیت فیض جودش زسنك
حاره یابس ، كل امید بكشتانداند واخرنده الف وواو ولان اسمه اولمه شوب
جایزدر كه الف بونیه باكوره لر مثلا اشنا ینه وتهی بنیه كبی بونلردن غیری
اسمه اولمشسه الف حذف اولنور مثلا جانند وجانماند كبی كاه اولور
كه رابطه سی طورركن كتورولر خواجه سنان بیت ابن كروهی نور سیده
سنند غنوه جان در زجربرسنند انداره نقصا وبحك در سم ومعروف

اولجی اغاجدر که درزیلرک بازرکانلرک اولور ترکیده دخی خایجه اندام
دانانشهادت بادمغی وحواس خمسهٔ ظاهره اندام کوس زن یعنی فرج و
کبود دیعنی سباغک ذکری وعضو ونظام وراستلق ودوزن واصل
انداود دیوار صواسی اندرو ولبنجه دیمکدر اندرا وکی انا وانا قرنداش و
ارقرنداش دهٔ دخی استعمال اولنور وحرفدر لی معناسنه درابلها اندارا
ایکسی برمعنایه درقاعده اولدرکه تخمین لفظ ایچون اولان بای دریا
خود اندر لفظلده برکلمه ده جمع اتسه لر بایی نقدیم ایدرلر بو قاعده سند منه
کتابلرنده چوقدر اما متاخرین ابکسنک جمعنی نوعا تکلفدن خالی اولدیغی
سبیدن استعمال ایتمشلردر اندرخورلایق معناسنه اندرخوردم اندرو
ولبنجه دیمکدر اندرون ایچرو اندرونه ایچرورک وچارشب معناسنه
اندرز وصیت ونصیحت اندر رفتح راء مهمله ایله مثل اندرز آسز مثلی اندورمثلی
اندزه مثلی اندود صوا اندودن مثلی اندرونچار سو دصوا اندک از اندوک
اول نسنه درکه زکستان ولایتنده بو کلیمی اغاجدره برکیدرلر دخی بادشاه
لوق اول کلیمک اوزرینه اولوردب یاننده کوتوررلر اکا اندول دیرلر اسدی
بیت نشستنی که نارد ارند وکام؛ دران بومش اندول حاشد نام اندوه
عصه انده مثلی اندوهکین عصه لو اندوهکین م اندهناک م اندوهد
لجتی عصه لکی اندوزه کولک بنفشه واندزاونی اندرونی ایچرو وایچرولک
وچارشب اندی یعنی خصوصات معناسنه اندیشه فکر اندیشه ناک فکر
لو وعصه لو اندیشیدن دم انزمرجمک انزه مثلی انکالی بردار ددر سقمونیا
خاصیتنده درانغوج بروشق ایچخوخ معناسنه انغره بیهوده سوز سویلجی
انغفت اسم مصدر در یعنی قزغنه وقزلش انغست اوریجک انغی بیت شهنشاه
که حیط شمس کردون؛ بود برطاق ایوان وی انغست؛ وصوایچنده بتن ارت
وباش بونجه که بجولی انغفره ادعش کومش انغرد باسوسن هندکه اطبا

خنفره

اطباقنتره بلاد درلر معروفدر انقرطیا مثلی انقله مغرب ولایتنده بتن
جدوار درکه اطباقنتره مشهوردر تریاقلردندر انک بال ادوسی تخلک معناسنه
انکارصنوکه اسم مصدردر وحساب دفتری وافسانه وسرکذشت وحیل
معناسنه انکارش صانش ودفتر انکاره مثلی وچرخنره انکاره بوطراغی انکامه یعنی
هنکامه اهنکاه یعنی انکاه مدله یعنی اندن صکره واول وقت انکاهی مثلی
انکبین بال انکبینه بستل واق حلوا انکعدان انجدانه درلر بر اوتدر یعنی
قصنی انکو فبون اغلی انکریزی ترحون انکود قصنی وشول بال وشول بالک
نسنه درکه انجد رصز ر ترنجبین کبی فارسیده ترنجبین درلر انکسون برکلذر
هردم بورنک کوریسور بوقلمون انکشیدا ولولق وایکنجی حارث معناسنه رود
کبی بیت درراه نشابور دهی دیدم ولبن خوب؛ انکشیه اورانه عددبونده
انکشال بومرضدر انکشت کسر کاف عجمیله وشینک سکونیله بومق انکشت نر
بابش بارمق انکشت سرک مثله انکشی وانه درزیلرک دکشی دکرکین بومقلرینه
بچوردکلری بوکسکه عامه تحقیف ایدوب انکشتنه درلر واوق ایجی زیکره
دخی دیرلر انکشت دشنام شهادت برمعنی انکشتنه بیاکه ایکیجیلر انکله اولنق
وصمان اتی لرکسای بیت ازکو ازونش وانکشتهٔ بهمان وفلان بابتر زین دیوی
درکاب کمر انکشتری ضمهٔ کاف عجمیله یوزک ویعنی انکشتوانه دزهرکبی که
انکله اوق اتادلی انکله قفتان دکمه سی بیت شمس فخری ای حسرد که کوی کریبان
قدرتو؛ سازد زشمس خیط وزبرجیس انکله والان معناسنه دخی کلور انکلیون
ترسالر ایچنده برمعتبر کتابدر وبرقوم اشدرکه بدی درلو رنکی اولور ودرلو
دربوچکلر درو انجیل معناسنه در انکور اوزوم انکوری باطل اشلیجی انکمان
انکبان کنکر وسرغله درلر بر اوتدر انکور قصنی انکیون یعنی بوقلمون
وبرقاشدرکه انده بدعه درلو رنک کورسور شمس فخری بیت کند بساط چمن
ازبرای مجلس شاه؛ طبسه بهاری فراش باغ ازانکیون انکیان مثلی انکیان

انجمنده آهسته آهسته معناسنه در انوشنده بختلو و مرادلو طوبالد معناسنه
انوق لوری قوشنی ابران آیك او توزیجی كونی ایبان مسخره لق و بلاون
صفت وعره در مخالفت معناسنه وبهود **بیت** نه در جود شی بود هر
كوبدفقی نه در فولش بود هركز اینسان ابنسون معروف اوتدر تو
كیده دخی استعمال اولنور اینشی یاغچه اینی ایكلدی و طاشی یابق و طانو
بصدق اواره دیوان حكمی شمس فخری **بیت** شهنشاهی كه اندر شرق و غرب
بنام او نهند اعیان اواره اوباد بكلو وكار معناسنه ونسنه ضایع تلك
اوبانی ضایع ایتك ابمخته باهر خیز یعنی هرنسنه یه قارشمق ولوندیكا
اوج واوك سكو نیله بوجد عربیه اتح ایوای دیمكدر مضایقه یه وصیبه
اوغراند وعی زمان درلر مشهور در اودربی در زاده وخواهر زاده
اوروجنكره در سنك وجلت معناسنه اورد وتاورد ایكیسی بر معنایه در
اورند تاج وتخت وعقل وعزت وخوبلق و زیبالق شمس فخری **بیت** خسرو
بحر و بر ابواسحق زیب شاهی و زینت اورند وهیبتلو وشوكتلو ونقاش
مانیسنك كتابیدر ارتنك معناسنه اورنك م ومعیشت وآی كیدیجی اوزار
یعنی ابزار اوزن بهادرلر صفتدر مثلا امرد اوزن درلر مرد ایكی معناسنه
ادیجی واقتیجی وشیر افكن معناسنه اوكی كاف عجمینك فتحیله جاوه
جقری اوكی كاف عجمینك كسره سیله حرما ایبشدن درلمش لیف اوزندیر
ومعنی ورداوزنك مثلی اوبوك اوكار وبوكلو ومست وخواب اولدیجانور
وقبرجق كه اعضاده ظاهر اولور اوناریاغتی اولیش مدله همزیله یعنی
اولیش بمعنی بوشن وكوبكو اوتی اهوز بو شهردر كه اننده بر بیل طوران كنه
نك دنیا یه خوصی از حیسی اولور اهرون بمعنی اهرمن یعنی اركك دیو مینا
جمالی صاحب وشمس فخری الف مقصوره ایله تصحیح ایدوب وبو بیتله استشهاد
ایتمشدر **بیت** ان كادسان ملك سلیمانی كه دشمنش پنهان شود همینه چو ما

مانند اهرمن اما لطف الله حلیمی بو لغتی الف ممدوده بابنده كتورمشدر هانك
فتحیله ورانك سكونیله تصحیح ایدوب الفك قصریله اولمق غلط عامه دندر
دیو اسیرینك بو بیتیله استشهاد ایدرلر **بیت** ستیزا وری كار اهرمنست
ستیزه بیرخاش آستین است اهو از بر شهرك اسمیدر اهود خمسه مسترقه
نك اول كونی اهوان كیك بوزاغوسی اهنبر بمعنی آهسته یعنی لغتده الف
ممدوده بابنده كلمشدر ای حرف ندادر عربیده یا معناسنه ایاد بهادرك اخی
آنی وعجب معناسنه ایارده ابراهیم پیغمبر علیه السلامك صحفی تفسیرینك
تمامی **بیت** به بیم آخر روزی بكام دل خودرا كهی یارده خوانم شها كهی خورده
وخورده اول تفسیرك جزلرینه درلر ایاره بمعنی ایارج یعنی بر معجون دركه مسهل
در بر مجه درلر اولور ایاز قول اسمیدر اخرنده سین ایله دخی جایزدر یعنی یابس
ابلول حزانك اول آییدر بعضیلر لغرانی درلر اعد جفت وصبان دمورینك
حاجت معناسنه یعنی كوك ایمید جفت اوكوزی ایوان مصندره وجارطاق
وطره وعربیده رواق معناسنه دركه اوكنك سقفیدر ایغلاع غماز ابهان
وازكل معناسنه در اباكر امضاسنه **الالف المكسورة** ابلجفت ابالده اكجانه
ندمكاه معناسنه ابرده صبلح صوعنی ابریق امزكلی بردان عربیده جمعی
اباریق كلو ایمید صبان دموری اغید مثلا اجامی ارك آلو معناسنه
عربیده دوست ومحب معناسنه ودخیل معناسنه اجی اطو تملق جغل
اركك دوه قوشی عربیده بعضی لغتده اركك دوه قوشی یعنی هرنسنه دن
نور فرد بو تصحیح اتمشدر اجل معناسنه در ادر ارك بر معین وظیفه و بر طبق
نسنه ادند عدد ومجهول یعنی معین ودنك معناسنه كه بوكك برجایی در
ودرهمك نصفنه درلر ادینه ایك یكرمی بشنجی كونی آدم باغ جنت اددن
الج یعنی داله طوشجل اذارج طولی عربیده اذغار بجیل معناسنه
خنیسیه كاسه نو كیده ده استعمال اولنور ازكیل دزنكل یعنی اسب

اوکوز غده دن اشغی بقی دنیل و دیرد راسبتان در زلك یعنی اسپرك
صاری اغاج که انکله صاری بویارلر اسپرود بغرتلق قوشی اسپری تمام
اولق اسپرییس میدان اسپرش مثلی اسپرشی مثلی اسپرو ویعنی اسپست
یونجه اسپغول بزرقطونا و بعضیلر اغی و بعضی لعنده اخونره نون ایله
اسپغون داغ اولسنده اسپیون مثل و بعضا اسپیدان حب الرشاد اسپید
یعنی سپید یعنی اغ ابیض معناسنه اسپید بوزجه آتی و انکلو شوربا و اسپناخ
اتی اسپیوش بعضیلر عجی و بزرقطونا استاجا القوین یعنی ارقه سی اوزرینه
است دیو مثل اسب داولق ولو جابیت ازلی افتخار وحشمت خوبش شیوه
داغ او نهد براست استاخ قوغه دلو معناسنه استبرو یعنی بوغون استاذ جه
اتی قعلچم متزار معناسنه استوخاست استرا و قید یعنی و قیدا استبرنك ادم
صورتنده اونك کوکی در یبروح الصنم درلر الف مفتوحه باسنده بیا کجنده
استوون قصر غورت ممش تحریر بیت بدان سبب که تحول کی ام عنتین اند
شدند مادرامان تیز اندرون وکل سیرین اسپرا قترجی استغان جوف
دی و بر نوع ناجدر عورتلر کیورلر استفد یعنی کبد حامله استروش بورسه
قوشی یاجود قرتل استبند کبد حامله معناسنه و شیطانه استیرا انی یعنی
درهم دریسنی معناسنه استیم غذاوه معناسنه اسپرنج سکوکی اسطیر
یعنی استیر یعنی بوغون اسفرود بغرتلق قوشی اسفست یاشی یونجه د
صوده بتر اوت اسغتان اسرغان اسفره یاد دوسی یاغی کسی اسفانخ عربیدر
فارسی ناخدر ترکیسی اسپناق استمال اولنور معروف بر قدر که دیرلر اسقنند
خسته مستوره قدنك اوجنجی کونی اسفند مرمثلها اسفندارمد رستاندلخی
ابی اسفنطا شرید دن بر نوعدر اسغیوش بزرقطونا اسفسطی یونجه دنی
اسکنان فرجك ایکی کنارلری عربیدر اسکندر که جابناز اوینی و باغی
اوزره طورمش اسکنه اولق اسکدفرج کناری اشیخوره دیبا بس یعنی

قوزی قولاغی دیدکلری اکشجه بر اقدر بیغرنورشد معناسنه عربیدر
حماض معناسنه در و قوصیق واق بلغند بکیر را انجدر و فندان
اشنلم جنك ایمك اشخوان شکوند و فندان اشکل بغنو اشکم یعنی شکم
اشکنج ساعد دست بلك معناسنه اشکی اوجی حیوان اشنالنك
ابخك اشناد ایك النجی کونی اشوند تمه مستزق دنك ایکنجی کونی
اشود مثلی اشم جقشیر و شلوار اشکی سر که افرستان زبان کشاده
یعنی اغزی اجق اقلید مطلقا کلید کرکسه دمور دن اولسون کرکسه
اغجدن اولسون و مفتاح معناسنه دخی کلور عربیدر اقلیما النوز و
کمش تو ای که براق طبراقدر اقیانوس بودکز در دنیا یی احاطه اتمشدر
عربیدر بعضیلر فره دکز در دیدیلر الغار تاراج ام یعنی ابن یعنی بو
منده ام سال بو ییل و امروز بو کون امعان غایتده ایجه منده امعان
نظر غایتده دقیق نظر دیمکدر عربیدر اناق ایلمی معناسنه اصلده ترکمان
دیدر انح دوه چوکرمك انیس خوممده تعلی پچ اندراب جزیره دریا
اق سوسن دنی اهرام مصرده بر یرك اسمیدر و بر بنادر که ادم پیغمبر
دن اول بنا اولنمش غایتده یوجه بنادر ای حرف ندادر اج یعنی هیچ
اید یعنی همیشه و پیاده و روزکار معناسنه و سعدی و ایضا معناسنه
اسدی بیت درنك اور اید بری پی نیاز بود کایدان بخت برکشند باز
ایدون یعنی همچنین بو بجلین و شویله که فردوسی بیت کر ایدون زمینو
برآید سرد شی ٥ بناشد بدان فر و اورند و هوشی ٥ ارند بر اشق معناسنه
در بو یله معناسنه و حدای تعالی ایدر در ودکی ترکیده اندن
غلط ایدوب دو لکو درلر ایرا یعنی زیرا کمال اصفهانی بیت عقل را بنده
شهوت مکن ایرا نه رواست که ملك همه کشته مطبخ شیطان کرد ایراب
بیزو یافتی یعنی غالب اولق و دو دست اولق ایرك یعنی زیرك ایرك

کود معناسنه ایوسیا کولک سوسن دیمکه ایرمان پشیمان و ایقاق و برده
عادیتا و تورن کمسنه ایزد تکری تعالینک اسماسندندر ایتی قوغ و
شر ایران آبلو و تورنجی کوکی ایزدی حق ایچون وریلان و حق
ایچون اولان نسنه ایتک یعنی ایتی شهید جوزساده جکان
ایتوک ازو لیکی جو نبنشیی شدی زرساده جون سیمین بپشیش
عیدجوشن ایسا شمدی ایتان انلر ایسنه جاسوس مثل آینه ایفت
حاجت ایقده بیهوده لاف اورن و بیتی جلد کیشی ایغان لغت خواد
زنده غماز معناسنه ایقاع مکثر یعنی چوق سوبلجی کمسنه ایلخان
فرمانده یعنی بیورق بیوریجی و سردار معناسنه وروی زمین ایلیا
بیت المقدس ونام حضرت علی کرم الله وجهه و حضرت حضر علیه
السلام ایتیم جیمشیر الشم معناسنه وکور شجیلر تمامی ابنان یلو
سوز ایلید صبان دمری حق بودر که جفت معناسنه اولدی اکنجی دلنه
مستعملدر صبان دمورنده استعمال ایدرلر و اوکوزنده دخی استعمال
اولنور بوسبیدندر که ادباب لغتک بو اراده تقسیری مضطربدر
باب مفتوحه بیان اولنمشدر ایلچی ایناق معناسنه و اناغ قبو سز
ایی اسماء اشارتدن در بو دیمکدر ابنان بونلر ابنا نوشت ترجون
ایجا بویکا و بونده ایغنیین بوغلین ایچون خوارزم لغتنده خاصه
پادشاهی معناسنه در بعضی لغتده ایچو واتغ اولمشدر اینک اینده
دیو بختر وشمدی اینکم اوشته دیم اینکیم اوغنده بوز اینکست و اشته
سزایم یعنی این علامت متکلم مع الغیر در یعنی و یا میم ساکنه
نفس متکلم مع الغیر معناسنه افاده ایدر ایلدجفت لوکوزی این باد
بوکره ابسنه عدد مجهولدر اند معناسنه بر بنجه معناسنه در شمس فخری
بجو بو صاحب قران نبینه جرخ دین سحی فاش کفتدام ابنسند و سحر

جادولق و زیاده بیان ایلمک ابهما بونلر الالف المضمومه ابان طاغ
ابهل دکنلی اردج انجی اوحید یعنی مطلع اوخکوزه الک دکمدسی
ادمه بغدای اکلو کندم کون معناسنه عربیدر ادره دبه لک اورن
اغاج تابوت ادبون بیع انجدسی غنی معناسنه اربیان احتیاط بالغی
اورتاق لغت خوارزمده بازرکان معناسنه و ترکیده سزیک معناسنه دک
اوردی سفر اوزرنده اولمهن بازاره درلر ترکیده دخی استعمال اولنور ارک
چنار اغاجی اورس معناسنه ادغ چورک قوزو قوقر نسنه مرغ قانیکسند
استعمال اولنور درمان رنج و امک ادمزده مشتوق بلهزی اربون سفنه
کدالم صائم اتمکده استعمال اولنور اول و برلن نسنه دلر اروغ کون در
اولکی قونغی ارویه برطاغدر که فرق بیک فرسخ بوجه لکی و اردر ادستند
بیک بیکار و اردر هر بیکار چیحون ادماعند بکیرز العهده علی الراوی ادیم
سلی معناسنه اسبست یعنی سبت اسبوسنت صوک کوزلی اسبس بت
است اوجاباشی استا تفسیر صحف ابراهیم پیغمبر علیه السلام استاخ
یعنی کستاخ استاد معلم و ماهر و حاذق استاد الی بحق درهم استاد
معناسنه عربیدر استام معتمد استخوان تکک وجکی دک داور سمیدر
تلفظ اولنمز جان حان قانیدسنده استعمال اولنور استخوان بند سیک
یعنی صنق بغلین نسنه استخوان رند قزل ددکلری بوک توشی در
استخوان خورلوری قوشی استخودس قربکلو ددکلری چچکدر استونک
عقیم یعنی اوغلان طوغرمیان عورت ملخود غنبری حیوان ویبروح الصنم
ددکلری اوت کوکیدر که ادم صورتنده اولور بیابانده بتر بیانی تحمدر
استونک لغتنده و قوواق اغاجنده درلر استرون مثاله شمس فخری بیت
بر آن سبب که فحول کرام عنین اند ٭ شدست مادر ایام نیز استرون ٭
استره بولکی ترکیده دخی استعمال اولنور استوان محکم استوار معناسنه

وامین استور یعنی ستور استون درلر ترکیده دخی استون انجی درلر و
دکور استیزه یعنی ستیزه اسر کرفتار بول یعنی سدک طوتلمق وادلک
اسرب قرشون اسفور یوز صوبجی و بورسوق ددکلری جانور اسقف
تشدید فا ایله عربیدر ترسالرده فاصیسی و یعنی خسیس و بر معجوندر که
بیلطوشنده و تولنجده نافعدر اسکره کوچجک چنق ترکیده دخی استعمال
عربیسی سکرجه در اسکدار اولاق بیت از برای اشتهار صیت تو
خسرو انجوم باشد اسکداد و بیک و ایلچی معناسنه بیت تو کوی کز اخبار
ایشان همی فرستد بر وافتاب اوسکداد و دبادر رومده قلعهٔ قسطنطنیه
قرشوسنده بر شهرک اسمیدر اسوده بدست زده یعنی الله اورولمش
اشتر دوه اشتربان دوه جی اشتربانده دوه یوکندن اورلمش قفتاندر اشتر
بای کلکلی اوتی اشترغاره دوه طبانی چکی یعنی قلوغان دکنی و انجدم
حوسانی و بو دکندر که دوه بر اشترکا و بلنک زرافه ددکلری جانور
درکه عوام تحریف ایدوب زرنبا درلر اشتروار دوه یوکی اشتروع
یعنی اشترغار یعنی قلوغان دکنی که دوه انی زیاده بر اشتلم تحکم و
دجوع و نزع اشتوانه یورک اشتوه بر اجی اغاجدر استخوان شکوفه یعنی
چچک و قصمق اشغار یورسق ددکلری جانور چقدر اشفر مثلی اوشق
بر اوتدر دارو قسمندن اشکوفه یعنی شکوفه یعنی چچک و قصمق اشکونه
ترسنه یعنی عکسنه اشکوهد انجقرق اشکهد مثل اشتان عربیدر
چوغان اشنوشده عطه یعنی اغرمق اشتد مطلقا یوسن کرک انجده و
کرک صوده اصطر میزان یعنی ترازو عربیدر اصطور مثلا اطره آشنه
قوبلجق اوت بام عربیدر اعجوبه ایشی معناسنه و عجب نسنه عربیدر اغزه
اوردد کلری شیش درکه ادمک یا غیری حیوانک اعضاسنده اولور اما
اغزمز و خبادق رنجی اغلمغی بر پادشاه اسمیدر عجم دیارنده افتاندر

وخیزان دوشده فالقده دیکلدر افد یعنی شکفت اکر ار شنده آیتی اکسوت
الکلمج یعنی نسخه ده اشکوت واقع اولمش و کلام خوارزم دیارنده بر برک اسمیدر
انغاشی ایکی یوز لوکسنه و بغده دکنی اتید تشدید ایله و تشدید سز لغتدر یعنی
ادمو وارز و معناسنه انفوح بروشق او اسماء اشارتدندر اول دیمک و با
بوکلو و بودیجی و او بادبدن و او باتنی لغطندن صیغهٔ امردر و بعضی
ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنور اژدهای مردم اوبار و ماهی کبی
اوبار ادم یودیجی اژدرها و کمی یودیجی بالق شمس فخری بیت زهی ز لفظ تو
یک شمه حضر جان پرور جهی ز قهر تو رمزی نهنک مرک اوبار او ذر طرف
معناسنه اورکف و چرک اوغ معناسنه اورکا وانک اورددم اوردو
خوارزم لغتنده درکاه پادشاهه درلر اورکانج خوارزم شهرینک اسمیدر
ادربان زحمت و مشقت و انجلیوه درلر نتکم ترکیده دخی استعمال اولنور
ادرنک تخت اوت اوترا معناسنه در یعنی اول سنک و یلجود اول
سکا اورمزد نام شهردر و یا آی و یلجود ایک اول کونی و مشتری یلدزی
دلو شروانک بر اوغلونک اسمیدر اوداغ یعنی اوتاغ یعنی پادشاهلر اوتاغی
اودریغ قرعو اوزدجنکده درشمک اوزربان خوریزمده کادکی یعنی ایتی
اسانلق ایلدا شلبن نتکم ترکیده دخی فلانک الی اوزدر درلر اوزن صنق
طایفه در اوغوزنامه لر ایدرلر ترکیده دخی استعمال ایدرلر اوزانمه لیندی
درلر استلخ یعنی کستلح استام معتمد کشی و اعتماد معناسنه اوستان اوردی
یایلمش اوداسع معناسنده دخی کلور اوسو یاسی ماتم اوشنده دکمه ایلکی
ادلنج اوزم جوبی و فرجه قورق بعضی نسخه ده اوچ واقع اولمش بونسز
اوله طوشیل و جانور اوملج اوق نشانی و اومج اشی که ترکیده دخی استعمال
اولنور اومید یعنی امید اونیا صقندق اوباکاهل نتکم ترکیده دخی استعمال
اولنور فلان کشی اویادر درلر یعنی کاهل در اویان اورتدکوز آی آهنکر

اورم جوبی آهن بر نقب زن یعنی دیوار دلن خرسزا یا یعنی ویا باب
الباء المفتوحة باآتش واهمعناسند ماست وادرلر یعنی بوغرتلی آش و
مصلحت ایچوندر معناسنده مع باآور رفتم انکله کتدم دیمکدر وبالف
سز اضافت وجهت معناسنده دربا و وبمن درلر وای معناسنده که
حاصل کلام حرف ب لغتده بونجه معنایه کلور که اولور الطاق
ایچون اولور بیت عاشق که شد یار بحالش نظر نه کرد یعنی وکاه تعدیه
ایچون کلور بیدو کفتم که وکاه قسم ایچون اولور بخدا که وکاه ظرفیت
ایچون کلور بخانه نشستم یعنی درخانه نشستم کبی وکاه مصلحت
ایچون کلور بقران عمل کردم یعنی باقران عمل کردم باابوه وطبان و
اثیر آتش معناسنه وبهانه باانکه بونک برله که وشول حالده دیمکدر
باآفراه براوندر که خفقان رنجنه نافعدر باب زبان بهلو یده اتش
ویدر معناسنده دربابا آناتکم ترکیده دخی مستعملدر بابات تونلو
بابت لایق یا برک مشهور قماشدر باب زن کباب دمری بابند یاد
باغی یعنی آت آیاغنده اوردقلری که عامه تحریف ایدوب بوندرلو
وبرمق وسکر بابترک اوغلان دماغی قالدرمق باپس یعنی باشند و
یعنی بامس یعنی شول کمسنه درکه بر فایده سز نسنه دن اوتوری
ایاغی بغلو اوله وبیکار وبیچاره وسرکردان وشهره بند باپایان دوه کبی
ونهایتلو نسنه وقصه جق نسنه یابوج بابدیه بچکی عربیدر فارسیسی
یابوندر بعضیلر یابوند قیون کوزی بچکیدر درلر یابونی یابوج یابوک
مثلاو یابوبک مثلا یابوندم وبمعنی احمق بابد بشم اکنده یعنی بوکالت
طولنی نسنه باتاب برابر وبکدیش وماننده ومقاومت ومشابهت معناسنه
باتابه طولق که بعضیلر بر لرده ابغه طولی لرجقتیغی کبی اولور باتاوه
مثلی بابت لایق مثل بابت باشند مثل بای کنار یعنی ایق طولوغی

بالمه

بالمه طبخره باشنکان بادطیجان بابتوا یعنی پاتاوه بایون نشانلو طغان بابنه
مثلی بابیله مثلی بالمه باج معروف ترکیده دخی استعمال اولنور هر دریوه متاعدن
بکلکده الدقلری حقدر بابک تصغیر باب دربابا جق دیمکدر دیرا باب
بابا معناسنده دخی کلور وبر پادشاهک اسمیدر باشنکاه یعنی بادنجان
باچال جلده چقری واشجی بچکلی باجنک بچره دشول کوجک بچره درکه بر
کوزایله باقلور باچه قیون ایقلرینی بشورلر ترکیده دخی پاچه درلر وغاز
پاچه سی باچیله بر نوع اباق قابیدر یعنی برچیودر که زیاده قار یغدوغی
زمانده ایاغه بغلرلر دخی قار اوزرنده یوررلر قاره بطمق اوزره یوررلر بلج
زیبای یعنی بر اشقلق وبمعنی النون وکنی ودون همت وبلجی باختر مغرب
روایت ایدرلر که مشرق اوله بعضیلرک نوکیبی بودرکه باختر مشرق باشد
وبیشی اغلب شعرا وغیری چون خاور کویند مراد شان مشرق باشد واز
باختر مغرب واین کلام قدماست ودر نسخ متفاوت است هرکه تفحص بلیغ
کرد قصید بر عکس اینست بیت کوکب ظلم وفتنه بیداد کشت پوشیده در حد
خاور باخسد مهره دیوار وبیونک بونوری یعنی برصره سی اسدی بیت یکی
بتکده دیدساده زسنک جهل باخسد هر یک ازرنک رنک بعضی نسخه ده
باخند واقع اولمشدر باخوست اولدر که ایق اشنده قالمغی بصلیمغی اوله
باخد مثلی باخه باخه ذن مهره دیوار بایجی بافیره ذن مثلی باد بیل وادل
سون دیمک وایک بکو مبنی کونی باد دعا محلنده استعمال اولنور مثلاده
یادت بخیفی بادرلر بادا بادنه اولور سه اولسون دهرچه باد باد
دخی دیولر اول دخی بو معنایه در باداش ثواب وعوض بادا شتی خونده
بون ایلدم بادافراه جزای شر وعقوبت نتکم باداش جزای خیر در بادافرام
بادافراه مثل ونالتی معناسنه وبرادندر که خفقانه نافعدر بادافره م
بادافراش مثل باداغ بادکم معروف یمشدر ترکیده دخی استعمال اولنور

عربیسی لوزدر و زر اغله دیکدر و بنا اوله بن دیکدر بادام مقصده بادامنه
فسلکتی بادآمد اربیشم کوکلی بادآورد جقردکنی بادپا بوکرلدات باآورده
بیلکم بر و بلیزه و بیلوق وجا قردکنی بادآور مثلی باد بار بلیزه روحه
معناسنه بادبار مثله و میسر معناسنه بادبان کمی یلکنی و نفقان و
کوکلك بقاسی و صغر یخ بادبر بو نقد و خفیف نسنه و اول کمسه در که
اتمه دکی نسنه سی سو یکیه و اوتدر که بو غازینی طوتر و بادبروت معناسنه
و باد صبا بادبروت اصلسز و متکبر و اعدو کین سو یلین بادبره بو نقد
مثل بادبر بادبره آورده جی یعنی جوق سویلیجی ولاف و کذاف در مجی
واغزشق بادرید معناسنه بادپیما هوا و هوس بولنده یلن کمنه و
زلفنه دخی درلر باد بزین صبایلی بادبستن قفصکره مجی بادبیج صالنجق
شمس فخری بیت امن وعدل واستقامت درهوای ملك تو بادجون
بازی کنان بر بادبیج بادفر برنفخ بادبیره بلیزه بادخانه
دبه خانه که قاوج دخی دیرلر تو کیده بادخور مثله و بجره و مطلقا
بغجق یر و هما قوشنی بادخوان داور سعید رتی وزن قافیه سنده استعمال
اولنور یل کیوجك و کذارکاه آب معناسنه و بعضی لغتده بیلوق
معناسنه تصحیح اولنمشدر و هما قوشی باداهنج مثله بادرم برعلتدر که
عربجه زنبیله و حمزه خمسه ده یعنی بیل خسته لکی بادزر نام مثله و
دکنله یعنی قره اودکنکی بادرآیك یکرمی طقوزنجی کونی بادرو ترش
باد ذم عبث و هرزه بادرم باو عربیله و عجمیله دخی مستعملدر باطل
معناسنه بادرام مثله بادرنك خیار و ترنج بادرنكبوا دغل اوتی
بادرنجویه مثله دیر بو بادرو مثله و بقلو تره شمس فخری بیت کیوان برای
سبزه سیاه نتر در بازه ادکشت زار اجرام اورده بادرو بادروز
بخشش بادرزه هرکون کیلی نفقان و پیوسته و متصل معناسنه

بادروجه مثل بادروك بویان بالی و تبدرك عربیسی بادروج بادره ایج طونی
عربجه دثار معناسنده بادریه جقردکنی واغزشق بادرید بادرنج بادرسنه
اشتق باد ذن یلیزه باد زنیام قره اودکنکی باد زو معدنوس باد زنبویه تون
ادویه بادزهر انکی معنایه کلور بری اولدرکه هر تریاق که زهری دفع ایدر
دروحك قوتن صقلر بادزهر درلر و برد خی بر طاشدرکه صو یله انچیلن
زهری دفع ایدر باذن الله رنکی صاری و بوز رق صردیسی یکیدر و اکثر طو
انك معدنی هند و چین و مشرق جنوبیده اولور اما بونجه طاشلر وار در
الحاکم اما اولدکلهد رفرقی اولدرکه بادزهر عشق اولور رنکی کوك مایل
رنك اولور کو نسنه قرشو طوتجق درلر بالکلیه زهر تمنی طعامك اوزرینه
طوتسك تو لرا کرد رلسه اودکلدر و ایدرلرکه اغولوجانورلر اصردیغی
یره اورسه لر یاستور اغو صورر طوریجق دوشر اندنره صو قمق کرك
تا که طولوجق صویه دوشه اغوسی صویه دوکاله و نکرار ابده شو که
دکین که باپتمز اوله بوطاشك حقنده جوق درلو سوزلر نقل اولنور
بعضیلر معدنیدر دیدیلر بعضیلر یلان بو سونیدر طاش کبیدر دیدیلر
اما طاش دکلدر بعضیلر ایدر بویك افعی لرك باشنده اولور بعضیلر و
دنده بولنور دیدیلر و بعضیلر کیك بورکنده بولنور دیدیلر بونجه درلو
روایت دخی وار در بادرزین صبایلی بادسار و قارسز کیشی اسدی بیت
فکندی بر دی تن اندر رهلاك ندمردیست کان بادسار دیست پاك
بادشا یعنی امیر و بك بادشاهم بادشدم بادغر بجره سی جوق باد
اوی بیت بهر مجلس کونت از زشت حی جود تاغ نخانه شده بادغر بادغر
م بادشرط مطلقا موافق یل و بو یاز یلنده دخی درلر بادفر بیت بادفره
مثله بادفرور دین دبوریلی بادفره اسوب صاورب اتلندایش
کلمین کمسنه بادفره اوغلنجقلر او بند وعنی برلنج که کون بارده سندن

٢٨

درلو بارخدای مولی دیکدر انوری بیت ای بر اطراف ملك فرمانده
وی بر ابنای دهر بارخدای اما اکثر فتاوا وده ذکر اولنمشدر سلاطینه
دن باجبابره دن برینه ای خدای دیسه اکثر علما بونك اوزرینه
درکه کافر اولور ای بارخدای دیسه بعضی مشایخ قتنده کافر اولمز
اولور دیمشلر بو یلده درلرکه بارا ولوردیمك اولور ای بارخدای دیمك
اولودیمك تکوق اولور اصل معنا بو یلده اولیجق خطاب ایدوب بو معنایی غنی
قصد ایدیجك نزاع یوق که کافر اولور اما اکثر یا معنایی بو یلده اولدوغی
بلمسه و بو معنای قصد ایدینوب خطاب ایلمسه محمد بن فضل رحمة الله
علیه بیورمشدر که بن اومارمکه بو یلده دیمکله کافر اولمیه وفقیه ابو
نصر دبوسی وفقیه ابو جعفر هندوانی وائمهٔ بلخدن بعضیلر کفر لازم
کلمز دیمشلردر جامع اصغر نصفی ده ابو عبد الله بلخی کفر لازم کلمز دیمشلرك
سوزینی صواب ایدر و نظری دقیقدر وجهینی بویله دیمشلر که خدای اصلده
بر امره متولی اولان کمسنه یه درلر بو توجیه اوزرینه بارخدای اولدرکه
اولونق تدبیری انك الندهٔ اوله بو کلمه نك تابدهمت ایدوب فرمان ملك
اتمك النده کله بو وصف حقیقتا حق تعالی یه لایق درر اما ملك و غنی
و دولت قنی اولان سلطان که ظل الله در اکا دخی اطلاق اولنسه اولور
ملك و غنی و دولت لفظی اطلاق اولنور یعنی نیجه که بادیه حسر و بر و برك
مطر یه اسمیدر بارد صقر غه دکین که طوار ه یاپشر بارجیه عشر و باج
الجی کمسنه باردان قاب بحق و اوده یوك یغه جق باردم قصفق
شمس فخری بیت دین خوان بران خورد کو دایمه دردم ایشان قند چون
باردم باردو دکو هر جاده که طوب اوتی انکله اولور عربیدر باردو
مثل باراند باد رنك اد غلبجفلرك کوکسی باغی که ترکیده صالیادلق درلر
بادزد فقسی بعضیلر دندجادر دکلری ادویه درکه عربجه قندرلر

دکو مجد ایدوب دخی اورته سنده دلوب ایب بچوروب وینلر اکا باد
فره و بادفر دخی دیرلر باد فور دیدیکی اینمز کیتی بادکی قصر غه باد
مثلی بادکاه قدمکاه بادکنج قولنج مرضی بادکند مثلی بادکنی م بادکیر
یلکجم بادآوری بادنجان عامه عوریف ایدوب بادلجان درلر عربیدر
بادنجام فارسیدر بادوان بمعنی بادیان یعنی کمی یلکنی باد وبرتنیز
باده سیجی یعنی شراب و شراب طلو صغرق باد یار اوکز غش طوغان
درازبانه وطرق اوجی باد باند مثل بادیده بمعنی بدید بادرختل
انجی و اوتکی انجی شمس فخری بیت نیست دیو ار حصین دولت را
به زتابتی اودکی بادبر بادیه دال کسره سیله بیابان یعنی بیان ترکی
عربیدر بادیه دالك سکونیله ترکیده دخی استعمال اولنور ولدر که
ایجنده اکثریا شراب و تبیلر یاذنت اول انجدن بیل اسجك خوش ووتر
بادبر قلاح معنا یدکلور کوره معناسنده کلور منلاو بکیا رد و باردر لو
یعنی بر کره و ایکی کره معناسنده و غنی یعنی میوه و یولد یعنی حمل
و بجاك و دستور یعنی اجازت و بزرك اولو معناسنده منلاه ایدرلر ای
بارخدای بزرك و باربدن لفظدن صیغه امر ووصف ترکیبی در استکبار
و سنکبار و حونبار کبی باء عجمیله بل در یعنی بجن بل بادراج ما بی آورده
دخی دیرلر عربجه تالی معناسنده باران یغمور باران بر فایده لو یغمور باد
بادعمی باد باوغ بیلدکه نجید معناسنده کلور بابرد ا ربوك کو تور نجی
باران شتاب صغنقلو یغمور باد انکی بر الاجق و یغمور دن تلبحوب
صقلنجق بر باد اغوش بر قوجق مقداری دیکدر باراند مثل باد رو
یعنی اوغل اوتی و یربر بمعنی باز نامه باد بر بولد چکجی و حمول معناسنه
بادینه بولك باب و اوق دد لك بارخانه بوك باب قویه جق بر و حید
و جادر و بالان بادکیر و ساپس خانه دخی دیرلر و بارخانه دخی

دردی

بادزهر وپادزهر عوام پانزهر
یاپرلر زهرو پادزهر
ترپاقینك
دیرلر معناسی خاصیت و تبیسی و حیوانیسی
صاحبی دیمکدر معدنیسی ارسطوه کوره
اولور معدنلی اولان ارسطودن تولد
ایدوب زرکذ ریبق و کبریتدن
ارلادمشدر رطوبت غلبه ایدوب
ایدرك اوزرینه کشنیك حاصل اولور
جوارنك عقدیله ... الطف
... اقلیمنده ...
بولنور دیرلر بو ...
دیرلر و حیوانی اولان ... ایکی ...
مرینه بارو کاوی دیرلر ...
بعضیلره کوره ... بولنور دیرلر
حقیقتده ...
وبعضیلر ... اولور
حاصل اولور ... حاصل اولدوغی
حرزه دیرلر ... دیرلر
سمی دیدیلر و کاوی دیرلر ... حاصل اولور
بور کنده ...
... الطب

پارسی ولایت عجمدر شیراز شهری اول دیارك دار الملكیدر فارس
پارسك معربیدر كمال پاشازاده دخی شویله بیورر و ایدر كه باء عجمیه
فایه تبدیلی علامت تعریبدر تعریبك معناسی عجمی عربیه دوندرمك در
معناسندن نقل ایتمدیكی اول اقلیمه نسبت اولنان دلدر عجم زبانی پارسی
عرب لسان فارسیدر اول دلك فصیحنه دری دیرلر نتكیم خیر البشردن
صلی الله تعالی علیه وسلم شیلیمادن منقول اولان خبردن اكلنور
حافظ الدین نسفی كافی ادلو كتابنده ابو سعید بورعیدن نقل ایتدیكی
اوزرینه اول حدیثك عبارتی بودر لسان اهل الجنة العربیة و
الفارسیة الدریة فارسینك دریسی تازینك یعنی عربینك فصیحیدر
مقابله سنده ذكر اولنور نتكیم شرف الدین یزدینك بو بیتنده كه بوسه
معماسنده دیمشلر واقع اولوب در معما زلعل یار خواهم چند سر شفی
بتازی و دری وقلب و تصحیف تازی عربك بدویسیدر عربی آتنه
اسب تازی درلر دری اقلیم پارسده بر ناحیه مخصوصك آدیدر
كبك دری ولسان دری كما نسبت اولنور پارسا زاهد پاك دامن
وتوكیده لمشی شاهد وحلال زاده وایش اری وایوك ایش پارسا
باء عربیله ایوك ایش پارس پارسنج پرسنك ویوك طاردجی دیمكدر
پارسخن مثلا پارشنك عزتلو پارك ایچجه پاریك معناسنده وپاردن
صكره یا یله دخی لغتدر بونده كلسه كوك انشاء الله تعالی پاركاه دن
وچادر وتاپو اوكی ومرتبه ودیوانخانه پاركاه اجازت دیمك
اولدیغی پار اجازت معناسنده دخی كلور وپادشاهلره خود اجازت
وارلمز اول سببدن اجازت یری دیمك مناسب اولدی پاركی بو آیت
شمس فخری بیت رانده بر روی سپهر شد خود • دل نهاده بر عنان روزكار •
شهسوار كسی خسروی پاركی • دو سخن دركاه او یكبارگی • ویوك طوری

ویكبارگی معناسنده دخی كلور پاركیر یوك طواری ویوك طوبجی یعنی
بوكلو دیمك پاركین صوار كلن یره درلر وقوقر صو وسركین دان پارندن
كی قای كه بغشی دخی درلر پار مبوی فلكی پاریده مثل پارنده كی
پاریده كیم پارنك بمعنی پادرنج یعنی ترنج پارنكبوی ایوه دندكلری
اوندر پارنكبویه پاردو معناسنده طبیبلی پاردوج درلر پارنامه حكم
پادشاهی ودستوری كتاب كلتان پارنانه قانون وقاعده وعادت
پارنك اوغلنجقلرك سینه بندی پاردو برج حصار پاردو كورك پاردوب
مثلی پاروار پانج پادود باغ هركی پاروچه بالچق وتبراق طاشنجق
سیه پادوزه هركون كیلن كیسی پاروكه بونقد وكاغ بازكمه و
الندن ایش كلمز كه پاره بركره واسب نیكو یعنی ایو آت اسدی
بیت فرستاده را با همه خیش داد • بی اندازه دیبا وزر بیش داد • وحق معناسنده
لطیفی در باده تو منم هواخواه • در باده من توییه درگاه ودیوار شهری
یعنی حصار بیت هر كجا هیبتش كند لشكر • چه كشاید زحصن وز باده •
ورشوت ودستور وابو وزبانه قپان وسلاح وباركیر دیمك اولور
وحویص معناسنده وغلاء مباره وزن باره بو معنیدن مشتقدر مولانا
جلال الدین قدس سره مثنوی شریفده بیورر مثنوی هر كجا باشد ریاضت
باده اذ كه هالش شد چاره بیت یكی باره پیشش بیالای او كمند فرد هشته
تا پای او اما بعض ارباب لغتك كلماتندن فهم اولنور كه باره مولع
یعنی حویص معناسنده اولور غلاء مباره وزنباره دكی باره اول معنایه
اولور باره رشوت وعید پسند معناسنده وكسك باری نام خدای تعالی
دیكره دیمكدر ادات توسل درو مقام تحبیر ده وتمنی ده استعمال
اولنور باری سویله یاری بو یله اولسه درلر خواجه سلمان
دل اكی بار كنند پارنكاری باری • وركسی باركزیند جو تو باری باری •

٢٧

بادی یعنی حاصل بادیر کون کونی یعنی بایر باریك ایجد و یو فقد بادیو یعنی
معنایه کلور طغان واویون بازی معناسنه وکرو یعنی بر دخی دفعه
اخوف معناسنه وارتی دخراع واجق وروشن وفرق وتمیز اتمك
وباذ و فوج معناسنه وبادیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی
استعمال اولنور شطرنج باذ و لعب بازکبی باذزاء عجمیله یعنی باج
وعشر ومتغلب وضع ایدیکی فعل در شمس فخری بیت سوی درکه
بود محمود شاه زجیبن وخستق آورد خلق باز باز آر آلش ورنش
اولان یوه درلو وصانوید دخی اطلاق اولنور بازرکان تلجی بازرکان
منلی بازار چارق وطلوق ویعنی بازار بارنام طغانجی بازبانم بازام
صالنجق بازیچم بازبراعو طاشی بازبوه یرسه ددکلری جانور در
که فاره شکلنده در اختتام زمانده اوجی بازخواست قیامت کونی
بادجنی منلی بادخ آواز یازخ منلی ویعنی باسخ یعنی جواب بازدار
طغانجی ویعنی باجدار بازداشت منع ایدیجی بازرنك اوغلنجقلر
سیند شدی بادر وکنده به کیلی قفتان بادشتان عشر وخرج الحی
بازکدار موافق وکندلجی بازکدار منلی بازکون ترسنه وباشی اشغد
دیمکدر بازکونه منل بازکون بازکی دلوجه طغان بازکیر اژدها
تو یعنی بازکیر یعنی باجدار بازند ابراهیم پیغمبر علیه السلام مداینی
صحفلری اخرنجی درکه نصایح وحکمت وسر کلماتی متضمندر بیتی
کوچند بجستیق سخن ازنامه بیا زند آنست که یا مردم بی بنسو بیند
اما شمس فخری ایدر بازند ابراهیم پیغمبره این صحفك تفسیر صاحبنك
اسمیدر بازف کدی معروس معناسنه باذو قرجه وقوت وقبو
سوسی بازو اسفناخ کبی بربیراق درکه بیوز ترکیده دخی مستعمله
وقبو سوسی بازوبند هیکل بازوم بیسی بازه طغان منل بازوال

بچی

اغجی طوار سوریك ایجی بارزه ساعت وطوار صوره جك اغلج وشکل عزیجه
یبول معناسنه بازهر تریاك ترکی بادزهر معناسنه درکه تفصیلی کچدی
وکه جورد باریك اویون باز بار طغانجی بادبجه خوده وناز کلك بازیچ
صالنجق بازیچ یعنی بادتره یعنی ساعت وکیجه دن برازوا وغلنجقلر
بشکنده اصلادن بو یجق بادیره برسد بادیره زن دوست زن باره
معناسنه بادین منل وساعت وکیجه دن برپاره وسکل باس باء عربیله
قوت وشدت وعذاب وبوك عربیدر باس صقلمق نکاه داشتق
معناسنه شمس فخری بیت پناه ملك کیاه شاه شیخ ابو اسحق که ملك
دینه ودیق داز باس دارد باس ونوبت بکلمك ودون باروسی.
وکیجه دن بوزور رعایت معناسنه پاسبان بکجی ونوبتجی پاسام ایچ پا
پاسامان صالح وعاقل وصابر کیشی پاساحت دزلغی وحاضر لغنی
نسنه پاسبك یعنی ایقلوکمه وبونا وارجی پاستاد اول عبارتده در
که کوکسه محلی اولسون کوك اولسون بعضی کمسنه عادت ایدینور سولر
اکادر بر مثلا فلان وهمان که بیت با وجوت ازشها نشا مداد بر زبان
نارد فلك جو باستان باستان یعنی کذشتکان باس ترك الاجیه
صغرجق بلنج جواب پاسدار بکجی پاسره اکنلك کشت زار معناسنه و
بکجش تواریخ سویلجی کمسنه در پاسیره منلی پاسقاق خوادرزم لغتنده
شحنه ونایب معناسنه در پاسیج قربنج بعضی نسخه‌ده پاسیج واقع
اولمش پاسه بوازو بعض ویرنوبت پاسکلیق قولق اولان اشغاطمر که
بیلدن انغی سنك طمربدر عربیدر پاش باء عربیله پاشیدن لفظندن
صیغهٔ امردر وصیغهٔ ایت واول دیمك پاشا وزیر واتجه پاشد معناسنه
پاشام ایچ پایمی یعنی معناسنه وسین مهمله ایله روایت اولندی پاشامه
بر تخن ودرلك پاشامه منل پاشام وجوزنجه وساچلمش وسچلمش

یعنی ایرلشی باشنوک صغرجق قوشی بعضیلر قرلنغج دردیدیلر و سین مهمله
ایله الاجه صغرجقدر باشه اولدیمکدر باشلوار غایبدر اولدیغی یعنی
ایت کد اولسون دیمکدر و مقام شایعده نیو سبل اولنور اولدی طوت
بیلک اولور باشکوک ایشی بیتار یچی باشکون یعنی بازکون یعنی تمز
باشکوند مثله و اوغلان طوغرلقی ایقدری ایلر و کلمات باشنک اوزم
سلقمی که دیه سنده قرو تنده اوله و تخملق خیار و کوچوک درلک
و قربوز باشوبود کنکدر که اکثر جوبانلر کتورر لر شمس فخری بیت
بنام دست تو کی سنخ دز نهد دهقان عقیق لولحا بد زشاخ
نی باشنک باشنه اوکجه و قوتی قلاوچی باشینه باشه الحجه باشنی
تختنه پاره لرکی که اغجدن تو یرلر باشیده اوزم سلقمی و قربوز د
صاچلمش نسنه دیمکدر باشوچوبانلردن قرلر کتوردکی دلنکدر شمس
فخری بیت بتوان شاهی که در ایام عدلت • شبان ار دست بفکند ست
باشو باطیه یعنی بادیه وجای شراب یعنی ظرف شراب عربیدر باغ
تفرج کاه معناسنه معروفدر و صواوزرنده یوررجو اجنک اسمی
در باغبان باغچی باغچه باجغز باغک تصغیریدر ذیراچه لفظی
ادات تصغیردر سرچه کبی باغز ادمک و غیری حیوانک اعضاسنده
ظاهر اولور برشیدر ترکیده اور درلر باغره مثلی باغنده انلمش
بغبوق شمس فخری بیت چه که در تیغ سپاهیش چه بولاد چه کوه
بوکذر غلاما نتش چه باغنده باغنده مثلی و بنیقلمش نسنه باغوچه
کلبک و بتمامچی بوجکی و کلنجک تور دی باقدام اخرو انجام بافرجق
ایوه منکلی باختنه چاره باقل اسماء رجالدندر بر کمسنه نک اسمیدر
غایته ابله و بدکوف دریاقوبر پهلوانک اسمیدر و مریخ منزلنده
بر منزلدر و بیوک اسمیدر باک آرق و تمیز مردارک ضدیدر باء

باغچه

عجمیله دریاک باء عربیله تور رقو و قیغو معناسنه باک باز باک نظرلو
و علی ابو دیمکدر عربیده مخلص معناسنه باکا بوی زنادن بری معناسنه باک
دامن معناسنه باک کو یا کدم باکند یاقوت که بر قیمتی طاشدر و خسته بقین
بر شهردر بیت تا بود نو بهار در بستان لاله و گل بگونه باکند باکاه یعنی
قد مکاه و بند بان ایاغی و قدمده طاشی باکوب رقاصی واو یعنی باکوره تور فند
باکیزه یعنی پاک باکی استره پاک بوی بوس و برجان و ادمک تونی و قوشی قناد
و بیلکی که شهپردرلر و یعنی هوا و عربیده باک یورك و حال و کار و بیوك بالق
معناسنه باله بوی و قامت و دیه و فرق معناسنه و بوجه و فریاد عالی معناسنه
باله سوزکچی باله پاک چکن و غایده سیال یعنی فنی افنجی باله د بنجک طوار
و پادشاهلر ید کی بیت من رهی بیرست بای خدم • بتوان راه کردی بالام
و بیش کش معناسنه باله دره مثلی و بیوك طوارکی باله پاک محکم و برك باله ن بر
اغاجدر که اولدچق اوستنده تور لر اوستون اغاجیدر لر بیت زیبن حانه بلغ
اذ برجدست و عقیق عجب مدار که است از زمرد شی باله ر باله ی است بدك
انی باله سی خرقه و اسکی کهنه معناسنه و ولد و کوبن یعنی دوه نك سمری
ادر توسی و صغری بوشی باله ل قالك اغلج و تیمخانه باله ر معناسنه باله زنك
هندو و بوله د قلچ باله رخانه دوستون اغلجی باله ن سمر باله ن تیرخانه و دهلیز
باله هنك جلبیر مثل کرفتار باله هنك م و کمند دزکبی باله نه سمرجی واله ت
دورچی باله نه باشی اور تدسی بالدم قوسقون بال ذن پرواز ایدیجی قوش
باله ی مثل باله یعنی بوی دیو قرو معناسنه بالبن یصدق بالشست م بالش
یکید و یتلی یصدق بالدین ایر دیتکی یعنی الکلرو باله ق بیدك اوتی و بوك اتی
در بالش چومیق سجیان یصدق بالشك مثل بالدین و تصغیری بالشن در
بالشخید ایر یصد یعنی بالغ بویوزدن صغرق بالکانه منبتك پنجره و بر پنجره
درلر که ایچرودن بقتنی طشره دغی کوره اما طشره دن بقتی ایچرو دکی کورمیه

شمس فخری بیت شهنشاهی که در ایام قدرش بود کردون کردان
پالکانه پالک پانج پالنک پای افزار چرم کاو یعنی چاروق پالوا
دمورکو پالوباء عربیله کواس و باء عجمیله شکل شمس فخری بیت
پروبیت هر که روشن نیست چشمش شود مقله بچشمش در چو پالو
پالو شکل و قبرجق و برص و تمرکو پالوسه غصته پالوازه صالنجق
پالوانه دار و قوشی یعنی سرچه پاجوز برسه لطف الله حلیمی ابابیل
قرلغجیدر در و ایدر که اسدی و اکثر ارباب اخرینی پایله روایت
ایلدیلر یعنی پالوایه وهم اولدن مسموع اولمامن اویله در اما شمس
فخری نون ایله روایت ایدوب ایدر که بر سیاه جد تو سنجغز دهرکز
بره اینمز دایما هواده اولور بره اینسه دورا ولمز و هواده غذاسی
بیلمه دایما بیل بودر دیو شمس فخری بیت شهنشاهی تو عنقایی بر بیت
حسود رکه تو پالوانه پالوایه قرلنغج پالویه معناسنه پالوده فوزو
دربندن کورک پالوده مثلی پالوکواس پالواد ابابیل قوشی پالوده معروف
حلوتایدندر ترکیده دخی مستعملدر و سوزلمش معناسنه و مصفی دخی
معناسنه پالوش کافور مفتوش شمس فخری بیت حسود اکر بنود پالوق
خالص ایدز هر عجب مدا که وبره بنا بیاد پالوش پالوشی بت وچرک
پالوغه سرای درتد سنده قوبی در عربیدر پالونه مرغ پاجوز پالوانه
معناسنه پالوانه سوزک پالوده کی مثلی پالوید قرلنغج پالوانه معناسنه
پالیال یعنی مدام پالیز بوستان قرعی پالیزبان بوستانجی و باغچی پالیزه
ابرد بنکیسی پاذین معناسنه پالیک پاپج و چاروه پالین یصدق پام صبلح
ارته معناسنه و دام ادشی و یعنی فام سیاه فام درلر یعنی قره سیده پام
وسرخ پام دخی درلر یعنی قره یغز و قزل یغزلو یعنی بر ذات اول رنکله
فی الجمله موصوف اولدوغنه دلالت ایدر شویله که سایر رنکلردن اول

رنکه

رنکه ارتغرق مایل اولمسه اکثر بودر که فایله استعمال اولنور فی الجمله دلیلر
کدرکلر لفظنک لحنینه لاحق اولور و قوف معناسنه و دودق معناسنه
کلور پاییره درجه پامداد صبلح وقتی و صبلح قریب پافزد ایاق دری
وکی پام سنون پچادقدر که سقفی اولیه پایسی ولدر که کندو یه فایده
سی یوده بر سبیدن اوتوری ایاغی بغلو اولیه و بیچاره و بیکار و سرکردان
وشهره بند پایکاه ارته وقتی پامداد معناسنه پاموت فخنث و هیز دغلو
پات سورقون و تهامه ناحیته سنده بر اغجدر فستق کوکوی یبی دانه سی
اولور بعوذدن بیوجک بسته یه بکزر لکن بسته نک ایکی بلوسی اولور
وانک اوچ بلوسی اولور و بعضیلر العون اغاجیدر دیمش و خاند معناسنه
بلوی لغتنده ات معناسنه وصقلیجی ضابط معناسنه درپانزده اون بش
پانزده هزار اون بش بیک پانصد بش یوز پانصد هزار بشیوز بیک پانگر
ابق طولیجی پانقش منکش دید کلری اغاجدر و متو نی دخی درلر پاغنک
اوته کی کوکرجی پانک اون یعنی اوازقوی پانک نماز اذان پانوخانوت
ترکیده قادن غلطدر یعنی اولکخذایه اولمامن عورت پانوغنی ونصیلو
داوازلو و جنکو پانذ فستق قلی پانید سکر بنیر و حلوجی قرنی پاور رالت
کو معناسنه و پاوریدن لفظندن اسم مصدردر پاورچی لغت خوارزم
ده حون ساهه رمعناسنه درپاورسی تمه پاوزاده جلاد هلر بصمغی پاوزکر
مثلی و جادق و ایق طوله یغی پاوسنی اول عورتدر که ادینک براوغلاوتی و
برعورتی دخی اوله و مصر معناسنه و اول اده درلر که برعورتی وار ایکی بر
عورته ده نکاح ایلیه پاوتخی یعنی پای برتخی پاوند یعنی پابند پاه اتشی
واولسون دیمکدر و عربیده جماع معناسنه درپاها اشلی پاهد دریاویا
خلاد بوداصو کوکجد و یومیه و بیولدات پاهک اشکنجه پاهو دستنه
جوب یعنی چوبانلر دکنکی و یغون دستواره پاهم بله مع معناسنه پای

ایق وایو وبهانه وکرو وبو قوبیت وغنا پای قرار ایق قلبه وایق طولغی
که یعنی یرلرده ایاغ طولرلر پایاب جو ضدر که صویی درین اولیه وصوله
دخی کورینه وهر نسنه اخوق پایان معناسنه شمس فخری بیت خدایگان
جهان آفتاب چرخ جناب ۰ که بحر بخشش او راید کس پایاب دبکار
اباغی وپای معناسنه وکوج وقوت پای ابو بخن ایاق خلخالی پای افسار
یعنی پای افزار پای افشار مثل پاوزار پادشاه ایاغنه چکلن پیشکش
پایان آخر وصف پای باوه جلاه پای بوتخی پای ابوبخن معناسنه پای
بست بنا وتملی وقره جاو وایاغی بغلو پای بندات ایاغنده اورلن
پایوند دخی دیرلر پای تابه طوبه ق تصغیر پای در ومشهور ومعروف
طعام درکه قیون وصغیر ایاقلرین بشورلر ترکیده دخی مستعملدر بعضه
درلر خواست یعنی پاجوست ایاغله دلپش دیکدر وتحمین اولنمش وقره
جاو پای دامه ایاق طوزاغی پاید پاییستن لفظندن فعل مضارعدر کوک
دیمکدر پاینده باقی وثابت وبرک پایدان ایقلق یعنی ابن بصد جق یر پایدار
صواقدیغی یر پاید پاییدن لفظندن فعل مضارعدر وقایم اولمق معناسنه
لطیفی بیت چو هرم که بخویشتن پایم عرض که بدیگری پای وکوبک و
قلمق اسدی بیت مرا بر داد بهر جنگ افزید حد پایم که جنگ آید اکنون
بدید ومحکم طوتمق اسدی بیت زبان را بپای از بد اندیش دوست که
نزدیکو دشمن سیرت اوست وبصمق لطیفی بیت بباید که پای مرا ناگهان
برونی که درچه بپای نهان وایاغله دیلک معناسنه لطیفی بیت هر که در
پیش ایدشی بر جهد دندان زند ۰ هر که در پیش پی رود دپی پاید ودنرا
کند پایزار مثل پاوزار پایره کوز قصلی پای زن بزونک پای زه پادشاهلر
بخشیشی ومسلمانلق علامتی دربا جیدن وعنر تکلیفدن یعنی شول نسنه در
که پادشاهلر بر کمسنه نک الندن نشان ویرلر اول نشانی کورن مطیع اولور

نسنه

٤٧

نسنه سن الملر باجدن وخراجدن پایره طوتمان باجه سی وجایزه که تشریف
معناسنه در عطای پادشاهلر پایزده یعنی پانزده بو معروف تر یافته پاسیت
کوک بحذه پای گاه اوا وکی ومنزل ومرتبه ونردبان وقدمگاه دلخور پایگدیکو
بر یله پایگدرم پای کوب رقاص پای مرد نصیب وبرکسه یجون جق ایمک و
اول دیلکی ویرن کشیده اطلاق اولنور پایمرد ایق دریکو یعنی پایمرد پایما
ایق التنده بصلمش جوز اولمش نسنه پاینده اکن کعبل پاینده باقی ودایم وی
همیشه پایوند مثل پای بند پاید بصمق ومرتبه وبهادر ودریجه وانج اوزده
بیابیجه ومنجه بر معروف بوجی جانور در ارسلانه بکزر بنونبا ثانیک
ضمه سیله بنزر بو معناسنه ببر بیان پلنک در بعضیلر دیدیلر که رستم داستان
انی جنک کوننده کیردی بیت روان رستم داستان بیتکی بجسداده بوقت انکه بو
شنید شاه ببر بیان بیت تهمتن ببوشید ببربیان ۰ نشست از بر اژدهای دنیان
بعضی لغتده ببر بیان واقع اولمش یعنی بادن صکره بایله وجست وجالاک
معناسنه دخی کلور ببک مردم چشم یعنی کوز ببکی که ترکیده دخی استعمال اولنور
ببلس نوره ایمک که ادرز بینده کسکی ابتنده منع اوله وشبیش معناسنه وقوق
یانغی که کوزاغر یسندن اوتوریلر بیسوکتی اکسنه ایران بیت جلاه جوسنی
شمس فخری بیت جمال دین ودین درزمان مصاف ۰ دهد بخون عدو تار بود
او رایت وجلاهه خانه وبن ارنج وبط یعنی قاز بتار یعنی یکباد بتخاسیر
کبن مرغ بتخالم بتات آدق بتو بر برق اصلیده تی ایدی دالله تانک
مخرجی بر اولدوغندن اوتوری دالی تاده ادغام ایتدیلر بتر اولدی نتدیک
دخی جایزدر بتوه عناد وبرلمغی بتغوز بر بجی لرک منقاری عامدر کوک برنی
منقاری کوک ایقلری منقاری اوله بعضیلر ایتدیلر قوشلرک ایقلری بنجه
سیدر برنجی جانورلرک بورنی درسوذنی بیت نهاده اندرون وبجه من از
سرها بسان سنک بجد بتغوز بردر وسورلخ بعضی نسخه ده آخوف زاو

مجید ایله واقع اولشدر وبعضنده راء مهمله ایله در بنک بجکج ولورس
دیهلویه جکمک بنکم وکندویه جکمک بنکوب بر نوع ریجال دجون
رومینک ایچلی وصرمسق ایله وبعض ردایله اولور بیت . بود شمن بد اوشد
دز بتر از غم لوز بنده دمدا فتش بنکوب بی نماید بنکوک بیالز طیله
سه بنکلو مثل بنکوب بیتوب بو عجید بنده آقجه قوات بیتباد بلاد رنج
وبعضی دیو بعضی لحنده بیتباب واقع اولمش بینباک پرشنک ستور بخلیه
معناسنده بنیله یعنی فتیله که جراغده ینار رنج آوردک ایج یالمی بجان
من بنجون دیمکدر بنجکله محکم بردق بجکم ترک سطایفه سندن بر
طایفه نک ادیدر وصفنده وقیش اوی بجم یعنی نظام مثلو ایدر لرکه
کادم بجم کرفت اینم نظام طوتدی بجه صرمتق بج اوغلجق بجه
تشدید ایله وتخفیف ایله یقینده طوغمش اوغلان یاد ری تنغی خیلو نن
اولورسه اولسون وقوش یاوریسی بجکان یاوریلر واوغلجقلر بچکین
مثلی بجه اوغلان او بمق وجوابلرقیتون فرزکی اتید کلرو صوتیدر
بج اورتلو سوزکه سویلنور وجوابلر نجی اوغند قلری صونده رقص
نجری بیت در رشته انصاف جمال الحق والدین ٭ هرکز سخن ظالم نکوید
بج از معدلتش کوزشبان همچو شبانان خانه بزکان کله را جمله بج
بج کوز چینی بیت دنبی کدخون روداز چشم خصم شاه جهان همیشه
بودز ه اش خنک جون بصورت بخ وشطرنج بج زهی وخوش دیمکدر بج
بج زهی زهی خوشا خوشا بنکا بنکا دیمکدر بخانه زند الک بخت ودولت
وجد معناسنده که بایا بایا سیدر وطالع ومنحوده که انکله جنک ایدرلر
بختاور بختلو ودولتلو بختک نوشیروانک وزیری ادیدر وبختک
تصغیریدر وطالع وشوم طالع معناسنده دخی کلور بختاق دمور
تقیاکه جنکده کیرلر بیت کوند ترک فلک بیش ادکربند د فلک بجای

کله بو سرک نهد بختاک بختوکولک کورملک وبلدرم بیت زشرم کلاک تو
نالدکنه کنداو کدخلمش نام کردسند بختو واوکی اتا معناسنده بختیار ودولت
اتی معناسنده بختیه بیوک قوزدوقی خوار بجج اینلو نسنه عربجه عربیض معنا سنه
وصقلمش دیریو زینه یا بلمش ودوشمش بجج مثلی وایاغله بصلوب یعنی لحق
بجیدرم یعنی دموربوفی بجرد یعنی عاقل بجید یعنی بجید بجوز یعنی بجنا در
بجس یورک حرارتی دستمدن وغصه دن صولش ومتغیر اولش بجان
ادیجی واکسیکی بجنست بونیک ادیقوده خوزلدیق بجنتو مفرو معلوف
بجش قیمتی الجوقسنه عربیدر یعنی فخری بیت شاهی که اکر خاک درش را بفروشی
امروز بملکی بود اوراغش بجس عربیدر اما فارسی ده بتمرده دفرش مرغ
ادیوب مختلط اولق معناسنده کلور بختش حصه ونصیب ونیصی لفظی بسند
وبخشیدن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبیدر بخشایش رحمت اسرکمك
معناسنده بخشش بخشیدن لفظندن اسم مصدردر بغشلیش معناسنه و
عطادر بخشاینده رحمن معناسنده یعنی اسرکیجی بخشاینکر رحیم معناسنده
بخش بریدن اشغه سورتمك بخکلون جنك قوزوجنك اوتی که بعضی
برده بخکلوك واقع اولشدر بخکله جنك قوز بخله بقله بخکلیون مثل
بخکلون بختور کولك کورملك وبلدرم بخنوه م بخنوم داوکی اتا بخنونده م
بجودی جود با شقه کند وبمکدر بخنی مکین یعنی بسو یری بجیله نکتره
بد براد بد آقچه قوات بد آلخش یعنی شرعه مخالف سوزبرآسیاد کوین
جوحی دبری یعنی جوخك بر مقلوف بد از اوکنده بدکن اکا بد اندیشی برام
فکرلو دشمن بد آهوش م بد بدر ا اوکنی اتا بیت کوباین شده است بی تو
جو بیوسنه بخت ملك ٭ همچون یتیم طفل که دردست بد بدر ٭ بدلیت
توسن بددل یورکسز قورقق معناسنده وباوزکو کلو بدخش بردیارك
ادیدرکه پیروزه طاشی اندن کلور معدنی انده در بدخشان برشهرك

اسمیدر بدخواه یاوز صانجی دشمن معناسنه بدخو خود بدرام حرتم
مقام وارسته ودلکشای شمس فخری بیت چرخ بدرام ناکه شد دلش از کوا
چو خلد شد بدرام بدآرام منظر و توسن آت بدران روانی کیجه یاوتده
بنور بدر آنده بدر اندر اوکی آتا بدر بلند وماه تمام یعنی طولنی ایکه اودن
دوردنده اولور بدر شب ایک بدر اولدیغی کیجه بدر قدنسنه الوب
قلاوزلق ایدن وای کوزلیجی یعنی ساعیجی وایلی معناسنه عربیدر
بدرفتار یعنی بدی فتار بدرود اسنلک یعنی وداع ایتمک بدر روشن سیلان
ایله کلنلر اسنده اوکهن دربند عربی ثغردر وامتید معناسنه بدر وشت
بدر واسب یعنی بیراحی بدره اون بیک اقجه یه درلر بعضیلر اون ایکی بیک
دردیلر بدر اندر اوکی اتا بدسوادار دشمن بلمز طوار وآنده اولوره مرکمنه
بدست باشی ینی اول دیمک بدسکال یاوز صانجی بدفوناغز یوره سی و
نصیبلو بدکندر شوت بدکنشی یره مرخلو و بیرم فعالو بدکی رام یاوزلنلو
بدکیشی شفقت سز ودین سز ومذهب سز بدلدلطیفه جی مسخره دیمک
بدنه مکده ده اوکاهن قربان کورک دوه کوک قیون عربیدر بدو آذفرکاه
بیت ملاذ ذو سیف قلم خسرو پناه رخشم که هست خلق جهان را جناب
اوید وان بدوشی ایتد بدوش مثل بدء ابتدا معناسنه یعنی برنسنه یه
بشلمق معناسنه عربیدر بده قواق شمس فخری بیت کی ز فیض دست اوک
قطره آید بر زمین میوه باغ بهشت البتده یاذ رویده وباء عجمینک ضمه سیله
قاودریده اورتلو نسنه بدید اشکاره باء عجمیله دریدی بدیر فتن
لفظندن امر ووصف ترکیبیدر بذیرفتار قبول اسم مصدردر ومنا طه
فعل استعمال اولنور یعنی قبول ایلمک وقبول ایدیجی وبایندان معناسنه
بذیره نکارم بذیره استقبال یعنی قارشلمق شمس فخری بیت هرآن دولت
که از افلاک اید شود اقبال تو او را بذیره بدین یعنی یا ییبر بر نجیه

برنجیه معنایه کلور عش وسینه ونصیب وعلم معناسنه ویوقرووبی دن
لفظندن امرووصف ترکیبیدر و فعللی ومصدرلی اولور نره تحسین
لفظی ایجون کتورلر زاید در برشت باء عجمیله در وقونی یوکی واوف
بلکی وناجذ واسکفک قوزیلادن یرلری دروبویدن لفظندن صیغه
امردر وبوماغله اولنان حابدر برابرصوادلی اکی برابر دوقرشود
اوزره برات شهر شعبانک نصفی کیجه سیدر بنوار اولمق عربیدر و
یادشاهلو یرانی برآر آشتی یعنی صلح دیوقرد کتورمک دیمکدر وقالا
برآن ادکسنده وجفت قیمتی براجیل کرش براکلندر شوت براز وان
قن کوتولکی براذوانده برآسی بی داختی براکنده پریشان طفق براق
ذاشقر یوقر و برالی تعنیه بوکه م برانه برسهادیدر براه ذنب وزینا
شمس فخری بیت مسند خسروی از مقدم او دارو زیب افسر شاهی
هم از طلعت او یافت براه وهیبت وشعرک ایلکی برای او ایکیجون
بربادان یعنور ایلد اکلمی اکین بران انک اوستند وانکله وکابر برباشی
تراشی ایدیجی وبرمملکت ادیدر که محبوبلری جوغ اولور وبوقرو و
اوزره وطره برنوم یعنی فرفر یعنی جیل وتیمو برنه دینار و ترل
التون بربروشان امت معناسنه بربط قبوز که عود وتیشنا بر
بلند غایتده یوجه نسنه وجار طاق پروشان بیک برایمن اورته تیغ
آیه بربند کملدرک براهمن منجمان بوبلندین بیرامن خانه یعنی اوک
اطرافی شمس فخری بیت سعادت همچو دولت پادشاه را بود دایم ملازم
بربلندین برتاب ارغداوق اعتق برتاوم بو تلمه بینی کنش ودلسند
برکه وبغرطق وطولق برتنک بغرتلق برتو شعله یعنی اشلمق برتو
برتاو اوق برج اوتلفی برجاش نشاندیق شمس فخری بیت بوفت اکله
کند قصد قادر انداز بجنر سینه دشمن بنا شد برجاش وانک یوزه

دیکدر برجنکی کوده قبرقبر اولمق بر علتدر برجم دیه ده قوللان
سلاح داوغ وصبان وبرجک وسنجق برجوشیدکی توزداشنی دیکلر
علت بیرحیس عربیدر مشتری یلدزی وسدی جوق دشی دوه
برجامه اغز بهالی طون برجین اکسری ومیخ قالمق وجالی دکانی
ودیوار کناری وخالی که دوشتورلر بوخ برادر برنجی معناسندهدر و
کوشک وبرا و ونصیب بوخ مثللو وخانمان وکجمز نشسند برخانی
جنک وقرقند وبرق جنکی وفتنه وطارلق وکمنه یدکوج اتمک
برخاشجو بهادر وجنک اسنجی برجفج اغز بصمق عربیجه کا بوسی
درلر بیت جونان درخاب محشد ادنبیشتی که بیداریله دراکنهت
برجفج برخفنج م مثلدر برخو کافردکه اندن اواسبابجی طوررر واوغر و
وصبان وشادیلق وطعام برخونج اغرشق برخوانی مثللو برخواز
واورسمیدر دروسرقا فیدهسنده استعمال اولنور نصیب معناسنده
شمس فخری بیت دملک وختی وجوانی وسلطنت برخور که از شهان
نیست شاه برخور اولکی برخور نصیب معناسنده دروصکره نجی خور
ادرتاق شریک معناسنده برخوردار نصیبلو وکونجی برخی براز بعض
معناسنده برخیلی مثلدر ومعنی فدا برطون طغرجق برد لغز یعنی بلمجه
مثل دیکلنجه دخی درلر وهیبت معناسنه وبرلفظدر که جنک کوننده
استعمال اولنور صاول وادغ اول دیکدر شمس فخری بیت ابواسحق کا فلان
اختر انراه همی کوید هان کز راه اوبرد وغارتله الحق قول وقراوش
بربادر اصلنی برداشته طرح اولنمشی اوله فقر خوندن وباخود زنابه متصل
قاجوب وغایبده حور اولمشی که بودع نکلتی عربیدر بوده نکلیه صابجی
وغایبده ایو قنره دخی درلر بردنجی بردکی مستوره عورت بورد وبجا
مرنک ودام ادستی برده مثلو برد قولدقراوشی بیت بسان یکی برده

دربنی

دبینی ادیب برجا که رفتی بدی خبثی او بوده حجاب ونقاب ونتق و
طنبور برده سی برده بورک نای که حجاب ظلمانی در برده دیر برده برنجی ظالم
وعیبن ایجی بردبن جوک بوده مسخره لق والدک والندک دیمک بردنی
بمعنی بودعی یعنی تکلفی صابجی بردبق ناشناس برذکی بادن صکره راء
مهمله اندن صکره زاء عربیدر وبوجد وقوت وسنعلده تام بورکو ایکنجی
بوزن محلده وسعو بانی واورزون محلده شمس فخری بیت بودابادی اورا
جهان کیند عطا بود معالی اورا فلک کهن بوزن ویوصن معناسنده
بورک کندر نجی بزرکان بوستادان یعنی قوللقجیلر غلام وجاریه معناسنه
بورعه عربیدر تکلفی واکرم بورزون زکات بوزه بوراکی وبوقفنادر که
ابریشم ایله بوک طوقنمش اوله بوره جفت اوکوزی ومکان شریف و
بمعنی جامه وجوقه حاوی کبی ندوارسد شمس فخری بیت اسمان قدر برتر جوی
مجلسیست ٭ از نجوم اورده بورخ بوره برونی ابراهیم پیغمبر علیه السلام
ملتندن بوملتک اسمیدر وانک دینی اما بلرندن بو امامک ادیدر
بیت بوبین تا چه توان بوملک اوکرده ٭ حدیث مذهب بوذنی ورزد
باشد وبو اتشکاهدر که اول امام دورزشندر وکاادذ بوزنی درلر
ابتدیلی که اول اودده اوجاغی اول امام یتشدر اکا مجوسیلر دربوزنی
درلر بوسام جنوندن بونوعدر وخنده نک اغزلغی وکوکس زحمتی
عربیدر بوستا قول وقراوشی بوستاد مثلو بوستادان قوللقجیلر بوسنک
تراذو وبوستکی بوستک قرنفج بوستو مثلدر وقوز قولاغی بوستان بر
کورنلم قوشدر تاوسی کبی اوزون قوپری قلبی وتنور معناسنده وباتک کنر سیله
دخی جابودر بوشیم دست اوبن یعنی ادمغان بوسیاه طارمه طغان
درلر براوندر بوسیان دارو مثلو وعطاء الرجی درلر براوندر بوسیاه
قره بغرامر معناسنده وقرمتق بوشی آرزو وبوشی بانک فتحه سیله مهاد

اشتق • بو بنی باء مجیلا دور انک کسر سیله اشمه و دیمغه بر شی صرمق برینان
یعنی انت بو شام بتو کورر کوز و فلج و نیز و دندان بو بنی بغرسق اغریسی بر سنه
طبقور بو شهی قنت بو کجی بو طابل هندستانده بو جزیره ده جمیع جهانده
خرم و اراسته بر در انده نغمه و ساز اوازلری ایشدیلور کاه کاه هیچ
بلمزلر کده نه سر در دریا صغر و هر کیجه جهار طنره ده بیلور نفس و بورب
الدفجه اطرافی روشن اولور بو طلکه بوک و قزل نقه و قلبق بو طبلر
بو طبید بو شهر ادیدر بو غ صو بندی و صو کنادنه کی یار صواد سنده بورر
بو جانور در واوراق معناسنه بو غه دلی کسلمش بو غست بر اوند طبیلو
قنا بودرلر و طوارید دکی اوتدرلر بیت بر ای دشمنان اوکه طبعنی •
زشم حنظل اددهر بو غست بوف قادکه بغار بو فج اغز بصمق بر قدان
قادلق بو فج دستواد بول یعنی ضرب بول و ترفند سنند بو قنده مکود
بیهوده سوز و دریک سنند و جفر بو قند ار مفتر و مفتی و
شانج و اسناد ماهر بو فان فوزی دریسی کورکه بو فنده مثلی پرونده
بو فرود آشخد بو قرد برق یعنی درخش یعنی شمشک و یلدرم غربیدر
جمعی بو وف کلور بوق سکوسان یلدرم بر نوق درد الو وصاد وجد ارک
بو فداز شکیک کونه بولک بو بنجد معنا به کلور بحراق دیواق و قوت
دزنیت و ساز و جیلو دی معناسنه بولک کتان مخنی و بو درلو ادمغان
ادیدر و بو مجیلر اوذی بر کار اولدر که انکله دایره جیزرلر ترکیده غلط
ایدوب پرکل درلر بو کاله بر کار قلمی و عدد شمس فخری بیت شهریاری که
بند کانش است اطلس افتاب بر کاره بر کاره کوجرک بر کار و بر کار
ایتدکی دایره بو کذا ارمغان بر کز بر طوق مرصع در که عجم پادشاهلر
بو بنلرینه طقارلر یاخود مطلق طوق و تیره معناسنه برکز باء عربیله
طالع کنند ستاره سی در دزان کون فصیلکه بیر اقلرد و کلور برک

دیدی

زبران م بولک زین مثلی برکست معاذ الله معناسنه بیت کسی جون او بود
در ملک هیهات • شهی جون او بود در ملک برکست • و سبن برلد و شیبن رلد
جایز در بر کش مثلا بر کستواران جو فالی و قوه لک برکستواند مثلی برکست ابلک
کبی بر اوتدر بر بو ینده بایلور فرش مورشی بیتور طبیبلر سورنجان درلر بو کم
منع معناسنه شمس فخری بیت کی شود کونه عدل او باشد • خیل یاجوج ظلم
را بوکم منع معناسنه بو کندر سنوت واوکی که ویرانلرده اولان قوشدر شمس فخری
بیت تا بدبیند بک نظر رخسار شاه • روح قدسی جان بر بو کند آورید بر کنج
اوجلوا بو کینج مثلا بو کوهان نوای مطرب و طوطیلر اوازی بو کی بر نوع
کلاه هدرخی بنده لری قوتشا غیندر دیدیلر که بو کدن اولور و باشلرینه دخی
صررلر کلاه بکی درلر بو کین انتکاه بر کینه مفرج منجو ندر بر ماهه متقب
که انکله کلک و دمور دخی دلرلر بو مایون فریدون اوکوزی ادیدر و رابوینه
راء مجمه ایله دخی جایز در شمس فخری بیت نور سمی فریدون و یاد کیورا • ز لختم
بخواند رخش بر مایون • و بهتلو حربی معناسنه دخی کلور بر مجیه فرزنده
عاق یعنی عاصی او غول و قز بو مجیه مثلا یعنی اناسنه و اناسنه عاصی
اولان او غلان در شمس فخری بیت بیمنی از ظهور عدل شهنشاه تاج بخش
کو جه فلک درون جهان بو مجیده بود • مرتاض شد سپهر و جهان هم مطیع
کشت • دیو از و فور رافت شاه خنیده بود یعنی پسندیده بر ملک
بو طایفه نک اسمیدر که کرمده و سجاده ایت اوشلر ایدی انلره حکایت
لری کتابلرده مسطوردر بو مکیلر درلر بونامد ترتیب ایدوب بو ناج درلر
اعوزنج معناسنه بون اولکی یلدزی که عربجه ثریا معناسنه کمال اصفهانی
بیت سیاست تو اکر بانک بر سپهر زند • بنات نعش بهم بر فتد بیان • برن
بجد سوزکی بونا یکونت بر تان انک اهجد بو بنور بادنجه معناسنه که
اوغلنجقلر کون باده سن دکر میجه ایدوب و اورتاسن دلوب لب بجی رب

جكولو بر بو دوزلكا دیولی برند بینك معناسنده عرنجه بر بند دیرلر و علم یاد و هی
وقلج جوهری وامید طوتدی دیمكدر وحی بو ساده بیت ای بر تیغ دیرنبو
یكسان ٭ سنك وسندان وبربنیان وپرند ٭ و برقسمت معناسنه برند اور
جوهردار قلج بیت كوه جوب برنیان بودجون یافت ٭ فره دست او برند آور
بوند كیوك بردوشی اصرعی كون واصرعی كیجه یعنی دون دكل اوتجی واوكجه
كیجه بوندن مثله برند وشینه اصرعی كیجه كی بونده اوجی بركوجوك كیمیدر
اوید قایغدن كوجكدر یعنی لنیجه ده برند اورد واقع اولمشی برنده جراغ
برواندكه عرنجه فراش دیرلر بونی بعزیق اغزییی بونك هیولی واصل وحمله
معناسنه بو نیبق فیون قرقدجق صندی بر بیتی معنی سججوی بربنیان اطلس
وحی بو جینی منقش نقش فخری بیت انكه باشد بینش رایش سر غیب ٭ روشن وظاهر
جو نقش برنیان ٭ ودخی كه معروفدر بونیامد جوق زمان كجدی كلمدی بونیاید
حقندقا كلمزدیمكدر بولطافت وفراغت وهوس وكاه وقوه ی ومیل
ومباهات یعنی یاوداشتی برواد بسله بوورمن لفظندن اسم مصدر
در كاو بوواری دیرلر سیلو صغر معناسنه وكاه درطوقمغی وسخا دقوه
ومیل بو معنی برورین یعنی اولكو عربجه ثریا معناسنه شمس فخری بیت فروغ
رای منیو شی اكرجه در باغ ٭ بجای خوشه زناكشی همی براید بود ٭ پرواي
قوه ی بوورنكی بسلو بورده معناسنه بوورنجم بروازهواده اوجمق
وقرارگاه ومرتك بروازه تفرجه كیدنلر ادد بجه دیرلر انلر یك واول اتشه ركه
عروس اوكنده یقرلر بوواس تجربه ایجون ال یوقمق كه سزمبدر ادمیدر
ودورنمك ایجون بو نسنه طاشه سرتك شمس فخری بیت سبودا طلس كه
دون كو دوز سزاد یاد كهش ٭ اكرجه كرد قضا اندران سبی برواس ٭ برو
غافل وسرون معناسنه برواق جوشی اوته بروانك یكجی بروانك فره قوه ی
وقوه ز بروان تماشا وكناه وحودی بروانه تذكره وواسطه وكلبك

خواله وجوی قله وزی وخرجی ویومش وغلامی وجدوحی انیعی بوودنشانه
درخشی كننده برورد كارنام خدای تعالی رب العالمین معناسنده پر
ورده نسلعتی بروعی بروردن لفظندن اسم مصدر در نسلنش معناسنه
در بروره مثلی وسمز بروزا وتنخت نسنه واور تودوشك اطرافنده
دكلی نسنه كه بوواز دیرلر ویرآهن معناسنده دبیونك اطرافنده واوكنده
دخی دیرلر یحیی فخری بیت ای قضا سكوت قبای شرا ٭ داده از اطلس فلك
پرواز ٭ دیكر بیت سكوت راكركرم پوشید جود شی ٭ در وجود طاق
اطلس یاجلالت پروزدلهای اوست برواذم بروریده بون منقوش
برورجنك بروریش كلبنكی بروستان اشت بروشنانم بروشنام
بورمند نسلو وقوتلو ونصیبلو وادتلو واكنلو ور وحاصللو باغ واصللو
بادركان برونده قماش صندوقجی سعدی فخری بیت كیسه ام زوبرست اندر ٭
جامه ام زدست بر زیرونده وطوك باغی وكلاه دلرایی كه كیسی بغلرلر و
یعنی برده بروند بردنك برویز اسماء رجالدندر ونوبن دورنجی وقوه
بروندون مثل برن واقتاب برو اولكو برویزم برویز الك دكوزر
وتوكیده الهند دخی در بره قوزی بره سلد وكنار بره براعجد ركه
ایشی ویوز دكلید یوی بره آسیاد من جوجی برهان سوج برهیجتو
لفظندن صیغه ماضیدر اكا ادب اتیدی دیمكدر برته سر یعنی اوجی
سوری كمك بوهلیادرازاینده یحیی برهمن حكیم هندی كه اكا اتش
پرست طایفه سندن دیرلر اتل سكونی وهانك فتحه سیله وعكسیله
دخی جایزدر برهوت اول قیونك اسمیدر كه جمیع كافرلرك جانلری
اول قیونك ایجنده طورر برهود بیهوده برهون كمراه ویوكاد دیره
یعنی بركار جوزكی دایره شمس فخری بیت فرود جرخ محل حوادث
امدوان یصد هزار جهان خارجست ازین برهون برهیون

بوهیئتی صیقلمق برنیان یعنی پرنیان بزک دور یعنی ارق عریبدر براوتك
اسمیدر که خیبولك درلری بوکی عربجه جیتی در و کتیی مرق افشای
اوجق بوید اون ایکی میل منزلده درلر و بیك وجیوجی عربیدر پرند
جیملة مصاحبت ایدن کمسنه پرنرودن دکل اولکی کون پرنیندادر
کی کونکی پرنه قزل التون یاخود اوده کوزنده بشی اتمك پریفی زینت اوجی
طوتیسی کمسنه برغشای متلی پرنیکی ابرو معناسنه شمس فخری بیت نکو
که بر سر زلف بتان زباد صبا نماند بر رخ ملکش دکر مجال پرنیکی پریشان
طغوق وعقدلو وعیث پرپتی صولو بر وقو قارصو و یو قریمی بسند
وهر بسنده نك لطیفه کی و بوجیدر کی داتمه اولسون مرتبه ده اولسن
پریشان یعنی پریشان وصعوبی پریون خورلیغی علتیدر که درتقده
اولور درنغی دوشر و تمرکی و برکار دایره سی پریون م پرجامه
عربیدر براز قفتان صابجی پره اکی کوکی بورك اغزیبی اچون بولور و
دربند وعقبد معناسنه بیت همیشه باشد و بدخواه شاه چون نخجیر لنك
بر بیار کران مانده در میانه پنی و فرغو وضرب بلنك و اوکجه پاشنه
معناسنه پراد پاشلو قوجه وخواجه پراد پر آمده م پراز قبتش پرکا
منده ذورطو قمغی وقیوطر قوتی پرآوندم بیت درهم شکند اژدها بود
حصن عدولی ازسد اسکندر دروازقاف پرآوند پروان منده پرباز
یعنی بسابه یعنی جوز بوا قشر یرشعله برجامه لباسی زنیا پرفطوبا
اواجق خودل مقدار بجه بخمدر ادویه دندر قرنلی داغی اولور سکز لی
پیراق پرآسمان یوجه فلك وفلکك اوستی پرسرطان باشلو یعنی باشنده
فیل اولمیان کمسنه پرزك کتاب نحو و بزرك تصغیری دربحیق
دیمك دربره ور مشغول وتحمل معناسنه دریز غاب صوبندی پرغ
قربغد وصوبندی وسمه معناسنه پرغ باغ معناسنه توه کی هنوز

هنوز

درو صوبندی پرغده باغلنکی یعنی دوك وهرکه پرغند اوکی ومحال سوز
بیت نه بود در کلام توجی عدل ، نوود در زبان پرغند ، پرغم یعنی پرغد پرغزو
اوقلغوبود کنکدر پرق مثل پرغ پزك تسبیح قوردی دکلوری بوجکدر و
دوه جك پرتم قراغو وطومان برقل تسبیح قوردی مجلس شراب وصحبت پرمان
غصه لو وحسرتلو شمس فخری بیت نشسته خسرو دلشاد بر سریر شهی عدو که
بحنده بوکوه خسته و پرمان وپشیمان معناسنه دخی کلور پرماورد قاضی لقمی
دیدکلری طعامدر بعضیلر خلیفه لقمسی دیدیلر و اول طعامدر که خراسانده
اکا نواله درلر عربجه ذماورد دیمش و مهیا و پرمایه دیرلر پرمایون
فریدون اوکوزینك ادیدر و اتیدیلر که فریدون پهلوانلك لقبیدر که دخی
کاودر کاو بهادرلره پرمرده صولمش پرنخله اوجی در اه پرن سورکی که
اکنجیلر اکلد اکدیکی یری سورکولی پرنده متلی واسنك خیاری بیت بود خلقت
بهر زمین که کذشت نبشکر اوردی بجای پرنده وایت اورکی دکو چوك
معناسنه پرنکبو دباغ پرنوك ینقو پرنوند داری قوینی که سرجید دخی
درلر پرونده پرونك پرندین نخی وجوکی دمرداد پرنکار طباغ ومور رجای
اهنکی معناسنه پرنهان کو نوکه توکیده نیود درلر و غصه پره سلاح واوتی
وشریك معناسنه واودن اغلجی پره یاء عربیله کناه پرنبوك وقنات و بول
پرنیول پرنیره طبق نورکیده اون پرنینه مثلی پرپروسنان امت شمس فخری
بیت اکر دعوی کند لایق نبوت ، بود خورشید و ماهش پرپرشان پرنبور
نوع بوجه کجی در بیق یاء عجمیله صولوواردو اکسه وقاء خج آسته معناسنه
کلور بسو یاء عربیله بیتو و ابجق و نبجد و مانند ولبسی معناسنه شیخ سعدی
بیت بس ناموری که زیر زمین دفن کرده اند کز هستیش بروی زمین بر جی
نشان نماند ، بسابنجد بنجد بسا بسام بسنج یعنی فساد بساخ م بسادست
دیوه سی اودنج دخی درلر بساد ب بسنقلمد یعنی بستانك و باغك وترکند

صوکند قلاده وشرمك بساده سورملك بو بساك بر تاجدر كه عشرت
زمانده رياحينده ابدرلر اوغلن اوشق باشلرينه كيرلر شمس فخري بيت
همچو خاك جناب شاه جهان • خاك پايش مراست تاج وبساك •
بسان يعني مثل ومانند بساوند قافيه شعر بساهنك اوكجه كوپ
دوندرجك دمردر وچوق بس اف بعدلق بست دلبند وبستن
لفظندن صيغه ماضي در وصوصنعت ايتمكه در بعضي يرلرده اولور
بست الچق وكوتاه ودز وبخيل تسبيرك الجرف وكيو ورك وكاغد
مهره لرلر ايكي المنده تود تلرى كرلك بستوم بوز قراغي بسته بغلو
واو بستمي اعضا ونقشلو بز كه عورتلر اكره اشلرلر وكاركاهده
ايدرلر بستكي بغلولق ودل بجتك لكي وبوسن الك بستوقد وكوبجلك
بستوم بسباج خلاه ل اوتي كه تركيده قلوردرلر وعربجه طرلاه ل بربى
بس حوريم صوكه بسيجين بربرك اغاجدر اندن باى دوزرلر بس
حورد يعني حورنسند باء عربيله اوق ايجو عربيدر بسد قزل
بويا وقزلرنك معناسنده بسد بوار تركيده غلط ايدوب بسورى
درلر يعني صنعتده عجمي كه تمام بلمز ديكدربس وآردجه كه حجى بسغ
صرجدا و بسغده مهيا بسك ابجلدن جقتي بر كنابدر بسكلد فيو مندكي
بس كوهدايوك آردقاشي بسكوى جوق سوليجي بسمان اوج كه ايكي
كيسه اوجشور بسمد يعني وسمه يعني سورمه بسنر قانع بسنده م
بسندرانا بو فرنداشي واناليق واغلليق معناسنده دخي كلور بسفده م
بسنك كوره آت توسن دخي درلر بسنده م بسنده حرام زاده بسيج
براق ساز كار معناسنده شمس فخري بيت بخيل وعده لشكرچه حاجتست
اورا • كه ملك كبوي اوراخداى كرد بسيج • وترتيب سفر بسيني صو
كوغي واكنذى دفتى بسى بنجه بنجه بيس بندكنده كه قيوده وصند قد

اوزرنغی کچی

شمس فخري بيت ازغايت سخاوت هر كوخز ابن او • نه منع ديد ونه
رد نه قفل ديد ونه بيش • بسغار يعني نثار شمس فخري بيت بسغو باد صباش
كل اوراست • همي فشاند ودر پايش ابروشاغ بسنار شمس فخري نثار معناسنه
روايت الملك وأسدى سيم كفت معناسنه كتوردي بشت قسمت يعني
بست بشتي مكايل عليه السلام شمس فخري بيت محرساند تخلق دست
نوروزي بي تقاضا وسنت بشتي محبوب العارفين بسنماغه معناسنه
كتوردى بستوم فورداشني وقبرجق بستند يعني بسند وبابو د
سابو ديكدر بستك شبنم يعني جد وفرعد وفال وفورجق سلح وتيون د
بكجي قنغي وبيوك دشي كد يو بجي جانورلرك اولور شمس فخري بيت شيرودر بيند
ازدهادر كوه • بفكند از نهيب تيغ تو بستك • بشكراذ ودسني بشخواده
يعني لمتي مسند وبخشش بشخد فرجد كه خنى قلندن ايدوب كتان
وجدلرلر بشكنج ساعد دست يعني قول بشكوك بلاه لرجكلجي وحريص
بشكول خلت جبودى واشدمحويص شمس فخري بيت چون در ايران بش
وكم نكند • فارغ البال هردم بشكول وقوى وجست كشتي وبشكون م بشم
بر مرضدر امتلادن اولور وقراغي باء عربيله در بشم باء عجميله وشينك
سكونيله بوك قبل معناسنه بشم دوات مركب لقاسي بشماكند تكلمي و
ايروم ولرتن بشمد جشمدزن بشن بر پهلوانك اديدر شهنامه ده مذكور
در فردوسي بيت مانند ستان كبود جنك بشن • بشن دكيوشن ايكي
بكلودر ديو روايت اولندي بشنج بوزده اولان سس كه جغد دخي درلر
وصودن صچره ين قطره لر عربجه رشاش درلر بشنج باء عجميله اوكردرلر
جاه الكرندر بشغده م دوات لقاسي بشغيد بوزده اوله ن جغد بتينك
قارنده ويرغي وبنالر ديوار دلدكلري دمرك اسميد كه اوجي سوزغادرد
دمردر شمس فخري بيت دركورد بخطش باده سپه اتاق • بيك اشادت

وبى دست بردنان وبشنك وبراو عربنك ادبدر بشوتن بدخو بشنه
سورى سكك بشنه خانه سورى سكك چوق اولان يرلرده قيلدن
چادر ايدرلر كادرلر بشيج جفت وهلاك معناسنه بشنج بول وچوق
معناسنه بشنج جفت بشيكن بول بشيوه بالغك وازدرهانك بولى
بشيمان عربجه نادم وكوكلودرمك بط قاز واكت قوشنى عربيدر بطارشى
ابوليى اوتى عربيدر بطحا مكده ده برسنك ادبدر بغار وسبى عورت
ومحنت اوغلاون بغاز قالب چوره سى ومقصدر بعنى شعر فخرى بيت
عدو شكارى كه از دست وساعد خصمش ، كند مداى بخار حادثات
بغاز ، بغالوش اشكين آت بغل غنبك قحيله قولتق بغل غنبك
سكونيله قتو استو معناسنه عربيدر جمعى بغال كلو بغداذن بعنى توابع
بغداذ عجم ايله عرب سرحد نده بر معظم وقديم شهردر عادل پادشاهلر
تختكاهى درخلقى غايتده زيرك اولور جعفر منصور بنياد ابتمشدر شويله
روايت ايدرلركه اول زمانده انده التمش بيك حمام وار ايدى درلر
بغلتاق تكلد قفتان بغند جست وجودر بغترى جاه هلرالتلرندن
دريجى درلى بر التدرود فه درلر بغنج بو قزل باغدر درلر وقره
باغدر دبدير كه باغلرده كسنديه زبان ايلمز شعر فخرى بيت دعاو
مدح او راحو ز خود ساز ، كه افتى بانو باشد كمر ز بغنج بغج بادن صكره
فايده در توكرك وصلبادلى كتنى واغز كبوكى بغنج چوق بسيار معناسنه
وسلجوسلحق انجه بغره مثل بغترى كجى كه جاذ هلرالتلرندندر بغنى
مثل بغره وطوغا بجيلر طوغان اوقيد چغره چق بغنزه بغتى شمشير غلجى
بغنم معروف انجدر هند جانبندن كلور يمنده چوق اولور مثل عربيدر
بقياد قره كليم دربك تك لفظنه تابع قلنوب استعمال اولنور اتباع ونزد
طريقيله تك وبك درلر والدخانه معناسنه ورعنا لنمك وقرنغه بكار نيلر

ومغاره

ومغاره لر بكان بلمك بكمانه استرمد بكاه صبح ووقتى وابركن ديكدر
بكودى مدمن خمر بكرى وفاسق معناسنه بكره بقره كه انكله او
اوريا لرند نسنه اصرلر مقره درلر بكسلك كوبز بكماز سجى شراب
معناسنه شعر فخرى بيت زنلج وطوق مرصع جه غم خوره جود شى
هر انكهى كه شنيدى بمجلس بكماز بكشان اولولر بكولك اوق نشانى
بك ولك رعنالك وبى هنرلك شعر فخرى بيت جهان چو خاك در
نشست وعرصهٔ ملكت ، چو انكو هد وعد لش تهمت بك ولك بكه
شيلك وسرور وشهر بكه بكه كاف عجميله مفتوح وهانك سكونيله
بكاه معناسنه يعنى وقتيله وار ايكن بكاه لفظندن تخفيف اولنمشدر
بكه كاف عربينك كسره سيله بكمه ديمكدر بكينا اكابر ورؤساء قوم
معناسنه بكين خيار شنيه بك كبرى وخشته الك دن فالقوب ابو
اولمق بل اوكجه وكبرى اوكن بكود باء عجميله جنيبت يعنى بكلر يدكى
بلو باء عربيله ستوده معناسنه بلو كبى چوماق وبوزدغان بلوده
فحش وبيهوده كفتار وعقل سز وقبا نسنه بلوجور قره صغير بلو زور مثلى
بلوس اسكى جل وشال وكنيشلر قفتانى بلورك جوهر بادنلج دردنلر
بلواك بيدك اوزرنده اولان بيوكلر قلج بلوندير ابشى بلوبه نجيه وبى
سزم ودولفر وازغون وتباه وعجنانكاه بلبل بيوك قدح بلبوس
بيان صوغانى ومصرسق بلنجم يعنى بلغم بلنجم صبا انكه طاتى اولرلمسا
لامك سكونيله بر اوندر كه تحتى مرجكه بكوز بلوسان لامك فتحيله بر
اغجدر مصر ناحيه سنده اولور اندن بر ياغ صرر غايتده منفعتلودر
پادشاه خزينه سنه الورلر بلسك كباب دري بكي قزل بويا كبى بر دانه
بلقيا بو شهر دركافرستانده بلك بيراق وبراق وازرق وبيش كش بلك
چشم كوز قبلغى بكشت مرد اوزرشت طشت فاقده سنده استعمال

استعمال اولنور بلکه منجنیق بل کوش مثل بیل کوش بر بیوك برادر
قلیق برانجی درلر بلما قبا بلمرده سلیك یعنی ست بلمه یعنی بوزك وکسه
ویرارو کفه سی بلمه دیش قلما سقلو بلمه نردبان یعنی ویراز و کفه سی
بلنجاسف اق قوان اوتی بجکی بر نجاسف مثله بلندین قیو ردآز
بلنك قبادن بلنك رنك جیرات بلنك مسنك کدوی وتنك تو نوعی
در وبردرلو عشدر بغدادده اولور انکی جومایه بکز والاجه بجکلر قحوسی
مشك کبی اولور بلنکینه اولدرکه کیومرث شاه قفتان برینه کیردی بلواره
دیوارلردن ادتوب طشره کلن مزنك اوجی بلواره شینه بلوج برجای و تمك
اسمیدر بلور بیشی کیر کدیك برکی اوکلر بنده دوترلر بکوس عبار وسوی
کلیجی وخوش سو یلمك بلون دستارجه بلهنك جلبور ایله اکنمه وکوز قیغی
ویرارد کفه سی وکف پای بلد اکنمه دنردبان یعنی بلینه قنیل وبورنی
بلی عربیدر لامك فتحیله در وزبان فارسیده لامك کسریله استعمال
اولنور بلی درلر نتکم موسی وعیسی و تجلی بونلرده دخی سینلرك ولامك
کسریله استعمال اولنور بلیدم داد بلیله مثل بلوس بلیله عربیسی بلیلج
درکه ادویه دندر بم قالك وبعون اوازلو قیل وسازلر اوازنده استعمال
اولنور بمانزه وبرزم بجون دیمکدر بنات النعش عربیدر یدی کودیکلری یدی
یلدزدر بتارنج سنوبان بناسب صقر اغاجنك صقزی عربجه حبة
الخضرا درلر فارسیده اغشك درلر ترکیده منویش درلر بنا مبوذ بعضا
طوبالیه معناسنه در ونکری حقیجون دیمکدر بنام اولو ونشانلو وآدلو
واشتهارلو معناسنه بناغ ابلك اوجی وابلك تلی بعضیلر ابریشم تلیدر
دیدیلر کناغ معناسنه لطیفی بیلند بناغ چند وهد بهر احتنی کیرو بظلم
اطلس وفلحی تو بر تنت ، وبعضیلر ابدر ریسما معناسنه دیدیلر بنام
ابریشم تل ونقدیر حشیم وقلعه بناخ اکی عورت کد برك کاحنه

۵۵

اولد اوکلکسند انجی درلر وانك اوزر بند کلند قمذ درلر بناو رجبان دمل
معناسنه بناوه توکل بناه صغچق عربجه ملجا معناسنه وبناهیدن
لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در بناکاه م بنبه بنبو بنبه کن بنبق
جقرجغی دکن جقرجغی بنبه زن مثلی بنج بش عربجه خمسه معناسنه
بنجال قوش سرکه بنبه زار بنبقلق بنجاه اللی خمسین معناسنه بنجبایه
بنج کلهء اسرار وحیوانلق ددکلری اول اوتدر اولور بش برمانحی واردر آدم
الی کبی بنجال دغ قوش بوکی وقوش بوقی بنج انکشت براوندرکه صویه
قویجق برمقلری اجلور وصودن چیقنجق کیرو یوملور بعضیلر آید انجی
دردیلر بنجبایك بنکج بنج اوکشت اید انجی بنجوکشت م بنج بلوش عجق
بنجدکشت اید انجی بنجنکشت ایله بنجره نرجه بنجش یعنی وزرتغ ورحیم
بنجشت یدن وکوکندن جقمتی بنسند بعنی بحروعیب جنان بنیاد ظلم اید
کشورخیش ، بعزمان الهی کرد بنجشت ، بنجکان بش بنجان م بنجنبه
هفته کونلردن بو معروف کوندر عربجه یوم خمیس درلر بنجنکشت آید انجی
دبیان کورك بنجیره بنجره معناسنه بنجد قنیق وال ایاسی کف معناسنه بنجه
هاء ملفوظه ایله بنجاه معناسنه وکافرلرك خروس دیمه سی بنجد کش کرده
ددکلری بوقفه جق اتمك درتنورده بشرر بنج بلك بشدره بر بنجبق یعنی
بنجیق یعنی بنتجی بند بندبادی ودکم وبغون وبقاغوواك بوی وبندیدن
لفظندن صیغه امر در ووصف ترکیبی مثلا نعلبند ونقلبند وحیله بند و
حیله وایو وصوبندی بند باد عجمیله بضیحت ترکیده اوکت درلر وجیلهق
ددکلری منهور قوشدر بند آب جزیره واك یوی مفصل معناسنه بند کشاد
بغون واك بند کناه م بند کیو لکی وقتل انجی که بعضیلر ختل انجی درلر
بندبابزه بوعذای واریدکسمکی وبغون لری وصابلری بند نه نکمه درکه
دکمه درلر داللّه قضیبی درنکمه در کاف عجمی ایله بند بندم بند وکند که طو

یا پشور بند ابجد لر برابجی بی اقدر تره کبی بیتور بند وزغ شول ازغ
تره درلو که ارماغ ایچنده اینتکله چقرر لر اول ارغله بند وزغ
درلر و کدی بیت آب هرچون پیشتی بیرون کنند بند وزغ لست
برده بفکنند بند وریچو الدز بنده قول عربجه عبد معناسنه و بغلو
بندی طوقنون بند افلون بش برماق اوی بنفشی منوش معروف چچکدر
ترکیده دخی استعمال اولنور بنك صغتحه بنك باده عربیده اسرار و مطلق
و بنی رنج معناسنه دخی کلور بنغو زیر بچیلر قینغی بندیده دکمه بنغو
سدکه قوشلر باشلری و ایاقلری بنش اشد بنکاله هندستاندن بر
شهر در پادشاهلر تختکاهیدر بنکان بیوك طاس و ساعت شیشه
دکلی بنکاه اوبادر که کوی معناسنه بنکی غربیل و بغدای و سایر
حبوبات انجك بیوك طبق بنك باکوری بنوجه د دکلری اوتك
بنلیقه خنتك و سغره که کوکلکك بوبد بندر بعضیلر سوزه درلی
بنند بلورسن صغتی بیوك کرم یا سو یعنی کلر بیهان کزلو بند مزبلد بهما
بوزینه یعنی یادملو حلوا بنی ترکیده بنیودر لر اندن غلطدر بیزك اید
کو مجی دد کلری اوتدر بیتی مایه بیتر ایده جك مایه بینو یعنی هر کی بیتونی
حالتی و دد کلش بیتره شاهتره بیتون رونده بوادی بر عکدر بکمز
دسم که و انکی بر بیته موت قرشدر ب یلر بوان عجمه برد رنید دیر
بو تش یا عربیك فضیله بیوك وچوق و عظیم و بسیار معناسنه و شهرت
دخی معناسنه و درندی جماعت معناسنه عربیده یون بهره معناسنه
و بعضیلر عربیده و اوله بعد الشیئین ده استعمال ایدرلر نیکی صله
یا بیله در و اوله غلطدر البین البعد ایضا الوصل و القطع و بان بینه
بینا و بینونة البوار هلاك معناسنه عربیده بها دیاو کونلری و یا نه
چچکی بهاران مثله بها قیمت عربجه غنی معناسنه و بها کوزللك معناسنه

محکی

دخی کلور بهر حرف تخصیص در کلام جاره معناسنه و عربیده علیه و آق و
یلدز شعله سی و خصه و نصیب و پای معناسنه بهر توسندن او تورنجی و بهرام
مریخ یلدزی و آتك بکرمیجی و اسماء رجالدندر و مشهور بر پادشاهك اسمیدر
شمس فخری بیت کفتی منشی در ازاوش کهترین چاوش او بهرام و
مطلقا پادشاه معناسنه دخی کلور مثل خسرو و بهرام قوتی یو کند دخی درلر
بهرمان یعقوت سرخ و ابدار شمس فخری بیت تا بود خورشید و مه بوکوزنانی
تا بود بر کان عقیق و بهرمان و نقللو بوقدجی جوبی بهرم عصفور دیدکلری
اوتدر بهره نصیب و بوکك دنکی عربیده عدل درلر بهره مند نصیبلو بهرکی
یالیق بهری بر از بعض معناسنه و مردار دیمکدر بهش یاش صفتی عربیده بهطه
سود لو پرنج عربیده بهك بهق رنجی بهق قرل و یا جوداق نقطه لر اعضاده
ظاهر بر مرضدر ترکیده دخی مشهور در عربیده بهکویان و ایکی دستر ابدر در
پهلوان شیرمرد و دلیر و قوتلو و صوباشی و سپهسالار لشکر و فرسان بر طایفه
نك ادیدر کمال پاشازاده بولغت فرسك مشکلاتنك کشفی و تحقیقی ایچون
یازدیغی رساله ده ایدر که پهلوان مفرد اولمق کلمز سپاهینك مفردینه
درلر شکم بو بیتده ظاهر در بیت کسی کو بود پهلوان جهان میان سپه در نما
ندنهان و لشکر مقدمند درلر شکم بو بیتده ظاهر در بیت تو کی پهلوانی ز قلب
سپاه چو امد ستی بدین رزمکاه مر اشاه داد این در نیش سپاه همان پهلوی
و تخت کلاه اما مقتضای تدقیق نظر اولدر که مرکب اوله برجزئی پهل درکه
حشمدر عرب خیل و خشم و عجم سپه و پیل در شکم بو بیتده ظاهر در بیت
یکی هفته بودند با سوك و درد سر هفته پهل و سپه کرد کرد و بر جزئی
وان در که اصلی باندر حافظ معناسنه در شکم سکبان و ختبان درلر پهلوا
نك معنای ترکیبی حافظ حشمدر اصلی وان پهلدر علمیتنه نقل اولندی مضاف
الیه تقدیم اولنوب قاعده ترکیب تغییر اولنمشدر و پهلوانك بر جزئی پهلو

اولمقدر عرب تعبیر ایتدیکی فهلاد دیمکدر و کا منسوب اولان عجم پهلوی دیرلر
و عرب فهلوی دیر بلکه کلیه پهلو بش شهردن عبارتدر نتکیم حمزهٔ اصفهانینک کتاب
التنبیه ده تصریح ایتدی بو عبارتله که بعینها نقل اولنور و اعلم ان کلام الفرس
قدیما کان او حادثا یجری علی خمسة السنة وهی الفهلویة والدریة
والفارسیة والخوزیة والسریانیة و الفارسیة قد یطلق و یراد بها
ما یتم الکل فاما الفهلویة فکان یجری بها کلام الملوک فی مجالسهم فی
مجالسهم وهی لغة منسوبة الی فهلاد وهو اسم یقع علی خمسة مداین اصفهان
و ری و همدان و ماه نهاوند و آذربایجان و پهلوانک یوخ دخی الف ایله
نوندر اداة جمع اولان الف و نون دکلدر بلکه معنای نسبت افاده کی
یانک مدلولیدر مبالغه ایچوندر خسروانی و کیانی کبی پهلوی پهلوه منسوب
و لغات مغان و فرس قدیم در پهلو شهر ایران پهله دستوانه بهم له دیمکدر
بهمار یعنی بسیار بهمان زاید و حشو واقع اولان عبارتدر که کلمات ایدرلر
کن واقع اولور بهمتان قزل واق سوسن بهمن اورته قیش ایی و فرس
آیلرینک ایکنجی کونی و بو شخصک اسمیدر و بر چچکدر زعفرانه بکزر بعضیلر
زعفرانیدر دیدیلر بهمنا ایکی در لو ادویه نک ادیدر بهمنجنه بیوا مدر بهمن آیینک
ایکنجی کونده اولور ملوک فرس اول کونه غایت اعتبار ایدرلر طعاملر پشورورلر
و اول طعاملره بهمن سرخ و بهمن سپید قویرلر و غایتده مبارک طوتارلر
شمس فخری بیت سر سیوایام تو از فرخی ٭ باد میمون فال چون بهمنجنه بهمی
براز و جنک اوتی بهن این عرجیه عرض معناسنه بهنا اینلو بهنا و رم
بهناند خوش بوی و چوره اوتی و میمون بورنه معناسنه بیت دشمنش کرچه
ادی شکلست ٭ هست کمتر بیه ز بهناند واق امک و باد املو حلوا شمس فخری
بیت هست بر خوان سایلان در بش ٭ قلیه جوب و آتش و بهناند بهلی
مثل بهنا بهند کبی نسنه در و اوغلانجقلر انکله قوز او ینادلر بهمی د ست

دیمی

واسع صحرا بهو اعلا و رجا اندر بهنه اکه بی شکو وابر و اوکجه و بهانه و بهروبو
ای معناسنه مقداری ازیچی آن اندن اولورسی دیمکدر ازیچی تو سندن در
دیمکدر بیابنجه معناسنه بیاب مثل پایاب بیابان معناسنه که ترکیدر اوالی
بادیلر دیمکدر بیات غم و قیغو اما عربیده بات بیت لفظندن یعنی کیجه
لین نسنه یه دیرلر فلان نسنه بیات اولمش نسنه یعنی اوزرندن کیجه
کچمش دیمکدر بیاپی پوری برک اردنجه پیام خبر پیغام معناسنه بیامبر
خبرجی بیامیغ سنجق اتی و بالق اتی بیخوست ایاغ التده تپمش نسنه
در بایخوست لفظندن تخفیف اولنمش در دست و مست قافیه سنده
استعمال اولنور بیجسته مثلی و درمانده بید آباد عربیده عربیدر بیاباذ
بیابان معنیسندر بید آباد مجملا انکارا معناسنه بیدرخ من عربیدر بیدق
شطرنج پیاده عربیدر بیرق کیجه کید جنک بیرق سنجق و سکو بو دخی ترکیدر
دخی استعمال اولنور حسن سلیم بیت سیاهی سیاه رنک چون شد از نظر ٭
پنهان ٭ فروغ بیرق زرین ز شاه روم شد پید ٭ بیوم ترکو ود و لکو لو
النلرندن بر النده در بوکه دکی کسر در دیرلر بیوام مثلی و برادی دخی شکننده
بی دو از دجه کدجی بیغاره سوزلنش و طعنه شمس فخری بیت رایت رای
او زند دایم بر مه و افتاب بیغاره ٭ و بهتان و نکس و جنک و ملامت
و لعنت بیستان اوزادنوق طواره تمار ایدیجی نعمه لیند معناسنه بیغام
خبر بیغم م بیغامبر خبرجی بیغمبر مثلی و رسول بیغوله اوکوشه سی و دار
صوقق و نکیه بیغله م و بخاری آردی بیغوی ترکه دل و ترکی خط
بیک اول کمنده در که چوق سکر در و بورلر ترکیده دخی شایع در بیکاد
جنک یعنی صوانش و جوی بیکان اوق دمری بیک راه برادغردن و بوکودن
بیکر صورت شمس فخری قالب معناسنه در دیو نقل ایلدی بیت اوجو
نورست و ملک داری چشم ٭ اد چور وحست و مملکت پیکر بیکی فرنبل

وکوزر وطبق بیلغوشی ازاد که منقش اولور وهر چیکدر که کنارنده سیاه
نقطه لری واردر وکنارنده که چکلری اولور شمس فخری بیت وصف خلق
شاه می کردند دوش سنبل ونسرین وورد وبیلغوش بیلکوش
م بیاله دمرن بیکند شهر سمرقندک اذیدر بیلک بدخشان اوقی کبی
ایکی چتال دمرنلو اولور تیر بدخشان دیرلر بیمان عهد واوج کنار حرز
بیمانه اولچک که صغرق بیمبو خبر چی بیم خبر بیوا ازجانب بیموده
مفعول صیغه سیدر اولچلمش ونلحق وتاطلق بیوز اون بیک عدد
درلر بیو کوه دیدکلری قوردجغزدر که قماشی کسر هلاک ایدر بیوز
کوکلک بونکلک دیدکلری پاره سیدر که قوللقده اولور بیوسان
امید لمک بینوا اکشی ایران بیوسی تواضع ودکی دکلک بیوک عروک
یعنی کلن بیوکان کلین دکوبکو بیوکانی دکن بیوند سبب اتصال و
بند وکشنده وخصم وقوم اقربا معناسنده وقول یعنی واباق باغی کوبا
که پایوند وپای بند بوندن تصرف اولنمشدر بیوسته اولمش
وجتق بیهوده بیفنده یقینی اولوب صرمغی نسنده بیت کفتند بلا
که تن جان عد وسوز کفتا که چه وتست هنوز انجه ند بیهوده
بیه کوزتبغی مثل بلد **الباء المکسوره** بیج کزلو سوبلین سوز دجو بانکر
بجیلر وادخیشی وچاغرمجق صوتلردر جبی چیخکی بتک دمرجیلر چکچی و
نعلبندلر چکچی بیت سرسروان زیرکوزکران جوسندان بروبنک آهنکران
بنیان دمشق بحشک اوناجی یعنی اوت یام صاحبی وطبیب معناسنده
بجشناک نعلبند بخ کوز جبقی بدره یعنی ربو بجد یعنی اغ قوردی
داغ قوردی بذشت قرش بجد عاقل وزیرک بجد بجدان اعلم علما
واعقل عقلا ودوزبروزنا بدلد فطیفد وهر کون کیلن ومثل بدلد
بزه براغیدر که عیشی اولماز همان اودون اولور بعضلر براز عغنی براده

یعنی

یعنی قرداشی براذر خوانده قرداشی وقتده براذر براشورد ابو معناسنده بیس
مشتری یلدزی ذواشی وازمرد وهرمزد دخی دیرلر براز جفت قایشی
بردون اکدیشی آت یعنی انمتی آت ایغا اولیان آنده درلر برسام کوکس
شنی وکوکس سنجی برطیل شود عربیدر برکینج پشیمنه حلوا برنج جیو
دندر معروفدر ترکیده دخی شایعدر برنج اشماله ازعن طعامدر برنجی
بلزک برنجین م برند قلج جوهری برینه چیلق برینه جوالدر که عربجه
سلت درلر بریان سکلمه وکباب درلر ضمتا اصحدر برلنتم ابریشیم برک
توقرصو بولشی ایرمق وطغنق برشنک طبیب بحشنک معناسنده برذهیتق
جست وجو بیزه اکی کوکی که یورک اغرسنه برلرو سلاح چیتان بست
باء عربیله یکرمی عدد عشرین معناسنده بیست باء عجمیله قودسوق
که قاورلمش اون در بستان اجلک لبستارد شعر بستان ال دیمکدر
یعنی ستندن لفظندن امردر بستر دوشک بستو آهنک یورغان وجاذ
بسته فستق بستر اوغل بستر ک اوغلیجق بستنک اکده بستر انذر اوکی
اوغل بسکل نارکی دبارمغلی فستقدر بسمل بوغزلنمش وبیم کشته یعنی
یاری بوغزلنمش که تمام بوغزلنمش اوله شمس فخری بیت دستور پادشاه
عادل باد دایم بتیغ کین بسمل بسند بسندیلن لفظندن اسم مصدر
در بکمه وبسندیده وبرکزیده معناسنده بستدر بابا برقرداشی شمس فخری
بیت کین اد از قبایل دستور بند بستدر هلرند دخترنر بابور زد
قرقرداشی بستدره حرامزاده بستره کافی یعنی یتی دبر کزیده بسندیده
بکنلمش ومصاحبت وبرکزیده وحرامزاده وترکیدلی شاهد بسیار
جوق بشار ستم کونت ونثار اسمی ردابشتره سیم کعنت ونعیاد
جالیده نثار معناسنده نثل اولندی شمس فخری بیت بشیر باد صبا مژده
کل اورده همی فشاند لؤلؤ دریایش ابر وشاخ بشار بشخور سوز معناسنده

که بوکمند نك صوایچان اتوغی در بشنك ترغد وقورجوق سلاح وقغ وبوز خه
قرانی بشکل قغ ودورجوق سلاج بشکلد بنو تولاغه بشکلید طرنغلد جرب
دبوبه نشان ایلدی دیکدر سمن فخری بیت خسرو رستم جلاول زبدهٔ محمود شاه
انکه بیکان تیرروی فرق بشکلید بشکول جوبص وجابك بشبنج یول یرلغی
یعنی بسیج وعزم معناسنه بشبخر یاء ایلغی بشیتو یول بطریق کافرلرك مقتداسی
وبیشواسی وعیسی ملتنك مفتیسی ومدره بلودلرك وپاپاسلرك امامی
دیمکدر بخار ارمق یعنی اقارصو بخارجوی یل یاء عجمیله ادیجه دراسمن
فخری بیت مانده در سنك لاخ محنت وغم ابلد کوده یا شکا فده بل یاء
عربیله بهل معناسنه در بکاره بهوده یکدو قلید برنج بلبل یعنی فلفل
یعنی بوبو بلست مثل قرنش بدشت بلسك کباب دمرو بلسکی قزل بوبا
کبی بواوتدر یاد تشدید ایله ترازو کفه سی یله باء عجمیله ولامك تخفیفیله
کوز قپاغی بلبش دل کوکل آرای عبنك طادلی بنابنو بنا کبی بیوجی
بناکوبنی قولاق توزی بنج دکوم بیجال سوکین مرغ بنده ره جوانزاده بنده کی
صوکودمه سی بندار صانو اسم مصدردر هم صیغهٔ امردر که بعضی
ترکیبلرده صفت دخی استعمال اولنور دوربندار وخوش بندار کبی
بند جلق وصوکودمه سی بند دم وکنده در بندار تنکتق بنطانکو ن بش
بومق اوتیدر حق بودرکه بیغمبر چچکیدر عربیدر یاخود بوتابیدر بنکان
اغلج لکن وشر بنجیلوطاسی بنکوه طبق واوسجك قاب بنکی الکنجیلرکبی
بدابو وابوه عربجه سفرجل معناسنه وصاغ دیمکدر بهار بنخانه وبتش
اوت بیت رسید موسم نوروزکی وصال بهار شود بساتین اراسته
بسان بهار بهان بیکلر یعنی بهك جمیعه بهبودی تندرستلك واپولك
بهبود اعلام رجالدندر بهتی ایورك بهر مثل بهرام روزه اورنج معناسنه
بهر کف عاقل واهل تدبیر بهشت جنت بهل صالی دیرو دیمك وآواز کل

بهن بیوق بهن معناسنه بهناور اینلو عریض معناسنه بهنالی بیوق
بهی ایلك وبهی ابوه دیمکدر بهین باء عربیله ایوسی دیمکدر بهین یعنی
رنجی دیمکدر بی حرف نفیدر مثلا بی مثل وبی نظیردرلر بی باء
عجمیله ایچ یاغی بیه معناسنه بیا کل دیمك وبیادروسی یانتی اکسی بیا
بان یعنی بیابان بیاده یایاق وشطرنج بیاده سی بیارکتور بیارك
بیارك برنوشدر هزاردستانه بکزر بیاز صوغان بیازو بیان صوغانی
بیا ذنستواغز توقسی واغزی قورکسند واغزی بیوك معناسنه کلور
دیدیلو بیاله قدح که شراب ایچرلر بیغوربلرك ابی یاخود ابو دیمکدر سیکه
وعوربلرك بعضنه بولد درلر اول معنایه دربیکالی منجنیق عوام
غلط ایدوب منجلق درلر بیند یمدو فتیل بیج طولاشق وبورق وبلاتی
وبورغی بیجاد کوهر لعل وقیمتی یاقوت واکا جاذبو بجق دمحبوبلرك
بیجقلری یوپدر قرر دقجد شاعرلر اکا تشبیه ایدرلر بیجاده م ومشهور
ومعروف جواهر انواعندندر غایت ایوسی یاقوت رنکنده اولنور اکثر بوددکه
بیجاده یاقوته مشتبه اولور اوددلد فرق ایدرلرکاه اولور اوددخی
تغییر ایلر انکله فرق اولنور که یاقوت صوسزلق کدر بیجاده کیدرمز
وبعضی ارباب لغت اواجق قره جه یو بجلر دیو نقل ایلدیلر اول الجلدن
تازه جه یکتجکلرك بیجقلری یرین اکا تشبیه ایدرلر شمس فخری دیمشن
بوزین اکا تشبیه ایتدی بیجا بیج طولاشق بیجال سوکین مر بیجای باف
کوبك بوری بیجنی بورغنی وطولاشق وقرجنی بیچند بانی یاغی بیچون
نند لکن حق تعالینك ذاتی انکله وصف ایدرلر بیجه نیستان وبورغی
وبورجك وصرشق وعوربلرك باشی اورتوسی بیجاده کج عنودیرن اغلج
بیجیج اشکنجه ویله بیچیده صرشق وبلرك بیخ یاء عجمیله کوز جیبی بیخ
باء عربیله کوك معناسنه بیخ آدرکوکلمی اغج بیخست کوکیله دیندن چیقمش

اغلج بیجوانی دانسزلق یعنی علجی ودرمانده واول کمسه یه درلرکه بر کوشه ده
کرفتار اولمیه لرکه هیچ چیقمق یری اولمیه کرک ادم اوله کرک غیری حیوان اوله
بید باء عربیله سوکد اغاجی وعجمی باشد بیدارا دیانی بید انجیر کنه اونی
بیدره دم چیلو جوتوری بید باء عجمیله ایچ یاغی بیداد ظالم بیداده کوکلی
قابلمش عاشق وبورکسز وقورقق معناسند بی دل یورکسز وقورقق معناسنه
بیداده مکر وحیله بیوحام سحاب وصاعقه ویلدرم معناسند بیو قوجه وقحبه
بیوار سال اوتکی ییل بیراسته شهردن طشره شنلک ویرلک ویرنسنه بوزمق
مق ودری سیلمک وکبی اکلک ایجون براصلاح ایلمک وطاشی ایله قیوتادنیق
اوریلمک واول قیویه چاه بیراستدرلر بیرا وقوجه بیر وعجمی بیرار سال
بیرامی جبجوره وتک بیرامون م بیراهن کوکلک بیراهان م بیراه ازغون
بیرانده قوجه کبی وصیاد معناسند بیراق ایله ویون بیراق طباغ بیرایه زینت
وبزک بیراد اولو قوجه وپدر رستم بیرزاده شیخ زاده بیرزال مثلی بیرزاد
بیرزدند چادرد دکلری اوت وقاصنی وادویه دن بر نوع در بیرزه م
بیرزی خودوات بیرشک غیرتس بیروزن بوکلک بیرنک هیولی هرنسنه نک
اصلی دیمکدر ونقاشلر بر صورتی یازمق استدکلرنده اوله رسم ایدرلر اندن صکره
نقش ایدرلر وتصویر ایدرلر اول رسمه بیرنک درلر بیرم کوده بر بیربازکری تعالی
بیروان آردجه کیدیجی بی روز طالعسز بیروز نکین مظفر معناسند وفرصت
وطالعلو بیروز زد فکر یعنی غورتلر فرلجه ودنه چادرد دکلری ادویه در
بیروزه معروف قیمتی طاشدر آسمانی اولور وناشل اولور وحرزه طاقی
معناسند طشره بیروه تکل باشی اقرع معناسند واوغل باله وشکر بورون شده
خرج اولمش نسنه تنته کم دخاله در آمد درلر خرج بیرون شده درلر بیرون
طشره یعنی بیرزه قرق عورت بیرهن کوکلک مثل بیرهن بیرین فوق صو
بیراز نفرت یعنی ادرمک بیزار قیتس بیرازق براه قوتلمق معناسند

زکر

بیوزجری بیوزصنتی بیژن نام پهلوان کیکاوس دربیس آبرنی وآبر صدر والکحد
ومحدوم بیست یکرمی عربجه عشرین معناسند وتوقف ایلمه دیمکدر وزیان
اولمش نسنه یعنی سس وسامان جملداینه یکی اشلری بولسنز واصلسز ومردارکه
کمسنه بیستار زاید تلفظ اولنان عبارتلر معناسند که ذکری کچمشدر بیستانه
کذشتکان بیستکانی ایلق دیمکدر زیرا دمان اولمده اهل وظایفه یکی کونده
دیرلردی بیسه الاجد والامجد قرغد وصفسخان وابوصبی سامان فاسق بیشی
برانز بومرضدرکه تنی الاجد اولور عربجه برص درلر بیسی چیلقق وابوصلق بیش
ازتق باء عربیله در وبواوتدرکه زهر دندر بوکمسنه یه دفعة اولدررسند
اقلیمنده هلاهل شهرنده بتر تازه ایکی برلره کز زیان ایتمز اما غیری اقلیمره
نقل اولنوب صاتلن کوکیدر بیش اولک دیلر ومقتدا ومحتوم وضمه معناسنه
توکید اوتوی درلر بیشاونک اوکجه کیدیجی وامام معناسند وبیشوا بیشاهنک
مقدم الجیش یعنی عسکرده اوکجه کیدن کمسه بیشباده بیشمینه حلوا که عوام
بیشمانی درلر بیشباده جدم بیشدست نقد معناسند بیشانی الن بیشانی بندیکچینی
درلر عورتلر باشلرینه کیولر بر نوع تاجدر بیشابیش برابر بیشباد ختندلر سدرکیکه
قاروره ایله طبیبه کوسترلر بیشاره مثله بیشان قماشنک اولکوکه قماشنک ابوطرفی
بیشتی ایلو ورک بیشترک مثله بیشترک باء عربیله ادتغرق بیش خود بغدای وغیره
که تمام اولمدین الورلر دخی قلجغی اود یاکند طوترلر اوتولر ایا ولدر بیش خودم
بیش پاره حلوا که ادم اوکنه قورلر وآورده وماده بیشکاد ایمن شهر وحد متکار
دقبله وصدر وصندوق معناسند بیشکاره قابله که مانحو آورده درلر
بیشیان م بیش دست ایلو وبوللو بیش کش تحفه وتکلف که اولو لره چکولر
بیشکاه صدر ومجلس وبتوا اوکی ودفتا اولی بیشباد صدر حانیده دوشجک کلیم
وقالیجه بیشنک او وصدر اوکی بر بیشمزد سفته که بوسنه بازار ایچنده ویل
ویرلن اقچه درلر بیش نماز امام وقرداش بیشوا مقتدا یعنی اویولن کمسنه

بپش ر وا اوکجه کیدجی بیسته صنعت و هنر وا ولمق پیشه در صنعت اهلی
وا وستاد و پیشه کر مثله بیشه اورمان وکورلك وسبب پشین اوکنده
اولمه و فتی پیشی وکلك پیغه جمق قاوی بیکار کاف عربیله ابنی سوز ولوند
بیکار کاف عجمیله جنك وصواش ونقش واشکون بیکار کر صواشجی ونقاش
بیکاه وقتسز وایو بیگاه عنیتی یعنی ارلکسز ادم که جماعه قادر اولمیه بیکانه یاد
بلمش دکل معناسنه بیکی قیل الك دبوك عربی سل بالغ وبتجه باللذکلری بیل که
ترکیده دخی بیل درلر بیلك عربجه فیلدر ترکیده دخی مستعملدر بیول جانوردر
بیل دمان یاور قیل د صولغان وکورکی حاصلی غایتده یاوز فیلك صفتدر
بیلوستد قیل کمو کیدر بیلسته م بیلقان بر مملکت اسمیدر بیلاوده شاکرداند
بیلقتن سمز و بوغون بیلك اوق دمرنه که کسمه درلر بیلکوش قالبق بیراغی
بیلون بر درلو حریردر اطلسه بکزر بیلچوت آلتی دکوکل تور دی وکوز قباغی
وجتل دمرلی اوق بیکه باء عربیله بیلك یعنی کسمه دد کلری اوق دمرنه بیلانه
یعنی بورون فندی بیلاه ور بومحجی وحوجی بیم قورقو و بوك بیمار خسته
وخسته لکدن قالقمش کمسنك آتی بیمار زون خسته جغی بیمارکین م بیمری
حد بیقیاس وبی اندازه بیمار رخیز خسته لکدن قالقمش بیماری کورك وغلو
خسته لکی بیمار تورین خسته جغی بیمار کون خسته بکزلو بیماری سیاه درله
خسته لکی عربجه حمای محرقه درلر بیمند جغلدق بیندره حمام زاده بیمارستان
بیمار خانه که خسته لر تیمار ایده جك یردر بیماری باریك علت دق بینا زیاده
کورر معناسنه زیرا مبالغه صیغه سیدر بیناده دبو وصورت مکروهاسی
نقلنده بله معناسنه دربی نام وکسوز برمق بیند امید ونمید طوعق و محمد مجهولی
وکوررلر دیکدر بیند وجغلدق بینوکش وقتق بینوکم وار د بینکسی بیوبین
کس لواشی بینه یعنه و قولتق وشنبل بینی بورون بینجور باشمق بینی درقو
لیشمعی بیو بیوك الثنی بیك وزبان پهلوید اون بیك عدددر بیورده پهلوی

لغتنده

لغتنده بکدر بیوکانه کلن دکن بیوه طول عورت بیو کلن و بونقه
وا کیزا وغلان بیوکوه که قماش هلاك ایدر قوردجغز در وکلن
وبنکه بیه اج یاغی و شرحه بیهده باطل بیهرك قرص یلوندن بر
آیك آدیدر که کبیسه اعتبار اولنمدیغیچون بوز یکرمی بیلده برای
ارتوررلر بر بیل اون اوج ای اولور اول ای باشدن بشنه بیوام ایدرلر
اول آیه بیهنك درلر یعنی ماه جلال تاریخنده که اون آیدر بری
فروردین و بری اردبهشت و بری خرداد و بری تیر و بری مرداد
وبری شهریور و بری مهر و بری آبان و بری آذر و بری دی و
بری بهمن و بری اسفندارمزددر اول جلال الدین ملکشاه سلجوقی
در بو مجموع اوج یوز آلتمش کون و ایار آینك اخرنده بش کون دخی
زیاده ایدیلر سنه شمسیه به موافق اولسون ایچون اوج یوز آلتمش
بش کون اولدی و اول بش کونه که ایام مسترقه درلر برادخی
ویوررلر ربع یوم اعتبار ایلدیلر یوز یکرمی بیلده دکن یوز یکرمی بیل بر آی
ارتوررلر که ربع یومدن حاصل اولدی و اول ای اولنده اخرینده که
بیوام ایلدیلر اول بیل اون اوج ای اولدی بیهوس یوسس دد کلری
جو اغدر بیدکیست فرغند دولکی بیهمال بی همتا بیهوده باطل بیهبن
باء عربیله بکوك بیه زده دنه جادر بیهود اوداستنسدن بایغد یعنی
اولمش بسنسه کد صررمتی **الباء المضمومة** بتا بو نوع آشدر طاغ بارشنده
بتورر لو بتا بکذار یعنی نو وازکل بتا صنما وای بت دیکدر بت
کافرلرك طبد وکی صورتلردر ومعشوقه بتاخ فمد یعنی برادکی نکی
عورتی اولسه اول عورتلره بتاخ درلر صکره عجی عورتنه قمه درلر بت
پرست بته طابجی بتخانه بتلر اوی دکلیسا بتکده بت اوی دیمك
زیرا کده اوه درلر بتك بچکج بتلاوه بیشتواند در یعنی قبو باغی درسنی

معناسنده بتیاره زشت صورت که ادمی کورجک قورقار بتیاره
باء مکسوره ده بیانی کچمشدر بتیاره دشمن بتکوب بر بیجاله که
جوزروی ایله وصرمق ایله وبوغرت ایله ایدرلر غالبا اکشی دلو
بتیانوید بج بکاف واغزی طغره سی بج بویدم عشق که فوجد عیشی
دخی درلر ویومری ویصی ودخی اول نسنه درکه بی اندازه وبی اندام
وبی ضبط اوله بجک حیوانات اشنی بخت بختن لفظندن فعل امر
هم لازم هم متعدی استعمال اولنور بیشدی وبشوردی معناسنده بجاد
بخادن مشتقدر مغان لغتنده مجمع علم معناسنده یعنی بت پرستلر
لغتیدر بختکاده یعنی الك بختکا وندول که انکله اوکوز بیلر بجتی
باء عربیله وخاء معجمیله ایله لسرکه دوه عربیدر بجرک طاغی باداغی
که بیابانیدر بجله یومیین بخنکان یعنی بجدید تکنده وجوق وجمدك بد
عربیدر لابد یعنی کوکلی وفارسیده بت یعنی صنم ومعنی بوذ بدفون
اغلی طغره طرهنده جوره بانی نصیبلو بدنذ بور که نغنا بدکی
خوش عجولی بر اوندر بدوش امید بده قاوکه چقمق چقیجی اودادن
المور بوطلکو براده اکدن دوشن خوده بر آردی بر اشق ویراسر
ویران براذنشق اوکندره وقش نصمدسی بر آرجفت وقیش وطنفق
معناسنده احمد ابن طولی اسمعیل بو لغتی هم باب مضمومده وهم
باب مکسورده کتوردی برآن زنانده کسکین برام براه زینت برآن
تخفیف ایله ماضی معناسنده کجدی وکجنی براید قلم بوندسی برابخ
درلر بربو قرنجی واکی کوکی وطاغلو باشنده اولان بوقش برالك بورنچ
ویلکش واشکین طوار بوحیاتی نشانه برلط ضمه ایله خیانوددر اصلی
نشانه ایله در برخاش جنك ونشانه بوخو بغدای انباری و
نسنه دن اوو کلرو آتش اوی بو لغتلر باب مفتوحده کلمنه

بورد الحمید قاتی وجامد دورنك دن بر قسمدر بردن لفظندن
صیغۀ ماضیدر واداق معناسنده بر وباء عجمیله مشکل معناسنده و
لغزدر که توکیده بلجد درلر برده مثله وبکلنج دخی درلر بوداب بی
چاوشلرك های وهوی وضاول بورتلری بوداتی چوق بیلور معرفتلی
کمسنه بودك یعنی برد یعنی لغز ومهذب معناسنده بر بادبوش حلیم معناسنده و
بوك کوتورد بوك جکچی حمول وصابر معناسنده برداز مثلی برترقد یعنی بوی
هم صفت ذاتدر بوجه معناسنده وهم اسم مصدردر بوجه ان معناسنده بردی
حصیر سازی بردك طبق بردل دالك کسره سیله بهادردکلور معناسنده عربجه
شجیع معناسنده بولان درجنك هم از بیم جان حمله کرده سوی صف دشمنان
برزه سیجق وخاو که جوقده وقاشده برزه یعنی برر وفرنیدی وقاو
ودوتوق بردین آتشکاه وصاحب آتش کده برسی برسیدن لفظندن صیغه
امردر صوردیمکدر بوسان صوررق بعضیلر الف نون مبالغه ایچوندر
دیدیلر برسی باء عربیله بولار وقشاعی ومهاد وبورات بورنده اوردقلرف
یواسنده ویعنی بوزبرسن بیوندرق بوبرغ صوبندی برغوز بلغور آشی
برغل م بوك طوق مرصع یعنی قیمتی طاشلر ایله اولان بوغمق برکسون ابر
بیوعی بر کنج قوزلو حلوا بر که ایو کلمش صو اکثر یا کعبه بولنده اولور مشهوردر
دربوات قوشدر صوکاوزده اولور برمه منقب وطاش چلك برمه
ابر بعضنده ابر نصح اولنشدر بورند بوملك برلنی باغی اور توسی وبلجود باغی
اوزناسی بربیش قرقلق که انکله مون قرقلر وفرنده نسنه کسلك بربیش
مفص سیخو سی بردر لوخشنه لکدر ومعنی ابر وبعنی قاش همزه تخفیف اتغلو
بوررفتن لفظندن امردر یوری کت دیمکدر بروت بیق برودوشنجك
نسنه بردن طنره معناسنده بردین چولك برهنه طاشی چلك برخمید دخی
یکی برخودم برده آرایجق برکوهی طاع یکجبی که بیاباندر ایمه یکی دخی درلر

برطایفه سندو سنانده برجوره رنك اوندرلر
درلودر لونشلر وچکلر وخوش خوش بغللو
صولر ایله چم وار استه در دایم خوش اوازر
وسازلر ونغمه لر اشیده بلور بلمزکه زمزمه در
ودکیز صغره زیحه اوراده جیفو اوتلر
نفس پرورب الدفحه هوار وشی اولور
اول اشقر اوتلر ایرنه اولنجق نه دکیزه
کیدر
حکمی

بز قراغی و قیرسی و بوز و یلدرم واکی کوکی بز دیعنی بز دیعنی نعز بوزک
ذاتك ضمه سیله دراتك وکافك سکونیله عظیم و بیوك معناسنه بزرکوار
اولورق وقتی اولو وکندو ذاتنده اولوتق ایدیجی وآیدر لرکه علم اهلنه مخصوص
وجبار معناسنه دخی کلور بزرکی اولوتق بزرکواری قتی اولولق بزغالد
اوغلون و بوزاغو بزغند سوموق بوراغی و قاتی اواذیدر ددیلو بزك تسبیح
قوردی و حمام بوجکی و بکزی دوه جکی بزغول یادی دکلمنی بغدایدن
بشق آتی یعنی بلغور بزم قراغو و طمان بزموی جوبر بزونك یانقو بزدل
طیق و اشق وشتالنك یعنی بالدر واغنك و قرجو غزلرك دیسلم اوبونی که
عربجه حکیلك درلر بوقول دیسلم اوبونی اوینایجی بزماورد نوالدو قاضی لقمه
سی و بو سفره لك بیجك طعام بزمایون فریدون اوکوزینك ادیدر بزوغ کون
وآی و یلدز طوغمق بزوه بزو هیدن لفظندن صیغۀ امر و وصف ترکیبی در
یعنی جد ایله بونسنه صورمق بزهان کوزنك معناسنه و قیغولو بزه جد
بوجی بزه قره غو و قیغو وجست کمسه بشت سویق معناسنه و دکرمن
بسکی که دکرمن انك اوزرینه دونر واوقد حمالی بستان معروف و مشهور
سبزه وات اکلن یره درلر عربیده جمعی بساتین کلور فارسی سنده واوایله
در یعنی بستان و بوستان سرندیب دینه بوشهرك اسمیدر بستان افروز
سلطان بوکی دیدکلری چچکدر و چکدم واوروز اوتی دیدکلری سمز بزاقدر
بستان ابروزم بستانك امجك مثل بستان و قنقلق بسنج بر اعجدر بادیه
اولور بسنك اکذه سجد معناسنه بسند فستق بسد مرجان واود اوق
ایجو باذنه کمرشیله افصحدر عربیده مرجان قزل طاش کبی نسنه در بحرت
دکزندن چقار بسد اولدرکه بعضیلر ایدر انجونك اری سنه در لرخورده
مرجان درلر بسنك بر طاغدر انده کوکرجنلدن عنبری نسنه اولمز یعنی عنبر قوقی
اولمز و بو نیت ایدوب انده وارانك هرنه ایسه بتودرلر بسر خرما قوروغی

بسوده ال

ال ایله بوقنفش نسنه بش آت یلسی وقبو میخی بشت ارقه و سبك وارقه حمالی
سمری بشتی که دیوار یصدوغی طیابورلر وحینی ومحنت وغلامن بشنه بست
ارقه لیج یعنی ارقه ایله بوك کتورملو اولیجق المتنده قودقلری نسنه یه ارقلیج
درلر ترکیجه بشنتوف مغیله ندن عنبری بو دکندر بادیه اولور ایدرلرکه بویا
اعجیدر دکنلی بشنتوزم قوردا اشنی بشنتمار سکودن بشتمار دنتلی واولور غله
بشتمارم و قوبرق دبی بشت مهره اوکور غه بشتنك طبقور قوه کی بشتواره
ارقه یوکی بشنته دیه جك و بوکسك بلك و یغزن وارقه یوکی بشنته باغ چمن
بشتیبان قتل اغاجیدر اوکی وقبو باغی و هرنسنه که انکله محکم ایدرلر بشتیبان
درلر بشتوانم بشتغینی براغاجدرکه انذت یای ده و زرلر بشنك طغرجق دبوك
قراغو و فورجق ساج وقیو کجی قتی بشکوك قوی کوده و قوی اندامیلو ادم
وانبذه حتی یعنی ادم و بوك چچکی بشکل قنی و فورجق ساج بشکول مثل بشکوکم
بشنوزه بر طعامدرکه خرما ایله بشورلر بشنك نشان قدیم بشنوزه خرما مثل کاسه
بلوط و بعضی بشنوزه بشیز بول بشیز نشان سکه زن بیتی مثل بشتنی بعزالمه
آتنی بغادجوی و قالب جوره سی بقبنج جورك اوتی بقراط مالك الصحه معناسنه
بف ادفورمك بوك بعضی غوك لغت بهلوید تغش فخری بك وغول وجغر بو
اوجنی بر معناسنه در دیو روایت ایلدی ترکیده قربغه در وچچك بکا بو اعجدر
بکذاد واذکل بکذر متلد بکران کوما بنلو لغتنده چولمك دینه درلر وممالك
کوردستانده چولمك یاغنسنه درلر بکوه خرابات بکماز نبیذ بلند عنوت
بکمات غالب بکیو حیار شنبد یل کبوی وایاغك وکجه سی بلاه رغو خوادزم
لغتنده قاجغوند درلرکه کوبجنه معناسنه در بلبل مشهور و معروف قوشدر
بهار ایامنده درلودرلو فریاد ایدرلر هزاردستان معناسنه عربیده جمعی
بلابل کلور و عربیده عندلیب دخی درلر جمعی عنادل در و بلبلان بهاریا
فریاد ایتمسنه سبب اولدرکه ابراهیم پیغمبری علیه الصلوة والسلام نمرود

منجلیق ایله اوده اندیغی زمانده آتشغه ایوزکی جمیعی قوشلر جمع اولوب طوتاملر
دیمشلر آتشه یقین کلیجک آتشک حرارتنده دوبه میوب قاچمشلر بلبل قاچموب
ابراهیم پیغمبر علیه السلام مدن اول آتشک ایچنده ایوب قونمش کل گلستان
اولنجق ابراهیم پیغمبر علیه السلام عشقنده فریاده باشلمش شمدی دخی بهار
اولنجق اول عشق خاطره اولوب دخی فریاد ایتمه سنه باعث اولدر دیمشلر
الی یومنا هذا اولادی ایله فریاد ایدرلر تا قیامته دکین دکمزلر بلدرلر جاک
بوکلر معناسنه بلدرک مثلی بلاودیرامز بلاودهم بلبل عجمی قلقل یعنی اسپی
اوتکه بوبودرلر و بوبلغی اولقلوجنق بلبله کلقندر وامرکلی بودق عربیده
بلغور معروفدر آشدر بغدای یورلر بلغوند فکر کده عورتلر قزلجه سی دربلقیا
اعلام رجالدندر و برمشهور پادشاهدر اسمیدر بلق بر صودر بلکنمک طرفه
ومسخره بلک بکوک بلند یوجه و ایلو معناسنه بلیدی یقو بر وازی واو
سیجی دایره سی بلواز دیواردن جقن درک اوجی بکوج سست اندام بکو
بوکلر کانلر درعقلسز و دینسز حرامیلردر بلور کهنه یعنی اسکی اولمق و منقیم
اولمق بلور عربیسی بلور در بانک کسره سیله و لامک تشدیدیله و فتحیله
وضمه سیله دخی جایزدر بلور طاشی که اق مصفا طاشدر بلوسن بی حد
ویلتقلمق و عجمی امید بلوغ صاغمق بلوک دوه قجی واوق نشانی و طوقه
وطوبیقر قوتی وطایفه معناسنه وحاصل ولایت که برکمسه یه تعیین اولنمش
اوله بلوکان طوایف یله تاریق وکفه سی بلنیست عجمی بلید بن هرنسنه
نک دبی مطلقا حرمانن وکلبن درلر وشجره بر نوعدر احمد ابن اسمعیل
ایدر هرنسنه نک اخیرینه درلر نمان مادن لفظندن صیغه امردر قال
دیکدر بنا درجیال دمل معناسنده وبلونسنه یتنو مه برج که یلم قره دخی
درلر بنجنک صرجه بنجشت یوندن وکوکندن قومش نسنه بنجنک زبان
لسان عصفور درلر برا وندر بنجه الی بنجه بند قصبه که عورتلر باشلرینه

اورتولی

اورتولی بخته علجوودر مانده بند جیلاوق وکنه که طوار ما بنور بند وصو
کوده مه سی وحرکت ایلمش کسند بند آدانباردار وصاحب المال معناسنده بندر
منثلی وشفره بندق فندق بندقه بر درهم و یلحود بر متقال دکمان کوه یوالنعی
بند دزنجوالدز بنده کنده که طواده یا بنور بنکاه یوک یاپ وقبیله یا ینکی
کوکلر جقادجق جیابن کوه طاغ دیبی کوهی بودانه درکه بشل قابچه وادیبی
وبوکالک معناسنه بودار ودر بنه رخت واغرق وعیال بنلاه دمل بنیادم بنیو
دکلاه دبیك مستمع اول معناسنه بوقوتی اخنده یا ایله دخی جایزدر امید معناسنه
بوق مثل بو یعنی پوب بساط واو بوکه وجادر اجی معناسنه در بوبابر
درلو طعامدر بوب اندین بارکاه بوتی هدهد بوبک مثلی بوینه مثلی ورذد
بوبو هدهد بوتاب عجمی بوطه واوق نشانی بوتیمار باالقحل پیچ آدصونلر و
بقشمز نسنه بوج بومری و بعض دبوش وهر نسنه که اندازه دن ولطفدن خارج
اوله کابوج پیج درلر و بوجه بورلی بوج یعنی بورنلو و بعض بورنلو بوج کوزی
جیقی عجمی پیچ بوغل بو یوم که طبیبلر قتنده معروفدر وبالک مخی و بخمکان بو
مثلی بود وجود معناسنه وبودن لفظندن صیغه ماضی درکثردر که ماضیدن
حکایت اولور ورابطه استعمال اولنور سنه کیم جان بود یعنی جان ایدی و قرارگاه
بود بانک عجمیسنک ضمه سیله اماله ایتمك ایله قاسنك وبرك ارنجی و اماله سز ضمه صریح
ایله قاو معناسنه بود بند اغربندی یعنی آنجی و بکلمش نسنه بود نامود اولدی
اولدی و ایدی دکل ایدی بودی اولیجق واولماسی ممکن اولان نسنه بوده و
بودی اولدك واولدی دا ولدی ایدی دیکدر یا یا خطابدر یا ماضیدن حکایتدر
بوده بوش نهی معناسنه و جورشن قوزدبر بوز و بغابور بندم بو نفرزند معناسنه
بورشت درلر یعنی بنم ادغلمدر وبولاد معناسنه بور فستقی رنك بوره بر طیراق
درکه بو بحلر استعمال ایدرلر بوریا حصیر سازدن معناسنه وساز وقمش
بوریابان حصیر اورجی یعنی حصیرجی بوری معروف سازدر که اوفورلر

جالنور ترکیده دخی بوری درلر بوریه زن بوری جالجی بوریجی یعنی نی بوریجی
میخ اوجی بورد ودق حیوانلرك بورکی دیرلر قوشلر منقاری واغلان وبالدر وسیوی
سوبلك بوزه درخت اغج بوزه اوردکی وکیدجه بالدر بوزه مثلی بوزه جامه طون
خاوی بوزنی دلك وعذر وبیند بوزنج مثلی بوزنه میمون وقنطار بوسی ونمد
بوسه م بوست دری هرنسنه نك قابنده دخی استعمال اولنور بوست بادام
بوست جوزدرلر بوست پوی طباغ بوست کاله سیلمك درغی وکورك نمد
سی بوستان بمعنی بستان وتوقلی یر یعنی قهوه جوق دیمکدر ریاحین و
سبزوات اولان یره درلر بوسك اوبدجك وقنت معناسنه بوستان
صغری بوستین عیب لمك بوستینی باء عجمیله کورك بوستینی دوزکورکجی
بوسلمان خروس وهدهد غربیدر بوسیده چوریمش بوسیدم م بوسگاه
ایوان پادشاه اوپلجك یر اولدوغندن اوتوری بوسه یری درلر بوسکدم
بوش باء عربیله چابك معناسنه بوش اورتو معناسنه بوشیدن لفظندن
صیغه امر درو وصف ترکیبی در بوشا فکر اندیشه معناسنه بوشاکیسی بوشش
بوشیدن لفظندن اسم مصدر اورتنمش دیمك در وادر تو معناسنه بوشنك
بجنك یعنی کرکی کربه معناسنه بوشند اوربوخجك وکیجك بوشیده مستور
وباك عورت واوربوت دیمك در بوغ بوغجه که ایچنده توماش تو بادلر اصلی
بوغدر بوغجه بوغجیز دیمك اولور تصغیردر بوغنج چورك اوتی بوغز تخمیر
ایتمه عجملر استیدر بعراق م بوغنده برصرشقدر صادر دلده عی اغلجی توز در
بوزنی بورکه چاك دلرونای عراقی بوقلمون برحانوردرکه صوره یتمش
ایکیه رنکه کیرر وختطاده اولور آدم نره یتمش ایکی درلو رنکه کیرر روایت ایدر
لرکه بر قوشدر صوبه طالعجه بر نجه درلو موج دیرر وتازه اکنلکده درلرل اسنه بنجه
درلو درلو موج ویرر درلو درلو چیچکلر ووسلون آدمه وکلستانی کجاید و
عجب کلورکه هر طرفدن باقجه بر درلو رنك کورسیور وایدرلرکه رد رکا

بوتنه

نلوندن کنایه در بولك اولیکه دیمکدر نعل معناسنه بولک باء عجمیله فاو واوك
وتخیل قبوسی اغزنیه قودقلری چالی وچوب جوب بلوریز اولسون دیو توزرلدلیز
توده درلر وتخیلك قبوسنه دخی درلر بوکان بوزلق بوکان کاف عجمیله اوغلان
یتاغی رحم معناسنه واو لحزد ولدرکه ترکه التند واوستنه قورلر ترکه یاتق
اولمسون ایچون وقیون بغرسغی دربوکه مثل بولشبولک یتیو معناسنه ترکیده
دخی بولك استعمال اولنور وپل معناسنه وکاروان سیاف وغز یخانه که مسافرلیجون
ابدرلر ومغفیر یعنی دمورتقیا بولجار اعتمادیری وجنك یری بولکنجیاك طرفده و
مسخره بولکندر مثلی بولکندر رشوت بولك باء عربیله قوش بوریی بولاد آهن نر
یعنی جوهر دار دمور ودمشقی بولاد واندرج بولعجب طرفه نسنه عربیدر بولعج
م مسخره بولك بولوك معناسنه بوله یا مبل قورد دیمکه قودرز قورد دیدرلر وبحریه
اولنمش فاون ولمزك بوم بیقوش دیدکلری قوشدر ویرانلرده اولور کوندزین
طشره چقمز بکجیله آوآولریاجود آوی اتمغنه کلور دیرلر حق تعالینك امریله وادکینه
درلر وممالکت وسرحد وقرارکاه بوم همین ذلزله وبوتجار قول یری که انده جنك
بون بمعنی بن یعنی دیب وبر مملکت اسمیدر وایرو ینکی سی وبون معناسنه بون
نکلمنی بوه بیقوش وبیقوشه بکزر بر قوشدر واوکه بوهدهد یعنی دزوده
اضطراب بوی قوخو یعنی رایحه بویا زیاده قوخولو نسنه صیغه مبالغه در بویا باء
عجمیله بکلکی طوار بوپان م باء عجمیله بوییدن لفظندن صیغه مبالغه در بکلکی
دیمك اولور بوبدان قبرجی ومسك وعنبر قوتسی بویان قوقرق وبر مملکت دیده
بوبال معدنوس واپوادانکه عربجه فیصوم درلر بوبیزه امید دار بوبیش بوبیدن
لفظندن اسم مصدر بیلش دیمکدر بوی فروش عطار بویکان اوغلان یتاغی عربجه
رحم درلر بویکان بیشکجه دانه جکلر در دیشه ضرر ویرور بویره که دخی ضرر ویر
وادر بغدادیلر اکا مشغله البطالین درلر بوی یادران ایوه دانه وقوان
جیجکی بویه عشق بویه باء عجمیله آرزومند بوییدن لفظندن اسم مصدردر

بلمه یوریه معناسنه بوآوکه قوتنی بهادوج یونبطمان بهتان معروفدر
یعنی ایتمدوکی نسنه بر کشیه اسناد ایتمك عربیدر بهتت علیه درلر یعنی
انك اوزرینه یالان سویلدی بهوت اسم مفعول در بهتان اولمش وعاجز
قالمش دیمکدر بهتر دیهادم معناسنه یعنی ریخی عربیدر بهی عربیدر اغاج دیکنی
دیمکدر واکلجی دیدکلری اوتدر یاپراغی اردیه باشنه بکزر وچتناوتی بهوگیبی
اوددن صررمق یانمغه قریب اولمق بهم عربیدر مشوش دیبوردرکه اکا ظفر
بولنمز ومشوش بهادرکه اکا ظفر بولنمز بیاذ نغی ذوبان مرضی ومطلقا معلول
اولمق بیو کلن وینکه وتنوه واکرا وغلادن وکوه دیدکلری خوردجغز که
کیبی بوهلاوك ایلر بیوس امید وتواضع وکنز وایچون نه سویلرلر دیو دکلهیه
بیون عربیده کلن وعروس درلر **باب التاء المفتوحه** تلحوفد ریحق معناسنده
ادات تعلیلدر کلام بجاره معناسنه مثلا آمدم تا توا بینم وانتهاء غایت ایچون
کلور مثلا رفتم تابمکه ودوام معناسنه وقات معناسنه کلور یکتا دوتا کبی که
اولور شرط ایچون کلور مثلا بجز اتا تونانی من نیانم تات شعله وحرارت
دریغ دیچ وطاقت وتبزاك دبوکلك ووصف ترکیبی دخی استعمال اولنور
مثلا عالم تاب کبی وبت معناسنده ومردم عالم دقرجشمق وبورغشمق تابال
اوزدك وقنت وبوی قد معناسنده تاباطبق وطوتامان یلدر ایچی تابستان
یاف فضلی تابستانی یازلق ویایلق تابستان طیلسان تابنق تاییدن لفظدن
اسم مصدر یلدرایش دیمکدر دانش وقرش معناسنده تابل آسنه دوتلون
هوج وهوجر تلمالك یلدر ایچی تابوت اولوتودقلری صندق عربیدر جمعی
توابت کلور تابه طواکه طنجره کیبیدر اما قولیلری اولور ایچنده طعام پشورلر
لرتابه یلدرمق وایدنلق تات تاترا معناسنده دروبرطایفه نك اسمیدر
وتعلیم خانه ده آنده قلری اوقودرلر تاتار برمشهور طایفه نك اسمیدر اصلده
ترکك کویلوسنه درلر وعوامه درلر ترك مغال درلر تاتاریك اوکینك توتنه

تاتاری

تاتاری بو نمجلو نفتان وخوب کوهر وابومشك وخوب دلبر وتاتاره
منسوب دیمکدر تاج عربیدر جمعی تیجان کلور افسر معناسنه پادشاه
لربا بشلو بنه کیرلر کسوتدر وخروس ابکنه درلر تاج بوش هدهد تاج
خروس سلطانی بوکی دیدکلری چچکدر تاجك خروس ایکی وتلج لفظنك
تصغیریدر یعنی تاججغز دیمکدر وبوقومك تاجیدر تاجك م وولایت فارس
تاجیك ولایت پارسی ولغت پارسی تاج کیانی پادشاهلق تاجی تاجکی که
درلوقفنا ندر تیموری دیارنده کیورلر تاجدار متل تاج تاخ طبق وبراعجه
یقمقدن عربیده برامر یعنی اولماز تاخته قوشلمق آت وایجد ایب تاختنه
اوکذل آتی تاد باشی دستی وعیوری سنه نك دیده ی وبراد شونی وکوشی
وطمان وقراکو وبوله عن تادلج بیغما تالاج مثلا وآواز وشغله تارخ براهیم
پیغمبر علیه السلام باباسی آدیدر تارد کننده که طواره یا بشورتادك دیه جك
تادمار طاد طغان تادمیغ طمان تادم مثلا تاطادم وقراکوا وتاده بخار شونی
وقیان یعنی بوك تارز وواوست قفتانی وقرلغو بوجق وبیل معناسنده تارك
قراکولق تادکی مثلا تادخند تازانه قیمجی تازیانه مثلا تازه کنج دیمکدر تاز کز
دم ترك تازه دخی درلر واولی سکوتی تازی عربیدر رود دی آت وآیت تاز
کارد بودر لوبجقدر عربجه ندر یه درلر تازینك اول کمسه درکه فارسیدن
دل بلیه وبعضیلر فارسی بیلنلر درددیلر تاسه طار لغمق تاش هلاکلر
که یوزده عورتلر چویدلر لر وشریك معناسنده مثلا خواجه تاشی وسبقتاشی
درلر یعنی خواجه ده وسبقده شریك لودر دیمکدر ویر مملکت آدیدر تاغ قره اغاج
وهیزم معناسنه یعنی براغجدر که اوددن اولمدن عیوینه یاز داودی چوق
سویمز بلکه بوهفته مقداری طورر عربجه شجرة عصا درلر وبونادغجدر
وطاشلیجه لرودا غلجیه یعنی اجاودا غلجی وسیجق اغلجی تاغوش تایینه
صوبه باتورمق تاغستان العنلق تاقیادر باشی درلر بواوتدر تالك باغ

62

آصمه سى چيبغى وجوتلق ايغى تاكداند بوكلمش ايلك تاكهج مثل تادراج وبانك
ومشعله تالان يغما تالانگ توبيز شفتالو ولغت پهلويده ضيي معناسنده درتالك
سلاح دوزيجيلر واغرجنك آلتي ودخم معناسنده تالسان يعني طيلسان تالشت
م تالش ادق بيكي تالجك خوروس ايجي تالواسه يعني طاسه يعني طادلنمق تام يعني
تمام بتون معناسنده عبيدر تامواره ابريق تان سزك ديمكدر ان شما معناسنه
دكوچ قوت تاو يعني تاب ديرلر ايله داوامانبنده تبادل ونوبجي واوردرو
قاراوبنده قمشي اتمق ودكشمك تاوان اودك يعني بورج والم وبورجلو و
جرم وجنايت صوچ معناسنده تاول ونزاغو وبوغه تاوان توسن يعني رام
اولمدق طوار تاوه توكيده تفق درلر تاوه دخي درلر تاه قات تا معناسنده تا
يعني همتاى مانند ونظير معناسنده تايه ايچنه ايلك وبونده برجي باغ تب
ستمه تبا يعني بكدار يعني داز كل وصالح وير تبار قوم قبيله وكوركه وهلا
لك عبيدر تبارع وظيفه تبان طبراق جيكجى كمند تبا يجه سادهء تبا يجه
كل فردنى تباه اوغون ديومز وفاسد تبايه بورتي واكتنلي وبرده لو قليد تبت
بر طاغدر انده بر قيو واردر ايچنده قرق درلو دللداوار كاور يعمور يا غند
اواز كلمز دكزاورتاسنده درهركون انده اودينار اما دكزدن صوچقار
سونيدر رتب باده ستمه دتره سى تخال دوودقده جقن اوجق تبخاله مثل
تبى بالطه تبر زين ابرنجايغى وجوماق تبوك طبله تبوك اسيا دكرمن دشكيى
ازينه معناسنده وتوقمق تبر لحام طمق اويان كجى تبوم اولوخاتون تبرزن
بالتدجى تبست يعني تباه وفاسد واورجك اوى بتسته بجعلو فرنكى
خالى تبنك سنول ابر شيمدر كه انكله جوريلر اورلر تبش حرارت اسم مصدر
بقشى معناسنده توشى مثل تبغور قوش منقارى وجوبانك اغز چوره سى
تبنكو صدرق وانبار كه تركيده صربون درلر وكور قيوايچنده سبرتيدركه
تبنكوى مثل تبنكه مثل تبنك كبه نك درسنده بولغت اصلنده داللدايدى عجمله

تطرف

تطرف ايدوب تا ايلد اوتورلر انلو يعنى محتشم محكم كورا وغلاون وقيو مجيلو
بوطه سى وقالب كه ايچنده التون دوكرلر ودزيجه معناسنده تبكوب
بورنجالدر كه جوزر وميله وصومسق ايله ايدرلر اكيشى اولور تنور بر مملكت
اسميدر انده الحمد بر دكرمن واردر يونس پيغمبر عليه السلام بالغدر
غدكى دماغده يونس پيغمبرى سورسك طور ديسه لر طورر وينه يورى
ديسنه يورر تبورك دف دركه جلاجلر ودخى ديدكلرى تحته جقلودر كه
اوغلانجقلر وقوش بازلرى انكله قوشى اوركدرلر تبوك طبق تبه هاء
ملفوظه ايله شوره وزننده تباه لفظندن تخفيفا ولمتى تبنيده دخي
اوى تبيره طبل وكوس وسورناكه جلاجلر ويازه معناسنه تبيره مثلى
تبيكه انجيلر بشمرك اتمكى انكله الدرلر حتوودرلر يعنى توكيده كوركه
تبلى مثلى وطبلى تبخ صيق تكنده لى تفته تتار يعنى تاتار كه معروف طايفه
در وبابلى معناسنه يعنى بوى يوى اردنجه تتره سماق تتري مثلى تا
تانيدنك فتحيله بعضلر كلاه تتر يدر كه كلاه امير اندر ديكدر واينده لر
كه تتر ترك طايفه سنك غايت ادناسنه والحق وجاهلنه درلر تتنك قوم
جبلر قالبى تبنك معناسنده تخت پادشاهلر اوتوراجق كوه وددر تخته
معروفدر توكيده دخي مستعملدر وبصق وعريض معناسنده تنكم قماش لوده
بر تخته بوردرلر وتنتر تخته سى وادرنجك اوى تخته خانه جندره وفصح
واسكنه اغاجى تخته كفشكوه بشمعني كلاسى تخته نان بصدعج وانكجيلر
تخته سى كه براد زون اغاجك ايجنى يرا اوپارلر دخي اتمكى انكله فرونه ايلدر لر
تيكه معناسنده دروسنى معناسنده تخجل جمدك كرماني لر توبجى درلر
اصفهانيلر تسكنج درلر وتوكيده جمدك درلر هر يرده بر درلو اصطلاح
اغلر تخش كوكل طارلغى وغصه دن اولان تغيير حالده درلر تخش
تبوك كه انكله اوق انارلر واشغه سور تمك تخكلون چنك تور تحكلو

مثل تخم بازاوی و ترکستان مملکتی تخار عصا و نعلین تخم چادر، و کنده قوتر کونلك و اول بو که ترچیل اغاجك اوجنه بوکدرلر دخی تیار اولنان
انجهٔ رشکوی اتکلدیره دوشمه دن طوترلر و تدك دراج دیدکلری قوشجغزدر
تذرو سکون ذالك فتحه سیله درانك و واوك سکونیله تذرو شیلی و مرکلاك
قوشی و دراج ترپاتی و ادات افعل تفصیل در مثلا ایدرلر به تر و مهتر یعنی
ایورك و اولولق ترابو کسك دیوار تراب صو سنزدوسی و ترسلك ترا زو معرب
در عربیده میزان معناسنه ترنکبین بصره بالی ترانه اصول الله ایرلمق ترب و تنجه
دیتمو کتمك ترت مرت طرطقان دیمکدر ترشد باطل ترجمان بر دلی غیری
دله دوندرمك اداسیله مکدر لر عربیدر ترح رانك فتحه سیله و حانك سکو
ایله فرحك ضدیدر غم و غصه معناسنه عربیدر ترحال تونتی بوقی ترخان
معاف و مسلم معناسنه و ترخون دیدکلری سبزه که ینور ترخانه معروف شنه
ترکیبه دخی شایعدر ترخفنج اغربصمق ترنجه باغ تکلی ترخون معروف سبزه در
که ینور ترخینه مثل ترخانه تردامن ناپاك عورت و اوغلان ترزده قاضی
بتیسی یعنی تجت و بیهده کوی یعنی عبث و باطل سو یلین کمسه ترش قورخو
عربجه خوف معناسنه ترسان ترسیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در زیاده
قورقوجی و قورقاق دیمکدر ترسا نصرانی بعضلر اوده طبان کافر دردیلر
ترغند جوکتدن قالمش اکبری ترف بنیر قوردی و قتق و کشی ترفنج ابجد ضرب
بول که اندن رختلد بچیلور ترفند جمیع عضو صلح محال اولمان ایش و یلان
و عده و صنوبر و صحرا خیاری ترف قورخولو ایش ترك ترکش و تولغه که دمر
تقیه در جنکده کیرلر و ترك لفظندن تخفیف اولمشدر و بیند یعنی یه و طمع
ترکی الکمش ترکه و نطس ترکان خاتون ترکش بالك ترکون قتراله یعنی ترکی
ترکنهادکش فرشدره جوق نکته که بعضی یرده ترکجه کسکون درلر ترخی بر
معروف داروددر ترمسه ایکی قیراط اعزی قیراط نصف دانك در، و دانك
بر درهمك ربعنه درلر ترم بلوط میغ معناسنه ترموده صالبجق ترمش کرتلن ترند
بر صرو جه کوجرك قوشدر ترنك باك کر یشنك آوازی و برغمق و زحم ترنکبین بر
دارودر ترنج ابجد ضرب بول ترنج معناسنه ترنجی حمدلملك ترنیب صاورلمش کل
حاکسر برباد معناسنه ترنیان طبله و مثنی سبدی و جیت و غلبیر ترونده بلاون
وعده تروه ابجد بول ترفنج ترنج معناسنه ترویه منلد و بسنه بشمد اولمش بول
تره مطلقا سبزه که بستانده اکلور و ینور و رانك تخفیفی و تشدیدی جایزدر تره
هاء ملفوظه ایله ذبره معناسنه در یعنی کمون و جمی دصد مه سی تره دوغ بوغر
قرشمش تره تره تیزك فجیدلر براجی بو اقدر توه کبی ینور ترپان ترنیان
لفظندن تخفیف اولمش یعنی مثنی سبدی و غلبیر ترین یاشرق و ایورك ترین
و اغو بنفشه ادنی و ترشانداشی ترینه باغ کلمدسی و ترشانداشی ترتوه ضرب بول تز
فرجان درلر بر کوجوك بوزرق قوشجغزدر قرللغده مایلدر ایکنده او جماز بغلرده و
کلستانلرده اولور لطف الله حلیمی ایدر بزم و کلابتده یعنی اماسیه دیادنده اول
قوشجغزه قرجن اصفهانده ترنده درلر ترنز اء عجمیله بوقش و فرق و هنوز بردن
چمغمی اکی ترد بر فره مسد چکی که در اکی ابجده اولور ترده دکومن طکوزلغی
و جقلداغی و اولق و دکومن فردی و سرکه و دکومن اولوغی ترد سکلن
تره ادیه و بغدای قلجغی زاء عجمیله و عربیله دخی جایزدر و کلید یولسی و سقف
ومیان سرای و بتر خانه یعنی اوستون اغاجی تره آسیا فقره یعنی دکومن
اولجکی تشخر استهزاء و طنز عربیدر تست لکن تسو لکی حبه در یعنی دانك
یکی در دی بودینادر دینادك سدسی بودنك در تسو اکی جکو دکدر تسو
دینادك سدسنك ربعی اولور یعنی یکرمی درت بجنندن بر بجنی اولور
تعریب ایدوب تسوج درلر تسی او قلو کوبه تشی عمی ایش و بجقی و
سبوك کسر و سبوك اغاجلو براجق بالمه تشبیل بالق اولدسی تشت لکن
یعنی تست تعریب ایدوب طشت درلر تشت خوان سی تشند عت

نامه و بشل کو بجك وطغار و تکمه نشتی میکائیل علیه السلام تشریف
عربیدر خلعت کیومك واولمق نشرین تاریخ دومیدن ایکی آیدر
ادیدر نشغ عربیدر ال ایاق بورلمك ددو لکر لرك آلتلرندندر بر
اورون اوجی سوری دمور در دیوار دلرلر نشند صوسن و دشند
معناسنه دخی استعمال اولنور یعنی خنجر بلك اصلده بچوك لغتی
دالله در لغت فرس اهلی قتنده دالله تا اورته سنده نواحی واردر
وتباول وهیکل طاری نشو یعنی بالیت و یعنی نشو یتی خوش دل
اولمق معناسنه دخی کلور عربیدر نشهرخ چیتمك یعنی کوزلك
نشتی اوقلو کرپی شی معناسنه نشین سایه کاه تعبیه ترتیب ایتمك
عربیدر تغوتی بوین هیکلی عربیدر نغار بیوك ترکی تغنغ کوبجك
دبی بیوك کله دیمو زردرلر نف فنی قوغنی دیمکدر وتاب معناسنه
دبوغ یعنی بخار وزبانه آتش ونشد بدایله دخی لغتدر تفاع
قفا شکلی وشراب صوکنه ایچلن قدح نفت خرابات معناسنه اسم
مصدر وصیغه ماضیدر تانیث لفظندن تخفیف اولنوب تصرف
اولنمشدر وجمیع معناسنده شو بله مخفف استعمال اولنور واریلك
معناسنه وبلمك وصالمق واوریجك اوین ادرمك وتیزوانی معناسنه
نفتند فرعون نفت بر مشهور مکیفدر نفتیك بونوع بحی قلی در ترکیده
دخی استعمال اولنور اما تانك کسره سیله استعمال اولنور نفد بلنجو
بومحی تفرجه ومشهور شهردر چینده یقین نفتره ترکیده بقلوا درلر
نفتره حشنه سدوکی که تاروده ده طبیبه کوستورلر نفت حرارت
دکیلك نفیره مرجان اتی ونقلع تعند طعنه نفتی یعنی عنابیسی ومرجان
تفتیله یعنی نفیره عجم دیاری آشلرندندر نفته اوریجك آتی نفور
طبراقدن اولان قاب فحق عربیدر فخار معناسنه نفو بوزه تو کرمك

نفثه کبنه وطومار نفثه قیو وسننك اورته سی ننك حمله ویوکرمك ودیلك
ونکبدن افعلندن صیغه امر ووصف ترکیبی در منلاه بادننك واسکب ننك
یعنی باد سحر اینلو وآت سکود شلو وادات تشبیهدر اسمك اخوینه لاحق
اولور ماه یعنی آی کبی ودیب دنقر معناسنه وقوش بورنی وهمان معناسنه
نکابوی بلوب بوبورمق ننك ویوی مثلی نکاور بورغه آت ولکن رونده در
دونده رتازنده ودریك قیو نکوك کاف اولك فتحه سیله وراننك وکاف ثانینك
سکونیله اواجق طلوکه کوکدن یغار برلی ومرك فاقیه سنده استعمال اولنور نکو
نشدیدسز اوریجك اعنی نکبنر تشدید ایله اولنمق عربیدر نکومش اغلیجی نکوره
اوزم قابی نکو اوزم جکودکی اورم صقلدقدن صکره قالور وجبره دیمکی اغلجی
معناسنه نکوره مثلی نکس سین مهمله ایله فرس وزننده اوزم جکودکی نکتش مثلی
نکل امرد اوغلان یعنی هنوز صقلی کلممش تاء مکسوره ایله دخی استعمال اولنور
نکمرغ قوش بورنی نکویارمه نکوز اوزم جکودکی نکولک جالیز شکلنده قدح
که انکله شراب ایچرلر نکه شلوار بندی یعنی اوجقور نکبز مثل نکنو نکیسه عیبه که
ترکیده هیبه درلر عربیسی عیبه در جامه دان دیمکدر نکین خاتون وبهادر تکیه
سوکنه یری عربیدر تل دیه جك عربیدر تلادر ویعنی معناسنه دخی کلور
تلادرین تلاویه قراول تلا نف جبل ویکر یحی کمسنه که مرداردن صقنمز
تلو بوف مثلی انك ضدیدر یعنی مرداردن صاقنان کمسنه تلاج بانك وعلیه
ومشغله تلاد چین شهرینه یقین بر معظم شهردر تلاقوف معجب یعنی کنیذ
کورن کمسنه تلاویه قراول یعنی لعنده بایلدر بره بد واقع اولمش تلاوی
عربیدر طاغلوب مضمحل اولمق وهلاك اولمق تلبد هیبه تلبیه سود لو آتی
عربیدر تلج براوندر وعقرب بوایسه تلنك قنوجی بوطه سی تلنك مثلی تلخ اجی
تلخناك اجیوك تلحد کلرك تلحینه بوخانه اسی تلحن قره بالجق تلواسه
اضطراب تلوسه خرمن جالجی یعنی تلواسه تلومه بجك غنجه سی تلمه توزیلر

اوتوسي واكنده لكي وتكو وسيلك وطوار بوغز لچق بر و فاق كه انكله قوش طوترلر
وبابه يزدبان نله سيان تلي دن زبلر كيمه سي ودروبش تلي تخفيفله دروش
وتكرتلن تلي درزبان اكنده لكي تليسنه الجي يوزلو حالي تليسه هكبده تم كوزتي
سي كه سيل درلر و تكنه اوريو سي تماشا سيرايمك تركيده دخي مستعمل در تمام
بتون تموزه اوسني تكلوك قنا بر ديكلري اوتدر وخيرون دخي درلر تمنده
بلتك يعني دلنزه اكنتي اولان وكلكي وفاه فاه معناسنه بوفاه فاه لفظي
عربيدر سنول كمه يه درلر كه كاه منده فايله سوبلر بلتكه قريب حالدر تمنك
الجي نمتي عوز اوزونه ياز آتي عوز بوطه اوتي يعني نشانه اتجق اوق تن
بدندر كه تركيده مستعمل رتنا ور كوده لو كمسه تنيسه كوجرك حالي كه اوزدن
حاوي اوله مطلقا لي ونخالي معناسنه تنبك قپوجي بوطه سي تنبل كاهل
تركيده دخي استعمال اولنور تنبول بر معروف بر اندر هند و همينده اولور كه جد
بصرلر غايت رغبتلودر تبنه الجي بوزلو خالي وهكبده تنبل مكر و حيله وتنبل
تنخ بيچيدن معناسنه وصقمق وجمع ايمك تنخاله صقمق تنخانه كيسي تند جق
قتلو وتني پراكنده معناسنه تن درست بدني صلغ تن داور مجك عربجه
عنكبوه معناسنه تنند ومثلي اعضاده يمرجك صرت كيبجه اولان
تند بيسه وبوق كه بستانلرده ايدرلر بوشلو اوركمدن او بوزي
ومطلقا درمنه صورتندر والاجد تن زه دكي من طكور لو يعني برزه
معناسنه تنسنه حالي تنستوي بو سيدي دو كه جك بر واولو بو يعني
بركه تحته در تنفسه الجي بوزلو خالي منتل تنبه و كوچوك اوزون ايچلو
خالي داودن صلج تنك بونك ضدي سيله بوفقه جق صودرفيق
معناسنه تنك بونك سكونيله طرع حق وابرقوللكي وجوال وضع
ومشكل نسنه وردنك كه بوكوك برباني درورداغ ديديسي تنكا تنك
صفلجم تنكا دبر نوع طوزدر بعضيلر بورق هندي درلر تنكاي طارتق

تنكاي

تنكاي مثلي وكليد قوازي وابريشم طراجق كيسه تنكنا مثلي تنكو صندوق تنكه
بر نوع الجه در التي الجه حسابنده در عجمده شايعدر والتون تنكيوه طنجي
تنسند واوريجك وجاه هلر بالك بجوزدوكي آلت كه جاغ درلر تنسنده
مثلي تنور معروف اوجقدر بعضي يرلرده اچجنده ايمك بشورلر تنور
آشوب كو سكو كه انكله اودفرشندررلر تنور تاب تنوره يل ايده جك
يلبزه تنوره ستر پوش درويشلر بللرينه طوتلر ودموردن اوجاقدر
دركه سفره كنده چجه كوتورلر تنده ومنده تن درست وكوكلي خوش وشاد
تنوند قتي پراكنده تنده درو تره باغي كه تازه باغدر تنه بر طولمق قماش
وتفتانك بدني واندرون معناسنه ودنتك وجوقي بوغه دكلري تو شخف
دركه غانيده كوچك توشخفدر تنه درود تره باغي تنه عنكبوت دره اجله
آغي تمنا يالكز وتنلر ديك اولور تو بالمه وفردي وقات معناسنه
وكوده سين اچق و صو الكلمن بر وجهده توارة بر اودر كه قامشدن
اولور اچنده سركبي تو يادلر وقد مكاه تو ابل جمع نابل در تابل آشنه تويولق
هوج درهوج در تونيج سرزنش وابليج عربيدر تور يعني تبر تور دنين
ايرده كو توردن نخاق تورنج بر نوع قفتانلق بمنده اولور غايتده تو فعله
جق اولور وقومار اچون بوغز لنان دوه واول دوه نك بخشنده دخي
درلر عربيده ايكيسي بله مفتوحدر غادسيده واوساكندر توش واوك كثر
سيله يعني تبش يعني حرارت توست قازمه كه انكله يرقزرلر توغا بوغزلو
آش كه قره مان ديارنده تورزي ايتله ويوغرد ايله بشورلر غايتده رغبتلو
آشدر تركيده دخي توغادرلر توقيع پادشاه نشانيدر كه برات لوده و
حكملرده يازلور توبل طادلق باش والف تنه قات واوراقي معناسنه ته ته
قات قات نهان يعني نهي نهم هر نسنه كه بيولك ديد نظير اوله واعلام رجال
دندر تهم تن دخي درلر بر معروف ومشهور پادشاهدر تهش بوش اكنز نهي

لفظندن صكره اتباع ومراجعه طريقيله استعمال اولنور تهيل كاهل بعضى
نسخه ده سهو واقع اولمشدر وچوق يجى تمتن رستم زالك حميد ركه
افنديسى اوغلودر درلر اسفنديار ده تمتن درلر حق تعالى انك كوده سن حكمته
ايله باقودن ويمنش تيراعشوه محبوب التاء المكسورة تيراز الكم صنعه تيرى
سفره بعضى نسخه ده صفرا واقع اولمشدر تيراب صونذى صواولسون
غير شى اولسون شاملدر تراش تراشيدن لفظندن صيغه امردر و
وصف تركيبيدر مثلا ادربت تراش درلر يعنى بوت يوجى آذر كه ابراهيم
پيغمبرك اتاسى اديدر تراشنده بونقده تراك چتله وچانلدوب پارلمه وچالق
مدن اولمش صدا ترنده قرجن درلر بوقوشدر فستر فتط ودد زمديلون
خنوا اصفهانيلر لعتيدر عربيدر توست اوج يوز عدده درلر وكوك معناسنه
كه اهل عراقك مكيالندندر توست قازمه وچابه تزك تراك لفظندن مخفف
اولمشدر ترنك ياى كرشى صداسى تيره ييب خاكستر بردان ترياق مصرده
يعنى شول داروردر كه زهرلرك مضرتن كيدرر عربيدر اصلده فارسيدر
عرب الوب استعمال ايتمشلردر تراك ترياز بادث كوكيدر تريان بيوك
سيد درشى كوبى تعنده كعفيلو عربيدر تفرده كوكوديا ديه كلرى دارودر
تكه عربيدر شلوار بندى اوجقور معناسنه تكت قره صقر تكل هنوز
خطى كلمش بالك بوزلو تاء مفتوحه ده ذكر عمرد رايتمشدر تكل الوتن
تل ايله دكلمش نسنه تكين بهادر وخاتون تكيناته جمع تكين درعربيدر
اوسلوبى اوزره تكوب ددكلور صلچلور نسنه صوكيم تم سماق عشلخ
سيحيان تنين برجزيره درادم پيغمبر عليه السلام مشهدى وتنزه
وايدر لركه هوا يوزنده برموضعدر عربجه اژدها دیدرلر تنه يعنى تنى
داتز يعنى ايو تهك بمعنى تنى يعنى بوش وبرهنه تاء مفتوحه ده ذكر
ايتمشدر تنى بوش انى دست الى بوش ونعتى تهيگاه بوش بكر تيب تيخبر

ومدهوش واونكى وبتوى معناسنه تيب بتر اوصوىرق تيبا محبوبلر عشوه سى
تير بوبنجه معنايه كلور اوكه اوق كه معروفدر وقمار دبنك بترى كه اونددر
اوجنك نصيبى وحصه سى بوقدر ونصيب معناسنده ده كلور وتارخ جلولييده
ايلك پان آبى دروفرس المرينك اون اوجنجى كيندر ور رشى لنقوم وبولنق و
ظلمت وكوكلك انكيدر ويكيدر وعطارديلدزى وصاعقه وبارن واهن بيد
كن وسقيف خانيده قونولن الخيدر ويابنجى دكرمنك دركى وقوه وير وكوزنى
وقفتان انكينك چوره بانى وبرقونجغزدر اوكينك مقدارى عراق دبارنده چوق
اولور عربجه شفنيني درلر واودكوزى واوق نعرتى واو قلنجى تيوازه الكم
صعمل تيراز مثلى تيرادن مبور كه اوق قوبارلر تيره دل ملول تيركش بلك
تيرم اولو خاتون تيربان اوق قلفى تيره بولنق دقره كولوق تيره رنك بولنق
وقلاوات تيره كوركوز درلر غلبير كبيدر تيره تكام اوبان دماغى ودماغ
اوبان تيركيدست برالدن آتلان اوق يعنى براوغوردن آتلمق تيريخ قفنا
بوغجى وچابكى تيريزمثلى تيز كسره نك امالهسيله كسكين اوفى وكگره ويجل
ديوركين اماكسره صريح ايلماه اوصوريق وضرت تيزتيب اوصوريق تيرنماغ
عجيله اكى اوغلدر يعنى ديوقش تيزناى قلچ ويجيق اغزلعى تيزكام بوركين طوار تيزرك
ضرت وبومك تيزه مرنك والكم سلغم كه سيراب درلر تيسه كوكى چنده يكى بركوز
تيشنه كسروكولنك تيغ نامى قلچ اولسون وباغيرى تيغ افروز تيغ سرباليم تيا
تيمايح تنانة تيواوماچ معناسنه تيمار محالج ايلمك معناسنه وكمه نك عضد
سن بك وبسلمك ورعايت ايلمك ودريغ معناسنه دخى كلور درلر تيم براستان
وباذار تيماس مبتدلك واوروبان تيموز جزيره دركه طوار ايچندن چقار اكنز
صغردن چقار آندن دخى چقار تربا قلوردندر تينوس جزيره تركه يعنى كه
توكيره طنازدر لر تينداده رمحك اى تنو طاقت وبهادر وتوانا وعاقل تهان
طوكزلكن توردى كوچوك بربوجكدر انى روت دكنلرى اوزرنده اولور اوزرنده

ودجنز

اغ ربوبت اولور كذینك قابلی كبی اولد قدره ایجنده بر قره سكلك كبی نسنه
ظاهر اولور و اول رطوبت اربی كوكس مرضنه نافعدر تهو جبل ددكلری
قو شجغز و جلیم معناسنه تبه صحی و بیابان و اولولق التاء المضمومه تبان
یعنی تمان بتنان مثلا نبت بر ولایتك اسمیدر مسك خالص كه نسبت اولور
مسك تبتی بانك ضدی سیاه بت قافیه سنده استعمال اولنور تشدید ایله
و تشدید سز جانیدر كاه اولور بونون زیاده ایدوب تنبت مسك تبتی
درلر تتق پرده تتماج معروف خمیر آشی در عربجه لاحشه و لاكشه
درلر لطیف اشدر خواجه عالم صلی علیه والسلام بیورمشدر خیر
الطعام لاكشه و خیر النساء عایشه تتم سماق تخت بر نجق و تبه
تركیده او تكویه درلر و زیره الی بوزدر همدر و اوقیه معناسنه و
دخی معناسنه تخم هر نسنه نك اصلنه درلر كه اندن حاصل اولور
حبوباتده و غیرده استعمال اولنور و منی معناسنه كه ادمك تخمیدر تخم مرغ
تمرده تخمه معدده طعام هضم اولنموب فاسد اولمق و هم تخم معناسنه
تخمیا سفرق یعنی تركه نك برندن اول جقوب ظاهر اولدیغی مرتبه نك
اسمیدر تركیده سفرق درلر تخمیان تخمكی تخمی تخمیانه سفرق و تخمكانه
و هم تخمه اطلاق اولنور بغداید دن و ادیه دن تخمیانه مثلا ترانسكا
وسی و سنك معناسنه كلور تراز كوزللك و بر اشقلق ترب معروف قدر
تركیده دخی تربدر شلغم كبیدر بینور ترت فتی بر كنده ترتمر تاد
ماد و طار طغان تر تجه دولك ترو كورك و نازك ترس برك فتی لكی
ترش اكشی ترشت قادمه ترسنه قوزو قولاغی بروسنه مثلا ترش تبوركی
مایه خوش كه اكشیه مایل غایته خوشدر ترشیكك اكشیجه و اكشی
دن ترشكیا قوزو قولاغی و اكشیجه اولدر ترشناك اكشی رك تركانه
كدایانه معناسنه دره ترك لفظنك جمعیدر عربیدر و خاتونلر و محبوبلر

ارباب عشقی یاده صدات ویكیری

٦٩

وكدیلره دخی درلر تر غاق بلج و بدر قه معناسنه استعمال اولنور تركستان
خطا و چین و دشت و قبجاق ملكیدر تركتاز یغما ایچون و غارت
ایچون سكردم صالمق و ناز و شیوه تركی عربی بر طایفه در كه خون خوار
لر درو قان ددكیلر در كه مدن قورقمزلر ترمش بجی بو بنوزه ترنج معروف
یمشدر تركیده دخی مستعملدر عربجه نادجدر لر سوالجه اولور ترنجان
قوان ادی ترنجی جمله بروشه قوزو قولاغی یعنی ترشه بروبه ضرب
بولی كه كونك كوننك اولمشی اولدی تر بر كوچك ترنجغز در سرجه دن كوچوك
ترغو خوادم لغتنده نزل معناسنه درتر لكی بوغرت صوینی طوزله قیناد
لر اكشی اولور قش كبی بعض نسخده ده ترلكی واقع اولمشدر قافله تعیل آغل
معناسنه تغار لخوار رم لغتنده وجه معاشی معناسنه در بعض نسخده ده
تغال واقع اولمشدر تفیرك سند غازی بینیری تف اودن دیمك یعنی تغره
وابلجه در و بوغ و یا تقو تف معناسنه در فتحله تقو بوزه توكرمك تولك
بورنه قوشی تكمه یعنی دكمه تكوك حابور شكلنده دوزلمش قدحدر كه قمز
ایچولر تل در دیلر كیده سی تكه یری نسنه نلك هند قماشلرندن بر قماشدر
تلنكی كلخان جمره سی و برامز حاللولق و كتلك و دلجی تم یعنی و دكو دمن
تمن یعنی تمان یعنی اون بیك عدده درلر تن دریای مظاهره اولور بو بالعکس
زهرك مضرتنی دفع ایدر قرو درلر بلاون صوقه و غنه ایجورلر باذن
الله دفع ایدر زهر ایجنده قود و رطلك بندجو لعنی اوزره اوررلر زهر
كندو یه جكر زهرك مضرتن دفع ایدر و طون معناسنه یعنی كلخن تلاوغ شنر
صحبتنه نصكره ایجلن تدرح تنبان یعنی تمان تنبل مكر و حیله تند ضرب معناسنه
تند باد قصرنغه تند باز صو بیقه كه بر بجی قوشلر دندر تندین فتی قفخی تند
خوند تون مرد معناسنه تندر یعنی رعد تنددر یعنی مثلا تندی كودده
اولان برحید بر و مطلقا غلظت و بر دلق و سوریلك اعضاده و طبیعتده

وطبیعنده اولسون تندری کوتی وتندقدل درلر تنک بو فقد معناسنده
تودا ورسیمله سن دیمک درعربجه انت معناسنده فصیح بودرکه واو تلفظ
اولنمیه کاه اولور ضرورة شعردن اوتوری تلفظ اولنور ورابطه است کبی
ملحق اولیجق الف دخی واو دخی دوشر بست درلر کاه اولور وزن ضرورتی
دن اوتوری واو مفتوح تلفظ اولنور تو اشباع واوله قاعق یعنی سود
قاعجی وقات معناسنده توال برنسنه نک نهایتی وکیبو ددنک معناسنده توان
کوج وقوت وقدرت وتوانستن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی درمثلا
قضا توان درلر وتواند معناسنده دخی کلور توانا کوجلو قادر معناسنده توانکر
بای معناسنده یعنی توانا توبال یعنی توال کده درم بومقدر توب قات توب اسن
ایب قاتی توبان کوشنجیلر ثانی توبره ترکیده غلط توروه درلر توت معروف
یمشدر انواعی اولور مورا اولور سیاه اولور بیراغنی قورد جغی یرلر ایک اولور
اندن ابریشیم اولور توبرتو قات قات چورک وکوزلمه قات قات دیمکدر توبل
الن وباشی اورتوسی تونکی بر نوع اقچه درکه اول زمانده یوررمش توتیه
بک کده صکره دن چقار اما عجملر هر یکه توته درلر ودبه جک اصلده صکره
تا ناء مثلث درفارسیده مثلث اولدیغی برلرده تایله تلفظ ایدرلر توتیه
کندم غلل بی توتیا کوزه چکولی معروف دارودر توجبه سیل توج معروف
ترکیده دخی استعمال اولنور بر نوع کبه معدنیدر ودرسی دخی درلر بعربها
قلایدن ایدرلر توجه ها یقرمق توخته اوروغنی وتوغنی کوجنش معناسنه
توخیده دیوارلر اورزنده انواب قوبلجق برلره درلر تودهٔ معناسنده توده بر
جنک وحبوبات یغننده درلر ودده اورنجی توده منلی تودری قوشی کبی
ددکلری اوتدر تور طول عورت ومعشوق وبالوده وفیق وخونخوره
کده قیغلده بتورلر وقاب مخق توران برمملکت اسمیدر توزبان توزی
وطلب معناسنده وقزمق توز حرارت وکذارش وتوختن لفظندن

صیغهٔ

صیغهٔ امر ووصف ترکیبیدر توز عورت اسمیدر توزغ ونه شوق واولنلیغ
اولنمه معناسنده وینبه لی قفتان توس زینی سخت یعنی محکم وتوسن
کوره طوار توسنه بسلو طوار توش طاقت وقدرت بی طاقت وبی طاعت
توشدان ازیق قوبلجق یری توشمال چاوش وبکلان ایش ارتی توشمان نشان
وبیان سرای توشه اذیق توشل توزی معناسنده توشیجق یقیدن جان عزیز
دمق معناسنده توغ سکسنک اغلجی که اوده بخیه دمان سوکمز وطاغ اودن
توق بابغوصد ا معناسنده تول اوق توالی وزمع وچامور طوکبجی یکباره معناسنده
خوارزم لغتنده توله اول نسنه یه درلر که اق بوزی انکله اصله ترکیده طوله
درلر توبوه اوکه ددکلری آغجدر تولد اینلو یوزلو عریض معناسنده وازغون
توش شعله وطاقت توله ابم کوچی بیزک معناسنده که طبیبلر قنده خنات
دیمکله معروفدر طمان لغت خوارزم ده زبان مغانده اون بیک عدده درلر
ومحبلر شلوارنی تون مشرق طرفنده بر شهردرد وکلخن تونی کلخنده بتوی
جمری وادزان بردن کلمن کمه تنوره ایکی واوله قیمق یعنی سود ویغورد
قیمغی بر واوله دخی لغتدر توه قت توبل الی قلی توی شیلر سد یمجی
نمت مهر وسرزنش عربیدر توی بر قوشی بوریه وبرقوشدرکه شفیتی درلر توبی
منلی وفره طاوق ددکلری قوشجغزدر قاییب نره زبان فارسیده وزبان دری
زبان ظرافت اولدوغندن اوتری بونده بر بیجه حرف بوتقدر ذیرا اولحرف
نوع انفعالتدن حالی دکلدر انلر سکزحرفدر که بو قطعه ده منکوردر
افاضل عجمدن برکمسه نک قطعه سیدر **قطعه** هشت حرفست آنکه اندر زبان
نایدهمی • تا نیاموزی نباشی اندرین معنی معاف • بشنو اکنون این حروف و
یادکیر ای ارجمند • ثا و حا و صاد و ضاد و طا و ظا و عین • **باب**
الجیم المفتوحه جیم ساکن اخر کلمده ده علامت تعریبیدر اسم عجمی که اخرنده
علامت اوله تعریب اندن بدل بر جیم ساکن کتورلر مثلا بنفج

وبلبوبخ وابلج کبی اصلده یعنی عجمده بنفشته وبابونه ایدی وکاه اولورکه اول
هادن بدل قاف کتوررلر بیدق وبرذین کبی وکاه اولورکه عجمی مطلقا تعریب
اولنسه جیمه ابدال اولنور لجام اصلده لکام ایدی ونخ اصلده بنك ایدی و
جیم عجمی مفردکه مکسور اولسه ذو العقول غیریدن سؤالدر مثلا چه کی
نه دیکدر راحیزه هاء غیری ملفوظ ایله که عربیده ما معناسنه که استفهام
ایچون اوله حروف روابطه اولسه شمول اولدقده اول هاء غیری ملفوظه
یایه ابدال اولنور مثلا چیست وچنیده درلر جا یعنی مکان جای مثلا اصلده
یا ایله در اختصاردن اوتوری وتخفیف دن اوتوری حذف اولنور جذای
کبی جابا تان اوکنداوستنه کیلن اوك جابك چست وزیبا معناسنه جابو
مثلا جابك کون باطسی مغرب معناسنه جابلسام مثلا جابلقا کون طوغسی بعضیلر
ایتدیلر جابلسا ایله جابلقا ایکی شهردن بری مشرقده بری مغربده قاف طاغی
انکنده وایدرلرکه بونده خضر پیغمبر اولورو بونده الیاس پیغمبر اولور الجهدة علی الراوی
جابلوس دلکلك ایلمك یلتقلمق ولطف ایله وچرب زبانلق ایله آلدنمق الده متق
عربیده تبصبص درلر جابلوسی مثلا وجی بنده جاپله کل چابوت اسکی بینون جابی
خولج وبابج وعشق جمع ایدیجی جاتلیق ترسالرك ونصرانیلرك دانشمندی چاچ
ختن مملکتنده بوشهر درابو یایلرانکا منسوب اولنور کمان چاچی درلر وآق نور
بایه دخی درلر وخزمنده ادیه وبغدای یغونی چاچم بوشهر اسپید چاچله
چادرکه ایاغه کیولر چاخسول اورق داس معناسنه چاخشوك مثلا
چادر چنبه که چاد عورتلر اورتنور چادر شب ترکیده غلط ایدوب جارشب
درلرکه دوشك اوستنه دوشرلر چاده عربیده راحی وروشن یول چاده و
سجاده بو یکی معناسنه چاو درت چهار معناسنه چار یا درت ایقلو
چاد بالش مندر وعناصر اربعه چار پاره چاپاره که چنکیلر چالهرلر
دورت پاره اغجدر وبینه معناسنه چار چشم قره ایت که کوزلرینك

اوستنده بوکوزکبی نشانلری اولور چار خانه بویك قران چارده اون درت چار
دهم اون دردنجی چارسو بازار چار شاخ خومن یبانی چار شوب یعنی چارسو
چارکون نیباسنه دیرکلری ادویه که جور بونك قابیدر وسمز اغلجی چار مغز جوز
دوکی که قوزه درلر غلط ایدر چارم یعنی چهارم دردنجی چار میخ مثلا چار میخ کرکبی
وثمر اغلجی چارو رنك فتخدسیاه ایلجی وحوض چاد دسیرکه چاروب مثلا وصنعه
امردر بوسیور که چال دیوا بودر چارو المعنی چاریا یعنی بیما چارشنبه معروف
هفته کونلرندن بوکوندر ترکیده دخی مستعملدر چارطاق ترکیده غلط ایدوب
چاردق درلر چاره حیله ویکپاره رندد چاره هر چار و ملاوچاوبك ترکیده
غلط ایدوب چبوك دیرلر چاز قرنغه چاز یعنی زاز چاسوس جوست وجو
ایلیجی تجسس ایدیجی معناسنه چاش یعنی بیچ یعنی ادبه وبغدای یغنی وکتان
تخمی بعضی اخته خرمن معناسنه کلور دیدیلر چاشت قوشلق چاشتگاه
قوشلق وقتی چاشتکه مثلا چاشتده قوشلق یکی چاشنی مثلا چاشنی داد
طعم معناسنه چاشنیکیر یمك دادن کوریجی چاغ وقت وزمان ترکیده دخی
مستعملدر فلانك چاغیدر درلر وعنکبوت معناسنه مثلا چاغ چاچاف
هرچاپی وروسبی عورتکه هرکون برآده میل ایلر وپادشاهلر قورخوبی یعنی
یساق ایدوب قورندقلری چاق قلج وبچق دوقتمسی صداسی چاقاچاق مثلا
چاك یرتمق ویرتیج چالاک چالاك یعنی چابك چاکر مطلقا خدمتکار یعنی قول
وقرداش وشاکرد چاکستو بردرلو قرچه دانه چکلردرکه کانور ایچنه قورلی
محو اولمسون ایچون بعضلر قلقلادر دیدیلر چاه کاه چابك چال بر نوع قوشدر
قرغه وقوزغون مقداری انك ادنی قازاوردك اتندکی رچال جیم عجمیله
دن چالغ شول آتدرکه بنلدوکی وقت رام اولوب یوریر ادینار ترکیده
دخی چالغ درلر غلط ایدوب چالغنور درلر چالینوس فاعل العجایب
معناسنه درغالبا لسان یوناندر چالنغو بوستان قریغی چالیش جنك وصو

اصلده ترکمان دیلیدر جالی دورق جام یوغنی قدح وصرچه وطلو قدحه دیرلر
ودیره یعنی طرح جام دانه ودکمه جام جام کوی ومحلّه درکه قت قت اوله
جاماست دانیال پیغمبرک علیه السلامک اوغلو ادیدرکه مشهور حکیمدر جام
یعنی نما جهان کوسترجی جام دیکدر اول بر جوهر ایدیکه ایچنده جمله جهان
کورنوردی جامه کیسه ونیم سوخته یعنی یاروسی یانمش اکسی ودوشك وقدح
وشعرك شاه بیتی وصرلحی معناسنه جامه دان ایچنده کیسه وثوب کونوردکلری
نسنه یه درلر جامه شوی کیسه یوبحی جامه غوك یوسن درکه صو ایچنده طاشه
واغاجه یابشور جامه وار قفتانلو اکرچه قاعده بویله اقتضا ایدردی که جامه
وار طون کبی دیمك اولور جاموار رومثلی جامکان جامه قفتان چقرجق یره درلر
جامکی مثله وقفتا صوبحی دیمك اولور جامهٔ بادرون ایچ طونی بعضی نسخه ده
ایتی طونی دیمش جامهٔ بادرو مثله وکونده کیلن طون جامیار شهر در
خلقی کافرلردر جامیش بول یعنی سدك وشول اتمك معناسنه دخی کلور جان
روح وجنیلرك اتاسی آدیدر واغز معناسنه جانان معشوق ومعشوقه جانانم
مثله جانباز وصف ترکیبی در جان اوینایجی دیمکدر جانبازی بز موده یعنی
صالیجی جانبدر رای اوغل دیمکدر جان شیرات طتلوجان ونوشروان کبی در
دیمکدر جانکش لجوج یعنی اونکو معناسنه جاندار وصف ترکیبی در جانلو دیمك
در وجلاود معناسنه جاندر مثله جانه چکه عربیده صنك معناسنه جانه هر
حیوانك کوجی کنده درلر نتکم طابحغنه اسب ~~جانه~~ درلر وبوزاغو یه کاو جانه درلر
واوزدك وجوجه درجانوار جانلو حیوان معناسنه جاو جاو سرچه جکلر
بر نسنه دن اورکب اوتوشد کلرینه درلر واول سرچه لره دخی درلر جاو
جاو وتوشلرا وجاذکی اوتوشد کلرینه درلر وقوشی دوکنند درجاو دانه
جاودان ابدی جاوید مثله جاوید معناسنه جاور دخار سید جاورس
صورت دارسی اصلده جیم بریته کاف عجمیله کاورس در تعریب ایدوب

جاورسی

جاورسی درلر جاوشیر وغلوق اسمی درلر بردارو در وقادن طوزلکی و
براغجك نیمی یعنی صمغی عجم ولکه یتسدره اولور جاوروش نکالرا وکثره صاوول
یورت دیوب خلقی صاوتلرده درلر جاوله بهلوی لغتنده کل وکل غنچه سی
درجاله معناسنه جاوید ابد جاوید دکن مثله جاه منصب ودولت وعزّت
وحرمت ومرتبه جیم عربیله لغت عربیه در جاه جیم عجمیله قیوکرك صوینه وله
کرك اولیه جاهك اکك چقوری که جاه زنحدان درلر وجا لفظنك
تصغیریدر قیوجق دیمكدر ولور جاه بابل جادولر قیوسی هاروت ایله مارت
ایقلرندن اصلده قلری قیو در جاه بلوره ایله در اول نسنه در که بقره انك
ایچنده دونر ودمردن اولسه عربجه خطاف درلر اغجدن اولسه نعره درلر
بعضی نسخه ده جاه بوزه واقع اولمشدر قیودن قوغه چقاره جق چنکالدر
وقولی قرانجق آکت جاه وبرنولی آدیده جق چیبه وآریدیجی کمسه جاه بوزه
مثل جاه بوز جاه نخشب ایدرلر که بر قیودر که ایچنده آی وکون شعله سی
نسنه اولورکورینور وماوراء النهرده ترمد یاننده بر شهر اسمیدر و
نخشب یلدرایجی آی معناسنه وماه بدر ومجنونلرك یوزینی مدح ایتمك
صددنده استعمال اولنور جای یر ومکان معناسنه وبر نسنه دیلیش ایله
طوتمق جایکاه طوره جق یر جایر ظالم وغماز معناسنه دخی کلور عربیدر
جایباشش اولجق یر جایکاه معناسنه جایکیر یورت طوتجی ویرلش
کمسه جای پناه صغنجق یر جای بهادر یازله یری جایکیر برقچاچون تر
چپ چول یسار معناسنه تشدید ایله وتخفیف ایله جایز درچباغ یاپن
بالغی چپاره اسکی قفتان بعضی نسخه ده چپان واقع اولمشدر چپاند شت
صوسز قوری یرلی چپچله طابخق یروبوزاورمق وجوجه بالوق چچه
مثلی چپرحت وبعضی چپیره یعنی اماده چپیکرلی چپتوت دوشك
ویاصدق الجی وهر انك کبی نسنه لرك ایچنه قویلد قلری نسنه لره درلر

چینت چیلاهك صار و تونت و تخم قاب جهلنك مثلا چیلق مثلی
چابلقا چیله صوله‌ق اولان کمسنه و زغن و بوز اورمق معناسنه
چیله جنکده کیلن دمرلی قفتان چیلوه عربیده صنق اوزره ال و یلجود
ایق صار قوسی که اوزرینده مسح ایدرلر چیلوه جیم عجمیله آماده یعنی
برقلمش و برابیدن اوتوری بربرده جمع اولمق معناسنه چیلن بر آتلمش
چیلن تشدید یا ایله سد یعنی سید که سکنی آغاجدن اورولر چیلن چادر
وسراپرده و سایبان و چارطاق و باش در تونیه بخیلی ایرك تونلری
بجین ترکیده چقتیر درلر ایغدکیملر بخد امید و طمع بجج بوغز شیشی
بجح البته معناسنه و کوشیدن و پیچیدن معناسنه و صیمق یعنی کسمك
بجنی اعضاده ظاهر اولان او رجوانده و انسانده اولور طبیبلر سعلدرلر
اغریسی و رخنتی اولماز کیلان و فرغان مملکتنده اکثر بو بیلرنده اولور اکا
تخصیص ایدیلر بخسی مثلا بخ ملخ اغرغی بوزمه کیسه که قاو و چقمق قورلر
جد دوه و درت یاشنده دوه و زلف بکلمی و قورقی عربیده و بخت
معناسنه و بابا اتاسی جدول عربیده بچوله ارمق و جفت او لکیدر
و ترکیده جدول معروف نسنه در معمارلر و کاتبلر برلسنه نك انکله طوغری
[illegible] بیلورلر چو جیم عربیله وظیفه و نفقه و کرا معناسنه عربیده
چو اجیم عجمیله اوتلق و اوتلمق اسم مصدر معناسنه و اوتلغن یعنی
چوبدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در و بیچون دیمکدر چوار اوتلق
یری چواکاه مثلا چوا کیمن مثلا چوب جیم عجمیله بغلی و اورلو
و سمز و غلیظ و بودرلو صودر چوب جیم عربیله غالب معناسنه چوب
جماك و زانك [illegible] معناسنه عربیده چوب دست اوزاللی
کمسنه که النده ایشی آسان اولور چوب زبان طتلو دللو کسنه چوبك
سخن بیاندیشی سر پوشیده کزلو جد دو تمانلق سوزی چوبس چوبین

حاذق معناسنه

لفظندن

لفظندن اسم مصدر در بغلق و بغلی و تش دیمکدر چوب بوشله چوب رود
قورم بغرسق که بر بنجوش درلر چوبه مثل چوجیه چوبه اوزلق چوبعد
صمانیدر ندن آبان و ددکی و فکلی عربیده چوخه فلقان دکی و تورق
و فکلی و بقره و چقریق و دکی من چوحی و فلك و قاتی باك و زنبوك معناسنه
چوخشت منکینه که انکله نسنه صقارلر عربیده مقصره درلر مشت و دست
قابنده سنده استعمال اولنور چوخه کونیك جکی و قلقان دکی چوخ غله فکلی
چوخ بتره جکوه اوقی چوداوتلکی که کوچوك توشجغزدر چوته بغد دجی درلر
و چوتلك و قره جکوك و جکك و طوی قوشی دروازه ایدنلر انجه قود قلری
طاس و حلقه درزه سی چوده بر لفظدر که ادمك لونده استعمال اولنور ترکیده
بغز درلر مثلا قره بغز دیسه لر عجم سیاه چوده در صرو شیبی دیسه لر زرد چرده
درلر و بی اصل اولان آته درلر و قره جکی که وطوی قوشی که بیوك قوشدر
و چوتلیق چوز هابچه معناسنه یعنی بونلر درلو بر آوالور قوشدر و جکك
قوشی و طوی چوس چاك که کلیسالرده چالدرلر و دوه لر بوینینه اصارلر عربیده
و آواز ضعیف چوست دیش بجو دغتق وضعف معناسنه چوش چوبدن
لفظندن صیغهٔ اسم مصدر در او تلش معناسنه در چوش اوتلق و صحبت
و شراب و بیرام و داد و بولغور چوغ چقر طوغانی بعضیلر بلباندر دیدیلر
چوغنو شراب ظرفی و بودرلو جلغودر چوغند صردالليل دیرلر بر بوجکدر
بعضی نسخه ده چوغنده بونسر واقع اولمش اول قره جکی که در که یاد بجد لر
صباحه دك اوتر چوکی بر طایفه نك امیدر جمعی چوکسه در عربلر استعمال
ایدرلر لکن اصلده عربی دکلدر زیرا جیم فارسی لغات عربیده یوقدر ندل
ایدکی معلوم دکلدر چوم صعر کونی چومه یوز آت و بوکه دمر و قیلی آت
چوند کردك و کبوك یعنی عنق سکك چوند اوتلق و اوتله ر حیوان چونك
اوتلاجی چونك طرفه نسنه چو دیره چاره اسمك چو هواز شب پره یعنی یره

چوه صقل وسبوی میانه یعنی اورته دستی جویده دفتر حساب وبر بولك
معناسنه کلور عربیده وهر نسنه دن مجرد جمعی جی اید کلور جوبه تورصق اما
حلبی اید رجیك ورانك کسره سیله قوش قورصغی درجنبر وشهر بدر جوید
جیم عجمیله کوده جکرکه وجغر غن توی دسقلق وکبوك واوتلکن قوشی
واوراق قوسی د دکلری بو جکدر که یاز اشتلویدن واوراق وقتده
اوتو وایدرلر که اوته اوته چالر ایکی بادیلور عربجه صرار درلر بعضیلر
جو غه د دکلری جکی که در صرار اللیل معناسنه وایجد او ازجوره قورد
ودادی قوشی جوده مثلی وجغر غن توی وجو بغرسق جوز ومد دریا
صوینك ایجو ویده جکلوب بند کناره یا یلمسی واو توب اکسلمسی ذکر
جوز صوینك اکسلمسنه درلر ومد زیاده اولمسنه درلر عربیلر جوغ قربا
وفغان ناشکیبا یعنی صبرسزلق دن فریاد وفغان ایلك وبناه طوتمق
وقره بو بچق که قولده مایل اولد بچوغ تور بغه جوف بدل سز نسنه الق
جوم قطع معناسنه عربیدر چوزه اوز وچادر جست جستن لفظندن
ماضیدر بچی دف دیمکدر جاتق دل یورندی او بنماسی مرضی درعربجه خفقان
درلر جسبو سی نفاق جسیده اکلمسی ومیل یلمش وایکی نسنه بوبر
یا یتمش جبو حلقه جست اسمك جسك دردومرك معناسنه جبکی
یغدایدن بولغور ایدیجی جسود طوغری اغاج جشن جستیدن لفظندن
امردر وبعض جوتمی یعنی اوتلق جشنی جشیدن لفظندن اسم مصدردر
قور بغه چشم کوز وتعویذ وحمایل چشمارو دوزنکلو صورت کدند
مك ایله کوزل کور یوز ادملر الدانور چشم نیام تعویذ وحمایل چشم پناه
تعویذ چشم بد یعنی یرامز کوزدن اوتوری تعویذ یعنی دعا چشم بندکوز
بغی ویجه کدیوزه طوتلر وعورتلر یشمغی وبودرلو ولادر چشم ذده کوز
دکمش چشمدق چشم واند یعنی چشم زن چشماغیل کوز اوجیله بمق

جشنون

چشم زن چشماغیل چشم زن اولمز دکنی یحنی چشمك کوز لك وکزلوك چشم فرکه
کوزلك چشم کشته احول یعنی شاشی چشنی بیرام عربجه عید معناسنه جهند
حفانه نحو
مثلی چتنی بیوك جوال جعد قورجق سلاح عربیدر جغ اور مجك جغاز ساز
آدار بغه جغا که قوشلر سوری جغاره غله قوبوسی جغا شعر وقصیده جغا
بو مقلر اسنده چالنور وکابخد چغنیت دو شنك وایصدق ایچی چجوب
مثلی چغرسته سرحی یعنی مصره ایجنده کی ایك چغز تور بغه دایلك بیرجی
واول یاره درکه ایجنده بملد قالمش اوله چغابه یوبین چغرده مثلی چغند
بیا لق قوشی وکافرلغی جغند مثلی چغو بیقوشه بکرر بوقوشدر چغو
قور بغه یوسنی یعنی چغز ایه چغا ظلم وستم چغا له قوشلر سوریسی
غوغاسی چفت جفتن لفظندن صیغه ماضی در اکلدی وایکی قات ولدی
دیوندی وقاورلدی وادرم صلقی جفته جفتن لفظندن اسم مفعولدر
خمیده یعنی اکلمش معناسنه جفر بسته یعنی جغرسته یعنی مصره ایجنده کی
دمر ایك جغی قلچ قنی جفنه بیوك جنق وکوز قرلغی یعنی اپایل توسی
چك قاضی بتی یعنی قاضی حجتی تقریب ایدوب صك درلر جغا توی قار
توشی ویرامزلق چکاید کاز در چکا چك چکش وصواتی اسم مصدردر
چکار اکسه وبایش اورتاسی چکار یعنی چکاد چکاك اوق نشانی اوملج
معناسنه چکاله طمکه چکاکه مثلی وقبو یاغی چکامه شعر وقصیده
چکاد تو بغار دوشی عربجه قبره درلر وابو الملیح درلر چکاوك مثلی چکجاك
اویور آدمدن صادر اولان آواز وخورلدی وقوش آوازی وچکك
چاکچاك بوسه دن ظهور ایدن آواز چکرف خردل دانه بی یاخود ایوق
د دکلری اد چکوه کوبوك صویك اولسون غیریك اولسون وطمله چکلیز
طلق وجع ولادده چکمان بر یوزی خوارزم لغتنده بریوزی جوقدلی
قفتان جبه معناسنه چکمن مثلی چکی بردرلو مرغوب قماشدر وختام

معناسنه چکوچالجی زخمه سی دچکلک قوشی چکمه طملاجکی سنجیان جکوک
برقوشدر سرچه بیوک چکاد معناسنه چل اغرلق ایچی دبی وطشره سی و ذکر اورتمه
چلاوب صلقم کوبه چلاچل چکوکی دچالک عربیده رجاء کبی حنده مجی جلادک
یعنی چالک ومعنی جنمک یعنی کوتالک جلب روسبی عورت جل دریا دکی
اورتدسی چلاه جست وچابک وقتی محکم برو قجی عربیده جلفوزه هندستان
قوزی وچام قوزه یجی وفستق روفی چلوچوب چالک اوبی چلود کوفی وشه
جلوه کوردک صالحق وسماع عربیده جلوید مفسد وغماز جلو انازلد صالحق و
النی کیک عربیده جلسا قوغاد طاقلدن اغلج جلوه که کوردک یری وصالحق
یری جلوبز خیار اوجاغی که بوستانده ایدرلر وخیار الجند یعنی عسکرک کزیده سی
ومفسد وغماز جلیبا حلجکه کافرلر طیادلو جلیبه رهکبز که اوق آتدقلری
وقت انجلاده طوتزلر کرش طوتجی دیمکدر وانکشتوانه معناسنه جم یعنی دیمکدر
هر لفظک معناسنه جم درلر جم جیم عربیده معروف بر پادشاهک اسمیدر و
جمیده دخی جم درلر و بر عشق زینتلو بر جم جم قات قات جام جام مثلا جاغ
لحماق کم معناسنه جمازه بیل دوه سی ومحمل دوه سی جماز طناز و کوز اوجیله بقمق
واوغورلین اوبی کورب بوبلق که بر یجی واوجی توشلرک و حواملرک عادتیدر
وشاعرلر محبوبک کوزلرینک وصفنده استعمال ایدرلر جمان حرامان معناسنه جمیدن
لفظندن صیغه مبالغه در یعنی زیاده صالنجی دیمکدر مجلس حاضر معناسنه جمانه
برانی قبوغی که اوزری نقشلو اوله وپادشاه جمک پیاله سیدر جمست مثلا اصلی
کست در تعریب ایدوب جمست درلر اول طاشک خاصه سندندر که کتورنری
نقریس مرضی باذن الله دفع اولور اکر برکمسه دیصه دعی المنه قوسه احلام
ردیه دن ایمن اوله یعنی برامزد وشلر کورمکدن قورتوله واکر بر باده سینی
بروقدحه قیوب اندن شراب ایچسه هر کز مست اولمیه جمن باغ بنفشه سی جمن
سماک سکوبیله یعنی جمنم بعضیلر جمنی سماک فتحه سیله تصحیح ایتمشلر جماش

معناسنه

معناسنده دیو جملوک صالنجی جمن بستانلر و باغچه و مرغزار تازه دکلن قدرن
و بنجه لرده اغاجلر اراسنده صف صف چکلن یوللر جمند سند بکت ویکاد جمنده یعنی
دایه ایلدیجی معناسنه جمست یعنی اول کوکجه طاشدر جنبی سدلک جینا اغج
یعنی جناب طرف و قدر و قبو اوکی وکنار عربیده رجنلخ اکرد بنکسی جناغ معروف
ترکیده ماندن غلط ایدوب جنق درلر جنبر قصنان و یمق جنبر کردن بوین جمبری
جنبلوک مثلا جملوک یعنی صالنجی جنبید قپو اردنه بر اقدقلری اغاجدر که طرفی
درلر و اوزم جکردکی و توقلج جنجک ایاد یوشتی درمنه معناسنه جند بنجه
درو قلجه در دیمکدر یعنی عدددن سؤال در چند امثلا چندان بنجه بنجه
اول قدر چندره چلاه ایده جلک آلت وسکمک واجمق و بوغمق چندل صندل
اعجی چندن چندره دوکج و قمجی چندینی بنجه لک چنغوزه هندستان قوزی
وکوکنار جنک جیم عربیده صواش حرب معناسنه جنک عجمیده بر معروف ساز
درکه چلاه دلر ترکیده دخی شایعدر و قوش قیغی و بر نجی حیوانلر بنجه سی
و ادم بنجه سی جنک نونک فتحه سیله اولدی دیو چنکار یعنی زنکار و پاس
چنکال قوش قیغی چنکال جیم عجمیده بر نجی قوش طرناغیدر چنکال مثلا ترکیده
یجور درلر اسی اتمکی یاغ ایله قادشدررلر چنکل بر نجی جانورلر قیغی دیو رنی
وجمدک و اورمان معناسنه جنک جلاوت واذنه برقمق تاخیر معناسنه وصلقم
کوبه چنکلوک اول کمسنه در که رنجیدن و زحمتدن حوکنه مجالی قالمیه
دخی الی درنی دستنه قبوب الجی بوکلوب بریره کلنه چنک مرغ قوشی بورنی
واو صغرعجی چنک موزه ادک بورننک سور جه سی که ایلرو زمانه ایدر
لردو جنکی صواش ارف وجابک آت جوب اوسیلدر که باد شمالک بر بوسید
یعنی مقابلنده اسر عربیده رجبین یعنی یورک وکوکل جنان معناسنه و
خوانچه وعربیده انا قرینده اولهمن اوغلنه درلر و مقبره یه دفن
اولمش کمسنه جنیب یدک انی جنیبت مثلا جنیبه مثلا جنیبه علف مرغ

چینه معناسنه فتحله وکسر ایله لغتدر اما کسره افصحدر جنبه اوجوره سینه
کی طره جواد یه جواب ارید جوره سی در طبیبلر اصطلاحنده وسوالك
جوابی که معروفدر جواد مثلی جواز اغلجدن صرسق دوکجی جوازه ترق
باید دکلری واستمه جو تشدید ایله عربیدر بوجه و نوق معناسنه
جو معناسنه ممادر لر یعنی کوکل اوستی جو بینه هماتوستی جوز ظلم یعنی
کوج ایتمك جوز کرده ودکه جوز کندم صندلوس جورم عربیدر قوی فلحیلدن
جوسق کوشك عربیدر جوشن جقال عربیدر درع معناسنه جوکان
اوجی اکری عصادر بادشاهلر التون ایدرلر دخی انکله صحیحلرده طوب
اوینادلر جوق کوده معناسنه عربیدر اسم جنسدر جوکان واوك فتحیله
آمد وشد کردن در میان یعنی کلوب کتمك ومیدانده صالنمق عربیدر
جوکان واوك سکونیله بر طاغك اسمیدر شاهره جونه کشتی جوی یعنی جای
چه هاء ملفوظه ایله چاه معناسنه چه هاء علامتله حرف تصغیر
درخوانك تصغیری خوانچه در دیمك تصغیری بنچه در چهار درت
یعنی چهار چهار خانه شردن وکوبه وبر درلو اشه در چهارده اون درت
چهاردهم اون دردنجی چهارشاخ یا چهارشاخه مثلی چهارسو درت
یکادیکدر چهارسوراه درت یول اغزی چهارروزه درت کونلك چهلساله
درت یللق چهارکان درت درلو چهارمغز جوز رومی چهارپاهد درت
ایاقلو چهاریك درتده بر چهره صورت چهره مثله ویکرمی ویوزده نشان
وجقرق چهرد ولك چقرق چهره صحرا یحی یعنی جالق طواد چهود انه سحق
جهیوره جاهیوزه معناسنه که قپویه قوغه دشنه جقرلق جنکال
چهارکان درت درت چهارشنبه معروف هفته کونلرندن بر کوندر چهان
یعنی بسیار چهانه لر دیمکدر چهین یعنی چهره چهین یعنی چهار جیب
یقه وجبه خرقه جیسود یعنی جسود یعنی طوغرو اغاج جیشکر جیدجی و

چیپور رکیك بول جیپو مثلی واسماء رجالدندر وبر قلعه نك اسمیدر چیغوت
حنو سیان بالش ولحاف وبصدق ودوشك ایچی وهرنسنه نك ایچی چینیتی
چیتیوی راکویند که دردیرد فعتین باشد یعنی الجو الجیم المکسوره چیبور رکو
دمری چجلج بر کیسه درکه صغربین دکیلر بر قلج طبقه اولور اقجه بول قویا
لوجی انجون جو اجیم عربیله جواکه یغرلر جواغ جراق اصلنده قبیلده باین
اودك اسمیدر مجازا الله مخصوصه یه جراغ دیدیلر جراغ پا اولدرکه جراغی
انك اوزرینه قورلر جراغ پایه مثلی جواغدان جراق باسی جراغ یره مثله ویووا
جواغله یکجیله یلدرکبی اشیلین بوحکدر یلدز بوحکی درلرجی اغبانه مثل جراغ
پایه جی اغوسه بر وانه جی جو بقله عربیدر جوخه قلقان جیم مفتوحه ده دخی
ذکوی کجمندر جو جنت منکنه جوغ بلبان د دکلری وسکفلو طغاندر جوك
کبیر وبابی ودخت اوبز جوکین کبو لوباسلوجی وابت اتوکی وتیرق زنجمی
جوغ بر طاشدر معدنی یمن ولایتنده در الماس ایله یاقوتدن کجك اندن
محکم طاشی بوقلد بر نجبه نوعدر آغ اولور وسیاه اولور وتیره درکه ترللغه
مایل اولور جوق درلو حاصیتی اولور ونفعی واردر جستکی لغودرکه تو کیده
بکلنبج وبلجه مثل درلو جغر سداوجاق باشدسی که اودن انکله قادشدرلر
وبرجی که مصر ایجیده اولان دمر یلك درلکن لنخده جغر سنده واقع اولمش
جفت جیمك ضمه سیله دخی لغتدر دونا وادعورتی واول عدد درکه کسر سز
تنصیف اولنه فرد وطاق مقابلی سنده زوج معناسنه وحاصل کلام هر
نسنه یه درلرکه بر آخر ایله مقادن اوله جکر کبد معناسنه ترکیده دخی مستعمل
دربغر معناسنه جکر اکندیغ بغر وبغر بغرسغی درلر جکر بند سواد البطن
معناسنه عربیده سواد البطن عجم جکر بند درلر جکر کوشه زیادة الکبد
جکر فی دیواس که کلم کبی براوتدر بتور بعضیلر توز فوله غی دیدیلر
جکل ترکستانده بر بوك اسمیدر که محبوبلری جوق اولور لیکن بت پرستدر

چکلین فرح دلتی چکلین مثلا چکین بر نوع اطلس درچکونه ندرلو و نته
عربیده کیفه معناسنده چل قرق چهل معناسنده چل جیم عربیله جلوزه کلمه
تخفیفیله علم موسیقی پرده لریدر و بغرسق بر ده لریدر جلاه کی جنبدر جی جلاه
نکی دوه رجی ترکیده جلنکو درلو جلباب عربیدر عورتلر باشلرینه اورتدکلری
چادر جلقنه تراشنده قلم عربیدر جلجله قیلو بغه و جله معناسنده اکیجو نکه
قیلو بغه یور بسن قرق کونده چقارمغی جله مثلا یعنی صوفیلرک قرق کون
خلوت ایتدکلری و مدت نفاسدر و منتو که بودن بتر جلوه یوزکوسترمک
جلوه مقصد و غمازه جنرک قوشق کمکی جناح بر ایکی طقه لی کیمخا کیسه جنار
معروف اغجدر ترکیده دخی مستعملدر بعضی بر لرده صر و قوق درلر جنازه
عربیدر اولوکو تورمجلر تختنه اما جیمک فتحه سیله میتدر جنک قورمش کوده
وادل او کیجه سنده کی فقد قلری سوری دمر جلک که مهموز درلر چینه دانه مرغ
چینه معناسنده دوشره جک نسنه دیمکدر چینه دان قورصق جنبیه یورک
جنو و نقد معناسنده جوالک نقل معناسنده که ترکیده حمیری باغ اجنده بشوررلر
لقمه درلر چو اکلاغ مثلا جوان ضمه دخی لغتدر اغجدن صرسق دکجی و ستمد
چه جیم عجمینک کسریله و هاء علامه مثلا که تلفظ اولنمز استفهامدر نه دیمک
درکاه اولور وزن ضرورتندن اوتوری کسره سینی اشباع ایدرلر بر یلحاصل
اولور کاه اولور اندن صکره کلن کلمه نک اولی ساکن قلوب الکا او لشدررلر
اصله حرف استفهامدر جهانکیر چه لفظنده جمعیدر جهان ترکیده جهنی
درلر غلطدر عربیدر جهان دنیا عالم معناسنده جهانبان جهان ضبط ایدیجی
دیمکدر بان لفظی حواست و ضبط معناسنده افاده ایدر رشتربان و بکبان کبی
و حرف نسبتدر و دلوجی معناسنده در ترکیده دوه جی و نتوجی درحق تعالی
اسمیدر زیرا حقیقتده صقلیجیدر جهان آورنده غایت عالم کیمکی دینهایده
بهادر جهاندار پادشاه صفتی درکه انلره اطلاق اولنور جهانکیر مثلا و

همسرلو جهان طوتجی دیمک جهان زنده قیش و یاز صاولمز بر چجکدر جهبذ ناقد
الثمن معناسنده یعنی حاضر ایدیجی نقد جهره صورت چهره بکونجهره معناسنده چهل
قرق یعنی چل چهل پاو چپا انکه عقربدر زهرلودر قرق ایقلو معناسنده اخونده
یانک حذفیله دخی لغتدر جی یعنی چه اخونده کی یا جیمیله کسره سنی اشباع ایتمکدن
حاصل اولور چیور یول راه معناسنده یعنی چیور چیچک ریخ و زحمت چیره
یورکلو و غالب و فصیح و کستاخ و اونکوی ادب و بیوک یول چیره مثلا و بو
اونک اسمیدر چیره دست اوز الی یعنی شول کسنه درکه نه یاپشورسه
حاصل ایلر چیره کبی سورلک چیق لسنه چیوک برنسنه چیز دکرلی چیز و اشلی
چیزه چنبره که عورتلر انکله یوز لوینک قللرین یولرلر چیست لفظ کیدرچه
لفظیله است لفظندن نه در دیمکدر یعنی استفهامدر چیستان لغزدر
که ترکیده بلجه دو مثل و عجب دیمکدر جیل بر بولک آدم چیلاون عناب چینی
بکلم و بر مملکت اسمیدر وچیدن لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبی درعرق
جین و داند چین کبی و راست یعنی طوغری و چینی درو بو مملکتدر اندر
چنینه داندر دایم اندن هر درلو ساز آوازی کلور چیبور راست معناسنده چینه
حوصله مرغ یعنی قوش قورسغی و فوق ددکلری قوش طوزاغی درکه انده دانه
قورلر المغ ایچون دانه دوشره جک بر دیمک اولور و دانه معناسنده چینه دان
قورجیوه یعنی زیوه چینه دانه یعنی دانه مرغ چینی چینه منسوب دیمکدر
و بو معروف رنکدر الجیم المضمومه جبا جعد ادلتی چیچوعه تازیانه یعنی قمجی
جبین عربیدر ابوان معناسنده جد آبو وجد کانه ابو وجده جد آبو ولن جو
یعنی آب یعنی صو جوی یعنی کوبر تعریب اولنمشدر جوبان بالضم و التشدید
عربیدر یعنی کربیان و قفتان ختنکی و فلج قنی جوبک نکنه لو سوز سویلمک
جو خشت سنکنه جو دادنکی قوتی عربیده ابو النضر درلر جودان کیر اسب
جمیز طوی قوتنه دکلری بیوک قوش و بودرکه انده یغمر تیتمش اولدعربیدر

جرعه قدح صكى جرعه دان مصلق دغ جعى وجرليق بوجكى جوغا ار كلى طاس
جوغا نو مثله جرم كناه عربيدر عجمى اجرام كلور جره افرك وقلب وكيبجك عربيكل
جونغى معناسنه در مثله جز اونك غيرى ديمكدر جوجيم عجميله جيرليق
بوجكى وآرو نوعى كه قرق قوشى دخى ديرلر جز جيم عجميله وزاء عجميله تمان
يقه سى كه اوجقور ركجه جك بويه در جوز مثله جوزد يعنى جوز يعنى جرليق بوجكى
جست جيم عربيله جستن لفظندن صيغهٔ ماضيه در مصدر معناسنه دخى
كلور جست وجوكى ارمق استمك معناسنه جست جيم عجميله جابك معناسنه
جغ بيوندرق جغه باتقوشى بعضلر اوكى قوشيدر ديديلر جغرات سوزمه
يوغورت تعريب ايدوب سقراط ديدلر بر طعامك اسميدر جغندر يعنى چكندر
جغنك بجولق قوشى جغو سل جغه جعور فيرك يعنى بلج جغالد يعنى جغاله
كه بادامك خامي در وقوشلر بولكى كروه مرغان معناسنه جفت يعنى جفت
جيمك كسره سيله وضمه سيله دخى لغتدر جفا هو ما نفاه السيل قال الله
تعالى فاما الزبد فيذهب جفاء اى باطلا وصوا وزرنده اولان خاشاك
يعنى جور جوب جقنه عورتك جقنه سى جقتر زر باغ جيوغى وجادداغى
واصدى سى جفر سته مصره ابجنده كى دمور ايلك كه سرجيني درلر تركيده جكى
ربياس كه استخوان درلر بر اوتدر دكل ات جلجل عربيدر جلاب عربيدر غايت
لطيف وصوق شربته درلر وبخاراده بر اوستاد وماهر شاعرك آديدر جلاد
طوقوجى تركيده جولهه درلر جلباب عربيدر عورتلرى جادرى وجنبلك
ودلبند جلوبز مفسد وغماز جلد يعنى سپيد وطوملى منترى جلد كنده من
الغزل جلجل بر منقش مصنع بزدر كه هودج اوزرينه اورتولر
جليل مثله چوماق معروفدر تركيده دخى استعمال اولنور جبنك التلرندنبر
الندر جلنار عربيدر كلناردن تعريب اولنمشدر جوماند يعنى مياندجوماند
بولك دوه سى جماره معناسنه كه ذكرى كچمشدر جماره وان دوه جى جمجمه قح

جوكلر باتجى ديدكلرى مستقيمه

رفخ

قدح وكيجيه جمجمه عربيدر كاسه سر يعنى باش كوكى واغلج قدح جناب ولدركه
ايكى تن بر بريله شويله بغلنلر كه هيچ كمسنه الرك ايرميه جناندبر اوسنده كه
واى كولنده واى سويلينده درلر جناغ ابرد بنكيسى وابو صغرغى وقدح د
يابن باللغى جناند مثله قوشى آغلى جنان شويله وانجلك ين جناور خشنده
بر شهرك اسميدر جنبان دبرنجى وايرجى كذا ر معناسنده جنبت يعنى كنبت
جنبش جنبيدن لفظندن اسم مصدر در دپرنش دبك وحركت معناسنده
جنبيدن دبرنجى يعنى حشرات ارض واعولو بوجكلر جنجه اوزم جكودكى
جند بادستق قندر حياسى كه منفعتلو درجوق معجونه كيرر جندبى دستر
دخى درلر جنبيده يعنى جنبنده جند قند بيم وترس معناسنده جنك قولق
اسنك دقوريى ال وقولق سى معناسنده جنكال يعنى هدف يعنى اوز نشانى
يو نده معناسنده جندال فيلسوف اولنلرك خاص مستعدى اولان وصاحبى
اولان جندن صندل اغاجى جو واو رسميله تلفظ اولنمز تشبيه ايچون و
شرط ايچون كلور وحرف تعليل در جونكه معناسنده وظرفيت وتوقيت
معناسنده ملاحظه اولنور جوار دستور جوارش يعنى كوارش تعريب
اولنمش در جواز اغاج هوان جوال عربيدر تركيده دخى مستعمل در غرار كبى
ابجنده اثواب قويرلر جوال در جوال دكه جك بيوك اكنه جوان يكت جو
مرد يكت كسنه وسخى جومرد مثله يعنى نون سز دخى لغتدر جوانبخت كنج باشلو
وجاهلو كسنه جوانيك دستى سرجد بعضى نسخده جوانيك واقع اولمشدر
چوب كسلمش اغاج وقورى اغاج اما باش تمنى اغجدر تخت درلر جوبان بو
كودجى جوب باد قورق جوب پاره بر نوع ليفه در جوبيار مثله جوب جامه
شوى كيسى يو بجيلرك توقمى جوب خوار اغج قوردى جوب دستى مردسنه
ددكلرى اغاج پاره سى كه الده كوستورلر جوبين ابو صغرغى جوب ساى
دپه جوب سرخ بقم اغاجى جوبك بينوق جقرغى وبقم اغاجى دجوب لفظنك

تصغیریدر اغجق دیمك اولور چوبکین مثلا چوب نان اوقلغی چوب
نورد بکنزه در چوبه مثلا دورنه چوبین اغجدن دوزلمش نسنه چوبینه
اغاج قاقن قوشی ویعنی قوشی چوچو سرچه چوچو مثلا چوچه بلچکه
ترکیده قیرلنق دخی درلر چوره یعنی چوجه وایلك چوزکره قفتان وکوك
دوکمه سی چوش صیغهٔ امر در چوشیدن لفظندن وصف ترکیبی دخی
استعمال اولنور بعضلر اسم مصدر در دیدیلر چوشش معناسنه یعنی
قینیش دیمکدر چوشیوه بورك تماج چوشك دوکمه الکی چوغ صواد
وبوینیدرق بوغ معناسنه چوغزی سوزیدر بوغرت چغرات معناسنه
چوك دشت قیچاق وترکستان دللرنده فارسی نامه لرده چوق استعمال
اولنور پادشاهلر اوکنده دزیره یتوب بوکلمکه ودکلمکه درلر یعنی
استماع ایتمکه درلر چوکاه یعنی جاوه طقوزیجی دیمکدر چوله مثلا چوم اچ
عینی وایچ یعنی چوماق ترکمان دلیدر چماق معناسنه در ذکری
کچمشدر کوپال معناسنه چومرد سبحی جوامرد لفظندن تخفیف اولمشدر
چون اماله سز واشباع سز حرف تقلیل عربیدر کیفه معناسنه چونان
یعنی چنان ایله واجلاوین معناسنه چوبین بویله بو تخلاوین معناسنه
چونیله نه سز دیمکدر ایو میسز وخوش میسز معناسنه چونی
اشباعله نه سز ونیجه سز دیمکدر چوی ادمق جویدن لفظندن
صیغهٔ مشبهه در قاعده بودر که امر صیغه سنك اخرینه الف لاحق
اولسه صفت مشبهه اولور مثل دانا بلیجی بینا کوریجی جویا استیجی
دیمك اولور چوپان مثلا بلکه که صیغهٔ امرك آخرینه الف له نون لاحق
اولسه مبالغه ایچون اولور چوپیا دارمق کنارده چوی تازه ادمق
جوجه ادیجق تصغیریدر جوبك مثلا جوبینه قوبی قوشی ومطلقا
صوده اولور قوشلر جوجه براغج نوردی جوبینه اغج قاقن قوشی

جحره

جحره ایچ اوغلانی جهود عربیسی یهودی در جهودیان جمعدر عربیه قاعده سی
اوزره جهودانه باغ اوردکی درلر قلیهٔ مستمندن بر طعامدر ایچی بوش
بغرسق در جبیتی ایرابوبلی **باب الحاء المفتوحه** حق بودر که زبان فارسیده
حاء مهمله کلمز اما لسان ودللرك اشرفی وافصحی اولدیغی اجلدن عربی
دللریدن عربیدن الوب کندو دللرینه خلط ایدوب کندو دللری کبی استعمال
ایدرلر نته کم اوایل کتابده ذکر اولنمشدر زبان فارسیده سکز حرف یوقدر
اول که استعمال اولنور یا عربیدر ویا عنبری دللردن الوب استعمال ایتمشلر
در و بعضی عامه تحریف ایدوب استعمال ایتمشلر که اعتبار اولنمز چون
هاء مهمله عربیدن الندوبه استعمال اولندیسه لازم اولدیکه انلرده بر
اولنوب ذکر اولنه حاجب پرده معناسنه تجبید کلور وقاش معناسنه دخی
یعنی ابرو جمعی حواجب کلور وبردار معناسنه وجمعی حجاب کلور حاجب
الشمس کنشدن اول ظاهر اولوب کورنن جزؤ حاجت دلك حاجتمند
دیکلو واحتیاجلو حاشا کلمهٔ تنزیه در یعنی ایرولق استمك فلان
تحاشی ایتدی یعنی ایراق دیمك در وبو اوتدر طبیبلر قتنده معروفدر
حاشی فتح شین ایله حاشا لفظندن تخفیف اولنمشدر فاما لله لفظنه
مقارن اولدیغی شایعدر حاشا الله دیمکدر حاضر نقد معناسنه حال
شمدیکی زمانه ودذق وحالت معناسنه اکثر اشیایه صفت واقع
اولور حالیا شمدیکی حالده دیمکدر اکثر بودر که خلاف صحه کلامده استعمال
اولنور حاما اورانلدر که ایکی درلو اعتبار اولنور حامای صغیر وارد
که ایکی مثقالدر وحامای کبیر وارد اوچ مثقالدر حاتی تحمید جنز کلمهٔ
مدحدر نعم معناسنه کوچك دیمکدر وکلمهٔ تعجبدر نه عجب معناسنه
فرق بودر که مرکب — دخی استعمال حبرم مرکب که یاذونیازلرو فاضل دانشمند معناسنه
اولیجق حانك کسره سیله اولور عاقل و فاضل معناسنه اولیجق فتحه

وكسره ايله‌ده جايزدر جمعی احبار كلور وعبد الله ابن عباس رضی الله عنه
حضرتنه حبر الامة دیرلر حبه بوجكودك اغیردر ایكی اربه وزنی درحج كعبه یه
وارووب طواف اتمك وشاعر رود كینك داوبسی اسمیدر حلج كول بیاق
حلجی حجله كوزكلك وچادر وحجره وسرای حذر صاقنمق حلاوه حلاوت ایمك
ضدیدر حرام منع اوكورغه وایكی حوب جنك حوبا سكو حرف طرف معناسنه
دروحروف تهجینك هر بریند حوت درلر داغز صویی واورداله ضرب
وبرمك حسابدن ابجد دفلوریكید سه حرون اسب نافرجام یعنی رام
اولمدق طوار كه توسن دیرلر فارسیده حریر یار مصاحب حریره اون ایله
بشمش سود حریف یار یعنی دوست حزن اورن حزم یومر وبیدارلق و
وزیرككلك حزیران الك یاز آیی حسب حانك وسینك تخدلریله خاص
كوهر معناسنه ومال وقبیله اوبا معناسنه وكوهرلو وقدر معناسنه
حسب سینك سكونیله تیردیكدر عربیده یكفی معناسنه فارسیده بس معناسنه
محسب درلر ایچق ویتر معناسنه وصاعق یعنی عددلمك حسد كمینه
ایلك اوله یعنی استمك حسود حسد ایدیجی حسرت شفقت ندم زیاده
پشیمانلق حصیر سازدن كه حالی اتند دوشرلر حفرقی زشت روی
یعنی چركین یوزلو قبیح شكل معناسنه صفته براوج صفرنسنه حقور
حق صاحبی حقیقت مجازك خلافیدر حقیقة الامر ما یصیر الیه حق
الامر ویقال بلغت حقیقة هذا الامر ای یقین شانه والحقیقة ما یحق
على الرجل ان یحمل حكیم علم حكمت بلیجی كشی وراست ایشلو ومحكم ایشلو
حلوق بوغز حلقه معروفدر توكیده دخی مستعملدر دایره سی اولوب
اورتاسی دلك اولان نسنه وصوفیون طایفه سنك دایره اولوب
ذكر ایتدكلرینه دخی حلقه دیرلر لكن حانك ولامك وقافك فتحه لریله
استعمال اولنور حلقه چینی معروف حلوادر حمایل حماله نك جمعی

حماله قلج قینده دیرلر عربیدر حمد آن خوارزم لغتنده ارادمك اتنده دیرلر
حمدونه میمون حلك سیاهی قره لق حمزه بلغورشوربایسی دیرلر وتدر باد
لوده اولور وغایتده اكشی یه درلر كه دلی دونه ودیخی قاشدن حوخ ایله
یعنی قانلو صو حواصل بردرلو كوركدر وبوقوشی ایمیدر حوصله قورسق
صویجی حلوای ناطف حلواج مرید یعنی بوقوشدر حوصله توانكر یعنی
بای حیران یعنی سرگشته یعنی باشی دونمش وعقلی كتمش حیزر حاله
وخایله لغتدر براوزون كوكدر اندن چوخ قلقان وعصالر ایدرلر
هندستانده اولور حیكل ابت ادرومی واولادر كه دوكیلر دخی هنوز
طوغان اوغلانك اعضاسنه اكرلر الخاء المكسوره حبر مركب كه یازو
یازرلر ودانا وفاضل دانشمند نیدكم مفتوحه ده ذكر قلنمشدر وانی
معناسنه جمعی حوردر وجمال معناسنه فلان حسن الحبر درلر جمالی
كوكچك دیمكدر ودیش صرولغی حوطمان حوز صفیحه وهیكل حسبت
ایلك حصار قلعه حنا قنه كه عورتلر اللرینه ویاشلرینه یقرلر حیوه
قفا اكسه معناسنه حیز مخنث اوغلان لغت بهلویده حمام طاسنه درلر
حیزی اوغلانه دخی حمام طاسی كبی الدن اله واروب دوشدوكلرندن اوتوری
الكا نسبت ایدوب حیز دیدیلر اصلده هاء ایله در عوام حاء ایله استعمال ایتدكلری
مشهور اولدی ول اجلدن حاء مهمله ایله یازلدی وهاء بابنده دخی كلسه كرك
ان شاء الله تعالى الخاء المضمومه حجره حاق شلوار بندی یعنی اوچقور
یجه جك یر حرل حضض درلر براوتدر دارو قسمندندر حطام منفعت صورتی
ودینوی حقنه بر معروف طوفجقدر براغزنده برامزجكی وار دراچنده دوا
قیوب بركمسنه قبض اولسه انكله دفع ایدرلر احتقان ایتدی دیمك دوكدر
دیمك حقه چقرقده چورلنی توتی وجورلمینی دخی استعمال ایدرلر عرب جدید
دج معناسنه حقه بازاده یجی وكوزباغی حقه جقادیجی حكوینی الدحكم

اوزابحی کیم آند وغن شاتر منید الیتده اورحور ناق بهرام کور پادشاهلر
سن ایدر باب الخاء المفتوحة خانک محوجی دهانک حلقه اول منضم ولکن
یوندر اول اجلندر که فارسیده اکثر بودر که خاء مفتوحه دن وخاء
مکسوره دن صکره ردم ضمیده اشارت ایدوب واو رسمی یازارلر اصلا
تلفظ ایتمزلر خوی دخلی بو قدر الخواست واستخوان وخواب وخوان وخویشتن
کبی خایه معناسنه وخاییدن لفظندن صیغهٔ وصف ترکیبی در شکر خا
ولب خاکبی وایو زچکی معناسنه ودیرقلی خایولد ذدلی وغالی بود
خلجسولک اوت بجمجک اورا وخاخشوش مثلی خلجوک مثلی خادد ونبج
ترکیده چیلاق دیرلر ومروارخار دخی دیرلر زغی معناسنه وبعضی خام
وچقر دکبی خاده کوسکو که انکله اود قارشدرلر وطغرق بلاق خار
دکبی خار اقتی طاتش وبو نوع فماشدر ابریشمدن اولور صوفه بکزر
خار آور دکنلو بو خار نبشت کبی خارجیلک بیکجی خارجنک دمور دکبی
خارجه بندق دکبی که بو کنلو جه اوتلر تازه ایکی کبوه کبی ترسنی سیلی
ایدرلر خارجینی اولدر که آیینه جیسی اندن ایدرلر دخی اورمدرن
ایدرلر کمه طوقنورسه همان ساعت اولدرر خار خار غصه وحرارت
وبرتو وجولحت خار زحا قردکبی وقلقان دکبی خار سربر دکبی
کسیحک الت ودکبی کسیحی خار سیت بندق اوتی مثل خارجه خار سره
پهلوی بترق دکبی خارسه کوسنه مثلی خارشی بجیک وخاریدن لفظنه
اسم مصدر بجیک دیمک خار ماهی برسی بالق خارو قلحق خاردن
بعضی خارین خاره مثل خار اخار وار دکنلو ودکبی کبی خار غان قزان
خانی بر خاشیدن تحقیق اولنمشدر وخاشاک وناکس وتتر معناسنه
خارشتک چوب چوب ودون وخسیس وخاشتک مثله خاشته مثله
واوت دیلم اوانحی وخوده سی معناسنه وسیورندی معناسنه ویرن

بنی نسنه خار وخاشاک وخاک وخاشاک دخی دیرلر وجوردن وجوجدن کوزه
د وشن وشرابه دوشن خاشن یعنی حنک جو خاشنشار فیل قویرق قوسی خنشاد
معناسنه خاقان پادشاه ایران زمین عربیدر جمعی خواقین کلور نته کیم پادشاه
چینه فغفور دیرلر فغافره کلور وپادشاه رومه قیصر دیرلر جمعی قیاصره و
پادشاه هنده رای دیرلر وپادشاه تاتاره خان دیرلر که ولر اصطلاحنده
وایران زمین تختنه پادشاه اولان ملوک عجم درت مرتبه در اولکی مرتبه ملوک
پیشدادن دیرلر وایکنجی مرتبه ملوک کیان وکیانیان دیرلر اوچنجی مرتبه یه
ملوک اشکانیان دیرلر دردنجی مرتبه یه ساسانیان دیرلر کیومرثدن کیقباده
کلنجه بلادیان دیرلر وپیشدادان دیرلر کیقباددن اسکندر ذو القرنینه
کلنجه کیان وکیانیان دیرلر اسکندر ذو القرنیندن اردشیره کلنجه
اشکانیان دیرلر اردشیردن یزدجرده کلنجه ساسانیان دیرلر مفتاح
اللغه صاحبی مطهر که ذیحی بویله بیان ایلمشدر خاک طپراق خاکبیز طپراق
الیه جک کوزر وغلبیر خاکدان طپراقلق عالم خاکیدن عبارتدر که بودنیادر
وجوبلک معناسنه خاکو ویه سیوندولک خاکسار طپراغه قارشمش نسنه
وطپراقلق خاکستر کل رماد معناسنه خاکستر کوذوتی که جیم بابنده ذکری
کچمشدر اصح بودر که چیلاد ربعضلر ایتدی سئول قره جه دانه جکلی درکه
کاتولرک ایچنده قورلیارعسون دیو خاکشور طپراق قرشدر یحی خاکتی قزل
تودری حبه معناسنه خاک کنی اکنجیلر سورکسی که اکن اکدکده انکله اوسنون
دوزلر خاکه کمک براونیدر او غلچقلر طپراقدن یرنسنه صقلرلر واوج نوبه
ای اکرلر اول اونیک خاکینه یعنی قیغنه خال زنان فارسیده بک درشامه
معناسنه عربیده خال اناقرداشنه دیرلر ترکیده دایی دیرلر وجفت معناسنه
ویر نوشدر قوزغون مقداری اق قنات بکزر طعمی وعلم یغن شیر سیاه
وابربادان ونشان نیکو وخامهٔ نیکو تکبو خالی تابی وحامهٔ نیکو و

قرنداشی خاله دیره خاله یعنی بربنجلی بولهج خالیدر دینور زرده چوب خام
نابخته یعنی پشمه مش خام دست الی ابتدا دخی ادکی بمش کمند و عجمی
خام سوز خام کون وابرخامی وبازلج خامش خاموش لفظندن تخفیف
اولنمشدر اسم یعنی ساکت اولمش وساکن اول خامشه سرکله دیه کلور
اوتدر طبیبلر شیطرج درلر خاموش اسم خامیاز بیوك قرن اغرسی خامه
بوبلدق قلم خامیاز اسنك خامیازه مثل خامی کمند وقوم یعنی خان نا
تار یعنی ترك پادشاهی وکاروان سرای عربیدر جمعی خانات کلور واو برق
وخانمان معناسنه خاندان اهل بیت واواسی خانواده قدیمی وخاندان
اولو اصلنده اوله وخاتون معناسنه خانقاه فی سبیل الله بنا اولنان اوده
که صوفیلر اوله لر خانه او وشعیر وبغدای چکی وقم یعنی وصواچی
ویصتم دیه وترله یعنی اکن یری عربیده حاء مهمله ایله در خانکی هرنسنه
که اوده اوله خانه یه منسوب دیمکدر وبو معروف حلوانك اسمیدر خانکی
حلوادرلر وخانه بور معناسنه خانکی برزاونیلردن بر اونیدر خاو
بجوقده وقطیفه خاو خانه کمان یای یبرزی خانه صو صود وبره حید بو
خاور مغرب ومشرقدر دیدیلر اما مغرب معناسنه اولمق اصحدر شعرا
بیننده مشرق معناسنه شایعدر نته کم باختر مغرب وکنش معناسنده
خاوندی مثلا خاوی لذت وجقوربو وخایدن لفظندن صیغه امر
وصف ترکیبی در شکر خای که یعنی شکر چینی خایسك چکج لغت بهلویدر
سندان معناسنه در خایه یمرده وادمك وغیری حیوانك خایه سی خایك
چکمکه خایه ربز قیصنه خایه کینه مثلا خایه کشیده خادم خایه سی چکلمش
دیمکدر خب اسم وعجمی مکو وصوق ودلی خب باشی اسم اول دیمکدر
خباك بر قصمق ودیون ایلمك واغل وچاردیوارکه اوسنی اجوق اوله
وکوسفند معناسنه خبر یزده خبرجی یعنی جاسوس اکثر یاجاسوسه

استعمال

استعمال اولنور خبرپز ومثلا خبرجو مثلا خبرکیره مثلا خبك بوغز بوغمق
خناق معناسنه خبذ مثلا خیزد وطوکزلن بوجکی خبزدوك مثلا کلد
سنتومرغ خبیزه اوغلون اجی وبعض لغته اوجی واقع اولمش وصار خفق
وصادلمش بیجیدن معناسنه ختادن ختنی وله یتنده بربوك اسمیدر ختبزه
بوجمیدر که خلق کوزینه غنی کورینور وبخیل معناسنه در وجوق جبر
بلن کمسنه یه درلر اما نتیجه سی یوقدر ختنه سنت ایلمك ختور تحقق
ختو مثلا وبر معتبر سکوکدر اغوبی دفع ایدر اکی ذهرلو طعامك اوزرینه
قوسلر درلر که کوکدان بوینوزیدر وبعضلر ایدر جینی وله یتنده بر
اقلیمی راسنده خوابلق بولور واردر انده بو بیوك قوش اولور ختو اول
قوشنه درلر بو وصف اولنان شکل انك شکلیدر اندن بیجق صاپو
دوزرلر بچکلی وپادشاهلر بالرنده کوتورلر برشبهه لو طعام اولسه
اوزرینه قورلر اکی ذهر وار ایسه اول سکك درلر ابراهیم سنداهندد
روایت اولنور که بر بلوك جماعتله جینی صحرالرنده کیدردك ناکاه کوك
طوتلدی بولد اشلریز آتلرندن اینوب یوزلوی دوستند قیالریلر تاکون
اچلنجه تا لعمدیلر صورمکه بو نه حالدر دیدیلر خطودرلر بر بیوك قوش
واردر بوذکر اولنان اوصافله وصف ایتدیلر بو کتابده دخی بو وجهله
روایت اولمشدر قرن المختودرلر وبو روایته دخی قرالافعی درلر دبو
روایت اولمشدر ختیوه ننك شبانان یعنی چوبانلر هکید بی درمثل
خوچینی نچماخ یعنی نچماخ یعنی جاله جیمك تقدمی وتلخوی جایز درقاو
وجقماق قوبچی کیسه درج پخچیدن وکوشیدن معناسنه نج درنی
درینی وجالشی جالشی دیمکدر ختل بك قپی اغلجی که اندن اوق دوزرلر
اول اغجدن دوزیلی اوقه بتوحدنك درلر کثیر استعمال ایله مصاف
خذف اولوب خدنك دیدیلر وایجی بوشی اوق بعضلر توشی دی یعنی

قوشنه ایجق اوف دیو تصحیح ایدیلر و کوبی و ینکج خدو و توکرك یعنی خیو
خدولك غضب خدیش کتخدا عورتلر بانو معناسنه خدیو ایو افندی
معناسنه خواستن دیلمك و اوزلو بالچق خواب و ایرانلر خرابات میخانه و زنا
خانه خوابیدن یاتمق و زیاده خواب دیمکدر خوابانیدن فاسق خوارش غوغا
و غلبه خوآسیات دکرمنی و اشك دکرمنی و دکرمن اوی خوجه جقجی عربید
خواطین سلطان عربیدر خوام بشارت خوانیاز اول کمسنه درکه
اشکه بندرلر کودرلر اما معیار جمالیده ستمی خودی برایش ایچون
جمع اولنمق معناسنه دیو کندو بیتلرینده قبیله استشهاد ایتدی خوبله
نظمی اولنمش بو خوبان اشکجی خوبشینه بسیط خوبنه قاون قاربوز
خوبسه اوکورغنده طام اوستی خوبستند قابوت و اولور غدلو طام
اوستی و بلك و دیه جلك و آشی دیدکلری طبق خوبشند آت سکلی
و اشك سکلکی خوبطه عربیدر ایلوه بون کسنی و یان کسیجی و ادغون و غول
خوبوم سپید اولیجق اوجلر سوری یبرقلر در اول بیر قلره یاپشیق
قونجه دانه جکلر اولور ماده لیجق درلر و صرمنق درلر خوبق سیاه کوبجی
بعضیلر طانه قرالدر دیرلر خوبنده قانجی خوبنواز یره سه که ایجد
اوجار دنیا کستی کوره جل کورنجی بو قدر خوبوره مثل خوبور خو توت
قوه بکوتلی خوجال کوبجه قرغا و بونی توشی خوچاره او بوق که بستانلرده
ایدرلر بوستانه یاون کورندکسون دیو خوجند بنج و دیمرد کفی
خوجنك یابان یادغدو کیل پر صحی معناسنه و خوادزم ممکتنده بو صحرا
اسمیدر خوجند مثال خوخشت معصره یعنی ازم و غیری عنلر صیقی
سنکنده خوخند یعنی قرغند غوغا غلبه و بیرق جنکی خوخیاد اشك طوره
خود اوزلو بلجق و قره بقلو بر و لیهم که انکله بقر و قلاعی بریوند لیهم
ایدرلر اوردجکلر و سبوه لرجوق اولان یره درلر خودشتی قولان

ددکلری

ددکلری جیوانه در کبیك کبید رخو دل معروف تخمدر که ترکیده دخی مستعمله
عربیدر فارسیسی تخم سپید در خوز یأجوج و مأجوج اقلیمنه یعنی بر بیوك
شهرك اسمیدر خلقی جهود در خوز بو بحق و ظلم خوزان بورون کوی خوزد
بوق بوجکی که بوللرده آت توسینی بوالدر خوزه ذکر و خرده معناسنه
خوزهره اعوانجی دفله معناسنه و اشك نوریسی و قرغند دولکی خوزی
مهره صابنجی خوسا ولده کرسیا سود دکلرو جیوانجقدر خوسك یعنی خوسنك
یعنی فلکده اوینی ادرون ددکلری اوبوندر و بیوك دکرمن اوا جی جانل
طاسی که اشك بور ویمز خوك تصغیری خوددر و اوبوز و طنبوره خوکجی
و نکوف دوه جکی و صب و امجان و یعرق و چکو که بکوز بو بوجکدر و سنقلجار
خوکاه بجه دن اوکه ترکلر و ریم اوی درلر خانك کسره سیله افصحیدر
خوکرا اوبور و اکی کوکجی که بورك سنجی سنده بو ارخوك زملین یره سور تنور
بوجانوار حقدر خوکاره مثل خوکاه خوکبوتر ورشان معناسنه یعنی یودرلو
کوکرجن درکه بیابانلرده اوجار خوکره قودق خوکر کوره کی که بیره یاپشور
که در بعض نسخه ده کوه کن واقع اولمش بعضلر آلدا اشکه بند و رب کوذر
مکدر دیدی خوکش صقمان که ادکی کبیلر خوکش اکر بجه سکك و جوق ایلو
بر بوجکدر بره دوشنور بیتور خوکور قوله ق درلر کور معناسنه خوکوش طوشن
خوم ناقص ایلمك و قطع ایلمك و بولدن دوغلك خوما اشکجی خوم بره کور بو مخنی
خومك مثل خوکمسن آت سکلی خونباز تشهیر ایدوب اشکه بندرد کلری کمسنه
و بو ابیتده جمع اولمق بیانی بوقرده کچمشدر اردن صکره الغاله یعنی خواناد
خوند چخاند بکمز بوا وتدر خونوب کجی بوینوزی درلر اعجزه بیز عندرکه
معروف عربیدر خوار یوك اصلده اشك یوکنه درلر ابدی هر یوکره استعمال
اولندی و اشك یوکی و ترسی خوك برجانوردر که بستانلرده آوازه ایدر
و صحرالرده اولور خوه بر یوغادر بند یعنی اتوب و اوزلو بالجق خوه جوب

بنالرك قره چاوی خزه خنت کریج یعنی خزه سنك طاسنی یعنی خز لیشند استدیکی
خز یطدیکسنه عبیدر خز یوز بوه سه خز دکز قیوتی در که فاتح لباسلر ایدرلر
اول لباسلره دخی خز درلر ابو یشمه دخی خز درلر بر جامه درکه تاری ابریشم
در وقندر ددکلری جانوردر عبیدر خزره بیچه خوان کوز فضیلت و شهر
یوزا یننك اون سکزنجی کونی خزده دلت یعنی اباغی طباغوق کناهدن
کنایه در خزن بوغاق خرف سقصی یعنی طبرا قدن دلان چناق وچولمك
عربیدر خزاف چولمکجی عربیدر خزمیان توندر خیاسی جنددن دستوردر
معروفدر دادغلامن اسمی دخی درلر خز ندر چغانه بکزر بر اوندر خزنده
مثله خرنده خزات ارض خزینه مالی حفظ ایده جك یره درلر عربیدر
خزانه درخانه کسره سیله ورانك فتحه سیله جمعی خزاینکلور خزی
بدکوهر نالتی معناسنه وحشرات ارض و فرس شاعرلری منفعتسز اوت
لره درلر خستو مثله خسار عیبنی نج یعنی بوز خستو اقرار وقایل انا
حستواندر و بیتلر قفناتی که بوکدن اولور دیمه لو خسته یاده
لو وصیو و معناسنه یعنی معنای حقیقیسیدر صیو ومعنای مجازیسی
ومقالسی یرك یعنی نقددن هیچ نسنه سی یوق دیمکدر خستر قانی
اناخستو مثله خستوك جیکین خستره دیرنجی خسن عیبی خوشی و نا
کس خستی یعنی جورجب و فتی سکر تمك خستاره نطس خنت ادفه
کوزن یعنی ارقیه چقوق و کوکسی یاغنی کمسنه یه درلر وکوزنابنی
خنت وخنت نقلدیسی کسکن نقلدسی که وغیرو نقلدی خنت د
خنت مثله خنتو عیبی خنتو خنتخانی معروف غمدر که ترکیده دخی
شا یعدر خنتوم کلمه چی یعنی ترجمان خنده بهانه وکوزه ددنی
جورجوب خشم غضب یعنی قاقمق کسرخا ایله مشهوردر اما فتحه
ایله افصحدر خشماغیل کبی وقتده کوزادجیله بقمق خشم الود غضبله

طولمش کمسنه خشمه متاع مسادان خشنجه قفتانك وکوکلکك قولتوغنه اور
لان پاره خشنشار قیل قوبرق قوسنی که صو بچینه اولور اکثر یا خشفشار مثله
وقره بتاق ددکلری قوشدر بعضلر بو نوع بیوك اوردکدر دیدی و بعضلر
خاء مضمومه ایله نقل ایله یلر خشنك باشده اولان داغ خشنو قین اناسی
و سینی مصلا ایله و شینی معجمه ایله لغتدر خشنود بستابجی طواری واوزمش
بدق خشنور بیغمبر خولك جکی و حرام زاده خشیف قاد بوز برف معناسنه
خشین طونق رنکلی و بوزرنکلو وکوك ایله قره یه مایل اولان و بیشله مایل
اولان آقلق وادجی طغان و قیاق طغان خشند مثله خشناد قیل قولاق
قوشی خضر برا ولوشمردر جزیره ده اولور عربیدر الخضر والخضر مثل کبدو کبد
صاحب موسی علیه السلام یعنی موسی پیغمبره بولشوب قصه سی یکی خضر
پیغمبر و خضر یا بل معناسنه دخی کلور نته کم ایدرلر ذهب دمه خضر مضرا
ای هنیئا مریئا یعنی سنك بك وایچمك سکرمك اورینده اولسون خط یق
و سفل که تازه بلور مغی اولدی و یادیلان خط خط آور یعنی تازه جد کلن
یکیتك خطکتی سطر خف بردن ایدکلری فاق و سیك و یغنی خفلجه دك
وخام قاون خفا قوشی سورنسی و جغلدیسی خفعان کیم یکیم خفند اوکسرك
خفیجه عیبی شوسه سیله معناسنه وشرعده حد اورمق دخی اول حددن
اورلان عصایه درلر خفتد طقوز لان بوجکی خفرند ومثله خفتر دولك
مثله خفك عیبی خفته یعنی بوغز بوغمق خفنج قره چیبان خفنه قره چیبان و
بوغز بوغمق واسم مصدردر بوغنقی معناسنه واو کسرك خفنده اوبونغنی
قان واعضا وبوغلتی خکستك منقشی بوداق که اوغلنجقلر ایچون ایدرلر
ترایدن خام طبرا قدن ایدر خساك خنکردن تخفیف ولغتدر خل سرکه غرسیله
لامك تشدیدیله درخلاء شده جوبرچوب و کمی ده و منی خلاء شمه تخم
صیو ولغی و بوغزلده بورون اراسنده اولور بر علتدر تخمدن حاصل

یوری یعنی دوشك خوارده پادشاهلر شهره کلدیکی وقت تزیین ایتدکلری
کوشك وخانك ضمّ سیله دخی لغتدر که واو رسمیله والف ثابتدر خوان
سالاه دچاشنکیر یعنی جکلر وپادشاهلر اوکنه یمك کتوروب ترتیب
ایدر ولذتی کورر واو رسمیدر الف ثابتدر خواهر قز قرنداش بو واوه اکثی
وجه جایزدر دیدیلر اصلده بومذکور لغتلرك خاء مضمومه ایله درلکن
ضمّه فتحه یه امالهٔ ایدوب تلفظ ایدرلر اول اجلدن فتحه یا بنزه دخی
یازلدی والا اصلی ضمّه در خوالی لذت داد معناسنه واو رسمیدر الف
ثابتدر حاقفه سنده استعمال اولنور خو خو عادت وقوت وقلج
بیلوبدها غلج بدائجی وبالرك فره چاوی خوادنق برقصرك اسمیدر
عراقده نعمان شاه اکیو بنا ایتمشدر وسراپرده امیر خونق کمشدن یا
التوندن حلقه خوك ختمتکار خول مثله وکنز یعنی کری خوکان
خصض مکی که معروف دارو لردندر خوه مثل خوك وعجمی خفه وجه
خوه دزه خوید کشت که ذار وحصیل که اکره ویرلر بید قافیه سنده
استعمال اولنور خیو بزیوسه خدایوك وطناز که خی سنده تو که نفیسه
درلر خه خه زهی زهی ونیکا نیکا وعجب عجب وهی هی وخوش کلدك
دیمکدر خخ خخ مثله وکوش یعنی چالش ودرشی خی عجمی زهی خیابه
جیبنیه دیمکدر خیو صند الشردیر ومال معناسنه عربیدر خیلی ان یاورد
کوکده ایجه جیقلرندن جرج قلقان ایدرلر هند دستانده اولور بو دقلری
دن عصا ایدرلر مشهوردر عربیدر خیف قاب بجوق خفز معناسنه خیال
واقعده کورلن صورت وسئول نسنه در که حقیقی اولمیه عربیدر خیاله
مثله وابینده کورلن صورت عربیدر خیلاه خی ایمان کندی محبوب دیمك
خیلاه تکبر ایتمك خیل فارسیده غلبه وحشمت معناسنه عربیده اسباب
یعنی اتلر جمعی خیول در خیکله هرهر دیدکلری اوندر خیلی چوق معناسنه

بجنه

خیمه شاه غصه خیمه چادر جمعی خیام وخیم وخیمات عربیدر خیو بزیوسه
خیونکرك الخاء المکسوره خباك دیبون آغلی وتوقات خبث بیلمك یعنی
لغتده یالدرمق دبو نصح اولمشدر خدا ورپادشاه خدرنق عنکبوت
اورمجك معناسنه خذره اود قوغی خذمتکار توکلجی وحوائجی خدیش
که خدا عورت که بانو معناسنه خدیو اولو پادشاه ومال صاحبی و
او صاحبه فرید ویکانه معناسنه ویارو تکری تعالینك اسمیدر رشیدی
وکوکرو ایزدکبی خراشی درمق ودرنقدن ودکندن اولور وسقط ویو
معناسنه خواشه مثله خوام خوب عورت ومطلقا خوب صورتلو ذکر
نعظمدن اسم مصدردر صالنمه وصالنتی وتنغم وشاذلق ایله کتمك و
دردلیش معجب خرد عقل خردمند عقللو ومعرفتلو خوش ایو که یوتحی جا
لردندر خرقه پارهٔ کوپا بن خرکاه فره اوکه کجه دن اولور واو تاغکه پادشاه
چادریله خرکه مثله اندن مقصوردر خرمن تی که دو کجك یری که تخته وخرمن
دوکجی کمسنه خروع مقنع ورزنده کذا وتی که طبیبلر قتنده بید الجنیر دیمکله
معروفدر خرونده بر نوع دکشدر که درنیلر قتنده معروفدر خزه طومان جو بل
منزری خزینه صابون الچمنی وحیاسی غالب خاتون خوانه عربیدر فارسی
سی خزینه دربال وابواب طوره جق یر نخینه معناسنه وعمل خازن معناسنه
معناسنه دخی کلور خشاوند بو مملکت اسمیدر خشب هنرسز کمسنه خشت
کرپیج وکوبده خشت پخت کی مدور تولد خشینخه مثله خشت پخته دن قصر
اولمنی خشنجه کرپجك دیمکدر یعنی خشتك تصغیریدر وخشتك که کوله
لك دقفتان قولتوغنده دکرلو پاره لردر خشتره مثله خشت دن کرپیج کبیجی
خشنك یعنی خشنجه یعنی قفتان وکوکلك قولتوغنده دکلن پاره لر خشم
غضب خانك فتحه سیله اصحدر خشم آلود غضب ایله طولمش وغضبه وارمش
دیمك خشنه بر نوع طغاندر وخشین معناسنه یعنی طونق رنکلو خضار

وصنو روبنانك رسمنده چكدكلری خطلو درخل سمك خلم معناسنه خلاب چركاب

وكل احمدكی مانی نفس اماره به دعنی كمسنه معناسنه دیو تصحیح ایلمش خلاب جمو

وچركاب خلاب عجمی ظلم یعنی سمك خلعت بخشش قفتانی عربیدر خلم سمك یعنی

بورندن چقان بلغم خلند بنك كم معناسنه ومثل خلم وخوش واولو بیقوش

درحمت وخشیجكی وایكدزه رحمناك رحمتلو وغایتده ایكدزه وایكیكج خنامك

بیندق اوزنجخك صقرلق اغاجی كه عشنه خبة الخضرادرلر خنجیر بوق

دود وجوبنی یعنی دوتن قوشی وجوبنی قوقیی خنفج جلبلاندن بر نوعدر

وسكرك تخی خنك بوزآت وكوك رنكلوآت خون بغرق یعنی قصابلر

اوسنده ات كسدكلری تومرق خوان مثله خوید قصیل یعنی اكنره ویردكلری

حصل بید قاقید سنده استعمال اولنور یعنی وا ونلفظ اولنمز رسمیده خویش

كند وخود معناسنه وخصم قوم معناسنه خویشاوند مثله خویشتن كند

خود معناسنه مثل خویش خویله بیله دور نند یعنی واو رسمیده در تلفظ اولنمز

ابله ولحمق كمسنه خی یعنی خیك یعنی تلقق خیار زیان فارسیده بوستان

بتن خیار معناسنه در اما عربیده اختیار كیچی معناسنه در خیار دان

راست یعنی بوطوغرو بولدر كه اعجلر ایچنه كیده وهر نقدر كیدر سه

صوكنا دنجد كیده خیار وراسنی كوچ خیار وارجینده طولمشی وبو تمشی خیر

بعنی خیره یعنی اولیشمش ونلچار معناسنه خیر خیر مجتبی وسبب صاحبی

خیر ویردرلو چكلردر آغ اولور بنفشی اولور وكوك اولور وكل خطمی

درخیره اولیشمش وقمشمش كوز وطونق ویونش وبو رغی وتحتیر معناسنه و

بد اندیش كمسنه ولجوج خیره دست الی دراز اولیوب ابتنه یقتمین

كمسنه خیرق یعنی خیره ویعنی خطمی چچكی خیر جماد وبرین فا العقوب

اوربع طوزیق وخیر بدن لوطندن صیغه امردر ووصف تركیبی در خیزاب

صوامواجی خیزاران بر نوع قمچی دراودون كوكلری اولور چوخ دلقان

ایدرلر

ایدرلر وعصالر ایدرلر هندستان جزیره لرنده اولور خیزان مثله وجماد

ایدیجی خیز كرطورطوت وینی خبس بلاس معناسنه خبسه مثله خبسته

جكردك خنفنج سكولك تخمی خنك ظلم وطلق حیكاب صوطلمی خجكید

ظلمیق وكجور معناسنه بعضلر جوجور درلر خیم جرلحت وجوال عمل

ایده جك ایلك واشكمنه قرندسی خباط ضمه ایله جنون معناسنه

دروكسر له اوبلقده داغ درعربیده خباك صغر وقیون آغلی خبكال هدف

یعنی اوق لشنانی خبالی ابم كوبجی خب كب خنده ركینه وقوشی اتمكی

ددكلری داروختی بر ممكند رخجسته مبارك قتلو معناسنه وبو شیخی

علمنده برآوازه نك اسمیدر خجسته مبارك دیو چچكدر صر واورته سی

قره در خجند عجم دیارنده برشهردر وابم كوبجی وخسته معناسنه حر

حق تعالینك علم خاصیدر غیره اطلاق اولنمز اكرچه اصلده صاحب

ومالك عزیز معناسنه لیكن حقیقتده صاحب مطلق ومالك مطلق

وعزیز مطلق حق تعالی در ایچون غیره اطلاق اولنمز غیره صاحب اموال

ومالك املاك وعزیز القوم دیمك بالذات دكلدر بلكه بالعرض دربو

سبیدندر كه خدا واجب الوجوده مخصوص اولدی یعنی كثرت استعمال

ایله علم خاص اولدی نتولكه حق تعالیدن غیریه خدا دینلسه اثمده

دینی كفردر ذم كلور دیدیلر الا مكی مضاف تركیبی ایله ملاحظه اولنه یعنی

خود اینده دیمك اولد نندكم خویش اینده وپنهان اینده دیجك محالدر خوبی

آی وپنهان آی درلر واخونده یا بله دخی لغتدر یعنی خدای وهمای

وجای كبی اما صفت قصد اولنه قره واو رسمی ایله یازلسه اولیدر

خداوند مالك وبزركوار خداخوان شهادت بر معنی خداوند كار ایشی

صاحبی خدك حاكم خدیو امیر بزرك وصاحب خذل حنض مكی یعنی

مكدایی یغی خذول مثله خدوك طیره یعنی غضب وناسه وهرك یعنی

باب الخاء المضمومة

مصدر

اوشندیمک و زحمت ویرمک و ترکیبده دخی استعمال اولنور خو لایق
و کنش خو زمعناسنده خی اباید صو بند فقن صرن صو خی اج لعضاده
چقق یعنی شیش خی آش افتاده یعنی دوشکی و دایم اشکی خوت
سراخ تیر یعنی بالتدیا یخی قلاغی و کی واکند یوردوسی خوج هکیده
و خروس ایکی خوجلین متالسحو جیبنه م خود اواق درك و کوچك و
باللده قولاغی خود اصولك کونا آیی و آیك ایشنی کونی خود خام زوب
یغوریق و قرلوب اواق اولق خود دست ال دیمک و جله و باد کبی
خودك ادیلو خودخان طرطغان تارمار معناسنده خوده بلك و برنقلو
سکی و صحف ابراهیم علیه السلام تفسیرینك جزلری و بادنجه و آت
ایاغینك خوده سی بیطارلر قتنده معروفدر خوده دست الی بلکچی خوده
خوبه ها کسور عدد خوده ادیم بلمط خوده دستی بان کسیجلك خوده
قوشی بویخی و خوده کیاد بلو خود همی کبی قوشی خود بکلك یکولشمی ده
بك تصغیریدر خوس جمع کمك یعنی کنکاه خوسند قانع خورشید کنش
خوقه سمز اوت و تحکمان و تحم پرهیز دخی درلر خوکش اکیرلجه دغمزه و
نحمور خوم شاد و خوب و اراسته اولان بره دخی درلر وزمانده دخی
صفت اولور و برخوبش جحکدر نجه زمان صولر خوما معروف لنده
نغابت ابوسی مدینه معظمه ده اولور خوما بن خوما اغاجنك اوزدکی و
خوما اغاجی خومدوان کیسه و یابخی خودس بدبوس خود سجده گلکو یعنی
بوغز و کی خوسه عورتلر طلبی خودش فریاد و نغان و برباکدر که
کوبه ایله اولورخوده ابله و بدبوس خوهد عنی خوسد و خودش و
نوق ایکجه و توزاغه طوتلمش قوش و اول قوشدر که طوزاغه بغلرلر
غیری قوشلر انی کوروب طوزاغه کلسون دیو اکابك درلر خی قانی انا
خو مثله خستو مثله خستو مثله خستوا قرار خستواند یوکزن فقالمق

که دروینلر کیولر و ابکلری و جویلری صرفرا ولور خسر آنك کویلو خسر آن
کوی قیین لق و دکز لك خسرو پادشاه دیمکدر خسروانی بکتند و ازلی
انجه لر یعنی ابلرو زمانده اولن انجه لر خسروانی درم بر نوع انجه در
خسرو بنده قایین انا خسره مثله خسرینه مثله خشو مثله خوره مثله
خنوك زشت خشاده اکی یوی خاص لمق خشاد کو بیچ خشاره بمك
یکی دوکولن پاره لر خشام برون طوتلمق خش یعنی خشك خشك
نوری و یرامز خولو کمنه خشك ابر طعام خوایجی که طعام توبلان
اوت بامدر خشت افزار مثله خشك اوزار مثله خشکاد اول تمکدرکه
ادی اوکمش و التمدك اوندن پشمش اوله خشکارد لفظندن تخفیف
اولنمشدر خشکار و خشکار ما استفسار بلیغ یعنی برلسنه غایتنه
ایرنجه صورمق و تفتیش ایتمك خشکا بجه خشك اندام و بیولکرده
خشکار طوتوق خشکار زه اغاجدن بودین فوری بوداق خشکار زد مثله
خشنك دینده مهره جی لحت یعنی پاره اوستنك مهره سی خشك دنده بیر ستره
اولنی اولور خشکمانا بتریدا ستان ایجون بمك صوکنده ایکی لقمه کدیرلر
خشك نانه قوروجه ایمك یعنی خشك نان خشکی آت ترسی درکه فورید
آنله دد شمك ایجون خشل مقل مکی خشند راضی معناسنده خشنود مثل
خشنودی قانع الك خشنك طازلق باشلو داغ سر معناسنده که باشنده
قل بتمیه خشنود طرنق یره سی و اوزاملی بداق خشوك حرام زاده و
صغی بوینوزی کبی بر نسنه در التوندن و یا کمشدن ایدرلر انکله شراب
ایچولر خشو ببغمبر خشینار صو ده اولور بر قوشدر خشینسار مثله
یعنی بر نوع بیولك اوردکدر که ترکیده قیل قویرق درلر وسوندرلر
خضض مثل خذل مکی مکد ابریغیدر خضض مکی درلر عبید خخار
مزدیدر قه خشنده باغنی ادومشی و اکلمشی خنج یاتوش دکورخانه خفج

قاتیقسنده وخواردن لفظندن صیغهٔ ماضیدر واسم مصدردر صنتدری
دبولشدری معناسنده دخی کلور خورده مرده اواق دوکی خوردهٔ ادیم
بلمطکه سختیانی انکله ترتیب ایدرلر خوردی شوربا خوارزمی شول بغرا
درکه انواب محنانی اولیه خورزمیان دست بنده اوینی بعضی نسخه
ده خور ذر ومیان واقع اولمشدر خورش اسم مصدردر بیش ویسی
وحاضر یجک وایچک وقاتق انا معناسنه خورشید کنش افتاب معناسنه
خورصاو کیلاه ردرکه بیغی اوانوانی صقله قلدی بردرلر ترکیده دخی
استعمال اولنور خورماه بازآیی خوره بیور مرضدر که عربجه اکله دیرلر
وجدام رنجند دخی درلر نعوذ بالله من هذا خورباد ادینبزدر ترکیده
دخی مستعملدر غلط ایدوب خوی ادردلر ونصلوق درلر خوزده طکوز
لن بوحکی خور زبردرلو اغاجدر خوزستان تستر شهریدر وانک نوعی
در سمرقنده یقندر شکرخانه در خوزه پادشاهلر شهره کلدکده اول وقت
تزیین ایدوب خوش قچولر ونفیس قماشلرله بزه دکلری کوشکدر واو نجی
در واو اصلیله دخی استعمال اولنور خوزه بعینی خولجه یعنی خوزش اکی
وقیه معناسنه خوستران اواق قوردجقلر خواسته دالت وقماشی و
مال انواب خواستاده بکی خواستن لفظندن تصرف اولمشدر خوستره
قبن خوش واو رسمیله ملایم وقاینانا مادرزن معناسنه وابو جمنی معناسنه
اما اشباع واوله نوش وموش قاتیقه سنده قروت معناسنه خوشاب
خوش صو وطتلو شربته دخی درلر معرد قدر ترکیده دخی مستعملدر قورو.
اوزمدن وامروددن اولور اولور خوشنود مثله خوش آمد طبعه ملایم سوکه
وکلجیدر یعنی طبعه خوش کلور سوز سویلکه خوش آمد سویلدی دیرلر
توضع والتفتی وصفا کلدی وحسن کلدی دیمک خوش آی عمنی خوشند
سقلم وبغدای وادیه باشی وانده بکرجو بانک باشیدر وسنبله بومجی

والغم سلغم که عربجه سراب درلر خوش منفش طبع معناسنه وطونلق
وسستلک وصاغ کوکلوده کلمدر خوشه چین بشق دوشرجی خوفا
توت خولک طوکز وخنام زیجی خول اغلج فقان قوشی وخروس اکی
وطوبرغار وچولق وبالق که انجیدن دوزرلر واکاجه سرجه که حنظل
دخی درلر وباین بالغی بعضلر خیرق مرضیدر واوز قوشی که جکک
دخی درلر خولبن چولق قوشی واوز قوشی خولیزه مثله وچوکه خون
واو اصلیله درواودن صکره الف بوقدر فان معناسنه خوان واو
رسمیله یخف درکه اوزرنده اودون کسرلر وبی برلر وحاضر بیجک و
طبیبلر فنده اکله مرضند درلر وخوانده معناسنه وخواندن لفظندن
صیغهٔ امردر وصف ترکیبی در خوش خوان کبی خوناب قنلو صو وصولغی
وسلکن خونابه مثله خوبجد انزروت خوبجیده کون اوتی واکلک و
انزروت خوندست سفره خون سیاوشان اکی قرداش قانی درلر بر
طاشکجی ینسند در اما اکی قرداش قانی مرجان کوکیدر خونش خوند بن
لفظندن اسم مصدردر اوقوبش معناسنه وشفاعت یعنی دالت خوک
دباغ خونکشت قصاب بغرنجی خون کوست مثله خون بها دیت
خون سالادجاشنکیر خونه یعنی اغلج ویضیخ خوه عراق معناسنه
خوهادلبجی عربجه جار معناسنه مبالغه ایله اسم فاعلدر خواهر قز
قرنداش لفظی مثله خواهر شوی کورکجه خوهش خواستن لفظندن
اسم مصدردر استیوب ودلیش یعنی شفاعت دالک خواهر بدربابا قز
قرداشی دریعنی عمه نه خواهر مادر انا قز قرداشی دریعنی دیزه خواهر
اکو بکز ومخصوص براغاجک اسمیدر باشما قجیلر التلرندن درصفاد
درلر واو رسمیله درقصقودکلری قیش خواهنده دلنجی وطالب
وقانغ خوهن بزرجخونبسی که انکله اغزی طرلجق بر داغنه یاغ قورلر

خواهد دانك ومرادو مقصود خواه مثلاو خواستن لفظندن صيغهٔ
امر و وصفدر كبيده خوف واو اصليله بوى و موى قافيه سنده عادت
حاصل كلمسنى بولنور ده باسز دخى جائزدر خوف واو رسميله ضمه بى
شحديه اماله ايله قصر ايله تلفظ اولنديجى و محى قافيه سنده عرق يعنى
در ودم تقه كه تلغد دخى ديرلر و تكلفى كوياين معناسنه خوى چين
واو رسميله مرجبين معناسنه خوى خوره مثلاو تكلفى خوى خورد عرق
چين و تر انك خوبورن تكلفى وير سد **باب الدال المفتوحه** هر دال كه
كلمه اولنده اولمدسه اكر ما قبلى حرف صحيح ساكن اولدى اول دال مهمله در
واكر ما قبلى حرف صحيح ساكن اولمسه اول ذال معجمه درنته كم شعرا الملتزم
مولانا بدر الدين محمود يعنى اسكنده الله تعالى فى غرف العليين بو قاعده نى در
سميى كى نظمه بيان ايتمشدر **بيت** در زبان فارسى فرق ميان دال وذال
با دكير از من كه در نزد افاضل مبهمست • پيش از و در لفظ مفرد كر صحيح
ساكن است • دال خوان را و باقى جمله ذال معجمست • همچنان والى
ولايت فن شريف و ناظم جواهر علم ظريف فارس كمالات فارسى و عربى
يعنى ظاهر فاريابى دخى بو قاعدهٔ لطيفى لسان تازيله بر قطعه بيورمشدر
رباعى احفظوا الفرق بين دال وذال • فهو ركن فى الفارسية معظم • كلما
ما قبله سكون بلا دال • فهو دال وما سوا ذال معجم • بو طريقك فريقى بو اصطلح
رعايت ايتمكين شويله ولجب بيلديكه حتى دلدن غيرى منقول اولان
كلمه ده دخى بو قاعدهٔ اجرا ايتديلر نته كم خدمت لفظى عربيدر دال مهمله
ايله انلر ذال معجمه ايله تلفظ ايدرلر بو سوز اصل كلميد بناء در اما افصح
بودركه ذال معجمه بو زبان طرفندن اداغ اوله والله حافظ الشكور دايره
چولق قوشى دلج قركو ظلمت معناسنه عربى صحيحدر اصلى دجا ايدى
دجادن مشتق در فارسيده تاج قافيه سنده استعمال اولنوردا

عدل وداد لفظندن صيغهٔ ماضى در ويردى ديمكدر و مصدر معناسنه
مى بايد دادكى دكلد يعنى شكايت داد ازنكرى تعالينك اسماسيدر ايرزكى دادن
دادار الله آدى و قرنداش و شفقتلو يار دلخنى قرلغان مرضى دادن عجم پادشاه
لرندن بر پادشاهدر كيو مرثدن كشتاسبه كلنجه دادن درلردادا سنادا ايله
ويرمه دادخواه شكايت ايدوب عدل استيجى دادرس ايله دادار دادد مثلا و
ما الكدر ديمك اولور دادستد انتقام الحق دادكر عدل ايديجى و شفقتلو يار
حق تعالى اسماسندن اولمشدر و پادشاه عادل و محتسب داد زنده داد محترد داش
كاه اولور حرف راء حذف ايدوب داد نده درلر داد دخى عطا و عطا ايد محك
لسنند وعطا ايده جك محل دادكر عادت داد ايك بكوكى بنبنجى كونى يكجد
ويردك يعنى عطا ايتدك ديمكدر دارخوبر و صحيلو اصلحق يوه درلر والتون
وكمش سكه سى و بمعنى صاحب وكيونده يعنى دال والف دار كلمه آخرنده حفظ
وضبط معناسن افاده ايدر وداغتى لفظندن مبالغه دردبدلير و جانبار
اصل اورغالفدن بو قادو ترتيب ايتر وكنده درلر و جانبار اورغانده درلر
دارا بر پادشاهك اسميدر كه اسكندر ذو القرنين دن اول مصره اولدى غالب
ايدى و اكثر ممالكده حكم ايدردى فريدون فرخ نسلندن ايدى و داغتى لفظندن
صيغهٔ مبالغه در زياده طوتغان ديمكدر و انباردار معناسنه دخى كلوردا
راب دارنك اوغلودر اسكندر ذو القرنين الذين هلاك اولدى دارى مثل
دار وانبار دار معناسنه در داد پرنيان بهم اغلجى دار خال فزان كه
تازه دكلجان انجمدر بو دقلرى اولمدبعضلر ايديلر براعجمدر براعجمد دخى
اشبلجق قلمدر لجونده كامله درا الجه دخى لفتدر يعنى جانى دردادخار
مثلا دار دوست ابت او زنجه دارفرين مثل داد برين دادش بو ياغنى قره
كون دادود و امعناسنده در وايوكشى دادو ى بهوش عقل الجى دادر هر
لسنندنك كدا ستعمالى عقل كيده ره اكا اطلاق اولنور و مخصوص براوتدر

داروی هشیر مثلا داروی هشیر مثلا داروبتی علم داری یعنی ابناد
دار یعنی اول کمسنه که پادشاهلر غلامی کلادین کاشیلم ایلیدلر و دهنتی
لفظندن استفهام در مثلا ایدرلر نان داری و انجه داری یعنی نمک
واری و انجدك واری دیمکدر در وسرای و مقیم معناسنه و چاك
که کلیسالرده چالدقلری دار قلح و باجحی و باجحقله یا بولان یا بو بالغله
یا بو یا بوجی معناسنه بو لغت هم دال بابنده هم راء مهمله بابنده روایت
اولنمشدر دار زاء معجمه ایله حومن سیرند یعنی و مطلقا بیوتری
دار دار یا بوجی و مثل دادن و بهلوی لغتنده خز امعناسنه داس
اوراق که انکله ترکده اوت بچیلر و چناق چولمك باجحی و هلاك
و فساد معناسنه و الفاظ اتباعدندر مثلا داس دلوس و حوی دمرد
و قاشی و قماشی کبی داس دره بچجان اوراق دیمك داستان حکایت و چیله
داس دلوس اوراق دولت الفاظ اتباعدندر بونك عربیده و فارسیده
و ترکیده بچوقدر داس کاله بوسنانجی دهره سی و کوچوك اوراق که
انکله نره بچیلر داسکاله مثلا داسد و قلچقکه ترکده بند غنده اولور
اکثر چو ملك فرونی و مطلقا فرون وسر نیك معناسنه خواجه داش
و سبق داش کبی نته کم تایله دخی لغتدر و ذکری کچمشدر یعنی سبق
تاشی و خواجه تاشی کبی و بهم معناسنه داستاد عطای کثیره و مطلقا عطا
و بخشیش داغ اعطاده یقمقله اولان کوك انسانده و کرك غیری
حیوانده داغ و تفتان لکه سی داغینه داغلمی دال قربال دد کلری
بیوك قوش و لوری قوشی و بیوك بالق داله ید قراول دال برنیان
بفتح اغلمی دال بزه اسکتی قوشی دال بره قرقوشی و اسکتی قوشی
که الاجه قوشدر که مله و رایله دخی لغتدر دادبزه دال خال
مثل دار خار یعنی هنوز دیکه جك نذران دال دزه اسکوی قوشی

ویعنی دال خال دالوزه مثلا دالوزه سنل دالدمنل دال یعنی قار
تل دالیبوزه بره فجل قوشی دالیو مثلا و چیل و سرجیه دام دوزان و
جنزات ارض موزیات داماد کویکو عربجه ختن معناسنه در دام هول
کیك دوزاغی دامال الات خانه یعنی او اسبابی دامان اتك عربجه
ذیل معناسنه دامن مثلا دامعول اور ددکلری شیندر که ایمره و
غیریه اولور اغرمز یعنی و جیجی بوقدر وختام ریخته درلی داموز اولی
سیدر که ایکی یا بنده اعجلر بوکید و بسا انکله کمره طاشرلر عربجه وزدره دیرکی
و بیوك کور کدر که انکله قارکورر لر و صولق داموزه مثلا دانا علیم دانستی
لفظندن صیغه امردر زیاده و مبالغه ایله بلجی دیمکدر ز بر کالمه اخرنده الف
مبالغه معناسنه کلور بو محلده اول معنایه در دانا بینا توانا و سنا سا
و الفدن صکره نون دخی خوامان کبی دانخدم حمان عربجه عدس معناسنه
دانزه مثلا دانو وده مثلا دانش دانستن لفظندن صیغه اسم مصدر
در بلیش معناسنه دانشجور یعنی دانشمند دانش کی علم صاحبی دانشمند
مثلا مند لفظی ادات نسبتدر مثلا خردمند و دردمند و مستمند کبی
دانشمند بلیه منسوب دیمکدر دانور مثلا دانك جکی دکدر در همك
ربعیدر تقریب ایدوب دانك درلر دانه حبه و قوش یمی و علم و عالم
معناسنه دانه دل حبة القلب دانه سنبر منوشی درلر بر اوتدر با خود
بر دانه مسهل تر شیلره کور دانیژه یعنی دانه دره یعنی قرجمك دادجوخ قمه
باذلرك بر کوه دن اوتد کلری انجه وبول و یعنی ندمت و خورده ایش داد
دار نفرین ایدیجی یعنی سوکوب و انلجی یعنی نیخدده داور داد واقع
اولمشدر یعنی واودن صکره راء مهمله ایله انکله بنا و یا بوجی داور حکیم
و حکم قاضی دمرد نیکو و حق اورزیند حکم ایدیجی وحق تعالی یه اسم
اولمشدر زیرا حقیقتده حاکم و حکیم اولدر جل جلاله داوری قاضیلق

وحكم ودعوی وجنك داورر ياپوجی داه يعنی ده عربجه عشر معناسنه اولندر
زبان فارسیده قاعدهٔ كليه دركه هر كلمه نك آخرنده والف هاء اولسه مثلا شاه
وماه وكوتاه كبی الفی حذف ايتمك لغتدر مه ورَه وكوته كبی جاريه يعنی قرنق
ومطلقا حذمتكار وغايتده سلايم عورت واوغلان دهيل بر علاقه مندر
صحی انك اطرافنه ايدرلر تاكه صيدلی كورب قاچوب دوزاغه دوشه داهول
وحشيلر دوزاغی عربجه هباله ودلحول درلر داهون مثلی داهی دوربين
وزيرك عربيدر داهيه شدائد امرندر عربيدر جمعی دواهی كلور داهيم
بكلك وتلج مرقعدر كه اماله ايله اوقنوب الف يا صورتنده اولدی ياله يازلمه
بولغتا اولدی يعنی دهيم اولدی دائره وجوره وبر نسنه يه كوكل وبرمشی كه
دايه اوغلان امزرن عورته درلر ويا قنتمز جكر كه عربيدر دبايه مكتب خانه
دبديه دنلك عربيدر دنيك تجسم يعنی اتلو اوغلان وتايله دخی لغتدر
تنك كبی دبوجه سلك دبوسی بوزدغان وچماق عربيدر مطرقه معناسنه
دبوس بتر نومار اوق عربيدر دبه تخفيف باء ايله خايه سی شمشنش وخايه
كيسه سی بغرسغله طولنش كمسه كه معروف مرضدر تركيده قاولجه درلر دبه
تشديد ايله باغ بوداغی كه كوندن اولور مناره كبی وكون برداق وصوقاق
عربيدر دبوره حصيل حويه معناسنه كه يشل باشی ايده در دبره بالك فتحه
سيله عربيدر بردن بر پاره يه درلر جمعی دبر در دبيد طبيبلر اصطلاحنده
دوا ومعجون دبك اولور عربيدر دجی بوكولجه لوبيا معناسنه دجال بيوك
كاربان سراسی معناسنه دخنی معامله وايشه بشلمق دخنی يعنی بنم سنكله اولكی
معامللم ديكدر دخل تخيل وحاصل دخمه مشهد ويرالتنده كور خانه عربيدر
دخيل دوست ومعنی تخيل ددی بوكچی جانور عربيدر سبع معناسنه ددرنوع
قوان اويته د دود دام نورت ونوش وير كچی جانورلر دوه مثل دد در فنو
واچره وطاشره وداغ ديه سی وتخيق لفظ ايچون مصادر اولمز سند

دخل

ادخال ايدرلر كاه اولور خونيه ادخال ايدرلر دريا دريا معناسنه ودريدن
لفظندن صيغهٔ امر ووصف تركيبی درمردم دریده وحوف ظرفدر درآشتنده
ايله ولحونده الف ايله مثلا وحاكد كليسالرده چلادلر دراج اسم موضعدر
داغوش اسم مصدرده استعمال اولنور لفظ مركبدر اسم واحد قلمشدر
قوجق دراقن بر نوع شفتالودر آغ وطتلو اولور درای يعنی درا يعنی
بيوك چاكلدر كه دوه لر بوينينه اصرلر وايچی وكل ديكدر وبيك ومخالف
معناسنه درب دوه طوپی دريادف بركوزدن درباشی كوزدكی ديكدر
وتبن معناسنه دربان قپوجی يعنی قپو بكجسی ديكدر دربان لفظی كلمه
آخرنده حفظ وحراست معناسنه دربايست بايستن لفظندن صيغهٔ
ماضيدر كركدی اولدی وكی كليدر معناسنه كلور دربند قپو قپويه دوترشو
بقرشو معناسنه دربا وزرسنه دربزربو للرده قورقولو وزحمتلو كچلن يرلره
درلر وقپو باغی ديكدر بند تقدير نجه عز معلاق عين مهمله ايله يعنی شول
قپو باغدركه اول اوليجاق قپويی اچلمغا قومز درپيه پاره رقعه معناسنه در
پچ صولو درج حجره وكاتبلر درجی ودرمك معناسنه عربيدر درجه مرتبه
جمعی درج كلور ودرجات عربيدر ونردبان ندمدرف درخال قدان يعنی يكی
ديكلن اغج درخور دار يعنی برخوردار درخور واورسيلده لايق معناسنه
دردرخور مثلا درخورتی كندی قدرنجه درخط شدن متحير اولمق دردرد
اغری وضرب دبوری دردانه دكرمن صوايچی درداد قره اغلج عربيجه سجر
السبق درلر دربندبای نقرسی زحمتی دردره اوغلان بوروسی كه عورت
طوغرركن اولور درد ری مثلا دردكند جمد لمك دردسل طبيبلر ذات
الريه ددكلری زحمتدر درد سياه حمای محرقه يعنی درليمه خسته لكی درد
ناخن قرلغی زحمتی كه طرنقده اولور دردو وخت قوچاو درداخ خسته
لكدن فالقمش كمسه دردمند دردلو وبكلو ديكدر مند لفظی نسبت

درجاده سبز

ایچوندر دیرذاك ویو درذیه دردی ددکلری بودکی دایما دردن نیوه جك
بو دخول ایده جك معناسنده دردی عربجه خیاط درلی درزاده دکی من
صواغی واوتلق درغاله دربند وطاغ دیه سنده کی یول وقلعه درغان
ماوراء النهرده برشهر ادیدر درغشت سبزه درق قلقان کدکوندن ایدی
عربیدر درقه انجدن چنبو قلقان وسکو درفهستان بر نوع اغجلقدر
زیرا درقه انجدر وستان لفظی چوق کثرت ایچوندر کلستان ودرختان کبی
کل ایچوق واغاچ چوق یره درلر درك ستاره جه معناسنده یعنی اودقوغی
درکاه قپو اوکی وقپو اوستی واولو صفه واشك درکه کاه لفظندن تخفیف
اولنمشدر اول معنایه در درکون توکی قیپی قیزاك معناسنه ودرکاه معناسنه
درمان چاره وعلاج درمانده چاره سز وعلاجی درمانده کی چاره سز لك درمنده
درمانده لفظندن قصر اولنمشدر اول معنایه در درواعلاق ودرست
ومحقق وحبس اولوب براشنده قالمق معیار جالیده اصلنی معناسنده دردر
توك شادروان بر نوع دردروخ صحتند دونمش خنسه مرکب درد در
دیلد واحدن واخ راستلق معناسنده اکثر اشیا به صفت واقع اولور درست
معناسنده بردان قلعه قپوسی واشکی وشهر سوقاغی وجتی ایتمك دروازه
متلد ودریوزه معناسنده واول سوقاق ویازارکه انده دایم الم صانع اولور
ودرویش انده یادسا ایدر یعنی چوره ودیلنجلکده کوزلر درواس اوکی ددکلر
انجدر اولت اطرافنه محکم اولمغچون ایدرلر دروازبان دربند بکجیسی
دروازبان متلد دردلی متل دروا یعنی اصلنی درواست یعنی درباییت
یعنی کوکلو دروق صراخینك شرابی قدحلد اولچمك درون ایچرو ودرونه
حلاج یایی درویره جق ایتمك متل دریوزه درویه بمد پنبه معناسنده دروینی
فقیر ویو حضول دره کوشکده دوه وصغرو قیون بم یدیکندن صکره کوشر
اکادرلر واکی طاغ اراسی کده صواقار واول نسنددرکه عربجه اکاکرش

درلر ادبده معلع بونده درواسه نعرسق برنده درطنبور ده قتی سیدر و
بیوك قزن کدکیدکی اولوب اولدبیوب طومبد درهم قرجشق وطولشق و
پریشان دریادکز معناسنده عربجه بحودر درباب کلمه وپیل دیمکدر دیکاف
دکزده اولنلر دریغ یعنی دریغ یعنی صرتمق وتقصیر معناسنده دربواس یعنی درز
یعنی اوکی ددکلری انجدر کداولت اطرافنده قورلر وقپو صواسی دریابنه کلرلر
وبیلورلی ودکیز لیمانی دریغ احمق دربچه پنجره وقپوکو کجکی یعنی بیوك قپولر
ایچنده اولوب اید کلری کوچك قپو وبیوك طاغك دیه بی دریم اودن
اوه دو شمك بودریوزه جو ایتمك دربی زبان فارسیه دربی درلر یعنی زبان
لغت ایدر سببی اولدرکه بهرام کور کد عجم پادشاهلرندندر شویله یساق و
تهدید وتاکید ایتدی کد کمنی قیوسنده فارسی اولندن غیری دل سویلنی
مید وبراتلر واحکام ومکاتب جمله فارسی یازلمه غیری دل یازلمیه خیلی مدت
پادشاهلق سوردی بو یساق مقرر اولدی کنزو قیوسنده بو دلدن غیری
دل سویلنمز اولدی تا سئول رتبه اولدیکه بودلك قیوسنده نسبت اولدی بو
حال شایع اولدی وبودلی غیری دلدن زبان دری دیمکله تمییز اولدی لی
ایدرلر اول زماندن الی بومنا هدز ابونك دری زبنه شیوع اولدی ولغت
اقتوم صاحبی ایدر دری بجده بر طایفه نك اسمیدر که انلر لغت عزیبه
سویلرلر ودری طاغ انکمنه درلر آب وهواسی لطیف اوله اول سببدن
کیك دری درلر وقرارکاه وتیلچق بر وظرف معناسنده اما فرید عصر و
وحید دهر کمال پاشازاده شویله بیان ایدرکه پارسو کلر دیارك آدیدر
کد شیراز ددکلری شهر انك دارالملکیدر فارسی پارسك معربیدر بام
عجمینك فایه تبدیلی علامت تعریبدر تعریبك متنایی عجمی عربیه دوندر
در معناسندن نقل اولنمدن اول قلیمه نسبت اولنان دله عجمده زبان
پارسی دیرلر عرب لسانیده فارسی درلر اول لسانك فصیحنه دری درلر

سنه کم خیر البشردن صلی الله تعالی علیه وسلم تسلیما کثیرا منقول اولنان
خبی متقولدن اکلنور حافظ الدین نسفی کافی اولو کتابنده ابو
سعید یودعیدن نقل ایتدی درزبیده اول حدیث شریفك عبارتی
بودر لسان اهل الجنة العربیة والتازیة والفارسیة الدریة
فارسینك دریسی تازینك که عربینك فصیحی در مقابله سنده ذکر اولنور
تازی عربینك هر بدویسی در بدوی آنده اسب تازی درلر دری اقلیم بابله
بونلجیه مخصوصدر نك ادیدر کیمك دری ولسان دری کامنسب اولنور
دراز یوجی دژ طاغ دیه سی وخشم ودرشت جوی اولمق یعنی قفقلق
دژکاه بدخوف وبدطبع وجلاد دژ که مثاله ودژ معناسنه دژ اهنك
مثاله دژخیم مثاله دژکوار یعنی هضم اولان طعام دژ نك پاره رقعه معنا سنه
دژه مهره که کیسه یه وانباره اورر لر دژه کیر تکنه دن خمیر قزیجی یعنی
کورجك که ترکیده اکیشی درلر بعضی یلوده اکا اورسون درلر بعضی
یلوده اکسنره درلر دژ بنه طاغ دیه سی دست ال وصدر ومجلس
ومندیل وفوق وغلبه دیمی یعنی مانند دست آموز ال اوکرنجه سی
الده اولوغنی حیوان دست افراز ال آلتی که انکله ایش اشلنور نسنه
در دست اوزار مثاله دست افزار مثاله دست ابراز مثاله دست ابرنجی
بلزك دستار یعنی بسیار یعنی چوق دستار دست نقد دست ارم
بجقی دست انبوید بیلنیج که عربجه شمامه درلر دستینوید الفرز
مثاله بونك کبی لغتلرده الف حذف اولنمق قاعده اولمشدر نته کم
یونده بیان اولمشدر دستار دلبند ومندیل وبینکیر ونعلین دستار
مندیل ودستمال دستاران شاکردانه دستار خوان بینکیر دستار
دلبند صاریغی دستا آسیا ال دکرمنی ودبك دست آست مثاله دست
اره ترکیده اندن غلط ایدوب دستره دیرلر ال بجقسی دیمك اولوردی

خفیفجه ارمغان که یوش اولمسون دیو الدیرلر دستان حکایت ومکر وحیله و
بلبل وارقدار سنه بایغوق دستانه جاده بزرکان اکابرلیک طرزندن دریدوق
درلر دست آهنك مثاله دست اوریجی یعنی دست ابریجی یوست بریجی
مثاله دستاویز ارمغان دستاویزه واسطه بزرکان دست بازد ال وزادر
وال صونز دیکر دست بدست نقد دستا دست معناسنه ال الده دیکر
دست برد هنرده غلبه ایتمك وخصمه غالب اولمق دست بیمان جلوه عروس
وامانت اصمرلمق دست بانه دستبانه یعنی دستوانه یعنی طغان اللکی دستا
کوده بجقی صاپو دست بند رقص ایتمك وکاوله حوسی دیه سی دست رنك
ال ادیتمسی وال ارشمك قدرتدن عبارتدر وچار پالیش دست رنج بجقی
که بیوك اوستوره درد سره مثاله ترکیده شاید در دست دست ملک
که اوزرنده اوتوررلر وعناصر اربعه دست شانه قرار طرقی دسته شکی
قورجق سلح وال بسجی دیکر دستکار صانع معناسنه وصنعت دستکاری
صنعت دستکاه عامده تحریف ایدوب تزکاه درلر ایش اشلنجك یردر اکثرنا
ال ایمدسی معناسنه استعمال اولنور دستکه مثاله دستك دك ایپطوتیجق
آلت واغرشق دستکیر ال طوتیجی یاردمجی دیکر دستمال ال سلنجك ومنزه
دکل دبك دستنبوید بیلنیج عربجه شمامه معناسنه دستنبو مثاله دست سوز
ال بوبجق که دستبند بجو سیلك براد یعنی در دستوار ال اغاجی دستوان
حمام ناطری دستور اذن واجازت واول دفتردر که صاحب دیوان انی امام
ومقتدای طوترلر یعنی انك موجبیله عمل ایدرلر اماده الك ضمه سیله اولمق مشهوردر
دست اهنك دستوانه طغان اللکی وچقال قوبجی دسته صاپ قبضه
معناسنه دمه که اکی بجه کلوری یغله قلری دسته که ترکیده دخی مستعملدر
وهر نسنه نك قلبنه درلر وایك کلبی وکستلخلق ایلمك شرید عصابن کمال
ایدر دسته ده او هاء اختصاص ایجوندر اصلی چوب دست در علم

علم اولیجق صورت ترکیب تغییر اولنوب مضاف الیه تقدیم اولنمشدر چادر
جو یدکه ترکیده بچی جوه درلر چار ایله جو بدن مرکبدر راخنره کی هاء معنا
ترکیبدن معناء حاصله علمیته نقل ایچوندر دسته چوب کوتك وچوالك
قولپی دستی دعن وظرف دستیار آلت یدیجسی وکورشن جبلرك بابنی
پهلوانلردن اشغی برق اولان پهلواند درلر دستیاره بلزك دستبانه
فیجی دست یافت فرصت بولمق دست یافته بول بولمش واله ایر میشی
دیمکدر دستینه بلزك دستوانه وقول بغی وتوقیع پادشاه معناسنه
بویحلدره دسکره طاغ باشنده کوی وتلعه کولك غنی اولسون کولشخوابه اولنور
فارسیده وعربیده استعمالی واردر دسمره مثله بوکرلجه دسته جلاء هلرك بومعنی
کدطوقود وغنی بزدن زیاده کلمی ایلکجی وابریشیمی کاصرلو وایلال صرمشغند
دخی درلو بعضیلر اخون اغلحنه درلر کدجلاء هلرك التلرندندر دشنید
سمکك صند دغندن چوك یوکادرلر دشت صحرا وصوسز یرو بوستان
دشتبان قورجی یعنی ترکه وتخیل بکجسی دشتوان مثله دشت شوران
کورستان وبادیه عرب دشت سوران مثله دشتی بیابانی دشنه حنجی
دشنوه مثله دغ طازلق ترکیده دخی شایعدر شول باشدرکه قیلی بیتمیده دغا
الدمق که اوزدن درلر وقلماشلق ودغل معناسنه دغدغه عربیده قیقلق
وهدك وبرمك وبرنسنه چوق کورنسون دیو سلکمك دغ سرطازلق
باشی دغل قلماشی کینه بوکه یان کیمی در واول کشیه درلرکه ایچی طشنه
اویمیه قلب اوله وخارجاناك معناسنه دغل زتی زنباره وقلب دن
کدکرلو اقچه کسر وخاین وخائنه دغل دغنوك غاشیه دف دمری که
چنك یانجه چلرلر ترکیده دخی استعمال اولنور کنادنده بیوك بوللوی
واردر دفترنامه معناسنه عربیده جمعی دفاتر کلور دفتردار دفتر
طوتجی ودفتراسی دارنده دفتر نقدینه در دردق یعنی طعن

[illegible]

یعنی

97

یعنی اوریق وعیب لمك عربیده دلالت دلالتجی یعنی اورتجی عربیده در
صیغه مبالغه در دلال دلالت ایدیجی یعنی قوله وزلیجی درکه کلیجی دکنی
درویشلر خرقه سی وسکسار دلو توغا ودکو من سیدر ولغت مشترکدر
در عربیده عجم دلنده دله تشدید ایله نام دله محتاله وتخفیف ایله سکسار
واغجه اوزدکی ودکل یعنی فدانکه هنوز دکجك ابحدر وسکسار که
برکوچجك حیواندر ابوسنه نزد واورلر فناسنه سکسار درلر دزد وا
مار وجه اولور سکسار قره جه اولور سمور دخی بونك انواعندندر
دلیده بولنور دلیك اوملح دم نفس معناسنه در فارسیده دم جبلر
کورکه ودهنه کلمه نی ودرون ودرغون معناسنه وعیش وعشرت ودق
وآه وواه ایلمك عربیده قان معناسنه کلور جمعی دماکلور دما صلتغی
مرضی که کف صولور واو بلمك مرضی دماهر صولغان کمسنه بیمادم
نفس نفس وقت وقت دمار کوك اصلی معناسنه کوك اغجك کوك غبرك
وانتقام وهلاك ایتمك معناسنه دبیخ دیر بوتق معناسنه دماده زود
شتابان وباهیبت وتوت وتیز وایورك وهیتلد وقوتلد دیمکدر دمامه
دبالك ومادر صولغی دماوند بوشهرك ادیدر دم آهنج نفسی چکیجی دملحا
دودیعنی توتن وانك قوسی دمزدف وزنك دف دمساز بوافق ویار
باشی دمثان مثله دمدمه عربیده غوغا وغلبه وکلکرمك دمنی ادزبلك دم
کرفته توقمش وادنش ومتعفن اولمش دمنده او فیرجی دمه دیلك وکور
کد دمر جبلر اتکلدودادور رلر وطمان دمیده بلورمش وتازه بتمش داوبر
وصبلح یری بلورمك دمیدکی اعضانك قبر قبر اولمه سی دن کوب وشا
تعدن سکرتمك عربیده لغتنده مشدد در اما فارسیده مشدد ومخفف دخی
استعمال اولنور ودنیدن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در دند ایله
وبون دبه بالن ودنند اغلجی وحب الطبن وخود کامه دکره معناسنه

دندان دلیش دندانکم شده یعنی یاوقلمش دندان اسیا لقمه چنین دلینی
دندان خنده یان دیشلری که کشی کولدکده کورینن دیشلری دندان کبو
اصرجی دیشلی ودیشی قمشدرجی نسنه دندانه کلیدک وطرغلک دیشلری
وغیری نسنه نک دیشلری دخی استعمال اولنور دندان بتیز ازود
دیشی ناکس دنقه بعداوی ایچنده بتر آدم بیجک سراسیمه اولور زکیده
دلوجه دیرلر دنک حیوان وبلز دنکل ایله وبی اندام دنک آلده طکلاده کا
کبی بغرواولق بوزی دنه یدن ونکیتر وشادیلق وحدت که آتش طبیعتلو
لرده صفتیدر دوات مرکب که مرکب قویولر دواج تخت وفرجی وچارشب
بعضلر یورغندر دیدیلر دواد دم اغج کوکی دوان دویدن لفظندن صیغه
مبالغه در زیاده یچی دیمکدر دورخ خسته لکدن قالمش کسه دوان
داولک ورانک فتحه لریله عربیدر صیغه مصدردر دونمکلک معناسنده درو
درکارلک عبوریدن عبارتدر دورنک قبا نسنده دیرشو تجه قوردچفردر
دوسی دمرجیلرک قرغونی دمری برقد قلری صودرکه معده یه زیاده
قوت ویرر دیرلر وقبض ایلر وغیری فائده لری دخی واردر عربیجه ماء الحدید
دیرلر اصلنده آهندسی اولدر که دمری قزدزوب اندان پاک ایدوب دورت
صوایچنه برغورلر دولت عربیدر جنکده یکنلکده درلر جمعی دول کلور دیت
یعنی دوات که ایچنده مرکب قویرلر وبزرلر حاصل مرکب ظرفنده درلر دوب
شور دوبت قرشدرجق آلت ده عربیدر غشوه معناسنده ونفرین و
قرغش که نفرین وقنده ویرلرده دادن قارغش ویومک یعنی نفرین والنج
یوسنده درده تاسی تعلیق دهار مغاره دهاز بانک ونعره دهان اغز دهان
وره اسمک دهانج ایکی اورکجلو دوه دهانه اغزلق که جمله هلرک اصطلاحی
درده له نفرین وقرغش ویومک معناسنده یعنی الیلنج دردهره اورق و
بالته ونعلبندلرلك آلات طرنغی یونجق سمنزلج شی وخنجر وباغ بودایجی

دهره

عوام نحوه درلر دهشت یعنی حیرت دهش صدقه وعطا دهله خندره درلر
براوندر وحصیر سازی وقفا دیرکلر شاز که براوندر در وکون دهم ونیجی
دهم ده اون کیشیلک دهمشت دفنه اغاجی که بمشته حب الغار درلر دهن
اغز یعنی دهان واویان کیبی دهن بند عورتلر بشمعنی که عربجه لثام درلر
دهنه ویرک اوغلان وعورت دهنه هانک سکوسنه بو قیمتی طاشدر
تعریب ایدوب دهنج درلر نیجه درلو اولور ابومی کوکرک اولور قیرسیده کلور
دهنه فرنکی درلر وبر نوعی دخی صرورق اولور وبر نوعنه موشی درلر
وبر نوعی فرق اولور فرللغه مایل طاوسی درلر دهنه حرکات ثالثه
ایله اغز واویان کیبی دهنه لگام اویان کیبی دهوه مثل دهله دهنیم در
نیجه اغزی براتجه ده بک اونده بر عشر معناسنده دهنیره سه اغزی
دی قیش وقیشک اولکی وآیک سکزنجی کونی بعضی لغتده اول کون
ایمی وصوک کون ایمی درلر دیبا درمثله دیبادین آیک یکرمی درنجی
کونی دیبدین مثله دیدین مثله دیبود یعنی دوبود یعنی ایکی علیله قفتان
دیار عربیدر سرای دار معناسنده در مافی الدار دیار در یعنی اوده اسی
یوقدر دیمکدر دیر صومعه ترسایان عربیدر جمعی دیور وادیار کلور
دیس بولد اشی وبکدانی وصورت دیبس مثله دیوث بی عار یعنی کدی
وقرتال دیبهر قریس ایللرینک اون بشنجی کونی دیجور عربیدر قرانکو یعنی
دجی ومملکت معناسنده دیدن رسم وقاعده دیرمنا برکتمشلکدر که اوج
یوز المش پیغمبرلک صورتلری انده یازلمشدر دیمیو آیک اون التنجی کونی
دیلم بر زهرلو بوجکدر ادریجن کبی بو درلر عربیدر دیلموک مثله الدیلم
عربیدر جماعت مردمان وبر معروف صنفدر یعنی طایفه در وقرنجالر دیرلر
دیکی یره درلر وصوایچک بر معنی اعدار دهیده معناسنده ودرناج قوشی
ادکی دیهمک آیک بشنجی کونی الدال المکسوره دبیر یازیجی دبیرستان

مکتب خانه دبستان مثلاه دخی یوح یعنی که تو کیده وکسه درلو و
بلم قره درلو دبی مثلاه دیبقی عربیدر بر نوع قفتان جوبرند دیبقیه
بکرز دالان ضمه سیله و بانک فتحه سیله و بانک سکونیله بو شهر
اسمیدر وایدرلر که شام شهرینه دبیقی دخی درلر دراز اوزون
درازه مثلاه درازی اوزنلق درازای مثلاه بر بیوك بالغك وصفیدر
درازنای اوزنلق واوزنجه درازسنه اوزنجه دراك جاك درخت
یاشی اغاچ کسلمش اوله درخت خانه مرتك درخت نسب اغاچ قورد
و اغاچ قفان قوشی درخت سنبد مثلاه درخت سخت کود اغاجی درخت
درختان اغلق درختان اغاجلر درخت کرم العون اغاجی درخت
مقل ابوجهل قوزاغو اغاجی درخش یلدرم وشمشك وعلم وطوفان
نوح اصلده اسم مصدردر یلدرمق دیمکدر و درخشیدن لفظندن صیغهٔ
امر و وصف ترکیبیدر درستاره درخشنده کبی دراد رود ماوراء النهر
ادمغادر که آب اموی دخی درلر بعضلر کندو ماوراء النهر ارماغیدر
ددیلر دراد کوشی حق و حق کوشی یعنی اشك وطونکن دره یاتق
ویرتق درفش پابوجی وبشموقچی برغ ودمر بلکه یاغ بیلرلر و علم غلافی
بورنکدن و بر مشهور علمك اسمیدر عجمده فریدون فرخ زماننده
بو بهادر درمجی کتیخ وارایدی سوكل دمورجیلر اوکلکینه طوتدقلری
سختیان پاره سی که کندو انده وارایدی بو سکو الجند بغلدی دخی
انی سنجاق ایدینوب وخلقی یاننده جمع ایلیوب فریدونه معاونت
ایلدی طالعی مساعده ایلیوب دشمنه غالب اولوب فریدون
پادشاهلق بولدی واول سنجاغی فریدون در و جواهر ایله مزین
طوتردی اندن صکره هر پادشاه که کندینه تعظیم ایلردی
و مبارك بیلورلر ایدی وهر جنکه انی ایلتوب طوتی لرایدی فرصت ظفر

بولورلر

بولورلر ایدی اول سنجاغه درفش کاویان درلرایدی درع عربیدر
عورت کوملکی و زره جمعی دروع کلور و ادراع کلور درم اقجه
درم دور سرکین کردان دکلری بوجکدر درم سنن درم اغزی
طاشی دیمکدر درمنه ایاربوشی درلر طبیبلر قتنده شیح دیکلد
معروفدر درم خریده اقجه ایله صاتون المشی درنك الکلمه اسم مصدر
در وصیغهٔ امر و وصف ترکیبیدر درنجی درواخ اری لسنند و
صبر ولغدن قالمقتی کمسنه دروش اسم مصدردر بیچشی دیمك
درده یه دره یعنی طره دبوتق دربن سدره یعنی صقورجی ابی
دریغ منع یعنی دارتمه و تقصیرا تمك دریچ مثلاه در قلعه و شهر
بغداد وکوی دیه درد دار قلعه بکجیسی و حاکمی درزکاه غضبناك
درزاهنك بدخوی و بجیل درژم سخت و ناموافق یعنی قتی مخالف کمسنه
و یوز کوزی یوزترمه و غصه و هیبتلو و قتی اغنده و غصه لو درله
یعنی دجله که بغداد شهرندن براماقدر دردام یعنی دزدار درزغاله
یعنی حصار قلعه سی درزك ستاد جه یعنی قلیجی درمنش طوق ویلول
درنبل بدخو درمخت کند قدس مبارك شرفها الله تعالی درنبه بشمقچی
و پابوجی برنی دست فرش و سره دسم مثل درنبد دکی بردخی و اپرق
و اکند و وقتی عصر معناسنه دکوبار برکو دخی دکرکون بودرلو دخی
دل کوکل و یورك وکوز و اوزدك دلاه کوبکو دلاهل عربیدر ناز و
غنج دلارام کوکل دکلندیرجی مجاز محبوبه استعمال اولنور دلاور ریبار
دلب جناد دلبر کوکل الجی دلدار مثلاه دلخواه کوکل دلکی و غایبنده
خوب نسنه و محبوب معناسنه دلربا کوکل قاپوجی دلربای مثلاه
دلستان کوکل الجی محبوبدن کنایتدر دلسوز کوکل یاقجی دلشاد کوکل
شین یعنی غصه سز دلشده عقلی و کوکل کتمش و کندودن کتمش و

کنددن کیمتی واو غمش دلهزیب کوکل الدایجی دلکشا کوکل آچجی
دلکشای مثلا دلنواز کوکل او خشایجی دلفین طوکز مالنجی دلکیر کوکل
طوتجی کوکل نفرت ایدیجی دنسنه وقورقمز دلیر بهادر نکاب جوق قیتسوز
قوبوادلش سد دماغ بینی واو ست عربیدر چکد دمام عربیدر ادل د دالد
درلوکه زعفرانلد او غلد بجقلریوزینه سورلر وهرطلا اولان نسنه لره
دمام درلر دمنه عربیدر دلکو عربجه ثعلب معناسنه وچقال دنشاذ
وسرکین دسرکین دان و یعنی حقه وکین دمیاطی عربیدر بر لطیف قماشی
در دمیقی عربیدر بر جنس قماشدر که فارسیده اکسون درلر وتورکیده
دخی کونی درلر دنک یعنی طنك یعنی اوز و شیرد عی دکو مثی دیر دنکا
دنك برابر و دبدر دنکل ابله ونی اندام وحیا سوز شرو دیوت معنا
دنکالده قرمسه که قادینی بغار دویت یعنی دوات یعنی مرکب محونی دد بیت
شورمرکب قادشدر حق آلت ده کوی دیه لفظندن تخفیف اولنمش
ودادن لفظندن امردر وبرد دیمکدر اخوینده کاف تصغیر الحاق ایدرلر
دهك درلر معناسی ترکیبی کوچکجکدر وانك اخوینده یای نسبت زیاده
ایدرلر دهکی درلر معربدر فارسیده دهخانه اصلی خانده درهم کبی علم
ایدیجك تقدیم مضاف الیه ایدرلر شایعدر اما قاعدهٔ مطرده دیمکدر
دهاده اکی طرفدن اقدام ایتمك دیمك بورکی اغزن اکی طرفدن لجمودر
خدای کوی کتخداسی وکوی صاحبی دهش بخشش دادن لفظندن اسم
مصدر در ویرش دیمکدر دهشته مثلا بو تفرقات عامه قبیلندندر دهقان
ایکنجی دکویلو وکوی سالاری دهقانی اکنجیلك واکین یری دهکان
مثلی دهله مثل دهلیز تندره ده کلری سازکبی برآوتدر و حصیر قمشی
دهلیز مثوار الجی دهو سرندیب قتنده بر یوجه طاغك اسمیدر ادم
پیغمبرك علیه السلام ایزه ایزی واردر درلر دهیو دیو کوزد دیمکدر

حاضر

حاضرك جمیعدر دهین سد اغزی دهیده اکی طرفدن یمکدر دهین
مثل دهین دیدرون عربجه امس معناسنه دیبا اطلس والتونلی
حوبی وایک اونجی کونی دیید مثلا دید دیدن لفظندن صیغهٔ ماضی
در کوردی دیمکدر وامر معناسنده کلور دیدیلر دیدا دیوزك کورنی
یری دیدن لفظندن مشتقدر اسم مصدر دخی استعمال اولنور
عودادکی الذ قیتی آلی دیدار اقد وعی کورنی صو دیده کاه یعنی
بر دیده کی مثلا دیده بان کوزجی عربجه عین وطلیعه درلر وکوزه
کوز دیمکدر و یعنی دیده ور دیده وکان مثلا دیده درکورر کوز و کوزجی
وخلیجی وقراول دیکیج ودرنك وچوقدن دیمکدر دیو پاییچیان دیویکه
مثلا وعنکبوت یعنی اورمجك ویانتلوبوجه ومحکم مزاجلو ادم که
قوجه مردیو یاز او زون دیو کوار کیج سکیجی ضام دیوی غایتده کیج
دیمکدر دیوبند دهر وروزکار دیوروز دونکی دیو باز دنیا دیو بیند یرم
وکهنه جوقدنقی دیمکدر دیترك اکثر بو زرق نسنه ده استعمال اولنور
اسب کبود واسب ست دیه قوله آت وصفنده استعمال اولنور هم
عارضنده وهم بحر وصنده اطلاق اولنور جمیع رنکلوبه دلالت ایدر رنکلوك
حالی بودر اسب دیزه ودیزه رنك درلر ودیزم معناسنه دیزه مثلا
مور رنك واکثر آت و یغز دخی دیرلر وکوك آت دیزینه بو نسنه درکه
عربجه غره درلر دیس عدات تشبیه درهمان معناسنه استعمال اولنور که
حق اولور کا یکن تکیچون مثلا ماه دیس درلر اوکبی وآی صورتلو
دیمکدر وصورت معناسنه دیسه یعنی پینه یعنی کا عجه دیتی کا
ویروانی دیر دیمکدر دیق اوکسه که یلم قره دخی درلر دیك بماله ایله
چوملك واسم عامدر هر نسنه که ایچنده آتش بیشه بعضدن اولوانه بو
قزغان درلر وقزن درلر وفارسیده دیك مسینه درلر وصقسیلن وه

يعني طبراقدن اولمه دبك سفالين درلر دبك اما الله سز دون ديكلر راس
معناسنده دبك كاف عربيله خروس معناسنده دبك افراز هوج وچولمك
قپاغي معناسنده ديكانه قپلو نجه وكبوي دبك بايه سلج اياق دبك باي
مثله دبك بخت چولمك آتخي دبكرو زدن كجي كون ديكي رود مثله دبك
بردبك اولدر كه عامه تخويف ايدوب دكردكلري لرره چولمك چولمك
اوسنده تبويب تصعيد اولنمغدر اولسبيدن دبك بردبك درلر چولمك
چولمك ديمكدر وسجان اوتي معناسنده دبك بركي اولجوخي هرنه كه
هراسباني بجنده اولمه بتيبي وكفكير وكفجه بجنده بلمه اولمه بعضي نسخه ده
دبك يابركه واقع اولمشدر ديكي عنبري واكنده وقتي دكلي ديكست
دون بجه دكستي مثله دبكركبر چولمك طوبجق بزديكمنه دونكي ودو
كجي كون وچولمك دكسنه مثله دبل دكسنه مثله دبل بايه سبجق دبن
عربيله كبنش معناسنده جمعي اديان كلور وبمعني شمار يعني صنعني و
جزا وطاعت وعادت نتكيم مثلا ايدرلر فكما تدين تدان اي كما تجازي
يوم الدين وشريعت وبمعني اين يعني بونتكيم بدين قدر وفرس ايلرمك
بكجه دردنجي كون وبكرمه بشنجي كونه دبناد عربيله رجمي دنانير كلور طلقا
اقجه فلوري وبرالتوندركه مثقال اغري واردر دينار دبه چوردك
ددكلري اوندر بيان طرابجي درلر دينور صراط كبرسي دينه ددكي ديو
شيطان عليه ما يستحق وقره منتن وسلك ديوچه معناسنده ديوا باد
ديوستان يعني ديوطوندوغي بروقصرغه ديوا منيت قره بوبجه وكبك
بوبجه سي ديوبست مثله ديوسغست مثله ديوا سفست مثله ديو
ادرد صنوبر وهندستان چامي ديوار معروف توكيده ده استعمال
اولنور حولي ديواري درلر بوسه لوادبج اغلجيدر ديودار ومثله ديوار
بيني بردنك اورتني پرده سي ديوان برغو يري يعني دعوا يري برغو

پهلوی

پهلوي لغتنده دعوي يري معناسنده در ديوانه دلو ومجنون ديوانه سك
قودوز ايت ديوباد غايتده بوكرك آت وبل دوه سي ديوبا او رمجك ديوپاي
درواي يعني اصلمق ديمكدر ديوچه سلك وتخيل بني ديوخار بوانجدر
ابهل جسندن ديور روايت اولنديي وحب الصنوبردر ديودار بمعني ديو
دار ويعني بوسه لوا انجدر شتور ديودار ودخي درلر ديودال اقجه قوق
ديودست بتو كار يعني آشي بتو اشليني كمسنه انجكوندر كتابده سرعتي
اوله ن كاتبلره ديوه ست درلر ديوك تخيل بني وكوده دكلري بوجكدر قماش
برهلاوك ايلر وديودست معناسنده دخي كلور ديوفرساي اوجوق طوتمق
ديوپرساي مثله ديوسنبه بيوك ديو ديوسپيد زاهدلر وعابدلر آذد
رنجي ديو ديوكندم چاودر ددكلري تخيل ديولاخ اوتلق وطاشلو ود
دكنلو ير ديولاخ مثله لاخ سنك معناسنده در واوتلق يربدر وطاشلو
ودكنلو يردر ديوه طوبالق سنيري وسلك وتخيل بني ديه بمعني ده
قريه معناسنده دبهار زمين يعني يرديهان كوي كتخداسي وساكن
ديهيمكه اون بش كون ديمك ديهيم تاج مرصع كه عجم پادشاهلري كيرلر
ايدي ديهيم مثله وچادر بالش معناسنده در ديهور آسمان يعني كوك ديكي
كويكو ديهبان كويلودر الدال المضمومه دبكنه پاره ناطف يعني اق
قوزلو حلوا دبه تشديد باءله كوندن اولور ميتره كبي صوقابي درسفرده
كتوررلر وبال ومعجون ظرفنده درلر دبيد طبيبلر اصطلاحنده
دوا ديمكدر بعضلر معجوندر ديديلر دبتي عربيه رجوبردن بر نوع
قماشدر دمشقيه جكزر داك ضمه سيله وبانك فتحه سيله وسكون
باءيله بوشهرك اسميدر وايديلر كه دمشق شهري دخي درلر وبعني
دخ حصر سازي دخت قزينت معناسنده وقوت دخت زاف
قز طوغرنجي عورت دخترمثل دخت يعني قز دخت اندراكي

ق دختند ر مثلا دختیو ذن مثلا دختر زاد مثل دخت زای
دختوك قزجغز و بلنكی قز واكدی درلر جقر بخیلرك حقه آلتی
ولردر دختیو یند هنوز باشنده یتشمنی قزجغز در دختینه مثلا دختیه
مثادلو باشی دختاراق قفتان كه كیولوا وله دجكار طالوق
باشلو و غایتده صالح كسه دخمه كور خانه دنی زینی دیو عربیدر
دخنه عربیدر طریدر و تتسی دخینه مثلا در تشدید ایله و تخفیف
ایله جائزدر انجق عربیدر دراج بر خوش قوشجغزدر كه ككلك كبیجه
در عربیدر دراجه قراجه قفتان عربیدر دراعه عربیدر مثلا و
دم كو كلك دراى اى دمرع دد كلرى الندرندر دراج حقه و
صندوقجه و قبرجق و خوش قجولو سنند عربیدر درجكار دیوك
بیوك صندوق درخش شمشك و سحاب علی درخوشاب آری
ولطیف انجو درخوشه مثلا دردانه انجو دانه سی دردجورك وجوك
و هر سنندنك حتی و تفلی عربجه دردی درلر و قره كبك كبی قوبی
سنده وجی عد درست صاغ و بتون و سكه نمش التون و كمش درر
ایوك و ناهموار یعنی دز دكل سنند بقشق سز معناسنه دزد كل دز
شاهوار غایتده آدی انجودر درشت كوشی تام اشتمر كمسه در دزنا
موضع دز بولك بودرلو شادروان دروداسنلان اسلوم معناسند
دردكرد ولكو دردكی مثلا دروش اول رخم و بلجود اول داغلردركه
طوارلره ایدرلر كرك قصد ایدوك ناكاه اوله خواسبلر اصطلاح جنده
دروغ یلاون دروغ زن یلانجی و فاسق و فاجر دروغ كوی مثله
دروغ زدن مثل دروغ زن دروزن تخیل بجدر بچی دره اسمك
دریجان اولدركه بلدركرف اوجوا وجو نقیم هر قسم بر بلدرز نعینی
ایدرلر دربد و بادزو مثل دزه دراهنك بدخو دژخیم قرش و بیوك

دجله

وجلاه دوزدا و عربی دزدافشار هر كوردو كبی اوغرلین اوغری و بمعنی
انبازدر دآفشره مثلا دزدافشر مثلا دزد دان حوف زادن صكره انكی
داللا در بمعنی كلبد دان یعنی كلبد قوانی دز كو ارنا موافق دز منش كوكل
دونك و قوصعی كلك عربجه غشیان درلر دوزن انجی و كسكین و تیو كه
اكتشیلی بده اولور نیو سر كه دردرلر دز نام باشی بوت كه اعضا لرده بلورر
دزه دری التنده بتی بز دز بنه نور یعنی درج و قبو حق دستور وزیر
قانون و قاعده و اورنك دستور سر كین دشخوار بمعنی دشوار یعنی كوج
وعسیر معناسنه دشناد جوق دیمكدر دشنام سوكك والیمق دشنادم
دشنام دهنده صلواة بر معنی و شهادت بر معنی دحی درلر دشمن معروف
در یعنی دوستك ضدیدر مطلقا كنیه یرامزلق قصد ایدن دشخم مثل
دشنام دغد عروس كلن معناسنه دغو باغ دربوشی دغول حرام زاده و
بیوك قدح و كولك و قوغا دلو معناسنه دغوی توكشانده بو صحی انك
اسمیدر كه مملكتك سرحدیدر دف بمعنی دف یعنی دمری دك ایك
واغزشق دكان عربیدر جمعی دكاكین كلور یعنی صاتو بازار ایده جك بر
بلوط اغاجنك اوزد كنده یتی قاو دكانجه بازار سكیسی و دكانجی دیمك
دكزان اوره كه عورتلر ایلك اكرلر دوكهم بیجیشی یعنی بیجیدن افضد
اسم مصدردر صادرشی و بوكشی دیمكدر دلبند عربجه دستار درتوكند
دخی شا بعدر دلاب كه او دیوارلری ایجنده ایدرلر ابواب قونیق
ایجون عربجه مخدع درلر دلغنی بوبالقدر كه دریاده غرق اولنلری
خلاص ایدر بونی بالعی دیدلر دم قوبوق و یادشی آلتی دمادم بر
بری اوجه دیمكدر دمال جیبان و قوبوق و تزك دیمجه قوتی
قوبعی و طاوسی قویروعی و بوینجه وجور جوب و سیه كه نعنی
قوبی عربجه قوصره معناسنه دمدار قویرقلی دنغره قویرق دبی

عربجه عسیب درلر دمشق یابس وجفده دمیال قویرق دمل چبان
دنب مثله دنباله قویرق وکوز قویرغی وجبالک دن نشاط وسرور
ایله یورین کمنه دنبال چشم کوز قویرغی دنباورقو یوقلی دنباورده
مثله دنبل چبان نشتر ندیمله دمل یوندن نضرف ولمخند دنبه
قویرق دنکی ابله واحمق وحت السلاطین ده کلری اغولو لردنری
دننده دیرده لر دنکل ابله واحمق وبی اندام دنکاله دکلنجدکده قار
بنر دنیا بوجهان واوکی کوک عربجه در فارسیده شایعدر اما عجملر
دنی استعمال ایدرلر شکم عیسی وموسی وبحیی درلر دو ایکی عربجه
اثنین معناسنه فصیح بودرکه واو تلفظ اولنمیه کاه اولور وزن ضرور
تندن اولوری تلفظ اولنور والحنینه یالحق اولنجق البته واو تلفظ
اولنور دو آزده اون ایکی دواج چادرشب ویورغان وفراجه وتکلته
نفتان واوست قفتانی دواز ده اون ایکی دواسبه اولق ده
فیشی صرم معناسنه دوال یا قیش یالدزی درلر بوطایفه واردر
هندوستانده یولدرزنده کمندوی کوتورملکده اوردب ایقلری
دوشروب لثنده الورمش یابندکلی ادمه بی کورسک خنیوه کیورسک
دریمش بعضلر اسرکبوب وموزبند کیورمک استرمش هماکه ایقلری
ادمک بلنه محکم طولاه درمش دخی اشغی یوقرو سنول قدر سکردرمش
مجالی قالمیوب دوشر اولورمش دوال باری مثله دوالخواه جنت صغی
دبوندرق دوالک قره هندی قول ونقمه حق دیمکدر دواله بودار
دراشنده درلر دوامه بولنج دوالنوده اون ایکی دوباز دهلک دوالجه
سرجان ده کلرعی قوتنی وصادلی ایلان یومعی سوبو بمرده کبی اولور
دوبرادران فرقدان یلدزی که ایکی یلدزدر بوبرینک یاننده قطب
شمالی حوالیسنده بنات النعش صغری قتنده اولور وسکسن تو

کدبو نصیلو دنه ره وعلچوف دخی درلر ایکسی بوآواز درزرده منفق اولورلو بوبرده
یونلی دبود ایکی عاملو دوبد مثلد دوبیتی چادر مصرع درلر دوبیکرجو ازا
بوجنده وایکی یوزلو یالند دونا ایکی قات دوتاه مثلد دوند شاد دوجار
ایکی کیشی بولشمق وصنشمق دوجندان ایکی اولقدر ضعف معناسنه دوخ
حصی سازی وقمشی وقندره دوخت قز اوغلان وقوت دوجکاد
دیه سنده سلاجی اولمیان کسه که عربجه اصلع دیرلر دود دوتن دخان
معناسنه دود آلود دوتلی واسلی یاسلی سنده ونوتکی رنک وهنکام
ده بوارماغک آدیدر دود آهنک حماملن دهنکی ودوشلک دیملک دردود
کند مثلد دود رچیب دراست که عامده تحریف ایدوب جیبوز درلر و
ابریشیم کلابتیه درلر وکمرده لونرق استعمال اولنور دود انده ابس فوقن
سنده دودل متردد کسنه دودکه چالک وطقورجن عربجه قله درلر
دودمان اولوقبیله وجوق بوف دودو ایکی ایکی واواز مزمار یعنی
دودک آوازی دوده بجی قبیله وقوم ومرکبه قوید قلری دوده در
رزاق عربجه بعید معناسنه دور دور قبی اراق دورق سورملی
یوغرت دورقرو دریک عربجه عمیق معناسنه دور اندر مثله دریانی
جاق وکونک وطیاق دریاندره لغندر دربین فنی ریوک ودقیق فکرلو
کسنه نداق کورجی دیمکدر دوره ق بودرلو کل درکه ایجی بوزی
وطشره سی بورنک دخی درلو وایکی یوزلو منافق کسنه دخی درلر
دوربینه خاولی مقرمه وکیقلی ذلی دوربینه مثله دوزلوک بوفه
دوزه زاو عجبله بوق دوزخ جهنم دوزنداری وسکاک اکنه سی
وپیل جوزطی دوزنده دار کندلی دبوجلک که زهرلو دردسفر سکاک
دوزک قباسنده دوزینه دریک النغره اولان بودوست سوکلو ومحبوب
ومعشوق دوستدار دیجی دوستدار مثله وعاشق ومحب دوسنکام

محبوب وپیاله محبوب یعنی محبوب ایچدیکی قدح ومحبوبه ایچلن قدح دوستکامی
کشنك حالی دوستلر عیمز ایچنده اولق یعنی ایلکلده دوستکان محبوبه و معشوقه
ایچلن قدح شراب دوستکانی مثلا و صحبتده ایچلن شراب وطوشراب طرفی
دوسر علف که علامه تحریف ایدوب بولنف دیرلر حبوبا تذر دوستکرصوچی
دوشکین عربجه بنوج درلر دوسکین دوسنان کعبه ده صفا والمروه در
دوسبنه مطبق دوسنده یلبنك نسند دوش ادموز حکین عربجه منکب
درلر ودون کیجه دیمکدر وبودار دریجق صابن انکله بوکیدرلر یعنی لوکدر
ولهم که انکله بقرودم بابیندررلر واحمق معناسنه دوشاو وملعوظ اله
ساغلور حیوان درد دوشاب بکمز عربجه دبس درلر طبیلر قتنده مطلقا
دوشاب ودبس ذکر اولندخرما بکمزی مراد اولور اوزم بکمزنه رب
العنب درلر دوشاخ کمرزرتین دوشنده امرکلو عورت وساغلور
حیوان داکو اوغلان دوشیوه قزاوغلان دوشیزه کی قزلق یعنی بکارت
دوشنبه داور سمله هفته کونلرندن برکوندر دوشینه دون کیجه کی
داوموزلق دوشینه شب دون کیجه کی دوغ ایران که عربجه مخیض درلر
دوغبا توغاکه بوزیجه انش درلر دوغوا ماستوری سی ترکیده تحریف ایدوب
توغا درلر یعنی بوغرت اشی دیمکدر دوغله باغ درتسی دوغینه مثلا دوقو
بیان کوی بحثی دلك ایلك که ایلك اکرلو دوکارد قرقلق یعنی صندی که
بیولی مقصدر واسکی نسند دوکان الکی اکی دوکان یعنی دکان وکتی
اکتی دیمکدر دویجه کلوره وبولك اکو جلك ایلك دوکوان الموك عربجه عرض
دوکدان ایلك تویلجق طرف دوك رشته اغرشق دوك دبیه مثله
دوك ریش ایلك اکی جی دوك قفادلو معناسنه وکولك دوکلاب جرخ
مطلقا کولك صودو دولابی کرك بنجوه دولچ برادی یعنی ایوبه دلوله قصر
بادکو دمعناسنه وکونکله دولده باد یعنی دولده دودم اکنجی دومبن اکنجی

دومغز بادام معناسنه دوموی قرغل که سقالك بوارغی اغرمش اولمه دوموی
مثلا دون کیجولك قبلاه دوده معناسنه ونکبی وکوبی کسندده یعنی
دم یعنی قوبوق دهل طبل که ترکیده عوام تحریف ایدوب طول درلر
دهل باز طبل باز دهله فندره وکوبن دد کلرکی دکملو اوندر فایده ارباب
لغات لغتلرنده ذال معجمه یازمدقلری بولغتده دال معجمه ولمدوغندن
دکلدر بلکه فرس استعمالرنده واقینه لرنده دالله ذال معجمی فرق ایتمدکلرندن
اویتورکی درواله هر لفظ مفرد ده که حرف صحیح ساکن دن صکره کله و
اولدال مهمله در باقی ذال معجمه در دیو بیان اولمشدر نته کیم مولانا شرف
الدین بیو رمشدر قطعه اعرف الفرق بین دال وذال ٭ وهو رکن فی لفظة
معظم ٭ کل ما قبله ساکن بلا وای ٭ فهودال وماسواه ذال معجم الزای المفتوحه
را کلمه نك اخرنه لاحق اولور علامت مفعولدر کاه اولور تخصیص ایچون
کلور لام جاره معناسنه کاه اولور قسم ایچون کلور مثلا خدارا درلر خدا
حقیچون دیمکدر کاه اولور زائد اولور معنی دخی بوقدر مجرد تحسین لفظ
ایچون کتورلر وکاه تعدیه ایچون اولور کویا که اسباب تعدیه دندر
نته کیم حرف باکلمه اولنده اول معنایی افاده ایدر مثلا درم را بوید دادم یعنی
اقچه زیده ویردم راج هندستان قوزی عربجه راتب رزق مقسوم عربجه
راتبه وظیفه ویغن واوکم عربجه راتیان راده جام صغرئی راتیانه مثلا
راتبانج مثلا عربجه راتیانه دن تعریب اولنمشدر راحت عربجه آسایش
دکلمك معناسنه راح بیچی شراب معناسنه عربجه راح یقینده دوبن ظن وکمان
راخند کدك رخنه معناسنه رادکیم واولو وجوانمرد وسخی وحولی دیوا
وانبار راز عربجه سر معناسنه ویلیقی وبالجمله دیوار یاپجی وعباب راذ
خومن وخومنده ادید وبوعذاری جلبچی یعنی ذال معجمه ایله در رادن خومن د
چلچ رازی بر طایفه نك اسمیدر رازیانه معروف سبزه که بوستانده بتر

ودوص دموصولی که معده یونت
ویرروتیقف ایدر وطلاقی وطوغانی
کبده ررعربجه بالحدید ویرراصفر
بودر که بوبوك دموری دموزجی
دکانده بخشی قزدوریر تعظیم هانی
دوورك الحدیده ایلر کبیده رانیعه
بازوصعه شمسی اعینه راغوی اصعوعه
اندرنقصه دواوصول ضنقلیو ب
استعمال ایدرلر کلمی

تركيده دنجي شا يعدر بترتيب ايدوب رزايج درلو راست طوغري بو سنند
نك طوغروسنده استعمال اولنور وصاغ يان وصاغ ال راستكار وصالح ودين
دار واوستاد كمسنه راس بعني راسو يعني لخوندن واوخدف اولنمق دخي
جايزدر راس بو اسي الفاظ اتباعندندر راستا ستا يني واوكلر راستنه
ايشي صاغ البله اشلين كشيه راسخ عربيدر كوه بيج اور يعني محكم و
كوكلي طاغ وتمام عالم كشي وكوسم يعني قصابك قيونلري اوكنجه يورين
قويون راسخت راستق طاشي راسوخت مثلا راس اندر اوجي و
اوريج اغاجي عربيدر راسو كلنجك ددكلري جيوانجقدر وبو كوجكي
راغ طاغ اتكي انده يشلستان وتفرج كاه واينش ويوقش اولدر رافت
فرات ادماغي عربيدر رافدان عربيدر فرات ودجله ادماغي رافه
فانك كسريله عربيدر وسعت اوزره اولمه كشي راكد صودور زرنيه
بنلي تلفيق رام دولت ومطيع يعني بو يوق طوتجي وملايم وفرين الحزيند
اون اكنجي كوني رامش شادماني وسرود وفكر وندبير رامشكر مطرب
يعني جالجي وايرليجي رامشك مثله رامك بو معروف توكيدر ومشهور
معجوندر رامناد نالك وملايم وايك يكرمي سكز بجي كوني رامني
هندستان جينو لوندن برجي نو در انده كافور جوق اولور راميا ولد
يكرمي سكز بجي كوني بعني رامناد رآن اولمق عربيدر لفظدر رانك
لفظندن صيغه امردر ووصف تركيبي رانده صادمتغد بكرز براندر
بوريان ايدوب يرلر رانتي جغتر وتمان وشلوار وادغ رانياد دلك
ومطيع وارم وايك يدنجي كوني راود اول بردركه يشتد يشتدلله
ديو نزد باني ودر لودر لو سبزه لر وجيجكلر اولدر رواق هر سنه نك
صافيسي عربيدر راوند بو معروف كوكدر هنديدر وردي سيه ده اولور
جكور صنلرنيد وبرقان مرضنه حصوصا غايتده نافعدر رابو سنديجي

قول ولور راوه زاري معناسنده راه يول راه اورد ارمغان راه اور
يولجي راهبر قولاوز راهب عربيدر كنشش خلقدن اوزلت ايدوب
ابولمش كنشيه درلر راهبان كنشلو قاديسي قاعده سنجه راهبك جمعي
در هانك كسره سيله در راهبان هانك سكونيله يولجي وحوانجي راه دكم
يوكسدنك غافلي اوستند يودوب بغليوب اولدرن كشيه درلر راه دين زنعت
يولجي راه زن حواجي يول اورجي ديمكدر راه شاه سنباج كسه كه دائما سنام
اولور راه كذر يول اوغرمي وكجدي قولاوز رهنماي يول كوستريجي قولاوز
معناسنده راهمون مثله راه حلجيان كهكشانكه تركيده صاجيلر يولي درلر
كوكده بلدزلرجو قلقدن آق يول كبي كورنور وصمان اوغريسي دخي درلر راه كذر
يولجي راهوار يوركي طوار وبو رغه راهوان بلج الحجه راهيان يول بكليجي راهي
يولجي اغلجي واندز راي عربجه فكر وتدبير معناسنده وهندستانده پادشاه
لوبنه درلر رايت علم وسنجاق عربيدر جمعي رايات كلور رابض عربيدر آنه
سكي تمك ايچون رياضت دوجي رابكان ابلق مفت معناسنده رباب اقليق
ددكلري سازدر عربيدر وبلط بادهي وسول بلوطدر كه آق بكي كورنور
دقيوز ربابجي جالجي ربل بواغجدر كه خراني اولمز ربض ديوار شهر قلعه
معناسنده واري اولمش عورت عربيدر ربع عربيدر منزل سراي دريع
مثله والطال كالبدق والجمع الاطلال والطلول ربع واطلول عربجه
بوستان سراي معشوق ديكلر عرب ديارنده مشهور در جلال الدين
رومي قدس سره مثنوي ده بو اصطلاح مناسبتيله بويورمشدر مثنوي
جون عرب باربع واطلال اي بادني كشي ازعشق كفتي خودزار ربوت
هدهد ربون سغنده واميني ربع معناسنده وصانو بازار انجه سي ودتساق
رت ته باشد از بوتشش يعني اورتوسو وجبلق وبالنجق رت زندكاني
وربض معناسنده ربتد هندستان فندوغي رتم بو معهود نسنده المعجون

بومعنایه بلمك بغلمق عربیدر رجاله بوبوم بعضلر منقودر درلر سماروغ ن
معناسنده رخ نالهٔ ساز و زحمت رخبین بیز صوبی و قوبی و غلیظنی
بعضلر قاینمش یوغرد دردیلر و مصل خراسانی یعنی خراسان عادتنجه کشك
درلر ایرانی قیندیرلر ینو مصل اولور و کشنه قوتسه لر قورو سه رخبین اولور
حاصل کشنه که یوغرددن اولور رخت قماش خانه و شبلك رخته خسته
رنج چکمیش و تنبیه رخش ایلدرم و الاجه بکلی بوز آت و آبرش آت و
بوکرلو آت و رستمك آتی ادیدر رخشا درخشیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه
در مبالغه ایله پاریجی دیمکدر رخسار مثله رخم قزل که بیوك قوشدر
رخنه کدك و یاق کوی و هر شکنده الك بزده کورکه اولسون قلیچ بوزنده
و دیوارده جمله سنه اطلاق اولنور رخشکر ضیاکی معناسنه دخی کوکرنجی
معناسنه و کوزیجی رخین اوکنده و قوبی ایراق رده انا و خردمند و فیلسوف
دبزرك و تشدید ایله دخی جایزدر رده صف و سطر حطار باغچکلی و صوت
یعنی رزم رزبان باغبان رز بوباغ کسمحط یخوه رر دیکی کشتی عربجه
اکول درلر رزقا قلمق رزان وقت خزان دو کلکی دیمکدر و دخی رزد ق
صف سنه معناسنده رزم جنك و صواتی رزد رود ماوراء النهر مابینی
اسمدر رز قیتو دوکه سی رزه خرمابر اغندن ایپ و شریت و محمد د
بنالی ایچی و آلتی و کمان رسی ادعری وار نیچی و صف ترکیبی در فریادرس
درسیدن لفظندن امردر و بوعمق که عورتلر بوینلرینه طقارلر رسا
بسیار معناسنده رساید ریم اهنکران یعنی بعر بوتی رست صره صره
بازاردکانلر یینه درلر و بازاره دخی درلر رسته مقلد قورتلمق رستکار
خلاص اولمق یعنی قورتلمش رسل عربیدر دوه سوریسی رسم قانون
و تضمن وجوه رسن ایپ و اوزغی رسن باز یعنی جانباز رسن تاب ایب
بوکیجی رسیده بالغ اولمش رشتی ایلدرم و زراع که بلکدن بوقاره دررکه

وابجد

وابجد و یومری بیزاری لفظندن تخفیف اولنمشدر و فرس آبلرینك ادن
سکزنجی کونی و برشادی شنلکلر که مجمد بله ده یکونه ایدرلر رشاد عربیدر
آچی تره رشك کونی و غیرت معناسنده رشکر زاج رشکن کونکو یعنی غیرتلو
رشکین مثله رشکد بت سرکه سی رانك کسره سیله دخی لغتدر رشکوا
حسود رشن ایکی ادن سکزنجی کونی رعد کوك کورلدمك و ایدرلرکه آمرد
تند یعدیر ملککه کورلینی اولدر لرانك اسمیدر عربیدر رعد انداز طوب
ایچی رعنا عربیدر بوم و نازك که خوب لفظندن تعجبا اولنور و کنده وید
نازلنی کمسنه و قیغوسز جمعی رعنادر رغاده صغر کوکو رعند یونجی
حانوار اوازی کیتی پارس اوادنده استعمال اولنور بولغت هم رای مهمله
باینده و زاء معجمه باینده ذکر اولندی رغنین تمان راننی معناسنه و شلوار
و جغثیره رعین مثله و کورل معناسنده رغنك کوز اوجیله بقمق رغوه
بوند قوشی صعوه معناسنده رف عربیدر راف که اولرده دیوارلرده اغا
نسنه قومق ایچون ایدرلر رفاق حنار رفان زعفران رفتار شکین رفتن
لفظندن اسم مصدردر و اسر معناسنه رفتن یعنی درفتن یعنی بقمق جی
و یا بوجی بزی رفوکوزمه که بورکسنه در رفو کوزیجی و عید که قفقتانه
عمادلر رفوتی مثل رفان رف دریدن کاغد و مطلقا هر نسنه که اوررلر
باذینیرلر رقاص عربیدر سماع ایدیجی رقم حط که کتاب و نشان ایلمك و
یازلمش عربیدر جمعی ارقام کلور رکن طمر کند قان الجی لوك طمر بغلیجق
قاینی رکونی قصاد یعنی قان الجی رکبان دبنه رکوکچکل رم سوری یعنی
رمه درمیدن لفظندن صیغهٔ امردر رماد کل خاکستر معناسنه و هلاك
اولمق و سرندی عربیدر رمان رمیدن لفظندن صیغهٔ مبالغه در مبالغه
ایله اورکیجی و قورقوجی یعنی اورکك معناسنه رمد کوز اغریسی عربیدر
رمز اشارت و کزلو سوز عربیدر جمعی رموزدر رمق بقیهٔ جان درتنك

عربیدر مکان قشق قلی و رمه نک جمیعیدر سوریلر دیکلدر رانک ضمه سیله قوری
دردینه معناسنه رمنده اورکک وحشی جانورلر صفتیدر رمدان سوریلر
وچوبان رمه سوریجی رنبه قشق قلی رنجک امک و زحمت و خسته لک
رنجیدن لفظندن صیغه امردر رنجه مثالدر رنجبر زحمت چکیجی یعنی کارده و
کسبده امک چکیجی و ایش اشلیجی رنجور خسته و زحمتلو اندن غلط ایدوب
عوام رنجیل درلر رنجین بو مشق قرن رنجین صبان قلجی رند دفنه اغجی
وعود اغاجی وجولق رندش رندیدن لفظندن اسم مصدردر قرنش معناسنه
و قرنلق رنده دولکرلر آلتلرندندر که معروفدر ترکیده دخی شایعدر
یعنی فاذبجق آلتدر و قرغنی بونغدیه دخی درلر واوتک اسمیدر و بعضلر
ایدیلر قرقندیدر که صغری کنارندر دبولک سیاه سختیان دیبولک سیاه
پوست رنک بویا و طاع تمکدسی که بیاضدر و کیک بوزاغوسی و حیله و مکر
معناسنه دخی استعمال اولنور ترکیده دخی بو استعمال واردر ایدرلر فلانون
فلانه عجب رنک ایتدی رنک آوردرلو داو سوزلری دوزب سویلین کمسنه
ورعنالنور کمسنه رنک باله کل رنک و اسفرلات رنکی رنکرز بویاجی رنکرجه
صباغ درلر رنکرزن مثالدر رنک زران بویاجیلر وحزان وقتی رنک هاک
یعنی لوک معروف قرمزی بویاسیدر رهی یعنی رهی یعنی بنده عربجه عبد
معناسنه رو الایق و دوست رواد جای پوشنده رواس صویره سی بق
یعنی رواج یعنی کجولک رواق عربیدر چارطاق ویوجه اوسر پرده در
عمود اورزنه واولکه اوکی دسقف مقدم البیت یعنی اولک ظره یجدوا که
سوزلش خالص نسنه روان جان یعنی روح عربیدر و موضع جان و اقر
صو و غنی اقرنسنه و تیز نسنه و تیز یورر نسنه ده استعمال اولنور وقوت
معناسنه ورفتن لفظندن صیغه مبالغه در ترید عصرابن کمال پاشا زاده
روان روح مجرد انسانه مخصوصدر سایر حیوانانده اولمز لسان عربیده اکا

یعنی

نفس ناطقه درلر جان ایله روان اوزنده سنده روان خواه دنیجکه قپوقپو کزر
جادن صکره واورینجی درالف نابندر شاه و ماه قافیه سنده استعمال اولنور
روانه بوله بولنش و کچو بورر معناسنه روانش کچولک اسم مصدردر قوتلو
معناسنه روای مثالدر روانجی کجبونلق رواه یعنی ژواه یعنی زنبیلر طعامی
بوجه خام اولرم رودن بیجوه و بلجه روزنه دروزنک سرایند سول ایلک
ددکلری بو مشق پرده درلر روش رسم و طریقت یعنی عادت و طرز و رفتن
لفظندن اسم مصدردر روش عادت و ایک اون طقوزیجی کونی روشن
پنجره اغلجی و بلجه اغلجی رونده کدنجی رونق براشق ولطافت عربیدر ره
سیوب یعنی صوبه فاغنی ره یول یعنی راه بوندن تخفیف اولنمشدر ره آور
یولجی ارمغان رهبر قلاوز رهبند یول اوغرنجی دیو یولجی وکیجه و قلاوز و قرلکلرا
رهکوز مثالدر رهکرفی یولجی رهنما یول کوستیجی دلیل و قلاوز معناسنه مثل
رهبر رهنمای مثالدر رهوار یورغه و اشکی آت یعنی طوار رهور یوطاغدر که
دایما قادیغاو ادم پیغمبر علیه السلام انده ایندی اکا کمه چقمش دکلدر ادم
دن غیری و یولجی و قلاوز رهی بنده عربجه عبد معناسنه رهبنی عربیدر
رهن توبجی و یعنی المحبوس رهی هندستانده بوشهردر ریحان اسم جامعدر
رایحی طیبه یعنی خوش قوقولو چیچکلر دیبون اوک کوچی باب الراء المکسوره
رباط کروان سرای رجیم صیحنی چوپف رخین وکندره ردا عربیدر طاشنه
کیلن لباس دبو یوبرقی ترکیده دخی استعمال اولنور رزینی سورمه کلید
ومفتاح یعنی اچغو درد دبلر بعضی نسخه ده رزقین و اینع دلمش رسک
سین مهمله ایله رشک معناسنه رشت فتقشو رشته یعنی ارشته و دری
معناسنده و ایلک و براوندر که صبیلر اکا عرق مدنی درلر رشتک مثالدر
دبو مرضدر که اکثر بخاراده و عینده اولور ایلجه درلر اوزارکیدر اوزادجه
مصره یه صارلر اخی صاحبنی هلاک ایلمز رشک بت سرکه سی بو شق معناسنه

رشکه مثلاً و عیب ربطاغ عربیده بوزیکوی سکونجق درهم اغرنده دریلی
وجام شراب رفاغ غلة قالدرجق رقبة دیرلر عربیده رفان جنا و غوزن
دیلر عربیده رکاب اوزنکی رکابدار اوزنکی طوتوجی ربح قزن بورمق
عربیده ربند عیار و طاغ بکجیسی رنک طاغ بکجیسی اما بکجی دخی دیرلر واشی
صونوه سی و قوری قوغه یعنی ددکلری اکنجفه اوندر ریجاج مثلاً وقد
رسیاسی مثلاً اشخوان ددکلری اکنجفه اوندر ربیال عربیده ارسلاون
ریجال عجمی ریجال ترکیده غلط ایدوب رجل دیرلر اکثر بینمدن ایدرلر
تعریب ایدوب ریصاک دیرلر ربجال مثلاً و ترشی ریجال ایدر مثلاً ربحنم
طبوق طام اوستی ربخته شکوردن دوکولمش دارود رومطلقا دوکل
مش بسنه و قیغنه ربخته کرد و کله ایشی اشلین محمد ربحی یومشق
ربحیو صبان اککی و قوه غی و صبان قلجی و مثل ربحی ربحیم مثلاً
ربحین مثلاً ربدک کیبا ناطف ددکلری حلوا دریز ربحتق لفظندن
صیغهٔ امر و وصف ترکیبی و قیغنه معناسنه و دکودلمش اواق اوشاق
دیو لحونده زاو عجیله نفسی اذوسی ریزان ریزیدن لفظندن صیغهٔ
مبالغه در مبالغیله دوکلکی و دوکجی ریزند ادصور غان ریزیده العظم
المتفتت معنی الرفات یعنی دوکلمش کمکلی ریزنان سورمه کلید ریزه
ریزه خورده معناسنه یعنی اوفق دوکلمش و قیغنه ریزناک ادراق ریز
غاینده اواق ریزفیق مثل ریزفیق یعنی کورک قیو کورکی ربست فقنق
ربیس ریستن لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی دار ریسمان ایب ذدر
ربشی اماله ایله بره جراحت معناسنه و اعضاده اولان یاشی برت
ربشی اماله سز کوهٔ صر یعنی سقل لحیه معناسنه دکشلک طون و
فراجه و بولت ربشی بحید سقل اکی یعنی سقل المتنده بتی سقل و
سقلک خورده سی که عربجه اکا عنفقه دیرلر ربشی کجی سقلی رینته

یعنی ربخته

یعنی ربخته و درخی و فیل و اول مرضدر که بخار ده و ممبزه اولور ابالک کبی اوفرنور
اخی اولدر ابالک معناسنه ربش دهن اغزده اولان اوجق و بیله ربش ساز
جوجلخ ربشکا و مثل در و کنایتدر شول کمسه لردن که برامره تابع اوله و
انک مسخره سی اوله ربنده سجق و کوپک و ناصور علتی ظاهر بودرکه عرق
بدنی علتنده دیرلر رنبده کوزکوز نقشلمش ربغ کبی ربق عربیده نوکرک
یعنی اغز یری لعاب معناسنه مفتلح الالهیده اترک معناسنه نقل اولنور
ربک اماله ایله قم قیو و طاغ و خط اوزرنده ساجه قلری ربک ریکاسه
کوبی ریکاشده مثلاً خار بشت معناسنه ریم اریک واق کیلک و مصر قوانجی
ودمر بوقی ریم کوش توئیق جوکی رمیناک اکرلو وارکلو ریکی مکار دو کیلو
و بلیط الوده و افسون ربمن مثلاً ریلد کوزجبو عربجه رمض معناسنه
ریوخیال و خورده و کوز بغجیلق و مکر و آل و سحر و بوجابور درسو سماره بکور
ریوآج عربیده عجمی ریواس اشخوان ددکلری اوندر ابوق دیرلر و قورغی قور
ریواسی بعضلر ایدر بر اوتدر اکثر یتر ریوخ مثل ریولج ریو انجو انجو قور
ارضده معناسنه ریونجو خورده شد صحاح ریونجد مثل الراء المضمومه رباط عجمی
روباه یعنی دلکو وبُ هر نسنه نک عقیده اولمش صویی عربیده ربوحه جماع
وقتنده انزال دیمکین اولان صفاسیه ربوس بیکی عربجه اکول دیرلی ربون اصع
دیر سفته و طوتسق ربیده معجون رت بوش برهنه و پاک رنشلج حجامت
رخ یکاق عربجه خد معناسنه رخام مرمر و اکت قوشی که اوردکه بکزر رخانی
مرمردن اولان نسنه و بوردلو عشق اغاجی ذکر لو قماشدر که ابریشمله و صرمله
طوقنمشدر رخبین بینیر صویی و ثرات ادماغی و قورد اوت رخسار بیول دکر
یکاق زیرا سار لفظی هر اسمه که اوله شور کثرتنده و عظمتنده دلالت ایدر
زار لفظی کبی مثلاً کهسار و شکسار و کلزار و لاله زار کبی و ستان دخی
بونک کبیدر کلستان و رختستان کبی و زار لفظی اخری حال اولان کلمه

کهنق اولسه زاء سینه منقلب اولور رخسار بولمه اولمشدر یعنی رخ
اسمنك اخرینه زاء لاحق اولوب زاء سینه منقلب اولوب رخسار اولدی
یکا غلن بیوکلکی ودکی نحی لکی مراد اولور فرید عصر کمال پاشازاده ایدر لفظ
مرکبدر رخ ساردن سرله سارك فرقنده معنا بیان اولنمشدر اول وجهله
یکاغلن بوقار وطرفه اولور بحر الغرایب صاحبی شاخساره سویلدیکی
غرایبی بونده سویلمشدر یعباد تها نقل اولنور رخسار بیوك ودکی
یکاندر الی آخره رخساره بکزر رخش پر بو عکس معناسنه وقره سقل کدکی
دوشوب یاری مقدار عزاغر اولان قیللر قره قیللر ایچنده ضیاوبری
الکا اطلوق اولنور رختا یعنی رخشاد وفراوان رزه شربت ربی عبد الطیفی
یعنی فرنی قوی اولان واعضاسی صرورقا ولی کمسنه رستاد ترکلك رستا
معناسنه رسلخیز قیامت کونی امتاوصد قنار رستای ایچنده سوقاقی
اولان کوی رست رستن لفظندن صیغهٔ ماضی در بتدی دیمك کاه اولکو
حاصل بالمصدر مراد اولنور رستخیز یعنی رستاخیز رستاق بازار
یعنی رسته وکوی واوبا وبوکویدر که ایچنده بازار اوله وصقل مقدمنه
درلی صقی یجه دوزه رستم اعلام رجالدندر وبر مشهور پادشاه پهلواندر
اسمدر رستق بغداده نقد جیللر قربنده بر مدرسه نك ادیدر رستنی
بیجك زبان وبیجك نسنه رسته بتمش وبوکویدرکه صره صره قونمش
اوله رسدق یعنی رستاق رسوا ملامت اولمش کمسنه رسوای مثلا
رست قفنق وهر نسنه که اکشیوب خراب اولمغه یقین اوله رفته
سوپرنده رفان نان تنك یعنی بوفقا که معروفدر رسلج اورزنده بتو
عهیدر رکویمه وبزباده سی وقول بغلد فلری بز ولبستك بغردیغی وانولنظر
قوشی واوغلان بزی رکوی مثلا رکوك یعنی رکوی رنبد فستق قلی رند
مزکلدك ددکلری قوشلدر اکثر جیلتک یونده اولور رنده مثلا وبراوتك

تجمدر

اسمیدر روب رفتن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی درخی استعمال
اولنور رخانه روب کبی دوبرو یوزه یوز ویون یوز روبند یشمق رویوش
برقع وطواق روبار ویعنی یوبرور روباه دلکو روبه مثلا روبهك
دلکوجك روبهکی بردلکوجك روبیان کی ودو قوم بالغی روجه خام
اوزم روح لغت پهلویده بغرسق معناسنه روجکاد باشی طاتلو غریجه
اصلح معناسنه رودامق جویله رودك فرقی اولدرکه جوی ارماغك
بوینه درلر رودافق صویه درلر وساز کوشته درلر وسرود معناسنه و
کوزل اوغلان وعشرت معناسنه رود آورد سویلندی یعنی سیل متوجه
روده بغرسق وساز قلی وخلمه رودبار ادره رودکان کوده وبغرسق
بغرسقلی رودیك جمیعدر روده اجنك قللری روز کندز وطالع و
نور روز وقوت ونصیب وبوزروی معناسنه روزانه کونلك یعنی وظیفه
روزبانان جاوشلردرکه پادشاهلر قپوسنده طورلر روزبان مثلا و
قپوجکیسی روزفزون دعاء خیردر وصدقه روزبازخواست قیامت
روزنایب استی کون روزدیده یشامیشی روزدانه کوی وترکك روستا
معناسنه روزکار جهان وزمان روزکانه وظیفه مثل روزانه واملاکه
باشنه بوعنق بودر روزکور کندزکور مبنی کمسنه عربجه اعشادرلرکه
تك سرهد قوشی که ترکیده ابك درلر روزه اوروج صوم معناسنه
روزه دار اوروجلو صایم معناسنه روزیانه کونلك وکوندز اولان نسنه
روزینه مثلا روزی رزق ضمهٔ صریحه نك لفظ اولنور ولحن نکیلاء
نفی کلمه دندر وضمه نك فتحهٔ تفخیمله کون معناسنه یاذ ایدر یا
وحدت معناسنه ایجوندر بلخود مصدریدر روزی دیه وبرجی روس
بو مملکتدر مشهوردر وایدرلرکه انلرده بر طایفه واردرکه بورونلری
فیل خرطومنه بکزر روسپی فاحشه عورت روسپی باره یعنی زنباره

ورويسی عورتنه وايجی كمسنه روستا بازار وكوی و تورك اصلنده شهلكيدن
عبارتدر يعنی ايل و مملكت فريد عصر كمال پاشا زاده ايدر روستا مزعده
روستی دن اخذ اولنمشدر اكنلكی اعتباريله كويه ده اطلاق اولنور
كاه اولور واوی حذف ايدوب رستا درلر مزارعه انتسابلری اعتباريله كوی
اهلنه رستای درلر دستار كولور روستايی مثلا روستا زاده كويده
طوغمش كمسنه رستخيز يعنی رستخيز رستاخيز رستخيز راستق
طاشی يعنی سنجده رستخيز واقع اولمشدر روسپی گناهكار و بوزمش
وبوزی قاره عرب و بوزی كمسنه روشتند و سخت طبع روشن لغوی يو
مطلقا آيدن معناسنه و ظاهر و واضح معناسنه حط روشن و راه روشن
معناسنه كبی روشنا نورلو و آيدنلو و مرقسيا طاشی نه دخی درلر روشنلی
بللو و جمله و مهابتلو كشی روشنايی آيدنلق و اغقللولق و بعضی مركب
تو تبايد دخی روشنايی درلر روشناسان اعيان شهره درلر روشنی
ايدكلق و بعضی رسم و قاعده روغن ياغ كه كسه حيواناتدن اولسون و كركه
حبوباتدن اولسون اكرچه عرب دلنده فرق واردر حيواناتدن اولانه سمن
درلر و حبوباتدن اولانه دهن درلر روغناس قزل بويه رودی ناس لفظنك
تخفيف اولنمشدر روغن جوزی يشی روغن خالص ساده ياغی روغن زيت
زيتون ياغی روغن كنجد شيرو غن ياغی روغن فروش ياغ صاتيجی روغنی
بردرلو حلوادر و ياغلو اتمك و صوجق و ياغ ايچنده پشمش نسنه بغرسق
و ياغی معناسنه روغنين مطلقا ياغ ايچنده پشمش و چوخنه لقمه سی درلر
بر بكدر روغن ديزه ساده ياغی روغنكر ياغجی روناب كسرى رولد كرتی
كله و انده كوچك حيوانلر ورنج بليمانی روم معروف و مشهور بر مملكتدر
و بنم يوزيم ديكدر رومال دستمال ديو رسلجك بر رومنه كافرستان ده
بر معظم شهردر روايت ايدرلر كه ايچنده الی يوز حمام واردر الحمد علی

الواوی

الواوی رون تقليل ايچوندر بهر و برای معناسنه روناس قزل بويا رونده
سوبق رقيق معناسنه روهن بولاددن بر قسمدر و جوهردار و قلچدر روهنا
مثلا رهيا مثلا روهينا مثلا روی يوز و جه معناسنه درعربجه ضمه دنك
اماله سيله توجلدر روی بند بشمق و نقاب بجد معناسنه روی پوش يجه
و طواق روی سخت راسخت معناسنه يعنی راسنق روی شناس بللو و
كوركم كشی مهابتلو معناسنه روناس قزل بويا روين مثلا اوكلك درلر بو
كوكده قزل بويادر ياغ بوسنك دبی انكله بويادلر روبند مثلا و نقاب بجد معناسنه
روبين توجدن اولان نسنه درر روبينه قاولجه و قلمچی و قزل بويا
روبينه مال ضراط معناسنه الضراط والضراط صوت اسفل الانسان
وخم كوس روينه تونج رنجولك بور بوی كزقر تخم وجوالجی كه توجدن ايچن
ايدر **باب الزاء المعجمة** زاب چشم زاج قره بويا ولجوسند عورت يعنی اوغلان
طوغرمش عورت و بعضی زالك زلجنور اوغلان طوغمش يكی طعام الولاده
معناسنه زاج قبوسی بردرلو توز كبی طاشدر رنكی بيثلدر سياه مركبه قورلر
زاجور يعنی زنجسور طعام الولاده معناسنه زاد ذوق و سنی سلمان و
زادن لفظندن مفعول معناسنه دخی كلور مثلا آدمی زاد و پری زاد
كبی يعنی آدمدن طوغمش و پريدن طوغمش و سن يعنی ياش معناسنه
مثلا بزاد برآمده درلر كاه اولور كه مصدر معناسنه استعمال اولنور بو
زاد و محی توان زاد درلر و زادن لفظندن صيغه ماضيدر زاد بوم كشنك
طوغديغی مملكتی مولدی معناسنه زاده مثلا زاد خواست اول نسنه دركه
چوق ياشلو اوله اما بو يكی او زامش اوله كوزدرلر تركيده و اور سميدر دست
و مست قاينده سنده استعمال اولنور زادغ حرام زاده زادوش عطارد يلديزی
زار ايكلمجی ناله زار معناسنه و ادات اسم مكاندر و بو اسمك اخرينده الحق اولسه
اوليكانده اول چوقلغنده دلالت ايدر كلزار لاله زار كبی كل اتی و لاله اتی

دیمکدر واورتمك وباطل معناسنه زارخوار اورنجی زارخوش مثلدر زاری اکملدی
ونالد معناسنه وکاهیده یعنی بلوارمق واغلمق زاره مثلدر زار قلوغن دکنی وباطل
سوز وخوص وچور چوب ودوه دکنی واغزلدرت یانی وخوص قیوسی وبخی
زار یعنی کلیتره فحش سویلمك یعنی مهملات ویوکنلو اوتدرکه اکثر بولرده بتر
الکا کنکو درلر دوه زیاده بوزار خائی مهملات وهرزه سویلیجی زاست بروله
ایدر زاستق دخی اوته اوتر دیمکدر واوترکن دیمکدر زاستق زانسو تر لفظندن
تخفیف اولنمشدر زاغ بورنی قزل قرغه وقوزغون ومطلقا قرغه وکوشه کمان
معناسنه در زاغ بیسه اکه قرغه زاغ خوصله مرغ یعنی قوش قوصقی زاغ
پینه بمعنی زاغ بیسه یعنی اکه قرغه زافه دوه طبنی وکمرت که بر اوتدر اغ
قوتیسی واردر ینکلر وکورتلر بولی صر مصعفه بکزر زاق قره بویا زاك مثلدر زاج
قبرسی وشب یمنی ولحوسه عورت وخواج معناسنه زکاب مرکب کبی
بادو یورلو زال رستمك اتاسی ادیدر یعنی رستم بن زال دیمکدر ابن محمد وقدیم
وچوق یشامش پیره دخی درلر ورستمك اتاسنه انکیچون زال ددیلر که اتاسی سنده
ساچی اغ طوغمشدر درلر زال پیر اسکی وبوغش وفرتوت قوجه وقتی قره
ده درلر زال فراخی وشب یمنی زالوسالك عربجه علق معناسنه زالهشتاب
باران وفراخی وجی وطولی نکوله معناسنه واورلتی طولقلق زامیان فرس
آلمینك بکوحی سکی یعنی کونی زان مابرنم وبزمچون زانو دیز رکبه معناسنه
درعربجه زانوی کاه صمان یعونی زات هندستان دلنده اوستاد معماردر
زاور محبوب العاده فینده سیاه معناسنده وطاقت وزهره زادوس زهره
بلدف زادوش مثلدر وعطارد یلدزی بعضلر مشتری ددیلر وزاردش
وزادش دخی درلر زاول بر مملکتدر رستم زالك مملکتیدر زاولستان درلر
زاول بیر بمعنی زال پیر وباجوز پیر زال اولد وناهید بر کیدر زاوکاهد بقفو
زاوه اکلدی وزارلق زاویه بوجق وطار سوقق عربیدر جمعی زوایا درکیه

معناسنه

معناسنه دخی استعمال اولنور زاهره خوش قخور اکو طغرجی زانیده مثلدر زب
اسان رایکان زباد خوش قخولو جانوردر یعنی زبان زبانك فتحه سیله وضمه سی
ایله دخی جایزدر دلدر عربجه لسان معناسنه وتقه دلی زبانه تقه دلجوه
بالکی وعورتك حاشادلنی زبابجول دلنجی زبانیه جهنم قوللجیلری عربیدر
لغت قاموسده ایدر زبانیه جنك وانسك متمردلریدر ولحدی زبنیه یاخود
زبنی کلور زبر یوقرو فوق معناسنه زنکنه در زبرتنك آشور مه قولاك وطبقه
زبرجد بر قیمتی طاشدر مشهور زبردست کربز وقوتلو کمسنه زبرة آب صوده
بتن بوصون زبره زبوه زبن تکنه زبطانة آغر توفکی ودلکی دور ایجی قانون
ادبده ایدر شول نسنه درکه اوق وجنه قورلر توکیده سبکه درلر زبکی کلی
اورمق یعنی یاللو اورده نسکه اورمق اوغلنجقلر اوینیدرکه اوردلرین بل
ایله نشو بر لو دخی فسکه اوریرلر کافك ضمه سیله دربو مرفاقیه سنده
استعمال اولنور اما کافك تخفیفله جایزدر وتشدیدی دخی جایزدر زبند دکون
زبور داود پیغمبره علیه السلامه اینن کتاب زبون عاجز وبیع انجدسی و
ضعیف ومغلوب واولیتمش وتحسنه مش وآلمدن بونسنه نك انجدسی دبر
وایر معناسنه زبونی ضعیفلك زت برهنه چبلق زج صادق صمه دد کلری
تو بنجعز در زحف اینوهی قوم وجماعتی که یکبار بدشمن سوخنه یعنی بر جماعت
درکه براوغردن دشمن اورزینه ستاطرلنه واقدام ایلیه عربیدر زخ بریخی
جانوار زر دجغو صفادیه معناسنه عربجه اول بر قو بنجعزدر که عصفور
الاصغر کبی زر جوك چلك که اوغلنجقلر اوینادرلر وجالق وچکك معناسنه
کلور دیدیلر زر جوك مثلدر زر داهنك مثلدر زر اغندر زر دجهره صاد وشین
زردشت امام مغان وابراهیم پیغمبر علیه السلام ملتندن اما ملحددر زرزر
مثله وقوشلر سورسی اوکجه اوچان قوشه درلر اوج لغت بومعنایه درزرد
صادوجه زرد خایه برده صاد وسیدر زرذریق هوج که کتیره دخی دیرلر

زرسر بوند قوشنی وآتش پرستلر طایفه سی زردم طعام زه کوز یعنی بونجی
طعامی زردمه مثلا وقزل اولمك که بغرلغی زرده معروف آشدر صارو
معناسنه وکنبوز زردهی زرخالص وغایتده قیمتی وقزل وابو التون زرد
هدهی دیولر زرجعفری مثلا زردکی فانی صارو وزردی صارو ولق و
کونش اغولی زرده وز التون دیکجی زرده چوب صارو اغاج زرده چوبه
مثلا زرکسا سکه سز التون والتون اولمغی واشلنمك التون زرد کوشت
منافق زرهمان مثل زرسان التون کبی دیمك زرسا التون اولمغی وقیماتی
کمش والتون حل ایدیجی واشلنمك التون زرساق التون اریدیجی زرد
ساوه مثل زرسا وزررشته التون تل وقلابدان زررشته کوصرمه
کش زرف دریك عربجه عمیق معناسنه وتاریك معناسنه زرفین قبو طرفی
وکلید پرسبی وبعضی زرف حق بودر که بو لغت عربیه ثابتدر بعضی جوف
بعضی اوزرینه تقدیم اولنور اصلده زرفین ایدی زرکوفبو مجی زرکیابر
التون کبی اوتدر که هندستانده بتر زرکاب مثل زرکاب یعنی مرکب که
یاذو یزرلر پرنده کلسه کرکدر زرمان غایتده پیر زرم مثل رزم وکوزیاشی
دوکمك وبخیل زرنب معروف طیبدر یعنی کوزل قوقولو ادویه در زرنبر
اغجدر طاغلرده اولور غایتده برك اولور هر کز بمشی اولماز همان اودن ایدر ب
یقرلر ولجه الجحمه جهنم معناسنه در زرنك جهنم زرکون التون بنکلو
زرق سالوسلق یعنی ریا ایله برهیزکارلق کوسترمك زرنشان التون اوتو
دورلر حیجوه دقلجه زرتوقان قبو چوخنك درکی عربیدر زرند عمعی زرنج
زرنی مثلا زروسلك زروسا مثل زرسا زروغ کلکرمك والجغرمق زره
عمعی صفت زری صادولق اولی عادضه ومعروضه اطلاق اولنور بو صلو
اوتدر زرده چوب دخی درلر زریقان اوزاو عربیدر زرین زرانك تخفیفی
ایله تیو در زرین زرانك تشدیدیله التونلو دیمك اولور کلمه آخرنده یا ایله

زن

نون ادات نسبتدر کاه اولور کاف عجمیله یاه حق اولور فمکین ونمکین کبی ذنخ
بر لفظدر که جواب محلنده استعمال اولنور زشیناد غیبت زغار شفاعت وداری
ایتمك وکمر روایت آوازی وبانك ونعره زغار زاء عجمیله کف وباس وبرنج ایتمکی
وطاری ایتمکی وکمر ونعره وبانك ودرمی نمناك دغاره صغر کوبکی یا فسکا معناسنه
وصورت وادریس ایتمکی زغاره زاء عجمیله اونکو معاند معناسنه زغانش محکم یعنی
غلیظ عنق زغده بوند قوشی زغنه کتان زغنه شیله دکلری اوندر طبیلر کا
مرددیلر زغرغاشی کورك پاره سی وقوندیسی زغر بماتی مثلا زاغرتی زغاره کند
حیبرز غرغاشی زغرغ تردد ودیش قجی دیمق نتکم غضبده کلمش بونجی جانورلو
زغن دوکنکج چاو قده درلر ومردار یعنی پرقوشك سمید زغند یادس وازی
وغیری جانورلرا وازی که تیزاوله زغنك انجحرق وکوزبو مق عربجه بحده
زفت یومری ویوغون وسمز واصولسز کوبد معناسنه زفت زاء عجمیله یانیده
طالك که قولق یانیدر عربجه صدغ معناسنه دفراغز وچکه زفره مثلا وواسد
ادتورمق وبعضنده اویوتیده اونورمق وبعضنده اولمق دیمشدر زفان
رقاص یای کوب معناسنه زفرین قبوکوزکی که طرفی دخی درلر زفلك کوز
جیبی جولك ویوون سومکی زفکاب مثلا یعنی سومك زفلج ابتداء کادرفن
رفق عربیدر زلك بمعنی تندبن یعنی غضبدن کند وکند وایله کمرمك زکاب
نکوك ومرکب زکاب لفظندن تخفیف اولنمشدر زکاسه کوبجه زکاد مجوج
زکان کلنك بعضی لغتده کوزلکدر دبو تصحیح ایتمشلر زکاك مردار یعنی قوشدر
زکال زاء عجمیله کمور زغال معناسنه زکان مست ناچار معناسنه وکند وایله
کمرغك زکیس معاذ الله معناسنه زکور زاء عجمیله بخیل زکید ملاول زنج
بلوه ددکلری قوشجغزدر زلخ بالوق وبوزا ورمق عربیدر زلالك اودکوزی
الحکم معناسنه زلوسلك زله تخفیفله زله تشدیدیله حصه کتورمك ونواله
المق زلیفین قبی قورقمق وتهدید ایتمك زلیفی مثلا زم آردده مامیلا درلر

زمام ایکی آددن مرکبدر ولده جمعی ازمنه کلور عربیدر مهلت معناسنه دخی
کلور عربیدر زمن زمان معناسنه یعنی روزکار جمعی ازمان کلور بو دخی عربیدر
زماهن دمور زمخه کو سمك وناکس وخسیس اصلده انعام ایلمز خسیس اوله
زمزمه رعد آوازی ومجوسیلرك طعامی یرکن ایتدکلری کلامه دیرلر وقاشینه
آوازخلق ایدوب صوت دغزل اوقمغه وکمزمکده دیرلر یعنی سنول اوازه درکه ما
حصل کلممیه زمکان فستق قلیه زمنج آورده وسکسك قوشی علجزی دخی دیرلر
ویواق یعنی دورطاملرك اوستنده بوالده قلر وطاشدر زمو مثلا زمونی
بودن وطاشدن کسمه او زمه شب یعنی وزاج زمن میمك کسریله بویده
قالوب کیدرهمیه دمرضی اوزایوب صحته دونمین کمسنه یه درلر عربیدر زمین
یر یعنی ارض معناسنه زمی مثلا زمینی یعنی زمونی یعنی بودن کسمه اوزون
عورت ونا ولد ولنشا طله یورین کمسه وزدن لفظندن صیغه امردر وصف
ترکیبی درخشت زن وطبل زن کبی زن لغت پهلویده زشت معناسنه در
زنبان لیمون زن بدر اوکخ ازنان خوارنده کلن المغنه کلن عورتلری زنباره
عورنجی یعنی عورت سوبجی وزنبی تنه کره که انکله بالحق وکره طاشرلر ودکون
زنبه مثلا زنبق معروف چچکدر وآغ اولور ابجدسی مطبوع ومرغوبدر
ترکیده مستعملدر بعضلر یاسمین درلر ویاسمین باغنه درلر زنبیل زنبر یعنی
تزکوه زنبور بال آروسی وجمیع آرولره اطلاق اولنور اسم عامدر دیدیلر
زنبوك یعنی زنبرك اوقی زنبه فستق قلیه زنبیل خرما بیراغندن انده کلری
سپدر زنبیله درنبلرك اکنه لکی زنج بر مملکتدر زنجان خوارزمده بر
کویدر دیدیلر زنجور یعنی زنجی زنجه عورنجی دیمکدر براز عورتدن کنایه در
زنجیر معروف نسنه درکه ترکیده استعمال اولنور دم خلقه لردرکه بر بر ینه
ادلمشدر انکله آت وادم بغلرلر وقبودن صوجکلر زنجیرك نقش مثل
سلادن بو قسمدر وزنجیرك تصغیریدر زنجیرجق دیمکدر زنج اکلك

عبیده

عبیده زفن معناسنه وقوی معناسنه زنخدان اکك چوقری وقبوینی
معناسنه دخی کلور زند ابراهیم پیغمبر علیه السلام صحفنك تفسیر در وچاقموق
ویلك معناسنه وتفسیر پازند در صاحب کتابدر ابراهیم پیغمبر علیه السلام
تفسیرلرندن بعضی ایدر که صحف ابراهیم پیغمبر علیه السلام درزند باف هزار
دستان یعنی بلبل زنده کافرك کتابیدر زنده ذاء عجمیله کهنه یعنی اسکی ویپراق
پاره اولش کیسی ومرقع معناسنه وسولتور قنج نسنه که مهیب اوله زنده
پیل بیوك فیل وارکك فیل زنده واق یعنی هزار دستان وبمعنی زنده باق
زنور بو سازدر فلله چالنور ساذلردندر زنطور یعنی طال ایله دخی استعمال
اولنور زندستان مثل زندستان زندوست مثلا عورت سوبجی زن شوف
فمه زنك نونك سکونیله چکر عود بر مملکت اسمیدر زنك زنکار قلم زنکار و
پارس زنکاری زنکار زنکلو نسنه زنکبار بر مملکتدر وچکر عود وقفتان دیمکه
زنکاوله قرمسی که قارکی بغاد زنکله زاء عجمیله بقه لق یعنی طریق که صغرك
وقبونك وکچنك اولور زنکله چکی عود وعلم موسقیدن بر اوازه نك اسمیدر
ودکلمه زنکلیجه اغزی اچوق چکی عوز زنکی قره که زنك ومهبتدن اوله زنکه
زنکه منسوب دیمکدر زنوبه ایت اولومه سی زند بوجق بو بیزی زنبی کلمه که
انکله طبراق یکی لرزنبیله مثل زنبیله یعنی درنبلرك اکنه لکی زو او ادق زواو
مثلا زوار زنداده محبوس اولنلرك خدمتنی ایدن کمسنه وزنه ایجی زواره
مثلا ورستم دستانك برادریدر اسمیدر زواسی زهره یلدیزی وزواش وبعضلر
مشتری یلدیزی دردیلر زاوغاد مجوسیلرك بوکونلریدر وبرمغك اسمیدر
مجوسیلرك تار وکرمثلا زوالد حمیزر والدسی وهر نسنه بمرتبه نندن کبی
اولده الکار اطلاق اولنور اگرچه ترك دلنده حمیره شایعدر واوج جتل بر
اغجدر که اتمك نکندسی ادر زبنده قورلی واو زرنده اون الرلر دوان معنی
زبان ودلو جاده دکلری نمکه بغدای اچنده بتر پیجك ادم سر اسمه اولور زوا

اجنب زنرتده عجایبدر بیان اسدی روایت ایدر
جزاب زنجبار دیدیکلری بیر در وجمیع
[illegible]
جمع ایدر

مركب لفاسى زواه اول طعامدركه اهل زندان ايچون بشد زوريرى
معناسنه يعنى بوقار عنى ديمك در زدرس مثلا وغايتده بوجه زردى
نوروزايى زوزق بچولك كجى توكيده صندل درلر وبرمه وچوپى درلر
ذوريتم كوكالك اكنديكى ذوزك بوزنج وحاجيلر اوتى زوكاب چقدن
اقن صودر زوكال مثلا زول دوه طبنى زوله طورغار قوسنى زدنج
واودن صكره نونله زنج ودنج قافيه سنده سنى منبر دخى درلر زوج فته
عصيد معناسنه عربيده زبيده قصرعند زويعد مثلا عربيدر زهاب سغى تر
زهادفسق عربيدر زهراغو زهراب بر قوشدر كه سبحو قوسنى درلر زهراى
مثلا زهراب رنك كسر سيلد صوده يتن بوصون وصوجكى زهريا يعنى
هلاهل زهر زهرلى كى كان دلنده درخت اذاد معناسنه زهركوتى قوبوجى
زه ياى كوسشى وعورتك اوغلان بوركه مفتول ويقد وبودرز معناسنه
وسرندى زهره اودكه بجكريه اولور عربجه مرزه درلر واقدام وجرئت معناسنه
استعمال اولنور زه دزاد دول ود وش نوردن معناسنه زهشى زهى
لفظندن اسم مصدر درسوش زهماعاشق زهمن جالى زهى نه كوكجك و
افرين تحسين معناسنه در بعضلر حيف معناسنه دخى كلور ديلر زهى
روق مقام مدحده ومقام ذمده استعمال اولنور يعنى نه كوكجك بوز وبلخود
نه بوك بوزديمك زى صولق وكلجك زيان ربجى جابوزلر صفتيدر قفقعن
واكوغى ديمك مثلا شبى زيان وبيز زيان ديولر زيبان يعنى زيباز زيتاد
زيتون تغلير زيرفون عناب بعضلر اكثره دردديلر زيف ناكس وناسره
عربيدر زيكراوردى شيشروب دخى ايكى جانبندن يمرغلد ويلجوذ فسكد
ايله ادريق اوغلنجقلرك اوينيدر **باب الزاء المكسوره** زكسر زبلداد
لفظندن تخفيف اولنمشدر حوقد رمن وغن معناسنه در شعرلرده چوق.
استعمال اولنور زبياسان وريكان معناسنه ذبر بمعنى بسر يعنى قلقان

زبل

زبل كسره وبجنس زبلدان كسره لك وكبوده لك وچوبلك دخى درلو زراغنك قوملي
يركه قيونك درلوزراغى مثلا زرشك قاطون طوزلتى وكوزيا بنى زرنك بريجد
كه بتشى اولماز همان اودون اولور زره دمر كوملك كه اولجق حلقه جقلردن اولور
جنكده كيولر زرنان معصره يعنى بلش صفيجق سنكنه زشت چركين عربجه قبيح
معناسنه زشتاد غيبت ايتمك يعنى مساوى زشتاد ياد مثلا ذفت قره صافى
توكيده استعمال اولنور زفرين فيو كوركى زرفين دخى لغتدر يعنى ايلدفا ادرته
سنده تقادم وادرد زكاب عركت زكاب لفظندن تخفيف اولنمشدر نسه كم
مفتوحده بيان اولنمشدر زكاره اونكو نخوج معناسنه زكان يعنى نايجاد
زكس يعنى معاذ الله مفتوحده دخى بيان اولنمشدر زكنج بوك چناق زكاق
بوزادرمق زلخ مثلا زلته آدى قوسنى وجبرليق بوجكى كه يازكونلرنده غايت
اسى اولوراندن وبور فادسيده بچو دخى درلر زمستان قيش فصلى وعلم
حكمت زمجى قوبنى قوبوغنى وقوبرق دخى زمان كوبوم مقعد معناسنه زنباد
مثل دنبور زنج معروف طايفه در وبوركك اديمق وزنبوه زندان حبس يرى
زندان بان زندانجى زندانيان زنداندها اولنلر زندبران هزار دستان زندو
مثلا زنده رودا صفهانده بر ايرماقدر زنده بيل دسنى فيل وادكك زانك ويخد
سيلد اركك فيل معناسنه زندكانى درلك عربجه معيشت معناسنه زنده
يمالى طون مثل زنده زنده ذاء عربجى ايلد دركى وبولك قورقنج نسنه زندرو
بلبل هزاردستان معناسنه زنستان بور سمه وبوز زند وشو بلد زنهاد كلمه
مقطوع رد عدر كلاه معناسنه وعهد وحوزه عصمت معناسنه دقول و
قرار وامان زنهاد حج كذار زنو بند نالد دايم زه يقه دكرش وقفتان ركجي
وكلمه تحسيندر زهى معناسنه وسرندى وعورتك اوغلان طوغوركن دى
بوردسى مثل ده دردزه درلر زوار يعنى سياه دذاتى مشتق لدنى
زهاب بمعنى زهاب يعنى قوشق يرى وسرندى زهبند عورتلر قتاده

نوعندن بر نوع دیر زه خیار اول ظاهر اولان خیار بستانه زهدان
اوغلان یتاغی زهش صو سزندی ویکادر باشی ولولد ویای کریشی
وجماعدن کنایتدر وزهیدن لفظندن صیغهٔ مصدردر سزنق دیمک
زهستان یعنی زیستان زدنخدا ایق قابند دوکلی سرد یعنی زنخف
زهلخاد مثلا زهی کلمهٔ تحسیندر مفتوحده بیانی تحسیندر زی زیستن
لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در وسوی یعنی طرف وزندکانی ورزهی
معناسنه دخی کلوردر دیلر زی زاء عجمیله یعنی آیکیر یعنی کوبلجک که
صو جمع اولدیغی یردر زبان درنده وغرنده زبان که مفتوحده بیان
اولندی زبان اصتینک ضدیدر بنده کم ترکیبده مستعملدر ودرالک ایدیجی
دیمکدر زبان کاو زبان ایدیجی زبانکی مثلا زیب برانثق وجمال اسم
مصدردر زیبا مثلا زیبان مثلا زیبان زینت بویک عربیدر زیبق زیبو
عربیدر زیتان زیتک یعنی زیتون یاغنک تفلی در زیجک بر نوع طعامکه
عجمده اولور قوزی بغرسقنی اداق طوغرلر وبو غرده برا غورلر اندن برکه
زیج کوفتی دل یعنی یورک اوینمق ویرالت جنک درجنک کونیزه ایدر
لو ورصد علمندن بو علمدر وزیره معناسنه وبنالر ایجیدر بو کتابه
اسمیدر زیج یورک اوینامق دنر اشغا وکسره که ترکیبده اسیره دیرلر و
بر یان النده بنمنی بنسنه وآذر وومراد وتیز آوازدیر بو کلمیدر که
انکله طبواق جکرلی دنر انجیون دیمکدر که ویرسنه نک النده دلکی
نسنه زیر باد زیروا آشنی که معروف آشدر زیر نک قلاک وکتش زیر
دست ال التنده اولنلر یعنی رعیت وقوللر وجاریه لر زیرباج زیرباک
معربیدر زیر فنی فنوکوزکی زیرجامه دیز طونی وزیرک زیرک حست
وجابک وعاقل وصاحب رای زنی معروف تحذیرکه کمون درلر غلط
ایدوب عوام کمون درلر وکیک ضره سی وجنکه بصدرلر دفتنده

جونه

حیوانلا بدریمک ایجون وصو معناسنه زیرنبان صوغانی سرکه بجیده
اصلدرلر اول سرکه بدخل زیرفدرلر زیرقون بردرلو اکده دریعشی
اولمز اکابیج اکده درلر زیس سوی معناسنه یعنی طرف زیش لوله زیغ
حصیر که دوشنورلر وبر صو قلقدرکه بر نسنه دن برکمنه نک قلنند
دوشمش اوله زیغ زیغ فیونک وخصیونک صداسی زیغان قدح که انکله شرب
ایجی بولغت هم راء مهمله ایله هم زاء معجمه ایله نقل اولنمشدر زیف ادیسز
وادینیرالک وعربیده لغتدر هم زیف درلر قلب اخچه زیفان یعنی زیغان یعنی
قدح زیفن قتی نسنه زیکاشنه خاربشت زیلو معروف دوشنه جک
نسنه در ترکیده استعمال اولنور زیلوجه زیلوجق دیمکدر زین ابو که
آت ادقه سنه اوردرلر وبوندن دیمکدر ادنی لفظندن تخفیف اولنمشدر
وبولجاان دیمکدر زین یوتی بر غاشیه یعنی زین سبس بوندن صکره
زین کربجی سراج معناسنه زین کوه بوقتی زین کوهه مثلا زینور یعنی زنبور
حالیکه دوشنورلر زیو اغلج قوردی زیو ادکوی بولی زیوان بغدای اجنده بتن
دلوجه زیور بزلک المونلد وکتنی ایله بوکه بکوزندوارسه زیوکج بلودد دکلکی
توشجغ زیونجوغج قوردی یعنی زیوزیوه عجمیله عربجه زیبق معناسنه باب
الزاء المضمومه زب مخنثر وغلان زبان دل لسان معناسنه درعربجه
زبان آوردی بوکرلک وفصیح معناسنه زبان برکن هجاد کمسه یعنی التوکی
هجو وذم ایدیجی زبان بره سکره بیوانجی وبغدیرانجی زبان بند دل یعنی
ودل بغلیجی زبان بکن هجو ایدیجی دلاذار زبان خواه دلنجی زبان فریب
یا بجی زبان فریفته مثلا زبانکر دل بورر نسنه وسد کسکی زبان کیخنک
قوشی دد کلری توتملج اشنی زبانکی مثل زبان لکام اویان کمنک دلی زبانه
تغد وعو زبلرک زحینه دلی واو دلکی زبده اورند لمشی واوزدک وقیمق
زبره دمر بابسی زبونه اصتی عربجه زبج معناسنه زخش بو ایکی لغتده زاء

زهرآب بوقوشدر دمرقوتی دیرلر باب السین المفتوحه ساخ چ وباج که حاکم
مملکت پادشاهه ویرلر وسا لفظی کلمه نك آخرنده لاحق اولسه ادات تشبیه
اولور مشك سا وعنبر ساکبی وسایدن لفظندن امردر واحتمال وارکه مخذوف
الواو اوله یعنی اصل ساو اوله دخی واو حذف اولنمش اوله نتکم محلنده بیان
اولنسه کرك ان شاء الله تعالی سایان نشانلو فرسنکلو و یول نشانلری و
کیرودن قاره نلری وداری قوشلری صغرجق ساتکین شراب مجلسنده ایجلن
بیوك قدح ساتکین مثله سلح آبنوس واوج اغاچی سلجور ایت کسمکی که ایتد
بو ینیند بغلرلر ساحل کنار دریا عربیدر ساحت میان سرای عربیدر ساخ
دورلمش نسنه ودیو معناسنه ساد یعنی ساده وبرابر وساده هموار یعنی
کوکلکه و بنتریش دیمك مصدر معناسنه ساده مثله وهموار وهمیره اصلا
خالص معناسنه درکه غیری نسنه قارشمیش اوله و یعنی بوده ساده بر
خوشچه اوازلوجه قوشجغزدر هزاردستانه بکزر ساده دل جاهل واملد و
بون کمسه ساده نشدن ردده برمجدرکه بغرسق صیرمسی درلر سادکی
خادم اولمش کمسه ساواك بخاده اردی سارکله معناسنه باغ اما سادله
سرك فرقی بودرکه سرباشدر بوزسرده داخل دکلدر یعنی سارکله درسلح بن
بودر وصغرجق قوشیدر فرسنك نشانیدر واید رکه قشله معناسنه در و
نسبت واضافه معناسنه دخی اولورنته کم ایدرلر کهسار وسنك سار
ورخسار وکاه اولورکه کثرتدن و بیوکلکدن تعبیر اولور رخسار کبی که یوز
بیوك ودکیشی اوله ن محبوبلره اطلاق اولنور وسر معناسنه کلور الف زاید
اولور سبك سروسبك سار درلر سار خالص وقحولو دیمکدر نته کم عنبر سارا
دیرلر قحولو عنبر دیمکدر دیدیلر وروایت اولنورکه عمان سواحلنده بریرك
اسمیدر عنبرك ایوسی انده اولور ساربان دوه جی ساد وان مثله سار خك
اودون اینلوسکلك درو بیند معناسنه در دیدیلر بعضلر اولمق صار

سکلدر دیدی

ساروج خوش اوازه لی برقوشجغزدر بعضلر هزاردستاندر دیدیلر سارك مثله
سار سبز بشل صغرجق که عربجه قادیه درلر سارحاله سوری سکلك سارك
ادنلکی قوشی سارنج مثله وبرالتنده صو بیاغنه درلر ترکیده دخی سارنج
استعمال اولنور سارج تونلکوچ وآلجی ساده بوللرده نشاندر میل بو بند و فرسنك
نشانیدر درلر و صغرجق قوشی و بوده لو باشی وروتوسی درکه هندولر ادرنبورلی
ساری بوقوشدر عربجه سودانیان درلر وفرنخ بنده دکلی نشانه درلر سارد
یرق وچالغی ودوزن وفایده وخاستی لفظندن امر ووصف ترکیبی درساز
دهلیز سازراه یول بوغی سازه مثله سادق جادرکه صافوری جام اغاجند
بعضی برلرده موم بوینده انی یقارلر ساز کار کاف عربیله موافق دابو د وزن ساز
کاری دوزنلك وبارشقلق وآلت سازنده چالجی ودوزن دوزیجی وابش
دوزیجی سازوار مثل سزاوار ساز لطیف معناسنه و برقبیله ادیدر اهلنه
ساسان درلر وملوك عجم ادیدر شیروبا بکدن خسرو پرویزه کلنجه انلره ملوك عجم
ساسان وساسانیان دیرلر ساطور قصابلرات کسدیکی ساطر ترکیده داوستجی
ایدرلر ساعد بلك ساع کی میدن یا پلمش اوساغر سغرق ساقیسك بیلنج و
دستنبو یدخی درلر عربجه تمامه درلر ساق اینجك عربیدر سال ییل الف نون
ایله جمع اولد قلری برده بریادباده ایدوب سالیان درلر سال اینده کلیسی بیل
ساهو نقیب ونایب وشحنه ولمرلشکر واولو کمسه سالخداه صاحب لیع دیمك
سالخواه جوق ییله مثل سالخورده مثله سالیانه مثله سالکانی مثله ساله
حیوانات یاشی یلك ساله دوساله دیرلرایها بلیلرسام توس قوزح وشیش
معناسنه آماسی معناسنه مثلا سرسام درلر بوشیشدرکه باشده اوله و
نریمانك پهلوانك اسمیدر سامان ارام وصبوری وعقل وصلاح ومجال
وحو واندازه درو نشانکاه سامانجه کوکلك بعضی نسخه ده کوکلك واقع
اولمش درسامونا اوج قیراط دیمکدر سامه بیوك علم سانه رسم وخو علامت

وادات منفیه در کلمه نك خزینده حق اولور و عرض لشکر ترکیده جیده کوسترمك
درلر و کسره طاینچ حق بودر که وجه اعتباری معناسنده در ساخکود در کن
دیون و خوی ساو خراج معنی ساو النون اداغی و صانون النمش النون و باج
ماده کا و یعنی اینك بلجی و اکدر یده سی که غلط ایدوب یره ده درلر و ساودن
لفظندن صیغهٔ امر و وصف ترکیبی در ساو و خراج ساو آهن اکده یده سی ساو
نه یجد او غلون صرلجق بیند یلجو د بر ساوون کلمتی که ایجند بنبد تو برلر ساوق
قافیه شعر در ساوه النون اوانجی دبی دریانك اسمیدر ساوین مثاله ساون
وجوك معناسند ساوین بنبوق سبدی و قنغا اوی که دکی کناره اولو
واکده یده سی والنون اوانجی ساق ساتبیدن لفظندن صیغهٔ امر و وصف
ترکیبی در سابیان کو لکه لك سایوان مثاله ساق برج معر تدر بر نوع تفلحه
اسمیدر عربجه بنوع درلر اوجق الملجقلر در سبا او تور یعنی اوده حاصل
اولان تور سبا بلقیسك ممکلتیدر بلقیس انده پادشاه اولدی یمن ولایتنده
بر شهرك اسمیدر سباد منکند که انکله بینی صقالر و ادزم صفوف شیره
اندرلر و صبیان دموری و اولتی و اکو بری ظاهر بودر که نطس اولنه و اکو
واکزده قلاون صمان و بن کشت یعنی اکن دبی یعنی ره سبد یعنی قوجق
سبد که ترکیده دخی مستعملدر عربجه قوصره درلر و آز نسته دیه در کر سبد
چین یعنی سنجی و باغ صوکی دوشرمك سبدی مثل سبد سبو درك دستاز
یعنی بغلو سپتنبوش لمك یازیجی که ایلول در سبزچی شاذلق سبزك
صاری اغلج سبز پیش یعنی میدان سبزیغ یعنی اوزم صالقی درباغده سبل
یشیل و تازه سبزخنك اکرات یغر دخی درلر سبزدانه منکش یعنی سبزبوك
طباغ و یشل کبی سبز آب یوسن سبزك خیش و تراب اسرار دخی درلر و
زرده جاو سبزه چمن سبزه دانه بنفشه سبزه زار چایر چمن سبزوار
بر شهر اسمیدر سبنج نغزا بوکو کجك و آری و صرجه سرای و یوبجی جانور .

سبك

سبك روح دیمامثاله اولان کمسنه و لطیفه یدیجی سبستان خوش قوقولو نسنه در
طبیبلر کا اطباء الکلب درلر اصلی سربستان کثرت استعمال ایله تخفیف اولندی
سبس صکره واره جه دیمکدر سبقناش یعنی سبقلری بر اولان شاکودلرده سبقداش
درلر و خوجه لری بر اولانه خواجه تاش درلر سبقداش مثاله سبکتکین بجمده
اولان سلطان محمودك اتاسی ایدر سلطان محمود سبکتکین درلر ابن محمودون
و غایتده بهادر اولانلره اطلاق اولنور و فلاخنه و یابن عورتلره درلر سبکبار یعنی
سبکسر معناسنده درلندن تخفیف اولنمشدر سبکسر مثاله سبکزار یعنی اسکدار سنده کم بایند
ذکر اولنمشدر سبك مایه یعنی بهالو نسنه سبل کوزاغریسی عربیدر سبل بابه بجمیله دوه
طبنی در سبلت بیق سبکو رایت ادزمی سبو دستی سبوح دوتمك و دفع و باش
قکاغی سبوسی کپك و هر بید سبو سبز کویجکی که او ایجنده باغ و بال قورلر سبوسو هم
اشی و هر بید سبوسا مثاله دمکر و تراش و قره معناسنده سبوسه باش قکاغی سبوی
سبز کویجك و یشل دستی سبیوش بوز قطوناسنلغ قیصر عورت و ادسز آت سیتاو
دواق خانه و قصاب قناره سی ستخ راست ستیخ معناسنده ستر نك شطرنج سنده
ضعیف و رنجور ستی مثاله ستوادج قات ستوحد الاجد طغان دکو کزد دکلری
توبش و کجکی قوشی ستوجه ستیخ سکو یعنی سطح یعنی طوغری نسنه ستبوه
ماسوره ستیغ یعنی ستخ یعنی طوغری نسنه سکو کبی سخبخل بال و مصفی دعوز
عربیدر بجیف بای کویشی سحبان معروف و مشهور و عاقل و فاضل کمسنه نك
اسمیدر و ایدرلر که پادشاه ایدی شول مرتبه کلامده قدرتی وار در که بر سوالك
سوزی هر کز بر دخی سویلمز ایدی بودخی ده بر غیری عبارتله تغییر ایدر ایدی سخت
صبح وقتی سخت قتی و سیف بر و تر از و سخ بو یخن و طاش و تر و لش بوله دروی
آت ذکرده جك ضرب اویان کبی سخنو کیبا قوشلر بوره کبی یاتیره بغریدر سخنیان
معروفدر یعنی طباغت اولنمش کجی دریسی و سختی معناسنده یعنی قتلق سختند
سکه لنمش اقجه و فلوری و پول و سفر و طار تلمش نسنه سختی قتلق سخن سکن

عربجه کلام معناسنه سخن آفرین سوز دوزبر اسنه رجی وهر سوزی
یرنده کمالنده سویلیجی حاصلی فصیح وبلیغ معناسنه در سخن تن سخن چینیز
غماز وقوجی زتمام معناسنه در عربیدر سخن کذار حاضر جواب وطوغری
سویلیجی وحاجب سخن آور سوز اهلی یعنی فصیح وبلیغ سخن خواره غارنی
یعنی سوزه متحمل سخن نغز یعنی سوزی اوز عد وادتورمه دیمکدر سخن درجام
صکی چنیز اولین سوز وعبث وکرکمز سوز سخنش برق ولغزیدن معناسنه
وکهنه سخیف ایله وبون سخیفه یارن سوز سدیور یعنی صدا اصلده سی
ایله دریزین اصل فارسیده صدا یوقدر تغلیطات عوام قبیلندندر
سداد یعنی صواب ومحکم عربیدر سدره طقوزجی اویونی سدکیس
قوس قوزح سداب بیان معدنوسی وبیان کمونی وصدف بیلغی یعنی
سده شب یلدا وساید کیجه سی درلر بر معروف کیجه در و یعنی سازه
وبهمن آینک اونجی کونی عید فارسیان در یعنی بر کیجه درکه عجمیره
اول کیجه زیاده شادلق ایدرلر و آتشلر یقارلر اصلی اول ایمش که هوشنک
شاه زماننده براژدرها پیدا اولمش وهوشنک شاه اژدرهایه واروب
اول اژدره بر طاش اتمش اول طاش بر طاشه دخی دوقنمش حق تعالی
نک قدرتیله براود پیدا اولمش اطرافنده اولان اغجلری وجور چوبی
یقوب اول اژدرها یله یاقمش جمله عالم انک شرندن خلاص اولمشلر
وخلق شاد اولوب آتشلر یقوب اول کیجه صباحه دکین عبادتلر
وشادلقلر ایدرلر اول زماندن الی یومنا هذا اول شادلغی ترک ایتمیوب
بر املر ایدرلر سرباش وهر نسنه نک اوجند سردرلر وقیق وسلبر
والکجه ولك وهوا ومراد وتمام واحمق واولو معناسنه استعمال
اولنور مجازا ووقت وشادلق وکبك کمیک سرنشته ید ایله سلبر
معناسنه درسرا یعنی سرای سراب ترکیده الغم صلغم دیرلر اول

نسنه

نسنه درکه اوزاقدن یازکونده صو کبی کورینور اما هیچ نسنه یوقدر اکا درلر
عربیدر سراپرده پادشاهلر سراپرده خانونلر اوکنده چکدکلری پرده در وجمله
اطرافنه چکدکلری حولیه دخی درلر واولو چادره وکوناك سراچه حجره وآتی و
کون آغلی واستعاره طریقیله غیری پرده دخی استعمال اولنور مضاف الیه
اولهان اسمه نظر اولنه معنی مله حظ اوله لمق کرك سراچه ماه وآفتاب دیرلر
سراچه آفتاب کنتی چوریکی وباشی دونمش کمسنه سراسر باشدن باشه دیمکدر
سراسیمه حیران وباشی دونمش صانیقی درلر سراسیمه مثله سرآغاز ابتدا سخن واده
بشلمق سراغوج عورتلر باشلرینه اورتکلری بزیاده سی وترکیب ودده نك بورنی
بغلدقلری ایپ سرافراز یوکسك واولو وفاخر وباش چکدی سرکشی معناسنه
سراغوج مثله سرافراز یوکه رباشی سرافوج یعنی سراغوج سرامد هر صنعتك
اعلا مرتبه سنده اولهان کمسه وباشقه چقمش کمسه وتمام ولمش کمسه معناسنه
سرانداز بهادر کمسنه ترکیده قیق درلر سرانجام ایشك اخری سرانکشتی بصمه اشی
که ترکیده صالمه درلر وسراوی معناسنه سراوی بر قیمتی طاشدر بعضی نسخه ده
قیمتی ازطاشدر دیمشلر سرای پادشاهلر واولو بکلر اولونه اطلاق اولنور لحونز
یاسنه دخی لغتدر وسراییدن لفظندن صیغه امر وصف ترکیبی در سراپه خوارج
دیوان خانه سرای سپنج خانه دشتیبان یعنی چلنك یحبسنه درلر سرباد یولک
اوستنه قورلر نسنه یه درلر سرور مثله سروری مثله سرباز بهادر وباشی اچق
دیمك سربابی کوز روحیاق سرباشی توختمش وبیرلمش کمسه سربان یعنی سربر
بوقتش سربایان عمامه ودستار زره که بیرخود بیوند یعنی طاه غدیو خشلق که
طولوغه الننده کیدکلری یومشق نقه یاخود کوچک دولبند اکا سربایان درلر
سربو عربیجه علاوه درلر یعنی یولك اوستنه قودقلری زاید نسنه وباشکه
بیوند متصل اوله علاوه ضمیمه یوجه لك واولولق معناسنه در سربزباشی
سرباش قرقوشی سربانك مثله سربسر باشدن باشه دیو برسربند دولبند وکجین

كه بر نوع عورتلر باشلرینه كید كلری نسنه سرباغند بلند مثلا سربنجه قوی و
غالب سربپهن یصی باشلی و بر اوتك ادیدر سربنجه باشی چیلق سر یوش وانجد
عربجه مقنعه درلر وقپق سرناسر باشدن باشه و اوجدن اوجه سربتر مثله
سربتون قصر عورت سربخنه ضرمه كش آلتلرنده در سربنی اوجی سوری وكسكین
سرجا صدر معناسنه سرجنك غیریلره باشی اوكمن كسنه سرجبك سینك وخبك
قانه سنده تون ایله اولیجق جوی باشی معناسنه دریایله چاوش باشی وجی
باشی سرحد صنور سرخاك آوازدر سرخاك معناسنه سرخواب الك اوجنحوشر
ثواد مثلا سرخاره الیون اكنه كه خاتونلر انكله باشلرین بوكدرلر وطرافتره
شانه معناسنه سرخس دفنه اغجی و بر بوك ادیدر سرخش ایولتی ددكلری
اوتدر سرخم كوب قپاغی سرخوش اسرك مست معناسنه كمال باشاداده ایدر كه
سرخوش اجدیكی مسكردن باشی قزش اما دخی حد سكره وارد قده اكا مست
درلر سرد صوق عربجه برد معناسنه سرداب صوصودجق یودر یعنی زیرزمین
سردابه مثلا سردكوه چار طاق و ززبیق سردر كلیم براو ینه ركه بویسی با تور
باشی كلیم ایله اورترلر بوسی كلوراتی طرفه ایله اورلر دخی بونده اوتورر اكا
صورلرسینی كم اوردی اكی بلورسه اول قالقار اول اوران یتور سردستار
دبند سرخیل چری باشی سردست بلك سرد سیر هواسی صوق یرسرده كج بتش
عیش سردوان بالتین صاوه بورمك سرراست طوغری قطع اولمش قلم سرزنش
سرحد مملكت سنور معناسنه سرزنش باشه قاقمق اسم مصدر صیغه سیله
باشه قاقمش دیمك اولور عربجه طعن معناسنه سرسام سمه و دماغ ورمه صقلیق
صیر و سرسر احمق وقیق سرسره بوقش باشی سرسره توله ینه یعنی عبث یره و
احمقلق سرسرینه اكل التنه غی جوقر یركه زنخدان درلر عربجه ذقن سرش
بریجك مقنعه معناسنه سرشخ طام دركه كه خودج اغجی درلر انكله اوادستی
ادرتلر واورتویه یاصقو ایدرلر و پهلویه كاه لو فرسب درلر اوجی دیوار دن

طتره چقرلر سرشیر سد قیمغی سرسرشیو مثلا سرطان عامه تحریف ایدوب
چارطاق درلر سرغوت لعت خوارزمره نعمت وانغام معناسنده در سرغلاء
آواز سرفراز باشی یوكسك معناسنه ادمره و بوجه اغاجده استعمال اولنور
سرقوج سراغوش معناسنه در سركذشت باشدن كچمش حوادث سركرد
سدره درلر بو مرضدر كه باشی چكرنیر سركردان سراسمه حیران معناسنه در یعنی
صنقلمش كمسه در سركوده مثلا سركذیت باشی خوچی سركران اغر باشلو و
مخمور وكوز كران سركش باشی چكجی و مخرف كسلمش قلم ورام اولمش طوسون
طوار سركسته بمعنی سركردان یعنی باشی دونمش و حیران سركلو دماغ یعنی
سركینی توس قوزج سركین تزك و مطلقا نسالك سركین كردان بوللرده آت
ترسن یوالر یوجكدر سرم بجی درلر براجی بیواقدر تره كبی بیوزربیر اقلری تردن
یعنی رقدر سرما قیش صوغی سرماسرد بایلوق سرمایه مال باشی عربجه راس
مال سرفج قیون صرمتغی سرمسق مثلا سرموزه ادك و سلیو وكلك سرمست
زیاده مست سرمه سركبی ددكلری اوتدر كه قلید طاشی اندن اولور وصرمشق
واكو سرن برجكدر نسترون كبی وآق زنبق سرناس توختمش سرانجام صوك اوج
اخوكار معناسنه سراند اسم مصدر در بعد بش معناسنه و بو قوشدر كه سرجید
كبی سرنشیب باشه یازیلهن یعنی تقدیر ربانی و عنوان نامه سرنوشت مثلا
سرنای زرنك چلولر وسینك ضمه سیله دخی لغتدر سرنك سركین ددكلری
وسیمرغ وكیك بول در وسرنكیدن لفظندن صیغه امر و وصف تركیبی در سرنكون
باشی اشغی سرنهین تنور وجوملك سرو معروف اغاجدر تركیده دخی مستعمل
واندا اغجی سروا باشه اجوق ویلهن سویلجی وحدیث وافسانه وچارطاق
سرواد شعر و نهی یعنی بوش سروار یعنی سرور سروز باشه اجق سروان سربان معناسنه
سرولرد یكدر سرواندا زبوش باشه سرو ر باشی اوكمن كمسه و بهادر و اولو و
ایش معناسنه سرور باشی ورتوسی سروجمان نازلده صالتن محبوبدن كنایت

سرو کوهی ادیج اغجی سرو سهی طوغری بتن وغایت اوزون اولان سرو
سرو ناز اعلا قوم رجالدندر ملحق بودر که مطلقدر رجالده ونسایده علم
اولور سرو یکی لسنده اقجه اولسون وغیری اولسون عربجه رایج معناسنه
درو بودرلو ابق قابیدر سلیم درلر ترکمان کیولر ورراه عقبه معناسنه
یعنی طاغلرده صرب وقورقنج یول وخوش اشکون طوار وخالص آلتون
ویار معناسنه ویوقش سوه رفتار خوش اشکون وزیاده یوریجی آت
سر رفتا مثلا سرهنك جوری باشی وسیا باشی سری اولیاء اللهدن
بو عزیزك اسمیدر سرش سقطی درلر غلطدر واولولق واولوادماق
سریو تحت عربیدر فارسیده توس قوزنخ معناسنه وصلیجه اغاجنه
درلر اوزرنده میت یوزلو سریش بریخك وترکب سریغ اورم صلقچی سرزنخ
مثلا سرین آواز واورنده واولق سربند باشنده جقی باشی برت سز
لایق دخی وعوض وجار طاق سزاوار لایقلو سزا ور مثلا سزاب
صوکرد مده سی سزو برادر ولایق سطل حمام طاسی عربیدر وصوکاق
وهلکه یعنی بقرجولك سعتر کویکواوتی وکلکك اوزه یقکده عورتلر
استعمال ایدرلر وغورت سون عورت سعتری یوزسزلك وزنیقچی
عورت وعورت سون عورت عربیدر سعتق سکبینج بوی سعتین
کوینده سعتد عربیدر ریش که برسر بود یعنی باشده اولان یاره وبکز
برت سعلاب ادم ازدریجی دیو عربیدر سغ بالمثلا سعنبد
مطیع رام معناسنه وزبون سینك ضمه سیله دخی لغتدر محلنده کله
کرك انشاء الله تعالی سعر کوبی سغدی بر نوع قلیدر عربجه تقلیده
درلر سعت محکم وسیق ودام اوسنی وامور سنده نفرین ولعنت
سعنده بریره تکلف کوندرمك وبرکمسه صنعتلر وتکلیف ایلدبریره
کوندرمك وسعتدنك اصلی اولدر که بولکر قورقولق اولدیعنی زمانده

بازرکانی

بازرکانلر حواجی قورقوسندن ماللرین شهرده براولوادمه قورلر وبرکاغد الورلر
واول درلر اجقلری شهرده اول کاغدی ویرن ادمك ادمیسندن اول قودقلری
ماللر مقدارینی استدکلری قماشدن انده واریجق الك ادمیسی ویره اول کاغده
بازیلدن خط سختده درلر سختده استمکرین کنایه در برکمسه نك حاجتندن
سفج خوبره نارسیده یعنی هنوز اولمش قاوون که کلك درلر سفجه مثلا ودر
وفادیو زسفد یعنی سپید سته معناسنه سفر یعنی بوله کتمك معروفدر و
حاربنت یعنی کوبی سفط یعنی سورمه دان وسپید عربیدر سفون دانه خوساتی
بعضی نسخه ده سفوف واقع اولمش سفرکات اسکولت جوقه سفط اصله
عربیدر بو لسنده رداو لنمشده دیولر توکیده ده شایعدر استعمال اولنور اکثریا
طوارده استعمال اولنور اما عربیده شول نسنه استعمال اولنور که اعلادن
ادنایه نزول ایتمش اولهبرا غلمش اوله یعنی براغندی درلر وکلامده خطا ایتمکه
درلر مجاز اشول ابنشد برامیان نسنه یه درلر یعنی تشبیه ایدرلر سقلاطون
بر قماشدر روم دیارنده طقورلر سقلات یعنی سقرلات یعنی اسکولت
جوقه سقف بام خانه یعنی اوادستی ویاردو معناسنه سقفونیا بر معروف
زیاده مسهلدر طبیبلر محموده درلر سقنقور برنه بالغیکه غایتده مقویدر سك
کاف عربیله تغریب معناسنه وایتادرجی سك کاف عجمیله کلبدر عربجه
وترکیده ایتدر سوغ ایتمك یعنی مصیبته اوغرایب کشنك خاطرین صورمق سکا
صوابجنده اولوز برحیوانه قوندرلر درلر سکابه مثلا سکادجه خونلبوس و
جبدوس درلر سکافه زحمد که مغنیلر انکله سازچلولر سکاف ابوشیم کلوکده
ویاتی کمش سکار وچورك وبوعجیله سکاپتر دان بلکره ادن قوبجی طرف
وقبور سکادن اوزون توپلو بوردر لوکوبی درسك انکور ایت ازوجی سکان
ایتلر وادجی ادجی دیك اولور سك بستك زغز سکجه انك وزغر سك دیو
تودر ایت سکبان ایتجی سکوره اجقرق سکوف بر طایفه در سیستاندن

رستم زال دخی اول طایفه دندر سکدندان ایت آذوسی سکسار بر نوع
جانوردر ایت باشلو وغول بوینوزلو قیللو وپیل توقلو تویینی کورنلر ایدرلر
سکسك بلدرجین طوارکه بورینی اولمیه سکنجی غذ بوجکی که حمامده
اولور بر بوجکدر دنکوی دوه جکی سنبکی دخی درلر حماملرده واوجق
ایجلرنده یازیجه لرنده اوتر طبیلر قتنده ابو بردان درلر سکنکور ایت
اوزمی طبیلر عنب الثعلب درلر سکاره نی قندز سکاب معناسنه
سکندر نقلاو ورمق وبر اوییندر که بر دایره چیزرلر بری اول دایره نك
ایچنده کیرر طشره ده اولنلر کلوب انی اوررلر اولده قنغیسنی طوتدیلر سه
انی ایچرویه قورکندو طشره چقر سکنه اکده دمری دده کلری دونکوزلرك
النلرندندر وسکاروندن معناسنه سلت ایق طویشی سلقور چوبانك سلم
اوغلان تختدسی که اوزرنده سبق یزرلر سلمه منتره سلبوی ایق طوتیشی
سلت معناسنه سلوف بوی مثاله سلو یعنی سلبو سلوی بلوه دوشی سلیجه
براوتدر که آواز اچار سلما عورت اسماسندندر عربیدر سلیطه یوزسز عورت
عربیدر سما قوتلق اوقی سماروغ منتر سمان ایك یکونه در دخی کونه سمانه
بلدرجین واسمان معناسنه سماهیج جزیره اولمعناسنه سمج بخیل ویود دکم
که مغاره کبیدر واوجیلر کومدلیبی سمجه مثاله سمر حکایت وسرکذشت و
بکجه کلیجیسی واشك وایر سمرج خراج الاجق اوداوج کره خراج المق سمرقندی
رنگ سمغند بالفعل حیض اولمش عورت سمن بر آق چچکدر وناسمن ویو عجه چکی
سمند صروآت دتولدآت ویغرآت وکل رنکنده سمندر بر قوشدر که اودنجه
اولور وهم اودایچنده حاصل اولور وروایت اولنورکه بر یرده بیك یل اود
یانسه اول اودده سمندر حاصل اولور بعضیلر ایدر بر حیواندر قیون دکلو اولور
رنکی آق اولور وکل کونی اولور وتل اولورده صرو اولور توللرین مندیل ایلر
کیرلنجك اوده براغورلر کیری یناد کیو وچقارلر هرکز یانمز درلر وبعضلر

ایدر

سمندر مریی بر جانوردر ودرلودرلو
بیکلری اولور اکثر بودر لکهون اولور و
شبروصا واولور واوجنه نمیز
صفاری بولور ودیرلر لکه کنه یوسفنی اولور
آلورلر کبیرو ... علیه ابد سیه بلرنده
اوده برده غوغه لرکه اولور سیری کلمسی
بانمز

ایدرلر کلوده کلو بر جانوردر درلودرلو رنکی اولور سمندن مثاله سمندون
براوادر سمند معناسنه کلور سمندك مثل سمندر سمند ور مثاله سمساسمی
کبیدر راق سنلو محبوبلره اطلاق اولنور بر ا سا لفظی ادات تشبیه در سمن براق چچکدر
سمنوار سمنه انی وهره آتی سمنه مثاله سمور بر معروف حیواندر که دریسی غایت
قیمتلو وبهالو کورکدر جانب دشتدن کلور سوله روایت ایدرلر که غایتده
صوق یرلرده حق بادنی دخی قاراوزنده یورر یعنی شول مرتبه یایلادن کلر
اندن قار کتمیه سمدرله که عرب جیلر النکیندر ویوسون ودوزاق تخته سی که
جلاوهلرك چوبش درغك النکیدر سمیط حنظل له عربیدر سمیج بیوك جانوردر نیا
واوجی اوی عربیدر ودرشت معناسنه ودرشت خوی سمیح عربیدر جومردجو
ولغوی حایلدر سمید اق اتمك ترکیده سیمد کسره سیله استعمال اولنور سمیق یعنی
سمه سن رنك یعنی کوند یعنی درلو سلمك یجق وقلچ کبی نه وار بیه سنا عربیدر
روشن یعنی ایدنلق وسناء مکی دده کلری اوتدر سناب صوده اوزمك سنابی
بوز کیج سنادج بوطاشدر بورك قاتی ایدرلر وصرجیه الحکمه نقش ایدرلر بحجت
ایچون کوکرجین قانیله یدر سه لرهیچ بولمیه دکندوده کوبور سه باذن الله
بری اوله سناد صغاجق کوبلك یتاقلی اوله وجولك وصوادو کبی لیمانی سنب
بردن کسمه او سنبوسه معروف بوکدر عامه تحریف ایدوب صمصه درلر سنبه
بودنعه دیکدر سنجی بربادشاهك اسمیدر سنجاق یعنی علم ترکیده ده سنجاق
استعمال اولنور سنجه ترازو یعنی سنجیدن لفظندن اسم آلت در سند قوش یوری
وحمام زاده وصغلجان سنده حمام زاده سندروس عامه تحریف ایدوب
صندلوس درلر بعضلر ایدر بر یبس در کهربا کبی امّا بو مشق در سندل شمع
بعض نسخه ده سنجی کوی معناسنه سنده ندم فات معناسنه سنك طاش
سنك بادطاشلی بر سنك بنت قفلو بغد سنك توتیا اسمه دده کلری طاشدر
سکنجه طلو ددکلری کوکدن یغز سنك خور بغرتلق قوشی دقرتل دده

قوشی

زيرا اول قوشلر قم قيرلرده اولور اعني سنك آسيادمن طاشي سنكه
آسياب مثله سنك آسيان بلكي طاشي سنك خارا قتي طاشي در سنك
بسته اول اوتلردر كه خام ايكن طولو طو قمتي اوله يا خود غير علتدن
قتي لنمتي اوله سنك پوست توسيغه سنكلرك قوشي قيسي بوركي برينه
در وقورسق ديمكلر در سنكه اند پونه كاه بعضي نسخه دده بو تجيلردر
ديمكلر سنك ريزه قوشي د لنزه بوجك تو تماجدر سنكسار رجم ايتمك
يعني طاشه طوتمق سنكسر سنده مملكتنده بر حيوانلردر بيرقلدر سنكنبويه
كرويد ددكلري دار ددر سنكلك طولو كه كوكدن يغر سنكيجه معناسنده
سنكلاخ طشلي يرسنكلاخ ليك يوند قوشي سنكلاخ مثله سنكور سله
فقاعيان يعني شربتجيلر سيدي كه شربتي انكلا واندن سوررلر سنكم
تكري دوه جكي وجوغد كه حمام بوجكي در سنكدبراوزون تلي كربيلدر
وطلوكه كوكدن يغر سنكيكين اغز وطاشلي نسنه سنو اكورستان سنده
لعنت ونفرين معناسنده قوتلو كتي اما لسان عربده سنه بيل معناسنده
سني سكي وعصا دمري دبوچه معناسنه وعورت سون عورت واوق
دمرنخ سنيب مثله سنبشره ال طراغي وموتابلرلك براليد بعضي لغتده
ماسوره دره ديمكلر سواد شراب جوكه بعضي نسخه ده درت طرف معناسنه
وسياه لق سودا عربيده راستي ومعروف خلط دروفر كو كيجه سوغات
خوادم دلنره ارمغان ودرلو درلو پيشكشلر معناسنه سوقات مثله سوك
بغداي واربه بانجي سوكند اند عربجه يمين در سوكاريز برقيودن برقيويه
دلاك دلك سوك دوه طبني عربجه خوشي درلر وغيري جانورلرده استعمال اولنور
سوكه صبان دمري سودش يعني سول سويد مثله سويشيم بشل طلاني در سيتيم
دخي درلر سهرن بر مملكتدر انك طاغنده قلم بتر سهم قادسيده قورقو درت وهيبت
معناسنده عربجه اوق معناسنه ونصيب وحصه وتيرخانه سهمناك قورقنج

سهمكين

سهمكين مثله سهي طوغري مستقيم معناسنه سروي سهي دركه غايتده طوغري
سروي سيدي دونه اوتن چكي كه سيرف وكمرك سيسدي مثل سيدي
سيل يغموردن وقاردن حاصل اولان صوكه دركه تركيده سيلندي دركه
وسيل صويه سيلاب مثله سيلاب خيز مثله سيم دوله يغمور جوبرطون
يعني ابريشم كبجك السين المكسورة سپاسلج ابق كه اوزرينه هرنجي قورلي
وهر نسنه كه اوج ايقلو اوله سپايه مثله سپار منكنه ماوراء النهر لغتيدر
واوده اولان آلات ومتاع البيت معناسنه وصبان دمري وشرانجانه
ووصيت سپادي اكي كه توكه بجدكدن صكره بوينه اكوزلري واكوزده قلان
صبان وقلب وصب سپاس منت وشكر منت نعمتي اندن بلمكه ديرلر
مثلا كه منتم سكادر ديسه يعني بو نعمتي سندن بيلورم ديمكدر سپاسه لطف
سپاس دار منت ايدنجي سپاغ كرم داد سپاك صورت دار وسي سپاناخ اسپاناق
سپاه لشكر سپاهي مثله ولشكره منسوب ديمكدر سپستان بويان وبو زنجه اوت
واوزرلك سپو قلقان واوج قنلو ديمكدر سپرجي شاذيلق سپيد درك دستمال
ودغلق ومنديل سپنوغم قسكي حق بودر كه بو لغت وبو صيغه ده اولان ١٢٢
لغتلر جميع رياحين قسمنده اطلاق اولنور سپوم مثله سپيرك صادواغ يعني
اسپيرك سبره تره بويا بانك سكوسه سبره بانك فتحه سله طوقوزجق اديجي
سبري ايش تمام اولمق واجقمق سپو كه مثله سپوتش ميدان سپوتيخ يعني
بشقي سپيك دنبل وصرو اغلح سپس صكره وارجه سپستان بونوع خوخ
محو لو كوكدر كه مشك تركماني درلر وطويلق دخي درلر سپستر صكره رق و
كيرورك سپنج ارلق زام ايدجك برو فنا قبول ايدنجي نسنه ومشرق جوب
يعني خوابه توجه ايتمش نسنه وكهنه وخانه دشتيبان وسپه پنج لفظندن
مركب اولمشدر ومنزلگاه عاريتي وراه كذري وكاروان سراي سپند اوزرلك
تخمي كه يا وزكوزلري شرندن توتسي ايدرلر سپنداك سرخ بردارودركه طبيبلر

اكلاحب الرشاد درلر سپندان بورقطونا ايستان دخى درلر سپنداننلخ
تخم اسپيوش درلر براجى اوتدر سپندان خردل سپندان جوش مثلا
سپندان كود مثلا سپندان كنده سزايت كه عامه تحريف ايدوب صدف درلر
سپيوش بزرقطونا سپه جوق سپاه معناسنه سپهانه پادشاه سپهبد
جرى باشى وجرى بكى سپهبد مثلا سپهيد مثلا سپهسالار مثلا ويلده
امير معناسنه وخزينه دار سپهيده مثلا سپهر چرخ فلك وزمانه وآفتاب
سپلهسالاه ومثل سپهسالاه رسپه كش لشكر چكنجى سپيد آق سپيد اكبر
اوستو بجه لر عورتلر بورلرينه سورر لر سپيد آب مثلا سپيد آج مثلا
سپيدار مثلا واقچه قواق سپيدال جنار سپيدبا بورنجه شوربا واسپيق
اشى سپيد بام اغذ مايل اولان رنك سپيد پوست آق بكزلو واق كوده
سپيد پوش اقچه قواق واق لباس كيوكمه د سپيد روى اق يوزلو
وپرنج سپيد قام مثل سپيد بام اقچل درلر سپيدكار طرار سپيد خار جقر
دكنى سپيدان خردل سپيدر داسپيوى سپيده بو بياض در كه مقابليلدر جمع
اولور مثلا پرده تك صار وسنه زرده و اقند سپيده درلر باجود بريكى
انلق بلور مك باكوزده ياطرنا قده سپيده دم ادنه بوى اغرمق كه طالع
يرى درلر سپيده زنان اسفيداجكه عورتلر يوزلرينه سورر دكلرى اقلقدر
سپيد سپيده كبى فتى اقلق سپيد مهره بورى كه چالرلر وايت بوحجى سپيد
اقلقدر مطلقا سپنا اوج قات وستدن لفظندن صيغه امر ووصف
تركيبى در وستايش معناسنه اسم مصدر درستايد مكى ستاده مثلا
ستادكنايه درفلان ديك معناسنه ودريا بحجه بر پرده درلر كه صوبى
يوفقه اوله يوكور غيه وسيوزه بتمش اوله واطرافى دريك اوله وزياده
چوقلق دريا اوله بوريمك بالمين خلاص اوليه ستاره يلدز درو طالع
ووقوع واوج قات ديكدر وبر منقش پرده درشرابه لر ايلداوك سقفنه

طوترلر

طوترلربكلرسرايده اولورستارجه اواق يلدز وقوع ستاره شناس منجم
ستاغ قصر اولان ديشى وابرسزآت واغلح بداغى والغى اغلجى ستا قندرك
اوستنده يوك كه جادرطات وبوك صفه ستاك شلخ نو يعنى كى دكلمش
فدان واغج دپندن چقن فدان وبراوتك اسميدر ستام الت زينت وآونيكى در
التوندن كمندن وابر نقشى وآت ميجى وسقف خانه وقصرك التى درستام
ابرالتيدر التوندن وكمندن وآت ميجى ستام معناسنه ستان ستدن لفظندن
صيغه امر ووصف تركيبيدر وادات اسم مكاندر اسمك اخرينه لاحق اولور اول
اسمك كثرتنه دلالت ايدر كلستان لاله ستان كبى وحالقوين تيان وستان
معناسنه ستانه اشك استانه معناسنه وباغ دكلكى كورى ستاوند يعنى ستاوند
يعنى جادرطات وصفه ستاوه مكى ستاوين رواق وقناره قصاب ستايش
مدح وافرين يعنى ستودن لفظندن اسم مصدردر اوكش ديمكدر وغزلده شاه
بيند ستايش درلر ستايشكاه مثلا يعنى غزلك شاه بيتى محلى درستبرقالك
ديوغون وبيق نسنه ستيخ رباغ اورلنه اولان نسنه ستروان فصرده
دينى در مطلقا ستروان مثلا ستم كوج وجور معناسنه ستمكار ظالم يعنى
كوج ايدجى ستمكر مثلا ستونك يبوح الصنم ديولر بركوكدر ادم صورتنده
شيربنلكر ديو مشهور اولمشدر وقصر عورت عقيم معناسنه وتواق الجبل
كه هندستان جزيره لرنده اولور ويوز زراع بويى اولور ايمش ادم باشى كبى
اولور بعض يللرده اندن وقواق اوادى كلور ايمش ايدرلر كه اول يلده اول
ديارده قحطلق اولور وطاعون دخى اولوردرلر العهده على الراوى ستنبه
بويك وكوده لو كيتى وقرنى بيوك كيتى وستيزه ومتكبر وبيوك ديو وجنكره
بايدارولوب طيانى كيتى ستوجه الاجد ستواوج قات ديك ستهدرى
باشدر درروى زر ونقره يعنى سكه نمنى التون وكمش يعنى اقچه وفلورى
ستويه مثلا وصدر الشريعه معناسنه سيستوجيه سرجيدن بيوك برنو ستدر

124

ستيغ طوغرى ويوغون نسنه ستبرلت يعنى درهم دركه قومار اوينندە
ادينارلرا ما لغت پهلويدە ليتى يعنى درهم درلر ستيز عناد وجدل يعنى
اونكلوك ستيزه مثاله ستيزه زاء عجميله جدله هلو ماسوره سى ستيغ طوغرى
نسنه اوق كبى وسكوكى بونك كبيلر استعمال اولنور ستيم دشلو اوجلحت
وچبان واريك معناسنه ستيد مثل ستيوه سخال مثاله سدره طقوز جين اوز
اصله سدره ايدى يعنى هر طرفدن اوج خطه جيزلر تركيب اولوب اد بردن
هاء علامت حذف اولنوب متصل يازلوب لفظ واحد اولدى كاه اولور كه
استعمال ايلديله دالى ساكن قلور لر سر خط كف يعنى اوج ايچنده اولان خطلر
وصرمشق سرجان قورتدر كرك معناسنه عربيده سرخنت معروف دارو
واوانى يمور كه سكت اغاجنه يغر سرداب زير زمينى ومعره نوازو
رازداشى سنول زير زمينه در كه اسيدن محجوب كيورلر سرداغ بوده لوتماج
درسرده صكره طورفنده سرشت مزاج وطبيعت وخوى وعناصر اربعه
واسم مصدر در يغورش معناسنه سرش يعنى جوش سرشك كوز ياشى اشك
معناسنه واود قويجى كه فغلجم درلر ويمور طملدسى وكل اغلجى كه قرنليجك
اوله يعنى كلى يازقيش كيمز وچشمه صوى وآذاغجى سركه مشهور در بو كنيز
دخى استعمال اولنور شرايدن دوبز وعنبوق نسنه دن اولور عربجه خل درلر
سركا مثاله سركنكيبن مشهور در سركيله بالى بو بيته قادشدرلر لومز اجه نافع
در ايچيلور سركين كاف عربيله مثاله سرو بى مثاله سرنا طقور جن اوبى سرنك
توختش سرناى سيپى وزرناكه جلك لر وبقردن ددك يعنى بورى سرند
طبيلكى كوشت ودينار درلر بو بيرا قدرا فيمودن فرق اولمز ويوقش
صرمشق وبغدا ورمق سريح سلكن سوه بلك بلكى سيوبر الكم صا عمل
قوس قوزح معناسنه سيويز مثاله سرنيم يلم طوتقال معناسنه سرنبته اوى
خميرا يلجى خميركر معناسنه سه شنبه هفته كونلرندن بر معروف كونكه
سطار

سطار عربيدر اوجاق كجه سى سطام كيجه ا لتندان سطير يعنى ستبر بو
اوج لغت عربيدر سفر كاغد وكتاب ودفتر اصلده كتاب معناسنه در عربيده
جمعى اسفار كلور سفير يعنا سمسار سفالين بودخى وتبرا قدن اولمش قاب
فجق سف دوش سفال مثاله وفندق وقوز قبى سفالور مثل سفال سفالينه
مثاله سفله كند و بوغندن ايلجى كهر بوا ولان كمسنه سفاناج اسپنق سفند
اوز لك اوتى ودخى سفيد آق وابيض معناسنه سفيد اب عورتلر يوزلرينه
سوردكلرى اقلعدر سفيدكج مثاله عربيدر سفيدبا بوغزدلى اسپنق آشى
سفير غبيرى كه دنك بزينى صا يعنى سك يعنى سركه سكبا اكمشى آشى وسركه لى
آش عجمده بوطعامك اسميدر سكباج مثاله عربيدر سكادشوم سكار اهنج نو
دن انمك چقاره جق اكش درلر بودمرد رفتج كبى سكا اهنك مثاله سكاف سيم
سوخته وكلبد ابريشيم سكال بوامر فكر وغيبت سكالش دعوت ومكر وحيله
سكالده ادم يعنى وابيت بوقى سكاوانه چنك قوز سكبينه يعنى سكنبيج عصاره
قسمندندر سكو فنده سرجك طوار سكنبج يلام مه دودقلى واغزى قوقر سكنكبيز
سكنكز رنقلو اوى سكنه اى سكه تخفيف ايله سركه معناسنه سكه تشديد ايله
يعنى نشانلو ويازولو اقچه وفلورى وسوقق باشى وصبان دمرى وصورت
سكيراونكو ويادز كوره سكى بالكاف ايلجى شراب سكى خانه شراب خانه يعنى
ميخانه سلاك لامك سكونيله عربيدر ايجو دزلرلى ايلك سلاك لامك فتحيله
بوچقدر سل عربيدر ايچده اغريدر كه اخلاط اوبكنده دوكلوب جراحت
ايدر اوكسر درار يعنى ايهال ايدن مرضدر سلنج يلام مه دودقلى سماك يعنى لى
بول وبو يلدزا دبدربد يعنى كوكره ومنازل قمردن اون دردنجى منزلدر عربيدر
سمنوا ارشنده انى سميج ادجى كمله سى كه اوانى كورمسون ايچون ايچنده
كولنور سميط عربيدر خلخال سنا عربيدر سنا ومكى درلر بر معروف ومشهور
اوتدر ايو بى مكه ده اولور مشى سنباب صوده اوزمك سنا بو بوز كج

سنان اعلام رجالدر ندر یوسفده سنان درلر و سکود مرینه درلر سنجاب
برحیوان جقلدر سنج اوردو واوجاو قلبق بیراغی سنجد کذه بیراغی
دانجی سنجید مثلا سنجد بوی بو درلو کولدر سنجد ازی قرلجد کذه
سنجد کوکانه عناب سنجبی انجی بوش سند یعنی توتی سند بو اقلیمده
هنده قریب وجوانبزاده وصوغلجان دوتوش بورنه ویودن تا القمش سند
ولعنت سند اد ادرس سندان معناسنده و بو اولو بیوك طاشدر سندان
بواراق ادیدر سنددان ادس سندق بودرلو طبلدر سند روس عوام یحیی
ایدوب صندلوز درلر سندره مثل سند کیش توس قوزخ یعنی الکم صا
سنده قزو و یوعون براق سندیان بلوط اغاجی و سنده منسوب نجمند
دیمکدر سندین انجی بخوف سنوس طناز که خومنده ادیه و نفدای یغنند
درلر سنده نفرین ولعنت وقوتلوکسته عربیده سرقلم و صبان دمری معناسنه
سنیوره دنده که جلاه هلرالتلوندر سنیق مبارك وایولسند و یمش اغاجی
عربیده بنجه بالمرد دیمکدر یعنی سند لفظنك جمعیدر سنی دشت خوانده بنی
یعنی ابجده یاك یبجك سنی که ترکیبده مستعملدر سواره جماعات مسجد
وقندره دکلری سازه یکی بوادندر سوم ادیجی سنه اوج عرجید تلند
معناسنده و سینك فتحه سیاه دخی لغتدر سه یای سلح ایاق که اورزند
هرنه نورلر و هرسنه که اوج ایقلو اوله سه پای درلر سیایه مثلا سه
الکشت یباسه برده طوقوزجن ادی سه دره مثلا سه شاخ یبا دکون
سه شاخه مثلا سیادی اکی کوکه سه کوشه دم دکنی سمی طوغری و
اندام اوزرینده ویر اندام سه یکی اوجده بری سی اولور سیاه یوشی ارکب
دارو قاضی تحضری سیار منکنده وتریده معناسنده سباسد سوجلونك
حقندن کلان معناسنده استعمال ایدرلر لکن عربیده صقلمق معناسنه در
ساس الخیل والرعیة درلر نگاه داشتن معناسنه در مصدری سیاسه در

سیم

سیام ماوراء النهر اقلیمنده برطاغك اسمی مقنع خراسانی سحر ایله انده آی
کوستردی وجاه نخشب انده در سیاووش کیکاوسك اوغلیدر
سیاوخش مثلا سیاه قره سیاه چرده قره یغز سیاه دانه چورك اوتی در
سیاه جه قره جه سیاه فام قره مایل سیاه روز قره کونلی یعنی بدبخت وشقی
سیاه کاسه بخیل یعنی خسیس سیاه کوش قره قولاق درلر برحیوانجقدر که
ارسلانك قولاوزیدر بر صید کورسه ارسلانه نشانت ایله خبر ایلر ارسلان
دخی اول صیدی صید ایدوب بیجك بقیه سنی سیاه کوش یر اما ارسلان
ارسلانك قتنده کلمز و یورسق ددکلری جوانجقده دخی طلاق اولنور سیاه
قره لق و مرکب المنا و آنك النده بن بلسی که برجك درلر و آنك قویروغی سیاه
مرکب بالغی که دکز کوبوکی انك کمکلریدر درلر سیخ کباب دمری و امرك
ونطقی وبادوندوز دمری وجوال اغزینه صنجد قلری جوال دزکیی ادجی سورسه
انجدر سیخال کباب انواعندندر ولیکن کباب دمری اولمق فهم اولنور سید
قوروکوك معناسنده عربیدر جمعی سیدان کلور سیدره دقوزجن اوینی
سیر اماله سز یعنی کسره ایله صریح صرمسقدر سیر اماله ایله طوق طوعق
معناسنده سیراب قانمش سیر بز بر طعامدر سیرش بوخك وطواق سیر
کوب صرمسق ددیجی هوان سیر کوبه مثلا کاف عربیله درسیرغ اوزم صلقمی
سیرناس برقوشدر بحریلر بورنی اوزوندر و بیجه برده دکلری واردر
درلودرلو اوازیله نغمه ایدر راشیده نلر حیران اولور که درلر ایسم طورر شویله
روایت ایدرلر که برقوم برجزیره ده کیدرکن براواز ایشیدرلر طلب ایدرکن کورد
لر بردیوار یاپمشلر و اول دیوار ده دلکلر اتمشلر بروجهله که اول دلکلره
یبل طوقونجق درلودرلو اوازه پیدا اولور اول جزیره اهلی اول اواده لره
سیرناسه دلر سیوم کبك دربی خاننده اولور قنشده انکله بوتهدلرو عنی
نسنه لردکلر و نشنجیلر انکله صبوت بغلرلر سیونك عمعی سیوغ سیرد

سیرناس ... [illegible]

کوبجی سیویزی صرمسقلی نسنه سیزی ده ادن اوج سیس جیجق کدیوزده
وسایر اعضاده اولور سیساد ون جوروك ادنی دبی سیساك قوبرق
صالنی تونی سیسیز کونخیك بجکی ومرصیه یراعی که خوشخد قوتر لطف الله
علیمی ایدرحق بودر که سیسبولده تمام اکیسی بردر ومرسمه نك غیبودر سلقوب
بولده دیتلری تخفیفه ایتدیلر سیسیز مثلا سیستان رستم زالك مملکتیدر سیلیز
بوندقوشی سیغ نفر وبولاك وصرچه اووایو وکوبجك وآدی معناسنه سیغو
اطلس جنسندن برقوماشدر سیغان بر مملکتدر سیك اوجه بودیمكدر
سیکبا اکشی آشی وسرکلو اشی سیکی شراب بعضلر مثلث شرعی دردیلر
سیکی فرسنك بومیل یوه درلر سیکه بکنه بجکی یعنی قردعی برسیکه ن قلچ ارکه
وبیلانی وجنجر وبچاق ارقه سی سیکله قیون وصغر سوریسی سیله فیلد کلمه ا
درسیاه کلمه کاو وآهودر وغیری حیوانات سوریسنه دخی درلر وسلکی اوریق
سیلی طبنجه در ومق وقبور سیمابکری وجهره سیمی سادرلر آق بکزلو دیمکدر
سیماب زیوه سیم باهم سیکه کمش وسکه صرحی سیم سیاه بلم قره وریح
دخی درلر سیمرغ عربیدر عنقا درلر که جمله قوشلرك بکیدر قاف طاغنده
اما موجود الاسم معدوم الجسم دیمکدر مشهور اولمشدر اسکندر ذوالقرنین
قاف طاغنده واروب انکله سویلشمشدر دیو روایت ایدرلر سیمجور پادشاه
حدامیلرندن برکسنه اسمیدر سیمین کمشلو وکمشدن اولان نسنه نجصتلر
یایله دونن نسبت ایجوندر دیلر سیم سنگرف زنجفره سیمرین یاسنجی سینام
برطاغدر ایدرلر که اکا انده یلده برکره طوعز واول طاغده برخونیه واردر
نجیدیرده درکلری وآکا هردرلو ادستنده برالتون کوشك واردر دیو روایت
ایدرلر سینج شیار یعنی نطق وصبان سینه بوشی زین وبالك واپر کمله لرك
سیوعیتی سیب یعنی الما سیوم اوتوز بجی سیور لغت پهلویده اون بیك
عدده درلر سیه قره سیاه لفظندن تخفیف اولمشدر سیه جهل جهلا

سیهکار

سیهکار بخیل یعنی خسیس وناکس سیهکاسه مثلا سیه دادرن معناسنه سپید
دوران مثلا السین المضمومه سباع نایب ادمیسی سیودرك یعلق سبز
طلاق سیرك صار واغج سیوق تمام اولمق معناسنه سجد اب زهدان
یعنی اوغلان یتاغی سبیس بت سبست بو بجده سبستد تخل تحی وبوشق
ددکلری یعنی بت سرکه سی سبنج اواوسی وکجه بالی سبوخ طوقلج سنز
بانك بوندقوشی وصغرجق اصلی سوربانك ایدی کثرت استعمال ایله واو
تخفیف اولندی سترنانك اولدیکی مثلا سترنك قصر عورت وبروح
الصنم ددکلری بر کوکدر ادم صورتنده وتواق اغلجنده دخی درلر سترك
بیوك درکوده ده استعمال اولنور بزرك کبی اما بزرك لفظ عامدر وسرکش
وسوزسز وبهادر ولجوج سنك بلی انجد ستروون قصر عرجد عقیم درلر
ستره یعنی اوستره واولکر استل وعه بعذای ستوبان صغر تملح
وبوندقوشی ستوردان آخور وامیرآخور ستون یعنی ستل ستوجد اله
طغان واله کوجکی ستودان تابوت کورستان کبتر انست یعنی کافرلر یتوز
لرینك تابوتی ستوربانك صغرجق وبوندقوشی ستور طوارکه بنولور اوله
مطلقا بعضلر طوار دکلدر ددیلر واکرك معناسنه ستورانك طوار اغنده
اولان علت که طبق درلر ستوران جمع ستور ستوره صروجه ادی واد سنو
که باش برانش ایدرلر ستوری مثلا ستون درك ودکور معنلسنه ستوه ملول
ودلتنك وعاجز وهیبت وسرکردان وچابك سته هاء علا مثلا که غیر
ملفوظدر لعبت وریجور معناسنده کلور ددیلر تانك فتحه سیله
سته هاء ملفوظه ایله وتانك فتحه سیله یعنی ستوه سنی عصادمری و
بولاد کبی برقیتی دمر درکه صوفیلر کندو یه زیاده جکر سحنی عنبر طولدرمه
وکبابی جوب سخره عربیدر حیف ایتمك ومسخره ایلمق معناسنه کلور و
فارسیده اجو تنوز ایش واولغدرکه بجکلو قوللقنده اجو تسز آذ بنز سخن

سوزسبنك فتحه سیله وخانك ضمه سیله دخی لغتدر سخوتیه مسخره لق عربیدر
سخولنمه سفره دوشرچی سدره قباچه که عربلر تعریب ایدوب و تغلیظ ایدوب
صدره درلر و یلچوز اصلی عربیدر فردوس دننه نقل اولندی صکره عادتلرینه
مناسب توفیق ایتدیلر سرا یلمکدن وقلدن او رلتی بر نوع بشمقدر وسلبو
دخی درلر وسرموزه واوجیدلک وبرنج بوزه سی دسوجی سراغ مطلوب
دنیلك معناسنده درننده کم دیعشلردر مصرع ازکه بوسیم درچنیلی صحی اسراغ •
سرب قورشون درزرنیلی سربانك قرقوشی سرب سحته راستق طاشی
سرب اکی کوکه که یورك اغرسینه نافعدر دا کیو که اکی بالدراندرلی
سرخ مطلقا قزل وقزل مرکب دیعشلر واول آندر که توبر وعنی قزلدر سرخاب
اکراژات یغز دخی درلر واکثر قوشی وتبریزده بو تفرجکاهك اسمیدر ونکو
یعنی عورتلر قزلجه سی وقزل صووقان وبوشهدیدر وبر پهلوانك اسمیدر
سرخاب تازه کی درلر ایدی سرخالی یغزات واکثر قوشی سرخار طویغز
قوشی سرخارتنك قزل سعی یعنی قزلده مایل سرخ چنك قزل سرچه سرخیره
دورو آت سرخ زرده قولاچیبار آت سرخ باد اصرعی علتی وطبیبلر حمره
ددکلر ومرضدر سرچجه حصبه وقزامق سرخیجه مثله سرخك قزلجق وحصبه
علتی سرخنه اکك یعنی چکوك بوقاروباشی بوغزلعیندر سرخی قزل مرکب در
قزللق دیمکدر سرخی سرخ فنی قزل سرخ سر قزل باشلی سرچه سرخ سار مثله
سرغنی زرنا انواعندن در بوسیوز دن اولور سرف اوکسرك سرفه مثله
دانچ تقردی سرف سرف اوکسرك هم علتده رهم معلولده درلر سرقلی
قوش بوتی سرقوج کوك که قوفر رنکدر سرقوج باشده صوقد قلری سورفچه
سرکو بر نوع کرنجیدر سورمه کوزه چکلی که ترکیده ده سرمه درلر سرمدن
سرمه طلهندر که ایچنده سرمه طورر سرمه چوب کوزه سورمه چکجك
میلدر سرنا زرناکه چلولرسرنای مثله سرناس بوخمتی سرو بوینوز فرد

قاقیدسنده درسرودن سوسکی طوار صغر ولسون قوچ اولسون سرود ایرلمق
سروا یعنی سخن سرداده ی بوش معناسنده وشعر وغزل سروب یعنی سرود
سروش جبرائیل علیه السلام وانبیاء علیهم السلامه وحی کتورن ملکلره
درلر اما فرشته مطلقا ملکدر سرون اوجا سروف یعنی سرف اوکسرك
سره قوتلردن بر نوعدر که عربجه نغانقدر لر سیوی مثله سست کلکتك
دیوملق سست اندام اولکسر که عربجه عتیقدر لر ترکیده بلوچ درلر سعد
عربیدر طویلق درسغد حاضر مهیا والکی بوکلمش قوجه وسمرقند قربنده
بربولك اسمیدر سغده مثله سغبه زبون سغدی بر نوع قلیه در ومنبر طولمه
سسی وتره اودزم قلیه سی درکه بادم لو اولمه وجوز ردی که قوزه لر قورلغی
اولده بو آشده عاشق وادرلر سیخ دمرکی وسقف معناسنده وصغ بوسیوزی
سغراق ودرن تولی کوبه سفار کمه یوردسی واوت کوزی سفال صرچه اولان چنق
وطیاقدن اولان قابجی وفندق وجوز قابلری سفالینه تبراقدن اولان
قبجی سف ابرشیمدن یلجوز بوکدن اولان طره سفت سیق نسنه وکنه
یوردسی واوموز وسفتن لفظندن صیغه ماضیدر سفته کلك که بریره
کوندررلر وصیغه اسم مفعولدر دلنمش معناسنده درسفجه خام دولك که
کلك درلر سفدی بجی والبجی سفدی مثله سفرود بوغزلق قوشی سفره خوان
معناسنده یعنی ایچنده یجك قونلی نسنه کوك مندیل اولدکرك سخنیاندن
اولدکه مسافرلر ایچون احضار اولنور ودرویشلر جوعه دایر سفله هر نسنه
نك کهنه وخنده بو کوهر اولمه نسنه درلر وبخیل ودون همت سفوق خرسانی
سقراط مزین الحکمت دیمکدر بعضیلر ایدر یجزات لفظن تعریب ایدوب سنزات
دنلمشدر یعنی سوزمه بوعزت دیمکدر سقر قدی جبشی ودار دبوزه سی سقف
بایاس دیمکدر سك خوش فخولو نسنه وخوف یعنی تورقو دعقده لو داغرق
طادیتو وعقرب دلکی عربیدر سکاچه اغزبصمق عربجه کابوس معناسنده

سکاد چوراک و بوراک دکجی سکار و شلد سکاری مثلا سکالک تخفیفد سکال مثلا
سکره تخفیفله دکافك سکونیله اسکره معناسنده که ترکیده مجوراک چناق
در تعریب ایدوب اسکرجه دیرلر و او زامده دخی استعمال اولنور سکرجه
صغیره اوج وقیه سکرجه کبیره طقوز وقیه سکرجه مطلقه التی استار
و ربع استار در التی بچق درهم درلر سکر عربیدر فارسیده شکر معناسنه
در شینک مفتوحه ایله دکافك تخفیفیله در عربیده کافك تشدیدیله در
سکرپیره شکر پوراک سکره مثلا سکره یعنی کوبجک چوق سکسنك بکز
طوار و طاشنجه لردو واخلر امرودی سکندر نقلده اوینی که جان ناز
لر ایدرلر سکو یا کتنش سکونشك بلدرم سکوك تعریبی و اول تشنه درکه عربجه
عفص درلر یعنی مازی وسنول طعامدر که قبض ایلیه سکوار بصلی و عصده لو
دخوش فحولو سکول مثل سکوك سکل او یکی شش معناسنه سلاه قیل
سکرمك که عربجه خلجان درلر سلاق فصیح زبان واینه صول البله اشلنو
کمسه ترکیده دخی مستعملدر سلت ترکیده بولاف درلر علفدن غلطدر
سلغور چوبانك سلغده اکستراك سلنج باء مدمرصندر که دودقده اولور
سلوه باج سم طریق ویرالتنده کسمه اوکه مسافر ایچون ایدرلر سماق معروف
اکشنجه حبوباتدندر که هر بیده و بعضی طعامك او زرینه اکرلر ترکیده
دخی مستعملدر سمان بلدرجین دکلری توشبغز درکه عربجه سلوی درلر
سماد مثلا سمتراشی نعلبندلرك آلات طرنغی یونجق بجره در سمج مغاره
و یرالتنده قازلوب قلعه لرده یول ایتدکلری نقب و بدرایجه لو کمه
شغفدر معناسنه سمر یعنی سحر یعنی افسانه دکیجه سوبلنن حکایه
سمك بی اصل سمج فرد انکی بجه کرك معناسنه سمیاده سنول محکم طاشنه
که قلعه و عنوی باسلودم لرك یا بی انکله اجلر تعریب ایدوب سمباج
درلر سمباد مثلا سمباره مثلا ایکی درلودر برعجمی کلور و بری خزر کلور

کلور

کلور عجمدن کلن محکمدر بو سیدر سمنه سمر دجك دوه سنبه ای دمرق که
دوکلولرك التلرینه ندر و منقب که عربجه منقب درلر و خانه دیوزیبن و
طرنق سنبان مثلا وسنبیدن لفظندن صیغه مبالغه در سنبل سلح سلج کبی
بر کوکدر مشهوردر و بیدلودندر بهفنده محبوبلرك زلفی اکا تشبیه ایدرلر سنبله
عربیدر دیه و بعدای باشی و کوکده بر برجك اسمیدر سنبار مثل سنباره سند
حمام زاده سنده ازلجق تشنه و توری ادم بجنسی در سندیان بلوط اغاجی در
اهل شام فنعده شنی بونك تحته سیله و بابك سکونیله عصادمرکی وایدنلق
و لنکر سو طرف وجهه سوی معناسنه وضیا یعنی روشنی سوار اتلو سواره
مثله و سوارك تصغیریدر و قنده دکلری سازکه ات سوبان عجمده بر
وادینك ادیدر سونام آزکسنه سوخته یانمش و کوینمش اسم مفعولدر و قانکه
جمعقد کر کلور سود اصتی وسوده معناسنه یعنی آزلمش و سوریلمش و اشلنمش
سوره نند اصیلو سوردکی وجمعیت و قونقلق وحصار بارو سی وعذر سوراخ
دلك سوراخ سنبه منقب و نشتر درکه انکله آت کوبکی دلرلر صادد صوجقبوند
دلو سورنا غلبه و قونقلق دزرنا که جلغ دلو سوری بونوع قول جکیدر تونازه
فرح بخش وقره بونانك قرلیند سورکی درلر سوز سوزیدن لفظندن اسم مصدر
در یانمه معناسنه و صیغه امردر و وصف ترکیبی جهان سوز که دشید و
حیران معناسنه سوز اخونره الف ایله مبالغه اسم فاعلدر زیاده یانجی
معناسنه و اجتغن و سیخو سی چوق یره دکو بندر مه دکلری علتدر که
عربجه حرقه درلر یعنی داغ و یانق سوزار اتشی یا کلکنه ریق سوزکی کونکه
مه علی سوزان صیغه مبالغه در زیاده یانجی دیمك در سوزش سوزیدن
لفظندن صیغه اسم مصدر در یانمق دیمك اولور سوزن اکنه سوزن دان
اکنه دانك یعنی اکنه قوبجق ظرف سوزنیام مثلا سوزیان دنیا فایده سی
سوزنکی اکنه جی سوز وساز یانمه کویمه دکونیکلو کمه سوزه اوجقور

وهشتنك وكوكلكك برپاره سی صغره درلر ودرزیلر چاپك درلر وبروصله
معناسنه سوسن بويان وبويان يميشی وطبیعت ادویه‌لری دالك دالنفورد
ایدن سوسمار کلر عربجه ضب معناسنه سوسن معروف چچکیدر اق ادلو
دکوك اولور سوفار اکنده بورددسی واوق کزی سوفالی مثلا سوف مناذر
سوفجه یعنی شوشد یعنی کومش والتون چنق وسبکه ورشته سول تابیس
ومصیبت سوکواری ریاسیلی سوکدار مثلا سکدار مثلا سول دوه طبانی اوته
بغدای ضلقی سولاخ یعنی سوراخ سولی صبان سوبان ازلیق نسنده و
چینی وهم پشند برپرك اسمیدر سومنات دیر وکلیسا وبت سومنده اکدرده
سی وچنانل نشانی وضرب نشانی بعض نسخه‌ده اوق نشانی ویمشی
سونش طاشی قرندیسی دیدیده معناسنه سوبجه هشتنك سوهش کدلك
اسم مصدردر واکه بریده سی سونوخوشی دربت کون آشوری توتی اسمد
عربجه ربع درلر سوهان اکه ودرپی سوه مثل سونهش سوهش مثلا
سوهه مثلا وارسی سوی طرف یعنی سو سویدان یعنی کورستان یعنی
مقبره‌لك سهراب اعلام رجالدندر وبرمشهور پهلوانك اسمیدر سهره واره
بردرلو کوکلك درسهیل بونجمك اسمیدر وبریلدزدر که حق تعالینك
قدرتیله کوکده منولته طوررکن بروده طاشی لعل رنك ویرر سوبرغال
خلعت وپیشکش سوبرغار خمت سوبرغامش خورزم دیلنجه نواخت
معناسنه در بعض نسخه‌ده سیبوغاش واقع اولمش **باب الشين المفتوحة**
شا یعنی انجلوندن بوانجدر لغت ایرانی در وجا معناسنه کلور شاب یعنی
شب که ترکیده دخی استعمال اولنور رنکلره کیور شاباش یعنی افرین وتحسین
معناسنه شادباش لفظندن تخفیف اولنمشدر شاپانك بودرلو اغجدرمص
ده بیتده اولور بوربوف درلر بعضیلر سنی درلر شاپوران بردمردر صوی
صویه کندویه زیاده جکرسنی معناسنه شابورق مثلا شابورقان مثلا

شاپیرك

شاپیرك قوروان دکلری وت وحاجیلر اوتی شلخ بودان وبوسوز عطاخ
مثلا ساد لفظی کلمه‌نك لغوبتنه لاحق دلور اول اسمك کثرتنه دلالت ایدر شاخ
انکور ادویه دندر عربجه عساالج درلر شاخست دق شاخ شاخ دلم دلم وبلاق
بلاق ودل دل ویادق یادق وبرتوق برتوق ولبیل ادنتی شاخك کلیل الملك
دکلری اوتدر شاخوره کومدرفرونی شافرج وشبون معناسنه شاداب سبزه
تازه وتر وچاپو وچمن شادخاب مثلا وخوش وطتلو وبحوشادان فرحکمسنه
صیغهٔ مبالغه‌در واسم مصدردر سولنش معناسنه وسوبج درلر شاخواز مثلا شادکام
مثلا شادکانه دستمند قرتیند یلمك شادروان ای دکون اغلی ومعروف ومشهوردر
که ترکیده دخی استعمال اولنور یعنی مسجدلر وکاروان سرایلرده بیخده ایدرلر که ایجنده
شادروان صو قاینار چجر ومنقش درم اوده دخی دیرلر ومنقش دستك وبوبك دلنور درشنكلر
لر وسرای معناسنه شادربان مثلا شادوان بیوك دلنو بعضیلر ایدرکونلکدرکه
اوتا قلر وبیوك چادرلر اوکنده طوترلر شادربان مثلا شاددان شادلنق شادکونه
مطربه عورت ویوزغان وچادرشب وکوجوك نهالی وفرح دلمق شادمان فرحکمسنه
شاد باله مثلا وشنلك شادنه ادویه‌دندر مرجان طاشی درلر شادوراى وکون
اغلی شادرو مثلا شادمثل شاد شادکرداب شارستان یعنی شهرستان وقلعه
وبیوك شهر شاسان مثلا شادکار ایش سرشادك بلبل کبی برقو مثغرد خوش
آوازلو جدشادف سبرکدوادرغان شاده برآق دستاردر که هندستاندن
کلور وهم انجلین برقفتاندر بعضیلر شاعرچکاندرددیلر وچادرکه مانند
دستاردر شاست طوی قوتی شاش بدخوی ومخالف دیمکدر شاشنك درت
قوللو طنبوره درلر شاشنك مثلا شاشند سداك شاشنده وان قاونك سلك
بناعبدر شاق قبضدن حشد اولان کسه‌نك مقعدنده قودقلری داروددر
شاطر عربیدر هو الذی اعیا اهله خبثا وللجمع شطار مثل فاجر وفجار شاقول
ترازوی بناء عربیدر شاکار سخره یعنی اولاق ادجرتسز طوارقوللنور وغلام

وحده شكاروآت اوغلانی وشاكرد صنعت آموز معناسنه واوجی تیز ایش شاكی شاه
مثل شكاراولق كه اوجی تیز طوار قوللنورلر كه شاكرد ایش اوكودجی وغلام وحق شكا
وآت اوغلانی شاكرددانه شاكردلره ویریلن اكمك وشاكردكیجی دیمكدر عاقلادومریانه
كبی شال عبا وكوجوك كلیم واق بلاس شالهنك جری شام اختام وقید ربما
عربیده شال معناسنه دریعنی بك درلعضاده ومشهور برشهرك اسمیدر دمشق
دخی درلر شاملخ عربیدر كاورس خطایی در وشروان دیارنده بوكوكی ادیدر
بعضلر ایدر میانه بر شهردر شامك قلندری وجامد ویبوهی وبنم تی وكچی
وكوكلك كه بیوك كوكلك التنده كیولر شامك مثله ساماكچه مثله شامكچه مثله
شاماك زفت شامالد قره بیز شامان انداز شامانه مثل شامالد شاخج
عربیدر بوجه طاغ معناسنه درجمعی شامخات كلور شامس بودرلو قره طوق
درایجه درلو لور ازجق اشیلدسی باینقی عربیدر شاموس مثله یعنی بر
اوزلو قره طبعی تقد ایكی درلو اولور ازجق ایشلدمه سی اولوركه كوكب الارض
درلر شاموس درلر نتکم طلق اشلدوعی اجلدكوكب ارض درلر ویوردر كوك
دخی غایتده بینی اولوردلددكوجك بابنورصوده تپن اولور شامد مثل
شام عربیدر یعنی بك خال معناسنه وكیجهلك طعام وطغان شامه شی كه
اوزرنده طغان اوتورر وتباق ومكان وقره نسنه وقره كولوق شان اوغل
بالی وكونج بالی وشهد معناسنه وادكچیلرك قابی كه اوزك بالده ندیجكلر
تركیبده دخی استعمال اولنور شان دیولر مثلا ادكی شانه جكی درلر ولكو
معناسنه وضمیر غائبك جمعیدر ایشان معناسنه در وشانیلدن
لفظندن صیغه امر ووصف تركیبی در والف دلنی وعرب دلنده الفی همزه
دن ابدال ایدوب ایش معناسنه شان درلر وحال معناسنه حال بودر
وشان بودر درلر شانزده اون التی شانه طرق وتشغو ویغرن كوركی
وبیابان شانداد طرقلو شانوان مثله شانه دست دم طرق شانه كی

بوظرفی شاهنبد بناشادی ماوراء النهر كنارنده بوولایتك اسمیدر اول
جانبده جلادنركستان درلر وانك ماوراسیكافرستان در داد الحیدر اول ولایت
خلقی ابو نزلر طفور لر شادنی قوندقكده اوغلانصدر لر شادی بینون جعفر بن
وجعفر یعنی شاه ور بروا و پلددخی جابودر برشخصك اسمیدر خسرو پرویزك
مصاحبی ایدی وپوزه ونك معناسنه استعمال ایدرلر شاه یعنی پادشاه
یعنی بك معناسنه عربجه سلطان وامیر درلر وشطرنج شاهی وكوبكو
شاه انجنی بونوع اولجق انجودر تختی ولماد شاهباخ بومحكم اغجدر مصرده
چوق اولور بر نوف درلر شاهبانك معناسنه غیوری یولرده ده اولور زناد
اغاجی مقداری اولور شاهنانك مثله شاهنان قنت چلكی شاهبر مثله
شاهبلوط كستانه شاهبرك عنبر شاهبوی مثله ومسك وعنبر تخوسی
شاهبیت شاعرلو شعرلرنده مخلصی ذكر ایتدكلری بیتدر درلر شاهتوه
بر مشهور اوتدر حرارت غلبه ایدن كمسه لره ایچورر لر شاهد عربیدر كوز
معناسنه ودلوق وجمعه كونی وعرفه ومحبوب ومحبوبه دخی طلاوقلیدر لو
وزبان ورلف ومردحاضر وپاكیزه جمعی شهود وشواهد كلور وزبان معنا
وصحبته وارن محبوب ومحبوبه درلر شاهدانه آرو انجو كندر تخمی و
صافز وآق كوننك شاهدانه صافز وكوننك درلر وحب الملوك درلر وبرد
در تعریب ایدوب شاهدانج درلر شاه دیوار حنلی اعجی وبوكسك دیوار
كه سرای اوكنده چكرلر شاه رای اولی بول سلطان یولی درلر شاه رور
اولو ادماق وبرد رلوجالغوز شاه سیوم امیر عاشقان وفسلكی شاه سیوغم
سلطان فلكی شابوم مثله شاسیوم شاه سفرغم مثل شاه پرغم شاهكار
سیخره یعنی اجی تیز طوارقوللنمق مثل شكاروبیوك ایوی نسنه شاه
زاده شاه اوغلو شاه لوك طنبل ادكی ددكلری صاد دادك شاهو برشخصك
اسمیدر شاهول بناتر ازوسی عربجه شاقول درلر شاهمهره بر قیمتلو طاش

غالبا اژدرها به سنده چهار شاه چینی ده براونك اسمیدر شاهنشاه
اولو سلطان دیمکدر و بکلربکی شاهنشه مثله شاهین هانك فتحه
سیله جوبانلردکی شاهد کوستك شاهین اسکفلو طغانلردن بر
صنف در مشهور ومعروفدر ترکیده شاهیدر قوتلو واقدامـلو قوشدر ف
ترازودر عربجه منجم درلر وترازونك عمودیدر شایار اجولتز ایتش شانا
مثله وبعضی حلاول شایبه عربیدر قرشق وشبه وقدرودن یعنی کمه
دیجوك وعیب جمعی شوایب کلور شاف راداى اغلی شایسته براره
یراشق شایستکی برارلق ویراشقلق شایکینه اوجور شایکان نکلزه
لایق دیمکدر اصلی شاهکان ایدی یعنی پادشاهلره لایق نسنه دیمك
در کنج شایکان بو کنجه دیرلر که غایتده چوق اوله وچوق جنسندن
پادشاهلره لایق اوله وکوزلو کنج ولجولتز ایتی وشاهکان معناسنه
دیر بو نوع قاعده در الحاصل بر معنی که انده مبالغه وکثرت مراد اولنه
شایکان استعمال اولنور شایکانه بولك وچوق شاف دیرداى وکون
اغلی شب کیجه شبت تشدید ایله عربیدر فارسیده زمه وشاب دیرلر
اول برطاشدر که نسنه در رنکلره کبور بر قلج نوعدر بو نوعنه سبت
یمنی درلر مشهوردر شبار کرداب شباد وزی بر کیجه دیرکون شبانروز
کیجه وکوندز شبانکاه اخشام وقتی شبانه کیجه لك طعام وکیجه کی
دیمکدر شب افروز شمع وآی آیدنی وایدنلدیجی دیمکدر شباهنك
اریه یلدزی که کاروان قرانق درلر دخی شب باز خیال باز وشعبده
باز یعنی کوز باغلیجی ددکلری کمسه شب پره یوسه شب برك مثله
شب پاره مثله شب بوی کل خیری منفشه سنك قزلی که کیجه ایله
توقار کوندزن قوخوسی اولمز شب تاب کرمه درد ویلدز بوجکی که
کیجه لوده اشیلر شبوبك بوزرق آت شبت طراق اوتی عربیدر

شبچراغ برات کیجه سی شبدیز شیرینك آتیدر مشهور ومطلقا قره رنك
کولنات شبدو کیجه لك شبوم بردرلو سدلوکی شبر وعسس وکیجه له
یوریجی جاندخاب وکیجه لك شبستانی کیجه یاتاجی بر وقیقی اوی دیوع
کحادر شب سده ساده کیجه یعنی کافرلر خاجی صوبه بر قد قلری کیجه
که غایت صوقك شدتی زمانندر اولور شب ساده دن تخفیفا ولمعدر
دیرسه شبه یوشق که بت سرکه نی در شبشب اشکن وبلخود بورغه
آت شبشت کریزنجان یعنی ضبط فراجلو کمسه وکسبنه دروکیجه له کوزی
کوریمین عربجه اعشا معنی سنه شبك ایجی قزل منقوره وشبك نسنه شب
قیون اغلی شب عبا قراکو کیجه عربیدر شبکر کیجه له سیران ایدیجی شب کز
حشرات ارضدن بر بوجکدر وبوه شبکیر شبون کیجه ابوسعیب اوتران کسنی و
باز کیجه لرنده اودن جکرکه وشبکاری بدن کستی وبحرو قیقنه درلر شبکور
کیجه له کوزی کورمیین کسنی که عربجه اعشی درلر شبکون قره رنك وقره دکنلو
شبنکاه یعنی شبانکاه یعنی اخشام وقتی شبنم کیجه یغمور ژاله معناسنه
که ترکیده چیك درلر جیم عجمینك کسره سیله شبنور بوری که چلرلر عربجه بوق
معناسنه شبوط بایزبالغی شبوی کو یدجك شبه بر نوع معدنی در بقرکبی
رنکی اولور رصاص دروکیجه لك معناسنه استعمال اولنور یك شبه ودوشبه
درلر یعنی بو کیجه واکی کیجه لك دیمکدر ویومره بو نخفدر الحق بالوو نوح معناسنه
ویرد کندو انخدر شبهنکام اخشام وقتی شبی بر کیجه دیمکدر کیجه له کیلن
کوکلان شبیار پاشی اغرسی معجونی شبخو کیجه یصفیق دون یصفینی دخی درلر
شبیکه دزراق والاجد ودالك دالك ادلان نسنه شبینه کیجه لك وکیجه کی
شترنك یعنی شطرنج شتن ریسمان یعنی اورغان شبیم قانلو اربك عربیدر نفر
لایق کمسه دیمکدر شجام کیسه صوبغی وذکوبن صوبغی شخد فتی صوق شخنده صو
دشهرنا بیلری عربیدر شخ ذبین سخت درددنی کوه یعنی طاغ تکنده محکم

١٢٧

بر شور شتاب ومطلقا قتی نسنه وطاغ دیه سی وبداق شخاطرمق شخار
قلیه کازوران بیجی کازه رلر توقمنی وتولد دقره بویا وسرکین دکلکر
اوتدر داوبکی شخانه کازورلر توقمنی شخت التون توالی شخ شخ طاغ
دیه سی وقتی یوکازورلر توقمنی شخد مثل سجد شخو ور قره بوت
وکازور توقمنی شخشانه اشقلر اویدر شخشخ بوتوشدر وشخیدن
لفظیدن صیغه امر ووصف ترکیبی در واسم مصدر دخی استعمال اولنور
وهر نسنه نک اسکی سی ولغزیدن معناسنه واولور پیره یوکسک اولوب
واشغه اکالک دسمه لجمک شخی غصه وغصه لو شخود طرنقله قشنوب
بوتوب یره یمشتی یرشدرق ضبل که ترکیده عوام غلط ایدوب تول درلر
شند کازنجم اکلمش یا خود نطی شین مضمومه ده دخی کلور شند بارشله
شتره قوش منقاری شرلمت بلویره شهر معناسنه درشراب سبحی وهر
ایچلک نسنه صو ولسون شربت ولسون عربیدر جمعی اشربه کلور
شراحی بردرلو آشدر شران جقالک صوینک صفتیدر اصلده شبنک ضمد
سیله در شرب ایچمک کتان بزی عربیدر شربین قطران اغاجی که غاریقون
درلر وبتوق اغجی شرزه یوبچی جانور صفتیدر شیر شرزه دیولر یعنی
حالت غضبده خشمدن دیشلرین صرودب وجکه لرین بربرینه دروب
سیچرمق استر واکونی وقاقتی دیمکدر اولور ارسلانک ممدوح صفتیدر
شرطی نایب دغانی وعسس عربیدر شرف عجمی شرفه شرفاک آهسته
دجونن اواز وایق طویشی شرفنج ضرب یول شرفه یعنی شرفاک یعنی صوت
خفی وننت صدا سی شرم اددوحیا معناسنه اسم مصدر وصیغه امر
ووصف ترکیبی در وکسی دن شرمسار خجیل واوتانمش معناسنه شرمنده
آیمز اوتانغد فرشوب درسود رلود رلور زکه کرمتی کسنه شرنک عجمی
زهره اوده که جکر ده اولور عربجه مراره درلر وابتدیل که برار بحفظله

اجقدر

اجقدر وزهر لود روشکر معناسنه وکوزبومق شتروایلوسن سوزشره
هاء ملفوظه نک سکونیله یعنی کلوبنیدکی قوت وقرنی بغلی بمکدر یعنی جوق
یمکه حریص دیمکدر عربیدر شره علی الطعام دیرلر یعنی یمکه حریص اولدی
شریر ابو وکورل شست سینک مهمله نک سکونیله بالق اولته سی وانجی
وباش بارمق وشهادت بارمق ایله بایه کر شین طوتمغه درلر ونشتو معناسنه
والتمش عدده درلر شش الی شش با فرق یاقلودرلر حشرات ارضده
والتی ایاقلو دیمکدر ششتی بربوزدغان ششتا التی قوللو طنبور وقوبوز
ششتی بوشهر اسمیدر ششندر زرداوبی طاسنده درلر ششدره مثله ششنج
شلواروایج طونی وتوقله که جوجوق درلر وبرا وبیدر که عربجه تکه درلر
وبودرلو بردقدر شعلم رلو ششفنج او غلا غجقلی او بیاد یعنی بوجقلر
دروکوسه صقللو وایج طونی ششم البنی دیمکدر شصت التمش یعنی بوما
دخی تخلیطات عوام قبیلندندر شط بغداد ارماغی اسمیدر ومطلقا ار
ماق معناسنه کلور وارماق کناری ودوه اورکجنک برکنادیدر عربیدر جمعی
شطوط کلور شطح شرعه مخالف یعنی شرعده مستقیم اولمیان کلامدر
اما اهل تصوف اصطلاحنده شول کلماتدرلر که اندن رایحه رعونت
ودعوی اوله عربیدر شطرنج معروف اوییندر نطع اوزرنده اوینانور ترکیده
ده شاهمات بعدر عربیدر شعب عربیدر بند سر واکی بر اقلی اولمش کن وبنوک
قبیله وقبایل عربدن وعجمدن منشعب اولنلر شغا اوق قبوری شغار بورنق
دد یکلری حیوان شغال معروف حیواندر عوام غلط ایدوب جقل درلر
شغام استعمال بوقرندا اشنک ادیدر شغان مو ملوبال شغب غینک فتحیله
عورت اسمیدر شغب غینک سکونیله تشنیع واواز قالدرمق بعضیدر
ایتمک شغاد بیتمش قان واشکیلدن الی ویاایاغی قتی لنمش دستش شغه
بست درلر یعنی الی قتی لنمش یعنی دریسی قتلنمش دیمکدر شغد بستن مثله

شفتا بردان یعنی اوق قوبوری شفت کوه دوت تخمدسی معناسنه وبر
رابجد شفتد مثاله وحلاج چبقی شفا حلال شغو حرام شغاد اولوق
شفاند طویغز قوشی ودو تنکجدن بیوک بر قوشدر ایکی اوج دربو رنکوده
شفتالو معروف یمشدر حق محبوبلرک لبلرینی اکا تشبیه ایدرلر شفتالو
مثاله شفتا هیچ سرکشلک سئول دمرینه درلرکه اولچق دلکلری واردرهر
دلکدن نال چکرلر شفتنا هیچ مثاله شفتد رنک قزل شفتالو وقیسی والما کبی
درکه یادوسی اقدر اصفهانیلر تلامنک درلر شفرنک مجلد تحقیقی و
بشمقی دخی استعمال ایدرو قلج بورنی وکورتقیاغنده کوبک بتن یره درلر
شفره مثاله شفشد ابجد لسننده وکتنی طوغمه سنک اولی شفشق ترک شفشه
حلاج چبقی یعنی شفتد وحلاج دفه سی شغل نابکار وحقیر نسنه که
کسنه بکنمیه وبدخوی معناسنه وجلف ومفسد وطعن ایدیجی شفور
یعنی شفور یعنی حوام شغاقل جوزبری عربیدر شقن شقایق معناسنه
کلیجات چیچکی ولاله عربیدر شتکا یعنی شفا یعنی تیردان اوق قوری
معناسنه شکر معروفدر ترکیده دخی شایعدر بو طتلو قمتک صفتیدر
سیدر کافک فتحه سیله وتحقیقی وتشدیدی جایزدر اما عربیده سینی
مهمله نک ضمه سیله در وکافک فتحه سیله وتشدیله در شکر کافک
ورانک سکونیله کس زن یعنی عورت فرجی شکال یعنی شقال شک یعنی
شبنم وذال بردق شکربوره شکربورک شکربیره مثاله شکرخند طتلوسوزلو
وطتلوکلشلو شکره اوقوشی وکس زن شکله قاوون وقربوز دیلمی کدیجه
ایچون کسرلر شکلد حامد ققنان قوارسی شکند بکلم وحوی شکدایق
طوشی شکیل کوشنک شکد کافک تشدیله جاف سرکین بعضی نسخه ده
شلله واقع اولمشدر یعنی کافک بوینده لامه مد شله مثاله یعنی بوستان
جیلرنک کوبی وزنبیل قورتد قلری یره درلر شلاک درخت شلیوی یعنی شکله

یعنی ایق

۱۲۴

یعنی ایق طوشی واوبورکی خورلدمق شلغم معروف بستانلرده بتر بعضده
تعریب ایدوب شلجم درلر شل عربیدر قولی الك وقولقلق که کسلمتی و یا
خود قوربغش اوله نعوذ بالله من هذا شلوار ایج طونی وکسه دربرینه
کیلن طومان شلواربند اوجقور شلیتا بومعجوندر اغری کلند وفلج
اولنه فایده ایدر شم چارق کدا کنجیلر خام کوندن کسرلر دخی ایقلرینه
کیورلر و شمی فرق بوجیلر یا بوشی دردیو نقل ایدرلر و هم نفرد و بعد
معناسنه کلوردری وضمه شینی ایله دخی لغتدر شنه کم کلسه کوکدر شما
بیانیفج شمامه مثاله عربیدر و مثقال ددکلری ددلك سنارکه حیله ور شمال
خوی معناسنه عربیدر جمعی شمائلدر شما کوندیه وافغان ایدیجی کمسه شماته
خوش فخولو ومطلقا فخولو نسنه شمج خانه زنبرملق شم کوجلك و
کوچك ادق و یعنی چمن وفخولو جاری شمشاد صقر اغاجی شمغیر
فلج ومعروف بربرلنك اغاجنك اسمیدر ترکیده شایعدر بو ایکی لغت
شینك کسره سیله دخی لغتدر شمسه نقاشلر اصطلاحنده بر معروف
نقشنك ادیدر شمع عربیده مومدر شمع شب فرزیکجه ایدکلق ایدیجی موم
دیمکدر شمع ایوان اوبارلمش چراغ دیمکدر واوبارجق چراغ شمعت خوی بد
وبدخوی بو یدردیلر و بدراجد شمعند جورك وچوکمی خولو ونورسی
وجیل وبدخو و یعنی فخوسی شمعنده مثاله اولوق عورت شمعدان مثاله شمع
چارق شمق بت پرست وبتخانه شمنده یعنی یحی شمه سد اغزی والحاد
ده باقی قلان سد شمیدن لفظندن صیغه ماضی در بعضی ترکیبلرده مصدر
مقامنده استعمال اولنور واسم مفعول معناسنه دخی کلور شمیدرلر وعقلدن
وخوفدن بیهوش اولمش کمسه شنار عیب وصوده یورمك وقراسیون
ددکلری اوتدر طبیبلر قتنده معروفدر شنلغ مثاله شنبلید صر وکل و
سورنجان چیچکی دربر نبجه دلودر چکدم دخی انك انواعندندر شنبلیل مثاله

شبلیله مثله شبنوق کل خیری یعنی شبنوق شنبه جمعه ارتسی کونه درلر
یکشنبه شنج درونیشلرک سفید مهره سی که بر حیوان قابیدر درلر تونیایه کرر
ترش معناسنه و نطق معناسنه دخی کلور شنج غنج ادیله اوجاسی و سایر
حیوانک اوجاسنه دخی درلر شنجار اکالک کوکی که قزل بویادر موجیلر موم
کوتلری انکله بویارلر شنجور پاره لو وبر معناسنه ده شخود معناسنه کلور
و بعضاده شخود واقع اولمش شنبه قوش منقاری و چنکالی شند ب
لو هلی یعنی طبل معناسنه شنک نابکار و بدخو و دکنا وسنول محبوبه اطلاق
اولنور که غایتده شیرین و مطبوع اوله و قبل خورطی و سبک بوزلو و سیم
وابینه بوغش یعون کمسه شنکا هم شب هنکام معناسنه شنک و شنک
ایکی معتبر حو امیلرک اسملریدر شنک و مشتاک مثله شنکل مثل شنک و
حو امیدر زاده دن معناسنه شنکوبر زنجبیل شرابی شنکربر مثله شنکور فعلیلر
سیدی یعنی شرنجیلرک سیدیدر شنکو نه هند ده بر جزیره در شنکیسه توفج
ومندل که قیونک اردنه قورلر قیو محکم اولمغچون شنو سرو اغاجی بعضیلر
کراس درر دیدیلر و کوکم و کورکن اغاجی شنوسه یعنی عطسه یعنی اغزیق
سنه آت کشنمک و ارسلان اوارنی در شناد ولد یعنی وقت که دک خولمسی که
خولرد بیاد دکلری کورک در شین مکسوره ده دخی کلسه کرکدر شنید یعنی
شنید یعنی شند یعنی قوش منقاری شنیره قراز طرغی شو یعنی شب و شدن
لفظندن صیغه امر در شوش کسلمش باغ چیچی شوغه مثله شو ایچوبق و خنبل
شوغاد وه اغلی شوغاه مثله شوکاه مثله و شبکاه معناسنه یعنی اخشام وقتی
شوکاه مثل شوکاه شوشک دیرت قوللو طنبوره شولک عربیده رجالی دکنی
معنالرنه شولنک اسب خنک یعنی بوز آت و دم قرات شوه یعنی شبده
قره بو بخفدر شوخ چو بق شنده شاه لفظندن تخفیف اولمشدر و کوکوده
معناسنه شوهر عورت ادی زنی مطلقا اره مرد دیرلر شهبا قیر قیرده

چمش

١٢

چمش قطره شهباد و یعنی خندق شهادوغ یعنی ضمادیج معناسنه بنده لر جهان
رددر زیرا درت نسنه دن مرکبدر و کتان چوبیندن و قره اغاچ کوکندن
صوبیندن و کوج خلط ایدوب بو جمله یه حسابی درلر شهبار غایتده ابو طغان
وبارنشه معناسنه و قوش قنادینک اوجنده اولان اوزون تویلر یعنی یوکلری
شهبا یعنی شایسته شهاد حرام معناسنه شهیر قنت چلکی شهبوه فی قرغی
عورت شهیلو طکستانه شهیه چوری باشی شهد کومجی بالی یعنی بومل بال و دغل
بالی و شکو معناسنه دخی استعمال اولنور دیدیلر شهد توت قره توت شهداب
شربت شهد اید مثله شهدانه اری اخو و کندر تخمی و مصطکی صقزک ایو سی
شهد سنان کوج بالک بالکی و اوغول بالی شهد معناسنه شهد فایق مومدن ایرلمش
بال یعنی بالک اولمش شهد بواریوجه جولی که بکلر و پادشاهلر سر الملری چوره
سنده اولورلر اندن ایچوره سی همان اهلینه مخصوص صدرشهر معروفدر ترکیده دخی
شایعدر قصبه دن بیوک شهره درلر شهبادجیجون اولملی شهربند حصار دو
حولی سور معناسنه شهرستان بیوک شهر شهر و اشول نقده درلر که کمسی
شهرک حکمیله اوله زیرا اصلی کم در حکمی شاهی ولیجه نافذ اولمز اول اعتبار
ایله نسبت اولنمشدر تقویم منسوب الیه فارسیده ده شایعدر شهر منک حرمو
و طمع کار شهریار پادشاه و سلطان شهریر مثله واخو بازالی شهریو مثله و دخی
بازالی و ابوک در دخی کونی شهریور مثله یعنی اخو بازآی شهریور ماه یارک اخی
آی شهسوار الویک شهمسنی فاش اولوب حددن اشن کناه شهله مثل شهیو
یعنی فنی قری عورت شهکاد اکن اکلمش بر کاف عربیله در شهلاه الا کوزلو
بیوک کوز و شاهین کوزلو و الاجه نسنه شهاوت مومله بال شهواد غایتده
ایو واری و آری ایچو شهی یعنی خواسته یعنی استمش و طلب اولمش نسنه
عربیدر شیار نطس که بعضی یرلرده هرک دخی درلر ترکلکده شیبا اشکاره
و روشن شیانه بو نوع درهمدرکه اون یری درهم جکر شیبورنای

ردیفی یعنی یوری که جلادلی شیدا آشفته و دیوانه شیدلکی و سفاهت وغا
ناموس عربیده کبی جلاد صواغوش دیوانه درلر شبی زق خفاشک زبلیدرلر و
عربیده بو مذموم طایفه نک اسمیدر و بعضلر خفاشک بولیدرلر و بعضلر
سلیدر درلر غایتده حاددر اکر بو کمسنه دن ربع درهم مقداری ایچه
کوزینک آغی کیدر شنیشت یعنی کوان یعنی اغز و ناخوش شطیره سرکله
ددکلوی ات کوکیدر تعریب ایدوب شیطرج درلر شیلم دلوجه دیدکلری
تخم بغدای ایچنده بتر آدم ییجک دلوکی اولور شین عربیدر عار ناموس
وعیب و نقصان و حجو کتلک **الشین المکسوره** شب بر نوع اللونلو قاشدر
ترکیده دخی شاب درلر شبت طوراق اوتی شبشت مثله شبشت فور فنج د
کویه نسنه شبست مثله و بیتل شبو بجه یعنی ارسلان انکی عربیدر شتاب
شتابیدن لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبی و اسم مصدر دخی استعمال
اولنور ابو و ایومه معناسنه و یلدز بوجکنه درلر شتابان شتابیدن
لفظندن صیغه مبالغه زیاده ابوجی معناسنه شتاب بادان بلالی یغمورکه
صغنق درلر شتاب زده ابوجی کمسنه یعنی عجله ایله اوغرامش کمسه
شتال یعنی ستال شتالنک ایجک و جنکال بوشنجی و بالدرسوی معناسنه
دکیجه بالدرلک سکوکی و آشق و طبوق درشتامه جی کبی بوزلو شتریخ
سطریخ شترنک تعریب ایدوب شطرنج درلر درلر معروف اویندر ترکیده دخی
مستعملدر شجام اغج قوردی و قیق صون که اغجلر قوردر و کیسه صوغی
شحار قلیده کاذوان یعنی کیسه بوجیلر توقمعی و بویلجیلر طوقمعی و جقان
و اغشر براوندر شخانه اشقلر ادیدر بعضی نسخه ده شخانه واقع در
درشراع سایبان و سرابرده و جادرسترخشت کبی نکبین و قاون طوزکوغی
و لباکده اغلنجقلره بتوزرلر شبرخنوه همچو شخلیدن متر شیب اغج قوردی
شترنک خومهره دعبی زهره دعبی زهره دلجی لق و لجی اندر دخی زهر

معناسنده

١٢٦ معناسنده شرنبده او غلاه بجقلر باشنده جقان بابق برت یعنی ادیوز کبی دجبان
کبی نسنه شتشله یعنی شبشه شعار یعنی طشنه کیلن قفتان تکم دثار
ایچنده کیلن قفتانه درلر عربیدر شغار بانک و نعره شفاد حلاول مباه معناسنه
شفار ملامت شفاره پرسق شفتوک شکل و شفتالو وفیسی شفته بمعنی شفیده
واشفته یعنی شیدا حیران عنق شفر فلج اغزی و بیوک بیجی و بیوک بیجاق
شفوت غول واهریمن شکار صید یعنی او و شکار آهنج بر اغجدر صباقلدانی
یعنی صیقله طوتی صیقل ایدیجیلر شکاری مطلقا اوایدیجیلر کورک آدم کورک
ابت شکاسنده کوبی شکاف یارق و شکافتن لفظندن صیغه امر و وصف
ترکیبیدر و ابریشیم کاره سی شکافنده یادلمش و فوتیج زحمتی و بو درلوحقد
ادیدر شکافنده جالجیلر زحمه سیدر و نضمه معناسنه شکال کوستک و
بوغده اورمق شکالیده کوبی شکالش اندیشه و مکروحیله اسم مصدر شکاذ
بکلم و صنق و فورجق شکن بکلم شکر یعنی شکار شکرف خشمناو و قوی
واولو و ابو حالاو اون کسنه و جست و حابک شکوه آود دکرتد کلری
حابور قوتی اولسون ابت اولسون شکسته صنق وخسته معناسنه دخی
استعمال اولنور شکست صیغه ماضیدر اما بعضی ترکیبلرده مصدر معناسنه
دخی کلور استعمال اولنور تواند شکست و باید شکست کبی و اسم مفعول
معناسنه دخی اولور شکسته معناسنه دکاه اولور که سکست لفظی کا تابع
قلوب اتباع در مزوجه طریقله شکست و مکست دیرلر شکسته زبان
الکن یعنی پلتک شکفت اسم مصدر در عجایله مد معناسنه و صیغه ماضی
در عجیلدی دیمک اولور و بعضی ترکیبلرده مصدر مقامنده استعمال ایدرلر
باید شکفت بعضلر کافک ضمه سیله تعجب ایده جک نسنه یه درلر دیلر
شکفنده الجه یعنی شکاله بر پاره معناسنه در مطلقا قوت اولسون قاربوز
اولسون شکاله ثمی بزه دیرلر شین مفتوحه ده کلمشدر شکالت یان تاغ

شکم قرن بطن معناسنه شکم بنده قرنی قوی چوق ییجکلکدن عبارتدر عربجه
عبد البطن درلر شکمبه معنی اشکمبه شکنبه مثلاو شکم داران مسهل داروبه
درلر سوریجی دیمکدر شکم شکسته برمرضدر که یمك هضم اولمامقدن اولور
بورك اغری شکمیه هیتسز شکی بکلم چیی معناسنه و شکستن لفظندن صیغه
امردر و وصف ترکیبی شکنب معنی شکم یعنی قرن اصل لغت اشکنبه تخفیف
اولنمشدر قاعده مقرردر اوزره بادن اوکدن نون ساکنه اولسه میمه ابدال
اولنور تلفظده تابع اولور کتابتده دخی اویله قلنه بیلر کثرت استعمال
دن اولوری تخفیف ایچون هامیم حذف اولنوب مستقل بولغت اولدی
شکنبه و اشکمبه اشتی شکنج بکلم دوقورم و جمع اولوب بربره کلمك معناسنه
و قزل یاوان شکنجه عربجه عقوبت معناسنه و قالب و جندره شکنجه
آی دمری دکلری دمر و اشکنجه معناسنه کلور شکنده کام تاهر کبیده
درلر شکده الهت خوب شکیبا شکیبیدن لفظندن صیغه امر مبالغهدر
زیاده صبر ایدیجی دیمکدر و آرام معناسنه یعنی دکلنمك شکل کستك و طوق
کده اتباغنده دررلر شکال لفظنك اماله سیدر خلیل قاموسده استعمال
اولنور و اشکال که بیجاق باغی دروبارمه اسنك اغاجیدر شل ذوبین
یعنی جوید و سبق که انکاه بیوك بالقلر اولر شلمه کمرقوش بندی شلتاق
افترا ایدوب ایق طولمق و غوغا و فرقته شلغه بیا که برمقلو کورکه
شلك اورلوقره بالجق و چوکك بودر که ایق باصیق ایرق چکمز شکما مثلا
شلم اکخ بیسی که اجیل صمیدر شلاب ابکامه دریعنی براشدر که اکمکدن
ایدرلر باذرکان اغی درلر شلنك پیکارك صیره سندر لرادمالری
وقمنده ترکیده دخی استعمال اولنور شلنك اوردی درلر شلو اندام معناسنه
شلخ سجاده سنم باری افزار یعنی یایوج و طولق شمشاد سروا اغاجی و شمشیر
اغاجنه دخی درلر شمشار مثلا و صفرلق اغاجی در شمشیر معروف بر

قتی ابجدر

قتی ابجدر ترکیده دخی شنایدر و قلج معناسنه شن تادلج و بغما شنا صوده اوزمك
شنا بویوزمك شنار معنی شنا یعنی صوده اوزمك شنا اسم مصدردر و بای
آب و کمی لیمانی و اشنا بعضلر ایدر شول یره درلر که صو ایچنده اولنه اما صیغی
اولده و اونلر بیتمی و اطرافی دریك اوله یوزمك بیلمین اندن چقمیوب هلاك
اوله شناسا شناختی لفظندن صیغه مبالغهدر زیاده اکلایجی دیمکدر
وزیرکه معناسنه شناس شناختی لفظندن امر و وصف ترکیبی در شنغ شنابی
کبی شنا و یوزیجی شنا مثلا شنج سردن یعنی وجا و اولیق و ادمك و جوق
سیبرتیلدر و باغ هرکه و هم چیچك شنج غنج اولیق شند قوتش منقاری شنه اب
بوغازکی شنك بو قنزایچ و قالك التر شنج معناسنه شنکرف زنجفره
که قزل مرکب ایدرلر اولور و سبزعم شنك ماهی قندز بالغی و طکوز بالغی شنکور
زنجبیل شامی شنکور مثلا شنجار اکلیل شنو شنیدن لفظندن صیغه مبالغهدر
ایشتکی و زیاده ایشدیجی و ایشید لیجك نسنه شنه آت کشمك و بیاکه
برمقلو کورك شنوایی شنوار طوی دکلری بیوك قوش شنوی طورق ادی
شنویت مثلا شنه هاء ملفوظ ایلدا و که شهاب عربیدر کوکدن شیاطینه
اتلدن اوده درلر شها و شنی مفتوحده محمد ربانی شهنوار شنده
شهین زنج بینی کوشد معناسنه در شیار نطش که بعضی برلرده هرك درلر
و صبان دمری و آلت خانه شبان چل و عوض و اکی فردش قانی دکلری
دار ودر شیب مدخوش یعنی عقلی کیتمش و انیش که یوقوش مقابلی و الت
عربجه تحت معناسنه شیب لفظندن تخفیف اولنمشدر بون حرفی خفی اول
دوغندن ادنوری حذف اولنمشدر شیبن و نشیبی کبی و تیب لفظی اتباع
ومراوجه طریقیله لفظنده تابع قلوب شیب و تیب درلر شیب اماله ایله
قیجنك که جالدقلری تصمه سی در عربیده و فارسیده مستعمل لغتدر
عربیده فتح شینله عیب و ریب و زبنده فارسیده کسرایله و اماله ایله در

شیبا آشکار و روشن و الیوب شیبا زبان فصیح زبان شیبوی تای شنیت
معنی شید یعنی عقل کیتمش و طورق اوت و ارزیانده و نه تیجی شیبیخ دریا
کناری شید بوکه سحر معناسنه در بعضیده آفتاب معناسنه در شید اسم
ودیوانه و حیوان شید ست علم شخص در شیخ باوز آت و جنکی آت
شیده عربجه اسب معناسنه کولنشه بکزر آت معناسنه شید زنام خدای
تعالی جل جلاله شیو کسره صریحله سد معناسنه شیو فتحیله اما ایله
ارسلانه دیر شیون آدکوسنه جوال شیواز نسو زلمق بو عزت و جوال کوسنه سی
و بو مشهور مشهور در که فارسیله تخت کاهی دروهم شیخ سعدی حضرتلرینده
شهرید رشیواز بان دلکیر و طتلو دللو شیوازه معروف نسنه در کتابلرده
دیلری انکله بوکیده لر شیوازی درلر احوی بایله غلطدر شیو آمله سود
ایله اصلمش املیج شیر اوزن ارسلان افتریجی پهلوان شیر باسدلو آتی
شیر و استله سیرینج سدلو بوینج اتی شیر بخت شیوغی یاغی شیر بها تیز
ویرلی اغرلق و جهاز شیر بخشی بر قره کوکه رهدن کلور شیر خوناسیله
حتی مانی اصله ر لراکه درلر شیر خشت اوغلی آتی وبو دارو در که قندر
طتناعجی دیرلر شیر خواره سد امر اوغلان شیر خشک سر خشت معناسنه
شیر زده چوق سد امکدن صرارمش اوغلان شیر دوغ بهم کوره مز که
سدله یوغرتی قارشدررلر شیر دوغ دخی درلر شیر زنه یاتیق که انکله سد
دن یاغ چقررلر شیرز نام خدای تعالی شیره زبان طتلو دللو شیروان ترکید
غلطایدوب شیروان درلر شیر رق یره سه لکی ورلمی شیر زبان آکر غار
ارسلان و غایتده غضبناک و خشمناک شیر غران مثله وقعان ارسلان
شیر غرین مثله شیر سترده مثله دیشی کسنوب آکرند شیر کوک بیوک بلکو
دریسی شیر کیر نیم مست یعنی فتی سرخوش اولماش کمسه تمام قوانیده
اوله و ارسلان طوتجی دیمک اولور مجاز احوالده معناسنه و قنده ر حو محله

استعمال

استعمال اولنور شیوکه چینی طرفنده اولور بر نوع جانور در شیرم فارتمق شیر
مان ارسلانه بکزر بهادر کمسنه شیر مست تو فلی که سمز اوله ومست ارسلان یعنی
کوکوشی باوزلمق شیرویه خسرو پرویزک اوغلی ادیدر شیرین طتلو عربجه
حلو معناسنه در شیرین کار حلولجی و طتلو وشوخ کمسنه شیرینه ولیجی نازک
بوت که اعضاده در یعنی انتره اولور شیرنه تازه اوزم صویی که ترکیده دخی مستعمل
شیر بغ یعنی شیر بخشی یعنی هندی بر کوکدر شیرزبان طتلو دللو شیرغرسیدر
آبنوس اغاجی و بو اغجدر که هندستاندن کلور اندن بوبالمر ایدرلر شیری مثله
شیز فون یعنی سجد یعنی کذره شیسه بوتنان دیمک شیشه بوله در که تماتی
طوتمقدن اولور یاخود غیری نسنه دن شکسته اک ادیشو روا پکمش و دل
صش معناسنه شیبنا المنک کوما پیلرو نجد بوند قوشند درلر شیشه ایکینه معناسنه
عربجه زجاجه در و ترکیده صرجه درلر و محجه که بربولک وده لاکلرک جانب
ابده حلک المکر بدر یعنی شیشه سیدر شیفته یعنی اشفته شیفته تک بولو فتنا
و بمتق قیتی و هوج املس شیباک بادشاهلرک سماطی که جکلور اکادرلرو
تازه اکن دره مرغزار وترهزار شیباره تک عتاب شیلم دلو جده دکلری تجذر که
بغدای ایچینده بتر ادمی دلو کبی ایدر شیله لیباکه اوغلجغلره بشیر درلر شیم بالق
بولی وایت بالغی دیو ارمغدر که بالغی کانسبت ایدوب ماهی شیم درلر وایدرلرکه
که برنوع حوده بالقدر اوزرینده اق آق نقطه لری اولور وعاصی و شوم معناسنه
شیم بایک فتحه شیله خوف وعادتلر معناسنه در عربیدر شیمه نک جمعیدر
شیمه کیلاونده بر ارمعقدر شیبنه سبسی شیبنا مثله شینا یعنی صوده ادر نمک شین یعنی
شیبه و ترجمه الماود لی ددک نشیق لفظندن صیغه امر در نشین معناسنه
اولوردیمکدر شین خیار بر جنس خیار در مصرده بازنده اولور شین کیار مثله
شیولیا برنج و انیشی و آلت معناسنه که عربجه تحت درلر شیوا و یعنی شواد
یعنی طوغوتی شیوا فصیح زبان کمسه شیون بایس وماتم و سکون شیستا

شیوه ناز و طریقه خوبان یعنی خوش حرکت شیوه زبان طتلو دللو شیوه کی یار
ایدیجی و ظریف و نازک حرکتلر ایدیجی شبه مثل شبنه یعنی آت کشنمک درشبهه
مثلا شبهین شبیه الشین المضمومه شباطر دم ایلرینک صولک قیشی ییدی در
دبو ایلک اون بو یجی کونکد اندە کنش حوت برجنده انتقال ایدر و میلر فلودا
رس درلی و یونکجد کوجک درلر شبان یعنی چوبان شبان فریب چوبان الدیجی
درلر بر قوشدر شبس بت و سرکه باء عجمینک ضمه سیله و سکونیله دخی جائز
درشبول تور قیح جوکی صورتدر کورین کشنک قلبی نفرت ایدر اورکی و تخیل
بی شبسنه تخیل نی دیمتی توردی و ادویه توردی در شبیجه مثل شبتو دو
شتریا کلکک ددکلری خوش قخولو جدا و بخعه درشبتی بادنبل دوه سی شتربان
دوه جی شتربار دوه یوکی شترسب اغج قوردی شترتیب مثلا شتریلوک
دوه دلی شترغاز بندق دکلی ودوه طبنی دیولر براوتدر بخوانده اولور و حی
سانده اولور و موصله جوق اولور شترکاو بلنک عربجه زرافه ددکلری
جانوردر که عامه تحریف ایدوب زرنباد درلر اوموزی غایته یوکسکدر
و صغریسی غایته الحقه بعضلی ایدر بو بر حیواندر که قوایم و باشی صغرباشنه
وانیقلرینه بکزر وایدرلر که صو صغرندن بر صنفدر شترمرغ دوه قوشی
شتریانوغ دوه نغی شتلم یعنی اشتلم یعنی محکم و نواغ و چوغ و فرغ شخ
اوزلو بالچی و فنی محکم یرکه اندە اوت بتمز و براغجدر که یمشی اولماز شخود
جولحت و طرنغله قازیوب و قیشوب یرتق دجونک شخود مثلا شخوده مثلا
شخور مثلا شخولنده سقلق و بر یجی شد کاو حاضر لمق و نخم الکلمنی بوشد
کیس قوس توزنح شر بو در لوایق قابی درکه ایدن و بو کنن اودرلر شر طه باذار
بکی و موافق و سیاه بوش عربیه شرطی مثلا و دیبا بانجه و دفتردار و کاتب
بعضی منتحد ده شرطی واقع اولمشی درشراطه اقوب شورلده بی نسنده صو
اولسون غیروا اولسون شرد معناسنه شست یعنی دشت ششتی بوشه ایدر

بشنه

شبنک فتحه سیله دخی جائزدر مفتوحه ده ذکر اولنمشدر ششق اوکی ششلك
کونجیجی شغ ایشی اشلک دن ال قلمق و صغیر بو ینوزی وازسنده شخ
قلیل معناسنه شغاییر کش یعنی یالکک دق قویاجق ظرف شغه جلاء جیجی
شعتوکر بج شغور شغاله معناسنه و صغیر بو ینوزی وازسنده و بورسق ددکلری
جانوردر که اورد کجه بیور و حوایم معناسنه شغه یعنی شغ یعنی اشلمکدن
ال قلمق شغاد دج بشیمانی حلوا سفنده یعنی شبنه که توان تحته لری ارسنه
تخلولی شفره مجالد لرکذو بشفجیلرک بولک مجعمسی ترکیده دخی استعمال اولنور
شقایتوکش شکا مثلا شکر بودر لو تولی کربیدر کاف عجمیله شکر کاف عربیله
سکونیله عربیدر اوکش و مدح ایلمک معناسنه و نعمته اعتراف دیولر شکفت
تعجب اصلده شینک کسریله در و هیبت و شکفتن لفظندن صیغه ماضیدر
و اسم مصدر دخی استعمال اولنور تعجبلنمک معناسنه شکوفه چچک شکولنجنک
قورشکونده یعنی باشکونده یعنی عکسنده و ترسنده شکلد قاون قادیوزدلی
یعنی قاینجی شکلد معناسنه و بیقه او بندیسی شکو اریسلی و غمکین شکوخ اول
کمسنه درکه ایاغی بوننده ایلشوب دستملو اوله دخی بو معنیله ایاغی صقله
دشمیه و سرچینك و قدمسر کمسیه درلر و ایاغ اوستنه طورمغه درلر شکله
جامه قفتان جایکی شکوه هیبت و حشمت ترکیده قیقم درلر دیو اشقلق
و عجب شکوهه دمردکی و براشقلق و کوزللک شکه شکو لفظندن تخفیف
اولنمشدر اول معنایه در شکوهج دمردکی شکوهك مثلا شله عورت
فرجی شله تخفیفله حماجیلرک کمورقویجق یری شله کاه فسق و دهان کس
شم بای اثر مسافرلرک ایو طولجی و جادق و یعنی نعزت دایو اقلق شماس
دیمک درعربجه انتم معناسنه شمار صیمق و بیلك و شماردن لفظندن صیغه
امر و وصف ترکیبی و اسم مصدردر شمارکیر صایجی شمارکار عرصادیری که صو
و حساب اولور شمارکاه مثلا شماله سر ستر دیمک شمر جادق شمشاد اوج حوکتله

بلا استعمال اولنور صقو اغاجی در شنبلی قاقلهٔ صغیر شیم یعنی شم شته شنگرف
که دوسه دو زاخ بود شنج کاغذ مهره سی شنجار الخلیل دد کلری اوتدر کوکی قزل
قان کبی در حلوا جیلر و بو مجیلر استعمال ایدرلر شنکار مثله شکال مثله شنگرف
دهل ترکیده غلط ایدوب طول درلر ونقاره شنقار بر نوع طغاندر ما وراء
النهرده اولور شو جلاه جفوری و خنبلی و بحوش ولبا و یعنی شوهر عربجه
زوجدر شوی مثله شواظ طوی قوتیه و دوش سزا و یالکی شوار مثله عربیجه
شوات مثله شوار مثله شوبان یعنی چوبان شوبان قریب چوبان الدن یعنی
لر بر قوشدر شوخ مطبوع و موزون و ایسجق قانلو معناسنه و یوزسز و شاطر
و بی شرم و ظالم معناسنه دخی کلور و کیرلو شوخناك مثله شوخی کیرلولك
وحیاسزلك شوخکیر کوسکو شوخ یعنی کستاخ و یوزسز و کوزلری شاطر
و انجقدن کوزلری باشرن کمسه و چشمدن کوزلری آشلین کمسه شوذ یعنی
شد واودن صلروب یانکه یقین اولان نسنه شورآت بازاری و طورلو
دکولك صو و جورق بیر و غوغا و فتنه و آشوب و طلغه و قرقنه ویدرکو
شوربا آلتی معناسنه ترکیده دخی شایعدر و مستعملدر و طوزلو دیمکدر شور وا
مثله شور تانغ صروانج دبراوتدرکه قوملو یرلرده بتر شور چشم کوزی دکلو
کسه شورستان طوز وجورق یرلر شور واتش طوزله که طوزك محدندر
طوز انده حاصل اولور و شوریدن لفظندن اسم مصدر در قرشش دیمکدر
وطوزلنمق وکوکلد دینك و قرشمق معناسنه شوریده قرشق موریش و جوق
اللمش نسنه و عقلدن ازجقی اولان شیده استعمال اولنور شوزه
طوزلو و مرکب درلر ترنجه بکزر عثدر زیرا هم ترنج و هم لیمون طعمی وار
در ترنج انواعندندر و شغه معناسنه وکوك و آت بازاری شورکز اق لغو
انجی شوره کز مثله شورمینی تراشی و نطس شوره بوم جورق بر شورم مرکب
ددکلری ترنجه بکزر اکشیجه نسنه شوزه کو ککده عورتلر صغره درلر قفقاز

شنکونه بر جزیره نك ادیدر
هندوستان جزیره لرندن
مارتابی و مارینه اولور و عورت
الکسی یالکوز بر حصار و نیجه
کوشکلر و کنبدلر و چارطاق قلعه
یاپمشلر درکه هر بر طاشنی بولو
کمیه اور سر عرق اولوردی
حلیمی

چابك

چابك درلر شوزه زاد عربیه مثله شونی کسلمش باغ چیقلری شونشه الدون د
کش چیقلره درلر و نوان تختهلری ارلوسد مخلد قلری شیشه که شوشه دن
غلطدر شوشیر قاقلهٔ صغیره شوغ یعنی شغد یعنی الده بالنده طوغلان دری
قالنلور کمو که دوبز اکه درلر شوغا الاجق و که یکجه دن اولوردر یم ادی دخی
درلر کو جکجکی اتراکك اولوبدر بوزرلر کو بوزرلر شوکران بللدرك اونی درشوله
مزلد شولیده آخور و اسکی و ك حیات شوم نامبارك یعنی قوتسز شوخ قوان
چیکی میمك کسره سیله در شوخ میمك فتحه سیله یعنی شوم شومیو نطس که بعضی
یرلرده هرلدر لر و لهن درلر شوینی اسبنق شون عورتلرکو کلك بو یکلکی درلر
قولتوغه دکلی پاره در شونه یعنی جکنه رشونیز جورك عربیجه جورك اونی قاد
بو غنج درلر شوهر عورتدی زیرا مطلقا ارده مرد درلر شوهین یعنی شوینی یعنی
اسبنق شوهیره نطس که بعضی یرلرده هرلدرلر دهن دخی درلر شوی یعنی شوهر
و شوبیدن لفظندن صیغه امر و وصف ترکیب در جلاء هلوایالك جوشلد کلری جوش
شولیده آق آیوه دنه و قوان چیکنك آلتی شوماك بر مهره در که جامه شویلر کیسی بی
انکله مهره لولر و جلا ویرلر شوماك مثله و کوره شویدن اردن قالمش عورت شنه
لغزیندر تف واف معناسنه و قوشی و یرمك و بیزار اولمق و یوزه توکرمك اف
عربیه قولق جیکیند درلر و تف دخی عربیه طرناقلر السته اولان کیرلره درلر شهر
عربیه مصدردر اشکاره لك معناسنه شهره بیل ظاهره معتقد اولوب باطندن
بی خبر اولان کمسه غایتده اشکاره و مشهور اولمق شهاب یعنی یولدز شبیغ دوردی
باب الصاد المفتوحه صابون هر دارد مشترك لغتدر حتی یتمش ایکی دلده استعمال
اولنور دیولر معروف کیبی بود قلری نسنه در صابونه معروف حلوادر صاد بقرجولك
یعنی بقراج صاروج لکی و قو ملی کوچ وکو یتمش انجی صاغ بیوك درهم در صاغر اسکو
و انجك و بیوك قدح و صغرق اصلده سینلد در تغلیط ایدوب صاد اله تلفظ
ایدرلر صاف یعنی صافی صامت در و سیم بقال ماله صامت و لا ناطق الصامت

الذهب والفضة والجواهر والناطق الابل والخيل والغنم وغيرها صبا كون
طوغوسندن اسن يل صبا طكلاه صباد تمر هندی صباغ فتق صباغ بانك
تشديديله بويلجی صبو مصدردر كومك يعنی قلمق وبراوندر غايتده ايجی در
هرنسنه يه قتلمق ايجی اولدوغندن ويوری صبوديلر صبوح صباح وقتنده
ايجلن شراب صحی بادی واوواصحی خالك سكوسيله اورتاسی وهر بيوك بنانك اورتاسی
وبيوك قدح دنبسی نك ايجی كه تركيده دخی استعمال اولنور لكن تركيده حانك فتحه سيله
استعمال اولنور صد يوز كه عدد معيندر فارسيدر اصلده سين ايله در صاد ايله
تلفظ اولنماسی تغليطات عوام قبيلندندر صدا آوازه ويانقو رنك بی آب يعنی
نورسز رنكدر صدباقرق بافلو ددكلری حشرات ارضدر صد بايه اغاج قورديغی
وتونل صد بوك بر نوع كلدر صد تو فرق بابراشكنبه ده اولور شيردن يرلرو بويا
قات ديمكدر صدر كوكس درواولولرا ونوراجق يره دخی صدر درلر وقاضی عسكره
دخی صدر درلر صدف اينجونك قابيدركه اينجو انك ايجنده حاصل اولور واكه يكرن
نه وار ايسه صدفه طفور وقيده صرف توبه وحيله معناسنه طرفه يعنی فايده
وزياده الك وقرمزی لرندن بر منزلدر صعتر يعنی سعتر يعنی كوكيواوتی صعوه
بوند قوشی صفدر بهادر صف دريو نجی ديمكدر بعضلر صفادار اغد يجی صفرغون
برنلجی ددكلری قوشجغزدر بوستانلر حوليلرنده اولور رنكی صادور فده صغر
كوزن يعنی صغراغون صلاب يعنی اصطرلاب صمغ براغاجك بسيدر رنكلره كتو
وركيدقورلر صميم بی اميخ يعنی هرنسنه نك كوزيده سی وكل ايجی ويازك قتی
اسيسی وصوغن شدتی وصمناك وصيمك اصيلی قوام عظامدر صندوق معروفه
تركيده دخی مستعملدر ايجنه قماش قورلر واينجه قورلر ومقبره صندوقی كه طاشدن
ياخود تخته دن جاتلورايكا دخی درلر صنج زنج جلغولردندر صندوقجه صندوق
جوق ديمكدر صنعت يعنی پيشه دربو اشنه دخی درلر صنوبر جام اغجيدر و
قوزغنه دخی درلر زاغ معناسنه وكوكنار صوب يعنی جهت صوطل جكندر صهبا

قرمزی شراب صولجان يعنی جوكان لامك فتحه سيله صومعه عباد تخانه الصاد
المكسورة صرف يعنی خالص وصوسز شراب صغر بوش نهی معناسنه صقال جنه
وآلت صيقل صل مار فهمها درلر بريلاندر كه اني كورن كمسه بيهوش اولور و
اكثريا اولور صنج زنج ددكلری جلغی در صلاواول طاشدر كه اوزرنده مسلد
ادرلر صهريج توق نسنه صلاوق مشربه وحوض صيت اوازه وجاو الصاد
المضمومة صحبت مصاحبت معناسنه در يعنی بيله بيوب ايجمك ويارلق
ويعنی جماع صراحی بوبنواوزون شراب ظرفی صره التون وكش كيسه سی صفه
معروف ادم اوتوراجق يردر يوكسك درلرجای نشستن معناسنه صفر بوج
صور اسرافيل اوروحكی در صورت بيكر معناسندر تركيده دخی مستعملدر صوف
دخی معناخيال صلاب يعنی اصطرلاب صوطل جكندر مفتوحه ده كجمشدر باب
الضاد المفتوحة ضيمران يعنی شاه سپرم يعنی فسلكن وسپرغم دخی
درلر يعنی لعتلرده بوستان افروز ديمكله تصحيح اولنشدر تركيده اوزورا وتی
درلرجی بودركه تاج خروس وسلطان بوركی ددكلری چيچكدر ضيف مهمان يعنی
قونق ضبحنه اكی برو ضيم شبر يعنی قوچ قوتلوارسلان ضبيع كفتار يعنی
صرتلان ددكلری جانوربريجيدر الضاد المكسورة ضحك كلمك ضرغام ارسلان
ضبا ايدنلو ضبابت قونقلق ضياف قونقلر ضيق طارلق ضرس دندان يعنی
دلبش الضاد المضمومة ضراح بيت المعمور ضراط حاشا بيلك باب الطاء المفتوحة
طار فجی لعت خوادزمده مقل معناسنه در طارم بجه دن اولان اودركه كوج
كبنجی اتراك اولردر وهرقبه كبی اولان نسنه ده استعمال اولنور فلكه دخی طارم
درلر طاس لكن واكه بكرز نسنه طاق كمر دنك معناسنه دركه عربجه فرد
معناسنه در جفتك مقابلی در وجاردق ومصدر وفات معناسنه طاقی
قادوره ايجده كی بول واوزرنده كی كوبك طاق داند قرلحق عشنی طاقد بجوه
طاقيد تعنيد طاقنه مصدره طاق بلجفت نكی جفتی اويني طالقون بر نوع

آغيلو بقردر اندن منقش دورلر وقيل يولاردر كچ بن طابسفر يوقا للث قبلو
اوندر كه اغزه طوتجق انواله منع ايلرهند بدر طامات رسوم وقواعد طابع
فرمان بودار يعني رام اولوب بويرق طوتجي طباخ آشجي طباشير معروف آق
طبراقدر دربلر استعمال ايدرلر طبنجه ال اياسيله اورمغه درلر تركيده دخي بعد
تركيبي هيز وستيله درلر طبرخون قزل سكت كه بيد طبرى درلر وقورد
اغج وتازيانه وكوه بوله درلر بر قرلجه عشه در طابلغي اغاجنه دخي درلر طبرزد
شكر انواعندندر محكم اولور باندايله كسرلر طبسه فرنكي حالي طبق معروفدر اغجه
اولور بقردن وطبراقدن اولور اكثريا اغجدن وطبراقدن اولور اكا استعمال ايدرلر
طاحون اسم جنسدر صو ايله دونن دكرمنه درلر طاحونه بو سنه درلر جمعي
طواحين كلور طارق ستاره يا بامداد يعني صبح يلدزي طاغوت مفرد يدر جمعي
عنبوق هر نيه طبرلرسه اكا درلر وشياطين وانس وجن درلر جمعي طواغيت كلور
طاغيه ازغونلق وازغونلق پادشاهي طاقت قوت طالح صالحك ضديدر
طبل يعني دهل طبل باز بو ده بر كمنجي اولان طبل دركه طوغاني اوصالدقده
چالورلر اكا طبل باز درلر عوام غلط ايدوب دولمباز درلر طبلك دبالك درطبله
خوار طبله دن يعني مفت وحاضردن يچيدن كنايه در يعني رنجبلك ايتموب
حاضر يبندر درلر طرح صو مجمع يعني طاغلره ودره لرده صو بركين يره درلر
غربجه ماجله درلر طرخون طرخون ددكلري ونددر طرز علامت وكونه يعني
طرف طالك وراتك فتحه لريله كنار معناسنه وياده جمعي اطراف كلور طرف
رانك سكونيله چشم يعني كوز وستاره يعني يلدز وقمر منزللرندن بر منزلدر طريح
برد رلوادلجق بالقدر طروان يايق طريقه اولولر بلوكه وعاده وخوي يره
معناسنده طسوج نسو لفظندن تعريب اولمشدر اصلده فارسيدر طشت
لكن طعنه عيب ايتمك واوروق طلايه قراول طلخ تلخ اجي معناسنه طلق
برقيمتي طاشدر كوكب لادضدرلر طمغاج تاتار پادشاهلرندن بوسنك اسمدر

وبر شهردر خطا ملكنده يقين كافرستاندر طناب چادر ايلويبه درلر طنبل يعني
طنبه يعني فرنكي خالي طنبور معروفدر تركيده دخي شايعدر طنبني اوكجي آجوق
بازاوي طنبز طعنه خوره ته طنفسه يعني طنبه درلر طولد آت طولديني كه
معروفدر طويله مثله طهمورث ادم پيغمبردن صكره كلمش بر پادشاهك اسميدر
طيلسان بغداددر طيلسان اولدر كه عرب طايفه سنك سادالتي يعني اولو
دولتلولري اوزرندن بورونورلر بيوك بزدر طيش خفت معناسنه طيانشي
سبكسار يعني يبجك كيشي طريف جولان الطاء المكسورة طراز علم واموزبند كر
نه وبيك اغزلويده دربلر اتيدكلري علم در وعلم شهردر وبونك معناسنده
مصدر در وامر ووصف تركيبي در طرازكو علم ويكجي طرز مثل طراز طرف مال نو
واسب كوهر طلاوه صوا طلسم مخفي درلرى نسنه يدرلر الطاء المضمومة طرد
يانقو طرف ايو آت طره الن ساجي وطبل باز چليجي طره طريد جولان طغرا
پادشاهلر نشاني برالكرنده ومحكمه لرنده يازارلر طغراى مثله طغرى دغنويس
ددكلري اسكلو طغان لرك بر يسيدر طفيل تابع وفرع ديمكدر طفيلي مثله طفيلي
مثله طمطراق عظمت وحشمت طورك اعلام رجالدندر بر زرك قافيه سنده
وافر وچوق معناسنده طوس بر مملكت اسميدر طوطي بر مشهور قوشدر كه آدم
كبي سويلر طوطبك تصغيريدر طوطيچق ديمكدر طوطيكك مثله طومار اوزرنده
مكتوب كبي دورلش كاغد وغيري نسنه اسنده بيض درلش اوله طومار درلر
باب الظاء المفتوحة ظرافت زيركلك صيغه مصدر عربيدر اسمي ظريفدر ظالم
ستمكار يعني كوچ ايدجي ظاهر بيدا واشكاره وغلبه ايدجي ظبي آهو يعني كيك
ظرف باردان يعني ظفر فتح ظهير ورتي يعني دشمنه وخصمه غالب ولمق
الظاء المكسورة ظل كولكه ظل ظليل سايه تمام ظل ممدود سايه هميشه
المضمومة ظلال سايبان ظلمت تاريكي يعني قرانولق ظلم جمعيدر ظلام مثله
ظلمات مثله باب العين المفتوحة غاب غيب غايب روي ترش يعني كسي

صورتلو کیشی عابق دوستیوه وکوکرجین باوریسی که اوجمعه یعنی ولمتی
اولد وامورزیلدیبون اورتابه علاج قیل کوکه علجل بوجهان عادل اداد
ابدیجی وطرغی وراست ترازو عادی دیمکی عارب دره عارض کابت
لشکر وبناکوش ویکاق وادیجتی باوری وسوری دیتی وبلوط عار عیب
عادی برهند عاذل نکوهش کنند یعنی ملامت ایدیجی عاشق زیاده محبت
ایدیجی عاشق واقلیه سعدی عاس نکهبان شب یعنی کیجه بکجیسی جمعی
عسس کلور عاقب عقبیلجی یعنی اردجه کلوجی حبیب الله صلی الله
علیه وسلم اسمی وصفتی در زیرا انلر جمله انبیادن صکره کلدیلر عاقر
طغورمز عورت وطول قومیلی بودرکه اندن نسنه بتمز عاقل عقللو یعنی خرد
مند وطاغ بجیسی عاکف سهرلی عالم ما سوا الله یعنی اللهدن غیریه
عالم درلر عالیه سکواوجی عام سیل عایده برماله دیرلرکه جوقلغندن
کوزجیوه اولد ومنفعت معناسنه عابشه بوند قوشی وقوبرق صلادن
قوشی عایشه لب جوی مثله عبقری اغربهالو قفتان عبهر نرکس
وبوستان افروز ددکلری بواقدر عبیر خوش قوقولو نسنه لوه درلر
زعفران ایله جمع اولمش اوله وعرب قتنده زعفرانه دخی درلر عقانی
ادنی وارنج وابرشیم وامیب عجم عربک غیریه درلر عذرا قز اوغلان
باکره معناسنه عزبه یلغون اغجی عرعر درخت ناز یعنی سروجیلی یعنی
جام اغجی وجام اریجی دخی درلر عاینده اوزون اولور بویه سروه بکزر
عربون بیش کمش عرض سرلشکر عروبه جمعه کونی عروس کلین وکویکو
عروس پرده پردرلو کلار کیله کون عروسک بشمقجی بوجکی عروسی
دوکن عرین بیشه مثله شیغوعرین درلر عرب ادکی یعنی دخی اولیمش
عسقه اورنلو صرمتق عصیده حالکی حلوا وبلانج عطار خوش
قوقولو ونلرصاتق عطسه اغسرق عطسه زدن اغسرمق عطسه

کودن

کودن مثله عطن طاغ اکی اعقار اعجلق وخوما اغجی وبروسراو عقده قوامه
کلمش بال وباشکر عکعک صقصغن ددکلری قوشدر عکه مثله وفره تادق
علاج کرد است علف طوارزه یجک وقوراوت غلفدان قورصق علیکا داغ
اریکی یعنی علم سنجاق وقفتان علجی ونشان وطاغ کوه معناسنه عمد صویه
برا غلی صال عمود چماق وطبق ودیرک عنبر خوش قوقولو نسنه ودکز صغ
نک توسی درعن تمان عصادان عناخسته الک عنده کوتکلد عنقا سیمرغ
ددکلری قوشکه موجود لا سم معدوم الجسم درلر عنکب داوکجه کیدن اشک
عوقاید وکورلری عورت کشنک کشفی حوام ولان اعضا کرک ده وکورک عورتد
عوز نا بانت بولنمز معناسنه عوسب وجادو لوری قوشی عونج سنجان دکی
عبیده حامدان عبان اشکاره العین المکسوره عتاد دیمک وباش اوسنده کلاه
عشرت درلک علج بهلویه یا بجغر معناسنده درعلک صقز علکل مثله علیز
نجم عماری عورت محفه سی وآت عربه سی عمامه دلبند عنان اویان درکی و
جلبو عنک بورخانده کی عبا معروف قدر بر نسنه نک وزین المغه درلر عوج
بکین کاه عید بیرام عبشه برا وند حصیر سازند بکوری عیالکیو عیار طونجی که
صاحب عیاد درلر عیال زن وفرزند یعنی عورت واوغلان عربیدر وفارسیده
مستعمل لعندرغی مثل عو العین المضمومه عجده حالکیند یعنی قابغنده عذر
اکسکلک وعیب معناسنده در عطاد سبعه سجاده بوسیدر ایکنجی کوکردر
عطرفان خوش عربی لعتلرده عرفان تصحیح ایلمشلردر اما اهل فرس طابله
تصحیح ایلرلر وطابله یاذرلر اکرچه که نابلد اولورلر عقاب طوشنجل عکاره نزه
کوتاه یعنی قصه جق سکو درعمر یابنی عناب معروف ومشهوریمیشدرکه توکیده
شایعدر عنوان نشان نامه عود قوقولو هندی براغجدر و بومشهور ساذک
اسمیدر عود سوز توستی صفیسی باب العین المفتوحه غاب بیهوده سوز
یعنی باطل وعبس سوز وجنق دسته قالمش بقیه طعام در غار مغاره ودقند غ

غارت یغما غارج شراب صبوحی ایچجك وقتدر و صبوحی ایچن کمسه غارشنك
طرفی غاره یغما و مغاره غار اغزی بیوك کمسنه و حریص و طمعکار غار غار طمعی
و نادمار غازه فکر یعنی عورتلر قولججه سی غاز مثلا غاشی اولمقدر خلقلده دستلق
ایده و خالص و مخلص اولمین کمسه درلر و ایکی یوزلو معناسنه دخی کلور غاشیه
ایو اورتوسیه که بنن کتنك اوکنجه کتوررلر غاغوك کمان کره یو القلری که بالجقدن
دوزرلر غالوك مثلا و مطلقا یومری و دکرمی اولان نسنه غال یعنی غار و
شول اینلر که ایچنده حیوانات اولور دکده اطرافی طولاشن کمسه یا محبتله و یا
عداوتله و غلبتدن معناسنه غالج مثل غارج یعنی شراب صبوحی و صبوحی شراب
ایچن کمسه غالبه قلیه مسنك غالیه مسنك دخی درلر غاوش تخم ایچون قومش
خیار و خیار تخمی غاوشو مثلا غاوشوی مثلا غاوشنك اوکنده وخرابه یوز
طوتمش دیوار و صخر یعنی صخر سوردکلری اگجدر غاوش ایکی واو ایله مثل
غاوش عیناب حنیر غنج چقوریر عنجی مثلا غبشری مثلا غبغب عرب و عجم دلنده
مستعمل لغتدر عرب دلنده صغرك بوینی التنده صرقن دریه درلر عجمده محبوب
و محبوبه لرك اکگی التنده صرقن دریه درلر ذقن معناسنه توکیده سقق و شلم
درلر غبوق کیجه ایچلن شرابه درلر غب ایله عجفاه خوتاز که آت بوینده اصرلر
غدر وفاسزلق و خاینلك عدتك ایکه و جوکی دنی اندام و یعنی غدر غد و بوز
غرو سبی عورت و هیز اوغلان و دیه غار قیلدن جوالدر غراره مثلا غربار
بیچی دنك بلجود ایکی دنك غران اکره بیچی و یریجی جانورلر صفتیدر غراوه یعنی
غار غرب رنك سکوینه یعنی مغرب و کوز کوشه سنده اولان باصور علتی و قوف
ایچجك کشی قدح و شراب وارم دانه سی غرباسنك اغرشق و کمان کره یو الیغی غو بوت
بیش کیش که توکیده یالك درلر غرجه ایله و صحنت ورزبون ماوراء النهر خلقنك بر
بوینه ایچجك کلری وقت دوشنا ملری غرجه دیمکله درغرو یازاوف وحمام
زاده غرنس تندف و ملول و ضعیف و صلقم غرش مثلا و کوك باده لریدر که

بیابانه

بیابانه اترلر پهلوی لغتنده خوشه غله تو که بشغیدر غرشته مثلا یعنی تخیل یا بته غرشنا
یعنی غرش غرغاب لغزه و کرداب غرغنجه جماعه دوبمز عورت غرقاب صویه غرق
اولمش کمسه غرفند سبحان دکنی غرم بیان قوینی حق بودر که بو لغت مضمومه
دندر غزیا غرا ما الفظندن تخفیف اولمشدر غرنج یادمه اشی و جکندر غرمبه
ابجغری اغلمق غرنبه بانك و مشغله یعنی ها یقرموق غرنج شوردن نسنه بر
من چنکال و یادمه اشی غزنك بی اندام و حوبن اوزیلدر اری و فغان ایلمك و اکلمك
غزنك غرو قمش و سپسی و کسلمك قلم و غرغره ایده جك نسنه و دبه یعنی خا
سی شغتمش که قولج دخی درلر غروا بونلدق قلم غروسنك مثل غرباسنك یعنی
اغرشق و کمان کره طاشی غرواشه مثلا و بر اوتدر و لیف و آبکیر معناسنه غربا
سنك بشی که یغلی بوفقه در غریب مملکتندن ایرلمش کمسه غریه شول عورتدر که
قوز دردیواره ویررلر قرچقمز غزنوه کتبرو ادمك بو غزلتیه غرین بینده سنبر یعنی
ادسلاون اولدوغی بیشه و انك بتاغی غرونی یعنی غروا یعنی بونلمدق قلم و قمش
غزبون بیشکش غرانه در ابجد غزال ببجدأ اهو غزاله یعنی افتاب غربیدر غزاله
الضحی یعنی ضحی نك اولی غرب اورم دانه غرغر قنی لجی بر اوتدر غرغران ایکلیو
ایکلیو یورمك غرغا و دکز صغری درکه قوپر غندن حتاز ایدرلر غرغر بیان
نوعی غزغره مثلا غزل شعردن یا یدی یا یتی اون اوچه وارنجه بیتلره درلر الو
دن اوتوق اولیجق قصیده اولور غزم یعنی خشم و کینه و اورم صلقمی کمسه
سنه درلر غزنك کز لوجه اغلمق اوازی که بو غزدن کلور غزید قزلنجی کتمش قرنجه
غزید غشی غریبدر خیانت ایمك معناسنه دروام نمك معناسنده استعمال اولنور و
امر غشمك و اوغمك و بیخود و لا یعقل اولمق غشی غشنه جوغی دیورق غغف
قورجق سلح غفنج صولو قلج و چقور یرکه انده صو اکلنه و صوصق غفره قنی نسنه
غفر ضرب اغزی غفری مثلا غفنج صوصاق و شوربا و بوفقه که بو غزد یالك ایچون
بوکرلر غفنه قورجق قوزی درسی کورکی غلبکی مثبتك قبو و دریچه غلبکین

مثاله غلبد لاممك سكونيله الا قرغد وصفسعن غلبد لامك بانك
فتحه سيله بجنلك واژدحام عربيدر غلت غلتيدن معناسنه غلبه
اوقلعى غلج قيوزره سى وكليدى ويركوه دركه اجلمازودكر نسلكى و
بربوجكدر كه بوكولور اجلماز احد فجد بند بوزيلور كوبكى غلجى صو
جقرى غلطاق تكلد قفتان غلغليج دغد غد يعنى قجقنالق بر وجهله
هنديه كلد يعنى ضرورى غلبد ايليه غلغليجه مثاله غلفج مروجه ا
غلفجى مثاله غلبوا زمثاله غلة نخل عربيدر جمعى غلات كلور غم غصه در
تاسه غم خوار غم بجى يعنى قيريجى د يستلعنن عبادتدر غمرات سقرجل
معناسنه ايوه غمز قوغجيلق عربيدر غماز قوغجى عربيدر غمزه كوز ايك وكوز
ايله اشارت ايتمك كوز ايلمك وكوز قيقيمق دخى دير غمكسارانش و
بولداش ويار كسيختن وكسستن لفظندن صيغة وصف تركيبى در
غم اورجى غمكسارى يارليق وغم ايجقلق غمخوار معناسنه غمناك غملو
غمكين مثاله غمخواره يعنى غمخوار غم زدن غمدن خسته اولمش كمسه
غملول انك اولى وقتا بوددكلرى اوتدر غمنده يعنى غمناك وخشمناك
غمنده مثاله غميار اسنمك يعنى غملو وتاسلو غن دبك وباغ جقرجق تنك
يعنى صقفو طايغى كه تنك عصاراتدر لرغنج اولق سردن معناسنه و
الاجه جوال كه اصفهانيلر اكا ميادور كرونا زوشيوه اوج حركاتله
بله جايزدر غنجار كللونه وفكروددكلرى اولله يعنى عورتلر قرنجه سى غنجاره
مثاله غنجال كسيتى يعنى غنجى يعنى معنالك غنده جمع اولمق وجمعيت كتيره
غند وباغ بوداجق تهره ويعنى كز يعنى كج معناسنه غنده اورمجاك يعظم
ايدر اورمجك دكلدر بلكه بوددكلرى دركه عقربين يتودر صوقد وغن
اولدر اورمجكه بكزر اما اورمجك دكلدر وصوقرجغى عربجه جايدر لر
حانك فتحه سيله افصحدر واكسنى خمير وقفو بوى معناسنه غنذى بلط

غنك

غنك ستون عصارات يعنى باغجيلرك دركى غنود يعنى غنودن يعنى امر غنغنو
اصلده صفه در غنيمت مال تاراجدر يعنى جنكده كافرلردن الدقلرى مال در طونلنو
درلر غنبنه آدى بواسى غوكورلدى وآوازه غولتك زرد الو قوردى غول ضرب اغز
وجقور وديب غوشت قبابان اوتلرى كه نه طواريو ونه منفعتى واردشنت
ولبنت قاينه سنده استعمال اولنور يعنى واوك فتحه سيله وبو هنده معناسنه
غوطه صوبه طالق اصلده تابله در اهل فرس كاه اولور طايى عادتلرنجه تا او
لرو تاتورلر غوغا معروفدر تركيده دخى شايعدر اوازه لرك كثرتندن تعبير اولنور
قرقنده معناسنده وجكى كده وجكر كيده بكزر بو حكدر غنيوداز ضيمران فاسنده
فولجق وكوكم غيمه سنكر العين المكسوره غجان انلق وكماجنده ددكلرى سادة
اكى جيه كماجدن انك فرقى واردر درلر غد ابيجك نسنه وقونلق يعنى عربيدر
غراشى كورك باده لرى غلبار يعنى غلبور غزنى اسم مصدر بكز غتنى ديمكدر
غرواشه صوق ابشلينلرك المتلون ندر غرنج بامداينه غزه غفلت معناسنده و ١٤٥
صناعتنى عورت غرى آواز له اغلق وفرياد وفغان ايلمك غربوان فرياد وفغان
ايدن كمسه غنى اسم صوتدر كه كديه جاغرجق بيسى بيسى درلر اندن كمى صونك
اسميدر غشل خطمى جيكى وبيو يعنى وخيانت معناسنده غشل مثاله يعنى خيانت
غشا منك بوفره نسنه مسكه قتولر غشنه مثاله غشنه مسنك مثاله غل عربيدر
كنيد معناسنده غلاوف قن وهر نسنك ظرفى غلاف لرزه التنره كيلى فصحق
قفتان وكوكلك غلبد الا قرغد وصفسعن غلج دكم وكوه دركه هركز اجلماز و
قيوسندلى غليجى بربوزددكلرى خوش قخولو وتجعز درنعنايه بكزر غلبيزن تره
بالجق غلبواج دولنكج تونشد غليواز مثاله غليوازه مثاله غنج يعنى غنج يعنى ناز
وكوستمه ويعنى سرون يعنى وحا غوالتك ذرد الوو قيبى غبرذا مثل غرزاد يعنى
رديسى يه درلر غبرق كوتوا وسنه دكن سر تتمك غبشه حصيبو قشتى كه اندن
جووال ادرلر واليجو الدخى درلر غبيه غشا مسنك معناسنه يعنى بوسياه

بسنيد دركه مسنكه قزلی غبسنه اوغمق غبسنه نفتلو ملك غبو آوازه وكوبلد و
المعين المضمومه غبار بوز غربيدر غباره بو بيدر ف وضبان درع واوكندره
غت ايله دبيجك كسه غنفره عجمي بو يمك اولور غذ ذكو بيدرمه غد دال
اوللك ضمه سيله جد دوزنيده فارسيدر بو ديمكدر ودال اوللك فتحه سيله
عربيدر بو شيشدر كه ادمده وآتده اولور اوردر بو غدنك جمعيدر غرويه يعني
حايه سي شيشي مثل وبيان قوتي غربه كزلو جد اغلق غرد بيذدر كه درع لسنده
بو مرعي لنور ودبه باب مفتوحه ده ذكري كجمشدر غرغر باد خانه يعني ذبه غرفه
فارسيده بيجوه عربيده جارطاق جحره معناسنه غرم قيون وعجمي آهو وهيبت
معناسنه در غرنبش قوي اواز در كه ادمده وحيواندن صادر اولور نوكمره اكزملك
معناسنه وقوقنج ديكدر غرنبه مثله غرور الدنمق غرد غر يعني دبه عربيده فتق قولو
اواز ايله جاغرمق ونعره اورمق غروش يعني خوش غره كولك كورلك دبي محجانه
لوكو ريبوب كو مرتلك غز ترك طايفه سندن بر طايفه دركه سنه دن قورمزلو
خوشخواد اولورلر غزان غزك جمعيدر غزل ديمكدر وهم هندستانده اولورلر اوعني
غزيب اوزم دانه سي واوزم صلقمي كه اصلنی اولد وانك مه لري غندورو سبي
غزی برتيك اسيدر اغجيدركه عطفان اكاطير غساك مرد اد فخو واغرنخو سي
غساك مثله غشيه مثله غسنه غنبرنيد غفه قورجق قورنی درسي كوركي
غل عربيدر دمر بند كه اياغه اورلر وبويننه اورولنادخي درلر جمعي اغلال
كلور وبجي وغول كبي اياني وديو وقيون آغلي غلاوم قول بنده معناسنه او غلام
عربيدر جمعي غلمان كلور فارسيده قول معناسنه استعمال اولنور ابجق غلامباره
اوغلانلره ميل ايدنجي يعني ارباب لغتك تصحيحلرندن فهم اولنور كه باره لفظي
مولع وحريص معناسنه اولد بو تقدير جه غلامباره وزنباره عورته واوغلانه
حريص ومبتال معناسنه اولد لغت اقنوم عجم صاحبي لفظ باد بادكي معناسنه
دخي كلور غلامباره وزنباره بويني متنفذ دبو بيان ايلدي غلبه كاله غ

بيشنه

بيشنه يعني الاجه قرغه بعضلر عقعقه ديدیلر اصفهانیلر قلاوزرون ديرلر و
اهل فرس كچله درلر غلبند اوقلتو غلو يعني غلغل يعني غوغا وغليبه عملوك الف
دركه صابون ايله كلر استعمال ايدرلر غن مثل غنك غنج ناز وكرشمه واوريش
وجوال غنجا فكي يعني عورتلر فرجيد غنجاره مثله غنجال اكسي يعني غنجه جلماق
بجك كه طرجق ديرلر وصوقبر جمعي حباب معناسنه غند جمعيت وغليه غندره
ادر محلك وسوسمار ديو دكلري دريحك نجي درا ما عقرب دن باوزدر ادمي صوقر
هلاك ايدر غنوده او غنغي واو يومش واسايش معناسنه غنوز اليق غوت
يعني اوت وبيجك باشلو غوته غوطه معناسنه يعني صويه طالمق وصوموقي
غوجه بدبوس ايكي غوج يعني قوج يعني اركك قيون غوز لشكي غوزه قوزه ف
غوز يابورق اسي غوز واسناد غوزه پنبق قوزيني ايله اوله غوش فی اغلجي و
بو محكم اغجدر كه ساز جلاء دلي اندن ساز رخه سي ايدرلر وسلاح التي ايدرلر
وبغداي واربه باشي وقيون قتي وصغر تركي غوشاد قيون آغلي غوشانه بيتق
واوزم صلقمي وصغر تركي كه ديشرلر غوشت عربان يعني يالين غوشنك اوكندره
غوشتيه بولوجغانه وبرجنس طوزلو منتودر غوشنه مثله وقيون اغلجي وبغد
باشي غوطه صويه طالمق وصوموجي غوطه غوغو كوكوجي عربيده حمامه معناسنه
غوك قربغا واوق نشانه غوكان هم مفرد هم جمع معناسنه استعمال اولنور
يعني قربغه قربغه لر غول عربيدر ساحره لجن معناسنه واهرمن وديو كه بيابانده
وقيون اغلي ولغت بهلويده جوانزاده معناسنه در غوليك كو بيجك غويه يابوق
وطوريه غويه ذدن يايقله بلغ جقرمق **باب الفاء المفتوحه** لغت فرسده فا ايله
با اراسنده تبادل واردر مثلا سپيد وسفيد وفيروز وپيروز كبي با ايله عجمي واو
ايله كاف عجمي مابينده دخي تبادل واردر مثلا تاب وتاو وكبو وكود كبي وباء عجمي
ايله كاف عجمي مابينده دخي تبادل واردر مثلا پجسنك وكجنك كبي وباء عجمي
تعريب ايتسه لر فايه ابدال ايدرلر پارسي وفارسي كبي فيل وپيل كبي وكاف عجمي

تعریب اولنسه جیمه ابدال اولنور برکار و فرجار کبی و جیم عجمی تعریب اولنسه صاده
ابدال اولنور مثلا چینی و صینی کبی و راء عجمی تعریب اولنسه جیمه ابدال اولنور مثلا
لاژورد و لاجورد کبی کاه اولور کاف عجمی جیمه ابدال اولنور مثلا کوهر و جوهر کبی
وهاء غیر ملفوظه که هاء علامتدر تعریب اولنسه جیمه ابدال اولنور مثلا
بنفشه و بنفسج کبی و بابونه و بابونج کبی فاکروده دیمکدر فاء تعقیبیه معناسنه
الکوتوبوده که واوه ابدال اولنور و فرشو معناسنه در فاذا اشتی فرشولق و فرستو
طوتق و باز معناسنه کلور فاتو عربیدر سست معناسنه در ایلجق فاجام الحجره
قلان خرما و بوقروده دیمکدر فاخ بوداق فاخته اوکیك قوشی فاختان مثلا فاخته
کون ابوه چکی رنکلو نسنه فلخی امده ایکلر اولشی دیمکدر فارغ بوش و اشی
تمام ایلیجی دیمکدر عربیدر فاز اسمك فازه مثلا فاذه عربیدر اسب زیرك یعنی
بو رعدات فاسترك که ورك دیمکدر و قرلنج فاشی اشکار فاش فاستر اصادق
انواعندندر و اوزون کل نهالی فاستق شبی حسن یوسف علیه السلام فاط
کوجله بکی دد کلری بار و در عربیدر فاغره اغزو اجق دیولر بودارودر فافا
عربیدر سقول کمسه درکه سوزینی فایله سویلیه و ابو لسنه و بدیع لسنده فا
فلیتر حتی قاون و صنفی و احمق فافنر حصیر سازی فال عربیدر ابوطا
معناسنه و تفاءل یعنی اختر سنك کورنت یعنی ابو طالع طوتدی فالا دی عقل
فالکو فالجی فالوده یعنی پالوده زیرا فایله باء اراسنده مبادله واردر و
پالوده تعریب اولنمشدره فالودج بیانی ذکر اولنمشدر فام بر لفظدر که کلمه الخره
لاحق اولور رنکلره دلالت ایدر یعنی اول رنك ایله موصوفدر اولا رنك دم
توصیفنه دلالت ایدر مثلا کبود فام درلر سقول رنکلو که کوکده زیاده میل
اوله تمام کوك اولمیه و کوند معناسنه و کدشی که مثل معناسنه در و یعنی
دین یعنی بورج و اکثر ناس بیننده شایع اولان اولدرکه بورج معناسنه اولیجق
دامدر لکن فایله و او مابیننده مبالغه اولدیغندن او توری فایله دخی

استعمال اولنور

استعمال اولنور فانه چوبدرکه انکله اودون یارارلر ودر رك لنسه صو تولی چوبدر
و جوال و غرارلر اغزینه برکنه کلوی چوبلودر و قبوادرنده قونلان میندلدر فاید
پاینده لفظندن تعریب اولنمشدر یعنی شکر یعنی بینیر شکریدر و پایندن لفظندن
صیغه ماضیدر فاوانیا اول اوتدرکه ایو قوقاعی درلر قزل چکی اولور طاغلرده
چوق اولور فاهم بوزلش و بورشمش و برپره کلمش فانوس فنر فوبن مسخره لق
و قیمق فتاك حتا فنك پورسق فتح ال الله الوب رقص ادرمق فتوی عربیدر
جواب ویرمك معناسنه در افتی العالم درلر یعنی عالم جواب ویردی
دیمکدر فتح عربیدر احمق معناسنه در و دبه یعنی قاوج فتق مثلا فتیل
مومك ایچنده یاتی تللریدر که عربجه بلیته درلر فتیله مثلا فتیله اهنج
شقاشی که انکله فیل یولورلر و موم فتیلی کسرلر فج عربیدر راه واسع
معناسنه در و فاو شیده سقول ادلیکه درلر که یوزده اولور وقوان
ایچنده کی اریکه دوادر مدرفحا بشقله فحل ایجر عربیدر رح توشی
دوزاعی معروفدر عربیدر فاق دخی درلر و توبره فخت کسب ایلمك
عربجه ماهتات معناسنه در فخم جنبلر جادری عربیدر و بزرك
معناسنه در و ابوکیفه و برا ولوطاغدر انده صباحده دکین اودنیاد
و شکر چینی معناسنه در یعنی بوینی یاره سین ایکی جبل براغاجه بغلرلر
دخی ساجو ساچله وعی و نتنده انکله طوترلر فدام بشمق فذالك اصل و
قانون معناسنه فذلك مثلا فذرنه فیوا دنده قونلان میندل و انکی
حنلی درلر بر اعجبدر فر نسنه یله قوت و رونق و فروغ و دولت و سعادت
و طراوت و پراشق فراکو و قادشو و یوقرو و بخیلی لفظ ایچون دخی
کلور یعنی پایه اولور فرانکو ورك و پادشاهك اسمی در فرانبش الکرو
فراخ دستی ال کیکلکی بایلق معناسنه فراخیرا ایمك لك فراردن دفق
یلیدرلر و بول نسنه و بری بری ارد نجه و کجی معناسنه فراوان مثله

فرادوی کشد فراستوك يعني فراستك يعني فرلنغ فراسنه کوروك يعني بيستروك
فراشی رانك تخفيفيدر عربيده وفارسيده استعمال اولنور لغتدر عربيده جواد يعني
جگوکه وفارسيده چقرق قنادی وچرخك بوی لوی فراشی رانك تشديديله بری
سيوريب پاك ايدوب دوشيجيه درلر فراستا توبلر اوریمسی واسمندر
مسی در وعارضی دی مسی اوبه ن کمید درلر فراشتك يعني فراستك يعني
فرلنغ در فراشتوك مثلو وفراشتو مثلو فراغ عربيدر يعني فراغت بيوزلر
کلمك فارسيده صوق بر وخالی بر معناسنه فرغوی انجد يالجوز موعول يا
انك ددكلری قوشدر بر نجی قوشلردندر فرام سنورا وسنره اولان صوت تمنی
فراموش اسم مصدردر اونتمد معناسنه فراموشی اونتملق فرانق فر
قولق ددكلری حيواندر ارسلانك قلاوزی کوزجيبی در سياه کوش
معناسنه فراوين قفتان زبخفی دیروارزی محبوب الحار فينده دوشيجه
نسنه در ديمش فرب براولوادماقدر فربه سموز فربی مثلو فراهين يعني
بر بوم فربيون يعني فرفيون بر معروف داروددر فرت بز ادسی وادر بحك
انجی فرج اغز جوره سی فرتوت بيو يعني بونمش فرخ عربيدر اجلمق معناسنه
در فرخ البالی درلر يعني قتوبی اجدی وکس زن فرجام عاقبت کار وفايده
وبوارسنه وصکره اجلی قدح فرخنج نضيب فرخ قوتلو ونجتلو فر
خاکيك واسع معناسنه فرخار صرفق معناسنه يعني سلجی صرفق وچين
اقليمنده بر شهرك اسميدر وترکستانده بر بتخانه وبت معناسنه درواید
لرکه بو شهردرکه انده مهر ومحبوبلر چوق اولور فرخاشی اشکار اوجنك
وصواشی فرخال يعني فرخار يعني صادفوق سلج يعني قورجق ولماز ومنی
سلج فرخج رانك فتحه سيله وحانك سكونيله ولخنره جيم عجميله جبل
وغاينده زشت صورت فرخسته حلوای قطايف ویراد زرنده اوزاديا
تو رسورنده فرختی حلوای قطايف فرخنده مثلو فرخنج زشت صورت

درشت آواز

درشت آواز فرخناره يعني فرح يعني بختلو وقوتلو ومبارك معناسنه فرخوباغ
بوداق وکلردر فردا يارين فردادم يارينكی فردا بينه مثلو فرداشب يارين کيجه
فردم يعني دلتنك فرز شطرنج فرزينی فرزاده جميع زوالدسی فرزام لايقلو فرزان
حکمت ودانش علم ويعني فرزين فرزانه صاحب حکمت ودانش واوصلو ومعقو
وقوتلو ومبارك واولو فرزد يعني طرفه فرزدق عربيدر چمين پاره سی فرزند اوغل
وقز وتاره چمنکه دايما تازه لکی کتميه فرزند او غلنجق فرزکو كوكی بعضی نسخه ده
فرز واقع اولمشدر ايكی زای عجميله فرزه تازه چمن فرزين شطرنج فرزی عربيدر
فرسای قوتلو وفرسودن لفظندن صيغه امر ووصف ترکيبی دردا وجوق طوتمش
فرسب دکو وتير عصادن يعني يا نجيلرك درکی انکله باغ چقرلر وقبونك اوست
قاتی فرستروغ يعني فرستك يعني فرلنغ در فرسد يعني فرسوده فرسنك اون
١٤٨ ايكی بيك ادم والتی بيك ادمدر عربيسی فرسخ در فرسنكسار فرسنك نشانی ايچون
قونلان ميل فرسنكان مثلو فرسطون بيوك قپان فرسيب مرتك وحطيل اغاچ
فرشتك فرلنغ فرشتو مثلو فرشتك كج ينش يعني فرسوده اشنمش واسکيمش و
دلنمش ودکلمش فرشيد ورد کشتاسب شاهك براوغلو اديدر فرغار عافنه
معنيه وانكی شهرك اسميدر فرغار صولنمش وطوغرلنمش واصلنمش فرغان برملتك
اسميدركه انلوه فرغانيلر درلر فرغاند اغشته معناسنه فرغاج اوزم يابغی در
فرغج صرمسق فرغر ادلجق ادغلركه ادمقدن ايو لوب چقرلر فرغند صرمشق كندينه
صادبلور وقوريلر وقوقر وبيو نسنه کنديه معناسنه فرغنده اديه ايله نغد
قادشق ایتمك فرغو مثل فرغو يعني باغ بوداق فرغول اشی تاخیر اتمك فرغوی
طغانه بكزر وطغاندن کوچك برنجی قوشدر فرود اورد فرغنش کور اه سكيوب
صادفن باده لری فرفرينهو وجيل وکلك فرفور مثلو فرفد طورنه فرقهن يعني
بربوم فرقيو مثلو عربيدر وبنفشه فرفيون عربيدر بر معروف دوادر فرقد
عربيدر بريلدزدر وبو يلدز دخی واددر ايكسنه فرقدان درلر فرقش بر مملکت

اسمیدر مسك اندر اولور فرقدان سنکبك کوبخیدر عربیدر فرکان فرکی ازغی د
یکجه قادلمش ارمق فرکند مثلدر وسبل بونی کد بکی قادلمش اوله مثل فرکون فرم ایش اجی
وغصه و فرومانده که از غصه یعنی غصه دن عاجز قالمق فرمان بویروق فرمان
بردار بویروق طوتیجی فرماخ انج بیراغی فرمکین غصه‌لو وشیدا فرمناك مثلدر فر
موده خدا انکری بویروغی فرایض اعمالدر فرموشی یعنی فراموش فرمان بودن بویکی
وفریدون اوکوزینك اسمیدر فرناز اصلسز کمسه ونادان فرناس ایشدن و
عملدن غافل یعنی نادان وابله وازغنمق واغرلمق وفنی ازغون معناسنه فرناد
علم وحکمت فرنخ ال وایق جوکه واغرجوره سی فرنجام عاقبت کار یعنی عمی
انجام فرنجك اغربصمق فرواد مرتك وبازاوی فروان مثلدر فروانه یعنی بروانه
فروردین الك یاز آیی اردیبهشت بوندن صکره محی آیدر درلر وایك ایکنجی کوننه
درلر فرودین مثلدر دبور بلیدر رحمتدُ مستوفه کدبلده بش کوندر اکنك
کلور تقویم اهلی قتنده معلومدر فرزه رانك کسره سیله وهانك سکونیله که نفس
کلیه دندر هاء علامت دکلدر عربیدر وفانك کسره سیله دخی لغتدر آسایش
وخوشی منش معناسنه وهو اشده زیاده الك وغالب لکدر وسایه معناسنه
فرهانج کوکلك جایکی وباغ بکجی طالدرسی عربجید عکس درلر فرایانج مثلدر فرهیخت
صیغه ماضی در ادب بلدی دیمك فرهیخته اسم مفعولدر ادبلمش معناسنه وکوره
ایکی اوکی غنی رام اولمش فرهست جادولق فرهنج ادب وعقل وعجمی فرهنج
فرهن اوصلو فرهند یعنی خردمند فرهنگ هنر وعقل وادب فرهنکی معلم
کدا وغلام نخقره تعلیم ایدر فرزه دکلمش فرو افرین وتحسین معناسنه فریاد
مدد دیو اغلمق وجاغرشمق فریادرس مددایتجی فرید عربیدر یالکوز وبی
مثل ویکانه ودریکانه یعنی معناسنه صدف دریالکوز اولان انجو فریدون
بر بادشاهك اسمیدر فانك کسره سیله دخی لغتدر ضحاك ماری اولدقتل
ایلمشدر وعملکتی المدن الخدر وربع مسکونه بادشاه اولمشدر وبونك

اسمیدر

اسمیدر وضلاك ادرزینه جمع اولمق فریه عجب وکبر ونازلمق فریضه عربیدر
فرموده خدا معناسنه یعنی حق تعالینك بویرغیدر وبید المك معناسنه فرید
نفرین ولعنت وقرغمق وبومك وسوکك معناسنه فزمرباد وجیل وبالك
فزاکی مثلدر یعنی زشت وکریه منظر فزغ قمی ایجی بوالوند بورلر اغرسنه تا دعلی
کناه ترکی دیرلر یعنی اکتی ددکلری کوکدر فزرت مثلدر فزغند صرشق کبی بر ادرند
بند طولستوسه قرودر فزم قراء بجمیله وذاء عربیله دخی جایزدر غصه معنا
فزه مردار وزشت معناسنه فسار اسمك فسر کوکجك ورونق فـ
سقل بیوك سوریات فسو دیو جدلك ورفعته میل ایلین کمسه فیلون
بزرقطونا فشیله عجمی فلد یعنی بیوك ات سوریسی وانجوب اه ایلمك و
اوتنان کمسه وخرما فذانی فش شبه ومانند وهم شکل معناسنه ادات
تشبیه در اسمك لخوینده لاحق اولور ماه فش درلر ماه وش معناسنه ودونبد
طیلسانه دیرلر وضاق عربیدر اوزم جکرده کی وضیل عربیدر بکولجید وفطیر
عربیدر خمیر معناسنه فغ بت فغان بتکه فغفور بادشاه چینه درلر
فغافره جمعیدر فغاك قلتبان مصروس وغیور تشیر یعنی شتول کمسه درکه
عورتك تحمید لکین بیله وراضی اوله ویکرنجی وحرام زاده لمو واحمق فغاکوس
احمق فغند صیچرمق فغفاره حجالتدن سوزسویلمك سویلیه مین کمسه فقع کاف
فقر عربیدر معروفدر درویشلك معناسنه غنی اولمیانه درلر یعنی بضاعه مالك
اولمیه اکا درلر جمعی فقرا کلور وصوجقن یره درلر فقره کلور ودیشلرك ادقاغز سیدر
درلر وبونوع بیونك اسمیدر وجمی سزا مکدر فقیادشاه کرداند یعنی معناسنه
فکانه مده بیتیوب دوشن اوغلان فکك ایق برتمك فکند احمق فلاه ند بستل
فلاوت بیابان عربیدر جمعی فلوات کلور فلاخن صبان درکه انکله طاش اتارلر
فلاده بیهوده فلاد مثلدر فلاد براق کوکدر عربیده عرطنیشادر فلاسنك یعنی
فلاخن فلج کلیدر وقبوقلاقدسی عربجید بر مرضدرکه ال وایق طوتمز اولور

١٤٩

اول مرضه مبتلا اولانه مفلوج دیرلر فلخ ابتداء کار فلجم قپو خلقه سی
وجلاوح چکه وحلاج لنکلوندرر التدر فلخمد مثله فلخور بیننه چکردکی
فلغند اوجی بو کلمتی نسنه ودیوار یرجینی فلخی یعنی فلاخن فلک اباد
مجره برشهرک اسمیدر فلکداغرشی عربیدر فلخور یعنی فلخود یعنی بینبق
چکردکی فلد سودا غزی که معروف نسنه در فلیوات اوده طینلر وادتقلر
ومعده دن اشغد اینوب دوکلن خلط فخ نخاتون وناز ونعمت ود
وشلوار بندی یعنی اوچقور یری وکلیسا فنادر شلوار اوچقور یری
وچینی قریبده برشهرک اسمیدر فنق دیودر واندن معناسنه عربیدر جمعی
فنون کلور فند بیهوده سوز ودریات چقور فنک طرقی وطوحج وفند
معناسنه فند یلاون فایده وکذب یعنی یلان فنک بیلجد انج توردی و
قند فنو الدعتی غره معناسنه فنجیلاخ بو مرضندر اعیادر لر ومانی
دخی درلر اصلده فارسیدر تعریب اولنمشدر فنود مثله وارام طونغی
وموافقت ایلمنی معناسنه فند قرصق وفیلک ددکلری اوندر که صغی
لوه یدرر لی سمر در فورت یعنی صورت فده کورکلد طوار التنی کورلر
فهد مثله فهه کستی کجی کورکی فیار یعنی شغل فنا وار مثله فیاد اول
دیمکدر بلخ لغتدر بوشکور فیاشل شکبجد فیشل مثله فیشلد مثله وات
سورسی فیج یعنی پیک فیجی سزاب فیشد سبل اینه فید وم سرخنت
فیلسوت ذو فنون یعنی هر فنده ماهر اولان کسه فیلقوس اسکندر
ذو القرنینک اتاسی ادیدر وبر قیمتی طاشدر ایدرلر که ساعت بجمیل
بغتی ایکی درلور نکه کبوتر فیلک ایکی جبل دمرنلو او قدر حلجه کبج دیمکد
فیلکون تورق قسنی وقندره ددکلری سازکبی براوتدر صولو یرلرده بتر
فیهبج قدح وشراب الفاء المکسوره فتال هر نسنه دن اوزیلوب کسلک
وطغمق کستوفتی معناسنه فتراک ترکی قایشلریدر ودوال معناسنه

فتنه

فتنه فرفسته واضطراب وبلا وآزمایش عربیدر جمعی فتن کلور فجای
باشقلمه فدا یعنی بر نسنه بر نسنه یه بدل وبرملک وبر نسنه ایچون قربان
ایتمک عربیدر فدیه کلو فدام باشمق وسوزلک که ابریق اغزینه قورلر
لر که صوبی سوزیلوب صافی اوله وشیشه طغجی عربیدر فراخ کینک وبول
واسع معناسنه فراخنای کینک لک فراخ دست الی کینک یعنی یای کمنه
فراز بوقشی وبویرو وقرشو وسوبک نسنه وجمع اولمق معناسنه وتحقیق لفظ
ایچوندر فراز آمد یوقرو کتورد یمکدر فراز بویو واند فرارد اکشیدر فرز
یعنی برستو یعنی فرلنچ در فراشتک مثله فراویر قفتان یخنی فرسب تیوکاشی
ذوانه که تیوا اسیلیندر وبتونات یوقرو فتنی وطام طوره سی فرست مرسله
یعنی نحوند وصیغه امردر کوندر دیمک اولور فرستاده کوندرلمش فرسته
مثله فرسنک کیج ارشن ادرم وآلوچه فرشته مطلقا ملکدر رسول معناسنه
فرسنک ادرم داندسی وتورق فرصاد توت ددکلری یعنی که اکشی دلورد
طتلوسی دلور تیجه درلو اولور عربیدر فرفر ادغلنجقلی یولنچی فرفر کودکان
مثله فرقیق عربیدر بنفشه وخوش نسنه مفتوحه ده کجمشدر فرند اد یان
وقلج یلچق وقلج کوهر فارسیدر معربدر فرند یعنی طرفد فریب اسم مصدردر
فریفتن لغتندن الدامق معناسنه در والدامق وعشوه وسرکشته وسرگردان
واکلنجه وبویک امجدر وصیغه امر ووصف ترکیبی در فریدون ادلو معناسنه
وبو پادشاهک اسمیدر نتکم مفتوحه ده ذکر اولنمشدر فریاد بوق ددکلری
اوتدر فری یعنی افرین وتحسین فانک فتحه سیله دخی لغتدر نتکم ذکری
مرور ایلدی وسید یعنی سنجه ده سید تصحیح اولنمشدر وتحسین لفظ
ایچون کتورلر فریش یعنی فریر یعنی ایوق ادی فرید شهید ولغت یعنی
ایلنج وبلاون معناسنه فرز یعنی ذکر کبیر معناسنه فرزاه ادنق فرزی فرزون لفظندن
امر ووصف ترکیبی دیدارتق معناسنه فرزه هاء ملفوظه ایله یعنی هاله صلیله

كوه مردار چوكين ادم فسار يعني افسار يعني يولار فساهض فلدرق وتحنديتي
فسام طرنه فسان بلكى كه بجاق بلرلر فسانه يعني افسانه يعني حكايت
فسرد بالق بختسي و باشي بختسي فسماهد دريم اوكه كوجكينى تركلرك اوبند
كجه دره اولور فسله فسله نقل وحكايت فسار فاردن لفظندن اسم
مصدردر و امردر صفتي وصوق ديمكدر و مصدر معناسنه دخي استعمال اولنور
ديلر فغاك دشمن وابله فغاكى زشتت فغان يعني افغان وآوازه ونفرين
فغيار سناكى دانه فكار يعني افكار وكتورم وتتوشلر فكانه دوست دغلنجي
فكه حلق اراسنده ايشى ارق اولوب كجه الق ايدن كمسه فكه كافك تنزيله
درويشلر كاسه سيدر بجكول درلر فكوز طعام قسمندن نسنه بغلنجي بر
درود وكم وبجكول فلز رنك مثله فلر بو معدنجي رنكدر انكله صادو بو بارلر
وشكي ونباتك بر قسميدر فلوت بستل فلاخن صبيان مفتوحده كجندر
فلك طاع اركجي ومجوسيلر يعني اوده طيبان كافرلر فليوت ناقص العقل
فلو دخي لغتدر يعني باشر فنا او يكجي عربيدر فناد زياد فنج خاتون فنجا
خاتون فنجا كونك وصيغه ميا لغتدر فنجام مثله فدكب قالب معناسنه
واو او سنده قاد كور بجك كورك فهر مسنك اذه جك طاشي وطبانيز
ددكلري طبراق فهرست قانون وضابطه اجماليدركه كتابلر اوللرنده با
زيلور انكا فهرست درلر فهرنج مثله فهد رشك يعني كوني معناسنه
فياد برايشه مشغول اولمق فياوار مثله فياور مثله فياد اتك اوتلي يعني
فيال در فيروز يعني پيروز يعني مظفر فيروزه يعني پيروزه كه بر قيمتلي طاشدر
فيرون مقد وغماز فيستق بروندن وكلزدن كلن آواز فيلك حيلي ديرلو
اوق فيلك معناسنه فارسيان بيلك درلر فينك كيد طاشي كه طبيلر
اكا جحي قيتود درلر فيه تذكره كه انكله كمره باليجي طشرلر وشراب مدره سي
الفاء المفتوحه فتوس قيتق وطنز وطعن معناسنه فتور سستلك عربيدر

فخفخه

١٥١

فخفخه كركوجه سوزسو لمقدر عربيدر فخ اتك وجوامردلك وطبق معناسنه
فخل طرب وطبق فح اغز ثمق واياق فخوه اتمك وطعام قدم عاقبت فرات بر
معروف ادمقدر فراته بستل بعضلر كوفته درديلر فراغه قلم سلجك سكي
فرجد اجي واديق عربيدر فرزه مشتوي بلدزي وسبزه تازه ودائما آبدار
اولان نسنه وصواورتاسنده سبزه اولان فرت تارجامه قماشك ادينجي فرسنك
حبه العنب يعني اوزوم دانه سي مسنك قافيه سنده در فرغل اسنى تلخيو ايلمك
فرغول مثله فرناسي وقتي دغون فرنج اغز چورده سي فرون معروف تركيده ده مستعمل
در يعني اتمك بشيرجك يير واشغا معناسنه فرداشغا فروتن الچقلق ايدن يعني
يعني تواضع ايدن كمسه فروتني تواضع ايدن كمسنه فروخت فروختن لفظندن
صيغه ماضيدر صاتدى ديمكدر فرود يعني فرد فرود داشت انتهاء اوازه وهر
نسنه نك الججي فروز نور ضيا بصيها شق وافروختن لفظندن صيغه امرو
وصف تركيبي در فروجه يعني فرجد فروزنده اجي و يالكنجي فروزينه طبق
فروع ايدكلوا وآلات وتابش وزيب فروماتره علجي قالش ويوزلتي فروماند
ليجق مايدلو يعني دخي وبي اصل وخور وحمري فروهشته يعني هم آمده فرو
صارغق وصالمتي وصالى ويرمتني فرهيده خودمند وعاقل وزيرك فرون
ارتق فسرده صوكمش وسوئمش فستق بستد فسطاط دريم او فاء مكسوره دن
كجندر وبيوك چادر معناسنه وشهر مصردر عربيدر الفتاد مثله فسوس
يعني سخره كرلتي يعني مسخره لمق وطنز وتشنيع واوق طغرعن نسنه در
فسوس كار معجزه ايله اشلمتي ايش ومكر فسون مكر حيله يعني افسون
فغ معشوقه ودست فرغانيان دلخه بت معناسنه در وماوراء النهر لغتدر
مست معناسنه درد محبوبلر ده اطلاق اولنور فكد يعني نكد يعني كه محفللر
ده سفره توبجي كيتنى نقل اتدوت كه بتو درلر عربيدر فاد سد انزي كلمك
نسنه بدنه دخي جابردر فنج ادب ددبه معناسنه واول شبش خانيده دخي

صفت اولور و موصوفه اطلاق اولنور یعنی خایه سی تپشی کسنده دخی دینور
درلر و هم قوپوز یعنی کسنك اشکدر فندق سوپلمك فندق معروف بادام کبی قبلو
غلافدر ترکیده دخی مستعملدر فنود اعتماد وارام و آسایش و پناهیدن و
فریفته شدن یقنود دیرلر یعنی الداندی و دکلتدی فنو ونکولان فواق الجحی
عربیدر فوته یعنی یوطه ترکیده مستعملدر حمامده بله طوترلر فوده ایکلمد
نك مایه سی که تعریب ایدوب فورج درلر فوزخال رنك و مورد دکلرف
رنك درکه بنفشیده درلر فورو کان حمدی منوقه نك کونلری فوردیان
مثلد فوردن ماه فروردین فوز غلبه و بورك اغزیسی فوزان فور قنج و از
فوزا اغزحوره سی فوقو بیو لنج کدا وغلبه قلر اوینادلر فوکان بمعنی فکاع
ترکیده غلط ایدوب فقه دیرلر اغزی طرنجق شربت ایچجك فمقمه چقلر
در فول فیك ددکلری صغر علفی و بقله فوه قزل بویا که طبیبلر فوة
الصبغ دیرلر معروفدر **باب القاف المفتوحه** حقو بودرکه زبان فارسیده حرف
قاف یوقدر نتکم کتاب اوائلنده ذکر اولنمشدر بو زبان ظاهرنده بو حرف
یوقدر شول لغت که قاف ایله کلمشدر مختص اولمشدر غیری دللردن منقولدر
و یا خود غلط عامه قبیلندندر و اکثر اعلام رجالندندر جکل که قاف ساکنه
اخر کلمه ده ادات تعریب در هر اسم عجمی که اخرنده هاء علامت اوله تعریب
اولنسه اکثریا جیمه قلب اولنور کاه اولور قاف ساکنه دخی قلب اولنور
مثلا بنفشه بنفسج و بابونه و بابونج و بوره و بورق دیرلر بیده و بیدق
درلر قاب نا اشق که حیوانات ایاغنده اولور قاپله عربیدر آوریه یعنی
یعنی اوغلاق ظهرکی طوپوك کوبکین کسن عورت خاتون معناسنده قابو
مصدرده واو اوکنده اولمجق صندرمه قابوك مثلا واوطره سی و دیوار
اوستنده یغمورن صقلمغچون اینه کلری اورتی اکثر طمددکلری آغج
در قابوله مثلا قاج دلم یعنی قاون دلمی و قاربوز دلمی قار بر لفظدر که

غایتده اقدر

غایتده اقدره و یا خود غایتده قره ده استعمال اولنور اضداددندر نتکم قیجدرلی
غربده دخی ایکی معناسی واردر اتبدی لرکه بعضلر فارسیدر شول نسنه درکه قره صغی
کبی اولور سیال درلر و بر قسمی بخی فتی رقدر قادخنك درلر کاه اولور صاتیلر
طبراق ایله قینادرلر قوبلور استعمال ایتمکه اسان اولور اول قره صغر کبی اولان
طبرته دکزنده جقار یاخود انکا ساحلندن قزرلر چقار قفر الیهود درلر
قاریش صوق صو قادن اعلام رجالندندر قاردن اعلام رجالندندر قاد
معروف نوشدر دایما صو ایچنده اولور ربط معناسنده فارسیده بردن
معناسنده دخی کلور وقلیه قاذغان قزان یعنی بینه قاف دخی جایزدر قا
قان قاش یکه یعنی قانش قماش الفاظ اتباعندندر مثلا ایتور صبور وکورتی موری
وطاد طغان قاصد بیك و مکتوب ایلجی و وصد ایلجی معناسنده کلور قا
طانفی محبت اوتی در اصلده یونان لغتیدر کف العقارب معناسنده محبت بابنده
مشهور اولمشدر تجربه ایله اعتقاد ایله محبت حاصل اولور دیرلرکه قوربغه که
دبتینسه دکزلرکافرمان اولور وقبلو بغه دن دخی روایت اولنور والحق
بر اقلری کبی بر اقلری اولور قاوخنك یعنی قرو دنبایه احاطه ایدن طاغ
اسمیدر قیلاق قزوات که بصدرمه درلر و یعنی قروسنه دخی درلر و مطلقا
قروسنه قاقله معروف طاددر قاقلیجه انه بکزر بر اوتدر قاقم برکوچك
جیوانجقدر درسندن کورك ایدرلر مشهوردر سیاه اولور قالب لامك فتحیله
کالبدر معناسنده یعنی انسانك و سایر حیوانك ظاهر تنده کالبد و قالب درلر
وکیب معناسنده قالون هندستانده بر جزیره نك اسمیدر لغت یونانیده ایو درن
دیمکدر و علم مخصدر روایت اولنورکه قالون جزیره سنده سکنشادلر اولور و سیاملا
انده بیتور هفت جوشدن انده بر قلعه واردر یاپلمشدر هر کمسه ایچندکره هرکز
اولمزدر لی و ایچنده بر اغچ اوزدکی دارد بر شبیل و بر قلری قره و بر قلری صارو
و میوه کدر و حتی قلقان کبی رآینه کبی ایچنده یوز کورینور قیغه یعنی اولور

ايجى قفتان كيبى قرلدر وشكرى كبى لذتليدر كه دنيا اول يتن اغج اولدر قالى يعنى خالى
كه دوشنورلر معروفدر تركيده خاليه مستعملدر وكلزنك معناسنده در قفا يعنى
تصغيريدر خاليجه ديمكدر قام در بو معناسنده وعلم تخفيف معناسنده قاى
بوق ديو سن قانون عادت وقاعده معناسنده در وحسابك اصليدر
وبو معروفدر ساذ درقب يعنى قاب يعنى آنيق قبا اوكى ايجى قفتان ويوعمق
معناسنده دخى كلور ديدلر قباله قاضى بتسيه در يعنى حجت قباعده كبينك
قبان بيولك ترازو عربيدر فارسيسى كيانادر بعضلر ايدر فارسيدر تعريب اولنمشدر
در قباق قفتان يعنى قبا وقبجق قبده هازنو يعنى قرق يا يوددكلرى اشكنبه
باشنده اولور قت قت معنى در ايجنده بخش اولور هر ارخاندخى درلر قبيطايا
هواتح كلكلك قت قورو بوتجه قبادكون ديرلر براوتدر عربيدر قتاده
خار مغيلاندر وهم اصحاب رسول الله دن صلى الله عليه وسلم برصحابه نك
اسميدر رضى الله تعالى عنه قتال قورقودن اولدرمك وبربرندن اوزلمك
وطعلمق … تنكم ايدرلر مردن قتال ورزه قتال يعنى ادم طغدجى ورزه بوزجى
قنغ غالبا تركيدر فارسيده استعمال اولنور اولدركه قاعقلى بوغزدى قودى
قوز ودرلر اكا درلر وآسنه قتلق اكسيغى اشك محتاننيندر قتو بركلمه بتك
اسميدر قحاك كما يجد واقلق قحل سقسقى قوتنه محبدر وسيبى عورت تقد يو
اوزون برنجى وقفتان بيجمك ودرى بوزمك قدح پياله يعنى كوجك اوسكوه
حلن كه انكله شراب ايجرلر قدم اياغك اوكى وطبن وابق وسعادت قدر
قدر بوجو لكرده بشى بو نسنه قديم بو قديمى وهميشه دخى قدما كلور قراد
قره قولق دكلرى بويك دسى دكلندر وبوك شيشه كه ايجنده شراب صفر لكر
وسوزرلر صافى اولمغون بجم دياردره اولور قراسيا كراس قرغوش ديو قرانيا
قراجق بعضلر اوزدر ديدلر قرتان يعنى كرتان يعنى صباح واخشام قروماتا
كيك ضرهسى ددكلر عادتدر بعضلر كيك اشغى دردديلر قرشنى بجه تسوق

درلر برنك

درلر بر برك اسميدر قرقسيا بودار ودر كتابده درلر بعض نسخده قرقسيا
واقع اولمش قرنسيون مثله قرفمان مقل ايجنده بولنان اغج پاره لرى
وجوربجب معناسنده قرنجو خوارزم لغتنده شمار جار پادر يعنى درت
اياقلو حيوانك صغيتى قروان بو مملكتك اسميدر وشهرلرده سونمك
معناسنده قرنا صقل ايجنده اولان انجد پاره جكلرو قيللو قرنبيه اوردرلر
بر شيشه در اعضاده اولور اما اعزيسى بو قدر وباقى در كيمز قرنبه قوشجكى
عوسى قرصد تنكالد قفتان قرط قورنق قرخام ابرشيم وكوكل ايجنده باد
قورد اولور قزار ابرشيم اشين اشلين كمسه قزاكند برقفتاندر كه بيتوق و
ابلد طولمش اولد جنك كوننده كيرلر وقسنان وبورغان وآت جولى وحو
قزله صفغان قزيل بوت يعنى بر نجه درلو اولور كى اق وكى قره كى طتلو
كى اكسى قزين ابرشيم دن اولان لسنه دسى يعنى قساوت وترسالر امامى
قسوره ارسلادن قسوس سنوك صرنفه در كه بو حنول اورغانى درلر
قسطالوط پيغمبر عليه السلام اوغلنلرندن ايكسنك اسميدر حكيملردندر
لر يونان حكيملرى ايچنده مشهوردر ايدلر … بكدي قشاده قسنجى قصاب
ات صاتيجى وناى زن معناسنده قصب قش قصبه شهر اوربا سيه وعورتلر
باشلريندا ورتركلريند درلر عصابه لفظندن تخفيف وتحريف اولمشدر
قضيب نيزه واغج بداغى قطايف معروف حلوايتدر اكثر رمضانده برلى
شايع اولمشدر وبرطعامدركه امكدن ايدرلر يجمك طعاملرندن در عربستانده
اولمزدر لرديو نقل اولنمشدر قطران بر شهر اسميدر وبرقلعه دركه شيث پيغمبر
عليه السلام يا يمشدر ديو نقل اولنمشدر فارسيده كتران معناسنده كه بعضلر
ايدر بعضى بولردن قيناد سياه درزفت كبى عربيده طانك كسر سيله و
اولى قافله در وفارسيده كافله وتانك سكونيله قطرغان برمعجوندر
كه جميع صوقدن اولان مرضاره نافعدر قطره دامله قطرى بو نوع ايجدد

قطيعه ابرولق هجران معناسنه قفا اكنسه قفدان عطارلرك نامه دانى وبعضى
اسبابن قويجق طبله سى در قفس قوشلر حبسى اولديغى يره درلر قفص مثله
قفسيل يعنى كفكيو وكفچه قفد كريه وبكزيجى واد غلنجقلر قور قمق ايچون
درلر عورتلر دلنده شايعدر وآورده ومانى ددكلرى عورت كه اوغلنجق
طوغدى يعنى دنمانده اول طوتى وكويه كين قلاجو صوكاق وبلاق قلاوسنك
صبيان وصبيان طائفه قلماسنه مثله قلاش كيسه بر تابان كسنه يه ديرلر وخاك
دمعا ديه درم مفلس معناسنه قلاوغ اغز معناسنه قبوجغى قلان شروان
ولايتنده بر نوع صالعونك اسميدر وخوارزم لغتنده مؤنث دريعنى مؤنث
معناسنه كلور قلب بكجن انچه وكوكا لدخى قلب درلر وسليجو انجه سى و
حالدن بو حالده دوندرمكه درلر ومخلوط اولان النون وكمش ونشكرلك
اورتاسى وقمر منزللرندن بر منزلدر قالتبان ديوسى عورتك ادى يعنى شول اره
درلركه عورتك فجورينه راضى اوله معرس معناسنه قلعه وحصار و
صغيجه قلعى قلاوق قلغنج كلبد وقبو خلقه سى قلعند برچين يعنى منج
اوجوني قمه مق دنعلبندلر اصطلاحنده قلقدس قره بوياتك اغنى قلطار
قلطار قره بويانك صروسى قلمند قره بويانك كوكى قلقند مثله قلقل انار
اغنى كه صوسز يوده بتر وهر آجى سنديدر لر وسريع كمسه واوكيك
واكا بكزر بر قوشدر قلمه رشتاك درخت يعنى اغجك تازه بداغى قلم بادو
بادزهر قلمدر قلتراش قلم يونجق كوچك بچقدر قلمدان قلم قويجق در
قلمونيا چام صاقزى رنكلو كيور اغنه اولور بر نوع طبراقدر طاشه بكزر قليه
طاشنى درلر قليه سفتى بادام ايله قوز ايچى قطارلر بر طعامدر قليوان آتش
پوست قلندر مجرد كمسه يه درلر قمقام دكز قمبز قدح قتاده طواد بوغز يعنى
بر قنبار بخفزه قنبريس سوز يمديو غرت در قنبيل آبنجيلر آسنه قويه قلرى
حوايج دير موضعك اسميدر قنج ناز وغنج ودبه قنجه غنجه ورعنا قنجغه

قنراك يعنى تركى قنجوغه مثله قند شكر قندهار بو شهرك اسميدر قنطار فتحه
قافله غلطدر كسره ايله در قرق بيك دينار ويكرمى رطل قنبريش يعنى قنبريس
يعنى سوزمه يوغرت قنك اوت وطبش قوردى قنوج هندستانده تختگاه
شهرك اسميدر قنيه شيشه صراحى قواد يعنى قلتبان قود بالتحريك قصاص
معناسنه قوابوس تركيده قوبوزدرلر كو بكجر كه ايچنده بال وياغ دوررلر
ويرچيق وقيديدرلر قهريان يعنى كهربا رقهرمان كارفرماى وعدل وسياست
ايدنجى پادشاه قى قوصمق قيا واربورسق وچقل قيروان قافله كاروان
لفظندن تعريب اولمشدر يعنى فارسيسى كاروان در قيس مجنونك اسمى در
مجنون لقبى در قيس مجنون درلر ايدى قيسور حجر وكتان قيسوس بيقلق
اوتى قيصوم ايوه داند ويوى ماوران ديولر ايدكى بر اوتدر وقوان جكى قبو
براق طبراقدر تباشير بكزر بعضلر نقل ايدرلركه ايكى درلو طبراقدر بر فلق
اولور وبوى قزل اولور القاف المكسورة تباشيرون دكيا قبط مصر اهلنده
بر قبيله معروف نماز قلنتى طرفه درلر قبه يعنى قبه يعنى فرق بايو وهر ربو
ديولر قبجك كمانجه واقلق قرمان كبك ضراسى ددكلرى اوتدر قرف اغج قابى
وانار قرفه دارچينى قروان مملكت در وشهرلرده كرمنك قس ميمون قسمت بخت
قشب هنوز كه قصاص كسنه بر يده بو كمسنه اولدرمك قصه حكايت
قطعه پاره معناسنه شعر اصطلاحنده ايكى بيته درلر فافيه لرى بر اوله
مطلعى اولميه قف دستى كبى بو ظرفدر وغربجه دور يعنى توقف ايله معناسنه
قفك قدح قليا بر درلو اق طبراق در اقليما لفظندن تخفيف اولنمشدر باب
الغده ذكرى كچمشدر قمار آو جله اوسيانى اوين وهم مخصوص بر اوينك
اسميدر قنديل يعنى بعنى قنديل كه مسجدلرده ايچنده فتيل يقرلر قافك فتحه
سيله مشهور اولمشدر اما كسر له اصحدر قنو بردن قينين زفت دركه كچى
قلفات ايدرلر قار لفظندن اماله اولمشدر طبيبلرك محقق لرى بو يله تحقيق

154

المثلدر اما ارباب لغت قره صقر معناسنه نقل ایدیلر و شعرلرده
استعمال ایدیلر و کادورلر تو قمغنه دریه کلری ونتدر قتو ادایچق دینك
بعضلر بر جکو ذکر ردیلر قیروان کوك کنارلری و شرق و غرب معناسنه
وکوه قاف و بر مملکت اسمیدر و معنی قروان یعنی شهرلر کی ملك قتی
کافور قره سی قیقال قولدیا بتی طمرینك اسمیدر علت اویجق اول طمرلردن
قان الورلر قیمت بها معناسنه قیمدات قیمدسی کد ترکیده دخی استعمال
اولنور غالبا غلطدر درلر القاف المضمومه قبا قبچق قباق مثلد
قبه معروف در سد ور سقفه قبد درلر ترکیده دخی مستعملدر کنبد
معناسنه جمعی قباب کلور قبیه کسید قدادقرن اجوجی اغرسی قدوم
صیغهٔ مصدر در کلمات معناسنه و دبلکد جلادلر قراب قفتان لغتدسی
دقورجق الف ند قرومان جوشن بلجوز قفتان قراشد شول اسمد
در کد کتینك توتن اوریدر قرطه تکل قفتان قرند قرنفیل کد خوشی قوقلو
اتی اوتدر وکور کدن کلاده قرناس غایتده بدخوی ترکیده غلط ایدر
قرناذ دیرلر قسط معروف ادویه دندر قسطا بر حکیمك اسمیدر توفا
حکیمك اوغلودر بعلبکده توبدی مأمون خلیفه زماننده ایدی عرب
دلین بیلور و هم یونان دلنده ماهر ایدی و عالم کشیدی و بعضلر ایدرلر
کد لوط پیغمبر علیه السلام او غلیدر دیدکلر قاف مفتوحه دده ذکری
درروایت اولنور کد یونان دلنجه حکمت کتابلرینی عربیه نقل ایلدی
قسطاس میزان یعنی ترازو و بر موضعك اسمیدر و آت بوینده اصدقی
لری خوتاز در قافك کسره سیله دخی لغتدر قطب رجال غیبك اولو سنه
درلر و مطلقا قومك اولوسنه درلر منلا عربلر ایدرلر فلان قطب
بنی فلان ای سیدهم و دمر قاذق دد کلری یلدزه منجملر اصطلاحنده
قطب درلر و بر کاردایرهٔ سنك اورتاسنده کی نقطیه دخی قطب درلر

قفل

قفل کلید قسقن ایرك قوسقونی کد ترکیده دخی مستعملدر ققنس ربوك
قوشدر هندستانده شنکوند جویه سنده اولورمش ایدرلر کد بیك بیل
بش و بورنینك اللی عدد مقداری دلکلری اولور هر دلکدن قوبرو غنده
یول وار در عمری اخر اولنجه بریره اودون دوشیر بر برقا و سنه یعنی
دخی کند و اوستنه جفتر و قنطلرینی قوتلد شو لقدر صنلر کد سیلندن اود
بیدا اولور اول اودنی یعر کند و بلد ینار و کلیدن حق تعالی کمال قدرتندن
ایجلدین بر قوش دخی برادر ققنوس مثلد قوقنس مثلد قوقنوس
مثلد قلزم بر دریانك اسمیدر عربیده بحر قلزم درلر دریای قلزمده درلر
قلقلاون بایتی اوتدر قلقلانی اوکنیك کبی بر قوشجغزدر قلماش یعنی
قلاوش وجوامزاره و ایتش سز یعنی بیکار و بطال معناسنه قلوله یومق
ریوالمق بعضی نسخده ده ققوله واقع اولمشی قل هو اللهی بر دره لوغجه
در عربجه اخلاص دیدرلر او دره نیده سورهٔ اخلاص یادیلور قمری بر
معروف قوشجغزدر کد ترکیده دخی مشهوردر قمع بر زجیلو هنبی یعنی
شول نسنه در کد اغزی طراجق بر داغد یاغی انکلد قورلر قمل کنه و
جکو کد یه بکزر بر بوجکدر وسلخ بیاده در قنا جیتر دك قند بر جانور
اکثر یا صوده اولور قندس مثلد قنود هندستانده بر طاغدر قراکو لغد
یقینی درانده بر بیکار وار در صو بیرین هر کم ایجه جوق یشار آب
حیاته یقینید ر قنند یعنی قنه وقلد قوج اوکاش قیون کد ترکیده قوج درلر
و نادان و جاهل قور اوزبك دلنجه قنوق باشنه درلر قوطیل یغش ایجی
متقال توقو کو کی جن و نادق قوقیا فلکی قول کاعند معناسنه یعنی
آغ قوردی و قونی قوزدی و کوه دد کلری قوردجغز در کیبی پر هلاك
ایلر قولنج بر مشهور مرضدر اکسده ده و بغر بنده اولور صو قرن عارض اولور
قونج بالمط و الج قونم تکلی و ایجی طولو قتی قهستان اعجلق و طاغلق کوه

١٥٥

کوهستان واورمان **باب الکاف المفتوحه** کاب بمعنی کب وکاف عراقی کابلیج
صوچه برنوع حنصر معناسنه عربیدر اما اسد اباغلك صرچه بر معنده تحقیق ایندی
دینزنسیلدرکه اولك اورته سنده اصه نوزلر ایچنده کوکرجن باورله سن دیود
استحاده طرنیغیله هر توشك بواسنه کابلیج درلر کابین نکاح وفالاك كه قرنه
دینرلر کابنه بمعنی چشم کابوس اویقوده اغر بصمق وجنك معناسنه کابوك
طاوق بردده بردیجق بر که قوللق درو مطلقا قوشی بردلکه یعنی یوه درلر
کابیله هوانکه ایچنده ادویه دوکرلر کات بماوراء النهرده بر برك اسمیدر
کاتوار سرکیردان کابواره مثله کاتان بمعنی کات یعنی بر شهر ادیدر بعضلر
ایندیکه ایکیسی باله بر شهر ادیدر کاج جام اغاجی وسله معناسنه بر کمه
نك اکسه سنه اوررلر ویا لیت معناسنه که کاشکی دیمکدر کاجال قماش
وآلت خانه هرجنسدن کاجوه عصفور تخمی کاجیره مثله کاجی بولاج
اشی کاجك بر ارزاده کاچینه یعنی کاجیره کاجکینه صفسخان کاجیاد
بال عقید دبیه کاخ کوشك وچار طاق وتماشاکاه که باغلرده بیادلر
کاخ کرپاس دلکه کاخنج سلهك کاخوسته یعنی کاچینه کاخول کاجه
صغرجق که بجکی که صغرجقی درلر جیان لقنتده کاده کوبکه لك وجماع
اولنش عورت وجماع معناسنه کارایش واکی معناسنه عربیدر کار کاف
مجهوله اداة مبالغه در صیغه ماضینك اخرینه لاحق اولور ومبالغه
فاعل اولور مثلا پرورد کار که رب معناسنه یعنی مبالغه ایله تربیت
ایدیجی معناسنه وافریده کار که خلاق معناسنه کاه اولور که امر صیغه سی
اخرینه لاحق اولور آمرزکار که غفور وغفار معناسنه وآموزکار که
کثیر التعلیم معناسنه کاراکرول ارغاد وایسته یلتنجی کار آگاهان جاسوس
کاد وبارایش کوج کاردان بولجیلر قافله معناسنه کاروان مثله کاروان
سرای بولجیلر قونجق حجره کاد پروردا بو اینلو وابو فکرلو کارننده بوی

اوتی کار جنك خیار کاردیجق کاردان ایش بلجی وعملدار کارجال قوشی وجماع
وبرشخصك اسمیدر کارد وحو ماچکی وبیان نسنه وصندنك قریدیسی
کاردان ایش سوریجی ووکیل معناسنه کارزار صواش یری کارساز موافق
نسنه وایش دوزیجی کارفرمای ایش بویریجی پادشاهلر صفتیدر کامران
کاکزار وکیل کاردکو ایشی دوزیجی کار کبر بوده روم وطولش وایش طوتیجی
دیمکدر کارکن ایشیجی کاراورزل تراو غلنی یعنی ایله بیلالد طوتلمش اوغلان وادعا
وایسته یلتنجی کارنامه اورنك یعنی اشلنجك صورنجی که کاغدا ورزنیدیم
ایدرلر کاروحو باددکلری توشك برطه یی که ذهرلودندر وحوما چکی ونجم
کازکو وایش کوج کاربدبرامزایش کاردین وغون قنان معناسنه یعنی لسنره صو
یولی کاردین اداق کارصندوق که انجله الون وکتش ومنو نسنه کسرلر واکی حبل
نسنه یه درلر وکتی معناسنه کادر درلر وکر درلر وانلرکه ایچنده بتون قشلر
وبولجیلر قونلر کارزاو مجیله شغل معناسنه واحوال یعنی شاشق وساید بان
وطرنه کازر ومثله کازر بو اغر دیجی کارده تخم عصفور کازه کمله که بوسته بجلر
جورین وچوبدن ایدرلر والاجعد دخی درلر وسایبان درلر وسنول
اعجدر که اوجیلر درغده قرشوقورلر تا که صیدلی کوروب اورکوب درغده
دوشه کاژیره بقرج وعصفور کاس طکور جولك معناسنه وبصق وبولك جام
درکه کاشانه اولور وطبق تدن اولور بریصق بودقدر واعجدن دخی اولور قولنوغه
صغر وطلو قدحه دخی درلر کاست کاستن لفظندن صیغه ماضیدر ووصف
کبی در ومصدر معناسنه دخی استعمال اولنور کاسکینه اردقوشی وجلق
قوشی دیوبر بوران قوشی وتوقوشی کاسه جنق عربجه قصعه معناسنه اسم
عامدر بوکنه وکوچکنه بقردن اولسون مفتیدن اولسون کاسه لیس خیانه
یلچی یعنی اکدی وجری فلان کنشی فلان کشتنك کاسه لیسی دیرلر کاسموی
طکز قلی وقاسق قلی دبوسق دابله وقوردك ودلکونك بیضی قلنه دخی درلر

کاسنی اجی مارول و کونبك بیجکی و قصنی معناسنه که ترکیده مستعملدر کاسنی
اصلده ایکی درلو اولور بوستانی سنده اجی مارول درلر بری سنده کنبك درلر کاسه
تلخ فوق ده دکلری اولدر کاسو تشلی کاسمونی کاسوره تنوره اعتدال و برمك
ایچون صو اوردقلری بینکه بارویج دخی درلر کاسهٔ درویشان عربجه قصعه
المساکین درلر بر جیق درکه بر طرفی کدکدرو بر جانبنده خلقه سی واردر کاسه
سفالین طیراق و طاش چناق کاسه ٔ چینی جنیقجی کاسه گر مثله کاسه کیاب معروف
کبابدر کاسه دبرادیق ادیدر کاشی عجمی کاشکی عربجه لیت معناسنه کاشکی
مثله کاشکو مثله کاشا یعنی کش کاشان بر مملکت ادیدر و بر شهر آدیدر و قیش
کاشانه قیشلق اوی و شاه نشین و صحبت یری مطلقا او معناسنه دخی استعمال
اولنور کاشیخ کزلو دستی کاشغر بر مملکت اسمیدر کاشفته یعنی اشفته کاشم
بر اوتدر اما ستیه دیارنده بیلنر درلر کاشو قشقی کاغ حوصله اتمك کاغذ
یازو یازه جق کاغذ عربجه قرطاس معناسنه درا خیلدز او معجمه دروعینك
فتحه سیله در کاغنواغ قوردی و قودز قوردی و کوه ده کلری قوردجه
درکه قماشی بر هلاك ایدر کاغنه مثله کاغذ جاهل و ابله کاغنه مثل
کاغنه کاف مطلقا یارق و دیوارده لکی و داغ قوردی کورك معناسنه و
قدر قوردی و کافتن لصطفلدن صیغه امر و وصف ترکیبی در کافلو بوقوندر
بعضلر کو کللو کیتی معناسنه در دیدی بعض نسخه ده کو کلك واقع اولمش
بیرهن معناسنه کافور معروف دارودر هندن کلور ایدرلر بو اغجدن
توتیخ اندر یعنی سیز او نکدجقر رقیق یعنی صوبوق و رنکی کوك اولور ماه کافور
درلر طو کیجق بر نیجه درلو اولور اولجمله فنصوریدن سرندیب و یاخود
ختنده بر یره منسوب ایجی قرالعدمعلیخ اولور و بو درلوسی کافور باجیدر
یعنی باج بسیتی نام شهره منسوبدر غایتده آغر اولور بعضلر ابتری اول
بولن کمسنك اسمی باج ایدی بر پادشاه ایدی و بو درلوسی دخی فره قدر

وغلیظ

وغلیظدر و بو درلوسی دخی اغج پاره لرنده ملمع اولور و بو نلر بضاعد بردن
رباج اولور کافور سیوم ان بر اقلو فسلکمدر که عربجه عیبوان درلو و بر
بیجکدر کافور کیجه توقار کاك کور بیکی و ماوراء النهر دلنجه مردم معناسنه در
یعنی ادم و بکسماط و کیلده معناسنه کوجوك اوغلان و مرد استاد معناسنه
کاکا یعنی مردم و هندی قول و اولو کیشی کاکل زلف مسلسل و بر اوتدر که
غایتده اجی در عربجه قلاقم دیرلر و سرکن که اورزنده اسباب سررلر
کاکنج بودرلو ایت اوزمیدر کاکنه مثله کاکیا او رجال کاکیان عصفور
یعنی کال حام عشق و صنوب جمق و کزلو کمك و اسم مصدر در و امر دروصف
ترکیبیدر کالا قماش و الات خانه هر جیدن کالالوت هندستانده بر شهردر
کالب یعنی قالب کالبد یاران زنده لی برورده و رجال کالبد یعنی قالب
و کب معناسنه و صرجه بومق و قبی خام یعنی کالفته اشفته کالك خام
قاونکه ترکیده غلط ایدوب کلك درلر و قربوزه دخی خامنده کالك کو
لو دکوبوسنده دخی درلر و کالك بر جنس بتمقدر و ابله و احمق معناسنه کالم
ادکور یعنی عورت معبار جمالینده آدی اولوب بوراده وارمش عورته دخی دلر
دری کالنك سم تراش که نعلبندلر انکله ات طرناغنی یونرلر کالوج صرجه
کالوس ابله و احمق کالوبه سرکشته و حیران کاله یعنی کالا و خام قربوز
کاله دان قماش صندوقی و قماش قوبجق یرده و اراییده کالیادولك کالیا
مثله و کالك بشمق و اغزدن اقان صلیار و کلولت کالیف اوریومش و
ابلمغ سلج در کالیده مثله کالیو احمق و ابله و یوسق و سرکشته
و اشفته و باش اغریسی و کوکللو و کندودن جکوب جورب رعنالق و
و کوجله کوزل کالیوه مثله کالبد بر اوتك اسمیدر کام کاف عربیله مرام
و کوارنده طعام یعنی طعام سکن یجی بعضلر جنیمیش یکدر در دیو تصحیح
ایلدیلر و اول اغجدر که بتواددنده بر کیمك ایچون قورلر و اغچ کلیدر

دیدیلر وحنك اعلی‌دره دیدیلر اچ جانیندن یعنی اوست چکه نك ایچی و یانی
تعفنی نتخدده کوادنه طعام معناسنه اولیجق کاف عجمیله دردی‌غلر کام
کاف عجمیله ادیم عربجه خطوه دره‌لر کاف عربیه کادر کامبین کاف عربیله
مرادین کوریجی وابدیجی کامران عربیله مرادین سوریجی واشکنی آت دیوکرك
آت کامکار مرادین استلیجی یعنی غالب مطلق وقهتادر کامل تمام معناسنه
عربیدر ناقص مقابلیدر کامو بر نوع کوکدر ترکیده غلط ایدوب کامی دره‌لر
کاموس صو صغری تعریب ایدوب جاموس درلر کاموز رازیانه کامور نی
شهوت وآرزو کامه اکسنی واکنیلرله یوورده اولشی ومراد معناسنه
وانمك آتی ویوخانه معناسنه ده کلور دیدیلر کامه بوددنان تمك نیه
طون وتازه سند وآسنده تویولی هوایچ نده وارایسه بیره توب قرق
کون کسنده فرشدروب دوندررلر اکا کامه درلر بر نوع طعامدر کامیاب
مراد بولیجی کامین اکی کوکه کاف عربیله معدن معناسنه وبرتبه کان
کاف عجمیله جماع معناسنه کانا ایله ولیمق کانا زخی یا سلقی نلد دبه کان
داده مثلدر کان کاه کوردك خانه کانور غله سیدی کانون کاف عربیله عربجه
دمردن یلخود بقردن دوزلمش اوجاق وکوهر ادجاقی وروم تاریخنده
ایکی ایك ادیدر کانون اول الملك قیشی آیی کانون ثانی ادرنه قیشی ایی و
ایك اولی وآغرادم کانی کاف عربیله معدنی یعنی معدنه منسوب دیکدر
کانی کاف عجمیله توحلعنده راضی وقابل ومستعملدر دیکدر کرك عورت
کرك اوغلان بعضلر عورتده مخصوصدر دیدیلر کاو کاف عربیله مصدر
معناسنه در یعنی بحث ایتمکدر وصیغه امر ووصف ترکیبی در وبهادر د
بهادر معناسنه محبوب العارفینده الف سز واقع اولمشدر یعنی کو کاو
کاف عجمیله صغر بوغ معناسنه عربجه کاواك ایچی مجوف نسنه وجوزك
قوزدآشمش نسنه کاواره عجمی کاهواره یعنی بشك وصغر یاشی کاوهی

صبان دره

صبان دمری کاوبان صغرتیج ردمریجی کاوبجك شبن خیار وتازه خیار وسبزه
وات کاو بحك مثلدر کاوچشم اوکوز کوزی دینه کلری چیکده کاودم جنك
کوشنده چالنن بوری درو کوجك زرنا کاودستی صغن کیکی کاو دوش صغر
سدیجی صاغیجی ظرف ودیابق که سددن انکله باغ جعتررلر کاورس صورت
دا روسی کاورنك فیونیدرونك اوکوزی آدیدر دکوزدیدر کاوروشد یابق
دکوکلك وکون بودق وسد صاغاجق ظرف کاوزبان صغردلی ددکلری
اوتدر کاورزان مثلدر کاورن صغن کیکی کاوش نمرود علیه ما یستحق کاو
شتك اوکندره کاو مبتش صو صغری کاوه جوف وتخذا کاوین معنی کابین
کاه کاف عربیله صحیح عربجه تبن معناسنه وکاستن لفظندن صیغه امر ووصف
ترکیبی در واسم مصدر دخی استعمال اولنور کاه کاف عجمیله منصب وتخت
ومسند وعجمی دمادیعنی کو بکو وقبو مجیلر بوطدبی واسم مکاندر تختگاه
وجولانگاه کبی واسم زمان واسم مکان کبی معناسنه دخی استعمال اولنور سحرگاه
وجاشتگاه وجاه ومنصب واکلك جقوری جاه زنخدان کبی کاهبان کاف
عربیله خرمن ددکیجید رکاه بن اکز واکز بری کاه بیکاه وقتلو وقت سز دیمکدر
کاه ربا کاف عربیله صمان قبوجیه دیمکدر الفنو دخی لغتدر بو عجك یسی بجو
ضمنی دردکز کنارنده اولورمنش دخی دکوه دوشرمش دکوصویی دوکد دوکمه
فتی لنوب محکم طاش کبی اولورمش وغلیظ اولدقجه فایده زیاده اولورمنش دیرلر
کاه ربای مثلدر کاهدان صمانلق کاه رین آدمك کوزینه بیل کنوردکی نوردر
کاهش کاستن لفظندن اسم در اکسلمش معناسنه ومصدر معناسنه دخی استعمال
اولنور هم لازم هم متعدی معناسنه استعمال اولنور یعنی هم اکسلمك وهم اکسلتمك
ایتمك معناسنه وابتدا غری یعنی بوم صندرکه کشینی اکسلدر کاهشکان صمان
اوغروسی وجلجلر بولیه درلر کوکده اغر بودربلدزلرجوقلعندن دردرلر کاند
صمان دکلمشدر اولسبیدن صمان اوغریسی درلر کاه کاه وقت وقت دیمکدر کاهکل

صمالی یالجق که دیوار صوارلر کاه کبی جامش قاطر وکوره طوار بیابان کاهل سست
کاهو مادول وصلجا کاهوار بستک ایچنده او غلنجق بلرلر کاهی قالجی و منجم
که زمانینده خیو دیر عربیدر جمعی کهنه کلور کایان کاف عجمیله جماعلر دیکید وشونک
پادشاهک اسمیدر که ضحاکک زماننده ایدی وصغر یخ معناسنه کابند حیثیم
یعنی کور کاید یعنی کان یعنی جماع کب کاف ادرمق واو کمک اسم مصدر در و
اوردک ایچ یانی وسورعجک کبا عود اغاجی وسیوندی کباب معروفدر یعنی دوره
بشمش ات در ترکیده سکلمه درلر کباید معروف اودیه دندر کتان یعنی قتان
اصلی فارسیدر صکره تعریب اولنمشدر کبنا حوای ناطف کبت بال ادوسی کبج
بوغازی شیشمش طوار دکوجولک اسک احمق و معجب یعنی کندی کورنمز کبد
دبهره ونصیب ویا نجد ولوز جیلرک بوز جیجک چنکلی بانک فتحه سیله در کبره
سیله دخی لغتدر واولولق معناسنه کبد لهم تنقال کبر کاف عربیله وبانک
فتحه سیله معروف اوتدر که سرکیله بورشیش ایدرلر ترکیده کاف عجمیله
استعمال ایدوب کبره درلر حرکات ثلثه ایله کبر کاف عجمیله وبانک سکونیله
اوده طپن کافر ومطلق کافر معناسنه دخی استعمال اولنور وچقال معناسنه
درکه جنک کوننده کیولر کبر عظیم بیوک وبیمز معناسنه کبست زهر وقرغه
دیدکی کبستو مثله کیش بانک سکونیله قیوتک ادکلی در کبک بانک سکونیله
کلکلک قوشی کبک دری کلکلک غایت کوزلندر لر ونادان معناسنه وماد ول
کبوتر کوکرجن کبو مادول کبوتر باز بر اقلیمدن بر اقلیمه مکتوب ایلتن کوکرجن
دروا وینابجی کوکرجن دیکیدر کبوتر بنا کوکجه کوکرجن کبود کوک رنک و
سورقوت اغاجی کبودر بر بو حالیدر صوده اولور نبابالقلر یرلر و بر درلو
اوردکدر کبوده سورقوت اغجی وشغیر اغجی کبوس اکز فالج و اعوج معناسنه
یعنی اغنق کبوک ناوق کومسی وکوک رنکلو بر قوشدر که کندو جنسندن
ادکلی اولماز غیری قوشلردن حاصل اولور کبوکه کابله هندی دیرلو بر

دارودر

دارودر کبود نام قالک کبودی کبود قتی کوک رنک کبوز یعنی کبوزی
کبنوره تنه لکلد وغضب ایله اولان سون کلیجی کبد مجمدکه انکله
حجامت ایدرلر بعضلر کاف ضمه سیله دردیلر کبی همیون کبینا آق
حلوا وبشمینه حلوا کبسه عربیدر کسوردن جمع اولوب بیل الحزنی
اربوزد تلری کوندرلر کبیلج براوندر صادجچکی اولوردکن
چچکی درلر کبیله مثله کت هند پادشاهلر ینک تختنه درلر وبال
آردوسی کتاده حوبه هند لغتیدر کتان عربیدر معروف نسنه در که
ترکیده دخی استعمال اولنور بودن بتی ایلک ایدوب بز طوقورلر کتخ یعنی
کتن کبت بال آردوسی کتوان یعنی قطران کتوه بتوه پاره پاره وبی تلخی
معناسنه وبو دکنلو ادیکه صنعجندر اولدکی دوه زیاده بیکی اولور
ترکیده کون درلر وستول معناسی مهملات سوزه درلر کلیتر دخی درلر
کاسه کرک کیستو استان وتخلب ددکلری اوندر انکله کیبی بورلر
صابوندر کتیجبان جادر مهتر لرینه درلر که انلر پادشاه جمنه سینی
قورولر وپادشاه خلقی دیمکدر کنتقال روسپی پاره یعنی زنباره وتخت
١٥٩ اوغلانه درلر وجماس کتحد که ایش اشلمیوب بطال یوریه کتعاله
مثله کتل طاغ ادیکی کتنو تجفلق که عربجه دغدغه دیرلر کتور تجل
توید قلری بیولسید کتوم کول قوشی وجناق تو شی درلر بر قوسدر کتو
آتک بو بنی الننده کی طمر در کج کرج بوز جیلو جنکلی که بوز کد کلری
وقتن بوزی انکله چکیلر وکژ معناسنه و معجب واحمق و یعنی بهره
کجاید محفه کجاوه مثله کجیو کی چچکی کجی کر مثله کجری هندستان
طعاملرینه بر طعامدر کجک آق توزلو یای و فیل باشنه اوردکلری
چنکل کچ کج یعنی خود مرد کجله سقعان ددکلری تونش کجول دقص
ایلدکی قولتوغن و دیرن اوینمق وسنوکه اوینی یعنی چوب دی

دد کلمه‌سی اوین بکجون کجم کددم قفتانلر که جنک کونلرده کیورلر جبه درلر و صطرنلده
بوکلمق و بلوه تویتی کجه قناره یعنی که قصاب دکانلرنده اتی اول بیخدم کر
کچینی انکه اوینی کخ اوغلنجقلر اوینی یعنی اوغلنجقلری قورقتمق ایچون
جوکبن صورتلر دوزرلر عربیجه اکا قاذوغ درلر کخ سیبی که ادنی و قره بوبا
کخ کخ اغلمق و اغلیجی کخدا ارشته که بهلوی لغتنده خانه معناسنده در
کدخدا او صاحبی دیمکدر شرح قانونده علامه ابدی که باللسان البهلوی
معناه البیت وخدا معناه الرب وکدخدا معناه رب البیت وقد یستعملو
یعنی لمدنی فی الامور والکد الحذ ایشده معرب منه کد تشدیدله عربیدر صیغه
مصدر در انجمک معناسنده که بغد دیلر یعنی انجند و نفسی دیمکدر که
مجسول و دبیجی کدانی کیک و بو بیوزف کدای مثل کدای و خانه زینی و
جارطاق کدابادجار دق اللتره یعنی اد که بانو اولو خاتون و اوده بویوق
ایدن خاتون و بودم و محترمه وجوق کابنکو عوام تحریف ایدوب کبونی
درلر و اول درد رکه نقاشلر انکله نقش برداخت ایدرلر که با یعنی
کدبانو کدر بو لمق صوو بولمق معناسنده غریبدر که لک اولدر مردرکه
نقاشلر انکله نقش پرداخت ایدرلر اما ادا ایلدا و یحق یعنی کونک صباحی
در محله‌ده کلسه کرک در انشاء الله تعالی کدک کاف اول عجمیدر ردالک
فتحه سیله در وکاف ثانی عربیدر که دقور وقبق عربیجه قرع معناسنده در
کدوخ حمام کدو دانه بر مرضدر که ادمک ایچنده جکی دلک کبی اقحه دسته
حاصل اولور ادمی هلاک ایلر کدو نیمه بر نوع شراب ظرفی در توکیده قبا
درلر و بایق قبق کدو ف کوتهین مثله کد اسم مکاندر میکده و اتشکده و نیکو
کبی و خانه زینی یعنی براوی و دلچک ددکلری بوغاز شیشی در و
انجک اوجی و مفتاحک دندانه لرینه و کلید بریده لرینه و کام یعنی دماغ
کدافزاد بس کنیزک یعنی جاریه اوغلو کدیور ایکنجی بزرک معناسنده

روزکار

٦٠

روزکار وکدخدای خانه اول لفظ کدیور روزکار معناسنده در ایکنجی لفظ
کدیور صاحب خانه معناسنده و اولو معناسنده ده کلور کدیه دبنجیلک کوکاف
عربیله و تخفیفله صاغر عربیجه اصم معناسنده در کوکاف عربیله و تشدیدله
مراد معناسنده و عربیجه حمام معناسنده استعمال اولنور و طاقت و فن کوکاف
عجمیله اوبور و کجیک و ادات شرطدر وکاه اولور اوتنده همزه کتورب کر
درلر اصلنده همزه در تخفیف ایچون همزه حذف ایدوب کر دیمشلردر و ادات
فاعلدر مثلا کوزه کر و کفش کر و آهنکر کبی کرا اوجو تخفیفله کرا تشدیدله
و تخفیفله یعنی حجام و فصاد کی اشنده طغق کی اکر حجامت ایدجی وقان الجی
کراغه اتجه فرعود جی درلر کراکه چلق قوشی و یونده قوشی اکر صو کناردنده
اولور دد رمز قوبر یعنی صالر کرمانیلر سبسالنک درلر و اصفهانیلر ایسنده
لب جوی درلر و عربلر صعوه درلر کران قراغ یعنی کنار کرانه مثله کرا دبا
مشهور دار و لودن بودار ودر کی ایدر صرمق و طولامق و صرشق کو اید اغز و نیغرت
لق توبته کر آید زنانک تشدیدیله ادکک آرو قوشی و بوبن بوران قوشی کربا
بلاد و کمنونه کوبابی پیشل کلی کوباسو مثله کرباسد مثله کوبجو اغر یعنی که
عربیجه کابوس درلر کوبش یلان کبی بر حیوان در اما ایقلری وار در قیصه
جق تیبی یورر و کی باسو دخی درلر وکر تکله کوبسنه کرتان صباح والخنام
کوتک قوقیق کی تلان اوره که ایکی کرته بیم نیند قفتان و برکنه دده بر
کوتبند او محلک اوی لغت شیرازدر کوجفی بیقوش جغندر کرخیو
بلوه تویته کرجوان برد لوم صنع تاجدر کرخ بر شهرک اسمیدر و مادی
وکوشک و بو فریق برلث اسمیدر کو وکاف عربیله کردن لفظندن صیغه
ماضی در ایلدی دیمکدر و بها در معناسنده کردا یعنی کردن یعنی بوین کوردا
کاف عجمیله دد توبجی و یعنی کردن یعنی بوبن کی داند اولدر که ترکیده کی
دند درلر بوددنی خلقه در کربان نقیب وجنت اجی وکوکالک یقه سی کوک

پسته بسته آواون طاغ انکی وصحرا وطاغ دره سی کوردکار بلدا قلتوب الدیجی
کسنی کرددن بوین کی دنا کباب دمری واو غلبجقلر جقرعی که بو رمنک ایچون اولدر
لرو ساز آکنتک بریمک اسیدر ویی لغج براو سیدر کوردنک زانو دیو اغرشنی
کوردن کسنی منکبی کوردن بند یعنی قلاوده معناسنه کوردنه یعنی کوردانه وکرده
بوون دد کلری کوردن قلبق کوردون فلک وعربه وچرق کودیده بلک کوز
قباغنک دوری کوزیان عرش وفلک کی زمان متلد وعرشک مخصوص اسیدر
شعر اقنده یادسالی معناسنه در کوزم باللته کوردن تاج مرصعدر که نجم یاناده
لری کبی لرلکی التون وجواهر اعرلقدن باشلر منحمل ایتوب باشلری اوزره
التون رنجیی ایلدامر دخی باشلرینه کیولر اول اغرلغی زنجیر چکی کورنلر باشلر
کتورر صنوبرلر وقلبق معناسنه دخی کلور ودرلو درلو نقشلر ایلدوکلمی بوره
وبالته کوزه بیوک جومق کاف عربیله در کوزه کاف عجمیله امرعی جانوره درکی
بلاون صغیفدر یعنی غایتده امرجی وصوبجی وخشمناک ادسلاون ننه کم
مارکوزنه شیرشرزه درلر کوسب کوربی ددکلری وتدرعربیسی کوفسی درلا ابن
غلطدر کی ستون قیان کوسم زعفران کوی شول قادرکه بغرکی ابرصحی
دوش وشفاف وطاغلدن دوشن ایدکلقره دخی استعمال اولنور وقرنی
بیری کوتمه نازشیوه وقنسی که کوز اوجیله بقمق وغمزه ایتمک کوفه زفت و
قبوجیلی کمه ادردقلری صوید دیرلر کولنه کوکدن ددکلری متهو جانور
در که هندستانده اولورمش التنده بر بوینوزی اولورمش بعضلر ایدرکولنه
بر قوشدر که نیلی کتوررمش وقزل معناسنه دخی کلور کرک سکونیله وکافلر
کرکدن معناسنه وچقال معناسنه دخی کلور کرکدن متلد ورنکباره بر طاغدر
ادیدر کرکی کاد کی لفظندن تخفیف اولنمشدر یعنی ایکی دورنجی وحق تعالی
نک اسماسندندر کوکا واو یون بجیک کرکن متلد کی کاه متلد کی کس معروف
قوشدر جوق ییشر بنجه ییل ییشر درلر هیج حیوان انجتمز بر تخیلردن دکلدر

دل لطفدن

از فتح کاف عربی و سکون را ایله کرکره زیرهری
[illegible]
[illegible]
[illegible]
سو ایله رنج دیرلر [illegible]
[illegible] العمده علی الراوی
کلچی

١٦٢

اول اجلدن جوق بیشر درلر حتی انک حقنده بو بیت مشهوردر بیت بشر کوکس
کم ازار اولد وغیجون طوغان طورمز دل ازار اولد وغیجون کرمیشم زعفران
وبربار ودر وقوس قوزح کی کمان قره بو بجه کمرکبن یعنی کرکن یعنی دیوز
کرم کاف عربیله ورانک سکونیله باغ واصمه چبوغی عربیدر کرم کاف
عربیله ورانک فتحه سیله ابالث واصلی ونسبی ولوا ولمقلق عربیدر کرم کاف
عجمیله ورانک سکونیله عربجه حار معناسنه مطلقا اسی دسنده کرما اسی یلده
زمانی هوااسی معناسنه کرمابه حمام کرماده متلد کرمابدان حمامجی کرماهی یابق
بالق کرفحانه ازبدزبرزبلی معناسنه کر مخبر جست وجابک کرمدانه نورد
بعزی درلر بو اعجذ بعثبنک اسمیدر کومش اسم مصادر فرنتی معناسنه وقرغز
لق کرمکاه اسی برواسی وقت کرمدن عربجه مجهول معناسنه یعنی مجلاید بجی
وابوجی معناسنه کرمه بربجق دانک ماجود ایکی دانک واول بیشمش واسی د
وآق اتمک کرموش بودربو کسکی درکومسیر هواسی غایت اسی ولکن بربعضلر
معتدل هوادر دیدیلر کی نااسک منتری در قبواس جنسدن در درلر کرناف
متلد وبوری که جلالر کرنب کلم شوکاسیی کی نج سودلوبرنج کی نخواغر بصمق کرنک
لسنکی جمع اولدیغی بره درلر لسته کم ترکیده درنک درلر کرند اکرنه لفظندن
تخفیف اولنمشدر اکرچه کلسه وبوحه معناسنه کرد قوق دیش ودوکلمش
دیش ولحی مادول کروداره متلد کروان بعزتلق قوینی ونوی نونتی وبوبه
بکوز قوشدر کردنه بودر بودکندر دوده بر کرورز عشرت وشادی وجاه
کام وکرون کردکو نام خدای تعالی مثل کرکو کردنامه بوله کوندرلن مکتوب
کوردکات هندی درلر براوندرد نوق اشمش ودر کلمش دیش کرودید یابرق
ادی که تازه سیدرسرکه ایله توزشی ایدرلر کبره کبی کوه باس وکف رانک بخیهلد
درکوه رانک تشدیله نادعنکبود یعنی اد رجل آجی ودولت واصول ونوبت
معناسنه برکره ایکی کره درلر عربیلر کره دان جویلک یعنی سبزی دو
کلمنی

برکوه تن بعضلر اوده مجکدر دیدیلر کوه ناک بورت وزرباکه جایلر کوی ولک وددیم
داولور لفندر وکجبک کاف عجمیله درکوی کاف عربیله صاغرلق کوی کرفتی
صاغر کوبا ریواس جنسندن در کوب حنظل واولوزلق کرلیش کلر کوی کاف عربیله
وزاء عجمیله اکوزی وبلغون اغاجی کوی کاف عجمیله وزاء عربیله ارشون وچیل و
اوف وبای کوی وکوزیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی درکوزا رحو صلهٔ مرغ
یعنی قوشق قورسغی کز تلخ یعنی آجی واحول یعنی شاشی وکه لفظیله ادلفظنده
مرکبدر اندن تخفیف اولنمشدر کوز کاف عجمیله وزاء عجمیله صاغر وکل
ایکی فز لفظندن تعجیم اولنمشدر وادرشون وبلغون اغجی کوز ان اصرغان کوبز ن
لفظندن صیغهٔ مبالغهٔ فاعلدر زیاده اصرجی کزاینده یعنی کزاوده یعنی محمد
ومحاد که آنده بوکلدرلو ایجیندادم کیروب اوتورر کزازاد اوده طوغمش قول
دفراوش کزاغند چوق بنیقلو یورغان وجغال وصواش یعنی جنك کز اکند
متلک کز انکبین بصره بالی بعضلر لبی بالی دیدیلر وطبع معناسنده وارکک که
دشمنك ضدیدر وزندن صکره الف حذف اولنمق دخی جایزدر کزاوه یعنی
کزابه کزای کویدن لفظندن وصف ترکیبی در مصدر مصدر معناسنده کز
بادر یواس جنسندندر کزنی بصره بالی وبرادندر اشنون جنسندندر کزبا
معناسنده وصولو بال کز جشم احول یعنی شاشی کز دم عقرب کوزهوج یعنی
کسر کوزدشتی بیابان هوجی کز رنک آق رنکدر که قزلغه مایل اوله کوزندکیده
صرهسی کوزغ دیدکلری داردر کوف قطران بعضلر بوغمغی وسیاه کحنده
دیدیلر بو روایت درست دکلدر کوزلک صویا دیدکلری بحقدر وقلم تراش
معناسنده دخی استعمال اولنور کوزنم زاء عجمیله حوصله وصولر کنارنده بتن
سبزه کوزنم وقرامق معنیسنه کوزنمازک الغون اغاجی کز ماز و منلاه کوزنیان لیلی
بو کلمش کوزمز اکرنی بحر فی الفاظ اتباعندر کوزن تلج مرصع کوزن کوباجو
دن برنوعدر کز نبو بصره بالی کزنکو منلاه کوزنده اصرغان ادی که معروف ادنده

بهجا

و گچکی دیدکلری قوشدر که بوك قوشدر کزنه قید قزلغجی کزند قوغی قوشی
کزدان براوتدر ترنج رایحه سنده بکزر رایحه سی کزدا الغن اغجی کزونی بادردو
که طام اوستی در وطباغلر هکسی وقمندن اوکزه سرکه دن چقاد بوطاشکل
بعضلر مهره بانو اعیندندر دیدیلر کوید باش خراج فقه ایله دخی لغتدر کوزین منلاه
واصرغان کوزنی فردوس قزار کی تغ یعنی کزیز یعنی قاجمق کسانه ادمیانه
کست یعنی سست وکلم کست جرکین وقبیح کمسنه وبر کوهردرکه رنکی کوکدر
قزلدمایلدر کسنی یعنی کاسنی یعنی کاسنی لفظندن تخفیف اولنمشدر کسنی تلخ
کسینك چچکی وتره قوق دیدکلری اوتدر کسیل اورملك کسی برکمند کش
کاف عربیله کشیدن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در آب کش وباد
کش کبی وتلتق وپهلو ونازشیوه وشادان ونازان بعضلر بواوج لغت کاف
عجمیله دردیدیلر کشتان چکلور وکشیدن لفظندن امردر کشان کشان چکه
چکه دیمکدر کشان بوکشان منلاه کشانه چجوه ومیشی اوی کشادنزد اکنجی یعنی جعبجی
کشنا کشتی اسم مصدردر کشیدن لفظندن چکمک معناسنه کشت یعنی زشت
وسور وابلك کبی براوتدر بره دو شنور وصرمشور رنکی قزلی رقدر کشت کاف ١٦٤
عجمیله سیران معناسنه دکشتن لفظندن صیغهٔ ماضی در کشتنه محکم کشتی کاف
عربیله کمی عربجه سفینه وفلك معناسنه ولغت پهلویده زنار معناسنه کشتی
بان کمجی کشتی کز کمی دوزیجی کشتیکاه طورلجق لیمان معناسنه وکمی الك کشتو
ردف بور کوز اکلمك عربجه لقوه دیرلر کشتج اواجق سنلر وبودرلو ادقدر
کشتال کدی وغیر تیز باشیدر عربجه فلیتانه لرکته انك ابس با بنذ کبو
کشتیش کشیدن لفظندن اسم مصدردر چکیش دیمك وچکلمش معناسنه و
مصدر معناسنه دخی استعمال اولنور وبدن صقری یعنی آواره سی کشفاه
بنق بوف کشف منلاه وتبلو بغه کشنك یعنی کشی که بوغزندن ایدرلرو
جلاء هلر جنبری که دوقود قالری بوئی انجکله کورلرو سقسغان کشکاب

اریه صوبی که بشوریب خسته لره ویرلر و یردرلونبشدر کشکفت یعنی
کشکفت کشکک معروف آشدر ترکیده دخی شایعدر استعمال اولنور کشکینه اریه
دن و دارینی ورحکیدن اندکلری اتمک کسکینه مثلا کشمش جکوک کسر اوزم
و زرد الو کشنیج خوش خوزجه بو تحدر معد وفذر توکیده کافک کسره سیله
استعمال اولنور وقتی اواق معنی سنه کستجیر برالدرکه قتی یاوی جکنلر
اغرطاشلری زنجیلره بوکیدرلر دخی بر محکم تخته نک دلوکندن زنجیرلک
اوجی بکچوررلر دخی یاوی جکرکیی برالنک ایابینی اول تخته یه طیار دخی بر
الیله اول زنجیری جکوب دایما بوبله ادمان ایدرلر کستی یعنی جهان
یعنی جوق نسنه لر عربجه کثیر معناسنده و باش قلی اکثریا جوقلقده استعمال
اولنور یاش قلنده ولشکریه استعمال اولنور وتکد یعنی بجناک ادلکی کتنک
یعنی قنق بیتق کبی دلیغدرکه خرما ایبندن اولور جله هلر استعمال ایدرلر
کشته بورجق کشتی مثلا کشته کدا و طوار بلنده جول اوزرینه طوکا یوب
بغلدقلری ایپ دفوکان واوزادیه جکلمش جزی وخط کشتی قوکلک
کبی بصق اورلمش ایپ کشیده جکلمش یعنی سوبلک یوزلو وهر نسنه که
سوبه اوله کشیده عقل دلی حیران کصته عربیدر خبرد و معناسنده یعنی
طوکز کلان بوجکی کعبه بیت الله درشرفها الله عربیدر کعبده لعبدتری
واولیون اوی کعف صیغه مصدردر منع معناسنده نکم کفته درلر یعنی
انی منع ایلدی دیمکدر وال اباسی کفت تخفیفله فارسیدر کوبوک که عربجه
دنبددرلر کفا محنت وشدت کفت چتلمق وکفتی لفظندن صیغه
ماضی در مصدر معناسنده دخی استعمال اولنور کفتار مثلا کفتار سرتلاه
دیدکلری مشهور جانوربرجیلردندر مقبره اولوبی جقادر عربجه ضبع
درلر کفتی صوبجی کا تشبیه ایدرلر کفتر جی اسابتلر لعنتره کبوتی معناسنده
درکفته چتلمش کفجا لیز یعنی کفکیر واینت بالغی کفچه لیز مثلا دایت بالغی

دیجه

١٦٢

دونجیجه بالغی و بونبوغ صغی یعنی صوغلجان کفجلیزک مثلا کفجه ترکیده
بکجه معناسنده وفستق کفجول کوبجک کفک کبک کفتش بشمق کفشکر باشق
معجی بهدرلر کفتک کبک کفتیس بهم وقلاوی وفرشون قارشق که کلندر ودرلر
وباشمق معناسنده وسد کوبکی کفتولک اسکی برلک کفک کبک یعنی کف کفکیز شوکا
نک کوبکی الجق دیکلی کفجه درکفل عربیدر ایکی اوجا اراسی وصغری کفلیز
یعنی کفجه کفن عربیدر اولویه صارلر اول بزه درلر کفنه خوبس کسمکی ومطلقا
نباتاتک بغوتی وجوزر وغی کفیل جتلمش کفیده مثلا کلک کوندز یکبر بجی
کل معروفدر بر علتدر ترکیده مستعملدر عربیدر اقرع درلر یعنی باشنده صاچی
اولمیه هم علته اطلاق اولنور هم معلوله کلاب کلوه که اوسننده ایلک صارلر
واول صادلی ایلکه دخی دیسور کلابه مثلا کلابه سنک صبان طاتی کلاویسه
کوزلرک بیوییب الاجه لعسی درحالت اتن لدن اولدوغی کبی بیوک والاجه دیکدن
اکثر یاکوزک صفتیدر کوزلری کلابیه اولدیدرلر اصلنده کلابیه ایدی
تخفیف اولنمشدر کلات شهردن طشره اوله درلر وده اوزنده اولان قلعه یه
درلر کوک شی اولسون وکوک خوابدا اولسون وطاغ باشی وطاغ باشنده اولان یولر
وبازارلو کوپدر وشول بنالره درلرکه سرایکبی دایره اوله وقزل طاشنده درلر
کلاته مثلا واوجاق معناسنده ومیخانه جی دیدر کلاجود صغرق قویلجق طبوق
وطابو صغری یعنی مجتبده بر بند جوت ابجودا ابجد کلری صغرق کلاجیه
سقشغان کلاوخ دلبند برکه کلاز کف و یابی کلاز یعنی کلاجیه کلاسنک
صبان طاتی کلاسه برکه معناسنده یوللرده صولر کلوب حوض اولان برلره بکه
برکه درلر اکثر کعبه یولنده اولور کلاش یعنی کلاز وبیقوش واوکه خودس
وبکجی وصابجی کلاه شکره مثلا کلاغ قوزغون کلاغ بینه الاه قرغه کلاغچه
سقشغان وفرغه جک دیک کلاوف یعنی کلابه کلاه کل رنک لر اغشری و
طعاملر اغشرف که سرکیله وبالله ایدرلر کلاول علجی لق واناسی واوغلی اولمبن

کسیه دیرلر و دیه که اسم عامدر کوك ادم دیه یعنی وکوك طاغ دیه یعنی جمله عالمه سینه
اطلاق اولنور کلاوون قپان ویوم ری بیوك کلاون یبسه یعنی کوز کوکلنالق
بولنق اولوب بو یومسی درجماع وقتنده اولور کلاونی بیوکرك کلاوه ایلك
کلوف کلاوه بمعنی کلاوبه هم نفس الته دیرلر هم صادلیق ایلکه دیرلر
بکلاوه تن کرب درمرجد معناسنده معنای اول اوزرینه اکثر معنای
ثانی اوزرینه ابیات صادران کسه در کلبه تره هرزه سوز کلتوجید قجقلق
کلتدا واولمق دن قلاون جانور وهر نسنه که کنده وجسندن بیغرا اولان یعنی
چوق بیناتی اولد معیار رجالیره قویر یعنی کسان اشکدر دیو تصحیح المشی کلتد
چوب بر قرشی اوزونی بلجود دخی زیاده اعجدر کلج بالان و کمره سیدی کلج
کاف عجمیله شکی معناسنده در کلجید سقسخانه در کلجکاد کل باشلو کلنج
اوشق دید کلری اغاج یعنی درکه طبیلری قنتده معروفدر کلنج اعضاده اولان
کیر بایس کلخوجید غلغله ودغدغه عرجید یعنی قجقلمق در کلنگره کف کلفت
قونتی بورنی کلفججغد که یوزده واعضاده اولان شیشدر کلغنك شول
یوزدرکه اولق ایجنده صو طوکار کلفتنك مثله کلفهشنك مثله کلاك خام
قاوین والحول معناسنده کلاك مثله کلکلاونج بر معجوندر معده اغرسنده وسدك
طوتمالسنده مفیددر کلیس اوغلنجقلر بر لعبی کلکوداسکی سبو که کلم معروفدر
ترکیده دخی مستعملدر کلند باغبان چپاسی وکلنك کلندره ومرد قوی وشو کتلو
وجابك ومعنی بیلیل کلنده اولنك کلنك بمعنی کلند یعنی چپا کلو بغز کاف
عجمیله درکلوبند بوغمق که عورتلر بوینند طقارلر کلو فروآمدکی یعنی بوغزه
اینق نازلدر یعنی کلوته یوزی کب که مشبك ترکب درلر ایلرو زمانده اولور
وباشد صوقولان صورقوج کلوج تنوز دو هولده دوشق انمك وکر بایی معناسنده
کلوشد زخم کلوند بر یردن بر یره کوتدردکلری کتیالجی وغیری تحفه
قسملدن هرند وارایسه بعضلر دیدیلر کلوندنر لرایکد واویله کلوندبر

کدو

١٦٤

کدر بو تجید اوزون خیاردر که بچق ارشون مقداری اولور کلوکبز کلکره
وبغز صوتجی دیهکیدر کلد کاف عجمیله درا تالایمك تخفیفله وتشدیدله دخی
جایزدر سوری معناسنده مطلقا کوك قیون سوریسی کوك آت سوریسی و
کوك صغر سوریسی اولسون وبغز معناسنده کلد کاف عربیله وتشدیدله
ایلد باشی وقفا ودیه واید رلر که چین ولایتنده بر آدم باشنده دیرلر اول
اقلیم پادشاهنك شراب خانه سیدر واول دیارده ند کلو باشی بیوك
کسنه وار ایسه جمله سنی اوزملری انك ایچنده هنوز صولمرذی روایت
اولنور که اول کلد عوج بن عنوقك کلهسیدر کلیده طاغلشی کشی و
مطلقا طاغلشی وپریشان اولمش نسنه کلیسا کافرلر عبادتخانه سیدر
وربح ورحمت معناسنده کلیسیا مثله کلیك احول یعنی کالك اکثر کوزی
صقیفی درصاجنده دخی اطلاق اولنور کلیله قرغه کلیم کوشش بر جانوردر
تولقلری غایتده بیوکدر کم اکسك واذی وغرین ومحزون کما منلتی سمارده غ
معناسنده ومادول کماس بتوبردق که تولنقده کتوردلر بر بانی یقی رق
اولور کماشنی بودر بو منعیدر هنددن کلور کمال تماملق نقصانك ضدیدر
عربیدر کماه طوار اغلی کمان یای وقوس بورجی کمان آسمان قوس قوزح
کمان رستم مثله کمان نیام مثله کمان سام مثله کمانجه اقلق کمان دار
یای طوتجیدر وقربانکه بلکده یای طوراجق ظرفدر کمان کهره مثله کمان
مهره مثله کمانه منقب بایی واقلق وکادین وبر قادیجی واو عوزن یعنی کادریکه
ایچنده صو اقار کماه بر حصاردر عجم قرینده وچینه یقین بر معظم شهردر کمتو
اکسکوك کمترك ازجق اکسك دیمك کمترین بر قومك اکسکی اولان کمتوبنه
مثله کمر توشق وکوپری پل معناسنده وطاغدن بوالمغنی قیا کمر اطوار آغلی
وجیاد طاق کمرشاد توشفجی دطوتهکه یا بوجه وکمره طقادلر کمره سرکین
کست بمعنی جمست که بر طاشدر اسمیدر وبو قدحدر باب جیمده ذکر اولنمشدر

کجلی یتوره که درویشلر الرینده بغلرلر کمند اولیا بید رکه اوجنده تلاچیق ویو
برادمی ایچون حیوانی بیابانده طوتمق استه سلر اول ایچی اطارلر اول حیوانی
بوینینه قلاوب یکجی انکله طوتر لر کمه برکه کچی اکسلن الذ ویبی وبنا اندن بریبات
درکه عربچه کمات درلر کمی نیدان فاوق وهاوروزن کیبی بسو یعنی کی لنوب
بسنده کوزنمك وصرحیه برمق کینکاه بسو یزی کیبی که مثلا کمیند اکسکلو
کنا فتی لوق ورنجت کناج دانشق کنار قراك وحالت وصلتدن کنا یتدر
فلان فلانی کناره ایتدی درلر کناره مثلا کنار کیی جنبر کنارك کولوجد اغلق
وحاکم مملکت ومرزبان وباج دار وعسس کنار انك ودامن معناسنده و
حزما صلقمسنك دبی وصلقم چوبی وکنار یعنی قراك کنار غتاب ابرشیم کنار
دکرمن جادر کنام یرنجی جانور یتاغی کی اغج کانی دسره کنج باد آور وعلم موسقی
پرده لرندندر وبردفینه یه درلر که رحمتنا الدکیره واولجو نینه درکه اسکمکلا
الذکوری کنب کنذراوقی کنت بال قوانی ویال آدوییی وکنذر کنتوره
دیلنو اشنان دیمکدر اولور کنج کاف عربیله دیمك وخرطم واباغك کوجی
بومعنی که کسلمش اوله کنج کاف عجمیله خزینه درکنجور خزینه دار وخزینه
معناسنه دیمی کلور کنجباد موسقی دن پرده اسمیدر کنجه عجمه برسنه لك
اسمیدر وحرجین یعنی هکتنه والت جلدسی شنبه اسلن کنجنده ککلا
کنه کاف عربیله وکنه رکوف والت تناسل یعنی دکر کمال زاده درکه کنه
شهر درکه سمرقند در ترکیب علم اولق ایله مضاف الیه تقدیم اولنمشدر سمرقند
جاربه نك اسمیدر که معموره مذکوره اول جاریه ایچون بنیاد اولنمشدر
ابن خلکان تاریخنده بویله بیان ایتمشدر یعنی که کنه لادخی فرق ایتمشدر
کنه کاف عجمیله مردار یخو واول فوقی بسنده یه دخی اطلاق اولنور یعنی
صفد وموصوفد وعارضد ومعروضنه دخی اطلاقی جایزدر کنه امثلا
وفیلسوف ودانا وفالجی کنه اب یوصفی بغلمتی صوکه ایجنده چیلی اولوب

بیجلیز کنه اموینه مردار بوی یعنی ادل بوی که انا سندن بیله طوغمش اوله کنزانه
کندنه اوجی کنه خانه تبق وکجره سبد کنه اشی بیدین یومرده وبیدین دیرلر
بزاویندر کنه اور کاف عربیله مرد سپاهی کنه روین ضرب وزخملو بر وسنك کوخ
معناسنه یعنی طاشلو یرکه بپشته بپشنده ویول بللو ربید کنه ك یعنی خندق کندم
بغدای کندم دراز انحکل یعنی قلیجی او زدن بغدای کندمك فرح دلی کندم
کون بغدای الکو کنه مه یغدق وسکل که عربجه توتول درلر کنده مه مثلا
کندنا کندنه که بوستانلرده اولور صرمشق کبی اچیدر کند وبال قوانی وجیا
کندور غلة توبجی صواغمی بویك سبد کندوری مثلا وآذار درکه سفر
اوزرینه قورلر وکندرك ددکلری بوك سفره وبیلمش کبی کندز اطلس و
والاه عجوخ کند ورك کندولد غلة سبدی کندوالد تو دارد ویوم قرب
ارکنه دخانه بایق وکجوله سبد وتوانلو کندوش یعنی کندورش وکونلك
وصامر کنده کاف عربیله خندق وقوبنی بسند وصوبندی کنده کاف
عجمیله قرق وقوجد وبوم معناسنه کلور مجازا کنده جاع اغج طولبی
کنده خاید دبه وخاید سن وسیدی مرده کنده روی بیشکی که بهانه برکی
اوکلی بنده طوتی لرکنده کار اوعده وفرمه ایتی ننکم جنجی صایلرن اوبرلر
قنوس کاری ایتلره دخی کنده کاری درلر کنده کی اغج الاجه بیجی کندد
موی مردار بوی که قوشلر یوریلریزه اولور که مرده دن بیله چهر کنده
کنده هیزم سور غدا اودون که بعضی یرلرده اولور طاغلن سورلر لرکا
سورتدرلر کنی بونك فتحه سیله وسکونیله دخی لغتدر وصلقم چوبی
کنار معناسنه کانان لفظندن تخفیف اولنمشدر یعنی حزما صلقمی دبی
کنز اخود رودرلر براونده روحکیمدر وعالم وفیلسوف وزابینده دال
ایله دخی لغتدر روایتدر اما حق بودرکه زادر کنشتو جهان وخام
یعنی کنتقال اوغلینی اوین ودوستی کوزلینی وطغان که اوین کورنجا

بولین اکا کنقالاک درلو کنقاله عبید رحمانی معناسنه یعنی برنک بیتنده
وبطال اوله ویران کبیجی کنعان یعقوب پیغمبر علیه السلام ولدی یعنی مملکتی
اسمیدر بعضلر شهر اسمیدر دیدیلر کنک کاف عربیله و سکون نونله ترکستانده
بر بوتخانه‌نک اسمیدر بو روایت اولنمشدر نوجی نیته دروبر بها اوینده درلرو
کوز بیتت معناسنه وکری یعنی جبال کنک درخوست ضحاک ماردیک ایدر
که شمدیکی زمانده بیت المقدس درلر کنکاب برشربتدر وادیه صونیده دخی درلر
کنکاج دانشق کنکو بودکنلو اوتدر تازه ایکی قلین صوب بتور ایکی درلو
اولور بودرلو سنه اشنه کنلری درلر ادم بمز کاف اول عربیله کاف ثانی عجمیله
کنکر ان چود دردر که بغدادده بکر کنکر زده کنکر صفری کنکو دیو کنند
جبا وجتال بل کنده بوبحافدر که انکله طاشی قوبادرلر وقزلر کنو معنا
کندر کنود ان کندر تخمی کنود انه مثلا وشهدانه کنوز صوا غنی بوک علاسیدر
وادیه یعذای قوپاجق بیوک کوب کنونی سمروا غلجی کبی عوض یعنی که حوف
تفیدر کینی قرواتی وجاریه کینزک مثلا کنیسه جهودلو کلیساسی جوبود
که مطلقا کلیسا در عربیدر جمعی کنایس کاور کو کاف عربیله بهادر کاو لفظی
تحقیق اولنمشدر وبزرک ومحتشم وطاقت وبوی قد معناسنه کو کاف
عجمیله چقور کوانشی اوجاق که انده اتشی بیادکو اجو کوما بیلر لغتنده صابحی
معناسنه کواجه مثلا کوج دزد پیاده یعنی یایق اوغری کوتاون شول ایلدر
که انکله اراد میلر ایب اکرلر وقصاب بعزی کوجه ایبالک کوخک نفز بمه
اوزم صلقمتک برباغی که اکا جکلکی درلر کودن عقلی اکسک دیمکدر زند
که تزکیده سغملار عاقلک ضدیدر ویاشلی شتر یادکیدر که اراو مغده بیه
بوندن استعاره ایدوب کج فهملو کمسنه لره کودن درلر وبر بیوک قوشک
اسمیدر کوک رنک اولور و صوکنارنده اولور دیدیلر غالبا صقد قوشیدر یاتو
توشیدر کوز کاف عجمیله و واوک وراءنک سکونیله مجوسی کافر یعنی اوده

طپان

طپان کاور بودر ومطلقا کافر کبر معناسنه کوز بینی ادبرق وبر چقور یردر که کوره
شنبل صوبی بونر قازدی یعنی بردر کوره هاء ملفوظه ایله درکه هاء اصلیدر
زیرا شمس فخری بنک استشهادی بو ابیاتک قافیه لرندن معلوم اولمشدر که
ذکر اولنمشدر بیت خسرو ملک شیخ ابو اسحق عظم الله فی العلاء قدره • انکه
باشد بر جلالت او • اطلس چرخ زیره ونده • همه یاد اتش باد او لمعان حالی
از انتقام • باد افره باد باقی همیشه تا باشد • کوه دریا وکی دره کوره کوری
طیله وسینکلکله کمک کوز قور کوجهره قوبرقلیه لدر کی کوزد طکوزان
بوجکی دتوردی کوزن صغی کیکی ودلبند برکه کوزکانی سختیان کورز
هر نلاک قمر علالتدن عبارتدر بتعریب ایدوب جوز هر درلر کوز ید عینی کوزد
یعنی طکوزان تور دی کوزنیه توزحلوا کهوست کاف عربیله حنظل که تر حیه
زغد ددیکی درلر غایتده اجیدر وابت حناری ددکلری کوستو مثلا کوست
کاف عجمیله بان باشی آسیب معناسنه کوکبه یعنی طنطنه وخدم حشم
عبیدر کول نادان واسب کاهل وارتقه سندلیبی اورمغده قومبین طوارده دریسی
فالاک کورک کوکان خصصی ددکلری دارو درطبیبلر قتنده معروفدر کوم صولر
کنارنده بتن سبوره کوتجی عزیز وشریف عظیم القدر معناسنه کوتره اون جواله
کونی اولچلن وشنک کو بتو مثلا کوهر تعریب جوهر درلر جوهر کل شیء ما
خلقت علیه جبلتدر یعنی هر شیئک جوهری شول نسنه درکه جبلتی انکلا اوزره
خلق اولنمشدر وصرافلرک اصطلاحنده کوهر قیمتی طاشلر درلر وحکما یعنی
فلاسفه یانلرنده قایم اولمشدرلر وکاف ضمه سیله دخی لغتدر کوهر اکینه
بیروزه وصر جدی طاشی که کوکجه کوهر تاب ابجد ترالک که عورتلر کیرلالتنده
کیدکلری قفتانک رنکی کوربیور وپر مقنعه درلر که اوزرنده التون ایله
اشلنمش اولور ودلبند معناسنه کوهرتاد مثلا کوهری اسب کرم یعنی اصلی
ایواولان آت کوبرستوره یعنی چوراق یرکه انده اوت بتمز ورزکار دخی درلر

معناسنه کویر روزکار واولجك وشنك بمعنی کونیز کونیش بانق که ایکلاه سوددن
وبغوددن بانغ جقه رلر کونیشت قونك ودوه‌نك بم بدیکیندن صکره کونیشی درکه
کاف عربیله وهاء ملفوظه ایله کاه لفظندن تخفیف اولنمشدر صماندر که کاف
عجمیله وهاء ملفوظه ایله یعنی هاء اصلیه‌له کاه لفظندن تخفیف اولنمشدر
اسم زمان واسم مکان کلور معناسنه وتخت وقبو مجیلر بوطه سی کهمنه اولورکیشی
وسلطانك مالی جمع ایدن کسینه درلر وخزینه دار معناسنه کهبو صرجه برق
کهبکله ایله ونادان کهبج الج بمعنی دیویرم بمعنی دخی درلر وجانك دکلری بمشدر
که طاغلرده اولور کهربا صمان قپان طاتی برانغان بسی درکه دکره دوشر دوکه
دوکه محکم طاتی اولور چوق خاصه سی اولورانل صاتیه دکز دوکه دوکه
غلیظ اولور وغلیظ اولدقجه فایده سی قوتده اولور زیاده کاه ربا لفظندن
تخفیف اولنمشدر کهکل صمانلو صوا بالچی کهکل قرغل قوجه وسکه سز الجه عربیله
کهکاه قرو عورت وسکه سز الجه کهربز بمعنی کادیز کهکشان عربجه مجره
درلر بو کیده صمان اوغروسی وحاجیلر یولی درلر اوراده یلدزلر چوق قلغندن
آق بلوط پاره لری کبی کورینور کاه کشان لفظندن تخفیف اولنمشدر کهمنه
دهقان کهنو کره بشکله اوغلنجقلر بیلولرکهیانانا ابوه کلی دیکلری اوندر که
طبیلو فتنه ده فاو اینادیکله معروفدر وعود الصلیب دخی درلر کهیج طاغ
ادکی وتوجه بمعنی که کاف عربیله اولوبك واولو سلطان کاننه کبو اندن
اخذ اولنمشدر نته کم کیخسرو وکیقباد وخسروبك وقبادبك دیرك اولور
اما عربیده طاغ معناسنه درکه غضاده یقرلر مثلا اوایدرلر اخی الدتواء لکی
وزماندن سوال اولور نجی معناسنه وبعضلر شعرلرده وزن ضرورتندن
اولوری کیا پادشاه مملکتدر وایش کوج وعناصر اربعه ومملکتی دشمندن
قورتریجی پادشاه دیکدر هر زمان معناسنه وبمعنی ابلیس کیان جمعی کبی در و
عجم پادشاهلرینه کیقباددن فیلقوسه کلنجه کیان درلر وعرب خیمه سنه

درلر کبلهبان خیمه قوریجی یه درلر وکیان طبایع اربعه معناسنه کلور وایتدیلر
علمه که طبیعی اولا اوسناددن ابتدن حکمت اسمیدر کیانا مثلا کیان برجبن تو شرر
کیبومار دول ونادان معناسنه کیپوس بمعنی کبوت یعنی اکری اغاج کیج احمق که کندی
اوکوب مدح ایدر کیجال طتلو حکر دك وآرپ کیس کابن وکرپابی کیفی کبی طوتق کیفا
فنجلق ورنج کیفر یعزت صاحبنك طعری کیفر بر مرلغنه بدل وعوض ومطلقا
عوض معناسنه دخی استعمال اولنور کیفره مثلا کیکج صوکردمه یی کیکج مثلا کیفه
اوج کیمخت عربیدر صغری کیقباد اولو پادشاه دیمکدر دیرکه اولو سلطانه دیرلر
وکیقباد ومطلقا پادشاهه دیرلر خسرو کبی کبك بره که آدمه وحیوانه دشر انجیده
وکورنیجی کیکاوس بر اولو پادشاهك اسمیدر کبکی صوکرده سی کبك واشنه بر
اونه کبن نرج ابجنه درلر کیوان زحل یلدزی وفلك زحلمه دخی درلر کیوس اکرف
واکوف اغج کیوس معناسنه کیوتی عربیدر مثلا زبوك ومرد بمعنی کیتش ونام مروت
کبلهن بالنخل ودیه واوردلر بو مرضدر بوتور وشیش در آدمره وحیوانه اولور
کیوزاد بر اولو طاغدر طاشلری جمله توتیادر کوینده رسك قلاوی اولور کیوزر مرغ
آبی یعنی اوردك کیومرث بر اولو پادشاهدر بعضلر قولنجه آدم علیه السلام اما ارباب
تواریخ اتفاقله شول پادشاهدر که اول آیین پادشاهی بی اول اعتمدر ومعانی
دخی درلر که اول آدم بیغمبر علیه السلامدر کیهانا مثل کیان کیهاك بوجه کیهان
مثلا وجهان معناسنه وپادشاهلردیك واکنجی دهقان معناسنه کیهیج بوبدم دی
دکلری عشرد کیهیج مثلا الكاف المكسورة کیا سبزندی وعود هندی که معتبر اغجدر
الف مقصوره ایله سبزندی معناسنه در والف ممدوده ایله عود معناسنه
دربو لغت عربیدر بعضلر استعاره ایدوب اغنلر درکب لاف بمعنی کب واغرلره ایچ یانی
کتابه بر نوع نقشك اسمیدر دیوارلرده وغیرلرده ایدرلر کتبه بونه که دایره
ابلك صهرلر کبج ایرو ایرو معناسنه درکبر اولو لمق عربیدر کیبکج معناسنه
کنب سرکشته ومدهوش یعنی عقلی کیتمش کمت که نرا معناسنه در کتف یغرن

غبیلدر بر قاج وجهله جائزدر یعنی فتحه سیله وتانک کسره سیله جائزدر وکافک
کسره سیله وتانک سکونیله دخی جائزدر کج دیمک کجکج اغلیجی کج کج اغلیانی
کراکیمه دیمک در ولجرت معناسنه که ترکیده دخی استعمال اولنور کراز یعنی
رفتار کمر آتی مکارف کرام اولور جو مثلو معناسنه وعزت وحرمت کی آنی مثله
کرانجان بدبخت واغرسز کران کوشی قولاغی اغرلغی صاغرلقدن عبارتدر کرنه
کران درلر صاغر قولاق معناسنه کرانه کوه بیوک طاغ کی اغماید اغر بهالو واولو اصلو
کرایدعی کاهد کرای کرایدن لفظندن امردر ووصف ترکیبی در ومیل معناسنه
واستمک معناسنه کرانیده اکسیجی کرباس قفتانلق بزدر ومطلقا بزدر کرباسو کلر
بحضلکی بیدر دیدیلر کربو مثله کوبه یعنی کوده کرباسه بیوک کلر وبینیق بزی
کرته باندق اوتی ودوده دکبی کرج دلم قاون وقربوز دلمی وفواره کبی کرجه
نقاکرد بالکاف الفارسی ذکری بوالق کبی ودایره وچوره وجمع اولمق معناسنه
کرداب جولکدر که دکزده صو بوریلور متصل دونی کبی ودغرایجی ایرق جیمر و
اکثرلک معناسنه کی دادکاف عربیله اینی کوج وصنعت معناسنه کرد اکر دجیب
جوره وطوالبی کی دانه او غلنجقلر جقرنجی کی دیاد قصرغه کرد بال مثله کرد
باتی دکوی بصدق کربالینی مثله کی دکادخدای تعالی کرد کان بالکاف الفارسی
وقیل الاولی عربیة والثانیة فارسیة جوزدخی درکه غلط لیدوب قوزدرلر
کرده کون کوردستانده بربرک اسمیدر ملحدلری چوق اولورمش کرده نیج
آنجیلی اوسنک تحی در وطوله مق وچوره المق کرخابی دولکی لرک النلرندر
کرده بردن دخی درلر کرده معروف بو فقد جق اغکدر کرناو زاغ شغی واکالکر
هرندواریسه کرد دوی جنک قورکی رمان عربی اسماند دیدیلر کوسند برجق
کرتی یعنی کرشمه تجذق الملم کرشمه ناز وشیوه وکوز اوجیله بقمق وغمزه اتمك
وکافک فتحه سیله دخی لغتدر باب مفتوحده ذکری کجمشدر فتحه افصحدر
قنادلر
کرمت کناه وجوم درکه انکله کیتی انکلو مصدر معناسنه دخی استعمال اولنور

کرفتار

کرفتار دوتیق کرفته دم ضیق النفس مرضی کرم کاف عربیله ورانک سکونیله
قوردجغز مطلقا کرک ایکی قوردی اولسون کرک غیری قورد اولسون کرمان
جمع کرمدر ومشهور بر مملکت اسمیدر ایو دمری اولور یعنی جوهردار بوله
اولور اکا نسبت ایدوب کرمانی درلر کرم بیله کوکل قوردی که ایلك ایدرلر کرم کی
مثله کرش یوشق وبقه قوارهسی وغضبناک معناسنه کروکانی مجمیله دتو و
اوچ کدا وچبنیلر کرو کان مثله ودتو قوبجی کمسه کروند اغزده چقن اوچوق
ودمرکی کرویده انایجی مومین معناسنه کروه بند ودکم واورجلی اکی کره تی
سمکلی بوجلن واورجل آکی کرکی دونم که قرن ادم بره درلر کوباکن کرسیتی
لفظندن صیغه مبالغه در زیاده اغلجی معناسنه وقدان وقربان معنیسنه
کرباس استانه ودیوان خانه کوسب نقده واویوزلی کربیان نفقه کی بی اسم مصدر
دخی استعمال اولنور محمد ونحمتی وصیغه امر ووصف ترکیبی در وبتر باشته و
قاجقون وچوی باشته کریزگاه بجق یر ومقصد معناسنه کویج یعنی کریز و
ابواق اولمق معناسنه در کربودم کربوان مثل کربهان کو بوند یعنی کروند
یعنی دمرکی واغزده چقان اوچوق کربوند طاغ کرسنج وچقن بول ویوقشی واغبل
وبقه معناسنه کرید کرسیتن لفظندن اسم مصدردر اغلمه واغلیش کریبت یعنی
جوبه یعنی غلاج کریز وزیر وزیرالک کسب یعنی کب یعنی کلف کسسته یعنی کیسه
کسن بولغت مرکبه در حرف تعلیل ایله ضمیر غائبدن بوراده کاف یازلدیغی یاالکوز
برده ها ایله یازیلوردی لاحق نستن لاحق اولیجق ها حذف اولنور یعنی
اول کسته دکوزکو یعنی آینه وکلمه منع ورددر که قوشلرد ایدرلر کستاورز
ایکنجی کشت ایکی وبوش یکده کشتاورز مثل کشتاورز کشت بر کشت قزل ایلك
کبی براونده بره دوشور سیور قرقیش بربینه کیر کستاب بعمورده اکلن اکی
کشت زار اکنلك کشتکار دیره اکلمش اکی کستکیجی کوووت عربیسی سرید در
فارسیده بحت دخی درلر کستکاستی بلون آوازی کستها بر مملکت ادیدر

كشمش چكوردكسز اوزم كشمیر بر مملكت آدیدر وبر پادشاهك اسمیدر ونره
یعنی معنا جنیده كشته امرود والما قوروسی كشنیز چوبا نك هر قسمیدر كنج
دخی دیرلر كشتی لیف یعنی دده كشواد بر پهلوانك اسمیدر كشور مملكت واقلیم
معناسنه كفت معنی كتف یعنی یغرین بولغنه تا یله فانك تقدیمی وتاخیری
جایزدر وكوچوك چولك معناسنه كفل ومعنی بره عربیدر كل بالچق كلاوب
جمع كلب دره عربیدر كلج احمق ومتحیر وباطن معناسنه كلاه سنك صیان
طاشی كلازم چولحت عربیدر كلاون بروك ودب كلونه اشن دان یعنی اوجاقن
كلشنك صوق بالچق كلچه بلدرجین كل خوزدی تیاش طبراغی كل سرخ آینه
طبراغی كلس سادوج یعنی بوزه كه خرزمده دیرلر وبوملكرج ولجی عربیدر كل
تنج اوزلو بالچق كلشو كسمك كلك كاف عربیله اصلده نی معناسنه لكن
استعاره ایدوب یازیجق قلم دردیلر كلكو العون سبر كه سی واسكی
سبر كه كلكوی كویلر ومحلهلر ایچنده او كلن بالچق كلدبرده زنان كاف
عربیله وتشدیدله ماله كلد بند شكا یتجی كلهون كسكلو بر كلید مفتاح دوری
كلید دان كلید قوانی كلید دانه مثله كلیم حوقه وصوف كلیم پوش عرطیننا
ددكلری دار ددرقاه ده دخی دیرلر كم كسر كاف عربیله كه معناسنه دركیده
مقام توصیف ده ومقام تعلیل ده استعمال اولنور فرس دلنده لفظام كیدر
توفیقی وتعلیلی ایله مرالفظنك میمندن نده كم ترا لفظنك تا سیله مركبدر
كما معنی معتا كمجا معروف قماشدر تركیده كاف فتحه سیله استعمال اولنور
كین تورکین ادكجی وجنك ایدیجی كنا ز خرما صلقمنك دبی كند بن صقسغان
كنقال چماشی یعنی زیاده كنك فرموده كوزاده غلاون ومخنث او غلاون كنده
مصطكی صافرق كه كسر كاف عربیله وهاء اصلیله بكجی معناسنه كه كاف
عربیله وهاء علامتله كه غیر ملفوظدر برقاچ معنایه كلور تعلیل ایچون
ده بكلمه بر كلمیه ربط ایچون اولور وكم دبكدر عربیده من معناسنده واسم

دخی استعمال اولنور كهبد سمسار داول كهبه دركه مال سلطانی جمع ایدوب
توتنیده اصمرلر كهتر كوچوك كهترین كچی كی كهین مثله وصرجدبومق كهسیان
ابو كلیی دلی كیا كاف عربیله مرزبان وچار طبایع وسبوندی وابنی كوچ كیا
كاف عجمیله اوت نبات معناسنه كیاه لفظندن تخفیفا ولنمشدر كیا ضی آهسته
آهسته ایش ایشلمك معبار چما لیده ایدر بر كمسنه اكمك ایچون سوبلین طلو
سوز كیاذ كاهل وكاهلك كیاد ویادمه ایدیجی دوقورقوبیم معناسنه كیارنك
چوق یاشی كیاذار اولمق یری كیاان چار طبایع كیا معناسنه وكه لفظندن جمعی
دروایدرلر كه علمی طبعی بی اوستادن اول استعاع ایدن كمسنه نك اسمیدر
كیانا مثله كیاه توری اوت كیاه شتی كون دكبی كه دوه انی زیاده بركیانند
كلوردیمكدر كیب سر كذشته وبیچیدن معناسنه كیبا شیروان كیبو
مادول واسكی توش ونادان كیبه محجه یعنی چماست ایده جك آلت
یعنی نشتره بچامت ایده جك بو یدر دیو تصحیح ایلمش در كیت جیهان كیتی
بو جهان یعنی دنیا وكیتی ارای معناسنه كلور كیتی ارای بر كلدركه چوقلق یر
نوع اولور شهر بصره جانبنده چوق اولور وچوق زمان بیو اقلری دركلمز و
قورودقدن صكره قماشی واسباب اراسنده قورلر غایت خوش قوقولو المر
مسنك وعنبر كبی در وطلم ادا دخی دیرلر كیج جو دبنی كبیج معناسنه مفتوحه ده
ذكر اولنمشدر احمق وكجرك اشنك وبوغاری شیشمش طوار كنج چوكی صورت
كدانكله وغلبحقلر قورقودر كیو كاف عربیله ذكر معناسنه كیر آور ذكری بیوك
كسه كینو كاف عجمیله كرفتن لفظنك صیغه امر ووصف تركیبی در كیو اصیغه
مبالغه در زیاده طوتیجی دیمكدر وطوتمق معناسنه كیر كسره مجهوله ایله
كورك معناسنه یعنی دمور جیلرك كوركی كیو اكیو دوتیجی وقت كیرمان ذكری
بیوك كسه كیرودار اورمق وطوتمق كیر جام اعلى كیست مكدر كیستان
باغده اولزم صیجق منكنه وباغ چقرلجق یا یق كیستان اشكنجه كیستو حنظل

۱۶۹

کیسو صلاح بلوکی کیسند مثاله وصرچن یعنی ایلمکك هنوز اکدن جقی بومغدر لر
کیسوبند سلاح باغی کیسه معروف یعنی اقجه وفلوری قویجق نسنه که بر کیسه
ده مستعملدر کیسه بریان کیسی عربیده طرآ دمعناسنه کیشت بوغرده قارشغی
سل کیشی معناسنه وتیر وتیرکش کیشن کسنك وقورشون کیغ کودزن افن
ادیك قوروجیق کیمز ابراخیلرك طغرجقی بوظرف وپشیمان معناسنه و
طام بوالتی دجزا وعوض ومکافات کدیر آمزاینی مقابله سنده اوله کیکیج
کوردمه وامرغن دکی تیحی کبکز مثاله وشول نسنه درکه غریجه جی جودرلر
کبکین مثاله کیل بوطایفه جمعی کیلان کلور جمیعی اقلیمه علم کبی اولمشدر نسبتلری
کیلی وکیلانی کلور تعریب ایدوب جیلی وجیلانی درلر کیلانی شی طجبی یعنی ارد
یعنی اون کیلاون بهادرلر جمعی ومنبعی وبرشهر وبرطاغدر عجمده وایرلی
اونی سرخس درلر معروفدر کیکلو کنك بوزك وطهارت ایده جك برکه صولر و
بیکادلی یاننده ایدرلر کیلاد اوجاك درکه ادیه وبعضی اوجرلر کیهت صغری
کیمه شوخ کونش وشوخ چشم وقزل کوزده یکز تجی ات کیمیا عقلا وشیئ جهاد
کین کاف فارسیله ادات نسبت در غمکین کبی کین کاف عربیله چشم ددنمگان
طوتوق کینند ور کینلو کینه خواه مثاله کینه کاه صواننی یرك کینه کده مثاله
کیو کاف عربیله اولوبك کیو کاف عجمیله بهادر معناسنه وماد ول کیودر
اواجق قوردجقلر در صو ایچنده اولور کیوه بنبق ایلکندن اوریر بر نوع بیتق
در عجم دیارنده اولور کیده هاء اصلیله قورواوت ومصطکی صاقزی کیاه کرد
لفظندن تخفیف اولنمشدر کیهان یعنی جهان نظیر وخوار معناسنه کیهه بو
لن عبثی کیته مصطکی صاقزی کیوکلیك ددکلری قوتثی در وآصد کیتدان سراج
وبعضی نسخه ده سراج واقع اولمشدر بکمر السین کیید حجامت بری الکاف
المضمومه کب اوردك ایج یانی کبادجکز اغزیسی عربیده کبر بر کیسی درکه
جنك کونده کیورلر کباده صغر سورسی عربیدر کبد بالتخفیف ایلك پاره سی

کیده

کیده بالتشدید محجمه یعنی حجامت ایده جك آلت کیت آق حلوا کت کلیجه کمالک
فصد جی کوتاه معناسنه کتوال قلعه قپوجیسی کتبه حجامت شیشه سی کج
کیك درسی کجا قنده دیمکدر یعنی قنده کیدرسك کجاتی تیرو لی سل کجت طفاد
طاقی وکچی کجلول رقص ایدرکی مقعدین اوینامق کجد برجقوردرکه اوغلنجو
لر ایچنده تون قوبرلر دخی اینادلر کچ هوج که اوغلنجقلری قوربوردرلر ونوعجبه
دخی درلر زشت صورتدر وبکوتجی کداز کداشتن لفظندن صیغه امر ووصف
ترکیبی درو سعار دورنتك واو تلق واسم مصدر دخی استعمال اولنور وکجك
معناسنه کداران ادیجیلر وضر تجیلر کداز غصه وکراختی لفظندن صیغه
امر ووصف ترکیبی در کداش دویانمر ضی کدا دبول قفتان واسکی کیسی کدر
درت ابا قلوجبوا ناتك اغزیسی عطشه جاد یا یان معناسنه کدام قنقی دیمك
کدامین مثاله وقنقسی کدا بتق کوبك بوروسی کذر یعنی کذار کذر نامه باده
معاف نامه سی مکتوب جواز دخی درلر کذر شی ظلمدن ایکلك وتشنیع کرده
طمق کام معناسنه وکلید قواتك یوسی وکجول کلید بوسینه درلر وقپو طرنی
ومفتاح دندانه سی وکو تکلیك یعنی دنجك که بوغرده اولور برشید المجکده
اولور وکاه اولور اوله درکه بتوك توتمق که دوه درلر ووربه دخی درلر
وکاذور توقمغی کدینه مثاله واو کیحتاسی وسیر ایلجی معناسنه کرار دکك
طکورو کلنك وبیوك بیل بر نوع حواننذر اکثرا اوغلاون طغرکی عورتلرده
١٧١ اولور ونوع اغزی طرلجق بر داقدر مسافرلو کیور برعامه تخریب ایدوب کز
درلر ونان اده صالمق وبوك معناسنه وبراغج درکه انکله صغر وقیون سوررلر
جوبان وصغر تیج کلیبی ودیوار یاری وراشك تشدیدیله دخی جایزدر کزاش
یعنی خوامان کراس مصحف وبعضلر مصحفلدن برجزؤدر دیدیلر ودفتر
معناسنه کراسه مثاله کراك صوجیله تخی ددکلری قوشجغز واول قوشدر که
صولر کنارنده قوبرغی صالوکوماتیلر کاسیسا لنك درلر واصفهانیلر اینه

لب جوی دریا وترکیده بوند قوشی دیرلر کیاه مانند معناسنه کویا بانك ضمیله
الداغ وکسر سیله دخی جایزدر رو دکی طار معناسنه کوردی کی بن زیرلنه ودنا
وقونلو وطار لعزه نظیری اولمین کسنی کو بش کوته کلد وکردنه که افتاب
بوست دیرلر کویه کاف عجمیله چنك یعنی کدی کو بد دشتی وشق ددکلری
حیواندر که قیمتلو کورکی اولور ابوسی عجمدن کلور دربندی دیرلر کو تك
بلك ویکتایی نکله قفتاندر و بو دکندر که اشتر غاردیرلر وده غایتده سوز
وجوق یوکوته نکله قفتان کورد معروف طایفه در و بهادر وقوی معناسنه
کورد کاف عجمیله بهادر وقوی کورد آب اعلام رجالدندر کورد کار بوش بوکی
کوده بکو وسورلکی کو کان جمعدر کوز دموز چوماق کاف عجمیله دیرکوزنی
ظلمدن انجلمك ونشیخ معناسنه کوزه یعنی کوزو ذکر کو ستون قیان جلیجی
رانك سکونیله وسینك فتحه سیله وعکسیله لغتدر دبوبان ایلدی کوسف
دوات لقاسی و بیتق وجفت معناسنه وجبقی وقتنده عورتلر طوتدقلری
بز کوسنه آج یعنی قرنی اجقتی عربیده جایع معناسنه کوسنکی آجلق کویه
ترکیده اسکمله دیرلر ادرزینه بوکینه اوتورر و بوك کوده دخی دیرلر تخت معناسنه
وعرشك المنده یعنی فلکك اسمیدر عربیدر کوف قره صاقز کورك توردونب
معناسنه کو کان جمعیدر ولایتك اسمیدر کی کم زعفران وزرده جوبه دکلر
ادویه در کوم غم وغصه کاف عجمیله درکومه اول یتشی عنی که ترقنده
دیرلرکوچ بوخ معناسنه وسد لو بوخ وجوك اوته سوتی معناسنه وبیل
لمق طغان دا عدجد کوخ خانه طغان واعجد کو بخلیجك کلمته وکله کوند
یعنی کلنك یعنی ظرند کوروز شادی طرب کوروز مثله کو وه بلاک ضرب معناسنه
کوره هد یومق وبوولمق وکچی قوشی وکله معناسنه کوره قوللق وقودوق کوه
عربیدر طوب وطرق و یعنی احمق کو بجه چجوه کو بی کو یحیق لفظندن صیغه
امر ووصف ترکیبی درکو بخ مثله کو یشی قصه جق بلادن کوار کاف عربیله وزا

عجميله

عجمیله واخره راء مهمله ایله قورصق که حوصله معناسنه در یعنی قوش قورصقی
کوازکه از دن لفظندن یلحورکذا زیدن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی درکه ازن
بوریه بورمق کواف تعریب ایدوب جزاف دیرلر فولابند و بیهوده ولاف کوفه مثله
کوایش صرمشق وکرایدن لفظندن اسم مصدردر زبان ایدیشی دیمك اولور کوزه:
پهلوان کورد مثله کوزنده بره که آدمی برا صردیکی معناسنه کوزاین نقصان ایرشدرن
کوزخ خصیه واوشق ددکلری اوتدر کوف قیرو یاخود سیاه کو کوده دکمه کوزم
قومق وکوکم وبرسیوه درکه حوضلر کناردنده اولور کوند ضرر وزیان وریخ
کوزود طکوزله ن بوحکی کوزبت خراج وخزیه معناسنه یاخود جزیه لفظی
بوندن تعریب اولنه کوید مثله واول نسنه درکه متغلب اولنلر علجی لرا رزیه
تورلو یعنی صالغن کوید اورندی وخراج دکیدن لفظندن صیغه ماضی در
کویچاره معناسنه وبکلو کستی کی بوه بد معناسنه کوبی اورندی وصیغه
امر ووصف ترکیبی درکوزینه مثله ویونوق وچکچ کس فرج زن کست جرکی
وکلم کستاخ بی تکلف معناسنه یعنی ایسنده جوأت ایده واو تمایی وادبسز
معناسنه کستر دخی دوشنجك نسنه ودوشك کستج زنار کسته کوسنه
معناسنده کستهم بو مشهور پهلوانك اسمیدر کستی یعنی کستج کسیل کسیخدن
لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در کسرور زنباره وشادی وصیرامق کسلو
کوجلد بوکی کسیل ادرمك وکوندرمك کسنده ازدك یعنی طلب کش ضم
کاف عربیله پهلو وبغل واخلاط اربعه مثله قانه کش سرخ دیرلر وصفرایه
کش زرد وبلغمه کش سفید وسودایه کش سیاه دیرلر وهر بو علت ادککنه
دیرلر وکشتی لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبی در کشاده آجق کشادنامه
منشوردر یعنی برات شاهی کشاده دست الحی اجون جومرد معناسنه
کشایش اسم مصدردر آجش واجقلق معناسنه کست کاف عربیله مشت
قاینده سنده صیغه ماضی در مصدر مقامنده دخی استعمال اولنور باید کشک

کبی کاه اولور تا حذف اولنور کمش درلر و بکوروبان و عجمی بینت کستره یان ریتره سی
کستی کوروشی طوتوق کستیکاه کورش یری کستیکین کورشجی کیفی خرما دکل خرما کشفت
لفظ ماضیدر پریشان ایتدی دیمك کشفته اسم مفعولدر پریشان اولمش کشکو فه
عصفور یعنی سرچه کستن هر نسنه نك ادکلی و طبع معناسنه ونکه وعجمی آبنوسی
کسنبو نکه کسنبز مثلاه کستیر مثلاه کشنده آچقلق کشتی برچق ونکه کفتار سوز کلاوجی
وسوبلك کفتان جکمی که واکا بکنر بر کوجرك قوش کفت وکوی سوز وساو دکلا
کفجك بیجك که ابریصد و غند درلر کفجولك مثلاه کفتر ایجك قیو عی فلوسنه معناسنه
کفرزه کلید کف اوکنه قوشی وکوزسز کفته خرمن کسمکی و نباتاتك بعضلری کفنه
دکلك که بعذای دیبندن چقر کل معروف چچکدر ومطلقا چچکه کل درلر کلاب
کل صوبی کلاوبدان کل صوبی قابی کلاه تاه اواق کوی کلاه که دیبی که قیش کونلرینك
قاتیسیدر وبالای پیشانی یعنی النك اوست یانی کلاهك باشی اورتوسی دیبه
کلاله کاکل ودو کلمنی سلج بعضلر بر جمهدر دیلر و دسته کلاوه برك و تا قینه
ومطلقا باشه کیجك نسنه کلاوه تتری کلاوه امیرانه دیمکدر کلاوه ذر التون
اسکف کلاوه قاضی بر نسنه درکه عربجه دینه درلر کلبانك اوان کلبنی کل اغاجی
وکلك دینه بشقه بر دلجغز جقار اکا دیرلر و بردیب چچك کلبند عطار دکاننده
قیرجنی وکجورلك حجره والاجق و بر نقش کوردك اوی و بوجق کلی پدر زمان بر
قولجه چچکه رجا یلرده بتر کلنته قوبرغی کیسك اسك کلج شکن وجبین معناسنه
کلخان حمامك اودینا جق یری کلخنی مثلاه کلبا شکر معروف نسنه در کلبغسکر
درلر کلخن تاب کلبنجی کل درخت کل سرشك معناسنه کل دورنك بر نوع کلدر
کل رعنا وکل فخیده وفکرکه عورتلر قرنجه سیدر وبرکلزار که کللرو جمله لیحلمتی وله
وکلکونه معناسنه کلزار کلك کلستان کلی چوق بر ییر استان اصل ومنبع معناسنه در
کلشن مثلاه وعشونکاه معناسنه کل سوری کل زرد باشد در عجم بعضلر ایدر که کامد یلر
که غایتده تر و نازك اوله وایدرلر که سوریك اسمیدر کلی غایت نازك وخوشبو اوله

کلکونه

کلکونه فکر قرنجه که عورتلر یوزلرینه سوررلر کلف برچچکدر کلاه بکزر کلکونه مثلاه
وکلرنك دیمکدر کلکون مثلاه وال رنك وحمره بر دیرنك اتی در و بیچوق طور زده
کلکشت غایت ایو تفرج وچچك تفرجی واختام تفرجی وازجق تفرجه درلر وشیرازه
بر برك دیدر کل کورستان کوبل ددکلری چچك کلنك طوند کلنك طاش
قزاجق قزمه کلنار انار چچکی وکراس عشی کلنکبین کلاه بتورلر بر مشهور نسنه
در کل منج نبو لرده ونیجره لرده قالولی وبعض مخلی در کلوته تور ترکیب و
کلاه هدن بر نوعدر و سورعوجکه باشه صوقادلر کلوخ بر کمسه یه کوز ایتمك
وبر نوع اتمکدر کلیجه دخی درلر وکف وکلی کلوخ کسك کلوب قنبیج کلوشته زحم
کلوك بورچق کلوکیر بوغاز طوبوجی یعنی کلرده کلول کاف فارسیله بورجك و
ایلك یومغی و یوالق کلوله بدرك کلاه اصلیله تقیه کله کاف عجمی و تشدید لام
ایله ابابیل قوشی کله شرغان مثلاه کله کاف عجمی وهاء علامتله بدرك مثل کلوله
کم نابدید کماشتن کماج بو غوجه اتمکی و بکج معناسنه کمار صیغه امر ووصف ترکیبی
کماشتندن کمار اغیل کمر مثلاه کماس اغج کلید و بعضی برداق که قولتقده کتورلر
کسف معناسنه کماسه کمش کماشتی بو عنجه کماشته حواله کمان طن ترکیبده صانو
درلر کمانه بیر قازجی کراه ادغون کمیت طورو آت کمین تخیس وسده کمردان
مثانه کمیزه طوری آت و بو بخه ایجنده بتن اوت ویلدیسی قوبریغی قره آت
کمین طورو آت وپسو کین مقعد دیر معناسنه وصیغه امر ووصف ترکیبی کنار کاف
عربیله سدره یمشی وکنار اغاجی کناسه حالك معناسنه کنباغ ناد برشم ومطلقا
نارکوکل قوردی کنام بر نجی حابور لرك ایلرف ودور اغی واوتلق وقوشی در نکی کنان
ساوراء النهر لغتنده کهنه معناسنه وایدرك دیمکدر سیر کنان سیر ایدرك
کناه بره تقریب ایدوب جناه دیدیلر کنب کند و براوت کنبدانه کندر عجمی کند
قیه کنکوره دیمك دا یشتمك وغلیه کنتال کوتاه یعنی وضد کنج کاف عربیله بوجق
کوشه معناسنه ودار صوقق کنج کاف فارسیله کوکسی ایجروا ردقدی حقورکه

کمنار کراس ونار حمله لیحه

175

کوزدیلو کوزنیت وکشت معناسنه کنجا کاف عربیله صغنجق یردو اولجان مکان در
کنجبار علم موسیقیده بر پرده نك آدیدر کنجاره کسبیه کنجال مثال و بالغ تورتوبی
کنجال ده مثله وهر سنه نك که صفوت یاغی الوب تقلنده کنجاره دیرلر کنجد
سوسم کنجده انزروت دیدکلری بش اودیدر کنج شنج نقض حفره وزیر زمین
کنجشك سرچه عصفور معناسنه داول دکلو ولان فوشنجه زلوه دیرلر کنجلیج
خودمرد معناسنه کنجد غزار و هکیدر کاف عربیله کنجه کاف عجمیله ایلی وکیکی
شنجمش اشك وغزار و هکیده کنجیده عجمی کنجید یعنی سوسم عربجه سمسم دیرلر و صفتی
کنجینه کیله و خونته کنج کنز معناسنه کنجه چونکه که کسمز اوله و استغاره
طریقیله کودن طبع اولنلره دیرلر و دنسا قلرك اللرینه و ایاقلرینه اوردقلری
انجینه کنده دانا و فیلسوف کنده آور بهادر و صواش کورمش کیشیه و نفتر
ومتکبر ولاف زن کنده ای فالجی کنده ر کنداك کنده ر مثاله کنده ردی دستار
یعنی بیتکیر کنده روج قوان کنده ر در مثاله کنده ر اسکی قلعه کهن در لفظندن
مخففدر کنده و قوانق کنده ر قنده ر دیدکلری اوت اغودر طبیبلر بیلور و موسمولده
ودالك فتحی وضمی دخی جایزدر کندسه مثاله کند شی کاله که جلاه هلر بنیق
آنده قرنصکره ایدیلر دخی عورتلر اکثردرلر وسفسنجان کندش بج اول انجده
که جلاه هلر انکله کله ایدرلر عربجه ملقه درلر کندش لاش مثاله کندوار
پهلوان کنده والده فرت و محکم اوغلان کنده زجو المر یعنی بند ذکنده
مثاله کنده کاف عربیله او مجه وکلبه دو تسا قلرك اللرینه اورلر و اصطبل
وطعان کمدسی وشامدسی وطوغانك کنده سی که اياغنه باغلد کنده کاف
فارسیله زوالدئ خمیر و اوزدك بشمیخی کادسی وشول فنود که صیادلر
صقلنور کنده بچ طلب صرحق وطوارطو لاجی کنش جهودلر کلیساسی و این
معناسنده اصلده اسم مصدر در ایلیش دیمکدر زیرا هر امر مجردك اخر نده شین
لاحق اولسه مصدر اولور دانش بنش کبی و خو و عادت دیرا مز استلو کنشت

کلیسا

کلیسا کنشتو جغان دیدکلری اوتدر کنك دلسوز وصوکو نکو عامه دلنره کاف
عربیله در اما قصحا فتنده کاف عجمیله در کنکاله قارت ارکنکانج دالتق کنکره
اوکنکی کاف عربی صکره عجمی کاف فارسی دیلکجی و بیقوشی وا وکنو وطنق و اصولسز
وصنده رمه کنکوان اوکه قوشتی بعضی نسخه ده چودر دیو تصحیح اولنمش کنکره
بزنکه یاد و اوزرنده بیار حصار ادلکی دیرلر و شرفه معناسنه کی فکان حضرت
حق جل و علا یه استعمال ایدرلر کنده لکی چتل بل کنو وکون کبی نسنه در طبقه
طبقه اولور هر طبقه سنه جبو اتدن بر نسنه قورلر بعضلر اکا کنده وله دیرلر و
بعضلر برد قجیلر و بدرید یلر کنو ز مثاله کنون شمدی و اوش معناسنه اکنون
لفظندن مخففدر کنده کاف عجمیله هاء اصلیله کناه لفظندن مخففدر کنهان بر
بکجیرلك انچ بیوا قلری صاقی اغاجندر کنز کهنا مثاله کنیب بند وغل معناسنه کیر
جونیچی وکاهل معناسنه کو کاف عربی وضم صریح و ترقیقله قتی دیمکدر کو ضمه نك
تخفیفله در مرکبدر ادلفظندن ومحله معناسنه کو کاف فارسینك اماله سبله طوب
در چوکانله چلرلر و هر نسنه که طوب کبی اوله اطلاق ولنور وصیغه امر و وصف
ترکیبی کفتن لفظندن سخن کودیرلر کوی مثاله کوی کاف عربیله معروف و محله و اشلك
معناسنه دخی کلور کوی یا دیرلر کوا کاف فارسیله طانق شاهد معناسنه کواه
لفظندن مخففدر کوآب کلجك کوار کوا ایدن لفظندن صیغه امر و وصف ترکیبی
مثاله خوش کوار دیرلر و سید که عینی توزلر قوصره معناسنه کواره مثاله وصالمه
صغیر و یاشی خرما سیدی و روفدان بر طه و هاضم طعام و قواره کوارنده مثاله
وکلید کوارش هاضم طعام تعریب ایدوب جوارش دیرلر کوارش مثاله کوادشت
کوارش معناسنه کواره دان چوبان کوره بیان مثاله کوار طعنه و ملامت کواز
صغر تماج اغلجی که انکله صغیر سوریرلر اوجی اکزیدر و توش قورسغی کواتنك
قاشله الف ادا سنده دکونی سلاح قورمی و برجم کوازه رفدان بر طه کوازه مثاله
وچوب دسته و عربیله دخی جایزدر و بیخره یعنی طعنه اور مق کواش اوجق چوق

لركوالك قويرق صالنى توشن كوال يعنى جوال وساذان بالعى كاف عجميله دركوالكاف
عربيله جوه واندخ تن معناسنه كواشره ايكلر وغلامن كواه شاهد وطانق
كواهى طانقلق كوانى مثلا كوب ضد مرتجله ابريق دنولسنه برداق وضد نك
امالدسيله لفظندن صيغه لر دوصف توكى كوباسورى هركله معناسنه كوبا
مثلا كوبالكوز كران كوبالكاف عربيله بابوجى بعض نسخه ده بابوجى واقع
اولمش كوبازه اوركح كوبجى اولوكتى عزتن معناسنه كوبل بلبل بعضلر باذباد
نك بالدرند دخى ديرلر بعضلر كوكند درلر ديدى كوپل پاپاديد جكى وصوفيلر
جنى كويله مثلا وقفل وكور بنيت كوبستانه جاره كويد دبالك وبايق
كويه حجاملر شيشه سى كوبين باغ دكانى وباغ اوجكى وبانجيلرك حصيردن
اورلمش سوره لكى وكادوزلرتو مچنى كوت كوبوترم وديه جك دكون يعنى دير
كوتاه قصد كوتلان دوه جى ايكى وقصاب بغرغى وحصارلرى كوتد مثلا كوتاه
لفظندن مخففدر كوتوال دردار وايش ادى كوجامى واكى توشى دجى تليق
توشى وجيق توشى وخوارزم سلد پادشاه ديمكدر ورحلت معناسنه كوجال
الات خانه كاجال معناسنه كوجيلوج بيادملرندن برصنفدر كوجك
كوجك خرد معناسنه وعلم موسيقيده بربرده دركوجك بالا وقصد يولجى كوجه
سوقق وبازار وعين كوج ودوكمه ايلكى كوخ بكرنجى وقمشدن قيوسن او
كوخك اورم نقر يدسى كوزاب بمعنى دوشاب معناسنه دربونقل اولندى
كود يعنى كويد وبربان آيته كه التنده دانه بوغ بيترلر تقريب ايدوب جوزاب
درلر كوزبان خطب اغاجى يعنى دوه حاودينك اوستنده اغجدر وادر كچلو
ايروزالك حوكتيله وسكوبيله جابن دركوزجان مثلا كورزيشق استادى
كوزره اواجق اوردك كه عجوف ديرلر كوزك اوغلانه كوزن تفمق كوزه برسنه
دركه عربجه اكا قربوس درلر وكويه دخى درلر يعنى برمفتاحدركه اوجى كرى
اولمه كودبان بيوك بجلجح وبيوك توقمق كوزين مثلا كوزينه مثلا كوزكاف

کیلد

عربيله كوزسز كاف عجميله بيوك مقبره وعشرت ونشاط اكتى بودركه بو معنى
ده احرنيد پالكوزب كوزى همى كنند درلر وقلاه ن ديه كلرى جانور دروجانى
وبخيلى معناسنه كوزاب تعريب ايدوب سراب ديرلر تركجه الغم صلقم درلر
مشغول نسبنه دركه بازكوللرنده صحراده صوبكه كورينور اما صودكلدر همان بر نسنه
دركوران عسكر جمع اولديعنى برنده مقدار ايسه اكادر كرجمعى كوردركلور
كورك بإوروك طاوق كوروك جاهل وبى معرفت وكودن كوزنى اوكى
كاف عجميدر كاف ثانى عربيدر مقبره قازيجى ديمكدر كوركندم صغر منلرى
ديلكلرى دانه جكلر دركوركياه ابرق اوتى كورموش كوزسز كسته بلك
كورنده صوغان كورده بازارده بيوك كوى كوره ذينى تحت كه سيلوب ادراكنك
باسنه يعنى شغول فنى بودركه سيل صوبى قازمش اوله كوره اوجاق معناسنه
كوره خى قلاه ن ديه كلرى جانوردر كوره ماست كوره مز ديه كلرى سدركه
بعورت قارشقدر كورى كورلك وبخيللق وعشرت ونشاد ايله يوردمكه
كوزكاف عجميله وزاى عربيله نوزدركه كوردكان معناسنه كوزنكخار فندق
كوزهم كاف وزاى عجميله مقعددن كجفن بيل وودكمه واپالك كوز زاى عجميله
جام اغاجى وسخنى معناسنه وشول مفتاحدركه اوجى اكرى اوله ومعنى خفته
يعنى اويومش وجام اغجى وشخره واوصورق كوزه مثلا كوزهر يعنى جوزهر
يعنى نوبوقله بلادركوزجهر مثلا كوزجهره مثلا دبتق وبويخى ادزون شيشه كوزل
طكزلاه ن توردى كوزرنو كيله كوزدرلر بوغلبوردر كوزستان مفلوج كور
سكاونده جنك قوزكوزكاف عربيله بردق كوزه مثله كوزه آذى بردق اصد
جق كوزه پسند بينق قوزاغى كوزكاف سختيان كوزن صغى كيكى كوزنه مثلا
كوزنده علم شخص كوزش نظلم وتشفع كوزكره دد كمه ايلكى كوزدان كورتن و
دوه نك حاودى النده اوردقلرى جل كوزدره بويخ ادزون شيشه كوزبه
كاف عربيله كاذ در تقمعى كوزنيد كاف عجميله قوزبو حلوا كوس يان وقتى طوقن

ومشهور بیوك طبلدر كه پادشاهلر سفرلرده چالدیرلر كوس الدی بوغو كوسند
قیون كوسفند مثله كوسپند مثل كوس و یعنی اسب كسننه قرغد ولكی
كوسده‌ٔ سردن اوجا وشكرودان ویان باشی ودبود لكی كوسه یعنی خونت
الجیه تركیده كوسه دا استعمال اولنور بیوك صقالی معناسنه كوشن كاف عجمیله
قولق وبیق وسبلت معناسنه كوشن كاف عربیله كوشیدن لفظندن صیغه
امر یعنی چالش ودرش وفرس ایلرسنك اوزن دیدیكی كونه تعریب ایدوب
جوش درلر كوشتاب كوشتاب لفظندن مخففدر آب صو دیمكدر بو یكمز
واحتلام اولمق وار بر صویه كه خسته لره ایچورلر جواب دیرلر كوشاید مثله
كوشاد چنطیاند دكلری ات كه معتبر اولدیغه دنلر كوشاسپ فكرت
تبل وخیال یعنی احتلام اولمق بعض نسخه‌ده كوشاد واقع اولمشدر كوشالند
طورند كوشت ات لحم معنیسنه كوشتابه مثل كوشابه یعنی ات شورباسی
ومطبخنده دكلری آشدر كوشنت اكنده بورك كوشتاده مثل كوشابه كوشنت
آهنج یعنی كتن كوست رباچالق كه دو لنگیده درلر كوشت خیده قوله
كیمجك بوجك ومرجمك قلاعی كه دكون جقار كوشت كوب ات كسیجك
ساطر كوشیتن انلو یعنی سمز كشی كوشخند باویه دكلری بوجك كه دیر
درلر كوشش سرای هر اشتدوكی ونهم ایدن كسه كوششن كاف عربیله كوشیدن
لفظندن صیغهٔ اسم مصدردر درو شه ودرشش دیمكدر وبیق معناسنه
كوشن كوزار اشیدیجی سامع معناسنه عجمیده كوشنك سرای وقصر كوشمال
قولق بورمق تادیب اتمكدن كنایه‌در مجازا تادیب معناسنده استعمال
اولنور كوشماهی مرجیم قولاغی ولون باشی دیدكلر بوجق لر كه تاری اتلان
بوینده طاقلر خلتده لره درلر ایت بوجعی دخی درلر كوشوار كوید كه قوله
طقه لری كوشواره مثله ودریكلرانده كوسند بوجق كنج معناسنده وقپجق
تولید دو كه ایلكی كوشنده دهن آورد كوغ درسك دیلك كوف چغد و

بوم

وبوم یعنی ادكی وبیقوشی ادیجی بر معنایه در كوفنداب قیمسی وددكلمتی
دیمكدر عربجه مضروب معناسنه كوفتكی بارق كوفتق دل خفقان رنجی كه یورك
اوینمسی دیرلر كوفجان ترك طایفه‌سی صنفندن كومان طاغلرنده اولورلر وبوغا
وبویی وبره‌رلوند سندر كوفجیان مثله كوفستان جاذه مثله مادولدر كه انجو
كموزرنیجك كوكانج ماوراء النهرده بر شهردر كات شهر دیدیكی كوكرت كبریت
كوكنار خام اغاجندن بر نوع دروری فستق دیمعنی خشخاش كوكوار رقه بوكه
كوكو اوكیك توتیه كوكل كاف عجمیله نادان واواق طاشلو بوكول كاف عربیله ارقه
معناسنه در صلق وساران بالغی وصونك صغاری كوكج معروف ومشهور
حلوایتدر توكیده كلاج درلر كوكبخ مثله كوكلج بابن حلجی كلاله تكنه و
دكورك كوكیج یعنی قونج كوكج مثل كولحاج وجاكانن بلمین حلجی كوم قورت
وحوضلر وصولر كنارنده بتن سبزه كومباش امر غایبدر یعنی اتیكه اولسون دیلاه
كومجه طار صوقق وحجره كمشی بر قادیجی یعنی معدنلر وقیوللر قازیجی كومن ادكی
توسیخ اكت كومه جبه كون مقعد دبر معناسنه كوناكون درلو درلو ورنك
رنك كون كاف عجمیله كلدنك انجنیه لاحق اولور وادات نسبتیه در ونیغر معناسنه
مثله كلكون دیو لوكل رنكلو دیمكدر ودر بو معناسنه كونام یعنی كونام یعنی
اوتلاق واراسلان یتاغی كونزه صمان چچك چفت كونسند سكرین و
١٧٥ فالتالت واوجا وصغری كومنتنه ادم صغرسی كوند یكی ودر بو معناسنه
كوهان مثل كهان كوند درخت اغج كوكی كوند كون درلو درلو كوند كوند مثله
كاف عربیله كوه جبلدر وكاف عجمیله بحسدر عربجه غائطه كوه محمد یعنی
مجامت ایره جان شیشه وشرفه داوك تشدیدیله تخفیفی جایزدر كوه
كاف عربیله وتشدید داویله عربیدر باجه معناسنه در نارسیده مستعمل
كوهان دوه اركجی كوه البنیر همدانده برطاغك اسمیدر كوهامون بر وینك
طبراق یعنی لر اول یغونك اطرافنده بر یوكه جكلر ایدرلر یعنی طبراغی بیرلر

دخی ادرنبه صود دکرلر اول کدکلرده هر برنی صوکلوب آشنغه ایرسه
اول صود مکثی اولن صود دیمی تعبیر ایلنمه اولورسه غلبه ایدمنی واولار که ده بیرزنبیل
عطاران کوهنج کچ بیشتچ که معنی مطابع لسشکی وتمنا معزرسی کوهر ان مستج
یعنی ایی بوکه کوهر نمعنی جوهر دمعاصل مودم اوکی اصلی کوهری بعض نسخه
ده کوهرینی ماقع اولمشی بدلن خصوص معناسینه کوهنی مایت در رسکی
کوهسار طاغلق یر اسما لفظی کثرت دلالت ایدر کوه فحم بوقوه طاغلر طاشی جمله
اوتا ولو ریباد کل ولدرو صابون اولور کوهل الج عینی کوهنج مثلا ولیتبورنی ادکی
واکثره کوهلع ایت درسکی کوهواره دان معنی سراج کوهد دوه اورکجی دایی قسی
وصوموجی کوهنی معنی کوه وترادوکفدسی کبی برلسندات کفندسن انك اوزنده
دوکرلرکوهنی کاف عجمیله سبل صوبی ایدوکه جقورکوی کاف عربیله محلی معناسنه
کاه اولورکه خرنه باحذف ایدرلرکوی برلرکوی کاف عجمیله برنیجد معنایه
کلور طوب معناسنه کلور وهرنسنه دکی محاوله اکا اطلاق اولنور وکفتی لفظندن
صیغه امر وصف ترکیبی مثلا سخن کوی وکلوز کلیجی معناسنه کویاکفتی لفظندن
صیغه مبالغه در چوق سویلیجی ومقام عتیلده استعمال اولنور دیه سن وصانکی
دیمك اولور یعنی کانه سنویله درکویا فتحام زاده کویا سویله نیجه معناسنه
کوبجه طراجق سوفاق وجوه کی بورنلی ستوره واولجك فغیز معناسنده در
عربجه کوینده سویلیجی دیمك وعلم موسیقی ده مقامات سیر ایلیجی کمسنه کوینده طو
بناغی وبوبان بالی کدلکسر کدفائده ایدر عربجه قادبوس دیرلر کوی یافت حوامز
کوبیا مثل کویاکوبی دیدسك دیمك اولور کهیج الج عینی والحوکه کاف عربیله
وهاء اصلیله طاغ کوه لفظندن مخففدر که کاه عجمیله وهاء اصلیله غایه
یعنی بخس کوه لفظندن تخفیف اولنمشدر که کوهر لفظندن مخففدر جوهر معناسنه
کهسار کوهسار لفظندن مخففدر کهستان کوهستان لفظندن مخففدر کهنی
اسکی کهنه مثلا دکزر اوغلان کهنج کوهنج لفظندن مخففدر یعنی الج عینی کهبد

طبورلق کوهبلی ایله کهین یرقی توحد کهید جام نشینه سی باب لام
المفتوحه لاقات معناسنه یعنی لاف وبلوادیق معناسنه لا ایالی عربیه
بالفنداریم معناسنه یعنی قورقم توتدن لاب بمعنی لابه یعنی یلوادیق لابر
لاحلوای کولابج وآتی حلوادقات برقات معناسنه لابه یلوادیق
ونضرع ولطیفه وفسوس ومسخره لوق لات عربیده بریتك اسمیدر
اول بیت ربما الله کعبه دتعلیدی لاجوم لابد لا محاله معناسنه تفسیر
اولنور بالضرورة والبته وجاره سز معناسنه وحمیت معناسنه
لاجورد بر معدنی طبراقدر رنکی معروفدر لاچین اسماورجالدندر وبنه
معناسنده استعمال اولنور یعنی قول وخدمتکار لاخ لقادر لاخنه عربیله
تماج آشی فارسیده لاکجه در تعریب ایدوب لاخنه درلر لاخوشته
مثلا لاخوسته مثلا لادمهرة دیوارده رو الدکه نقشه دن ایجه
در ترکیده ده واللدر دراجیلوا رتهدرلر وحوم رد معناسنه بعض
نسخه ده دیوار دیو تصحیح ایلمش لادزره دیوارلادن معروف خوش
راتجه لونسنده درعنبر کبی ترکیده دخی مستعملدر لاده ایلد واحمق کار
عجمه بردیانك اسمیدر لادوده بللدجی بعض نسخه ده لادوده واقع
اولمشی لاربك انك نکندسی لازورد لاجورد لازه یعنی لابه لاس مرکب
لقاسی وکتان جوبی لاش یعنی لوایش که برد ربو کرده در ولش کمسانشیدر
بدندرلسق لایشیدن مخفورد رلامثلا وکاهل وامور معناسنه لاخ خور
دکنکال لاغزادق لاعنه سد لکی عربیده لعوانمك معناسنه یعنی باطل سوز
سویلك معناسنه لاف اوکمك وزرق دیمك لاله قرل بالجوق که لوله ده درلر
رنکدر انکله قرمزی بوبادلر وبالجوق نکنهسی وامرد معناسنه لاد بوشت
قبلوبعنه لاکجه تماج آشی معصلرا ومالح اشی دردیه لر لاکنه مثلا تعریب
اولنسه لاخنه دیرلر لال دلسز ولعل معناسنه دخی کلور لاله کلیجی

چچکی و نی همتا و بجمعنی معناسنه در خوشبوجه لوده لوده در لر و بر کمسنك
آناسی قولنه دیرلر کند و نی ترببت ایتمك حاله ترکیده دخی غالبجه در کمکاه بشمق تکمش
معناسنه کلك بیشمش که باغله بستوره لر بیفقه و طنلو کلنك مثلا کله قورمز
چچکله ترکیده دخی استعمال اولنور کلدرج قرمزجق نخا قلو کله دشتی کلجك
چچکی عربجه شقایق نعمان درلر کلاله کوهی مثلا کام پرلشرنور و طیلسان
کمان جست و چابك کمانی چابك بعنی دلکو جکلك ایلك وشعر اوتیب
ایلق هر نسنه که د ولبند اوزر بند بغلر و بعنی کام کان حولی و آغیل کنه
بعنی انبانه شیخ مغربی بیت مرغ دلم از هرد و عالم اندرا و کرفت لانه و قلاوه
وآواره و بطال کبش قواق اغلجی بن جیره نك اسمدر کدك ایمك نکندسی
کاوه بعنی کابد کاو ارحمت وریج کاو باجق وقات کابد باجق کای بر نوع کوکلك
در بکلوی طاحق لب طوداق و قیو کنارت و دریا کنارنی لب دریا در کرلب
باقی بجمیله کاج معناسنه یعنی جام ایجی و بالبت معناسنه در وسنه که بر
کمسنك اکسه سنه اوررلر لباحد سرتاق که کیسی حبسندن درو جانده قافی
لبالب یعنی سلمه طولی لبان امکدبتی وجمع لبدر لب لبان قلجك وابنه
نك ضیماسی لبان یلدر ایجی قلج و اینسه دبو نلره بکوز نه دراینه لجنده
لطیفه یلده صرغق لب در قیو بیتمعی و قنده لب دریا دکر کنارنی لیلاب
مرشق لبق عربیدر بعنی سز اد اوزبولك تبنی معذ سالد یعنی قره کونکوك
بر نوعدر لنبخ جنار اغاجنه بکزر بر اغجدر لبوت اکر جی کز لبوس مثلا لبوه
سد ماده بسته باد زات بور ننده اور دفلری که بو اشه درلر لبینا نام توس
درلب مطرب بود یعنی ایرلی طوکر ا ولد لت لحت لفظندن تخفیف اولمشدر و
عمود در که انکله جنك ایدرلر و پاره معناسنه و قیو تدی وضرب معناسنه که
ترکیده شابعدر فلان فلانه لت اوردی دیرلر و دخی مغر نلو رانجدر لتاتب
پاره پاره لتالت مثلا لتد لتد مثلا لتره لتره مثلا لتبر تبنل کالحل

معناسنه وجوق بجی لته صو قرق یعنی بوکده که بر دن اولجقوب سوری سوری
ظاهر قولو بعنی زمانده دیولر و تفتالق بوزلج لکه بعنی ایاغله میکد و اغز ایچی د
بعنی شوم لجب و از لجم اور لو بالجق که طوارا باغنه محکم باینه لجی مثلا لجی
جکه لجك قفتان انکینك قرا که نقشلو و بچقلو و لد اکا دیر لر عورتلر کیر لر
لخفان قرجغر لی قو قلاسی لحف یورغان بو اکی لغت عربیدر لخج عربیدر قره بوی
و قوان اوتی و سیو که او ته و زراج لحت عمود در که انکله جنك ایدرلر و پاره و
بعض معناسنه لخشان طبخق لخته ارشنه و تملج اسی مثل لخته لخشش
لخیدن لفظندن اسم مصدر در طابخش معناسنه لخلخه معجون خوش یعنی
خوش قوقولو معجون و بخورلر معناسنه لخلیش شب بوی دد کلری چچکدر که بجه
قوقر جیرکه دخی دیرلر لرزه لرزیدن لفظندن اسم مصدر در تره مه معناسنه
لرزان مبالغه صیغه سیدر چوق دتره یجی دیمکدر لریش ستله یعنی طبخه لر لوخل
تغالبنك اسمیدر جل و غلو لزق جدام لزق ضیق نسنه و اسکمش باده و لخته
نسنه لزج احوال زال عربیدر و بجمیله دخی جابی در لزدان قیو دبنده و صو دبنده
قیو بالجق لزن مثلا لزجه کلوسه ئ بنبده لست قوی محکم نسنه لشکر معنی
عسکر عربیسی عسکردر ترکیده چوق درلر لشکر یزه جاسوس لشکر یزوه مثلا
لشن طابجق لعل معروف قیمتی طاش در بو لفظندن رفك دخی مراد اولنور لعل
کون بر نوع قرمزی کل در لعلین لعل رنك ولعل لخنی دیمکدر زرتق سجن کبی
لعین تحیل اولنمش و مردود و لعنت اولمش معناسنه عربیدر لغزان طابجق
لغزناك مثلا لغ نسر بعنی دغ سز بعنی قلسز باش لغم او بان بعنی لجام لغو بعنی
نافرجام یعنی صوکی خیرسز سوز لغج کوز جابجی و سمك که برو ندن اقر ولب
زشت و دوه طوداغی لفکر قورم که اوجاق ایچنده اولور لفشی قورداشی
لق لق معروف ایقلری و بوینی اوزون قوشدر ترکیده لیلك درلر لعن عربیدر
ترکیده لکی درلر لك قرمزی بویا درلوك دخی درلر و بعنی رعنا و خود ادلی

بجاق و بجخی صانجی یا بشدوردوم

١٧٧

لکالکه که کیشی یه بولشور عربیدر کاف بوداغنی قره کوین و نکیه دو معنی
لکن لکام صولق وسیم کوفنده لکان صوبلق وادیان لکانداز آدمک آلتی
وقسق و بغرسق طولدرمه سی که صوجق دخی درلر لکید شغله و سله
و دیک لکن یک ایچی و آلات خانه هر ایچی پنجی و اوی دوک و بلوب
بو بورمق لکلنبا بو لج لکمار مثله یک لک تمثاله لکد بریه و طیصو لکر و
لک مثله لکدنت دیکی لکمه دیک معنی لکد لکی ورت مثل لکذبن لکنی
دمور اوجاق و شمعدان واو لطرفلره ایچنده غسل ایدلر و آبدست
الورلر ییقردن و قلوبدن اولور لکه کیسید بولش رنکدر ترکیده دخی
دخی مستعملدر و قزل بالیجق لکمهن آجلق و هذیان کونلرندن بر کون
لنتی سمز و درت سز یعنی اوکسه درکه لا ابالی اوله هیچ نسنه دن
قیرمیه و قورقیه لیتی ستور و عوغا و کل کش یبنه سمز کمسه لنتی کوده لو
کسنه لنج بر نسنه یردن طرته جکمک دعذار یعنی بکاف داویان لنجا مثله
لند آلت تناسل یعنی ذکر لندک افسق لنکا مثله لنکاک سخن بلحوش
یعنی اول سوز که خاطره خوش کلمیه لنکاوس سرندیبه یقین جزیره در
لنکان اغیرق لنکر کمی و فلندر خانه لواتی بردر بو کرده بواشه اتمک
درلر و یوقفده انکدر لواسته مثله لوحش عربیدر لوحق الله دیرلر لا لوحش
الله تقدیرنده در الله ایراغ ایلسون معناسنده والله وحشت دیرمسون
دیمکدر و تحسین و آفرین معناسنده استعمال اولنور دیلر لود یعنی پناه
و طاغ انکی لوز بادام عربیدر لوزینه بادملو حلوا و قطایف لوس دغوریش
واوغو مزاج کوزلو لوش یعنی لوش یعنی ست و کاهل و بالیجق که طو
بتار لونه بی نوا و نادان ور و بسی عورت لو[illegible]ر دبسی عورت کوندی
بکسر الواو یبولک قزان لو لینده بواشه دد کلری تغلبندلر یاوز انلره اوررلر
لهبه نادان لهجه صورت شکل و کلام مده استعمال اولنور و دلدن سوز

سو یلیجان

سو یلیجان یه یعنی سوز سوبلرکن دیلک دیرنی یه نده درلر لولی ظرف و قاب
و بالیجق کبچور یرماق کناری و قو یرق صالان قوشی لهیدلوند معناسنده
لبان قلج و آبینه شعله و مطلقا شعله لام المکسورة لباجه لباس
و صورت لج دیک و اغز ایچی لحاف یورغان عربیدر لج عربیدر جوش جناغی
لسان العصافیر عربیدر جناغی لستجنده درکی لعام عربیدر جوکی نسنه و
معنی نار یک یعنی قرکی لغام بشمق لقا صورت عربیده و فارسیده دوبت لقا
لقش عربیدر قورداشی لکاجاروق قره یه بویاغنی کون لکان یول لکام دیا
لکانه بغرسق طولدرمه سی صوجق دخی درلر بوندر درکه آز ادمک التنده اتمک
ایدرلر و باغ بغری دد کلری طعامدر لخ بر نسنه در بو یردن جکوب جقارمق
لنک بالدر لیباشیر دن لیبستان مثله لیستغی لبیدن لفظندن اسم
مصدردر لیان یعنی لبان و درخشان و تابش و فروغ یعنی بالدر ایجی
لیف قطیفه فرجیه یه و خرما کوکی و دلاکلر لیفی و آب کثیر و براوت که
انک کوکی و بوقاروسی تل تل اوله لیک حرف استدراکدر عربیده لکن
معناسنده فارسیده لیکی لفظندن مخففدر لیکی یعنی لکن لیمو تا لیمو
صوبی و لیمون لیمون ترنج که اکشی نسنه در ترکیده لیمون استعمال اولنور
لیمه جوت ستوخ معناسنده و جاردق لیمه کوش تولون جی که و قولوق بلکی
لیوک تبدر لیوان مثل دیوان یعنی مجلس دیوان مجلس سلطان و
خیمه شاه لیوک کشی ترف معناسنده و قفتان کسن و تحیل کسن موریه
۱۷۸
لیوه بالنقلمق وجفتر تحیل لک حقده او یاجق آلتلری که اکثر دیرلر و
البد داویا کمند که اهل معناسنده اللام المضمومة لباد بر شهر دیک
عربجه نمد معناسنده لبنی میعه سایله لبوت و رد یعنی اغر ایجی لبنان
شام قرینده بر طاغدر عربلر جبل لبنان دیرلر لج ستوم لج حصر سازی لد
زیاده خصومت ایلمک و خصومتده غالب اولمق و انکو وادغون عربیده

لو آسکیمنی نسنه لونی زخم اوربق لرك ایو اولدرقنیدر لرکس کجی توبی وار
لس لذت یعنی داد و اوریق معناسنه لشت محکم نسنه و شرف لعبت
عربیدر صبغة مبالغة مفعولدر اونیجق معناسنه و فرسده شولقدر
استعمال اولنمزکه لغت فارسی کبی اولدی و شول کوزل نسنه یه دیرلر
که انی کورنلر مفتون اولورلر الدنور لعبت بازاویجی و کوز بغی و حقه
باز لکام اویان دده کوجکی لغز عربیدر بلمجه مثل دیرلر معماید بکزر
وکی لو سوز یعنی کمسه نك مرادی که سوزندن مشکل اوله و بیهوده سوز
ومتابه معناسنه لقمه عربیدر معروفدر طعامدن هر نه ایسه اغزه برقدر
دوغنه لقمه دیرلر و مشهور بر طعامك اسمیدر و ترکیده دخی شابعدر لوك
قرمزی بویاسیدر ترکیده مستعملدر و بر بومری نسنه دیرکه ادمده
و انسانده ظاهر اولور عجره معناسنه بوندن کهدبیره علتندلك
دیرلر و احمق معناسنه وکند و بی بره یوب کسنی لنی کمسنه و بیوك
چبان لتی سمز و قتلو و بالی اولان کمسنه که هیچ نسنه دن قترمز
لمطر مثلا لحان بر قومدر که غایتده قتالدر و طعاملری هب شکر
دیر لنبه سمز قزیه معناسنه لنمه مثلا لنج اوردك طاشی یانی مطلق
اورد و بر نسنه یه دن طشره چقمك لنجه نازلده صا لنمه و اسم مصدر
یعنی بوریش لنك اتکین دو شروب بوقار و قالدیرمق لوظرف یعنی قاب
اعجدن اولسون و غیری نسنه دن اولسون دعا معناسنه در عربیدر
لوبیا بوکی بجه لوبیه مثلا لوت بیجك نسنه ترکیده دخی مستعمل طعامدر
لوج احول لوح حصیر سازدن لور بر معکندر و سیز قسمندندر وکوری
قویغی وسیل یولی لوره سیل یولی لوری بر بیوك قوشدر ترکیده ده مستعملدر
لوس داد حاشنی معناسنه وجوب سوزلرکنه یی بولدن چقره و تواضع
و عاجزلق لوسانه چابکلك و تواضع لوس دن حاشنکی لوس قره

بکنی

بالجق و کونر دهان یعنی اغزی کوری وکاهل آدم لوشنالك قره بالجقلی صو
لوشنکی مثلا لوغ طام بوانحی وصاعمق و ایچمك نتکم ایدرلر مه لوغه اسم مصدردر
و وصف ترکیبی دخی استعمال اولنور لوف بلاون یصدعی ددکلری و تدروآبو
بیجری و قوردقوه نجی ددکلری دم و بیل کوش یعنی فیل قولاق آدم لوقا قیلیب
قوز و نجی و یونان حکیملرندن بر حکیمك اسمیدر لوقه مثلا و بلاون بوجخعی لوقا
بیولك قرار لوك اوردکلری شیش ادمه و غیری حیوانده اولور و الی ایاغی کسك
لولر خدای تعالی اسمیدر لولو و اصلیله قرلجیلر طایفه سنك کوزلرینه دیرلر
بر سبیل استعاره هر کوزل فتنه و نعلبجی اوله اکا ده اطلاق اولنور اول طایفه
یه اول سببدن لولو در لر شنلکلری و فتنه ده لولو دبوصدالیدر لر لولیان
لولونك جمعیدر واو مقلوبه الدیعنی واوی همزه یه قلب ایتمکله لؤلؤ دیرلر عربیدر
انجودر در معناسنه لولد یعنی یدرك و جشمه لوسی لونی یعنی لولو لولیبی
ابریق لوی قاب لهراسب بر پادشاه اسمیدر **الميم المفتوحة** مابز عربیده
بخی معناسنه مابون حیز و مخنث اوغلان و خانی معناسنه مات اوینده یکلمك
نتکم شطرنج اوینده استعمال اولنور بر نوع بکلمك اسمیدر ماتم یاسی و مصیبت
ماج اوماج آش و دیشی ایت ماجان طینمق قیاس بولیدی که ماجان لفظی جمع
اولیدی اما مفرد استعمال اولنور مزکان کبی ماجان عجمده بر اصطلاحدر اکا دیرلر
که مکتبده بر اوغلنجق سبقن بلمسه انك جولیه سی اکا بانی الدیرلر و جمع اولنور
بر لو اولدن النان باشده کلدلماچان دیرلر و بعضنده یاجه الدیرلر اکا یاوق ماجان
دیرلر ماچ یعنی تحیدن وکوشیدن ماجوی باشدن کجی احوال عربیده ملحق
عربیدر نابالغ معناسنه ماخلیا بو لغت ایکی دیرلو روایت اولنمشدر ابو طبیق
حمار ایدر لفظ یونانیدر مرکبدر مولی لفظندن و خولیا لفظندن مولی سودا معناسنه
و خولیا خلط در چونکه دیدیلر که خلط سودادر ایره مالنحلیا دیدیلر ایکسی بر
ادکه بغیوت اوبقوسزلق مرضنده اسم اولمشدر قیرا سودا غلبه ایتسه دخی
کلمز مادیس یعنی مانند مادر انا عربجه والده معناسنه مادرزن قیق انا

مادرزادلردر وکذا نامادر زندرا لعنت مثال مادرزاد انا بر قرندن انا بر قرنداشی
مادرزاده برانادن بله طوغان اوغلان ماده دیشی ماده گاو دیشی صغر
یعنی اینک مادیان قصرق مادیانه مثال مادینه هر نوعدن دیشیدر
مادریون چشتی درلر براوتدر تشسن ایدرلر سرکیله غایتده نافعدر
کرمیان عملکشته یعنی اولور مار یلان مار آبزه ویزم ویزی ایچون دیمک
بو معنالرده استعمال اولنور مار افسا یلان یعنی مار اسفنده اینک یکری
طقوزنجی کونی مار آموز بله یعنی یلان اوکرنجی دیمک مار ان آهنی
کوران دیمک در وجهی ماردر یعنی یلانلر مارجوبه براوتدر بیوز صادی
چیچکی اولور ویلان بچاغندر لروبودرلو انجیدر ماردوی سرخ یعنی
قزل مار فتیشا ادزونا وتی دیرلر براوتدر بیراقلری فالک اولور
مارستان بیمارخانه ویلانلق مارکران یاوزیلانلر مارکرزه یلان
دن بر نوعدر چالد یلانلردن بیوک وخشمناک اولور یاوزیلاندر
صفتیدر قوتده وجوعتده نتکم شرزه لفظی یاوز ارسلانده صفت اولور
مارکرزه شیرشرزه دیرلر مارماند یلان کبی دیمکدر ودینی یلان
ویاوز یلان مار ماهی یلان بالغی مارمهره غایتده بیوک یلانلر
که اژدرها درلر بنی انجنده بولنان طاشدر غایتده فوایدی
چوقدر کمینک رنکی سیاه وکمینک زبادی اولور وبعضینک اوزرنده
اوچ خطا اولور مارناک یلانلو برماذنین مارنیشد بری اردوبری عورت
درحکایت ایدرلر که هندستان جزیره لرنده شنکوند ادلو بر جزیره ده
ایکیسی برحصار یاپشلردر و برکنبد بنیاد ایتمشلردر حصارک بر طاشی
وکنبدک هر بردرکی بون کمیتی بودر دیرده دهمزماره بیوک یلان مادی
هندیلرد لیخدا درمق ودیلمتی معناسنده در وعجق دختی مارنایند
بردرلو حلوادر وشکرپاره یه مازینه دایه بعضی نسخه ده مارپده
واقع اولشدر ماز قیونک ودیوارک یادعی شکاف وشکی معناسنه

وقتی

وقتی بمز وبرمستعمل دایره دره مازریون معناسنده زالله یعنی بناشیرود کلاری
اوندر که ذکر اولندی مازندران بر مملکت اسمیدر مازو معروف جوزلکی درتکره
مستعمل اندر مازه انجق قانی وقور ویداق اکثر باغبان کسوب کیدر دیکی بل اغه
درلر واوکورغه ایلکی که فرهار ایلک درلر وسکودن مازیاره بودرلو حلو
در مازیاری مثال ماسی الماس طاشی که غایتده قیمتلو طاشدر ومردمک
ماست یغرت ماستاده ترکیده مستوه دیرلر یوغرتلو آشی دیمک اولور دیو رجه
اشی دخی درلر ماستوا مثال ملست مایه یوغرت دمزلنی ماستوکشتی ماستوند
مثال ماسورجلاهلرک مصره سی ماسوره مثال وسرجان یعنی جقر غلادمور
اینک اوزرنده صارلان ایلکیده دیرلر ماسنده دمورکورک وماشه واوی
دموری واوکی دکه جلاهلر الکلوندرانکله ایلک صارلر ماشی مردمک و
فره جه بوکلو لجه ماشه قبیح وکلبتین واوکی دکه جلاهلر التلرندندرکه
انکله ایلک صارلر واوجاق ماشه ماشی ماند مردمک کبی دردیمکدر ماشطه
یعنی کلینی دوزن قوشن وزلفی طراقلین خاتوندرلر اصلده طرقلیجی دیمکدر
عربیدر ماشوالک وغلبور ماشوب مثال ماشوری جلاهلر ماصوره سی
ماغ صوادرنده یوریی قره جه بوجکلر وماغ قره یابق توینی وقره بولق و
قراکوسی وجاینجمن ومرغزار وسنجیاتک ایچ یاغی که ترکیده ده استعمال اولنور
سنجیاتک ماغی درلر ماغچی یاردکیو یا اهل سمر یاد کیری ماغون اوقماشی
ماکوب جلاهلر مکیکی وقمش لوله ماکول مثال ماکیان تاوق مرغ خاکی ١٨٠
معناسنده ماکول قمش لوله وبوغز یاغی کلوبند معناسنده وچوق یعنی ماکی
بمعنی ماکیان مال یعنی ارام ومانند وطوار ودستمال مالال محکم وتیرخانه
مالامال طولو بطلو مالج سوره کی ومصری که انکله صو اصوارلر مالداد مالومتی
مالش مهره وجلاوه دیره جک الت وماليدن لفظندن صیغه اسم مصدردر
اومه واوش مالش کی اوجی یعنی دلاک مالکانه حلوای خشک عامه تحریف

ایدوب مالکی دیرلر مالوس بر نوع حلوادر روسام ابرص و باشیل کلر مالدیکی
و باشمقچی لیقی و چلاچ لیقی و مطلقا لیف و یا بوجیلرک مالەسی و مصریسی مال
خولیا اوبحوسز لق مرضی تفصیلی مرور ایلدی مالیدە اودلمق و سورلمک و
آشنمق و یارە لنمک مالیرسالک مالیمی مثلا مام انا مادر معناسنه مامک
تصغیریدر مامدر انا جق دیمکدر ماموینه بر مشهور سکرتی حلوادر ترکیده دخی
مستعملدر و بالا پوشش معناسنه یعنی برلسنه اوستنه اورتدکلری اورتی
مامیثا بر اوتک اسمیدر مامیران ادویه دندر مان ماندن لفظندن صیغه
امردر تال دیمکدر و ضمیر نفس متکلم مع الغیردر بز دیمکدر و نهی در قو دیمکدر
بکتار معناسنه و او یا دق حاتمان معناسنه و کماندار بکتر دیمکدر و خیال
و بنیاد معناسنه و کنیزلو مذهبده بر مذهبدر اما همان لفظ تحقیقه بز
یقیندر و شاید و بنیادم معناسنه ماندە قالمق و یورلمق و توشمق مانند
بکدشمک و مثل مانندە مثلا مانوسی یا یقو مانده کاوس مثل مادەکاو یعنی دیشی صغر
مانی بر مشهور نقاشک اسمیدر چینده پیغمبرلک دعاسی ایتمشدر شول جهتدن
کە الی غایتە داورا یعنی نقش یازدوغی دیواره یکرمی ارشون قلم ایلە خط چکمش
جدول ایلە امتحان ایدرلرمش اصلا خطا بولمزلر ایمش صنعتنە مغرور اولوب
دعوای نبوت ایلمش و ماندن و ماتسن لفظندن مخاطب قالورسک و
بکورسن دیمکدر ماتید مات اولدی و مفلوج اولدی دیمک شطرنج و مرد
اوبنلرندە یاکلسد ماتیدرلر و ماتیدن لفظندن فعل ماضیدر ماه کی
و ایک اون اوچنجی کونی ماهار تمام استر یعنی دوه یولارق یعنی و بوندرق
ماه بهاه آیدن آید دیمکدر آبجد آبجد دخی دیرلر ماه پروین جدوار کە بر معتبر
دارودر تریاقلردندر زهرلری دفع ایدر ماهتاب ای ایدینی ماهچە علم
در کە سنجاق باشنه یکورلر و منارە دیه سنه قورلر و بر طعامدر یعنی
خمیر اشلرندن براشدر ماهر اوستاد صنعتی زیادە بلیجی معناسنه ماه سام

ماورا

ماوراء النهرده بر ناحیەنک اسمیدر ماهسیام مثلا ماهکانی آلتق علوفه ده استعمال
اولنور ماهکاندە مثلا ماهنانک آی ایدینی ماهوانە حب الملوک کە معتبر دارودر و بل
در فارسیده شاهدانە دخی دیرلر بر اغاجک شکلی کوچوک بالجقلرشکلیدر ماهول
دوزاق ماهە عربجه منقب درلر ترکیده غلط ایلدوب متقب دیرلر و آی ایدینی ماهی
بالق ماهیانه بالق بخشی ماهی آبه مثلا ماهی یاوه مثلا ماهیانه بلق معناسنه
اکثریا علوفەده استعمال اولنور و قورری بالق ماهیچه خمیر اشلرندن براشدر ماهی
خودچور بالق ماهی خار بالجال ماهی زهر صغر قویرغی ددکلری اوتدر صادق چیکی
اولور ماهینی مثلا ماهی زهر مثلا ماهی ریزه خمسی بالق ماهی شیم جوکا بالق
ماهی کر دچیق بالق ماهی سازان کول بالغی ماهی ماریدون بالغی ماهینە الیق مایه
دیشی دوه و طمینلق و حمی مایەسی و هر نسنەنک اصلنه مایه درلر و کینه دوکه
ایلکجی مای بر مملکتدر بابل کبی جادولری بدر مایده دار عجمی مالدار مایع عربیدر
رقیق معناسنه ترکیده سویق دیرلر مائدە عربیدر خوان آراسته معناسنه در یعنی
ایچنده طعامی اولان سفره و مطلقا سفره معناسنه استعمال اولنور عربیده خوان
ده خالک کسر یله و فارسیده خوان درلر خانک ضمه سیله مباد اولمیه کە یعنی
شاهد کە شوید اولد مبار ترکیده مو مبار دیرلر اصفهانیلر لغتنده در مبارودن
لفظندن نهیدر آلمه و اتمه دیمکدر مبرز قدمکاه معناسنه عربیدر مبیناد کو
سسون دیمک مبهتی دکلنجان برجای آرام معناسنه و زاد بوم یعنی کتنک طوب
بیو دیکی بر مهمانخانه و حاذولری و حاتمان و دودە و خویشان یعنی خصملر
متارە کون برداق ترکیده شایعدر مطره دن غلط در متوب یعنی تب یعنی اسمه
متوبس ترکیده غلط ایدوب متوزدرلر اکثر حصار جنکنده طوب ودد کلنک اضات
ایتسون دیو اغاجلردن قلقان ایدرلر اکا درلر متابی طاقت کتورمزسن یعنی کوجلو
نیمز متجوشد کدی اونک بر قحمیدر متد موتاف و متقب و کوه کە قماش بیرهلاد
ایدر بر بوجکدر و کنده کە طواره یا یتور متیلی عربیدر محکم معناسنه مجاجینک

زیق که عورتلر استعمال ایدرلر رخ رودکه دیدکلری شاعرك ردیفی اکمید رمجی
کوجوك قلقان اغاجی اولیه مجرك بیکار و معجز یعنی لجوتستر ابقی ایتیلین و
اوملاق ومحابس درنك عربیدر مجید حوکت وسر عنا که کمك مجی وسید عربیدر
قطعه معناسنه محك شول طاشدر که التونك وکمشك خالص وقالبنی انکا سوردکده
ایله بیلورلر وهر نسنه نك دیاوزی بلینجك نسنه یه درلر محاسن سقل و نیق
عربیدر محلد عربیدر منزل القوم معناسنه جمعی محلات کلور محمل سفرده تیجی
محمه بقر دسی یعنی کوکم عربیدر مخ طومق اوبان مخوم ماوراء النهرده ایو یه
درلر که باورجیانور در محمل جاه مجمیلد قطیفه محبیده تری اوزره بورین
حیوان بلون کیجی مه مطلقا تیل در کوره دمور کولك التون وکبوری ملو حلاج
توفیحی ودکج مد کشی تیل جکجك آلت مدروسی قبوط قرقی مدنج کلید دیو تسم
سی مدنك مثلا مد هوشی عقلی کتمش مدق مه معناسنه یعنی ویرمه معناسند
مرهم جاره معناسنه مرفلان فلانه و فلانك وفلان ایچون دیمکدر ولنره
وصفتی مرکام مرآرکندرا ورغانی بعضی نسخه ده مزروا واقع اولمش مزار
یعنی مرضی که توتیا ایچون اسندنر مرغه بوشهر ادیدر واولیق یری وخوابکاه
ستوران ویعنی غلتیده مراك دلدالدغنی کمند واندو نادان مر توسکا
دیمکدر مرج معنی مرز یعنی سرحد مملکت واوتورلجق یر وجمی ومرغزار و
اوتلق عربیدر مرجان معروف قزل طاشدر کی نسنه در وانابر قرداش اوکی
اوغل واواق ایچو ومحکم کشی عربیدر مرخ عرب وهکینده ایکی اغجدر اکیبیز
بریرینه سورسه لر اود حاصل اولور مرخشه زشت وعکس مرد آدم مرد افکن
آفتوجی پهلوان یعنی اتدن یقجی مرد اوزن مثله مردانه ارنه ادیکی دیمکدر و
بورنجیلرك مردانه سی که انکله بوفقه بسیارلر مرد باس ادم دکرمنی یعنی ال دکرمنی
وتخوید ایچون بیکاره طاشی اتق که صویه وارمه وبوتخی بلمك ایچون مرداشی
دستان مردك ارجکی دیمکدر مردکی کیدبان دیمخنثان مردم آدم ادم اوغلی

وکوز بیکی مرتمانه یعنی کشی بابانه مردمك کوز بیکی وارجکی دیمکدر مرز روشنی مشکل
مرز سرحد مملکت واوتورلجق یر وجمی وسامان وکوزدن بتی آصمد وقرن دستو
اوتاق مرزبوم کنتنك کندری اقلیمیدر که اکده طوغمش یومنی وسرحد واوتوره
جق یرم مرزبان اوج بکی یعنی سرحد مملکتی صقلین بك مرز اقلیم معناسنه وبان
لفظی حفظ معناسین افاده ایدر حافظ مملکت دیمك اولور مرزغن یهودیلر مقبره سی
ومطلقا مقبره مرزنجوش بر اوتدر مرزنجوشه بو مسکونسنه در وسنبل مرزن
کونشی آق کلبه وجکیردم وکوبیکوادتی وسمزلك اوتی وجانوردن قورقوب وغنمك
مرسی ایب توتشق وبومعنانك اسیمیدر مرغ شول حرم یردر که انده درلو درلو زینتلر
اولمه مرغزار جایرلر وجمنلر مرکبدر مرغ لفظی ایله که زینتلو یرلره درلو زار لفظی که
کثرت کناییدر مبالغه زینتلو کور زك یرلر دیمك اولور اکرجه عوام دلنده میمك
ضمه سیله مشهور در مرغزاردر لر افصح فتحه ایله در مرغول نازکلك واورلمش بلجع
وقورجق زلف مرغز یهودیلر مقبره سی یعنی مطلقا کورستاندر دیو نقل
ایدیجی بعضیلر زانك غیندن نقده ایله نقل ایتدیلر مرك اولم عربیدر موت مرم معروف
در ترکیده ده مستعملدر یعنی بونولور طاشی عربیجه رخامدر مرمازه یعنی تحنه
مرمع کسنك سپید عربیدر مرنك کلید مروه عربیدر آق طاش معناسنه در
مروه جمعیدر واق حجردر ومروه شهریندم مروه دیدکلری آق طاشی جوق ولکه
غندن اولوری دیدیلر وشبله دیدکلری اوتدر وعنبرتر مرد ابو فال بند کم
برامز فالدم عنوا دیرلر وبنك بخت یعنی سعید مروتاب سر پیچ مرورتاب مثله
مردر اکا یعنی اول کمسیه مروتی نهیدر ذکر ایله و میل ایلدیکدر مریه یعنی کره
عربیدر مرهم جراحتد اوردقلری دارودر و ترکیده غلط ایدوب ملهم دیرلر
غویقات عوام قبیلسندندر مزاك ایله ونادان زکت یعنی مسجد مزنن کوجوك قلقان
که اغجی اولیه مجی معناسنه مزنك قبونك اغجدن کلیدی مزه فتحه وضمه ایله
چاشنی یعنی دادمزید سدله اغشته اولمش خوما مزید صرمند اوبی مزیده مثله

مسالك بوداق دینیلدن چقنی قدار ریاحین ده اولسون انجلمزده اولسون
مست اسرمك كمند وكوكرمش دوه مستكاره اسرككی نسنه یعنی مسكر
ودایم مست بوروین كمنه مستینه بوزجه آتی مسخره عربیدر تركیده دخی
مستعملدر مسخره لق ایدیجی معناسنه یعنی لهو ولطیفه ایدوب خلقی كولدریجی
مسر ادخال نسنه مسكه بزه باغی مشتك قادوله ف وعورت دلبی
مسند حوام زاده ویصدق عربیدر مشاره مشغله واولك وقارق مشاطه
یعنی مناشطه یعنی عروسلرك یوزلرین دوزنب زلفلرین طراقلیجی دیمك اولور
مستك معروفدر صقالر صوقوبد قلری مشك كه تركیده ده استعمال اولنور مشغله
آشوب دنند مشكوی سختیان مخالی مشكو بتخانه وحرم وبوزلك حلو
مشقت قتی لق عربیدر مشتك نام دزدلیت یعنی بر اوغری ادیدر مشو
شینك ضمه سیله بورجق كه جوبایتدر وشستق لفظندن نهی در یعنی یل
ایله دیمكدر مشو شینك فتحه سیله اولمادیمكدر یعنی شدن لفظندن نهی ده
مصطبه جای غریبان عربیدر مصوص عربیدر قوشلر طولهمسی وسركه ایله
پشمش كوكرجین یاوروسی وصوبب مخفی اولمش اولد وبریان مطموره عربیدر
غله انباری مطار كرجین بر وعجاله ایتمك معناسنه عربیدر معده قورسق
عربیدر معتده عربیدر عقل اكسك منع دربك زرق معناسنه عربیدر عمق
درو زرق معناسنه دخی كلور مغاك چقور مغاره عربیدر تركیده ده مستعملدر
مغبون الداغش عربیدر مغز بینی وایلك ومجازا هرنسنه نك اوزینده و
ایچنده مغز درلر وهر نسنه نك خلاصه سی ویاغ معناسنه مغزا قصد ایده
جك بر واوزانده مغز بیشت اوكورغه ایلكی كه مرد اایلكی درلر مغنده
جولك وپاپس وكمره درکه اتك ذكرنده اولور وتولتقده وجبانك اوزرنده اولور
ود شیدر كه كمك صند قد نصكره جولك بتر بعضلر اوردر كه بو معرو رفد
مشهور شسنه طبیبلر قنتره سعله دیمكله معروفدر وبعضلر انلدر ارلنند

اوكان برزدر وبعضلر بیلدر دیدیلر حق بودركه اسم عامدر هرنسنه كه اعضاده
اولور بومر ولنور چقر اكادرلر بشنی مخرجات ایچنده اوكان بزدر یو نقل ایلدی
مغنود اولوبمش كند ودن كچمش معناسنه در مغوشا مجوسیلر مذهبنده بر
مذهبدر مفازه عربیدر بیابانلر چقنی مفاوز كلور بیرو زی معناسنه در
مفرد شیخ وخلیفه واعیاندن كمسنه مقعد عربیدر اوتورق یریدر مقلوب حضرت
عزرایل علیه السلام ملك مكیدن لفظندن امردر ومزیدن ومكیدن معناسنه وقصه
جق سكودر كه انكله قلاوز دیدكلری حیوانه اولرلر ولبسون معناسنه مسكاس كاسنی
لفظندن نهیدر اكسك ایله دیمكدر مكادم برطاغدر قراب طاغی كبی رمضان اولنده
انزه او دینار مكو كاف عجمینك فتحه سیله ادات استثنادر والا معناسنه وشاید
معناسنه در ومكر د لفظندن مختصر دنمه دیمكدر بتاكید امعناسنه در یعنی واذ
كل مكو كاف عربینك دراتك سكوننده حیله معناسنه مكس كاف عجمینك فتحه سیله
سككدر مكس زان بیره سككك سوریجی دیمكدر مكس كبوشله وبوزغو دشی درلر
بربوجكدر براچنده اولورو عنكبوتدن بر نوعدر مكش مكیدن لفظندن اسم مصدر
درامتی دیمكدر ملك آدم بوغازنده كیدن سكمك در بعض لغتده سلاك واقع
اولمش بعضنده مكل دو شغنی دراخری كه ملد مكل مثل مكول حیوانات صورتنده
دوزلمش قدح وجاوه هلر مكلی ولسونلر سكیب كیفدن لفظندن صبغه نهی در
اكتزی كمه وبیانده میل ایلمه وبوزچورمه معناسنه ومتعدی دخی استعمال اولنور
یعنی بیانده میل ایتدرمه وبولدن چقرمه معناسنه ملاذه قزل اوكك وطوق ویلجه
وكی تلیكدر ملاطه عربیدر هلاك وپابوجی بالحجی كه صمانسز اوله انكله كریج و
طاش اوررلر ملاول عربیدر غصه وانفعال ملاح حصیری قمشه ملح ایتمك فتحه سیله
جكركه ملاح جواد معناسنه در ملغم اسیجق یعنی ملق در بن وقلق معناسنه در
ملال بوكرلجه یه بكی زجو بایتدر وفرشته معناسنه ملوان میمك وهمانك فتحه
لریله یكجه وكوندز دیمكدر عربیدر ملول غمكین عربیدر من عربیجه انابن دیمكدر من

١٨٢

تشدید ایله بطماندر که بعضی یرده یوز قرق درهم در و بعضی یرده التی یوز درهم
در وکوکبه بیدکلری نسنه درکه کوکدن یغار منات برنسنه اسمیدر عبیدک مناره
اوزرینه چقوب اذان اوقومجی یردر عبیدک مناد منادرجنی قرشیده برشهردر
منبل چوچی منتو بو طعامک اسمیدر ترکیده پایله استعمالی منتی دیرلر منتو بر چچک
در وطفق دیمکدر عبیدک منجک حقه باز اوینی منجمک مثاله منجنیق اولدر که
علمه تحقیقا ایدوب منجلیق دیرلر انکله حصارلره طاش آتارلر دینق اوروب
قالدرمقه دخی منجنیق درلر عبیدک منجوم جمع منجوق علم باشنه عبیدک
منجلی منتک طرابوزان کلمه نک اخرینده کمحق اولوراداب نسنه در مثاله
دانشمند وخودمند عقللو وبیلولی دیمکدر یعنی بو لفظ ربط ونسبت مضاینی
افاده ایدر منقل کرام اوقوبانلی دائره جوذب اوتوردکلر وخطدر ونوجوان
لرک خطی مندیل ال یوز سلجک بزدر وعورتلر باشلرینه اورتهجک بزدر
مندور عمکینی وبخیل وبوبینی صنق بوداق وسمک سندره قولبو صنق
بوداق وعنبر صفتنده ده استعمال اولنور منزل خانه واوران وقوناق
مندیل اوران منش شول قره قره نقطه لردر که کشینک یوزنده وبوینده
ظاهر اولور منش طبع وکوکل خوشلغی وکبر وآرزو وهمت واولوق
منش کشینک کوکل دونکی منش کرمثاله منشور برات شاهی وحکم پادشاه
ویوردلو چکلر منقبه هنر وطاغ یولی وطبان التی واسکی جمعی مناقب
کلور منک قمار اوینی ولاف اورمق دبی شهرادیدر منکل جواب وشکل
معناسنه منکوش قولاق منکوش وکوجک کیدر منکو علم شخص وآب
حیات مثاله درویش حقیر منورد بی غم دیمکدر محتجب معناسنه یعنی
جبیلک لفظندن نیدر منه حکمه منینه مرکه یعنی اوله جمعی منایا کلور
عبیدک منی بنلک یعنی تکبر اتمک وحماقت اول اتلودر که پادشاهلر
بیله اتلنورلر جمعی مواکب کلور عبیدک موات بریه درلرکه کسینک

ملکی اولمیه

ملکی اولمیه عبیدک موج دکزک جالقمنی عبیدک جمعی امواج کلور موسم
بازارکاه عرب واوران عبیدک موبی فوق واذرم عبیدک مو بی آب اکسنی
شربت که ادنی مست ایدر موبره سیاه دانه لردر موبره سنلکی واول
نسنه درکه عورتلر یوزلرینه سوررلر بخنک درلر مه آی ماه لفظندن
مخففدر وبوق دیمک مهار بوینه دو بورند ورق مهتاب آی ایدیخی مهد
هامک سکونیله بستک درکه اچینده کوچک اوغلانجغی بیورلر عبیدک
وفارسیده حسد وزنده مهد هامک فتحیله متوب معناسنه
مهناک مثاله مهوش ای کبی دیمکدر مهول درازق مهبوه تخم ماهی و
ابزاری چند چند وادویه چند درآفتاب بجوشانند و بخورند
یعنی برنیجه ادویه کتند تورلو پودرش بولور اندن برلو برنوع طعام در
می شراب یعنی بیجی میا امدن لفظندن صیغه نهیدر کلمه دیمکدر امری
امری بیا کلور میخانه شراب صانلیدر میکده مثاله بچنج فمیش
شراب می بختنه معناسنه میبه ایوه شرابی اسم فادسیدر میسوسن
شراب سوسن میجوش اکشیه مایل اکشیمله طاتلو مابینده اوله میز
عبیدک آجق وواسع یر جمعی میادین کلور میکسار شرابله باشی خوش
١٨٤ اولمن کسنه میکون ال رنک وقرمزیله مایل رنک الیم المکورم متین کلمک
کدانکله طاشی قررلر مثال برات پادشاهی مثقال بر یحق درهمه دیرلر
مخلب جنکال مرغ یعنی قوش دمنی ودشمن اوراق مداد مرکب مدید
مثاله مرددستلو ومهر یعنی کنش ومحبت ویرابرالک جکستمک وقلک
مرباس یعنی سخت شیق مجمیله دخی لغتدر یعنی مرابتی مرو سور
اوزرینه اتفاق ایدوب کوکل برکتمک وستیزروی معناسنه یعنی
اونکو مزاج عبیدک ترکیب جیواندر اسم مصدر درقریمک وقرشمق دیمک
مزاح حایله عبیدک خورتمه وکتنکل لطیفه معناسنه مسی باقر مسکین بر

بر کونان بیجکی ریباند درلر جمعی مساکین کلور مسمار بکسری که غلط ادرلر
اکسری درلر مستاب صو طلوبی مسین بقردن درلر نسند مشلوش قیسی
زردالو شمشمش مثلا عبیدر مشوق عامه مضرب عربیدر زخمه که انکله
عود چالارلر مطراب پهلوان کبران ترسا الرعادتی وکبر عادتی عربیدر مطرف
پرده در معجر عربیدر دربجه خاتونلر باشلرینه بغلیجق نسند در مغفر عربیدر
دمور تقه جنك کونده کیولر ترکیده اشق درلر مغبار شاکرد انه مقبارزی
بقبارزی دکلری نسند در که تمغه کبی کید وکه وقنده شکرانه ایجون درلر
مقناطیس دمور چکن طاشدر مقناطیس مثلا مقنطیس مثلا مکاس اکسمه
معناسنه اسم مصدر در مکست شکست لفظندن صکره اتباع و مزاوجه
کتورلر شکست مکست دیرلر مکلی میك وکاف کسریله سالك عربیجه
علك دیرلر مکیس مکاس لفظندن تصرف ولغتی محابا معناسنه در ملاط
هلان میمك فتحه سیله دخی جایزدر نته کم ذکری کجدی عربیدر ملعقه قاشق
عربیدر ملساسرکه که اوزرینه نسند سرلر ملان طریق دینده اولان اقلق
منقاش موی چین وخارچین عربیدر مندیل عربیدر میمك فتحه سیله دخی جایز
در سیجقلی دستمال منوجنت مینو معناسنه مدا اولور و معنی ند و معنی کران
مهتر اولورق دافتاب مهر شفقت و آفتاب وحوانك اول آیی و آیدراون
التنجی کونی والدن یاز آیی و محبت مهر کوررو کوریجی مهر آب علم شخص مهتی
مثلا وهند پادشاهلری اسمیدر مهراس عربیدر اکجدن هوانلدر مهربان
شفقتلو و معنی نکهبان مهرجان عربیدر کوز کونلری وحزان وقتی
مهرکان فارسیدر مثلا مهرکانی کوزن اولیجق نسند کوزلك دخی دیرلر
مهرکان مهر ماهك اون التنجی کونی مهر کیا محبوبك یوزی و تازه و ترعنی
دکو کدن لذت بولنق اوله و کیمیاکارلر و پادشاهلر معناسنه مهرماه الله
کون ای مهمان قونق مهمانسرا قونق اوی که ترکیده عزنجانه دیرلر مهمانی

قونقلق

قونقلق وضیافت مهمانسرای قونق اوی مهمان یعنی مهموزکه جوفدنك اوکجه
سینه قورلی مهیار علم شخص مهین اولورق و اولور یعنی و متل مهجی اداتجاله
یعنی مضار علت اولنه داخل اولور مضار یعنی حاله تخصیص ایدر یعنی ایجون حال
ایجون اولور مثلا فحی باید یعنی سعدی کی کدرجی دانه شمرف بیلوب طور ردیمك
میان اورته و بیل دارالق واج میان باله اورته بولیلو میان بند قوشق واجمو
میانجی حکم و مصلح میان سرا اکلیله بکزر بر نسنه در جواهر ایله مرصع میانکی
اورته داورته لق میانکین چاق اورته و یعنی میان میانه مثلا و اورتجه
185 میانه قد مثل میان باله میتر علم شخص میتو بیراقلری سوری بورطغانه
میتی کوللنك انکله طاش قزیرلر سینده کوه که بر قورد جغزدر قماش بره لار
ایدر میجو مرجمك منح اکسری وقزق و سکده و سبکده و عرقینه قالبی منجك قرنفل
منجنکده ضرب خانه میدان یعنی میدان بالفتح میدخ یاوزات بعض
نسخه ده بورزات واقع اولمش مبده باك عورت میر یعنی امیر یعنی بك ودرن
لفظندن امر در ال دیمك میراث اولودن دکن حصته میراد صوادر زرینده محاکم
اولان بك میرداد دیوان خانه کبی سله ملق میرتن کندوی اولوره اورمق
میرزا بك زاده و علم شخص اولور میرسین معروف اغاجدر میرزاد یعنی
میرزا میوه طعام و انفاق و درنلك میزفتق عربیجه ضیف معناسنه و تاد سیده
مهمان معناسنده میزبان قونقچی بان لفظی کلمه آخرینه حراست معناسن افاده ایدر
نته کم دیده بان رنکهبان و مهربان و میزبان و مهمان خانه معناسنده کلور
میزد یعنی میزد یعنی ددکن وشنالك و عشرت میزد مجلس مهمانی و مجلس
سرور وعشرت میزد معشوقه ترکیده اوینامق دیرلر میور قوطه وایچ طونی
عربیدر میزك قرش مرنی میزك کمر تمك میزد یعنی میجو یعنی مرجمك میثیتبون
میثته جهودلر معلمی میش چشم قبون کوزلو میشناف ماطوق که برادر
طبیبلر قتنده عصاء الراعی دیرلر میشو بورجق میجو مثلا ومرجمك میشین

طباعت اولمشی قیون دریعنی ترکیده منیٔن درلر اندن غلط اولشدر و بعضی
میش یعنی قیون میشینه قیون سوریی میخد عربیدر قره کونلی میغ بلوط
سحاب معناسنه وطمان میخناك بلوطلو وطمانلو میغخت باشی اورنم تعریب ایدوب
می فتح دیرلر میکرزن قوتلی یعنی قرلمه مایل میکندد یعنی قوقر دیکدر میل
تلث نرنج بعضلر اوج نرسنك دیمشلر یعنی درت بیك ادم دیمشلر نعت
مشترکه ومناره معناسنه و برنوق میك وه شکر دانه مینا اسمان یعنی کوك
وکوك بونجق وکمتی بوزینه اودلر برلاجورد نسنه درمینا فام کوك رنك ونده
وبتل رنکلو وصرحیه مینه مثله مینان ارك میو تولك جبغی وهر جبغکده اولان
میوه اوله میوه مطلقا عش میوه نزه صرمشق که عشقه معناسنه واول
دارودر که تغریب ایدوب میوبزج درلر میونیه شول بدر اقدر که اول بهارده
کسرلر یعنی اصلاح ایچون میهمان قونق یعنی مهمان میهنی دودمان یعنی قوم
قبیله واو برق المیم المضمومه مبار ترکیده غلط ایدوب بمبار درلر بعض ساغلک
ایچنی ات ایله دبرنج ایله طولدررلر اکا دیرلر مبارك عربیدر قتلو معناسنه
متوارى عربیدر کزلو معناسنه متوسط عربیدر میانجی معناسنه مجه یعنی مژه
یعنی کرپك محجکان مژکان یعنی کرپکلر مجلاو عربیدر جلا نمشی ومهره لنمش معناسنه
محلاة عربیدر بریان اولمش بادنجان و بریانی پاره پاره ایدوب اوزرینه یمون
صویی دوکولر اکادیرلر مخ ایلك که کمك ایچنده اولور و یاوز آتداور اولان
اوبان مخاطه سبستان یعنی مشك ترکمانی یا خود طوبلق عربیدر مخلف کوکی
جینی یاوردی مدبش بوزدرهم مدارا تواضع واتفاقدن بر نوعدر مخبانستان
دوی مدام دایم یعنی هر وقت معناسنه وشراب مدامه شراب مرادکوکل دکی
مرارکند رابی مرت فتی پرکنده مرخ اکی بیت وارایدی کون طوغجق کولرلر
وبیجق اغلرلر ایدی بر بیك ادی مرخ ایدی و بربیك ادی حنظل ایدی عم مردن
لفظندن صیغه ماضی در اولدی دیمك وکلمه اتباعدنر حتی دمرد یعنی فوقی

معناسنه

معناسنه وایچو مردرانك فتحه سیله مربین درو اورانق مرداد تاریخ فرس
قدیمیدر وتاریخ جلالیدن اورته یای امیدر وتاریخ فرس نده کبیسا اعتبار اولنمغله
اجلالدن ابلوو وکیوی دورلیدر وهم فرس ایلرسنك یدنجی کونی که مرداد آینده اول
کونده بعرام ایدرلر ایدی مردارخوار کجیلاتن ولوری قوشی مرداسنك ترکیده
مرده سنك دیرلر کمشدن ایبلورلر ایدیجك قورشوی اولور مردریك یعنی خالی
مردریك یعنی مرد یعنی قوم اوانجی واواق قوم ومال متورك معناسنه دخی
کلور نفریق محلتنده استعمال اولنور شول ارته قلاوزی مرادیرلر مرده
اولور مرزان نوکس مرغ آب اوردك مرغ آبی مثله مرغانه یمرده مرغزنجی
مرغزار چایر چمن اصل میمك فتحه سیله درنند کم ذکری کچدی مرغول
ادرلك سلج وقورجق مرغنه مثل مرغانه یعنی یمرده مرواریدانجو مرود یعنی
امرود مرد رتاب سرنجه مروز بر قبیله هری وکله یتنده مروزنکوش مرجینم
قلاوزی مرمه حساب وقیاس معناسنه مزدشتری یلدزی وثواب وکرا مزبور
کولیجی وادغادمزد مشتلق عربیجه بشارت معناسنه مزدکان مثله مزده
کانی مشتلق ویرلن نسنه مزدکانه یعنی مژده مژه کرپك مژه مثله مژکان
کرپکلر مزوری مرنك مست غم وشکایت وبهادر معناسنه دخی کلور دیدیلر
مستمند شکایتلو وغملو مستکا اسرنکی مسته اذك وقوش ادینی دجارلی
لرك بیسنی مستی شکایت ایتمك وبهادر مسطار عربیدر شرابك یکیسی دکینی یعنی
مسلمان کوندن حق یعنی حقه میل ایدیجی مسیحه مزکلداك قونق مسیحه مثل
مو سیجد مسناق حد تنکاد مشت یمرق وبابوجی مشتنه سی واوج وتوقمق
مشتاسنك اوج قیاسی مست سنك مثله مشتا یعنی مشته که بنمفجی ملك
اولور وایاکف معناسنه مشتاق آرزولیجی عربیدر مشتاناك اوجه طلوطانی
یاخود عنبری لنسته مشت ذن کورشی مشته بنمفجی مشته سی وحلاوج توقمعی
مشك عربیجه مسك دریعنی فاسیده میمك ضمه سیله وشینك معجمه نك سکونیله

وعربیده مسمك کسر سیله وسین مهمله ایله سکونیله چینی ونه یتنك کیکلر ینك

کو بکی درایدیلر که کیکلر زعفران لو تکی مسنك بید سور غون مجکی در که

عربیتی چقار یر منلك یتی کمانی طوبلق مسنك زمیتی مثلا مسکی سخیان د

بلغار دخی دوسنلد ومحکم جانی مسنکره مثلا یعنی سخنیان و بلغاری د سنلد

مسنکار مشکلو یعنی مسنکسار مثلا منکتاب خالص مسنك مسکوی تخا

و بو سرایدر که خسرو پرویز بنیاد ایتمشی مستوش اول باغدر که آکا کمز و

برده قتار فواید کتوررلر عربیدر مصلب استوریت اسطوریت لفظ عربیدر

سحن عجیب معناسنه عربیلر توت مصلت درلر یعنی منول قفتالر که اوزرنه

صلیب کبی یعنی حاج کبی نقش اوله المصمت آتدر که هیچ نشانی اولمیه

عربیدر المصمت ایچی طلو نسنه که هیچ جوفی اولمیه مطرا عربیدر جنده

لغتی و تاره بر داحت اولمش نسنه مطرا کر جنده یجی بو لغت تصرف اولنمش

مطرا لفظی عربیدرکو لفظی فارسیدر تصرف ایدوب وایکسین ترکیب

بر اسم قلدیلر مطرب عربیدر سازنده معناسنه معما عربیدر معناسی

اوربولو اولان کلامه درلر مغ کبر وآتش پرست و زندیق یعنی منکر

قیامت وصغ یو بنوزی معناسنه مغاك دریك ژرف معناسنه عربیجه

عمیق در وچقور یر معناسنه مغالجین بر در بوکوذ در که قتی قره اولماز

مغلیجین مثلا مغان مغل یعنی کنتلر مغنی مثلا مغاك در ولیش تهی

دست ومفلس وحقیر مغاکجه چقور مغما تباه اولمش نسنه عربیدر مغل

ماوراء النهرده تاتاری وکوچجی کافری مغل عیتك فتحه سیله بردر بو

طایفه نك اسمیدر دیدیلر مختره فرداشی دیدکلری علت مغنی ایرله

بچی یعنی اغاره ایدیجی وسرود کوی معناسنه مغوشك مجوسیلر

کشیشی مغول مثل مغل مفت ایلمک ترکیده مستعملدر مقل ابوجهل قوه

دقری وجود بیرامجی وضغ مقرنس عربیدر جاد طاق ونرد بانلو اد

مغمجه

مغمجه یا بیجی قواش معناسنه مقبل بردرلو آشدر که اتله کوفته ایله و مبادر

و ابر وقوبروق وتغدای وعود و نقلد وچوکندر وبیاز وشلغم وکورکلم وکندنا ایله

بشوررلر مقبلیا مثلا ملك و کوچوك سحی بر مکران بر مملکتدر که اننده پر طاغ

واردر تیر ایمی ادم صورتنده شکل بیجی یعنی شرب ملك مردمك که جوبانت

دندر وبادشاهلو وسلام وتحیه وبوجوق وایتدیلر که بعض یرده انمکجیه

ملك درلر ملکك ایم کو بجی بعض لغتده اخوی لامله واقع اولمش ملنه

سوز دکلیجی مناه دوه تیلجوق بو عربیدر منج بال آدوسی زنبور معناسنه

منجلاب مرداری صو منجیز مسنك طرابزون مندلك پاره پاره مهملاك درنیق

فقیر منلاك مثلا مهلوك مثلا مینه عربیدر آرزو معناسنه الجمع منا

موصل منته عربیدر عجبی قوت مواسا بولداشلق وایلك ایلمك وابو

ایلش عربیدر مویدر حکیم ودانا و حاکم وآفتاب پرست وجهودلر قاضیسی

واول عالمه دیرلر که اندن روایتلر ایدرلر و معنی وزیر موتاب ایب

بو کجی موتاق مثلا موتار مثلا موجینه منقاش که انکله قیل یولرلر تا

لر بولرینی موخ علم مور قرنجه موجه مثلا و قرنجه جق یعنی مور لفظنك

تصغیریدر واواق قره جه بوجوق مور خانه اوشق قره جه قرنجه وبابی

مورداند مرسینی بیشی وکلکوه رنك وکل مورد مثلا وصواورته سنده

بتن سبزه مورنش بو بجوق وکلکوه دکان اوکی وسکی وکوزعنه موریله

دمور باسی وشول پاسه درلر که دمری دلك دلك ایلیه که صبغالله کیمك

قابل اولمیه اما زنك مطلقا باسدر موری صوکونکی وتره بو یا موریه

مثلا وسر که کوبی موژان کوزل کوزدر که نظرده متحرك اوله وکی سحه

دخی اوله واطراف تره حالکری دخی اوله اصلده موژان ترکسه درلر

استعاره طریقیله کوزل کوزده اطلاق ایتدیلر موزه ادك جزمه دخی

درلر موزه باکین صقمان موزه دوزجو مجی موسیحه مسقال که جلرلر

واوكيك نوشتى ورن كلدك فوغر موسيقار علم موسيقى اوا برلوق معناسنه
دخى كلور موسيقى مثلا علم ادواردخى ديرلر موسيقى مثلا موسيقال
اوكيك نوبة موسيرده طازلق باشى وباشتن ناشى اولمش موستى صحبان
عربجه نازه معناسنه موش دشق عرب طوشى موغ مجوسى يعنى
موفلون الكليل الملك ديرلر براوتدر موك صيرو تاخير يعنى الكلمات
ومعشوقه يعنى اويناش وكوك طوريش معناسنه مولتش اسم مصدر
در الكلنش معناسنه مولغ عربيدر يعنى حريص مولبان يغماجيلر موم
معروفدر تركيده مستعملدر باغ مومى اولور بال مومى اولور يفتيق نسنه
در موميا بردارودر كه اعضادن بر يره صنسه اكا بلجور لر نافعدر اولكه
موى قيل وساچ مويناب قيل بوكجى موى قاف مثلا بونلرذكي اولمنه
موچينه منقاش موى خوشه سنبل مو بينه كوس كه چيلرمويه صاغ
وصاعوق مهر بونك مهره دكن كه بقاد لر نغاء مهر اديني نسنه
مهره كاغد مهره سي واوكزغده ككى وبوتخى مهك شكل مهلت يعنى
زمان ويرمك وامان ويرمك وتوقف **باب النون المفتوحة** ناحق
نفى دركلمه نك اولنه داخل اولور مثلا نابيد اوناسز وناخوش كبى
يعنى ظاهر دكل ولابق دكل وخوش دكل ديمكدر نااسوا رخان ناب
خالص ومجاز اصافى معناسنه ده استعمال اولنور ومانند ومثل
معناسنه وادودشى وغايته بيوك دبشه اطلاق اولنور مثلا بيل
وخنزير دشى كبى نابديد بلورسز وبولنمز نسنه وكورنمز نابو واسر
وقيرمز وقورقمز واكسكى دكل ديك ناپاك جنب ومردار نابكار باطل
ومعقد وايشسز نابل اوتلجى وحاذق بالامور ونبردان نابيد
بلورسز يعنى نابديد نابى كوره مز نابينا كورمز ناتوان كوجى يتمز
ضعيف معناسنه ناج چام اغجى وسرو اغاجى يعنى ناز ناچار ضرورى

جاده سى

چاره سز يكيد ناخوجام يعنى مخا ناخ اكى جبل سكور يخش ناخداه
مهتر ملاح خان بعضى نسخه ده ناخداى دا قع اولمش ناخسته ابجد ايب
دابيجه ادر غان ناخن طرنق ناخن بر طرزان كسيجك بيجو ناخن بره مثلا
ناخن براى مثلا ناخنكير مثلا ناخسته ابتدر سكى ناخوسته اما غلد
ديه لنمش وطبالنمش نسنه ناخوش براز ناخوش منتش كوكلى دونمش و
كوكلد ونمك ناخون مثل ناخن بلمز جاهل معناسنه نادره عربيدر ناياب
معناسنه يعنى ادبولنور نسنه ونادكاه اولان يعنى اكثريه نادره دان عالم
مدقق نار يعنى انار تركيده استعمال اولنور نادبكه انار اتى ناربستان
دكومى مملو ودكرمى ممد نار بوست قرمد يعنى قرنفل نارجيل هندستان
قوزى نارخو كلنار چچكى نارخوى مثلا ناردصوغنه كنده درلر ويعنى
ناكس نادان نادنك نادين سنبل رومى كه خوش فخولو چچكدر نادسيده
بالغ والمعنى وكمالى بولمامش نسنه نارمشك قرنجك مسك الرمان دركلري
نسنه دروايندلو كدا فعا اقماع رمان دركه هنديدر كوچك انارده بكزر كه
چچكى دونمش اوله خوش رايحه سى اولور ايوسى اوللدر كه آتله قزل ما
بنيده اوله نارنج نارنك ناردانا اتاسى ونار دنك ناردن طوغرى داوزن
بداق كه بيلدن صالنور وحركت ايليه ولطيف وتازه اوله وبرنوع تره
اغاجيدر واوزون اولور وطبرخون ددكلرى اغجد ناردان كجز الجه و
اقمز صو وبوريمز نسنه وجانسز نارد قبان طاشى نارده كيان ترازونك يوقر
اليله طوتجق دلى نادين تر ومزين تركيده مستعملدر نادين فماشندر و
اعضاده استعمال اولنور نازمنش ونازنين لفظلرن صيغة امر ووصف
تركيبى درناز لنمق ونعمت وچام اغجى وشمشاد اغاجى اسم مصدر دراز
لنمق معناسنه نار چام اغجى وشمشاد وسرو وسروه بكزر بر اغجدر بنند
حلغوزه درلر يعنى كوكنار فستق دخى درلر واسمنك معناسنه ده كلور

نازفاز اسمك يعني دهن دره نابانغي بوز بصدعي نازبوي فلكي
نادشي فخر ونادشدن لفظندن اسم مصدردر نازلك بوفقه وظريف نازك
اندام نازلك فرح معناسنه در زيرا اندام فرحه اطلاق اولنور المنازله د
التنزيل بلاء فرد اينره يعني خوش جانبندن نازل اولان بلاء عبيدر نازنين
نازلو واسركجه ومعشوقه نازو عجمي نازيعني جام انجي واردج نازدن
بوقتي اعجدر ناشره بحمز انجه ومطلقا بحمز تنهنه وكشت زار معناسنه يعني
اكنلك معناسنه ده كلور دبو نقل اولندي ناصتوده خوار وذليل وبرام
كسند ناسنج الونله ولكمز ايله وابريشم ايله طوقنمش اغربهالو قماش
وجنت حي بولرندن برجيودر ناشتا آج قرنسنه وناد معناسنه يعني بيكا
ووربي وجفت معناسنه وقونلق وقتي ناكتيبا صبرسز ناشنبا يادر كه
معناسنده يعني بيكانه ناشناس خوريادناسي مثلا ناشيوين اولي بونزدر
مليح اولميد ناصور جوقد انكي يارهء عبيدر ناطف عربيدر دبله كه برانه
بسنوبرلر حلو يا تدنذر وآق قوزلو حلوا ويشمينه ناطل يدي درهم اغرغي
بعضلر ايكي استاددر ديدلر استاد عربيدر ايكي بجق درهم درناغ قره
اغاج ناغوش بانغ صويه طالدرمق وصوا بجنده برساعت طورمق د
ناخوش معناسنه ناغنت فلفل سودان آولنورتدر كه بعضي يرده
حوفي درلر فلفل يرينه استعمال ايدرلر ناف كبك ودكوفي بصدق نافرجام
پرامز وعاقبتي خير دكل ديمكدر وعبيلو اينش وفائده سز نسنه وكجولت
معناسنه نافه مشك در وشول كوركدر كه درسنك كوبكندن اولدانكا
ده نافه درلر نافه مشك كوبك مسكي ناقور عربيدر قيامتده اسرافيل عليه
السلام اوردبغي صوره درلر اسرافيل ديمكله معروفدر ناقوره عربيدر
مشربه ناقوس كليسالرده چالنه چالينن تخته در عربيدر ناك
مسلك اوته مغشوش وحكوا ايله سرشته اولمش وادات دركه كلمه نك

انجینه

انجینه لاحق اولور اتصاف ونعت واتصال معناسن افاده ایدر مثلا
زهرناك وغضبناك كبي ناكاه اكثرده بيحي وقتنه ناكس كمسنه دكل يعني
غايته دني وخوركمسنه دن كنايتدر ناكوار سكيمه مك هضم اولمق معناسنه
كه امتلاء اولمقدر ناكوارد مثله وكم اولمش مسند ناكو ذيده اباتمز يعني كافر
ناكرو جاره سز كوبرجاره يه ذيو لونا كام كاف عربيله بي مراد معناسنه ناچار
معناسنه استعمال اولنور ناكه ناكاه لفظندن مخففدر ناكهان مثله نال قلم
انجنده كي انجه تللره وصاري قمش وقلم اوجي وديل اوجي ناله انكليجي د
انكليو زن ديمكدر نالش ناليدن لفظندن اسم مصدردر انكليش ديمكدر نالان
انكليو نام آد نامدار آدلو نامرد ارلكسز نامزاد دنشانلو قزواول كمسنه دركه
انك اديله سوز سولنمش اوله نامرد مثله نامرد يعني نامدار ناموس غيرت
وآدصان ورازدار ورازداش وجبريل عليه السلام وخانهء صياد نامه
بتي نان اتمك نان بز اتمكجي نان پاشه نان تنك بوفقه اتمك نان جيني نو
دن اتمك جعرجق الت نان خواه ابتون واورسميدر الغ نابند رباه وراه
فانيد سنده وسكوله دكلري اوندرر دنانيد بجر بعضلر ايدر كمودن
برنوعدر نان خورش اتمك قتغي نان وا اتمكجي نانبا معناسنه نانوشان
معناسنه نان بوشان ناكهان معناسنه ناو تكنه واولق ودصنج وناو
ناوبان مثله ناور درزم ومبارزت ناوزه تكنه ناوس مجوسيلر كورستاني
ناوسار صواق يعني دكرمن صواغي ناوك قوش اوقي بعضنده قوشي واقع
واقع اولمشدر حقيقتده شول اولوقجه نسنه دركه انك ايجنه اوقلر
اول اتلان اوقه تير ناوك ديرلر جرخ زنبورك واول قودش نسنه نك
ايچندن اوقو زنبورك ايله اتارلر اصلده ناوله اولو غلك اسميدر اما تابع
اولمشدر اولدر كه اوق اوله وصبان دموري وقتلق ناوه بالچق تكنه
سي وخمير تكنه سي واولق دد راجق بركه محرابدر ناهار بلش سز يعني

ناشتا یعنی آج قارنند ناهید دورلتی بوستان ناهمتا مثل مانندی یوق وضد
معناسنه ناهموار یعنی دوزدکل یموق یا مرمی دیرلر ناهوا یعنی ناهمتا نا
هوش یعنی ناکام ناهید زهره یلدزی و نار بوستان قیزی ناهیده مثله
نای دیدک نابسان کوکوز یخینی و ده دیجی نایلب هیچ بولمز نسنه اما کیم یاب
آز بولنور نسنه دیلور ناف یعنی بوکون دیکی نارلو لد و خوف رویر
صکره کلن نحوفلن اسمیدر شعرده قافیه حرفلر ف طقوز نحو قدر بر نسنک اسمی
نابود نایره مثله نای ینی نای جلجی نای کلوی بغز دیکی نایره سوکلنتی
اکن و سایر او نلرک بالدی و ناجد معناسنه ددجان دیک نای نوشان یعنی
ناکهمان نون ایله یانک تقدیمی و تاخیری جایزدر دیدیلر نند کم نونک تقدیمی
ذکر اولنری نای رویین بورری که جلاد لر نایه نفتی دیدک ولولد نانی نانجی
نبات شکرک صافیسنه درلر عربجه نمک معناسنه یعنی صنعة مصدردر
نبادش اونکو نباغ ایلک اوجی نبشتر غایتره اوجی سوری اولان قلجیده و
ربجوده استعمال اولنور نبرد جنک نبرده بهادر وکزیده نبزه لقب نبق
قزلجق وکوکناد وخشخاش عربیدر نبق ابوالحی اوزلد ولمق بولغت نه
طایفه لغتی ایدوکی معلوم دکلدر نبهره نجمز الجه وکجمز قوماش ناسره
معناسنه تعریب ایدوب بهرجه درلر و فقیر معناسنه نبی عربیدر خنبجی
معناسنه بیغمبردرلر نبیذ خرما صوینده اولان شراب عربیدر نبیره اوغل
اوغلی که ترکیده طورون درلر عربجه سبط معناسنه نتک یعنی نتک
یعنی نون ایله تانک بولغتده تقدیمی تاخیری جایز اولدی و ایرقلدکی نتل
مکو ومیله نجف بر مملکت ادیدر نجق معروفدر ترکیده استعمال اولنور نجم
عربیدر مطلقا یلدزدر و اولکی یلدزینه دخی علم اولمشدر و وقت معناسنه
و ظاهر و اشکاره اولمق و ایرق دکلری اوتدر و بالدری اولمین اوتلره
نجم دیرلر قاوون و قربوز و خیار تنکم شجر دیو بالدری اولانه درلر جمعی

نجم طوددد

بنجوم کلور نخیل ایرق اوجه عربیدر نخیر یعنی اهار یعنی نجوش عربیدر نجی نکیز
بسو و بسور یکی کتنکاه درلر نحر خالیه درکه اکی بوز اوله زبلوی ندنی دخی درلر
و اوز غانک برقتی و کمان زحیر و اینجه ابرشیم نخ سبیر که اوله و الحون انجی
و ناج و نیره یصتی لغتی نسنه دمور بوقی و صفقتی ظاری اتمکی و کفکه طنه
و جمله لک نخاس قول و قرباش صاتجی یرده فروش معناسنده ترکیده جانبجی
درلر نحس عربیدر شوم یعنی نامبارک نجل عربجه ترص درلر و کرمان دیاریدر
ترنجی درلر و اصفهانده سکنجه درلر و ترکیده نحمدک درلر و هر دیاریده بر ده بر
استعمالی واردر نخجیر صید یعنی او و کینکاه و نیتو و سیدک نخجیروال اوجی
نخجیروان مثله نخواز ادیج دهار معناسنه بعضی لغتده نخان واقع اولمش
نخس عمدن و عصدن بکری صولیق و ادقلمق عربیده کسمک و درمک
معناسنه نخشب ماوراء النهرده ترمذ یاننده بر شهرک ادیدر و یلدز انجی
آق معناسنه و بدر اولمشدر و محبوبلرک یوزنین مدح اتمک محلنده استعمال
اولنور نخجوان تبریزه قریب بر خوب شهردر خلقی اکثر نقاشلردر نقشوان
مثله نقنیان مثله نقنیجهان مثله نغنکلون جنک قوز نغنکلوف اینجه نغز
لو و قازبط معناسنه نخل یعنی نقل خرما اغجنه درلر و فارسیده نقل و نخل
شول نسنه یه درلر که بر اغاجک اوزرینه کلورلر درلر و ایلک ایله شویله
نغلرلر کاننده انک اوزرینده یتمشدر نخله عصا و نعلین نخم شکر جین لرک
التیدر که انکله شار اولان شکری بره دوشمدن طوتر لر یعنی بر بر باده
سنی بر اغاجده نغلرلر انکله طوتر لر نخوت عربیدر تکبر و بویرک یعنی اولونق
دکوکل بیوکلکی و قوروب بر باند بر سنه اکی داند الموق معناسنه نخنیز
بسوکین معناسنه درند عنبر بیند ندید همتا و مانند عربیدر ند معناسنه
نرادک نرد معروف اوینیدر و اغاج اوزدکی و برداق کسانی اما سمی فحر
مطلقا اغاج باره سی معناسنه نقل ایلدی و بردرلو اجنده نردبان معروف

بقمقلودن بوكسلدن بوه جقرلى نيسنك مرجمك نيسنك مثاله تركسى مثالقه
معروفى نجكدر شاعرلر تحبو بلرله كوزلرينى اكا تشبيه ايدرلر تعريب ايدوب ترجس
نهرلر نركد يعنى جى كدنرم بومشق نرماده خشنى يعنى هم ايركك وهم دشى اوله
غريب خنثى نكرنرم آهنك كدسون دخى ديرلر كوشنى كه بومشق اوله و نرم باغ
قيش آيقلودرلر بر مخلوق قدر بهندستانده لطيف رشى نرم ردالك آبستدكه
آهسته بويدى نرمور صالبحى نرموكه مثاله نرمه كوشتى قولوق يعنى نره
موج وار ايركك آلتى مطلقا آلت تناسل درديلخى ذكور نيجه حيوانك
اولورسه اولسون نره تحقيقاله مثاله نره كان يعنى كدايان نوينده ايركك
يعنى نر نراسه دنرخنج اغز بعمق عربجه كابوسى درلر نرند يعنى عند مثاله
نرد من بيم قتم نرد نوسنك فتك نزديك بقين عربجه قريب درلر نرغده اغز
مقتدن ديرنن مفصل يعنى الك برى نزله باشده اولان علتدر عربيده لعقنه
بركوته املك معناسنه دهكالور يعنى توك مرجمك نزم زاء عجميله طمان
ونلوطه نزم زاء عربيله ديرديو معناسنه نزند زاء عجميله آو جى اوقى
وغصتد ينوبج يدك جنيبت معناسنه نونم يعنى نزم يعنى طمان نسيم مثاله
نسبو صيو مخوق وطا يرمخوق نسو مثاله نسبيل بالوق اعنى نستو كل نسرين
نسترن مثاله بعضيلر طرفيل نجى دردرلر نسترن دن مثاله نستين مثاله
نستوه انكو عربجه لجوج معناسنه وعلم تخصدر نسرسايبان واه اجق كه
طاغ باشنده جوردن جوبلان ايدرلر نسر عربيدر كركس درلر نسرطاير نجى
درلر نسرم مثاله وقوزيره ديرلركه كنمنى طوقمز اوله نسرين عربيدر بر
نوع كلدر نسترن دخى درلر نسرطاير كركس وكوكلرده بر يورجك ايدرلر يا
خود بر يلدزدر عربيدر نشف دينلدن قوبموق وصواموق وسلمك عربيك
نشق عربيدر بر وجد اوزره ديمكدر سينك فتحه سيله نشق سينك سكونيله
درج وترتيب معناسنه عربيدر نشكنج اصفهان دياده برجمك معناسنه نشله

۲ جلد

۱۹۱

مرجمك وكالنركتابنك بر جزئى نسمتيل بر اثمنى لنغتته نسنا مى بر بولو ميموسلو نسو
سامس يعنى غايتده بدوزه صفره كـ وصيرنجى اولد آيينه و قلنج كبى نسيج احمق
وخود بين وسركشته نشيم باد مشهوردر عربيدر ريح طيبه معناسنه جمعى نسيمه
بكلور وعشق بيل تسيده وبره سى يعنى نقد دلبين نشيل بالق اعنى واولتكه
وبولنيد اصلمق معناسنه نشخور يم صوكى يعنى كوشنى كه بديوه وصقرتم نكر
صكوه يدوكى نشيده يكور اركوشرا كماديلر واوريسى اولوب سروتر قافيه سنده
استعمال اولنمق جائزدر وخابوددركيد او سنحوان وادوكبى الف بادينل داوقنده
ياد وزار قافيه سنده نشرم قورتيو كه كنمنى دوقمز نشك اناد اغلجى وحطل
اغلجى وترخون وحام اغلجى اسنك درسنك قافيه سنده استعمال اولنور وفيل
وخنزير وبلاون دنشلر نيد دخى درلر نشكنج يعنى نشكنج ويعنى تخجل يعنى جمك
نشل بريردن اصلمق اسم مصدردر وصيغه امر ووصف تركيبدر ويعنى نشبيل
يعنى بالق اولندى نشيمن تخت نشوادا علاوم رجالدندر نشو الج يعنى نشوغ
بريارودركه اغزده طوترلر اغزه فايده واردر نشيب انتق بونك كسره سيله
دخى لغتدر نشيد نبك ارامق وشعر اوقومق عربيدر نشيل يعنى نشل يعنى
اصلمق نشيمن يعنى نشستكاه يعنى اوطورق يرى ومقام ووطن نشى
بردرلو ادزون بوتيلى كربيدر نطع دوشنه جك نسنه وبساط شطرنج ويره
بورى عربيدر نعش عربجه جنازه دخى درلر كسره جيمله اولو كوتوره جك
تخته كه توكيدره صلجه درلر وجنازه فتحه جيمله ميتدر نغنيله بردرلو قلبه
دركه قوش ايتله وكمنه ايله دمردا ايله دشوررلر عربيدر نعل آت نعلى عربيدر
جمعى نعال كلور نعل بند نعل بيجى نعلين معروفدر تركيده نابعدر ادم ايا
غنده كيوكرك اجم وكرك كوندن اولسون عربيدر نغز نقى اوازله جاغرمق
نغز ايو بابك وخالص وجابك معناسنه نعل جقور يرده قورد ودكلي ابي د
كاروان سراى نغمه خوش اواز عربيدر جمعى نغمات كلور نغنغ بر بيوك كيل

درهم بردرلر هر بریسی دورت یوك اولور تیما ورا النهرده استعمال اولنور نغی
خواهش ناخواه لفظندن تصرف اولنمش نغوخوانی مثلا نغوشلکاتر
لرمذهبندن برمذهبدر نغوشا که مثلا نغود اولوانج نغیوز مثلا نقاع
تحفه قدح درکه انکله شراب ایچولر و فقاعکو کبیدکه اندن قدح ایتمش اولدلر
نغام هوابوزن طوتن تور و بوز طونقلغی و زشت معناسنه نفت معروف
بودر بوباغدر تعریب ایدوب نفط دیرلر ترکیده مستعمله نونك کسره سیله
افصحدر نفت انداز ایچی نقنغ اولجك عربجه تفیر معناسنه نقنج سوزلر
کن اغزی صولنوب اغزندن صولر صاچی کبی تغیرین الخ دفرتی و یرملك
ویکرینك نفس نونك و فانك فتحه لریله صولغان ریحی وصلق نفول
بالدرشتالنك معناسنه نفیر بوری جلرلرنای رویین معناسنه عربیدر
نقاره دکوس جاقلدایچی عربیدر نقاره معروف جالقی درترکیده مستعمله
نقاقه جامدان عربیدر نقام بولنق عربیدر نقب لغم ددکلری درکه یر
التنده یولدر عربیدر نقد حاضر دیمکدر عربیدر جمعی نقود کلور نقد جان
جاندیمك نقشبند نقش بغلیجی نقاش معناسنه نقش بندی نقاشلق
وطریق صوفیه دن بو طریقك اسمیدر نقیق بغرتلق تو سنی عربیدر نقیق
مثلا نکذ ادزم جکر دکی نك اشته دیمکدر نکل نونك وکافك فتحه لریله
اویان دماغی و سند وغل عربیدر ومردیجر تیوتوی اث نلند کورك و بیل
انکله باغ بللرنم یاتی وجه درکه کوکدن یغز یخ مثلا وسبوکه دنی و
نفه اونی که دکو کتادلرنده یتر نماز معروف عبادتدر عربیجه صلوة دیرلر
نماز بامداد صباح نمازی نماز پیشین اویله نمازی نماز دیکر اکندی نمازی نماز
شام اخشام نمازی نماز خفتن ینسو نمازی نمازکاه مصلی نماز قلیجی بر
نماز کذار نماز قلیجی نمام قوجی عربیدر نمنك کهربا و الج یعنی نمد سمك فتحه
سیله کبینك و کجه وار آدمك الحی یعنی ذکرف نمان عورتلر فرجی نمدن

نکلفی

نکلفی نمدبار نخ اولمش بیسنه نمناك مثلا نمکین مثلا بولفظ نمکین مرکبدر نم
نمطی اله آکین لفظندن ترکیب اولنمق الف حذف اولندی نمکینی دخی بو ایله
نمایی طولمق دیمکدر نمط دو شغ دو شکلت نمطی دوشك دوشنجی و طریقت اسلوب
معناسنه ایچی بیله عربیدر نمك چوریدا و نمك طوز نمکدان طوزلق نمکزد
طوزلدکه طوز حاصل اولور کانلر نمکسار مثلا نمکدنی بردر لوجلوا در نمکت
بعنی نم بیمی باتش نکسوده یعنی طوزلوات بصدریه معناسنه نکسور مثلا
نمج بمعنی نورنج نمی بسیار خوار و کاهل نبك عادند نرتبه ماده خنفی نو یکی
عربجه جدید معناسنه نوآبونك ضمه سیله دخی لغتدر بالیق و نعمت و سپاه
ورونق حال و دستان و موسقی علمنده بر پردنك اسمیدر و عنی کرد یعنی طو
داوج معناسنه و بهره و چکردك وطوطی قوشدر و برساز ادیدر نو ابین یعنی
شکفت نو اخته یکی دکلمش باغ نواد صعش نوادة اوغل اوغلندری
تورون معناسنه نواده بسربنده اوغل دغللری و قزی نوادة دختربنده قز
اوغللری و قزلری نوار تمتدن اوقدن دیمکدر نواسنه یعنی نبیسنه و نو ذم
معناسنده و تعلقات نواسنه بری بری ادرزینه یغلمش کونج و کرمت نواسته
بیوار اسنده اوله بالجق نواله غایب حصه سی ودکلمش یعنی سوزکلچی دکلمك
ولقمه دزلته وخراسان دیارنده قاضی لقمه سی دیرلو برطعامدر نوآموز صنعتی
یکی اوکرنمش کشی و یکی نوان رشت بالاه ولوزان معناسنه یعنی دیره
یکی واوقورکن بابر ابتلرکی صالنی وتاله ن معناسنه و بشادت ابد یجی معناسنه
نو آورده یکی ظاهر اولمش نسنه و بدعت نوآیین یکیله طورین نسنه و یعنی
شکفت نوباده نورسنده یعنی نوباره مثلا نوبر مثلا نوبه مثلا نوبامونترید
اوکورنی صعری نوبت وقت معناسنه عربیدر صبغة مصدر نوحه صاغو
صلمق نوحه کر صاغو صاغوجی نود طقسان که عدد معیندر نوذد بکلم
نورد جادة هلوك سلمن ددکلری آلتیدر که بز صاردیلور ودرمه و بکلم معناسنه

معناسنه ودرزیلرك بر معروف دکتننك ادیدر وبیمرق نسنه به دیرلر وفخرو لاف
ودپینه دیرو ونور دیه لفظنده صیغهٔ امر ودوصف ترکیبدر نورده مثلا نورده یعنی
کوکلك انکلرینك اطرافنده دکلی ترتیب وهر نسنه نك اطرافنده دکلی نسنه یه دیر
نونی تولد عوض نولك ادك بورنی دفلج اوجی ویلمانی وقلم اوجی وکوبك اوجی
نوکوده یعنی بنیره نوزدرماه فروردینك الك کونی یعنی الك یاز آینك اول کونی
نوك طیا یعنی وفادار بورنی واغزك طغره سی بومیدر امیدسز دیمکدر نود پیك و
دتین کیدیجی وخبر ایلتیجی واراجی والدایجی ویوریغد آت نونره تیز فهم ایدیجی
کشی نوید نوالد وترده یعنی مشتلق ووقت معناسنه وعلل وعوض وضیافته
وعده ایتمك نویل یعنی بیشانی یعنی الن نوین شهزاده وهرنسنه غرین رکی
جویی درنده درو یونك ضمه سیله دخی جایزدر دوهی ورنده نهاد رنسنه
دن اکسمك نقص ایتمك معناسنه وبسیار معناسنه ویغزلق نوشی وتکمد
عربجه نهاد کوندزدر نهادی صفرا شکی بمکدر یعنی ادکی برمقدار نسنه
جلن بیکدر بورك صا لیمنوب وصفرا حرکت ایلمك ایچون نهاد یدفور فدیدیك
درنهاد ازکج دکوسم که قصتاب قیونلری او کیجه دکیدر استعاره ایدوب هراوکنه
متبوع اولنلره استعمال ایدر نهالکه کمینکاه واوجی کومه سی نهال معروف
دو نسنه جك نسنه درخالی کبی نهالیجه مثلا ونهالیجی معناسنه نهب غارت
دن کلن نسنه یه درلر یعنی یغمادن کلن اسباب وقماش نهره بایق وبصقیه دن
وکوچ وکوش معناسنه نهیره حدت آشوری بیوك نسنه نهمار مثلا وشکل
وجثه عظیم وبسیار وبی اندازه نجیر طولشق وطولشمق نهك که غربجه
ادق وکسك وشراب ایچمك وصوبه قانق وصوصمق معناسنه ده کلور یعنی
اضداد معناسنه نده هاء غیر ملفوظه ایله حرف نفی در یوقدر دیمکدر نهم هاء
فتحه سیله نعامه حریص کمسنه نهنك عربجه تمساح در نیل دکزنده اولور
بر عجیب حیواندر جمله حیوانك اشغی جکه سی حرکت ایدر تمساحك یوقرو جکه سی

حرکت ایلر

١٩٢

حرکت ایلر آشغه جکه سی کوکسنه متصلدر نهیب خوف وغصه واومك یعنی
عربجه فاماغر بیده نهب معناسنه در یعنی دار الحرب کافرینك مالنی یغما ایتمك نهیه
مثلا نی قمش ونای که چلرلر الغلدیه الغوده استعمال اولنور اکثر یا چالنلره
نای درلر ویرینی دن در قمشغه نیستان درلر اما مولنا جالنلره نی دیدی
فتحه صحیحه دیرلر اما امالهٔ کسره ایله حرف نفی در نی انبا قمشی او وقتنه
حصار نیاغ عربجه جد معناسنه در ترکیده دوه دیرلر که اتانك اتاسی در وانالك
اتاسیدر وجد نیا نیق عربیده اسنك اغزسی نیارد سنده ایمان المفاقه دکل
دیمکدر نیارست کرد اتمکه قادر دکل صیغهٔ ماضی در نفی قدرت ایچوندر یعنی
ایده مدی نیارست سلخت دخی درلر قادر اولمدی اتمکه درلر نیارو معشوقه
یعنی اویناش نیدل اغر یعمق وایندیلرکه سیبی در دیوك اسیدر نیلاوکهن مثلا
نیدفه تمان بقاسی وتمان اغنی نی زن نی چالجی نیسان سریانی دیلجه در آبریل
دیلجه درلر یعنی اوسط بهار نیستان قمشلق نی شکر شکر قمشی شکرنی تقدیرنده
درنیک سیبی نیفه بعنا نیدفه یعنی تمان بقاسی واق نازك بزینك
تصغیرینیدر قمشیجق دیمکدر بابك فتحه سیله نیك بابك سکونیله جماع یعنی
یتیجی دیمکدر نای زن معناسنه النون المکسورة نبراس چراغ نیف تریاز درلربر
اویندر نیار سلیجو عربیدر نتال مثلا نخاس سزکه بشمقجیلر کونیله بشی اراسنه
دکولر تراد رثاء عجمیله اصل ونسبت نژاد ایچه وارق نژند اولوکسنی وخوجه وغصه
لونژم ژاء عجمیله ومیمك سکونیله غصه وبلوط وطمان نژمند یعنی نژه مند
نیژم نیوم طمان وطوفان نسك زحمك عربجه عدس دریونك فتحه سیله
دخی لغتدر وکافرلر کتابیدن برجزدر که اول سوره در نسید وره سی بونك
فتحه سیله دخی جایزدر ونغدا ولیان وحاصل ولیان در نشابور بر شهرك
اسمیدر نشسته معروف نسنه درحلوا لوه قتارلر نشان علامت نشانه
مثلا واورق نشانی نشانکر مقدرکه برکاده بکزرایکی اوجی سوریدر

نشاف خنك دماغ يعني بيماغي قورغى اكثريا بمكدر دلور نشخوار كويش يعني
يم صوكى كه بعضى حيوانك خويد ربدكين مكره كوشردوه قيون صغر كبي نشخور
مثله نشخوره مثله نشواره مثله نشره كونك نشيره مثله نشستگاه اوتوره جق
يردا وتورتي يوغ نشستني نچك واوتوره جق نسنه نشيتي مثله نشك بر اغجدر
عشيه اولمان چام اغجيدر بونك فتحه سيله دخى جايزدر نشكرده بنفشجي نجفيسى
نشكنج اصفهانيلر دلنده بو جمله نك نشوار علم نخض وطوار كوشى نشخوار
معناسنه نشوه كيفيت ويرنسنه لوك كرميتي نشيب انيش نشو مثله نشيم
قوشى يواسى نشيمن مثله ومطلقا اوتوره جق يرنفجه كلنجك نقاب بجه عربيدر
يوزه طوتلتى يرده در نقام طونلو وتيركون يعني بوله نق عربيدر نقمت كينه
ورحمت وفتى لق عربيدر جمعى نقم كلور نكاب دستواند وخبرو يمك ذكرك
نكار يادلنش صورت محبوب ومحبوبه يه دخى اطلاق اولنور ونكاردين لفظنده
امر واسم مصدر در نكارين بمعنى نكار يعني محبوب ومعشوق نكال كوز
انكشت معناسنه نكاه صقلمق وبقمق وبلك نكاه داشتن لفظندن احتراص
صقلمق طوت ديمكدر وصقلمق طوبجى نكاه بان مثله نكاه داشت امانت
نكوان نظر ايدبجى مجازا تعلق معناسنده استعمال اولنور نكش ابندست
اولان كه نكل ساده روف يعني بالى بوزلو نكل كاف عربيله برجق وطاغ
اركى نكنده قفتان نكنده سى تركيده ده مستعملدر نكوا بو نيكو مثله نكوهش
اسم مصدر در نكوهيدن لفظندن خوربش ديمكدر نكه نكاه لفظندن مخففه
ومدخل معناسنه نكين يوزك تاشى نكين ساى حكاكدر عربيسى كوهر دليجى
ودوبجى نلك يعنى نكل بعضلر كستانه دريديلر نوشت ترخون نهاد رسم
وآيين وبنيا ديدن واصل بدندر بينه دريلر ونهادن لفظندن صيغهٔ ماضى
دروننژاد معناسنه ومونس وبجنى نهادكى كشيلك قفتان نهاد نقصان
وبت معناسنه نهاد ارکج وكوسم نهال فدان وايلجك دينن طوغرى حوان

داللدر

دالدر واشلمه قلمه درلر نهاله اوجى كوملدسى نهان كزلو عربجه خفى معناسنه
نهان دان كلاه ر نهاجيه مثله وكزلو جه معناسنه نهانخانه مثله نهانى مثل نهان بجه
سرالده والسندن ديمكدر نهاوند بمعنى نهادينها وند علم موسيقى دن بر اوازه
نك اسميدر نهيب قورقمق واوركمك وغصه بونك فتحه سيله دخى لغتدر
ذكرى تجنبدر اما عربيده نهب معناسنه يعنى غارت وغنيمت كه طيو ملق
مالدر نه قوديمكدر نهادن لفظندن امردر نى حرف نفيدر يوقدر ديمكدر
نيا يوقى بمعنى جد تركيده دده درلر نياب بمعنى نيام يعنى قن وقاب نيابت
بركيشينك يرينه طورمغلق عربيدر نياز حاجت نيازمند حاجتلو نيا كان
بمعنى اجداد نيام قن وصينق سكويه بغلش ايب عربجه تقوم معناسنه
نيايش افرين دعاء وثنا نيب الفاظ اتباعدندر سيب ونيب كبى اتباع وجه
طريقيله ذكر اولنور نيباك تغنت ولا يتنده بر ايرا سميدر مشكك ابوسى انده اولور
اكا نسبت ايدرلر مسك تنبتى درلر نيو بيو ندرق نيرنج صولغى نسنه نيرنك
عربجه سحر در تركيده بكى درلر وطلسم وحيله وبكز كه عربجه سيماد رلر
نيرنج داستان بعضلر ايتديلر كه داستان خوان وعزايم خوان معناسنه
نيرنك مثل نيرنك يعنى حيله وهم جادولق وافسون هر نسنه نك اصلنده و
هيولاسنده نيرنك درلر نقاشلر بر نقش يازملو اولسه لر اوله اول نقشك
رسمن ايدرلر بعده نقشنى يازرلر واول رسمه نيرنك درلر نيرو قوت و
دشوكت نيرو يعنى نيلوفر معروف صاد ر چيچكدر صو ايچنده بيتر نيرود مثله
قوتلو نيره يايق نيز حرف عطف دخى ديمك ويند معناسنه وطون نيره
سكو نيزك قصه جق سكو وحربه نيزه زاء عجميله كنلك كه تتسى ايدرلر
نيسان مخالف سوز ويلدون وعده نيست يوق ويوقدر ودكل معناسنه
نيسته مثله نيشو نيشتى بنتى آغلو حيوانك اكندسى ودكن وقان الجق نيشى
مثله وايت اذوسى ومطلقا آدز نيشخوزد كوتى كه دوه وقيون يم يدكده

۱۹۴

کوشتر نیستو بر نوع اذکدر نیسته قولتق خیسی نیفق شلوار باغی عربیدر نیفه
تمان باغی وآغی نیک ابو نیکو مثله نیکبخت طالعلو وسعادتلو نیکخواه
دوستا بو صاحبی دیمکدر ونصیحت ایجبی نیک رو نیو رعد یور غد وبو
یوبر طوار نیکو کار ابو ایشلو یعنی لطف اتی نیکی ایولک نیکیش مثله
نیل جوید ونیل ارماغنک اسمی نیلکون یعمورلو بلوط وکوک یوزی وجود
رنکلو نیلوفر صو ایجنده بتر صاری وچیچکدر نیم یادم نصف معناسنه نیمشت
معناده برده نیم بسمل یارم بغرلنمش حیوان نیم بر تو ازاجق نورلو نسنه و
ای دیلدر نیم بدشت توبجق ضرب وبر سره وسوزکو معناسنه نیم ترتک
ایجه اواز وقلیب اواز نیم تن قصه جق قفتان وزبون نیم تند مثله ور
قلندری نیمجا ست صفه اسنگی دیو بیدکلری بیدکلری ازاجق یملک نیم خو
یاشلو نیمچه کچوک قلج ویاراجق دیمکدر نیمیا رجید مثله نیمد یعنی نیم برم
کشتک یاد وسی طوتلو طبیلو کافلج درلر نیمچهره بر مخلوقدر یادم یوزلو
دیو کوندر ایقلو وبر اللو ادکلی صاغ دیشیسی صولدر ایکسی بربره کلسه متصل
اولسه همان بتون ادم اولورلر وبر ایق اد زه نوه بد دلوسه صحرا یوب کیدر
غایته یوکرک وقتالدر نیمخورد اوغد یعنی وعیکدن ادغتی نسنه نیم روز
اویله وقتی وزوال ممکنند نیم وزدرلر وراستان دخی دیرلر ویودر بوکجه
بر دیدیلر ویادیم کوت دیمک نیم زال اورته یاشلو نیم سال مثله نیم جوز
دخی درلر نیم سوخته یاردو یانمش اکسی نیم سوخت مثله نیم سوز قادش کباب
یعنی بر ازیانمش نیم کاسه بودر لو ایچ خینادر قفاید بکرر نیم لنک کمان یعنی
یای وقربان بیلکک یای قوباجق ظرفیدر نیم کوزلی بکری کمه نیمو حرضه
درلو حیوانلرن چقارتر یاقدر نیوشیدکی دکلمک ونیوشیدن لفظلدن اسم
مصدردر دکلیش ودکلمه وصیغهٔ امر ووصف ترکیبی نیوشند مثله نیوک کلنز
عروس معناسنه نیوکرنی بهادر وعاقل ودانا والت معناسنه نیو مرد بهادر

النون المضمومه نبی قرآن نبشت بنشتن لفظندن صیغهٔ ماضی در اسم
مصدردر نبشته صیغهٔ اسم مفعولدر یازلمش معناسنه نخست اول نخستین
اولکی نخلکون قوز وزولک اغجی نخود معروف حبوبدندر توکیده دخی نایعر
نخود آب نخود ایله بشمش طعامدر نزل قونقلق عربیدر نزول مثله واشعه
اینوب قونمق معناسنه در عربیدر نش اغزلک طوکه بی بانی وریق دفرح وصلیر
نسخه عربیدر اول کتابه درلر که اندن غیری کتابه نقل ایدوب واجلادن
یازه وادقیادا ورنک معناسنه که اکا بقابرا نجلین نسنه اشلیدلوسو
صیونجق نش مانند ونیشتر وحجام اغجی نشکرده بشمبجی نخفسی نخاس عربیدر
ایجو معناسنه نقل ایجبه وتررف یعنی دربک عربجه عمیق درلر وبعنی مغ
نغوشاکرلر مذهبیدر واتیلری وبرتک اسمیدر نغوشاک نغوشای
سرکین خشند کاد که بسوزند یعنی قوروش صغر تزسی که یقرلر نخوشند
بمعنی نغوشند نغول مثل نقل وبمعنی مغ وبول ایدر ننه اولان کربان سرای
نقاع بیوک قدح عربیدر نقام بولانق وکرد الود وزشت نقره عربیدر کمش
وسبیکه واکسه جقوری وایق اوبو شعق نقلدان بتسی نکس عربیدر حسد
اورنمک نکون باشی اشغی سرنکون معناسنه بوندن تخفیف اولنمشدر نکون
سار مثله نکوسو مثله نکوه خورلق نکهت عربیدر مطلقا قخو اکثر اغز
قخوسنده استعمال اولنور وقفخی نسنه نمایش اسم مصدر
کورنش معناسنه یعنی خیال ومتعدیده استعمال اولنور یعنی کوسترش
غوداد رجا شتی واورنک نموند مثله وزشت ونابکار نمونج یعنی نمودار دکوسه
که توکیده اسکماله دیرلر نموزش مثله نموید مثل نموند نوکی عربجه جدید معناسنه
نونک فتحه سیله مشهوردر ونفی ایچون دخی کلور نجی معناسنه نوسیاس یعنی
ناسپاس نوا علم موسیقی پرده لرندن در وبر پرده ور وبر مقامدر نولخت نولختن
لفظندن صیغهٔ ماضی واسم مصدردر اوختنه معناسنه وعلم موسیقی

آوازه ایتمکله بر مقدار چاشنی کوسترمکدر نوایده اوغل اوغلی وقز اوغلی
توروب معناسنه نون مفتوحه ده ذکر اولنمشدر نوازچادر یوزلرینه
دکلور یعنی شرتیلر نواز نواختن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در غریب
نوازدر لر واسم مصدردر نوازش معناسنه نوازش نواختن لفظندن
اسم مصدردر اوخشیمق دیمکدر وعلم موسیقیدن بر مقدار آوازه ایله
چاشنی کوسترمک نواخت معناسنه نوازده اون طقوز نواسه یعنی
نبیره نواسن قاهن وخیار نواسته با بوارسنده چالنمق نواق هر اسنیهکه
کسنه غربیدر نوالد یعنی نوالد فتحه ایله یعنی یقهد نوان نسنه اوقمق
دیرجی وعالم نوانوده یعنی نوازده نوبك باغ بوداندسی نوبه چام
قابی وادزدك ویعنی یوحد نوج چام اجی نود نوالد وفرزند کرای یعنی اولو
نادده واوك سکوننله در نود واوك فتحه سیله طقساندرکه عدد معرفدر
نوده فرزند کرای یعنی اولوزاده نودره مثلا نودبر علم شخص در نودراك شکم
داند نودراند مثلا نور عربیدر یعنی ضیا یعنی ایدین وایشق جمعی انوار
کلور ونار کلور نوبرد واوك فتحه سیله وراك ودالك سکوننله حلواء
لوك سلمن دیدکلری انجیدکه طقوز قلرق بر کاصابلور ودرنیلرکه بر
معروف دکشدر بینك اسمیدر واسم مصدردر مه دیمکدر وکلونی یعناسنه
وهر بیر یخید نسته دیرلر نورده بکلم نون مفتوحه ده ذکر اولنمشدر نوره
خررمه حمامده طوتنورلر نوتر ذاء معجمیله چام انجی نوزاء عربیله مثلا
ویعنی هنوز نوزان نورقونخ وآواز مهیب معناسنه نوزده اون طقوز
نوزه فرزند کرای نودر نوله معناسنه نوس نوس قوزنخ نوسه سراب
ترکیبده الغم سلغم دیرلر شول نسنه درکه یازکو تلرنده ادافرن صوکبی
کورونور بقین کلیجك نسته یوق نوش نوشیدن لفظندن امر ووصف ترکیبی
در وبالد عسل معناسنه وچام انجیدر وعاقبت معناسنه ولذت

نوشین

۱۹۶

نوشنبلوده نوش درلر وایچمك معناسنه نوشادر طوزکبی بر نسنه در
مشهوردر قاب قلایه انکله اولور نوشا نوش متصل ایچمك وکونده کونده معناسنه
کلور نوشین واوك کسره سیله نوشت معناسنه صیغهٔ ماضیدر نوشت خدای
تعالینك یازدیغی یعنی تقدیر الهی نوشته شادو لذیذ وقوس قوزح
نوتین طتلو وسکونجی نسنه نون طالع یانقوسی وایچی مجوف نسنه دیمکدر
نوك یعنی نوك فتحه ایله نوکال الدرمه اسم مصدردر نوکفار یکشنوغریبه
مکنت معناسنه نوکوخوارزم دلنجه هم منورت معناسنه در نول یعنی تبن
دقوتی بورنی وطایغق نسنه نول مرغ قوشی بورنی نون یعنی اکنون ویعنی
مقیم وقلج کنارنی وبر قلجك ادیدر ودوات که ایچندن یازدیرلر ومحکم
معناسنه نوند فتح واولدیور عدآت وبیك نوتره تیز فهم اولان کمسنه
وبجکله جقمش نسنه نونندره مثلا بعضی نسخه ده نوینده واقع اولمش نونه
اکلك چقوری چاه زنخدان نوی یعنی نی یعنی قران نوبین شهزاده معناسنه
نوبین مثلا نوید قران که اغج دینده چقار واوزدك نولسید نوس قوزح
نوپس نویسنن لفظندن صیغهٔ امر ووصف ترکیبی در خط نویس کبی نوپش
مثلا نویك نوبت وددك وباغ بدانديسی نه طقوز نهیں اولدرکه هر
برجی طقوز طقوز طرح ایدرلر هر قسمن بریلدرنه تقییلن ایدرلر نهنین تنور
قباغی وغیری نسنه نك قباغی نهنبلق مثلا نهید عقل نهره یابوق نهفت
نهفتن لفظندن صیغهٔ ماضیدر کزلدی وعلم موسیقیدن بر یوزك اسمیدر
نهفت نیاز کی لو حاجت استیوجی نهفتکه کزلولك نهصد طقوز یوز
نهصد هزار طقوز یوز بیك نهم طقوزنجی نهیك طقوزده بر نهی عربیدر
نبوشی قولق طوتمق یعنی دکلمك **باب الواو المفتوحة** وا آش معناسنه
تکم کندم واماست وآ یعنی بغدای آشی ویوغرتلو آش وکرو معناسنه
عربیده مرةً اخری معناسنه وشادی وراحت وایچمق کاه اولور تحسین

لفظ ایچون زاید کلور و یا معناسنه کلور بر اولدبا مایتقند یتواچی و
تبادل ولوجدر و کلمهٔ تحسیردر و آجیر تایجی کلور و آبس آدی کود معناسنه
و آبیستن آدی جاری اوله‌ن و بجس عربجه غایط معناسنه و آبر باغ عربجه
ابجق معناسنه و آ لفظ زایددر و اتم اصفهانیلر دیجه کفتم معناسنه
بدر و انکی کوکجی یوسیاتی دون معناسنه و آخ بقینه ترقیب اوله‌ن ظلی
در ابتلق و دو دو بستلک هرپسنده بد صفت واقع اولور و صباح بری
بو عربک ومتقیبا یا بچی تو ابحی سربار کبوه که بولد یجی و آ آدر بر کمسنه نفی
ایدوبه دم ایتمک و ادخ باغ چیغنده اورزم یتی یره دیرلر و ادیان رزبانه
وادیج وادخ معناسنه و ارادت تشبیه مشبه بد اوله‌نک اخرنیده لاحق
اولور تشبیه افاده ایدر مثلا شاه شاهوار و عرب وار و مصاحبت
ایچون دخی کلور امیدوار بزرگوار کجی یعنی امیدلو و عظمتلو حاصل کلوم
و آو الف وراکلمه اخرنده بونک کجی معنالر افاده ایدر و آرتگاه صباح بلندی
بیر یعنی نسخه صباح بولندی و عی بر دیمشی و آرخ مرتک و کوتنگلر و درسک
و آرداژ اوقلغو و جوال و غراردر و آتترجق ظرفدر و آردن قابلدتی کسره
اورده و مایحدرلر و اردین مثلا و ارتی طفیلی طعام و حاضر طعام
و آرف تخیل اوسیحک طبق و ادکار بوستان و ضیافت و خیاد اولکی
و آرم بمعنی ورم و آرن درسک و آریخ مثله و آرنک شین حیار با
بادرنک معناسنه و آرو بمعنی و آرف و آروغ کلرمک و آرون شوم
و آردن بخت دیلر نحوطالع معناسنه و دلسز معناسنه و آروغتله
و آریج مثل و آریج بمعنی باغ چبغی اورزم یتی یری و آریق بمعنی و آون
و آز عصی یاز یعنی ایحق و واز کلمک عربجه زراعت در و ازاغ عجمیله
مثله و [illegible] معناسنه یعنی ترسنه و عکسنه و ازغ خرما ایی
و ازکوند عصی یاز کوند و ازنج بمعنی و اریج یعنی باغ چبغنده اورزم یتی

یر وادیخ اسمی و اریوه زمان و اسه بروانه و اشامه شماله و اشم برادر قدر
و بوشهر ادیلر و اشقه ایجه و قراغو و اغل طفیلی شرب و حاضر طعام
و اق و لو بر لغجدر که هندستانده اولور و اله بلند قدر همت و
دوست و ترکیده استعمال اولنان واله که اینجه طوقنمش ابریشمدر تفته
کبی و الهور یعنی بنیاد و پایونک بر نوع که صره هرلر و پایونک مهره
سی و الاده دیوار مهره سی و اله دنه مثله و الان یعنی پالان و یبلوغ
و اله عربیدر حیوان معناسنه و بی عقل معناسنه لامک کسره سیله و
هانک سکونیله و الی عربیدر یعنی حاکم و الم یوج عربیده وبی معناسنه
و امانده یورلمش قالمش و امحواه آرلی و امداد بوحلو و انساز برکاد
وانکی کورنجی و آه وای واها آسکر و اهتز امده سرخوش لقدن
ایلمش و اهم جسته بیمن فتحه سیله کرده صحرایی و اهم بیله
معیت معناسنه و بزک معناسنه و یورسق دد کلری حیوانجقدر و ای
عجمی واه یعنی کلمهٔ تحسردر دردلودن صادر اولور آه واه وای کبی
وایزک قوغ یعنی فغلجم و آید حصه و نصیب و ذوق و لذت معناسنه
ده کلور و باطاعون عربیدر و بارای رای زهره یلدز بعد و تبن عجمیه
مانند و تنک اوزم صلقمی و اوک کسره سیله دخی لغتدر عربیده الحبل
الذی یوثق به الحیوان دیو تصحیح اولنور یعنی سقول ایپدر که انکله
حیوان بغلنور اما فارسیده اکثر یا خانه معناسنده استعمال اولنور
الوثیق عربیدر محکم معناسنه جمعی وثاق کلور و اوک فتحه سیله
والمواثق کلور و تن عربیدر بت معناسنه و وج اکیر دد کلری کوکه
که بورده اغریسته نافعدر و صبیان اغاجنک میوه‌سی و طایفه دیار
بوشهردر وحبیب قرتی شیو معناسنه وحل عربیدر حیمک و لامک
سکونیله توره‌جق معناسنه در مثلا بیم وحل جیمک کسره سیله و لام

197

مد سكونيله اسم فاعلدر قورقيجي معناسنه عربيده وجل كبي مفتيدر ديمك
وجل جانك فتحه سيله قره بالجق وججي جوناجكر دكه وختن يتيملر
اصيددر و اسيتلره أتيدر ايتمك معناسنه وخنت خمه سنه تيد نك
دردنجي كوني وخشور پيغمبر عليه السلام و الجي معناسنه ودج آت
بويستنده قان الجق طمر و دوت تختم وديعت عربيدر امانت معناسنه
ورواكي نقطهدن تخفيفدر و ادات نسبت در مثاره بيننده ورجانه
وركي يعني صنعتلو وحالو ديمك وبعض اسمان الخوشنه تحق اولور
اسم فاعل معناسنه اولور مثلا سخن ور و زهوركي سوبلجي و بويجي
دركي الوتجي ورا اكاواي ورارود فاور اوالنهر اقليمنك اسميدر
وراتي بولك طكوز ورا ستادرق مفتوح ديمك وراغ خوما ايجي و
رام اولدكه بونسنه تمام سبخ ايتدكدن صكره ورنشدن ياخود كميلكلر
اشنجي ويوه لر ختري اولمقدا اسنند نك باشي وزنبه هر يرك
عادتنجه اشنو و جهل حد ايتمك شرعا جايز در فارسيده اكاورام
دربند كلمدرك وتاج ايم كوچي دد كلرى اوتلدو ونك معناسنه
وكونيك چچكي وريج بلدرجين قوشي سمانه معناسنه وريج رونق
وقر وغوف رانك وجيمك سكونيله وريح رانك فتحه سيله اكنبودك
لرى كولك اكثر بودركه راى تخفيف ايدوب رج درلر وجيم يرينه زاى
بجمله دخي جايزدر وريخ كوزادني ورختي بلخ ولايتنده بونشهدر
وابتداوكار معناسنه يعني ايش اولى وردان بورجي اوقلغيسي و
چارطاق ورداندايتمك كوزكي ورده قياكو كوجيني وكبوتر بازلرك
بورجي وكلرنك وال رنك ورزكي كشت وكسب ايتمك واكز يمك
ونيمه معناسنه ورزرود يعني وارود يعني ماوراء النهر اقليمي در
ورزكار ايكجي ورزكو مثله ورزيح معناسنه ودرسي ورزيدن لفظندن

اسم مصدر

١٩٨ اسم مصدر در اوكمشق وقراشق وبراشني عادت ايدنك ورزى
اكمجي عربيده حراث معناسنه ورس عقبي برس يعني لو اشد اغاجي كه
نبطارلر باون آنكله بورسند طقادلر ومربا صغرجق ورسنادو عليقه
ورسيج سقف خانه اسمانه معناسنه يعني اولك اوستي ورشن قمرى
ورشان رانك سكونيله مثله وبرنوع كوكرجين در بيانلرده اولور
عربيدر ورشان رانك فتحه سيله علم موسيقي دن بر پرده نك اسميدر
ورطه عربيدر كوملكي بالجق ورغ صوبندى عربيده سكر ديرلرو كلجه
معناسنه ورعاده اور ديرلر بر شيدن عبارتدر واغز يحى اولماز اشته
وغيرى حيوانه اولور ورغن مثله ومطلقا هرنسنه كه اعضاده
بومرق لنوب اكاورغن ديرلر وغاه مثله ورغت مثله براوتك
اديدر ورقان شفيع معناسنه ورق عربيدر يپرقدر وكاغده
دخي استعمال اولنور ورك اوجاوركا قره موق ديرلر سياه دانه
جيكلدر تره كه اجنده بتر وركار مثله ورتنده يعني كه فلاه ديز
درلو بوستان اولكي وخيارلق وهر نبات كه ساقي اوليه وركاد
كاف عربيله ايش اوزرينه طوران كمسنه كه معتمد ديرلر وركاك
بر قوشدر قره آق وارقاسي بسيل سپا بجل جيك قديرلر وركنج
مثله وركاكوچ صنق بدق وركاه كلخني وركوش صلقم كوبه وركو
مثله وقولق صلعجي ورك كي تنكلي ورم شيشدر يوركه اولور عربيد
جمعي اورام كلور ورمانزه كي تحمدن يورك اغريق ورنايكت مثل
برنا وكوكجد كوكرجين وقمري وبغداي ورتان مثل ورفان يعني
فايه لو وشفيع ورند ادر بحلوه اعجي ورزندان تصلمق وادر المق
ورنق بهرام كورك سيرالحه دركه عجم پادشاهلرندن معروف پادشاه
درورنك يمه پينه معناسنه وكوزه مك ورند بوحسنه ديمك عربيد

ولاة معناسنه ورواریخت وروارە چاطاق وروره سنجاب تین وروغ
کلکریدن وره احمقلق ورهم برك سوز ورهمي ادیه ویغداو خلط اولمش فتنه
وهبني مثلدر واسم مصدردر اوکنش دیکدر وریا بوله دمور توفنق ورهب برکیده
وردیدیلر یعنی بریاننده اکنزی اولوب یاقتبین نسنه وهر نسنه‌نك کوننده
بنی بیاننده چقق اولوب عزوی کوسترنده ویمینه الکاوب درلر وزن عجمی وزج
یعنی اکی کوکه وختم وبدخولق وور وزان اسربیل واسی معناسنه وزاغه
قربغه وکی تنکلردن بر نوعیدر وزنخ اکی کوکه وکوزاوتی وقرشی وزده دده کلمش
نسنه وزغ قوربغه مثلدر زاغه وزغنت بر اوتك اسمیدر وزغنت معناسنه
ورغه مثل ورعه ورفان یعنی شفنیح ورق مثل ورنخ ورنك قوربغه ود
وزنکوتنکلر وزت سروریله وزنشاف ایله یورین کمسه وزنك یلد وپاره وکو
ملك وزنك مثلدر ودهایرانی وزه قرشی وزیر عربیدر معروفدر وستابرهم
پیغمبر علیه السلام صحفنك تفسیری وستاد ارقاسی اوسنده اوینی کسنه
وسترك ایت بورنی وبیان خنده سی وسترك مثلدر وسخ چوك عربیدر و
مثل وسناد وسق عربیدر التمشی صاعدر جمعا التمشی اکی بیك درت یوز دکرم
اولور وسمه راسنق وجود برانجی وسن خواب سبك یعنی یینی اویخو عربیدر
وسنا چوق دیر وسناد مثلدر وسنان مثل وستان وسنی قماوانجی د
اکی عربیدر اولان اده درلر واسواس اندیشه عربیدر واسطه بر مملکتدر
وسیلد یعنی فیلد یعنی ره دا سبب عربیدر واسطه معناسنه در اکی بشنه
بریرینه وشغد سبب اولان ندرلر وش یعنی قنی ولادت تشبیه درکلمه
اخوینده لاحق اولور مثلا مه وش وقمروش کبی یعنی آی کبیدر ده ماکده
مانند معناسنه وشاق تکلمه وشق دوکلری حیواندر معنیکوره که
اولور وخزینه معناسنه وشت ایلك وسقلق وپرمك وخوب وتغرکار
یعنی سرحد مملکت وشتا یعنی زنده وشتق سماع درویشان وشتکوزن

طوار صوایچی کی سقالق وپرمك وآتیغری وشق معروف حیواندر درکه درسندن
~~اغیرپهالو کورك اولور ومرده معناسنه وشت ایلك وسقالق وپرمك وخوب تما~~
وسقدر کلکلر بره کیی یدن کسه وشقی مثلدر وشوق نکله قفتان وشك
سرعت نیم‌ملك معناسنه وشکر یه تحتمه کسه وانبلر صنایجی کمسه و
چابك وشم نشان وصورت یاریق ونقش اتمك وشناد یعنی وسناد
وشندآت کتسهدمی وسنه طنبلد اوشق ددکلری بس دربعنی صمغ درکه
بعض معاجنده کیرودراوه دروشبان چوا عوض وشبه کنکل خورند
معناسنه وبنی شینك نسنه یدی وخفنی چاپو درحمرت دیرلر وطوط
قوربغه عربیدر وپرسه وصنیف آدم الفزدجی جانبردر وطبغه کونك
عربیدر جمعی وظایف کلور وعده عربیدر زمان وپرمك وغاجنك یعنی
صواتی وعنج ایکین یعنی کلیجه وعنش یعنی کیتر یعنی چوق وبول
وکیل واسع معناسنه وعضد عضدد ووفا عهده طورمق عربیدر وفره
جابه هلاك التلردن بر التدر یکجی درلر وکوکت کدخالی ددو قنجوق آلت
ونت زمان معینی عربیدر ترکیبی چاغدر وقواق بر الف ایله یعنی دابو
اکی الف ایله بر الحیدر هندستانده اولور وقیح عربیدر قلیل الحیا معناسنه
یعنی ادنماز عربیدر وقیحت عربیدر ضدیدر بوندجق الندر وقید
عربیدر اوقید لفظندن مخففدر وکراشباند ومرغ یعنی قوش یواسی
عربیدر جمعی دکورکلور اوکادخی کلور وکتنك صغن لق اغاجی درکه
توکیده جدند درلر طبیلر حیة الخضر ادیرلر وکیرمهان یعنی قونقلق
وکیل ایچی سورجی وایش بلجی عربیدر وله یعنی والهجیر ولوله
یعنی آشوب عربیدر وکه دوست ویقلی اولان کمسنه عربیدر ویجید
دوست مخلص وپوك جوال عربیدر وکیس شکو معناسنه ونابان
کوکوجن واکل قرزی وندیجه معناسنه یعنی صنامق وابنده

رحمت چکمش ویژه کوده دد کلری اوتدر و غسناك منکش یعنی ربوشنك مثالی
وشنك اوزم صلقمنك اوجی وباغ چبغنك بیرانه یعنی برکه صوبی طولو ویژه کوملك
صقرق که مجرد فدر کوناك درلر بعض نسخه ده کنلر صقری واقع اولمشدر وفا
ابو فال وهفت حمد مسترنه نك دردنجی کونی اول کونه اهنو درلر ایکنجی
اوچنجی کونه اشتو درلر اوشطنده درلر دردنجی کونه وهشت درلر وخشت معنا کونی
که خمسه مسترقه نك دوردنجی کونیدر وهشك حلقه دکیدر و صیر غایه
در اولکینه دیکلر وبو المعاونه دیکلر وبرا کم اولمق یعنی باوع قلمق و
اکسك اولمق وبجك عربیدر ویچ کلمه رحمت تنکم ویل کلمه عذابدر بعضلر
اکسی بودر دیدیلر طوبا معناسنه ویشل نوره اشتی دیدکلری علتدر وینه
صرمشق وبنك عربیدر واو سکا دیمکدر ویك شعرا محجم طوبالك معناسنه
استعمال ایدرلر اکثر استعمالیدر دعاو خیرده در اما بعضلر دعا علیه دخی
استعمال ایتدیلر ویل یعنی وای کلمه بفتح در وکلمه عذابدر وجه تسمیه بودر که
اسمیدر عربیدر ویل مثله ویژه فره اوزم عربیدر وریب کسره مجهوله ایله
ویره معناسنه یعنی برجانبی چقق واکری اوله واو مفتوحه ده ذکر اولنمش

باب الواو المکسورة

ونناق یعنی خانه یعنی فارسیده خانه معناسنه استعمال اولنور اما عربی
ایب که انکله حیوان بغلرلر وران برقبیله درهری ده بیندر وبولم
وزن درخت بیشنجی یعنی براغاجدر که اندن یای ایدرلر وزه فرش بدشت
معناسنه وستاد مثل وستاد مفتوحه ده کچمشدر وشکرده و شکرده
مفتوحه ده ذکر اولنمش وفایه عربیدر وزنجک که عورتلر باشلرینه کیورلر
وکچمین وچادر وهیت ایل واقلیم دوالی اولمق یعنی حاکم ودست اولمق
ولیته یعنی ولیس وقبح اصل وحرف ندا در واو لفظندن مخففدر
دیدکم شده یعنی باد قلقمق وبیا مثله وینلحه ام نعوذ بالله تعالی
من ذلك ویره ذهن وعقل وکیاست ویاد و اکتش وصورتی اسم مصدردر

وبرو

وبرو ویرا برلسته اکثر باد اتك معناسنه وبران خراب وبرانکخی ابد وبرف
جذام مرضی نعوذ بالله من ذلك وبی صافی وخالص ترکیبه چوق معنا تنسه
وحرف وبره مثله وخاصته معناسنه وبیرکی صافی لك واربلق وبسن حاصل
ولیته یعنی سکو یعنی ابو وبشه ضرحنق و یعنی وبره وطفر یعنی بکنلك ورد
معناسنه وبل کمالك وبلد فریاد یعنی وبلد وابلك کلبی وبجك خالص **باب الواو**
المضمومة وریاس غافل وزنك بمد بینه معنا شعر عجد رقعه در وسوطه
بیوق ولغز چوره سی وشنك حمار وشکربه دولك ومعتمد ومال فکر ایدیجی
وجمعت یعنی درنك وغزن بقبره لك وقورغ عربیدر آهسته معناسنه **باب**
الهاء المفتوحة ها ادات تنشیه در حاضر لوك دیمکدر وحرف جمع در یعنی اسم
جامده الحق اولنه جق اولورسه جمع دلور مثلو سنکها وچوبها درلر هار انجو
درلمش ایلك والجوید دخی درلر هارد آیك بشنجی کونی هار شکان زلف یعنی زلف
بکلمی هار بانك دنغره وغصه لو کمسنه وبشیمان وستیچیر حقیر وخوار معناسنه
وعتق خاموشلغی هاره مثله هال آرام وقرار هالد آی آغلی عربیدر هامال
همسو وهمتا هاون دوزبی یعنی اوده هان تیز اول دیمك وبدان معناسنه
یعنی بیل وصاتی دیمکدر هاون ترکیده هوان درلر معروف ظرفدر هاون دسته هوا نك
دسته سی هبا نور عربیدر غبار معناسنه هباك لوك ددکلری قرمزی بویایه
ودید وادهره وطاده استعمال اولنور هباك هیچ یعنی اسنه صلاح وسکو وعلم کبی
سنسه لر هیجیده اون سکز غالبا هشت ده لفظندن تصرف اولنمشدر هیجده هر
اون سکزینك هجیین اصلی برایزکت دردر اول کمسه درکه اناسی جاریه اوله و
اناسی آزاد اوله وار کل آق دوه عربیدر هدف اوق نشانه هدکین هندستان
جوزه سی هدیان عربیدر بیهوده کفتن معناسنه یعنی هرزه سوز وبی معنا کلمه
دالك ویانك تخته سیله هدیه تحفه در عربیدر جی هدلکلور هدی جومدم
کوندیرلن قربان وارمغان عربیدر هدی مثله هرا باطل سوز عربیدر هر تنشد

قانلو قیرجق هزار افشان هزارک تورنی و اوبوق هزاسه مثلا هزار آوا بلبل
وهزار آواز دیمک هزار بند آلبده معناسنده وکلابده هزار روتی کبه وچنکه لفظ هزار
تنکیر ایجوندر ترکیبده استعمال اولنور هزار پاس لحنت باشد یعنی عمود هزار نه طرف
دیکدر هرج سرحد مملکت هزیج هرجایی یجی وفاد بکدر کنایندر هرجیایی یعنی
عدودن عفت الولورسد و هرجی دیمک هرچه هرسنده هرجه باد اباد ویعنی
وهرنه اولورسه اولسون هردو دو برجویه تل ایبدر هردو نور مثلا هرزه
ایکیسی بیله دیمک واور سمیده تلفظ او نمز هرزه باطل اکثر سوزده استعمال
اولنور هرزه جه برطعامدر سمز نغلی بعض سقلولو بشورلر عربلر بجه جوبه
درلر هرزیدنک توندر طشعی درلر بو اوندر چابر کرده بنی هرسینه اغزنجه هرکاه
هرنی وطنجره ویعرج هرکز هیچ برقتده دیمک هرکس هرکاه هراول کد دیمک
هرکسی کافک ضمه سیله قراول هرداله بیمارستان واشکنجه معناسنده کلور
اکثریا بیمارستان معناسنده استعمال اولنور هرواک قرمق هفت نرکس و نکو
معناسنده هزره اوکه توشه هرهور جوق قرصو کد هورهور اقردیو لی ترکیبده
استعمال اولنور هریسه معروف آشدر که بغدای جلیمه سند ایجنه قورلر
یعنی اتی دیدرلرده قورلر هربوه النوندر که ایجنده ایجنه اولد هزار بیک عدده
دیرلر هزار آوا بلبل جوق آوازه ایتدوکی ایچون وایتدیلر لفظ او توضیح
ایچون الحاق اولنور همان نفس بلبل قصد اولنور وتشنیه ایجون دخی
الحاق یعنی لفظ او هزار لفظنک ممیزی اولد بیک صدالو دیمک اولور هزار
پاچیاندر که ترکیده فرق ایکلو دیرلر موزیاندر هزار توبک قات دیمک
وفرق بوبو دیرلر اشکنبه باسنده اولور عربجه قبه درلر وفارسیده هزارخانه
درلر هزار توی مثلا هزار چشمه غلبیرجیبا نیندرکه برنیجه برون باشی کوسترو
هزارخانه مثل هزار توی وکنبد دکلری سنده درکه اشکنبه باسنده اولور
هزاردستان بلبل وایتدیلر که بلبلدن بوجک برقوشجغزدر بیلبله بکزر

هزاردانه

هزاردانه تسبیحجی در و براونک اسمیدر هزار رسفند بر بار و در خود اید درلر هزار بیشه
خالص ذ محبوب علتی او کلاهی لتوندر بعض نسخده خالص او کلاه دیمش هزار نامه
ونادان ومغرور کمانندن حکم الف الف اطلاق قدر هرمان یعنی هر زمان هرزخرب
ونیکو وهیبت معناسنده هرسنده بنج و نفقد وصدقه وتلف معناسنده هرتیغ
مثل هرز هسبت بلو که ترکیبده یوزده دیرلر یعنی کجه بد منسوب اولیه هست
وارد یکدر هست استناجاز ولق هستی وارلق هستبو برنج معناسنده هشت
سکز هشتاد سکسن هشتده اون سکز هشتصد سکز یوز هشتکان سکز سکز
هشتهان عود هندی هشتم سکزنجی هشتوش خمد مشتر قدنک بشنجی
کونی هشت یلی سکز ده بر هشت همت هشو مغز هشیلی برنوع تلیه درکه فرقی
ایتلد ایدرلر هفت یدی هفتاد یتمش هفتده اون یدی هفده مثلا هفتاده
عاشور آشی درجله کی جوبانتدن بر نوعدر هفت رنک بر کلهدر بودر بوزنکلر
واردر هفت اورنک مثلا هفتورنک یدی کردرلر معروف یدی یلدیز در عربجه
بنات النعش دیرلر ویدی قردش هفت رنک مهین بنات النعش الکبری وهفت
رنک کهین بنات النعش الصغری هفتصد یدی یوز هفتکابد بشیر بیشتر وبر
دریانک اسمیدر هفتم یدنجی هفته معروف یدی کوندر هفت بکی یدی ده بر هفتوند
خطا و خطا الملک و لغزبز معناسنده یعنی طایخق هک طلوهکوز یعنی هرکز هلو
عجمی اله یعنی جوف نبنیده در که کاه اول دیمک و لیجه دیمک و تور قو معناسنده عربیک
هلا زجر کلاو بز معناسنده هلوک یوق اولمق عربیده هلنده وربراس جنسندن
درهلو هکل زهر قاتل عربیده جمعی هلهلد هلهل ولدور یجی دردیمک هلد
یعنی باری وتود یکدرو اقناع معناسنده هلیاک کتی هلیله معروف ادویه کر
هلیوم مارچوبه که عامه تحریف ایدوب دلجودرلر هلبون مثلا هم بیله وبولر
ادرزنده مسافرلر قونمغ ایچون اولان زیرزمین هماقتی بغور همار همینه هماره
مثلا یعنی همواره همارد و دربر و همیشه همان یعنی همسر همال یعنی همتا دبر

کسنه ایله درستلق ایدن همان انجق وانجلین وهم اول دهمینه همانا کوردتوله
وتصانور سن دیکتر کد وهم اندام وخیال همانا یقینه قرینه در نانا غامد رهمانند
بکدیش همانند مثله همانست انجق همانورد اوك فتحه سیله یعنی هما هماردو
واوك ضمه سیله مثله هماورشله همیار بوکه برواسیر همیاز شریك یعنی اورتق
همبرشل هماور همتا مثله همتان ترددکلوز همچو اوشو سکنیکلر عربیدر همچی
مثله وبوق بوجکی همجایی بریرلو وبریر بولك وبریرلو معناسنه استعمال اولنور
بیدنی درلو همچنانکه انکلعدر همچنان انجلین همچنین بونکلو بن همچنکه جنکره
ده برابر همچوکلام نسیته درکنی معناسنه همچو دانجلین همخواه ایله دیلجی
دبرکولو وبردیکلو همنا انجق همدستان قناعت ایدیجی همدم یکجه آدیدر
طوران یعنی مصاحب همدیای برکولو همراز سرداش یعنی سرن صقلیجی همرد
یولداش همراه مثله همره مثله همرو دوشی تمام ایدن طوار که باشی کاملدر اوله
همرنك بررنکلو وبرخولو همراز باشی داشی واکر اوغلانن همرانو متانق
همانا ددرنکولو وبرادنونی همساید توکنو عربجه جار معناسنه همسنك
طاشدوبر یعنی طرنیده برابر همسود ایت بورنی وترکجه اکره همسر بیله
ابجیلر همسکم توماین یعنی اکز اوغلانلر همشوی برادعورتلری همسیر بیله دسد
امن وسد بر قرداش همشیره قز قرنداش همنشین یعنی هنشین همعهد زمانده
لری یعنی قرداش اوتونمش وباشداش همقرینه برکولو همکاسه ندیم ویاردبردرده
طوزاتمك ییجی همکان دوکاسی همکنان دوکاسی مثله همکی دوکلی یك هکن ایسنی
ویولداش همکین مثله همکنت بیسنه یعنی بعد بعض نسخه ده بیسه واقع اولمش
وهمونت همکنت دوزینه بیجی اسکی حور معناسنه همواآرزد هموار ددزیره
ومطلقا دوز نسنه عربیه املس معناسنه وملایم ومناسب هموارد مثله همیشه
هموارد سقف اغاجی دوکلی همی بوله نی دیمك ومضارع صیغه سنك اولنده
داخل اولور مضارعی حاله تخصیص ایدردنی لفظی دخی بونجلین در همی بود

صبح ایدرك

صبح ایدرك وایسم اولدی همیان یانچق وطغرجق همیدون همینه ابد معناسنه
وشویله وهمچنان وهم انجار وهمت معناسنه همیدایله ونهمت معناسنه همینکی
دایملك همینك اوشنه تمذی واوشنه طورر همین انجق دهم بو دشویله د
بوله هنبر یکربنی ومعنی خوب هنج ایلك هنجار یوجی ایچی دانجه یول وبرابو
یول بوریك ویولدکجك ودرنك دعصنه هنجار مثله شمسی تحرف یول معناسنه
نقل ایلدی هنجاره قیغولو هنداد اصول واندام هنك هوش دموج دریا وادب
واسله قصد ایتمك ونوت ومغاره هنکام وقت هنکامه درنك داوبون برف
وبازارجیلر مجمعی هنکفت صیق ودوزیر ودیغون فستان وبوغان هنوز شمدی
هنی عربیدر یعنی سکنی جه وسکزجی هوریم سپید یعنی آق ریك وجوك كه یاده دنی
اقر وقنلو تبوجق هوا بولی کوك دایسی وعناصر اربعه دن بریسی درکه کوره سی
کوه بانك اوستو درکوناده وارنجه وآرزوی نفس در عربیدر هوا رغنا
کاه وبی عقل هوازی مثله هوازه ناکاه ترکیده اکثر ده دیرلر هودج بو اتحد
دنی ومحمل برده سی عربیدر هود ریاشی بوت یعنی اعضاده اوکن اوبوزو
جبان کبی نسنه لر هوریم سپید وسرخ یعنی اق وقزل ایلك واقی دطمان هو
جیانلر بونوع غابتده براز درهو زرنی مثله هوس یعنی هو یعنی آرزو هوسناك
آرزو ییجی هوکان نفرنج ترکیده بعض یرلرده هلکج درلر هوکند برمملکت آدیدر
هول عربیدر قورخود قورقمق واولولق عربیدر هولناك قورقنج غایتده مهیب
اوله هویدوره هادری یعنی سمرق دسمرقند اقلیمی هویدا یعنی اشکاره و
روشن یعنی هویدا یعنی هانك ضمه سیله دخی لغتدر هویدوده جوالی هباك
روحدر عربیدر رفاد سیده جانذر هیبت قورقمق عربیدر اسمی مریب کلور هیج
قوبرمق عربیدر هیجا جنك هیجار یعنی هنجار هید یعنی بید هیربج اسدی
روایتده ابوطواد سعنی فحری اسب تند معناسنه روایت ایلدی وبمعنی حنك
دکلام اسب تند هیکل خزر یعنی حمایل وصورت اما هیات ووضع معناسنه

٢٠٧

اولق عربیده هیکل یعنی براوندر هیلاج دیمکدن طوغمق وتقیدر ولدت مهنا یعنی هیکل
بیوار هیکلی هیکله صاحب خانه هیلاج هیله لفظندن تفضیلدر معرب ربت
البیت معناسنه یعنی او صاحبی هیما جوهر ومذبلج هیوله عربیده هم منشه
نك اصلنه وماده سنه هیولی که درلر فارسیده نیرنك مضاسنه در نقاشلرك هم
نقشی ابتدادن اول رسم ایدرلر اندن نقشنه شروع ایدرلر اول استکلرلری رسمه
نیرنك دیرلر عربیده هیوله دیرلر هیمون اشتر جمازه یعنی محلدده سی هیچ جکس
دبیاز معناسنه وحرف نفی دره عجله ایله دیکن وهای هوی ایلك و
درتك معناسنه هی هی تزاب وشراب قدحی الهاء المکسوره هیچ سلاح
دورمك هراوه عصا هراس بوق قورقو اسا اولق که بوستانلرده اولور حیوانات
وطیور اورکمك ایچون ایدرلر اسد مثل هرابی هرطمان تارسیخ معناسنه
هراش قی یعنی قوصمق سهمان جه نوبه کیفن صوجه که هربد اوجد سنکه
ومجوسیلر آتشنه حد متکاری وآتش پرست وکافر قاضیسی هیربد
مثله وامام کبراتی ومجوسیان اصلده محتشم معناسنه ومجوسیلر کنیسه سنك
آتش یاقجیدر هربس سداغزی هرتی زهر هرمان عمردر زهرجی خوانی
تختکاهی شهرك ادیدر هرسلیك وکشنك هربرانك فتحه سیله وتا
سکونیله رصاوندرا هربر قبادندر اما ارصلاندده هربر دیرلر هفت دها
عود هندی هلاهل عربیده بجی آی در هلام آب افسرده که اد کوشت کو
ساله کنند یعنی یوغرت جحشی هالك بکمش وپاستراش ومصاحب هند
معروف براقلیمك ادیدر هندستان مثله هندوانه قرپوز هندوانی
مثله هندی قره عرب وهند اقلیمك ادیدر یعنی هنده منسوب دیمك هندو
مثله هنك روز آهسته کوه یعنی هوش هیچ اصلا نتدکم هیچ نکفت
یعنی اصلا سنه سویلدی جیم عجمیله در هیچ جیم عربیله بیاندر بیل هد
مثل هیده هیمه سنه روستیان هیره عربیده سکس واکشنه وقفار معناسنه

جمهور دانشمند فحاییله تشنا یعنه اکثر یا حابالدکوردم حق بوده که بولغت
غلطدر هیر نکلی باغ وبوستان بیلکر وحمام نکاسیدر ونخست وغلوندر بر
حمام طاسی کبی الدن الده وادغدن اوبر عدهیزان حنظل اغاجی هیون
مثله هیزم اودون که بیچهلر هیمه معناسنه لنکر بر عصر کمال پاشا زاده
هیزم اول اغاجدر که هنوز کلمه سی دیب دبره بیوان طوره اما یعنی وودی
اودونلق درکادیرلر هیره بیا هیزمنده بور اوق طاحته هیش صبحانی اوتو
هیط تریقند یعنی غوغا وجکشمی هیله فصرغد هیمه اورباب لعنت همها
البه هیجی بر طوندکلر یعنی اودون والجی معناسنه هیمستان اودون
لق هیمه زفت طومرق هیمکاه اول وشتاب یعنی ادمك رشوله
ویوله واغاق وصفق دیکدر وسیله رهینه معناخنا الهاء
المضمومه هیالت دیه جیل مکه اهلنك الجوز مانزه یعنی دنکان
جاهلیتده بتلری ایدی هیچ سلاح دورمك وبرنسنه سکوکی
طوغری دکمك هدب کوبك ودلیند صحتی هد هد ابك دیرلر معروف
قوشدر هرزه حق معناسنه درنج هرزه باطل معناسنه در هرزه سوز
سویلیجی دیمکدر اصلنده الله در هراش دوشکون افتاده معناسنه
هرمز مشتری یلدزی وبرپادشاه اسمی وخسرو پرویزك اتاسیدر
هرولك تره مق هرنحج ونفقه هراك ابله ونادان ویره یداللن کچه
هربد جیدم جیکی هرمز د آیك اول کونی هربو ونیك معناسنه
هزینه عینی هزینه یعنی خرج ونفقه هس بوزنج معناسنه هنی وعقل
وهمت هشیار عقللو ترکیبده اصلو معناسنه واتی هشیوار مثله
هفت عقلسز وابله ودوزیر هکبد مثله هما معروف برمبارك قوشدر
هوا وه اولور هماد قولق اوتی که دکز کنارلرنده اولور همال برکمند ایله
دوستلق ایدن وهمسر واینار معناسنه اکثر لحانده نظیر معناسنه

کلور همام اولو همانه براغجه بود بلری التون یکی صمادو دعیتک مشک برنجه
وادر همایی مثل هما و یعنی خجسته همایون اولو مبارک وخجسته یعنی قوتلو
هنی صنعت وصنعتده مهارد هنرسند هنرلو یعنی صنعتده مهارتلو چوق
بیلور دیمکدن کنایتدر هنرنبد مثله هنی در شلد هنک توت یعنی اذن
هنیر ایلک وخولق وخوب واتو هور لغت پهلویده آفتابدر یعنی کنش د
ای وسرخ معناسنه وتوی بخاردن طونجقمق وطمان معناسنه لغت
پهلویدر هوزه چکاک قوشی هوبی قمار هوش عقل وجان معناسنه د
پهلویده هلاک معناسنه کلور هوشا اوصاک درکاهل وطوغرلق وقوی
یایعنی هوشار صوصلق اولمق دوه کده صوایچی قتمز هر کز صوید طویمز یعنی
حرارت بغمق و یالتمق دوه هوشان کافرلرحاجی صویه براقمق کوی
هوشانی مثله هوشکش بنک وشراب وعقل کیدررنسنه هو شمند
عقللو وعقلی باشنده کمسنه هوشنک بر پادشاهک اسمیدر واصلی
معناسنه درهوش چوغان هوشیار مثل هشیار یعنی آیق وعقللو هو
هات احمق هو هو بایقوشی وکوکرجین هویدا آشکارا هوی فرد افتاد
دفرد آمدن معناسنه یعنی اشغاد شمک واشغد ایتمک هویدا اوجی **باب**
الیاء المفتوحه یا حرف ندادر وحرف خطابدر وحرف تردید در یارب
آمده است یا عمر یاب صورت بیکر معناسنه و یافتن لفظندن صیغه
امر ووصف ترکیبیدر واسم استعمال اولنور یابان معروفدر ترکیبده مستعملدر
بیابان دخی درلر یعنی شهردن دیکوینن ایراق دیمکدر یابانی وحشی
یابه بیهوده عبیدر یاد اکمق وخاطرده طوتمق یاددادر یاد داشتن لفظندن
صیغه امر ووصف ترکیبیدر یعنی خاطرده طوتاد یاد امتی خوارزم لغتنده
نلک دست دیدک الی بوقفه معناسنه فقردن کنایه در یادکاد کار تبرکت
واکدر یجی یا دشت مساوی وغنت یاده یاد ورشوت یاد کیرنده

آذینجی

آذین یعنی یاردمت و بولداش وطاقت یاران جمع یاردر دا صحاب ونا
بعین وشیخ تابعین یارا زهره وطاقت یعنی مجال و یارایی یاردیک یار ابه تعلیم
تاکی ررشتدا و توب قنیامش اوله و پسندان و سرکه وصو و بوستان مردی
برکوبه قویبلر طورر وقت حاجتده یرلر یاراک مثل یاد آیارد اللدن کلدیمک
یاد عوزیان خوادر بنده دعوا وقضیه که قوم آراسنده اولور الکاد برلر یارد
غوجی اول کمسنه درکه اول دعوایی وخصومتی فصل ایلیه یارق عورتلرک قو
لاغی یارند یعنی نهرین یاردق زخم یاره ورشوت وجراحت والده بلنک یری
که عربجه مقعم دیرلر وشوخ وشاطر کمسنه یاره کیر یاجدا یادی یاردم و
ایکی فردیتی عورتلرک درکه توکیده ایکی دیرلر یاز ایکی دهقان معناسنده
تولج ودهن دره یعنی اغزاچق واسمک واسم مصدردر ویمودن معناسنه
یازیدن لفظندن صیغه امر ووصف ترکیبیدر وبوسنده دال ادرادرب
قصد ایتمک یازاب ماوراء النهر لغتنده ترشیلردندر یازابه مثل یازان قصد
ایدیجی یازده اون بر یازه اسمک یازه بوسنوز و هرزه و بیهوده یادی نلاج
عجمی یاد یعنی ایکجی یاسن بیم یعنی قورقو یاسا خوارزم دلنجه حکم پادشاهی در
وقانون نامه جنکیزخاندر مملکت تدبیرنده یاسه مثله یاسان همواره
کردن معناسنه وتدبیر لشکر وترتیب لشکردر یاسمن معروف اقچه چیچکدر
ترکیده مستعملدر بعضلر کل سفید درلر یعنی آق کل یاسمین مثله یافته برات
و یافتن لفظندن اسم مفعولدر یافه هرزه وهرزه سویلیجی وهجو ولطیفه یاقوت
معروف قیمتی طاشدر یاکمند مثله یال یادو و بویی وآت یلیسی ودریا کناری و
پهلوان بل معناسنه یال و یال بوش و بوسون وطایه طادم دیرلر یالغ صغر
بوینوزی قدح یالواده قرلنج ویلوه یالود دکز کناری ترکیده استعمال اولنور
دکز یالیسی درلر یالونیک جهان پهلوانی ومحبوبلرک شیوه سی یالوغ مثل یالغ
یام چیاد اولاق واولاق آتیدر که منزلده پادشاه قیوب بسلرلر پادشاه لرک

٢٠٤

احسانی در خوارزم دلنجه اسبان نا مرزدرلر یا هجده اولاق وبیك یامچی
خوارزم دلنجه چوبلنده یا نیچ یعنی یاردیا تیدوا اون بریا ور معاون یعضلی
معاونت معناسنده دردیلر یعنی یاردم یاوری معاونت و عون ونصرت
معناسنده یاوه یاوه قلتقی و هرزه معناسنده یاوه تار عبث کرجی سیاب خراب
وجورك و بوزق یباکی خراب ایدیجی بپ بنو معناسنده وخوشتی دیمکده سمی
قفنده لنجه بو نك هر نسنه نك اصلی هیولی معناسنده بیروج قرودان
اوتی غوبیدر بیوج بردر بو لنجه ادم بکند بکر زنج آویدك ایچی یاتی
یح بوز دور زلو نجاور بوزلو نسنه لنجه طولو کدبوکدن بتار نجاوان بوزلق
عکلو نجنان تور نجی معروفدر ترکیده مستعملدر یعنی صوده بیشمش ات
اوزرینده قوشتی نسنه دیر یعنی زیر یرلغه بوماشی قلم یرغو بیساق تهدید
خوارزم دلنجه دعویده در یرلغ توقیع پادشاهلرد یعنی پادشاهلر
نشانیدر یرانکرده یزارلر و یرانکده دیرلر یرلیغ مثلدر یوم یعنی یربط بوبدق
قصه یعنی صریم ویرك دیدکلری دربند بزده بر شهردیدر ابو تمام غزی
اکا نسبت ایدرلر یزدی درلر یزدان تکری تعالی نك اسمیدر یزدجرد عجمه
بر پادشاهك اسمیدر یرغند تتری ددکلری عجمده نجی صماق اولور و تازی
وایت و یادس اوزی بزك علم یخضیدر و سرهنك و قراول و هر کوردیکی کمسه
نك اردینده اویوب کیدن کیشی بوك دیرلر و طاش الدر زیدد دکلری نسنه
بیستاك یا دوی مزیده بیشتوم قورداشی ددکلری علت بیستاك طکوزلدو
ونیشترا دخی بیشب یعنی بیشم بوطاشدر بنکره طبنور بیشم یعنی یشب بر
طاشدر اولدیعنی یره یلدرم اینمز و اودیا قرنی یعقوب پیغمبرك اسمیدر که
یوسف علیه السلامك اتاسیدر و ادلك کاملکی در یغرجاقان چینك
اسمیدر یغما تاراج معناسنده یعنی یاداشی یعنی دار الحرب کافرلرینك حرامیلر
مالارینی و اسبابنی الموق یعضلر اول النان مالدیرلر دیرکی یغماق مثلده

ینهجی

ینهاجی و یغما لنجی یغروشی عجمده بر پادشاهك اسمیدر یعنی عجمی یغنج بر نوع
بولاق قره بالقدر ولی زبانشزدر یغنج مثلد یعنی غابترده بیر کیتی یعنی بنجد
ده یعنت واقع اولمشی بالع نوره وفوریغد و بریکانه یالکوز عجمده فرید
معناسنده و غالب یعنی یکی و هنوزده نظیری ونشانی کیتی یکانکده یکتالك ویرد
لن یالکوزلق معناسنده یکایك بربربکان یکان برن بره یکباربرکره یکبار
براوغوردن برکرده یکبا برقات و برلك قفتان یکجند برنجه و برزوقت
یکچند برزوقت یادبرنجه کره و برنجه آت و یادکی معناسنده یکچند
برازوقت یکهران توه ات یا یکران جبل آت و فتقی رنك یکدرانده برانجوده
صدنده یالکی اولور و بریلکه درلمشی برتاج دیند یعنی یکسان بردوزه ندریر
یکا ینس بر اوغوردن یکسون مثل یکسان یکسو بر یکا یکس بر کی یلك کونه
بردر بو بیل صابلمه طوار یعنی بوشی و بهادر یکته بالوغ یلق معناسنده یلمه
جوشن یلی اغالتده اوردن اولان یکجه نك اسمیدرکه انی صکره کون
دونی دخی زهر بوکیر یکلك بریرك اسمیدر یلیلد بهلوان یلقن کوکنار عیناك
صفته سیلد اصحدر یلما قباسنده یلمق تاتار لعنتیدر قفنان یکچی و بر محلی
تاتار قفنانی در یلد طوملد قفتان و تاتار بر محلی قفتان و جوشن یلمدر تن
قباصقل یلجوج عوداغاجی یلوك بهلوان یلولنك جهان بهلوانی و بهادر
یلویك مثلد یلوی یلوه دکلری قوش یلوایه مثلد و قزیغ یله مثل یل وطول
عورت و ندا و منار یلد آمد یعنی فرود آمد اشغد کلدی تمام غربیدر کبوتر
خانکی یمامد بر کوك کوزلو جاریه نك اسمیدر که اوچ کونلك یولدن کوریدی
دبرشهرادیدر و اوکر حبنی یعجور ایت سکلکی یمن کعبه دن اونه یر قلیمك
اسمیدر ینبوت دو رباش ددکلری اوت ینج بنحمك ینجه دست بیند اوت
ینده ضیا و شعله ینك خو و عادت و زرکن ینوشته دوجی ددك دکلیجی
یوتا یا وداوشی یواشد یعنی یاد وار ادی دیك بوکر د بوو تلری دیکمه

الياء المكسورة يرليغ نشان پادشاهی وخواندرم دینجه فرمان پادشاهی
معناسنه در یک فتحه یله دخی لغتدر یکان یکان برر یکانه فرید
یکو معناسنه و بی نظیر یکانکی برلک ویکتالک یکبارد برکره یکبارکی برکزدن و
بالکلیه یکباسرک مثلا یکسر براوغوردن یکینه یکلک ویکتالک یکجنه برفج
یکجنه ویرازوقت یکیسی برکز یکین ریحانه بک ترکره برسید ویرکلتی یکرند
صدقه بردانه باوج یا الی اجو یکران نله آت وجبل آت بک ر بربولد
کره معناسنه وبرنقطه یکی ده برسطح یکسان دوبدز ویرابر ویردوزند وبریکا
یکسو برطرف یکسون یعنی یکسان یکون مثله یکوند مثلا یکساله برشی یکسر
برکزدن یکسره مثلا یکسوار کتسی وتنها الو که باکز یورهیج کمه دن تورقم
یکچشم برکوزلو یکشنبه هفته کونلرندن برمعروف کوندر عجید لحددر یر
یکشنبه برکجیه الک یک مصلی براوستوتلو اقجه درکه اوزرنده نقش صلیب
واردر عجید برصلیب نقشی اقچه دیمکدر یوسی وبرالک یکی سرخ برالتونلو یل
پهلوان بو لغتلر مفتوحه ده ذکر اولنمشدر یلدن جمع یل دریعنی پهلوان
الیاء المضمومه یتشترم تورداشی دکلرو علت یتقوم مثلا یکسون یعنی یکسا
یمن خجسند معناسنه یعنی مبارک عربیدر یتیلو هفته باذرب توبره آدرو
مند بویه مثلا یوزل سک کوجک یعنی کوجرک کو یه جک یوز پارس عربجه
فهد معناسنه وصحیح معناسنه دخی کلور پارسک صنعتیدر و اسنمک نشنه
کلور یوزبان پادسجی یوزدار مثلا و پارس صاحبی یوزغند ادم آوازی
یوزک مثل یوز و کچوک ایت مثل یوزل یوزه پارس یوسف حسرتنده
معناسنه در یوشی طنق یوغ توینه رق یوسثاله یولک خانه کوهی یعنی طاغ اوی
یوکان انار حیجو بودرکه باغ عیلده در یولیوس پادزک اورتدایی یون اکرتجه
سی عذر زین معناسنه ورنک معناسنه یونان بر مملکت دبرقومک اسمی اسکندر
ذو القرنین تومی یونیوش پادزک الک آیی بوه دلوجه طغان بعضلر بوعیل تو

در یکلر و بعضلر فرہ کوزدر دیلر یوهر مثلا یوهد مثلا بوتو بوعل قوشی
بویه آدرو مند یهد مثلا یهره مثلا خرفی اواخر شعبان المعظم سنه ستة
وستين ومائة والف عن يد عبد الغفور المدرس بمدرسة سلطان اورخان